

၃၇၆၅

အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ ပဉ္စကောသိနိပါတာနံ

အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ

အာဇာနည်သင်္ဂဟဗိမ္မာန် ရေနေ ကတာ

သာရတ္ထမဇ္ဈိသာ နာမ

အင်္ဂုတ္တရနိကာ

(တတိယော ဘာဂေါ)

မရဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓသာသနာသိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရလယေ ဗုဒ္ဓါဒိတာ

အင်္ဂုတ္တရဇီကာ

တတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

ပဉ္စကနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဍာသက

၁-ဓသခပလဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁
၂-ဝိတ္တတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁
၇-ကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂
၈-စဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃
၉-ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃
၁၀-ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃

၂-မလဝဂ္ဂ

၁-အနနုဿုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄
၃-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄
၄-ဝိတ္တတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅
၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၅

၃-ပဉ္စဂီကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဂါရဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၇
၃-ဥပတ္တိလေသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၇
၅-အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၇
၆-ဝိမုတ္တာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀
၇-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁
၈-ပဉ္စဂီကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၂
၁၀-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄

အံ-ဋီ ၃-က—န-ဗ-သ

မာတိကာ		ပိုဒ်
	၄-သုမနဝဂ္ဂ	
၁-သုမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၅
၂-စုဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၅
၃-ဥဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၆
၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၆
၆-ကာလဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၇
၈-သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၈
၉-ပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၈
	၅-ပုဏ္ဏရာဇဝဂ္ဂ	
၁-အာဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၉
၃-ဇုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၉
၄-မနာပဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀
၅-ပုညာဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀
၇-ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၁
၉-ကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၁
၁၀-နာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၁
	၂-ခုတိယပဏ္ဏာသက	
	(၆) ၁-နိဝရဏဝဂ္ဂ	
၁-အာဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၂
၃-ပဓာနိယင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃
၅-မာတာပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၄
၆-ဥပဇ္ဈာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၅
၇-အဘိဏ္ဍပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၅
၈-လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၆

မာတိကာ		ပိုဒ်
(၇) ၂-သညာဝဂ္ဂ		
၁-သညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၆
၆-သာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၇
(၈) ၃-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၇
၃-ပဌမဓမ္မဝိဟာရီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၈
၅-ပဌမယောဓာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၉
၆-ဒုတိယယောဓာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၉
၇-ပဌမအနာဂတဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀
၉-တတိယအနာဂတဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၁
၁၀-စတုတ္ထအနာဂတဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၁
(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ		
၁-ရဇနီယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၄
၃-ကုဟကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၄
၆-ပဋိသန္တိဒါပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅
၈-ထေရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅
၉-ပဌမသေခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၆
၁၀-ဒုတိယသေခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၇
(၁၀) ၅-ကကုဓဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမသမ္ပဒါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၈
၃-တတိယပဏ္ဍာသက		
(၁၁) ၁-ဇာသုဝိဟာရဝဂ္ဂ		
၁-သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၉
၅-ဇာသုဝိဟာရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၉
၆-အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၁

[ဃ]

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ တတိယဘာဂ

မာတိကာ		ပိုဒ်
	(၁၂) ၂-အန္တကမိန္ဒြေ	
၁-ကုလူပကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၁
၅-မစ္ဆရိနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၂
(၁၃) ၃-ဂိလာနဝဂ္ဂ	၄၃
	(၁၄) ၄-ဗုဇဝဂ္ဂ	
၁-ပဋ္ဌမစက္ကာနဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၃
၂-ဒုတိယစက္ကာနဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၄
၄-ယဿံဒိသံသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၄
၅-ပတ္တနာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၆
၁၀-သောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၆
	(၁၅) ၅-တိကဏ္ဍကီဝဂ္ဂ	
၁-အဝဇာနာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၄၇
၂-အာရဘတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၈
၄-တိကဏ္ဍကီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၉
၇-အသပ္ပုရိသဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၅၀
၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက (၁၆) ၁-အသဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂ	၅၁
	(၁၇) ၂-အာယာတဝဂ္ဂ	
၁-ပဋ္ဌမအာယာတပဋိဝိနယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၅၁
၆-နိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၂
၇-စောဒနာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၅၂
၁၀-တဒ္ဓဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၂
	(၁၈) ၃-ဥပါသကဝဂ္ဂ	
၁-သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၅၃
၇-ဝဏိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၅၃

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-ဂိဟိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၄
၁၀-ဂဝေသီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၄
(၁၉) ၄-အရဉ္စဝဂ္ဂ			
၁-အာရဉ္စိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၆
(၂၀) ၅-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ			
၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၆
၂-ဒေါဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၇
၃-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၈
၄-ကာရဏပါလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၅၉
၅-ပိရိယာနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၆၀
၆-မဟာသုပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၆၁
၇-ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၇၁
၈-ဝါစာသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၇၂
၁၀-နိဿာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၇၄

၅-ပဉ္စမပဏ္ဍာသက

(၂၁) ၁-ကိမိလဝဂ္ဂ

၁-ကိမိလသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၇၆
၅-စေတောဒိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၇၆
၆-ပိနိဗ္ဗန္ဓသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၇၇
၉-ဂီတဿရသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၇၇

(၂၂) ၂-အက္ခောသကဝဂ္ဂ

၁-အက္ခောသကသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၇၈
၃-သီလသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၇၈

မာတိကာ		ပိဋကံ
	(၂၃) ၃-ဒီဃစာရိကဝဂ္ဂ	
၁-ပဌမဒီဃစာရိကသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ	၇၉
ဆက္ကနိပါတ		
၁-ပဌမပဏ္ဍာသက		
၁-အာဟုဇနယျဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမအာဟုဇနယျသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၈၁
၂-ဒုတိယအာဟုဇနယျသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ	၈၂
၈-အနုတ္တရိယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၈၈
၉-အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၈၈
၁၀-မဟာနာမသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၈၈
၂-သာရဏီယဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမသာရဏီယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၈၉
၂-ဒုတိယသာရဏီယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၅
၃-နိဿာရဏီယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၅
၄-ဘဒ္ဒကသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ	၉၆
၆-နကုလပိတုသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၇
၇-သောပုသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၇
၈-မစ္ဆဗန္ဓသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၈
၉-ပဌမမရဏဿတိသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၈
၁၀-ဒုတိယမရဏဿတိသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၉၉
၃-အနုတ္တရိယဝဂ္ဂ		
၁-သာမကသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ	၉၉
၃-ဘယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၁၀၀
၄-ဟိမဝန္တသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၁၀၀
၅-အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တံဝဏ္ဏနာ	၁၀၁

ဓာတိကာ			ပိဋက
၆-မဟာကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
၇-ပဌမသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၂
၈-ဒုတိယသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
၉-ဥဒါယီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
၁၀-အနတ္တရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၅

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-သေခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၀၅
၅-ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၆
၆-ဝိဝါဒမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၆
၇-ဆဋ္ဌင်္ဂဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၇
၈-အတ္တကာရီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၀၈
၁၂-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၈

၅-ဓမ္မိကဝဂ္ဂ

၁-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၀၉
၂-မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၃
၃-ဣဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၁၄
၇-ခေမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၅
၈-ဣန္ဒြိယသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၆
၉-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၆
၁၀-ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၇
၁၁-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၇
၁၂-ဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၁၈

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

၆-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၂၀
၂-ဖုဂ္ဂါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၂၁

မာတိကာ			ပိုဒ်
၃-ဆဋ္ဌာဘိဇာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၂၂
၄-အာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၂၄
၅-ဒါရုကမ္ပိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၃၂
၆-ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၃၃
၇-မဇ္ဈေသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
၈-ပုရိသိန္ဒြိယဉာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၃၅
၉-နိဗ္ဗေမိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
၁၀-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄၀

၇-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-အနာဂါမိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၄-သင်္ဂဏိကာရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၇-သက္ခိဘဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၃

၈-အရဟတ္တဝဂ္ဂ

၁-ဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၄
၄-သုခသောမနဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၅-အဓိဂမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၆-မဟန္တတ္ထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၈-ဒုတိယနိရယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၆

၉-သီတိဝဂ္ဂ

၁-သီတိဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၁၄၆
၂-အာဝရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၆

၁၀-အာနိသံသဝဂ္ဂ

၁-ပါတုဘာဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
-------------------------	------	------	-----

မာတိကာ

ပိုဒ်

သတ္တကနိပါတ

ပဏ္ဏာသက

၁-ဓနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ၁၄၉

၂-အနုသယဝဂ္ဂ

၄-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၄၉

၅-ဥဒကူပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅၄

၆-အနိစ္စာနုပဿီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၁၅၅

၁၀-နိဒ္ဒသဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅၈

၃-ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ္ဂ

၁-သာရန္ဒဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၅၉

၂-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၁

၃-ပဌမသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၃

၄-ဒုတိယသတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၁၆၅

၇-သညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၁၆၆

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၅-ပဌမမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၆

၆-ဒုတိယမိတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၁၆၆

၅-မဟာယညဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၇

၂-သမာဓိပရိက္ခာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၆၉

၃-ပဌမအင်္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၁၇၀

၄-ဒုတိယအင်္ဂိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၁၇၂

မာတိကာ		ပိုဒ်
၆-ဒုတိယသညာသုတ္တဝါနာ	၁၇၃
၇-မေထုနသုတ္တဝါနာ	၁၇၃
၉-ဒါနမဟပုလသုတ္တဝါနာ	၁၇၄
၁၀-နန္ဒမာတာသုတ္တဝါနာ	၁၇၅

၆-အဗျာကတဝဂ္ဂ

၁-အဗျာကတသုတ္တဝါနာ	၁၇၆
၃-တိဿဗြဟ္မာသုတ္တဝါနာ	၁၇၇
၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တဝါနာ	၁၇၇
၈-ပစလာယမာနသုတ္တဝါနာ	၁၇၇
၉-မေတ္တသုတ္တဝါနာ	၁၈၀
၁၀-ဘရိယာသုတ္တဝါနာ	၁၈၅
၁၁-ကောဓေနသုတ္တဝါနာ	၁၈၆

၇-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဟိရိဩတ္တပ္ပသုတ္တဝါနာ	၁၈၇
၃-နဂရောပမသုတ္တဝါနာ	၁၈၉
၄-ဓမ္မညသုတ္တဝါနာ	၁၉၁
၅-ပါရိစ္ဆတ္တကသုတ္တဝါနာ	၁၉၂
၇-ဘာဝနာသုတ္တဝါနာ	၁၉၄
၈-အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝါနာ	၁၉၅
၁၀-အရကသုတ္တဝါနာ	၁၉၆

၈-ဝိနယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝိနယဓရသုတ္တဝါနာ	၁၉၈
၉-သတ္တုသာသနသုတ္တဝါနာ	၁၉၉
၁၀-အဓိကရဏသမထသုတ္တဝါနာ	၁၉၉

မာတိကာ

ပိဋက

အဋ္ဌကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဍာသက

၁-မေတ္တာဝဂ္ဂ

၁-မေတ္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၃
၂-ပညာသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၅
၅-ပဌမလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၆-ဒုတိယလောကဓမ္မသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၉-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၁၀-ကာရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၇

၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဝေရဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၈
၂-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၂၀
၃-အဿာဇာနီယသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၂၆
၅-မလသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၂၆
၉-ပဟာရာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၂၇
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃၁

၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥဂ္ဂသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၃၃
၈-ဒုတိယဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃၄
၉-အက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃၄
၁၀-အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃၅

၄-ဒါနဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒါနသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၂၃၆
၅-ဒါနူပပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၃၇

မာတိကာ	ပိုဒ်
၆-ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ္တဝါနာ	၂၃၇
၇-သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တဝါနာ	၂၃၉
၉-အဘိသန္ဓသုတ္တဝါနာ	၂၃၉
၅-ဥပေါသထဝဂ္ဂ			
၁-သံခိတ္တုပေါသထသုတ္တဝါနာ	၂၄၀
၉-ပဌမဇ္ဇလောကိကသုတ္တဝါနာ	၂၄၁
၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက			
(၆) ၁-ဂေါတမီဝဂ္ဂ			
၁-ဂေါတမီသုတ္တဝါနာ	၂၄၂
၄-ဒီဃဇာဏုသုတ္တဝါနာ	၂၄၄
၆-ဘယသုတ္တဝါနာ	၂၄၅
၉-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝါနာ	၂၄၅
(၇) ၂-ဘူမိစာလဝဂ္ဂ			
၁-ဣစ္ဆာသုတ္တဝါနာ	၂၄၅
၆-ဝိမောက္ခသုတ္တဝါနာ	၂၄၆
၇-အနရိယဂေါဟာရသုတ္တဝါနာ	၂၅၀
၉-ပရိသာသုတ္တဝါနာ	၂၅၀
၁၀-ဘူမိစာလသုတ္တဝါနာ	၂၅၁
(၈) ၂-ယမကဝဂ္ဂ			
၁-သဒ္ဓါသုတ္တဝါနာ	၂၆၄
နဝကနိပါတ			
၁-ပဌမပဏ္ဏာသက			
၁-သမ္ဗောဓိဝဂ္ဂ			
၁-သမ္ဗောဓိသုတ္တဝါနာ	၂၆၇
၃-မေဃိယသုတ္တဝါနာ	၂၆၇

မာတိကာ			ပိုဒ်
၄-နန္ဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၀၃
၆-သေဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၇-သုတဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၂-သီဟနာဒဝဂ္ဂ			
၁-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၅
၂-သဥပါဒိသေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၃-ကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၄-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၅-ဂဏ္ဍသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၁၀-ဝေလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၃-သတ္တာဝါသဝဂ္ဂ			
၁-တိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၀၉
၃-တဏှာမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၁
၄-သတ္တာဝါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၉၃
၆-သီလာယူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၄
၇-ပဌမဝေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၄
၉-အာသာတဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၆
၁၀-အာသာတပဋိဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၆
၁၁-အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၆
၄-မဟာဝဂ္ဂ			
၁-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၇
၂-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၂၉၇
၄-ဂါဝိဥပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၇
၅-ဈာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၀
၆-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၂၉၉

[၁]

အင်္ဂုတ္တရဋီကာ တတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋကံ
၇-လောကာယတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀၀
၈-ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀၁
၁၀-တပုဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
၅-သာမညဝဂ္ဂ			
၁-သမ္ဗာသေုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
ဒသကနိပါတ			
၁-ဝဋ္ဌမပဏ္ဏာသက			
၁-အာနိသံသဝဂ္ဂ			
၁-ကိမိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀၅
၂-စေတနာကရဏီယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀၅
၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀၅
၂-နာထဝဂ္ဂ			
၁-သေနာသနသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀၆
၅-အပ္ပမာဒသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀၇
၇-ပဋ္ဌမနာထသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၀၇
၉-ပဋ္ဌမအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀၉
၁၀-ဒုတိယအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၀၉
၃-မဟာဝဂ္ဂ			
၁-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၁၂
၂-အဓိရုတ္တိပဒသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ	၃၁၉
၅-ကသိဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၂၀
၆-ကာဠိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၂၁
၇-ပဋ္ဌမမဟာပဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၂၂

မာတိကာ		ပိုဒ်
၈-ဒုတိယမဟာပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၂၆
၁၀-ဒုတိယကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၂၇
၄-ဥပါလိဝဂ္ဂ		
၁-ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...	၃၂၉
၅-အက္ခောသဝဂ္ဂ		
၁-ဝိဝါဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၉-သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၃၂
၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက		
(၆) ၁-သစ်က္ခဝဂ္ဂ		
၁-သစ်က္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၃၃
(၇) ၂-ယမကဝဂ္ဂ		
၁-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၃၃
၉-ပဋ္ဌမကထာဝတ္ထုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၃၈
(၈) ၃-အာကင်္ခဝဂ္ဂ		
၁-အာကင်္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၅-မိဂသာလာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၄၅
(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ		
၁-ဝါဟနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၄၆
၉-ကောကာလိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၄၇
(၁၀) ၅-ဥပါလိဝဂ္ဂ		
၁-ကာမဘောဂီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၄၉
၅-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၅၀
၆-ကောကနဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၀
၉-ဥပါလိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၂

[တ] အင်္ဂုတ္တရနိကာယ တတိယဘာဂ

မာတိကာ		ပိုဒ်
	၃-တတိယပဏ္ဏာသက	
	(၁၁) ၁-သမဏသညာဝဂ္ဂ	
၁-သမဏသညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၃
	(၁၂) ၂-ပစ္စောရောဟဏိဝဂ္ဂ	
၁-ပဌမအဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၃
၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၅
	၄-ဓတုတ္ထပဏ္ဏာသက	
၁-ဗြာဟ္မဏပစ္စောရောဟဏီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၆
	(၂၀) ၁-ကရဇကောယဝဂ္ဂ	
၁-ပဌမနိရယသဂ္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၆
	ကောသလကနိပါတ	
	၁-နိဿဂ္ဂိယဝဂ္ဂ	
၁-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၇
	၂-အနုဿတိဝဂ္ဂ	
၁-ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	၃၅၇
၅-မေတ္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၅၈
၆-အဋ္ဌကနာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၆၁
၇-ဂေါပါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	၃၆၃
နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ တတိယဘာဂ
မာတိကာ နိဋ္ဌိတ။

သုတ္တန်စိဒ္ဓါ
ပဉ္စကနိပါတ်

အင်္ဂုတ္တရနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဉ္စကနိပါတ်

၁-ပဋ္ဌမပဏ္ဍာသံကာ

၁-သေခဗလဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ပဉ္စကနိပါတ်ဿ ပဋ္ဌမေ ကာမံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ထိရဘာဝေါပိ
ဗလဋ္ဌော ဧဝါ ပဋိပက္ခေဟိ ပန အကမ္မနိယတ္တံ သာတိသယံ ဗလဋ္ဌောတိ
ဝုတ္တံ “အဿဒ္ဓိယေ န ကမ္မတိ”တိ။

သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂-၆။ ဒုတိယေ ဟိရိယတိတိ လဇ္ဇတိ ဝိရဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ ဟိရိ ပါပဇိရုန္တန-
လက္ခဏာ၊ တသ္မာ “ဇိရုန္တတိတိ အတ္ထော”တိ ဝုတ္တံ။ ဩတ္တပ္ပတိတိ ဥတြ-
သတိ။ ပါပုတြာသလက္ခဏံ ဟိ ဩတ္တပ္ပံ။

ဆံ-၆ ၃-၁-န-၃-သ

ပဂ္ဂဟိတဝိရိယောတိ သင်္ကောစံ အနာပန္နဝိရိယော။ တေနာဟ “အနော-
သက္ကိတမာနသော”တိ။ ပဟာနတ္ထာယာတိ သမုတ္တိန္ဒတ္ထာယ။ ကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါ နာမ သမဓိဂမော ဧဝါတိ အာဟ “ပဋိလာဘတ္ထာယာ”တိ။

ဂတိအတ္ထာ ဓာတုသဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓိအတ္ထာ ဟောန္တိတိ အာဟ “ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္ထာယာ”တိ။ ဗိဿကနယေနာယံ ဒေသနာ ဂတာတိ အာဟ
“ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ သမုတ္တေဒဝသေန စာ”တိ။ တေနာဟ “ဝိပဿနာပညာယ
ဓေဝ မဂ္ဂပညာယ စာ”တိ။ ဝိပဿနာပညာယ ဝိက္ခမ္ဘနကိရိယတော သာ စ
ခေါ ပဒေသိကာတိ နိပ္ပဒေသိကံ ကတွာ ဒသေတုံ “မဂ္ဂပညာယ ပဋိလာဘ-
သံဝတ္တနတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိဘာဝေပိ ဒေသေ နယော။ သမ္မာတိ
ယာထာဝတော။ အကုပ္ပဓမ္မတာယ ဟိ မဂ္ဂပညာယ ခေပိတံ ခေပိတမေဝ၊
နာဿ ပုန ခေပနကိစ္စံ အတ္ထိတိ ဥပါယေန ဣယေန သာ ပဝတ္တတိတိ အာဟ
“ဟေတုနာ နယေနာ”တိ။ တတိယာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဝိတ္တတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ အသန္တိ လူနန္တိ တေနာတိ အသိတံ၊ ဒါတ္တံ။ ဝိဝိဓော
အာဘဉ္စန္တိ ဘာရံ ဩလဓမ္မန္တိ တေနာတိ ဗျာဘဂီ၊ ဝိဓံ။ ကုလပုတ္တောတိ
ဧတ္ထ ဒုဝိဓော ကုလပုတ္တော ဇာတိကုလပုတ္တော အာစာရကုလပုတ္တော စ။
တတ္ထ “တေန ခေါ ပန သမယေန ရဋ္ဌပါလော နာမ ကုလပုတ္တော တသ္မိယေဝ
ထုလ္လကောဋိကေ အဂ္ဂကုလိကဿ ပုတ္တော”တိ^၁ ဧဝံ အာဂတော ဥစ္စကုလပ္ပ-
သုတော ဇာတိကုလပုတ္တော နာမ။ “ယေ တေ ကုလပုတ္တာ သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ
အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ”တိ^၂ ဧဝံ အာဂတာ ပန ယတ္ထ ကတ္ထမိ ကုလေ ပသု-
တာပိ အာစာရသမ္ပန္နာ အာစာရကုလပုတ္တော နာမ။ ဣမ ပန အာစာရကုလ-
ပုတ္တော အဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ “ကုလပုတ္တောတိ အာစာရကုလပုတ္တော”တိ။
ယုတ္တန္တိ အနုစ္စဝိကံ၊ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝ။

ကာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-စဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ အဋ္ဌမေ သဒ္ဓါယာတိ ဣမ်နာ အဓိဂမသဒ္ဓါ ဒသိတာ။ စတုဗ္ဗိဓာ
ဟိ သဒ္ဓါ အာဂမနိယသဒ္ဓါ အဓိဂမသဒ္ဓါ ပသာဒသဒ္ဓါ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါတိ။
တတ္ထ အာဂမနိယသဒ္ဓါ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ ပဝတ္တာ ဟောတိ။ အာဂမနိ-
ယပုဂ္ဂိုလဒါယ အာဂတာ ဟိ သဒ္ဓါ သာတိသယာ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ
ပရောပဒေသေန ဝိနာ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု အဝိပရိတတော ဂဟေတွာ အဓိ-
မုစ္စနတော။ သစ္စပုဂ္ဂိုလေတော အာဂတသဒ္ဓါ အဓိဂမသဒ္ဓါ သုပ္ပဗုဒ္ဓါဒိနံ
ဝိယ။ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ ဗုဒ္ဓါဒိသု ဥပ္ပဇနကပ္ပသာဒေါ
ပသာဒသဒ္ဓါ မဟာကပ္ပိနရာဇာဒိနံ ဝိယ။ “ဝေမေတ”န္တိ ဩက္ကန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ
သဒ္ဓဟနဝသေန ကပ္ပနံ ဩကပ္ပနံ၊ တဒေဝ သဒ္ဓါတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ။ တတ္ထ
ပသာဒသဒ္ဓါ ပရနေယျရူပါ ဟောတိ သဝနမတ္ထေနပိ ပသီဒနတော။ ဩကပ္ပန-
သဒ္ဓါ သဒ္ဓေယျံ ဝတ္ထု ဩဂါဟိတွာ အနုပဝိသိတွာ “ဝေမေတ”န္တိ ပစ္စက္ခံ
ကရောန္တိ ဝိယ ပဝတ္တတိ။

စဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ အပ္ပတိဿယောတိ အပ္ပတိဿဝေါ ဝ-ကာရဿ ယ-ကာရံ
ကတွာ နိဒ္ဓေသော။ ဂရုနာ ကိသိန္ဓိ ဝုတ္တော ဂါရဝဝသေန ပတိဿဝနံ ပတိ-
ဿဝေါ၊ ပတိဿဝဘူတံ တံသဘာဝဉ္စ ယံ ကိန္ဓိ ဂါရဝံ။ နတ္ထိ တေသ္မိံ
ပတိဿဝေါတိ အပ္ပတိဿဝေါ၊ ဂါရဝဝိရဟိတော။ တေနာဟ “အဇေဋ္ဌကော
အနိဝုတ္တိ”တိ။

ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ ဝုဒ္ဓိန္တိအာဒိသု သီလေန ဝုဒ္ဓိံ၊ မဂ္ဂေန ဝိဂ္ဂန္တိံ၊ နိဗ္ဗာ-
နေန ဧဝပုလ္လံ။ သီလသမာဓိဟိ ဝါ ဝုဒ္ဓိံ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂေဟိ ဝိဂ္ဂန္တိံ၊ ဖလ-
နိဗ္ဗာနေဟိ ဧဝပုလ္လံ။ ဣစ္စ စ ယဿ စတုဗ္ဗိဓံ သီလံ အခဏ္ဍာဒိဘာဝပ္ပဝတ္တိယာ
သုပရိသုဒ္ဓိံ ဝိသေသဘာဂိယတ္တာ အပ္ပကသီရေနေဝ မဂ္ဂဖလာဝဟံ သံဃ-
ရက္ခိတတ္ထေရဿ ဝိယ၊ သော တာဒိသေန သီလေန ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ

ဝုဒ္ဓိံ အာပဇ္ဇိဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သီလေန ဝုဒ္ဓိံ”န္တိ။ ယဿ ပန အရိယမဂ္ဂေါ ဥပ္ပန္နော၊ သော ဝိရုဠမူလော ဝိယ ပါဒပေါ သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ သာသနေ ဝိရုဠိံ အာပန္နော နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “မဂ္ဂေန ဝိရုဠိံ”န္တိ။ ယော သဗ္ဗ- ကိလေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော၊ သော အရဟာ သီလာဒိဓမ္မက္ခန္ဓုပါရိပုရိယာ သတိ ဝေပုလ္လပ္ပတ္တော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗာနေန ဝေပုလ္လ”န္တိ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ အတ္ထော ဝုတ္တနယာနသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုတိယအဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခဗလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဗလဝဂ္ဂ

၁-အနနုဿုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အဘိဇာနိတွာတိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန ဇာနိ- တွာ။ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ တထာဂတဿာတိ “တထာ အာဂတောတိ တထာ- ဂတော။ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာ- ဂတော။ တထဓမ္မေ ယာထာဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော။ တထ- ဒဿိတာယ တထာဂတော။ တထာဝါဒိတာယ တထာဂတော။ တထာကာရိ- တာယ တထာဂတော။ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ။ ဥသဘဿ ဣဒန္တိ အာသဘံ၊ သေဋ္ဌဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ “အာသဘံ ဋ္ဌာနန္တိ သေဋ္ဌဋ္ဌာန”န္တိ။ ပရတော ဒဿိတဗလယောဂေန “ဒသ- ဗလောဟ”န္တိ အဘိတနာခံ နာတိ။ ဗြဟ္မစက္ကန္တိ ဧတ္ထ သေဋ္ဌပရိယာယော ဗြဟ္မ- သဒ္ဓေါတိ အာဟ “သေဋ္ဌစက္က”န္တိ။ စက္ကဗ္ဗေတံ ဓမ္မစက္ကံ အဓိပ္ပေတံ။

အနနုဿုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ ကာမံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ထိရဘာဝေါပိ ဗလဋ္ဌော ဝေ၊ ပဋိပက္ခေဟိ ပန အကမ္ပနီယတ္တံ သာတိသယံ ဗလဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ “ပုဋ္ဌဿဇ္ဈေန ကမ္ပတိ”တိ။

သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝိတ္တတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ သတိနေပက္ကေနာတိ သတိယာ နေပက္ကေန၊ တိက္ခဝိသေ-
 သူရဘာဝေနာတိ အတ္တော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန နေပက္ကံ နာမ ပညာတိ
 အဓိပ္ပါယေန “နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သတိ အညော နိဒ္ဒိဋ္ဌော
 နာမ ဟောတိ။ သတိမာတိ စ ဣဓိနာ သဝိသေသာ သတိ ဂဟိတာတိ
 ပရတောပိ “စိရကတမ္ပိ စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ အနုဿရိတာ”တိ သတိ-
 ကိစ္စမေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ န ပညာကိစ္စံ၊ တသ္မာ သတိနေပက္ကေနာတိ သတိယာ
 နေပက္ကဘာဝေနာတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ လဗ္ဘတေဝ။ ပစ္စယဝိသေသဝသေန
 အညမေဓိရပေက္ခော သတိယာ ဗလဝဘာဝေါ။ တထာ ဟိ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ-
 စိတ္တေနပိ သဇ္ဈာယနသမ္ပသနာနိ သမ္ဘဝန္တိ။

စိရကတမ္ပိတိ အတ္တနာ ဝါ ပရေန ဝါ ကာယေန စိရကတံ စေတိယင်္ဂဏ-
 ဝတ္တာဒိမဟာဝတ္တပ္ပုဂ္ဂိပုတ္တိပူရဏံ။ စိရဘာသိတမ္ပိတိ အတ္တနာ ဝါ ပရေန ဝါ
 ဝါစာယ စိရဘာသိတံ သက္ကစ္စံ ဥဒ္ဓါသနဥဒ္ဓါသာပနဓမ္မောသာရဏဓမ္မဒေသနာ-
 ဥပနိသိန္နကပရိကထာအနုမောဒနိယာဒိဝသေန ပဝတ္တိတံ ဝစီကမ္ပံ။ သရိတာ
 အနုဿရိတာတိ တသ္မိံ ကာယေန စိရကတေ ကာယော နာမ ကာယဝိညတ္တိ၊
 စိရဘာသိတေ ဝါစာ နာမ ဝစီဝိညတ္တိ၊ တဒုဘယမ္ပိ ရူပံ၊ တံသမုဋ္ဌာပကာ
 စိတ္တစေတသိကာ အရူပံ။ ဣတိ ဣမေ ရူပါရူပဓမ္မော ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧဝံ နိရုဒ္ဓါတိ
 သရတိ စေဝ အနုဿရတိ စ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ သမုဋ္ဌာပေတီတိ အတ္တော။
 ဗောဇ္ဈင်္ဂံသမုဋ္ဌာပိကာ ဟိ သတိ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။ တာယ သတိယာ ဒေသ
 သကိံ သရဏေန သရိတာ၊ ပုနပ္ပုနံ သရဏေန အနုဿရိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ဝိတ္တတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅-၂၀။ ပဉ္စမေ သံဝိသယသ္မိံယေဝါတိ အတ္တနော အတ္တနော ဝိသယေ
 ဧဝ။ လောကီယလောကုတ္တရဓမ္မေ ကထေတုန္တိ လောကီယဓမ္မေ လောကုတ္တရ-
 ဓမ္မေ စ တေန တေန ပဝတ္တိဝိသေသေန ကထေတုံ။ စတုသု သောတာပတ္တိ-
 ယဇ်သုတိ သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ ယောနိသောမနသိကာရော
 ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပုဂ္ဂိပုတ္တိတိ ဣမေသု စတုသု သောတာပတ္တိမဂ္ဂကာရဏေသု။ ကာမဉ္စ
 တေသု သတိအာဒယောပိ ဓမ္မာ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာဝ တေဟိ ဝိနာ တေသံ

အသမ္ဘဝတော၊ တထာပိ စေတ္ထ သဒ္ဓါ ဝိသေသတော ကိစ္စကာရီတိ ဝေဒိတဗျာ။ သဒ္ဓေါ ဝေ ဟိ သပ္ပုရိသေ ပယိရူပါသတိ၊ သဒ္ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ ယောနိသော စ အနိစ္စာဒိတော မနသိ ကရောတိ၊ အရိယမဂ္ဂဿ စ အနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**ဧတ္ထ သဒ္ဓါဗလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ**”န္တိ။ ဣမိနာ နယေန သေသဗလေသုပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။

စတူသု သမ္ပပ္ပဓာနေသ္မတိ စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနဘာဝနာယ။ စတူသု သတိ-
 ပဋ္ဌာနေသ္မတိအာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ ဧတ္ထ စ သောတာပတ္တိအင်္ဂေသု
 သဒ္ဓါ ဝိယ၊ သမ္ပပ္ပဓာနဘာဝနာယ ဝိရိယံ ဝိယ စ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ
 ယသ္မာ “ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ”န္တိ ဝစနတော ပုဗ္ဗဘာဂေ
 ကိစ္စတော သတိ အဓိကာ ဣန္ဒြိတဗျာ၊ ဧဝံ သမာဓိကမ္ပိကဿ သမာဓိ၊
 “အရိယသစ္စဘာဝနာ ပညာဘာဝနာ”တိ ကတွာ တတ္ထ ပညာ ပုဗ္ဗဘာဂေ
 အဓိကာ ဣန္ဒြိတဗျာတိ ပါကဇောယမတ္ထော။ အဓိဂမက္ခဏေ ပန သမာဓိ-
 ပညာနံ ဝိယ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ဗလာနံ သဒ္ဓါဒိနံ သမတံာဝ ဣန္ဒြိတဗျာ။ တထာ ဟိ
 “ဧတ္ထ သဒ္ဓါဗလံ”န္တိအာဒိနာ တတ္ထ တတ္ထ ဧတ္ထဂ္ဂဟဏံ ကတံ။

ဣဒါနိ သဒ္ဓါဒိနံ တတ္ထ တတ္ထ အတိရေကကိစ္စတံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ
 “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတြိဒံ ဥပမာသံသန္တနံ— ရာဇပဉ္စမသဟာယာ
 ဝိယ ဝိမုတ္တိပရိပါစကာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ နေသံ ကိဋ္ဌနတ္ထံ ဧကဇ္ဈံ ဝိထိဩတရဏံ
 ဝိယ ဗလာနံ ဧကဇ္ဈံ ဝိပဿနာဝိထိဩတရဏံ၊ သဟာယေသု ပဌမာဒိနံ
 ယထာသကံ ဂေဟေဝ ဝိစာရဏာ ဝိယ သဒ္ဓါဒိနံ သောတာပတ္တိအင်္ဂါဒိနိ
 ပတွာ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ၊ သဟာယေသု ဣတရေသံ တတ္ထ တတ္ထ တုဏှိဘာဝေါ ဝိယ
 သေသဗလာနံ တတ္ထ တတ္ထ တဒန္ဓယတာ၊ တဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမဿ ဗလဿ ကိစ္စာ-
 နဂတာ။ န ဟိ တဒါ တေသံ သသမ္ဘာရပထဝိအာဒိသု အာပါဒိနံ ဝိယ ကိစ္စံ
 ပါကဋံ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါဒိနံယေဝ ပန ကိစ္စံ ဝိဘူတံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ ပုရေတရံ
 တထာပစ္စယေဟိ စိတ္တသန္တာနဿ အဘိသင်္ခတတ္တာ။ ဧတ္ထ စ ဝိပဿနာကမ္ပိ-
 ကဿ ဘာဝနာ ဝိသေသတော ပညတ္တရာတိ ဒဿနတ္ထံ ရာဇာနံ နိဒဿနံ
 ကတွာ ပညိန္ဒြိယံ ဝုတ္တံ။ ဆဋ္ဌာဒိနိ သုဝိညေယျာနိ။

ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ဗလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဉ္စဂီကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝါဒိဏ္ဏနာ

၂၁-၂၂။ တတိယဿ ပဌမေ အဘိသမာစာရိကန္တိ အဘိသမာစာရေ ဥတ္တမသမာစာရေ ဘဝံ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ “ဝတ္တဝသေန ပညတ္တသီလ”န္တိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဒုတိယေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဌမအဂါရဝသုတ္တဝါဒိဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥပက္ကိလေသသုတ္တဝါဒိဏ္ဏနာ

၂၃-၂၄။ တတိယေ န စ ပဘာဝန္တန္တိ န စ ပဘာသမ္ပန္နံ။ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝန္တိ တာပေတွာ တာဠကဇ္ဇနပဘင်္ဂရံ။ အဝသေသံ လောဟန္တိ ဝုတ္တာဝသေသံ သဇာတိလောဟံ ဝိဇာတိလောဟံ ဝိသာစလောဟံ ကိတ္တိမလောဟန္တိ ဧဝံ-ပဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ လောဟံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေနာတိ ဣတ္ထ နန လောကိယ-ကုသလစိတ္တဿပိ သုဝိသုဒ္ဓဿပိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေနေဝ ဥပက္ကိလေသ-တာတိ? သစ္စမေတံ၊ ယသ္မိံ ပန သန္တာနေ နိဝရဏာနိ လဒ္ဓပ္ပတိဋ္ဌာနိ၊ တတ္ထ မဟဂ္ဂဘကုသလဿပိ အသမ္ပဝေ၊ ပဂေဝ လောကုတ္တရကုသလဿ။ ပရိတ္တ-ကုသလံ ပန ယထာပစ္စယံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ နိဝရဏေဟိ ဥပဟတေ သန္တာနေ ဥပ္ပက္ကိယာ အပရိသုဒ္ဓိံ ဟောန္တိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓိပ-ကပလ္လိကဝဂ္ဂိတေလာဒိသန္ဓိဿယော ပဒီပေါ ဝိယ။ အပိစ နိပ္ပရိယာယတော ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေနေဝ တေသံ ဥပက္ကိလေသတာတိ ဒဿေန္တော “ယဒဂ္ဂေန ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ အာရမ္မဏေ ဝိက္ခိတ္တပ္ပဝတ္တိဝသေန စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏတာ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဥပက္ကိလေသသုတ္တဝါဒိဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တဝိဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိတိအာဒိနာ အင်္ဂုတ္တရ-ဘာဏကာနံ မတေန အယံ အတ္တဝိဏ္ဏနာ အာရဒ္ဓါ၊ မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပနေတ္ထ အညထာ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ။—

“အနုဂ္ဂဟိတာတိ လဒ္ဓုပကာရာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဖလက္ခဏေ နိဗ္ဗတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ ဖလံ အဿာတိ
 စေတောဝိမုတ္တိဖလာ။ တဒေဝစေတောဝိမုတ္တိသင်္ခါတံ ဖလံ အာနိ-
 သံသော အဿာတိ စေတောဝိမုတ္တိဖလာနိသံသာ။ ဒုတိယပဒေဝိ
 ဧသေဝ နယော။ ဣတ္ထ စတုတ္ထဖလပညာ ပညာဝိမုတ္တိ နာမ၊ အဝသေ-
 သာ ဓမ္မာ စေတောဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “သီလာနုဂ္ဂဟိတာ”တိ-
 အာဒိသု ‘သီလန္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ သုတန္တိ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနံ။
 သာကန္တာတိ ကမ္မဋ္ဌာနေ ခလနပက္ခလနစ္ဆေဒနကထာ။ သမထောတိ
 ဝိပဿနာပါဒိကာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော။ ဝိပဿနာတိ သတ္တဝါစာ
 အနုပဿနာ။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဟိ ပူရေန္တဿ၊ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနံ
 သုဏန္တဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာနေ ခလနပက္ခလနံ ဆိန္တန္တဿ ဝိပဿနာပါဒိ-
 ကာသု အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု ကမ္မံ ကရောန္တဿ၊ သတ္တဝါစံ အနု-
 ပဿနံ ဘာဝေန္တဿ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဖလံ ဒေတိ။

ယထာ ဟိ မဓုရံ အမ္မပက္ကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော အမ္မပေါတကဿ
 သမန္တာ ဥဒကကောဋ္ဌကံ ထိရံ ကတွာ ဗန္ဓတိ၊ ဃဋံ ဂဟေတွာ
 ကာလေန ကာလံ ဥဒကံ အာသိဇ္ဇတိ၊ ဥဒကဿ အနိက္ခမနတ္ထံ
 မရိယာဒံ ထိရံ ကရောတိ။ ယာ ဟောတိ သမိပေ ဝလ္လိ ဝါ
 သုက္ခဒဏ္ဍကော ဝါကိပိလ္လိကပုဋေဝါ ဝါ မက္ကဋကဇာလံ ဝါ၊ တံ
 အပနေတိ၊ ခဏိတ္ထိံ ဂဟေတွာ ကာလေန ကာလံ မူလာနိပရိခဏတိ၊
 ဧဝမဿ အပ္ပမတ္တဿ ဣမာနိ ပဉ္စ ကာရဏာနိ ကရောတော သော
 အမ္မော ဝရိတွာ ဖလံ ဒေတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရုက္ခဿ
 သမန္တတော ကောဋ္ဌကဗန္ဓနံ ဝိယ ဟိ သီလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ
 ဥဒကသိဇ္ဇနံ ဝိယ ဓမ္မဿဝနံ၊ မရိယာဒါယ ထိရဘာဝကရဏံ ဝိယ
 သမထော၊ သမိပေ ဝလ္လိအာဒိနံ ဟရဏံ ဝိယ ကမ္မဋ္ဌာနေ ခလနပက္ခ-
 လနစ္ဆေဒနံ၊ ကာလေန ကာလံ ခဏိတ္ထိံ ဂဟေတွာ မူလခဏနံ ဝိယ
 သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ ဘာဝနာ၊ တေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ
 အနုဂ္ဂဟိတဿ အမ္မရုက္ခဿ မဓုရဖလဒါနကာလော ဝိယ ဣမဿ
 ဘိက္ခုနော ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဓမ္မေဟိ အနုဂ္ဂဟိတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ
 အရဟတ္တဖလဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ”န္တိ။

ဣတ္ထ စ လဒ္ဓုပကာရာတိ ယထာရဟံ နိဿယာဒိဝသေန လဒ္ဓပစ္စယာ။
 ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ အနုဂ္ဂဟိတဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိသု စ

အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ဗာဒိဋ္ဌိ။ အနန္တရဿ ဟိ ဝိမိ ပဋိသေဓော ဝါ၊ အဂ္ဂဗလသမာဓိမှ တပုရိက္ခာရဓမ္မေသုယေဝ စ ကေဝလော စေတောပရိယာယော နိရုဋ္ဌောတိ သမ္ဗာဒိဋ္ဌိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္ဗာဒိဋ္ဌိ။ ဗလက္ခဏေတိ အနန္တရံ ကာလန္တရေ စာတိ ဒုဝိဓေပိ ဗလက္ခဏေ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန သဗ္ဗသံကိလေသေဟိ စေတောဝိမုစ္ဆတိ ဧတာယာတိ စေတောဝိမုတ္တိ။ အဂ္ဂဗလပညံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဗလဓမ္မာ။ တေနာဟ “စေတောဝိမုတ္တိ ဗလံ အဿာတိ၊ စေတောဝိမုတ္တိသင်္ခါတံ ဗလံ အာနိသံသော”တိ။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ စေတသောဝိမုစ္ဆသင်္ခါတံ ပဋိပ္ပဿန္တန- သညိတံ ပဟာနံ ဗလံ အာနိသံသော စာတိ ယောဇနာ။ ဣဓ စေတောဝိမုတ္တိ- သဒ္ဓေန ပဟာနမတ္ထံ ဂဟိတံ၊ ပုဗ္ဗေ ပဟာယကဓမ္မာ။ အညထာ ဗလဓမ္မော ဧဝ အာနိသံသောတိ ဂယုမာနေ ပုနဝစနံ နိရတ္ထကံ သိယာ။ ပညာဝိမုတ္တိဗလာ- နိသံသာတိ ဧတ္ထာပိ ဧဝမေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ သီလသဘာဝတ္ထာ ဝိသေသတော သမာဓိဿ ဥပကာရာ၊ တထာ သမ္မာသင်္ဂဟေ ပျာနသဘာဝတ္ထာ။ တထာ ဟိ သော “အပ္ပနာ”တိ နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ သမ္မာသတိ- သမ္မာဝါယာမာ ပန သမာဓိပက္ခိယာ ဝေတိ အာဟ “အဝသေသာ ဓမ္မော စေတောဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ အရိယမဂ္ဂါမိဂမဿ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ သုတာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အတ္တနော စိတ္တပ္ပဝတ္တိအာရောစနဝသေန သဟ ကထနံ သံကထာ၊ သံကထာဝ သာကန္တာ။ ဣဓ ပန ကမ္မဋ္ဌာနပုဂ္ဂိုဗဒ္ဓါတိ အာဟ “ကမ္မဋ္ဌာနေ။ ပ။ ကထာ”တိ။ တဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဧကဝါရံ ဝိမိယာ အပ္ပဋိပဇ္ဇနံ ခလနံ၊ အနကဝါရံ ပက္ခလနံ၊ တဒုဘယဿ ဝိစ္ဆေဒနိ အပနယနိ ကထာ ခလနပက္ခလနန္တေဒနကထာ။ ပူရေန္တဿာတိ ဝိဝဇ္ဇသန္တိသိတံ ကတွာ ပါလေန္တဿ ဗြူဟေန္တဿ စ။ သုဏန္တဿာတိ “ယထာဥဂ္ဂဟိတကမ္မ- ဋ္ဌာနံ ဖာတိ ဂမိဿတိ”တိ ဧဝံ သုဏန္တဿ။ တေနေဝ ဟိ “သပ္ပါယဓမ္မဿ- ဝန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မံ ကရောန္တဿာတိ ဘာဝနာနုယောဂကမ္မံ ကရောန္တဿ။ ပဉ္စသုပိ ဌာနေသု အန္တ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထဇောတနော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ ဟိ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိနာ ဝုစ္စမာနာ အမ္မူပမာ ယုဇ္ဇေယျ။

ဥဒကကောဋ္ဌကန္တိ ဇလာဝါဠိ။ ထိရံ ကတွာ ဗန္ဓတီတိ အသိထိလံ ဒဋ္ဌိ နာတိမဟန္တံ နာတိသုဒ္ဓကံ ကတွာ ယောဇေတိ။ ထိရံ ကရောတီတိ ဥဒကသိဉ္စန- ကာလေတတော စတော ပဝတ္တိဘွာ ဥဒကဿ အနိက္ခမနတ္ထံ ဇလာဝါဠုပါဠိံ ထိရတရံ ကရောတိ။ သုက္ခဒဏ္ဍကောတိ တဿေဝ အမ္မဂစ္ဆဿ သုက္ခကော

၁-အာလဝါလံ (မူလပဏ္ဍာသကေ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တုဋီကာယံ)

သာခါသိသကော။ ကိပိလိကပုဋေတိ တမ္ပကိပိလိကပုဋေတ။ ဧကိတ္တိန္ဒိ ကုဒါလံ။
 ကောဋ္ဌကဗန္ဓနံ ဝိယ သီလံ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝနုနုပါယဿ မူလဘာဝတော။
 ဥဒကသိဉ္ဇနံ ဝိယ ဓမ္မဿဝနံ ဘာဝနာယ ပရိဗြူဟနတော။ မရိယာဒါယ
 ထိရဘာဝကရဏံ ဝိယ သမထော ယထာဂုတ္တာယ ဘာဝနာဓိဋ္ဌာနာယ သီလ-
 မရိယာဒါယ ဒဋ္ဌိဘာဝါပါဒနတော။ သမာဟိတဿ ဟိ သီလံ ထိရတရံ ဟောတိ။
 သမီပေ ဝလိအာဒိနံ ဟရဏံ ဝိယ ကမ္ပဋ္ဌာနေ ဓလနပက္ခလနန္တေဒနံ ဣတ္ထိတဗ္ဗ-
 ဘာဝနာယ ဝိဗန္ဓနာပနယနတော။ မူလဓဏနံ ဝိယ သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ
 အာဝနာ တဿာ ဝိဗန္ဓဿ မူလဘူတာနံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိနံ ပလိခဏနတော။
 ဧတ္ထစ ယသ္မာ သုပရိသုဒ္ဓသီလဿ ကမ္ပဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနံ
 ဣတ္ထိတဗ္ဗံ၊ တတော ယထာသုတေ အတ္ထေ သာကစ္ဆာသမာပဇ္ဇနံ၊ တတော
 ကမ္ပဋ္ဌာနဝိသောဓနေန သမထနိဗ္ဗတ္တိ၊ တတော သမာဟိတဿ အာရဒ္ဓဝိပဿ-
 ကဿ ဝိပဿနာပါရိပုရိ၊ ပရိပုဏှာ ဝိပဿနာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဗြူဟေတိတိ ဝေ-
 မေတေသံ အင်္ဂါနံ ပရမုဏှာယ သမ္ပုခါ အနုဂ္ဂဏှနတော အယမာနုပုဗ္ဗိ ကထိ-
 တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနုဂ္ဂဟိတသုတ္တဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိမုတ္တာယတနသုတ္တဝဏှနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ဝိမုတ္တိယာ ဝဋုဒုက္ခတော ဝိမုစ္စနဿ အာယတနာနိ ကာရ-
 ဏာနိ ဝိမုတ္တာယတနာနိတိ အာဟ “ဝိမုစ္စနကာရဏာနိ”တိ။ ပါဠိအတ္ထံ
 ဇာနန္တဿာတိ “ဣဓ သီလံ အာဂတံ၊ ဣဓ သမာဓိ၊ ဣဓ ပညာ”တိအာဒိနာ
 တံတံပါဠိအတ္ထံ ယာထာဝတော ဇာနန္တဿ။ ပါဠိံ ဇာနန္တဿာတိ တဒတ္ထ-
 ဗောဓိနိံ ပါဠိံ ယာထာဝတော ဥပစာရေန္တဿ။ တရုဏာပီတိတိ သဉ္ဇာတမတ္တာ
 မုဒုကာ ပီတိ ဇာယတိ။ ကထံ ဇာယတိ? ယထာဒေသိတံ ဓမ္မံ ဥပစာရေန္တဿ
 တဒနုစ္စဝိကမေဝ အတ္တနော ကာယဝါစာမနောသမာစာရံ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ
 သောမနဿံ ပတ္တဿ ပမောဒလက္ခဏံ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ။ တုဋ္ဌာကာရ-
 ဘူတာ ဗလဝပီတိတိ ပုရိမုပ္ပန္နာယ ပီတိယာ ဝသေန လဒ္ဓါသေဝနတ္တာ
 အတိဝိယ တုဋ္ဌာကာရဘူတာ ကာယစိတ္တဒရထဿ ပဿန္တနသမတ္တတာယ
 ပဿဒ္ဓိယာ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သမတ္တာ ဗလပ္ပတ္တာ ပီတိ ဇာယတိ။ ယသ္မာ
 နာမကာယေ ပဿဒ္ဓေ ရူပကာယောပိ ပဿဒ္ဓေါ ဝေ ဟောတိ၊ တသ္မာ
 “နာမကာယော ပဿန္တတိ”ဧဝ ဝုတ္တံ။

သုခံ ပဋိလဘတိတိ ဝက္ခမာနဿ စိတ္တသမာဓာနဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သမတ္ထံ စေတသိကံ နိရာမိသသုခံ ပဋိလဘတိဝိန္ဒတိ။ သမာဓိယတိတိ ဣတ္ထ ပန နယော ကောစိ သမာဓိ အဓိပ္ပေတော၊ အထ ခေါ အနုတ္တရသမာဓိတိ ဒဿေန္တော “အရဟတ္တံ။ပ။ သမာဓိယတိ”တိ အာဟ။ “အယံ ဟိ”တိ အာဒိ တဿံ ဒေသနာယံ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ ယထာဂုတ္တသမာဓိပဋိလဘာဿ ကာရဏဘာဝဝိဘာဝနံ၊ ယံ တထာ ဝိမုတ္တာယတနဘာဝေါ။ ဩသတ္ထိတုန္တိ ဒဿိတုံ။ သမာဓိယေဝ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနပါဠိယာ အာရုဋ္ဌော သမာဓိ ဧဝ ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကဘာဝနာသမာဓိဿ ကာရဏဘာဝတော သမာဓိနိမိတ္တံ။ တေနာဟ “အာစရိယဿ သန္တိကေ”တိ အာဒိ။

ဝိမုတ္တာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ သဗ္ဗသော ကိလေသဒုက္ခဒရထပရိဋ္ဌာဟာနံ ဝိဂတတ္တာ သာတိသယမေတ္ထ သုခန္တိ ပုတ္တံ “အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ သုခတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ”တိ။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ ဝသေန ပစ္စိမံ ပစ္စိမံ လဒ္ဓါသေဝနတာယ သန္တပဏီတ- တရဘာဝပုတ္တံ ဟောတိတိ အာဟ “ပုရိမော။ပ။ သုခဝိပါကော”တိ။ ကိလေသပ္ပဋိပ္ပဿန္တိယာတိ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿန္တေန လဒ္ဓတ္တာ။ ကိလေသပ္ပ- ဋိပ္ပဿန္တိဘာဝန္တိ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿန္တဘာဝံ။ လဒ္ဓတ္တာ ပတ္တတ္တာ တဗ္ဗာဝံ ဥပဂတတ္တာ။ လောကီယသမာဓိဿ ပစ္စနိကာနိ နိဝရဏပဌမဇ္ဈာနနိကန္တိ- အာဒိနိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ အညေ ကိလေသာ ဝါရေတဗ္ဗာ။ ဣမဿ ပန အရဟတ္တသမာဓိဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသဗ္ဗကိလေသတ္တာ န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဝါရေတဗ္ဗန္တ အတ္ထိတိ မဂ္ဂါနန္တရံ သမာပတ္တိက္ခဏေ စ အပ္ပယောဂေန အဓိဂတတ္တာ အပ္ပိတတ္တာ စ အပရိဟာနိဝသေန ဝါ အပ္ပိတတ္တာ န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယုဝါရိတ- ဝတော။ သတိဝေပုလ္လပုတ္တတ္တာတိ ဧတေန အပ္ပဝတ္တမာနာယပိ သတိယာ သတိမဟုလတာယ သတော ဧဝ နာမာတိ ဒဿေတိ။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလ- ဝသေနာတိ ဧတေန ပရိစ္ဆိန္နဿတိယာ သတောတိ ဒဿေတိ။ သေသေသုတိ ဣဏေသု။

သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ပဉ္စဂီကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀-၂၉။ အဋ္ဌမေ ကရော ဝုစ္စတိ ပုပ္ဖသမ္ဘဝံ “ဂဟ္တာသယေ ကိရိယတိ”တိ ဟတ္တာ။ ကရတော ဇာတော ကာယော ကရဇကောယော၊ တဒုပနိဿယော စတုသန္တတိရူပသမုဒါယော။ ကာမံနာမကာယောပိ ဝိဝေကဇေနပီတိသုခေန တထာလဒ္ဓူပကာရော၊ “အဘိသန္ဓေတိ”တိအာဒိဝစနတော ပန ရူပကာယော ဣမ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဣမံ ကရဇကောယ”န္တိ။ အဘိသန္ဓေတိတိ အဘိသန္ဓနံ ကရောတိ။ တံ ပန အဘိသန္ဓနံ ဈာနမယေန ပီတိသုခေန ကရဇကောယဿ တိန္တဘာဝါပိဒနံ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ လူခဘာဝါပနယနန္တိ အာဟ “တေမေတိ”တိအာဒိ။ တယိဒံ အဘိသန္ဓနံ အတ္ထဟော ယထာဝုတ္တ- ပီတိသုခသမုဋ္ဌာနေဟိ ပဏီတရူပေဟိ ကာယဿ ပရိပ္ပရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပရိ- သန္ဓေတိဘိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သဗ္ဗံ ဧတဿ အတ္ထိတိ သဗ္ဗာဝါ၊ တဿ သဗ္ဗာဝတော။ အဝယဝါဝယဝိသမ္ပန္ဓေ အဝယဝိနိ သာမိဝစနန္တိ အဝယဝဝိသယော သဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗကောဋ္ဌာသဝတော”တိ။ အပုဋ် နာမ န ဟောတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ကမ္မဇရူပံ၊ တတ္ထ တတ္ထ စိတ္တဇရူပဿ အဘိဗျာပနတော။ တေနာဟ “ဥပါဒိန္ဒကသန္တတိ”တိအာဒိ။

ဆေကောတိ ကုသလော။ တံ ပနဿ ကောသလံ နဟာနိယစုဏ္ဍာနံ ကရဏေ ပိဏ္ဍိကရဏေ စ သမတ္တတာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ပဋိ- ဗလော”တိအာဒိ။ ကံသ-သဒ္ဓေါ “မဟတိယာ ကံသပါတိယာ”တိအာဒိသု သုဝဏ္ဏေ အာဂတော။ “ကံသော ဥပဟတော ယထာ”တိအာဒိသု၊ ကိတ္တိမ- လောဟေ။ ကတ္ထစိ ပဏ္ဍတ္တိမတ္ထေ “ဥပကံသော နာမ ရာဇာသိ၊ မဟာကံသဿ အကြဇော”တိအာဒိ။ ဣမ ပန ယတ္ထ ကတ္ထစိ လောဟေတိ အာဟ “ယေန ကေနစိ လောဟေန ကတဘာဇနေ”တိ။ သွေဟာနုဂတာတိ ဥဒကသိနေ- ဟေန အနုပ္ပဝိသနဝသေန ဂတာ ဥပဂတာ။ သွေဟပရေတာတိ ဥဒကသိနေ- ဟေန ပရိတော ဂတာ သမန္တတော ဖုဋ္ဌာ။ တတော ဝေ သန္တရဗာဟိရာ ဖုဋ္ဌာ သွေဟေန။ ဧတေန သဗ္ဗသော ဥဒကေန တေမိတဘာဝမာဟ။ န စ ပန္နရိဏီတိ ဧတေန တိန္တဿပိ တဿ သနထဒ္ဓဘာဝံ ဝဒတိ။ တေနာဟ “န ဝိန္ဒုဗိန္ဒု”တိအာဒိ။

တာဟိ တာဟိ ဥဒကသိရာဟိ ဥတ္တိဇ္ဇတိတိ ဥတ္တိဒံ၊ ဥတ္တိဒံ ဥဒကံ တေဿာတိ ဥတ္တိဒေါဒကော။ ဥတ္တိန္ဒုဥဒကောတိ နဒိတိရေ ခဘကူပကော ဝိယ ဥတ္တိဇ္ဇနက- ဥဒကော။ ဥဂ္ဂန္တနုဥဒကောတိ ဓာရာဝသေန ဥဋ္ဌဟနုဥဒကော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ

၁-၁ ၁-၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-၃ ၁-၃၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ၊ ၃-ဇာတက-၄ ၄-၈၀-ပိဋ္ဌေ။

ဥစ္စိဒေါဒကောဝ ရဟဒေါ ဂဟိတော, န ဣတရောတိ အာဟ “ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂန္တိန-
ဥဒကဗ္ဗိ”တိအာဒိ။ ဓာရာနိပါတဗုဒ္ဓုဋ္ဌကေဟိတိ ဓာရာနိပါတေဟိ စ ဥဒက-
ဗုဒ္ဓုဋ္ဌေဟိ စ။ “ဖေဏပဋ္ဌလေဟိ စာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ သန္တိသိန္ဓမေဝ အပရိက္ခော-
ဘတာယ နိစ္စလမေဝ၊ သုပ္ပသန္ဓမေဝတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ သေသန္တိ “အဘိ-
သန္ဓေတိ”တိအာဒိကံ။

ဥပ္ပလာနိတိ ဥပ္ပလဂစ္ဆာနိ။ သေတရတ္တနိလေသုတိ ဥပ္ပလေသု၊ သေတုပ္ပလ-
ရတ္တုပ္ပလနိလုပ္ပလေသုတိ အတ္ထော။ ယံ ကိန္တိ ဥပ္ပလံ ဥပ္ပလမေဝ သာမညဂ္ဂဟဏ-
တော။ သတပတ္တန္တိ ဣတ္ထ သတ-သဒ္ဓေါ ဗဟုပရိယာယော “သတဗ္ဗိ”တိအာဒိသု
ဝိယ။ တေန အနေကသတပတ္တဿပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ လောကေ
ပန ရတ္တံ ပဒုမံ၊ သေတံ ပုဏ္ဏရိကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယာဝ အဂ္ဂါ ယာဝ စ မူလာ
ဥဒကေန အဘိသန္ဓနာဒိသမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ ဥဒကာနုဂ္ဂတဂ္ဂဟဏံ။ ဣဓ ဥပ္ပလာ-
ဒီနိ ဝိယ ကရဇကောယော၊ ဥဒကံ ဝိယ တတိယဇ္ဈာနသုခံ။

ယသ္မာ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တမာဟ၊ တဉ္စ ရာဂါဒိ-
ဥပတ္တိလေသမလာပဂမတော နိရုပတ္တိလေသံ နိဗ္ဗလံ၊ တသ္မာ အာဟ “နိရုပတ္တိ-
လေသဒ္ဓေန ပရိသုဒ္ဓ”န္တိ။ ယသ္မာ ပန ပါရိသုဒ္ဓိယာ ဝေ ပစ္စယဝိသေသေန
ပဝတ္တိဝိသေသော ပရိယောဒါတတာ သုဓန္တသုဝဏ္ဏဿ နိဗံသနေန
ပဘဿရတာ ဝိယ၊ တသ္မာ အာဟ “ပဘဿရဒ္ဓေန ပရိယောဒါတံ
ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။ ဣဒန္တိ ဩဒါတဝစနံ။ ဥတုဖရဏတ္တိ ဥတုနော ဖရဏ-
ဒဿနတ္ထံ။ ဥတုဖရဏံ န ဟောတိ သေသန္တိ၊ အဓိပ္ပာယ်ော။ တေနာဟ
“တင်္ဂဏ။ပ။ ဗလဝံ ဟောတိ”တိ။ ဝတ္ထံ ဝိယ ကရဇကောယောတိ ယောဂိနော
ကရဇကောယော ဝတ္ထံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဥတုဖရဏသဒိသေန စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေန
ဖရိတဗ္ဗတ္တာ။ ပုရိသဿ သရိရံ ဝိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဥတုဖရဏဋ္ဌာနိယဿ
သုခဿ နိဿယဘာဝတော။ တေနာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ စ “ပရိ-
သုဒ္ဓေန စေတသာ”တိ စေတောဂဟဏေန ဈာနသုခံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ
“ဥတုဖရဏံ ဝိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ”န္တိ။ နန စ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ သုခမေဝ
နတ္ထိတိ? သစ္စံ နတ္ထိ၊ သာတလက္ခဏသန္တသဘာဝတ္တာ ပနေတ္ထ ဥပေက္ခာ “သုခ”န္တိ
အဓိပ္ပေတာ။ တေန ဝုတ္တံ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ? “ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ၊
သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတာ”တိ။

၁-အဘိသန္ဓနာဒိသမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ (က) ဒီ-ဇီ ၁-၂၆၄-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ၊
၂-သဝိယေသန္တိ (ဒီ-ဇီ ၁-၂၆၄-ပိဋေ) ၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၁-ပိဋေ။

တဿ တဿ သံမာဓိဿ သရူပဒဿနဿ ပစ္စယတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပစ္စဝေက္ခဏနိမိတ္တံ။ သမဘရိတောတိ သမပုဏ္ဏော။

မဏ္ဍဘူမိတိ ပပါဝဏ္ဏဘူမိ။ ယတ္ထ သလိလသိဉ္စနေန ဝိနာဝ သဿာနိ ဌိတာနိ သမ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယုဂေ ယောဇေတဗ္ဗာနိ ယောဂ္ဂါနိ၊ တေသံ အာစရိယော ယောဂ္ဂါစရိယော။ တေသံ သိက္ခာပနတော ဟတ္ထိအာဒယောပိ “ယောဂ္ဂါ”တိ ဝုစ္စန္တိတိ အာဟ ပါဠိယံ “အဿဒမ္ပသာရထိ”တိ။ ယေန ယေနာတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ယေန ယေန မဂ္ဂေန။ ယံ ယံ ဂတိန္တိ ဇဝသမဇဝါဒိဘောဒါသု ဂတိသု ယံ ယံ ဂတိ။ နဝမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဉ္စဂိုကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

၁၀-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါတိ ဥဒ္ဓံ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဥစ္စော ပတ္ထဇော မဟန္တော ဝိနိဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျော သဒ္ဓေါ ဇေတေသန္တိ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ။ ဝစီဘောသောပိ ဟိ ဗဟူဟိ ဧကန္တံ ပဝတ္ထိတော အတ္ထတော သဒ္ဓတော စ ဒုရဝဗောဓော ဧကဝလံ မဟာနိဗ္ဗေါသော ဧဝ ဟုတွာ သောတပထမာဂစ္ဆတိ။ မစ္ဆဝိလောပေတိ မစ္ဆာနံ ဝိလုပ္ပိတွာ ဝိယ ဂဟဏေ၊ မစ္ဆာနံ ဝါ ဝိလုပ္ပနေ။ ဧကဝဇ္ဇာနံ ဟိ မစ္ဆပစ္စိဋ္ဌာဒိတဋ္ဌာနေ မဟာဇနော သန္တိပတိတွာ “ဣဓ အညံ ဧကံ မစ္ဆံ ဒေဟိ၊ ဧကံ မစ္ဆဖာလံ ဒေဟိ”တိ၊ “ဧတဿ တေ မဟာ ဒိန္နော၊ မယံ ခုဒ္ဒကော”တိ ဧဝံ ဥစ္စာသဒ္ဓံ မဟာသဒ္ဓံ ကရောန္တိ။ မစ္ဆဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဇာလေ ပက္ခိတ္တေပိ တသ္မိံ ဌာနေ ဧကဝဇ္ဇာ ဧဝ အညေ စ “ပဝိဋ္ဌော ဂဟိတော”တိ မဟာသဒ္ဓံ ကရောန္တိ။ တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ အသုစိသုစန္တိ ကာယာသုစိသန္တိသိတတ္တာ ကိလေသာ- သုစိသန္တိသိတတ္တာ စ အသုစိသန္တိသိတသုခံ။ နေက္ခမ္ပသုစဿာတိ ကာမတော နိက္ခမန္တဿ သုခဿ။ ပဝိဇေကသုစဿာတိ ဂဏသင်္ဂဏိကတော ကိလေသာ- သင်္ဂဏိကတော စ ဝိဂတဿ သုခဿ။ ဥပသမသုစဿာတိ ရာဂါဒိဝုပသမာ- ဝဟဿ သုခဿ။ သမ္ပောဓသုစန္တိ မဂ္ဂသင်္ဂါတဿ သမ္ပောဓဿ နိဋ္ဌပုတ္တတ္ထာယ သုခံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

ပဉ္စဂိုကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

၄-သုမနဝဂ္ဂ

၁-သုမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သတက္ကကူတိ သတသိခရော၊ အနေကကူဇောတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တဿ မဟာမေဃဘာဝဒဿနံ။ သော ဟိ မဟာဝဿံ ဝဿတိ။ တေနောဂါဟ “ဣတော စိတော စ ဥဋ္ဌိတေန ဝလာဟကကူဠသတေန သမန္ဓာဂတောတိ အတ္ထော”တိ။ ဒဿနသဗ္ဗန္ဓောတိ ဣတ္ထ ဒဿနံ နာမ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ သော ဟိ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနတော “ဒဿန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယဒိပိတံ ဂေါတြဘု ပဌမတရံ ပဿတိ၊ ဒိသ္မာ ပန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ ကိလေသပ္ပဟာနဿ အကရဏတော န တံ “ဒဿန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ ဟိ တံ ဣဏံ။ မဂ္ဂဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာသာမညေန စေတံ ဝုတ္တံ၊ န နိဗ္ဗာနပ္ပဋိဝိဇ္ဇာနေန၊ တသ္မာ ဓမ္မစက္ခု ပုနပ္ပုနံ နိဗ္ဗတ္တနေန ဘာဝနံ အပ္ပတ္တံ ဒဿနံ၊ ဓမ္မစက္ခုပုပရိညာဒိကိစ္စကရဏေန စတုသစ္စဓမ္မဒဿနံ တဒဘိသမယောတိ နတ္ထေတ္ထဂေါတြဘုဿ ဒဿနဘာဝါပတ္တိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

သုမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-စုဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ “အရိယကန္တာဟိ သီလေဟိ သမန္ဓာဂတော”တိအာဒိသု^၁ အရိယကန္တာနိတိ ပဉ္စသီလာနိ အာဂတာနိ။ အရိယကန္တာနိ ဟိ ပဉ္စသီလာနိ အရိယာနံ ကန္တာနိ ဝိယာနိ၊ ဘဝန္တရဂတာပိ အရိယာ တာနိ န ဝိဇဟန္တိ။ ဣဓ ပန “ယာဝတာ စုန္တ သီလာနိ အရိယကန္တာနိ သီလာနိ၊ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ပ။ အဂ္ဂေ တေ ပရိပူရကာရိနော”တိ ဝုတ္တတ္တာ မဂ္ဂဖလာနိ သီလာနိ အဓိပ္ပေတာနိတိ အာဟ “အရိယကန္တာနိ သီလာနိတိ မဂ္ဂဖလသဗ္ဗယုတ္တာနိ သီလာနိ”တိ။

စုဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၂-၁၇-ပိဋေ။

၃-ဥဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ တတိယေ သဗ္ဗပဌမံ ဥဋ္ဌာနသီလာတိ ရတ္တိယာ ဝိဘာယနဝေလာယ သာမိကေ ပရိဇနေ သေယျာယ အဝုဋ္ဌိတေ သဗ္ဗပဌမံ ဥဋ္ဌာနသီလာ။ သာမိကံ ဒိသ္မာ နိသိန္နာသနတော အဂ္ဂိဒမ္မာ ဝိယ ပဌမမေဝ ဝုဋ္ဌဟန္တိတိ ဝါ ပုဗ္ဗု-ဋ္ဌာယိနိယော။ ကိံကာရန္တိ ကိံကရဏိယံ၊ ကိံကရဏဘာဝေန ပုစ္ဆိတွာ ကာတဗ္ဗဝေယျာဝစ္စန္တိ အတ္ထော။ တံ ပဋိသုဏန္တာ ဝိစရန္တိတိ ကိံကာရပုဋ္ဌိ-ဿာဝိနိယော။ မနာပံယေဝ ကိရိယံ ကရောန္တိ သီလေနာတိ မနာပစာရိ-နိယော။ ပိယမေဝ ဝဒန္တိ သီလေနာတိ ဝိယဝါဒိနိယော။

တတြုမပါယာယာတိ တတြ ကမ္မေ သာဂေတဗ္ဗဥပါယဘူတာယ ဝိမံသာယ။ တေနာဟ “တသ္မိံ ဥဏ္ဏာကပ္ပိသသံဝိစာနေ”တိအာဒိ။ အလံ ကာတုန္တိ ကာတုံ သမတ္ထာ။ အလံ သံဝိစာတုန္တိ ဝိစာရေတုံ သမတ္ထာ။ တေနာဟ “အလံ ကာတုံ အလံ သံဝိစာတုန္တိ အတ္တနာ ကာတုမ္ပိ ပရေဟိ ကာရာပေတုမ္ပိ”တိ-အာဒိ။ သေသမေတ္တ သုဝိညေယျမေဝ။

ဥဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄-၃၅။ စတုတ္ထေ သန္တိန္ဒြိကန္တိ အသမ္မရာယိကတာယ သာမံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သယံ အနဘဝိတဗ္ဗံ အတ္တပစ္စက္ခံ ဒိဋ္ဌမဓိကန္တိ အတ္ထော။ န သဒ္ဓါမတ္တကေနေဝ တိဋ္ဌတိတိ “ဒါနံ နာမ သာဓု သုန္ဓရံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပသတ္ထ”န္တိ ဧဝံ သဒ္ဓါမတ္တကေနေဝ န တိဋ္ဌတိ။ ယံ ဒါနံ ဒေတိတိ ယံ ဒေယျဓမ္မံ ပရဿ ဒေတိ။ တဿ ပတိ ဟုတွာတိ တဗ္ဗိသယံ လောဘံ သုဋ္ဌ၊ အဘိဘဝန္တော တဿ အဓိပတိ ဟုတွာ ဒေတိ။ တေန အနဓိဘဝနိယတ္တာ န ဒါသော န သဟာယောဘိ။ တတ္ထ တဒုဘယံ အန္ဓယတော ဗျတိရေကတော စ ဒသေတုံ “ယော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒါသော ဟုတွာ ဒေတိ တဏှာဒါသဗျဿ ဥပဂတတ္တာ။ သဟာယော ဟုတွာ ဒေတိ တဿ ပိယဘာဝါဝိဿဇ္ဇနတော။ သာမိ ဟုတွာ ဒေတိ တတ္ထ တဏှာဒါသဗျတော အတ္တာနံ မောစေတွာ အဘိဘုယျ ပဝတ္တနတော။ အထ ဝါ ယော ဒါနသီလတာယ ဒါယကော ပုဂ္ဂလော၊ သော ဒါနေ ပဝတ္တိဘေဒေန ဒါနဒါသော၊ ဒါနသဟာယော၊ ဒါနပတိတိ တိပ္ပကာရော ဟောတိ။ တဒဿ တိပ္ပကာရတံ ဝိတဇိတွာ ဒသေတုံ “ယော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန ဒါနံ၊ အန္တုပါနာဒိ။

တတ္ထ ယံ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တဏှာဓိပန္နတာယ တဿံ ဝသေန
 ဝတ္တနတော ဒါသော ဝိယ ဟောတိ။ ယံ ပရေသံ ဒိယတိ၊ တတ္ထာပိ အန္ဓုပါန-
 သာမညေန ဣဒံ ဝုတ္တံ “**ဒါနသင်္ခါတဿ ဒေယျဓမ္မဿ ဒါသော ဟုတ္တာ**”တိ။
 သဟာယော ဟုတ္တာ ဒေတိ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိဗ္ဗဿ ပရေသံ ဒါတဗ္ဗဿ စ
 သမသမံ ဌပနတော။ **ဗတိ ဟုတ္တာ ဒေတိ** သယံ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသေ
 အဝတ္တိတွာ တဿ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တာပနတော။ အပရော နယော— ယော
 အတ္တနာ ပဏီတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရေသံ နိဟိနံ ဒေတိ၊ သော **ဒါနဒါသော** နာမ
 တန္တိမိတ္တနိဟိနဘာဝါပတ္တိတော။ ယော ယာဒိသံ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊
 တာဒိသမေဝ ပရေသံ ဒေတိ၊ သော **ဒါနသဟာယော** နာမ တန္တိမိတ္တဟိနာ-
 မိကဘာဝဝိဝဇ္ဇနေန သဒိသဘာဝါပတ္တိတော။ ယော အတ္တနာ နိဟိနံ
 ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရေသံ ပဏီတံ ဒေတိ၊ သော **ဒါနဗတိ** နာမ တန္တိမိတ္တသေဋ္ဌ-
 ဘာဝါပတ္တိတော။

နိက္ခေဇဘူတော တေဇဟာနိပ္ပတ္တိယာ။ သဟ ဗျတိ ဂစ္ဆတိတိ သဟဗျော၊
 သဟပဝတ္တနကော၊ တဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ၊ သဟပဝတ္တိတိ အာဟ
 “**သဟဘာဝံ ဧကိဘာဝံ ဂတာ**”တိ။ **အသိတဿာတိ** ဝါ အဗန္ဓဿ၊ တဏှာ-
 ဗန္ဓနေန အဗန္ဓဿာတိ အတ္ထော။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနမေဝ။

သီဟသေနာပတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကာလဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၆-၃၇။ ဆဋ္ဌေ အာရာမတောတိ ဖလာရာမတော။ ပဌမုပ္ပန္နာနီတိ သဗ္ဗပဌမံ
 သုဇာတာနိ။ **ဘာသိတညူတိ** ဘိက္ခု။ သရဒ္ဓါရေ ဌိတာ ကိဉ္ဇာပိ တုဏှိ ဟောန္တိ၊
 အတ္ထတော ပန “**ဘိက္ခံ ဒေထာ**”တိ ဝဒန္တိ နာမ အရိယာယ ယာစနာယ။ ဝုတ္တံ
 ဟေတံ “**ဥဒ္ဓိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ၊ သော အရိယာန ယာစနာ**”တိ။ တဏှိ ယေ
 “**မယံ ပစာမ၊ ဣမေ န ပစန္တိ၊ ပစမာနေ ပတွာ အလဘန္တာ ကုဟိ**
လဘိဿန္တိ”တိ ဒေယျဓမ္မံ သံဝိတဇန္တိ၊ **တေ ဘာသိတညူ** နာမ ဥတွာ ကတ္တဗ္ဗဿ
 ကရဏတော။ ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေတိ ဒါတုံ ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေ။ **အပ္ပဒိုဝါန-**
စိတ္တောတိ အနိဝတ္တနစိတ္တော။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ကာလဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ အဋ္ဌမေ အနုကမ္ပန္တိတိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိ ဟောန္တ၊ အဝေရာ အဗျာ-
 ပဇ္ဇာ”တိ ဧဝံ ဟိတဖရဏေန အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တိ။ အပိစ ဥပဋ္ဌာကာနံ ဂေဟံ အညေ
 သီလဝန္တေ သဗြဟ္မစာရိနော ဂဟေတွာ ပဝိသန္တာပိ အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တိ နာမ။ နိစ-
 ဝုတ္တိန္တိ ပဏိပါတသီလံ။ ကောမောနထဒ္ဓတာယ ရဟိတန္တိ ကောမောနဝသေန
 ဥပ္ပန္နော ယော ထဒ္ဓဘာဝေါ စိတ္တဿ ဥဒ္ဓါမာတလက္ခဏော၊ တေန ဝိရဟိတန္တိ
 အတ္ထော။ သောရဇ္ဇေနာတိ “တတ္ထ ကတမံ သောရစုံ? ယော ကာယိကော
 အဝိတိက္ကမော ဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော ကာယိကဝါစသိကော အဝိ-
 တိက္ကမော၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သောရစုံ၊ သဗ္ဗောပိ သီလသံဝရော သောရစုံ”န္တိ
 ဝေမာဂတေန သီလသံဝရသင်္ခါတေန သောရတဘာဝေန။ သဒ္ဓိလန္တိ “တတ္ထ
 ကတမံ သာခလျံ? ယာ သာ ဝါစာ ထဒ္ဓကာ ကက္ကသာ ဖရဿာ ကဋ္ဌကာ
 အဘိသဇ္ဇနိ ကောသောမန္တာ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာ၊ တထာရူပိ ဝါစံ
 ပဟာယ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနိယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရိ
 ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာဂါ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ယာ
 တတ္ထ သဏ္ဍဝါစတာ သဒ္ဓိလဝါစတာ အဖရသဝါစတာ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သာခလျံ”န္တိ
 ဧဝံ ဝုတ္တေန သဗ္ဗောဒကမုဒုဘာဝေန သမန္တာဂတံ။ တေနာဟ “သဒ္ဓိလန္တိ
 သဗ္ဗောဒက”န္တိ။

သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉-၄၀။ နဝမေ ဘတောတိ ပေါသိတော။ တံ ပန ဘရဏံ ဇာတကာလ-
 တော ပဋ္ဌာယ သုခပစ္စယူပဟရဏေန ဒုက္ခပစ္စယာပဟရဏေန စ ပဝတ္တိတန္တိ
 ဒဿေတုံ “အဗျေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဟတ္ထပါဒဝေဒနာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 မုခေန သိဃ်ာနိကာပနယနနဟာပနမဏ္ဍနာဒိဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ မာတာပိတူနံ
 သန္တကံ ခေတ္တာဒိ အဝိနာသေတွာ ရက္ခိတံ တေသံ ပရမ္မရာယ ဌိတိယာ
 ကာရဏံ ဟောတိတိ အာဟ “အပ္ပာကံ သန္တကံ။ ပ။ ကုလဝံသော ဝိရံ
 ဌဿတိ”တိ။ သလာကဘတ္တာဒိနိ အနုပစ္ဆိန္တိတွာတိ သလာကဘတ္တာဒိနိ
 အဝိစ္ဆိန္တိတွာ။ ယသ္မာ ဒါယဇ္ဇပုဂ္ဂိုလဘာဿ ယောဂျဘာဝေန ဝတ္တမာနော-
 ယေဝ ဒါယဿ ပဋိပဋ္ဌိဿတိ၊ န ဣတရောတိ အာဟ “ကုလဝံသာနုပုပါယ

ပဋိပတ္တိယာ”တိအာဒိ။ အတ္တနာ ဒါယဇ္ဇာရဟံ ကရောန္တောတိ အတ္တာနံ ဒါယဇ္ဇာရဟံ ကရောန္တော။ မာတာပိတရော ဟိ အတ္တနော ဩဝါဒေ အဝတ္တမာနေ မိစ္ဆာပဋိပန္ဓေ ဒါရကေဝိနိစ္ဆယံ ဂန္ဓာ” အပုတ္တေ ကရောန္တိ။ တေ ဒါယဇ္ဇာရဟာ န ဟောန္တိ။ ဩဝါဒေ ဝတ္တမာနေ ပန ကုလသန္တကဿ သာမိကေ ကရောန္တိ။ တတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယာတိ မတဒိဝသတော တတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဒသမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သုမနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပုဏ္ဏရာဇဝဂ္ဂ

၁-အာဒိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၁-၄၂။ ပဉ္စမဿ ပဋ္ဌမေ ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိတိ ဝါ ဥဋ္ဌာနေန စ ဝိရိယေန စ အဓိဂတေဟိ။ တတ္ထ ဥဋ္ဌာနန္တိ ကာယိကံ ဝိရိယံ။ ဝိရိယန္တိ စေတ- သိကန္တိ ဝေန္တိ။ ဥဋ္ဌာနန္တိ ဝါ ဘောဂုံပ္ပါဒနေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ။ ဝိရိယံ တဇ္ဇော ဥဿာဟော။ ဝိဏိတန္တိ ဓာတံ သုတိတ္တံ။ တထာဘူတော ပန ယသ္မာ ထူလသရိရော ဟောတိ။ တသ္မာ “ထူလံ ကရောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာန- မေဝ။

အာဒိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဣန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိတိ “တောနိ အာယုအာဒီနိ ပတ္တယန္တေန အပ္ပမာဒေါ ကာတဗ္ဗော”တိ အပ္ပမာဒမေဝ ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာ။ ယသ္မာ ဝါ ပုညကိရိယာသု ပဏ္ဍိတာ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ။ တသ္မာ အာယုအာဒီနိ ပတ္တယန္တေန အပ္ပမာဒေါ ကာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ပုရိမသ္မိ အတ္ထဝိ- ကပ္ပေ “ပုညကိရိယာသု”တိ ပဒဿ “အပ္ပမတ္ထော”တိ ဣမိနာ သမ္မန္ဓော။ ယသ္မာ ပဏ္ဍိတာ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ။ ယသ္မာ စ ပုညကိရိယာသု အပ္ပမတ္ထော ဥဘော အတ္ထေ အဓိဂတော ဟောတိ။ တသ္မာ အာယုအာဒီနိ ပတ္တယန္တေန

အပ္ပမာဒေါ ကာတဗ္ဗော။ ဒုတိယသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ ပဏ္ဍိတာ အပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ။ ကတ္တာတိ? ပုညကိရိယာသု။ ကသ္မာတိ စေ? ယသ္မာ အပ္ပမတ္တော ဥဘော အတ္ထေ အဓိဂ္ဂဏှာတိ ပဏ္ဍိတော၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။ အတ္ထပ္ပုဋိလာ-
ဘေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဟိတပ္ပုဋိလာဘေန။

ဣဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-မနာပဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ စတုတ္ထေ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တံ မနောမယန္တိ အာဟ “သုဒ္ဓါဝါသေသု
ဧကံ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တံ ဒေဝကာယ”န္တိ။ သတိပိ ဟိ သဗ္ဗသတ္တာနံ အဘိ-
သင်္ခါရမနသာ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေ ဗာဟိရပစ္စယေဟိ ဝိနာ မနသာဝ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ
“မနောမယာ”တိ ဝုစ္စန္တိ ရူပါဝစရသတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ကာမဘဝေ ဩပပါတိက-
သတ္တာနမ္ပိ မနောမယဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိတိ စေ? န၊ တတ္ထ ဗာဟိရပစ္စယေဟိ
နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗတာသင်္ကာယ ဧဝ အဘာဝတော “မနသာဝ နိဗ္ဗတ္တာ”တိ
အဝဓာရဏာသမ္ဘဝတော။ နိရုဋ္ဌော ဝါယံ လောကေ မနောမယဝေါဟာရော
ရူပါဝစရသတ္တေသု။ တထာ ဟိ “အန္တမယော ပါဏမယော မနောမယော
အာနန္ဒမယော ဝိညာဏမယော”တိ ပဉ္စမာ အတ္တာနံ ဝေဒဝါဒိနောပိ ဝဒန္တိ။
ဥစ္ဆေဒဝါဒိနောပိ ဝဒန္တိ “ဒိဗ္ဗော ရူပိ မနောမယော”တိ ၂။ တိသု ဝါ
ကုလသမ္ပတ္တိသုတိ ဗြာဟ္မဏခတ္တိယဝေဿသင်္ခါတေသု သမ္ပန္နကုလေသု။ ဆသုံ
ဝါ ကာမသဂ္ဂေသုတိ ဆသု ကာမာဝစရဒေဝေသု။

မနာပဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပုညာဘိသန္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၅-၄၆။ ပဉ္စမေ အသင်္ခေယျောတိ အာဠကဂဏနာယ အသင်္ခေယျော။
ယောဇနဝသေန ပနဿ သင်္ခါ အတ္ထိ ဟေဋ္ဌာ မဟာပထဝိယာ ဥပရိ အာကာ-
သေန ပရိသမန္တတော စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန မဇ္ဈေ တတ္ထ တတ္ထ ဌိတကေဟိ
ဒီပပဗ္ဗတပရိယန္တေဟိ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ဇာနန္တေန ယောဇနတော သင်္ခါတုံ သက္ကာတိ
ကတွာ။ မဟာသရီရမစ္ဆကုမ္ဘိလယက္ခရက္ခသမဟာနာဂဒါနဝါဒိနံ သဝိညာဏ-
ကာနံ ဗလဝါမုခပါတာလာဒိနံ အဝိညာဏကာနံ ဘေရဝါရမ္ပဏာနံ ဝသေန

၁-တိတ္ထိဗျာဠပနိဿန္တေ ၂-ဝလိယံ ၁-၂-၃-၄-၅-အနဝါကေသု။ ၂-ဒိ ၁-၃-ပိဋ္ဌေ။

ဗဟုဘေရဝံ။ ပုဏ္ဏတိ ဗဟူ။ သဝန္တိတိ သန္ဓမာနာ။ ဥပယန္တိတိ ဥပဂစ္ဆန္တိ။
ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

ပညာဘိသန္ဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဓနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇-၄၈။ သတ္တမေ သဒ္ဓါတိ မဂ္ဂေနာဂတာ သဒ္ဓါ။ သီလဉ္စ ယဿ ကလျာ-
ဏန္တိ ကလျာဏသီလံ နာမ အရိယသာဝကဿ အရိယကန္တံ သီလံ ဝုစ္စတိ။
တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အရိယသာဝကဿ ဧကသီလမ္ပိ အကန္တံ နာမ နတ္ထိ။ ဣမသ္မိံ
ပနတ္ထေ ဘဝန္တရေပိ အပ္ပဟိနံ ပဉ္စသီလံ အဓိပ္ပေတံ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဓနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ နဝမေ ပတိတက္ခန္ဓောတိ သမ္ပုခါ ကိဉ္စိ ဩလောကေတုံ အသမတ္ထ-
တာယ အဓောမုခေါ။ နိပ္ပဋိဘာနောတိ သဟဓမ္မိကံ ကိဉ္စိ ဝတ္တံ အဝိသဟန-
တော နိပ္ပဋိဘာနော ပဋိဘာနရဟိတော။

ကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒသမေ အဇ္ဈောမုန္တိတောတိ အဓိမတ္တာယ တဏှာမုစ္ဆာယ မုန္တိ-
တော၊ မုန္တိ မောဟံ ပမာဒံ အာပန္နော။ တေနာဟ “ဂိလိတွာ။ပ။ အတိရေက-
မုစ္ဆာယ တဏှာယ သမန္တာဂတော”တိ။ မဟစ္စာဘိ မဟတိယာ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာ-
သေန စေတံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “မဟတာ ဗုဇာနုဘာဝေနာ”တိ။

နာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မုဏ္ဍရာဇဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဍိတသကာ

(၆) ၁-နိဝရဏဝဂ္ဂ

၁-အာဝရဏသုတ္တံဒီပဝတ္ထနာ

၅၁-၅၂။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အာဝရန္တိတိ အာဝရဏာ၊ နိဝါရယန္တိတိ နိဝရဏာ။ ဣတ္ထ စ အာဝရန္တိတိ ကုသလဓမ္မုပ္ပတ္တိံ အာဒိတော ပရိဝါရေန္တိ၊ နိဝါရယန္တိတိ နိရဝသေသတော ဝါရယန္တိတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ အာဝရဏဝသေနာတိ အာဒိတော ကုသလုပ္ပတ္တိဝါရဏဝသေန၊ နိဝရဏဝသေနာတိ နိရဝသေသတော ဝါရဏဝသေနာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပဉ္စ နိဝရဏာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနုပ္ပန္နာယ လောကိယလောကုတ္တရာယ ပညာယ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န ဒေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာပိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပဉ္စ ဝါ အဘိညာ ဥပစ္စိန္တိတွာ ပါတေန္တိ၊ တသ္မာ “ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဥပစ္စိန္နံ ပါတနဇ္ဇေတ္ထ တာသံ ပညာနံ အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနမေဝ။ ဣတိ မဟဂ္ဂတာနုတ္တရပညာနံ ဧကစ္စာယ စ ပရိတ္တပညာယ အနုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတာ နိဝရဏဓမ္မော ဣတရာသံ သမတ္ထတံ ဝိဟနန္တိယေဝါတိ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏာ ဝုတ္တာ။ ဘာဝနာမနသိကာရေန ဝိနာ ပကတိယာ မနုဿေဟိ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗော ဓမ္မောတိ မနုဿဓမ္မော၊ မနုဿတ္တဘာဝါဝဟော ဝါ ဓမ္မော မနုဿဓမ္မော၊ အနုဋ္ဌာရံ ပရိတ္တကုသလံ။ ယံ အသတိပိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝတ္တတိ၊ ယဉ္စ သန္ဓာယာဟ “ဟိနေန မြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ။ အလံ အရိယာယ အရိယဘာဝါယာတိ အလမရိယော၊ အရိယဘာဝါယ သမတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဉာဏဒဿနမေဝ ဉာဏဒဿန-ဝိသေသော၊ အလမရိယော စ သော ဉာဏဒဿနဝိသေသော စာတိ အလ-မရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော။

ဉာဏဒဿနန္တိ စ ဒိဗ္ဗစက္ခုပိ ဝိပဿနာပိ မဂ္ဂေါပိ ဖလမ္ပိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ ဝုစ္စတိ။ “အပ္ပမတ္တော သမာနော ဉာဏဒဿနံ အာရာ-ဓေတိ”တိ^၂ ဟိ ဣတ္ထ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏဒဿနံ နာမ။ “ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္နာမေတိ”တိ^၃ ဣတ္ထ ဝိပဿနာဉာဏံ။ “အဘဗ္ဗာ တေ ဉာဏာယ ဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္မောဓာယာ”တိ^၄ ဣတ္ထ မဂ္ဂေါ။

၁-၃၅-၁၇-ပိဋကေ၊ ၂-မ ၁-၂၅၇-ပိဋကေ၊ ၃-ဒီ ၁-၇၂-ပိဋကေ၊ ၄-အံ ၁-၅၂-ပိဋကေ။

“အယမညော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော အဓိ-
 ဂတော ဖာသုဝိဟာရော”တိ ဧတ္ထ ဖလံ။ “ဉာဏန္တ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ၊
 အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ၊ ဧတ္ထ
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ “ဉာဏန္တ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ ‘သတ္တာဟကာလကတော
 အာဠာရော ကာလာမော’တိ” ဧတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ ဣဓ ပန လောကုတ္တရ-
 ဓမ္မော အဓိပေတော။ ဧတ္ထ စ ရူပါယတနံ ဇာနာတိ စက္ခုဝိညာဏံ ဝိယ
 ပဿတိ စာတိ ဉာဏဒဿနံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ သမ္မသနူပစာရေ စ ဓမ္မလက္ခဏတ္တယန္တ
 တထာ ဇာနာတိ ပဿတိ စာတိ ဉာဏဒဿနံ၊ ဝိပဿနာ။ နိဗ္ဗာနံ စတ္တာရိ
 ဝါ သစ္စာနိ အသမ္မောဟပ္ပုဋိဝေဓတော ဇာနာတိ ပဿတိ စာတိ ဉာဏဒဿနံ၊
 မဂ္ဂေါ။ ဖလံ ပန နိဗ္ဗာနဝသေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဂ္ဂါဓိဂတဿ
 အတ္တဿ သဗ္ဗသော ဇောတနဋ္ဌေန ဉာဏဒဿနံ။ သဗ္ဗညုတာ အနာဝရဏ-
 တာယ သမန္တစက္ခုတာယ စ ဉာဏဒဿနံ။ ဗျာဒိဏ္ဏကာလောတိ ပရိယာဒိန္န-
 ကာလော။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

အာဝရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဓာနိယင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၃-၅၄။ တတိယေ ပဒဟတီတိ ပဒဟနော၊ ဘာဝနမနုယုတ္တော ယောဂီ၊
 တဿ ဘာဝေါ ဘာဝနာနုယောဂေါ ပဒဟနဘာဝေါ။ ပဓာနမဿ အတ္ထိတိ
 ပဓာနိကော၊ က-ကာရဿ ယ-ကာရံ ကတွာ “ပဓာနိယော” တိ ဝုတ္တံ။ “အဘိ-
 နိဟာရတော ပဠာယ အာဂတတ္တာ” တိ ဝုတ္တတ္တာ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တသာဝက-
 ဗောဓိသတ္တာနမ္ပိ ပဏီဓာနတော ပဘုတိ အာဂတသဒ္ဓါ အာဂမနသဒ္ဓါ ဧဝ၊
 ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ပန “သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာန” န္တိ ဝုတ္တံ။ အဓိဂမတော သမုဒါ-
 ဂတတ္တာ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာ စာပိ အဓိဂမသဒ္ဓါ နာမ၊ ယာ သောတာ-
 ပန္နဿ အင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တာ။ အစလဘာဝေနာတိ ပဋိပက္ခေန အနဓိဘာ-
 နိယတ္တာ နိစ္စလဘာဝေန။ ဩကပ္ပနန္တိ ဩက္ခန္တိတွာ အဓိမုစ္စနံ၊ ပသာဒုပ္ပတ္တိယာ
 ပသာဒနိယဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒနမေဝ။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓန္တိ သုဠု ပဋိဝိဒ္ဓိံ။ ယထာ တေန
 ပဋိဝိဒ္ဓေန သဗ္ဗညုတညာဏံ ဟတ္တဂတံ အဟောသိ၊ တထာ ပဋိဝိဒ္ဓိံ။ ယဿ
 ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယ သဒ္ဓါ အစလာ အသမ္ပဝေဓိ၊ တဿ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ

၁-မ ၁-၂၆၈-ပိဋေ။ ၂-သံ ၃-၃၇၀၊ ၆ ၃-၁၆၊ ၃ ၉-၃၃၁-ပိဋေသု။
 ၃-မ ၁-၂၂၆၊ မ ၂-၂၉၄-ပိဋေသု။

သံဃသုပ္ပဋိပန္နတာယ တေန ပဋိဝေဓေန သဒ္ဓါ န တထာတိ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယော ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓော ဓမ္မေ ပသန္ဓော သံဃေ ပသန္ဓော”တိအာဒိ။ ပဓာနဝိရိယံ ဣဇ္ဈတိ “အဒ္ဓါ ဣမာယ ပဋိပဒါယ ဇရာမရဏတော မုစ္စိဿာမီ”တိ သက္ကစ္စံ ပဒဟနတော။

အပ္ပ-သဒ္ဓေါအဘာဝတ္ထော “အပ္ပသဒ္ဓဿ။ပ။ခေါ ပနာ”တိအာဒိသုဝိယာတိ အာဟ “အရောဂေါ”တိ။ သမဝေပေါကိနိယာတိ ယထာဘူတ္တမာဟာရံ သမာကာရေနော ပစနသီလာယ။ ဒဠိ ကတွာ ပစန္တိ ဟိ ဂဟဏီ ဃောရဘာဝေန ပိတ္တဝိကာရာဒိဝသေန ရောဂံ ဇနေတိ၊ သိထိလံ ကတွာ ပစန္တိ မန္တဘာဝေန ဝါတဝိကာရာဒိဝသေန။ တေနာဟ “နာတိသီတာယ နာဂ္ဂုဏှာယာ”တိ။ ဂဟဏီတေဇဿ မန္တပဋုတာဝသေန သက္ကာနံ ယထာက္ကမံ သီတုဏှသဟတာတိ အာဟ “အတိသီတလဂ္ဂဟဏီကော”တိအာဒိ။ ယာထာဝတော အစွယဒေသနာ အတ္တနော အာဝိကရဏံ နာမာတိ အာဟ “ယထာဘူတံ အတ္တနော အဂုဏံ ပကာသေတာ”တိ။ ဥဒယတ္တဂါမိနိယာတိ သင်္ခါရာနံ ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိယာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ “ဥဒယဉ္စာ”တိအာဒိ။ ပရိသုဒ္ဓါယာတိ နိရူပတ္တိလေသာယ။ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတုံ သမတ္တာယာတိ တဒဂံဝသေန သဝိသေသံ ပဇဟိတုံ သမတ္တာယ။ တဿ ဒုက္ခဿ ခယဂါမိနိယာတိ ယံ ဒုက္ခံ ဣမသ္မိ ဣဏေ အနဓိဂတေ ပဝတ္တိရဟံ၊ အဓိဂတေ န ပဝတ္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တထာဟေသ ယောဂါဝစရော “ဗုဒ္ဓသောတာပန္နော”တိ ဝုစ္စတိ။ စတုတ္ထံ ဥတ္တာနမေဝ။

ပဓာနိယင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မာတာပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ပဉ္စမေ ဝိဿာသောတိ ဝိသစ္စာယသန္တာနော ဘာဝေါ။ ဩတာရောတိ တတ္ထ စိတ္တဿ အနုပ္ပဝေသော။ ဂဟေတွာတိ အတ္တနော ဝေ ဩကာသံ ဂဟေတွာ။ ခေပေတွာတိ ကုသလဝါရံ ခေပေတွာ။

သန္ဓေယျာတိ အက္ကမနာဒိဝသေန ဗာဓေယျ။ တိဟိ ပရိညာဟိတိ ဣတတိရဏပ္ပဟာနသင်္ခါတာဟိ တိဟိ ပရိညာဟိ။ နတ္ထိ ဧတေသံ ကုတောစိ ဘယန္တိ အကုတောဘယာ၊ နိဗ္ဗယာတိ အတ္ထော။ စတုန္တံ ဩဃာနံ၊ သံသာရမဟောသဿေဝ ဝါ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတာ။ တေနာဟ “ပါရံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာန”န္တိအာဒိ။

မာတာပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဥပဇ္ဈာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ ဆဋ္ဌေ မဓုရကဘာဝေါ နာမ သရိရဿ ထမ္ဘိတတ္ထံ၊ တံ ပန ဂရု-
ဘာဝပုဗ္ဗကန္တိ အာဟ “သဇ္ဇာတဂရုဘာဝေါ”တိ။ န ပက္ခာယန္တိတိ နပု-
ကာသေန္တိ၊ နာနာကာရဏတော န ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေနာဟ “စတဿော
ဒိသာ စ အနုဒိသာ စ မယံ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ”တိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ဥပဇ္ဈာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အဘိဏ္ဍပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ သတ္တမေ ဇရာဓမ္မောတိ ဓပ္ပ-သဒ္ဓေါ “အသမ္မောသဓမ္မော နိဗ္ဗာန”န္တိ-
အာဒိသု^၃ ဝိယ ပကတိပရိယာယော၊ တသ္မာ ဇရာပကတိကော ဇိဏ္ဏသဘာ-
ဝေါတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဇရာသဘာဝေါ”တိအာဒိ။ သေသပဒေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ ကမ္မုနာ ဒါတဗ္ဗံ အာဒိယတိတိ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ အတ္တနာ
ယထူပစိတကမ္မဖလဘာဂိတိ အတ္ထော။ တံ ပန ဒါယန္တံ ကာရဏူပစာရေန
ဝဒန္တော “ကမ္မံ မယံ ဒါယန္တံ သန္တကန္တိ အတ္ထော”တိ အာဟ ယထာ “ကုသ-
လာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု၊ ဝေမိဒံ ပုညံ ဝေဒတိ”တိ^၂။ ယောနိဟိ
ဖလံ သဘာဝတော ဘိန္နုမ္ပိ အဘိန္နံ ဝိယ မိဿိတံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ကမ္မံ
မယံ ယောနိ ကာရဏ”န္တိ။ မမတ္တဝသေန ဗဇ္ဈန္တိတိ ဗန္ဓု။ ဣတိ သာလော-
ဟိတော စ၊ ကမ္မံ ပန ကေန္တသမ္ပန္နမေဝါတိ အာဟ “ကမ္မံ မယံ ဗန္ဓု”တိ။
ပတိဋ္ဌာတိ အဝဿယော။ ကမ္မသဒိသော ဟိ သတ္တာနံ အဝဿယော နတ္ထိ။

ယောဗ္ဗနံ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နမဒေါတိ “မဟလ္လကကာလေ ပုညံ ကရိဿာမ၊
ဒဟရမှ တာဝါ”တိ ယောဗ္ဗနံ အပဿာယ မာနကရဏံ။ “အဟံ နိရောဂေါ
သဋ္ဌိ ဝါ သတ္တတိ ဝါ ဝဿာနိ အတိက္ကန္တာနိ၊ န မေ ဟရိတကခဏ္ဍမ္ပိ
ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဣမေ ပနညေ ‘အသုကံ နော ဋ္ဌာနံ ရုဇ္ဇတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ
ခါဒါမာ’တိ ဝိစရန္တိ၊ ကော အညော မယာ သဒိသော နိရောဂေါ နာမာ”တိ
ဧဝံ မာနကရဏံ အာရောဂျမဒေါ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဇိဝိတံ နာမ ပဘင်္ဂရံ
ဒုက္ခာနုဗန္ဓု၊ တဒုဘယံ အနောလောကေတွာ ပဗန္ဓုဋ္ဌိတိ^၃ ပစ္စယသုလဘတဉ္စ
နိဿာယ “စိရံ ဇိဝိံ၊ စိရံ ဇိဝါမိ၊ စိရံ ဇိဝိဿာမိ၊ သုခံ ဇိဝိံ၊ သုခံ ဇိဝါမိ၊
သုခံ ဇိဝိဿာမိ”တိ ဧဝံ မာနကရဏံ ဇိဝိတမဒေါ။

၁-၃ ၁-၃၉၆-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဒီ ၃-၄၈-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ပဗန္ဓုသီတိ (က)

ဥပဓိရဟိတန္တိ ကာမူပဓိရဟိတံ။ စတ္တာရော ဟိ ဥပဓိ ကာမူပဓိ ခန္ဓူပဓိ ကိလေသူပဓိ အဘိသင်္ခါရူပဓိတိ။ ကာမာပိ “ယံ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ကာမာနံ အဿာဒေါ”တိ^၁ ဧဝံ ဝုတ္တဿ သုခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော “ဥပဓိယတိ ဣတ္ထ သုခ”န္တိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန “ဥပဓိ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ ခန္ဓာပိ ခန္ဓမူလကဿ ဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ ကိလေသာပိ အပါယဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ အဘိသင်္ခါရပိ ဘဝ-ဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

အဘိဏှပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၇-၆၀။ အဋ္ဌမေ သာပတေယျန္တိ ဣတ္ထ သံ ဝုစ္စတိ ခနံ၊ တဿ ပတိတိ သပတိ၊ ခနသာမိကော။ တဿ ဟိတာဝဟတ္တာ သာပတေယျံ၊ ဗြဗျံ၊ ခနန္တိ အတ္ထော။ အတ္တနော ရုစိဝသေန ဂါမကိစ္စံ နေတိတိ ဂါမနိယော၊ ဂါမနိ-ယောယေဝ ဂါမဏိကော။

အန္ဓာယ ဥပနိဿာယ ဇိဝနသီလာ အနုဇိဝိနောတိ အာဟ “ဧယ စ ဧတံ ဥပနိဿာယ ဇိဝန္တိ”တိ။ ဧကံ မဟာကုလံ နဿာယ ပဏ္ဍာသမ္ပိ သဋ္ဌိပိ ကုလာနိ ဇိဝန္တိ၊ တေ မနုဿေ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ နဝမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

လိစ္ဆဝိကုမာရကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဝရဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၇) ၂-သညာဝဂ္ဂ

၁-သညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၅။ ဒုတိယဿ ပဌမေ “မဟပ္ပလာ မဟာနိသံသာ”တိ ဥဘယမ္ပေတံ အတ္တတော ဧကံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ အာဟ “မဟပ္ပလာ”တိအာဒိ။ “ပဋိမေ ဂဟ-ပတယော အာနိသံသာ”တိအာဒိသု၊ အာနိသံသ-သဒ္ဓေါ ဖလပရိယာယောပိ

၁-မ ၁-၁၂၀-ပိဋကေ၊ ၂-၃ ၁-၁၇-ပိဋကေ ဥဒါနေ။

ဟောတိ။ မဟတော လောကုတ္တရဿ သုခဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ မဟာ-
နိသံသာ။ အမတောဂဓာတိ အမတဗ္ဗန္တရာ အမတံ အနုပ္ပဝိဋ္ဌာ နိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌတ္တာ၊
တတော ပရံ န ဂစ္ဆန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အမတပရိယောသာနာ”တိ။ အမတံ ပရိ-
ယောသာနံ အဝသာနံ တောသန္တိ အမတပရိယောသာနာ။ မရဏသညာတိ
မရဏာနုပဿနာဉ္စုဏေန သညာ။ အာဟာရေပဋိကူလသညာတိ အာဟာရံ
ဂမနာဒိဝသေန ပဋိကူလတော ပရိဂုဏန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။ ဥက္ကဏ္ဍိတဿာတိ
နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ ကတ္ထမိဝိ အသဇ္ဇန္တဿ။ ဒုတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

သညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၆-၇၀။ ဆဋ္ဌေ သဟ အာဇီဝန္တိ ဧတ္ထာတိ သာဇီဝေါ၊ ပဉ္စဿ ပုစ္ဆနံ
ဝိဿဇ္ဇနဉ္စ။ တေနာဟ “သာဇီဝေါတိ ပဉ္စပုစ္ဆနဉ္စေဝ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနဉ္စာ”တိ-
အာဒိ။ အဘိသင်္ခတန္တိ စိတံ။ သတ္တမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

သာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သညာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဂ) ၃-ယောဓာဇီဝဂ္ဂ

၁-ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁-၇၂။ တတိယဿ ပဌမေ အဝိဇ္ဇာပလိသန္တိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာတိ ဝနုမူလိကာ
အဝိဇ္ဇာ၊ အယံ ပစုရဇနေဟိ ဥက္ခိပိတုံ အသက္ကုဏေယျဘာဝတော ဒုက္ခိပန-
ဋ္ဌေန နိဗ္ဗာနဒ္ဓါရပ္ပဝေသဝိဗန္ဓနေန စ “ပလိသော ဝိယာတိ ပလိသော”တိ
ဝုစ္စတိ။ တေနေသ တဿာ ဥက္ခိတ္တတ္ထာ “ဥက္ခိတ္တပလိသော”တိ ဝုတ္တော။
ပုနဗ္ဗဝဿ ကရဏသီလော၊ ပုနဗ္ဗဝံ ဝါ ဖလံ အရဟတီတိ ပေါနောဘ-
ဝိကာ၊ ပုနဗ္ဗဝဒါယိကာတိ အတ္ထော။ ဇာတိသံသာရောတိ ဇာယနဝသေန
စေဝ သံသရဏဝသေန စ ဧဝံလဒ္ဓနာမာနံ ပုနဗ္ဗဝက္ခန္ဓာနံ ပစ္စယော ကမ္မာဘိ-
သဒ္ဓိရော။ ဇာတိသံသာရောတိ ဟိ ဖလူပစာရေန ကာရဏံ ဝုတ္တံ။ တံ ဟိ
ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိကာရဏဝသေန ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတတ္ထာ “ပရိခါ”တိ ဝုစ္စတိ

သန္တာနဿ ပရိက္ခိပနတော။ တေနောသ တဿ သံကိဏ္ဍတ္တာ ဝိကိဏ္ဍတ္တာ သဗ္ဗသော ဒိတ္တတ္တာ ဝိနာသိတတ္တာ “သံကိဏ္ဍပရိခေါ”တိ ဝုတ္တော။

တဏှာသင်္ခါတန္တိ ဣတ္ထ တဏှာတိ ဝဋ္ဋမူလိကာ တဏှာ။ အယံ ဟိ ဂမ္ဘီရာ-
နဂတဋ္ဌေန “သေကာ”တိ ဝုဗ္ဗတိ။ လုဋ္ဌိတွာ ဥဒ္ဓရိတွာ။ သြရန္တာဂိယာနိတိ
သြရန္တာဂဇနကာနိ ကာမဘဝေ ဥပပတ္တိပစ္စယာနိ ကာမရာဂသံယောဇနာဒိနိ။
တောနံ ဟိ ကဝါဠိ ဝိယ နဂရဒ္ဓါရံ စိတ္တံ ပဒဟိတွာ ဌိတတ္တာ “အဂ္ဂဋ္ဌာ”တိ ဝုဗ္ဗန္တိ။
တေနောသ တေသံ နိဂ္ဂတတ္တာ ဘိန္ဒုတ္တာ “နိရဂ္ဂဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တောတိ။ အဂ္ဂ-
မဂ္ဂေန ပဉ္စော အပစိတော မာနဒ္ဓဇော တေဿာတိ ပန္နဒ္ဓဇော။ ပန္န-
ဘာရောတိ ခန္ဓဘာရကိလေသဘာရအဘိသင်္ခါရဘာရာ သြရောပိတာ အဿာတိ
ပန္နဘာရော။ ဝိသံယုတ္တောတိ စတူဟိ ယောဂေဟိ သဗ္ဗကိလေသေဟိ စ
ဝိသံယုတ္တော။ အသ္မိမာနောတိ ရူပေ အသ္မိတိ မာနော၊ ဝေဒနာယ၊ သညာယ၊
သင်္ခါရေသု၊ ဝိညာဏေ အသ္မိမာနော။ ဣတ္ထ ဟိ ပဉ္စပိ ခန္ဓေ အဝိသေသတော
“အသ္မိ”တိ ဂဟေတွာ ပဝတ္တမာနော အသ္မိမာနောတိ အဓိပ္ပေတော။

နဂရဒ္ဓါရဿ ပရိဿယပဋိဗာဟနတ္ထဋ္ဌေဝ သောဓနတ္ထဉ္စ ဥဘောသု
ပဿေသု သေကာထမ္ဘေ နိခဏိတွာ ဌပေတိတိ အာဟ “နဂရဒ္ဓါရေ
ဥဿာပိတေ သေကာထမ္ဘေ”တိ။ ပါကာရဝိဒ္ဓံသနေနေဝ ပရိခါဘူမိသမ-
ကရဏံ ဟောဟိတိ အာဟ “ပါကာရံ ဘိန္ဒုတွာ ပရိခံ ဝိကိရိတွာ”တိ။
“ဝေ”န္တိ အာဒိ ဥပမာသံသန္ဓနံ။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော ကာယော ဓမ္မသမ္ပု-
ဟောတိ သက္ကာယော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ။ ဒွတ္တိံသကမ္မကာရဏာ ဒုက္ခက္ခန္ဓေ
အာဂတဒုက္ခာနိ။ အက္ခိရောဂသိသရောဂါဒယော အဋ္ဌနဝုတိ ဝရောဂါ၊ ရာဇ-
ဘယာဒိနိ ပဉ္စဝိသတိမဟာဘယာနိ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

ပဌမစေတောဝိမုတ္တိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမဓမ္မဝိဟာရိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃-၇၄။ တတိယေ နိယကဇ္ဈတ္တေဟိ အတ္တနော သန္တာနော။ မေတ္တာယ
ဥပသံဟရဏဝသေန ဟိတံ သေန္တေန။ ကရုဏာယ ဝသေန အနုကမ္မ-
မာနေန။ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ ပရိတော ဂဟေတွာ၊ ဖရိတွာတိ အတ္တော။
ပရိစ္စာတိ ပရိတော ကတွာ၊ သမန္တတော ဖရိတွာဋ္ဌဇ္ဇေဝ အတ္တော။

၁-ဆန္ဒဝုတိ(က)

“ပဋိစ္စာ”တိပိ ပါဠော။ မာ ပမဇ္ဇိတ္တာတိ “ဈာယထာ”တိ ဝုတ္တသမထဝိပ-
ဿနာနံ အနနယုဉ္ဇနေန အညေန ဝါ ကေနစိ ပမာဒကာရဏေန မာ ပမာဒံ
အာပဇ္ဇိတ္တ။ နိယျာနိကသာသနေ အကတ္တဗ္ဗကရဏံ ဝိယ ကတ္တဗ္ဗာကရဏမ္ပိ
ပမာဒေါတိ။ ဝိပတ္တိကာလေတိ သတ္တအသပ္ပိယာဒိဝိပတ္တိယုတ္တေ ကာလေ။
သဗ္ဗေပိ သာသနေ ဂုဏာ ဣဓေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိတိ အာဟ “ဈာယထ မာ
ပမာဒတ္ထ။ ပ။ အနုသာသနိ”တိ။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဌမဓမ္မဝိဟာရိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ပဉ္စမေ ယုတ္တနံ ယောဓော၊ သော အာဇိဝေါ ဧတေသန္တိ ယောဓာ-
ဇိဝါ။ တေနာဟ “ယုဒ္ဓုပဇိဝိနော”တိ။ သန္တန္တိတွာ ဌာတုံ န သက္ကောတိတိ
ဗဒ္ဓေါ မိတိသမ္ပန္နော ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ သမာဂတေတိ သမ္ပတ္တေ။ ဗျာပဇ္ဇ-
တိတိ ဝိကာရမာပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ “ပကတိဘာဝံ ဇဟတိ”တိ။

ရဇဂ္ဂသ္မိန္တိ ပစ္စတ္တေ ဘုမ္မဝစနန္တိ အာဟ “ကိံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ရဇဂ္ဂံ
နာမာ”တိ။ ဝိနိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာတိ ဂဟိတဂ္ဂဟဏံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ။ မောဇေတွာတိ
သရိရတော အပနေတွာ။

ပဌမယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ဆဋ္ဌေ စမ္ပန္တိ ဣမိနာ စမ္ပမယံ စမ္ပမိတိ သိဗ္ဗိတံ၊ အညံ ဝါ ကေဠက-
ဇလကာဒိံ သင်္ဂဏာတိ။ ဓနုကလာပံ သန္တယိတွာတိ ဓနုဉ္ဇေဝ တူဏိရဉ္ဇ
သန္တယိတွာ သဇ္ဇေတွာ။ ဓနုဒဏ္ဍဿ ဇိယာယတ္တဘာဝကရဏာဒိပိ ဟိ ဓနုနော
သန္တယိနံ။ တေနောဟ “ဓနုဉ္ဇ သရကလာပဉ္စ သန္တယိတွာ”တိ။ ယုဒ္ဓသန္တိ-
ဝေသေန ဌိတန္တိ ဌိန္တံ သေနာနံ ဗျူဟနသံဝိဓာနနယေန ကတော ယော
သန္တိဝေသော၊ တဿ ဝေသေန ဌိတံ၊ သေနာဗျူဟသံဝိဓာနဝေသေန သန္တိဝိဋ္ဌန္တိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥဿာဟဉ္စ ဝါယာမဉ္စ ကရောတိတိ ယုတ္တနဝေသေန ဥဿာဟံ
ဝါယာမဉ္စ ကရောတိ။ ပရိယာပါဒေန္တိတိ မရဏပရိယန္တိကံ အပရံ ပါပေန္တိ။
တေနာဟ “ပရိယာပါဒယန္တိ”တိ။ ဇိဝိတံ ပရိယာပါဒယန္တိ မရဏံ ပဋိပဇ္ဇာ-
ပေန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အရက္ခိတေနော ကာယေနာတိအာဒိသု ဟတ္ထပါဒေ ကိဋ္ဌာပေန္တော
 ဝိဝံ ဝိပရိဝတ္တေန္တော ကာယံ န ရက္ခတိ နာမ။ နာနပ္ပကာရံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ
 ကရောန္တော ဝါစံ န ရက္ခတိ နာမ။ ကာမဝိတက္ကာဒယော ဝိတက္ကေန္တော စိတ္တံ
 န ရက္ခတိ နာမ။ အနုပဋိတာယ သတိယာတိ ကာယဂတာယ သတိယာ
 အနုပဋိတာယ။ ရာဂေန အနုဂတောတိ ရာဂေန အနုပဟတော။ ရာဂပရေ-
 တောတိ ဝါ ရာဂေန ဖုဋ္ဌော ဖုဋ္ဌဝိသေန ဝိယ သပ္ပေန။

အနုပဟနဋ္ဌေနာတိ အနုပါယပုဂ္ဂိုလတ္တိယာ။ သမ္ပတိ အာယတိဉ္စ မဟာ-
 ဘိတာပဋ္ဌေန။ အနုဝတ္တိတသဘာဝတာယ ဣတ္ထရပစ္စုပ္ပန်နဋ္ဌေန။ မုဟုတ္တ-
 ရမဏိယတာယ တာဝကာလိကဋ္ဌေန။ ဗျတ္တေဟိ အဘိဘဝနိယတာယ သဗ္ဗင်္ဂ-
 ပစ္စင်္ဂပလိဘဉ္စနဋ္ဌေန။ သေဒနဘေဒနာဒိအဓိကရဏဘာဝေန ဥပ္ပဋ္ဌနသဒိ-
 သတာယ အဓိကုဋ္ဌနဋ္ဌေန။ အဝဏေ ဝဏံ ဥပ္ပါဒေတွာ အန္တော အနုပဝိသန-
 သဘာဝတာယ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကအနုတ္တနိမိတ္တတာယ
 သာသင်္ဂသပ္ပဋိဘယဋ္ဌေန။

ဒုတိယယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဗဒ္ဓမအနာဂတဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၇-၇၈။ သတ္တမေ ဝိသေသဿ ပတ္တိယာ ဝိသေသဿ ပါပုဏနတ္ထံ။ ဝိရိ-
 ယန္တိ ပဓာနဝိရိယံ။ တံ ပန စင်္ဂမနဝသေန ကရဏေ “ကာယိက”န္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗတံ
 လဘတိတိ အာဟ “ဒုဝိဓမ္မိ”တိ။ သတ္တကဝါတာတိ သန္ဓိဗန္ဓနာနိ ကတ္တရိယာ
 ဆိန္ဒုန္တာ ဝိယ ပဝတ္တဝါတာ။ တေနာဟ “သတ္တံ ဝိယာ”တိအာဒိ။ ကတ-
 ကဗ္ဗေဟိတိ ကတစောရကဗ္ဗေဟိ။ တေ ကိရ ကတကမ္မာ ယံ နေသံ ဒေဝတံ
 အာယာစိတွာ ကမ္မံ နိပ္ပန္နံ၊ တဿ ဥပကာရတ္ထာယ မနုဿေ မာရေတွာ
 ဂလလောဟိတာနိ ဂဏ္ဍန္တိ။ တေ “အညေသု မနုဿေသု မာရိယမာနေသု
 ကောလာဟလံ ဥပ္ပဋိဿတိ၊ ပဗ္ဗဇိတံ ပရိယေသန္တော နာမ နတ္ထိ”တိ မည-
 မာနာ ဘိက္ခု။ ဂဟေတွာ မာရေန္တိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ အကတကဗ္ဗေဟိတိ
 အဋ္ဌဝိတော ဝါမံ အာဂမနကာလေ ကမ္မနိပ္ပတ္တတ္ထံ ပုရေတရံ ဗလိကမ္မံ ကာတု-
 ကာမေဟိ။ တေနောဟ “စောရိကံ ကတွာ နိက္ခန္တာ ကတကမ္မာ
 နာမာ”တိအာဒိ။ အဋ္ဌမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဒ္ဓမအနာဂတဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-တတိယအနာဂတဘယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၇၉။ နဝမေ ပါဠိဂန္ထိရာဘိ^၁ ပါဠိဝသေန ဂန္ထိရာ အဂါဓာ ဒုက္ခောဂါဟာ သလ္လသုတ္တသဒိသာ။ သလ္လသုတ္တံ^၂ ဟိ “အနိမိတ္တမနညာတ”န္တိ အာဒိနာ ပါဠိဝသေန ဂန္ထိရံ၊ န အတ္ထဂန္ထိရံ။ တထာ ဟိ တတ္ထ တာ တာ ဂါထာ ဒုဝိညေယျရူပါ တိဋ္ဌန္တိ။ ဒုဝိညေယျံ ဟိ ဉာဏေန ဒုက္ခောဂါဟန္တိ ကတွာ “ဂန္ထိရ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ပုဗ္ဗာပရံပေတ္ထ ကာသဉ္စိ ဂါထာနံ ဒုဝိညေယျတာယ ဒုက္ခောဂါဟမေဝ၊ တသ္မာ ပါဠိဝသေန ဂန္ထိရံ။ အတ္ထဂန္ထိရာတိ အတ္ထဝသေန ဂန္ထိရာ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တသဒိသာ၊ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တသု^၃ အတ္ထဝသေန ဂန္ထိရတာ ပါကဠာယေဝ။ လောကံ ဥတ္တရတိတိ လောကုတ္တရော၊ သော အတ္တဘူတော ဧတေသံ အတ္တိတိ လောကုတ္တရာ။ တေနာဟ “လောကုတ္တရဓမ္မဒီပကာ”တိ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ သတ္တသုညဓမ္မပ္ပကာသကာ။ တေနာဟ “ခန္ဓဓာတုအာယတနပစ္စယာကာရပ္ပဋိသံယုတ္တာ”တိ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗန္တိ စ လိင်္ဂဝစနရိပလ္လာသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ စေဝ ဝဋ္ဋဇ္ဇေတဗ္ဗေ စာ”တိ။ ကဝိနော ကမ္ပံ ကဝိတာ။ ယဿ ပနယံ ကမ္ပံ၊ တံ တေန ကတန္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ကဝိတာတိ ကဝိဟိ ကတာ”တိ။ ကာဝေယျန္တိ ကဗျံ၊ ကဗျန္တိ စ ကဝိနာ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “တဿေဝ ဝေဝစန”န္တိ။ ဝိတ္တက္ခရာတိ စိတြာကာရအက္ခရာ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဌိတာတိ န သာသနာဝစရာ။ ဗဟိရကသာဝကေဟိတိ “ပုဒ္ဓါ”တိ အပ္ပညာတာနံ ယေသံ ကေသဉ္စိ သာဝကေဟိ။ သုဿုသိဿန္တိတိ အက္ခရစိတ္တတာယ စေဝ သရသမ္ပတ္တိယာ စ အတ္ထမနာ ဟုတွာ သာမဏေရဒဟရဘိက္ခုမာတုဂါမမဟာဂဟပတိကာဒယော “ဧသ ဓမ္မကထိကော”တိ သန္တိပတိတွာ သောတုကာမာ ဘဝိဿန္တိ။

တတိယအနာဂတဘယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-စတုတ္ထအနာဂတဘယသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဒသမေ ပဉ္စဝိဓေန သံသဂ္ဂေနာတိ “သဝနသံသဂ္ဂေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ သမုလ္လာပသံသဂ္ဂေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ ကာယသံသဂ္ဂေါ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေန ပဉ္စဝိဓေန သံသဂ္ဂေန။ သံသဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ သံသဂ္ဂေါ၊ ရာဂေါ။ သဝနဟေတုကော၊ သဝနဝသေန ဝါ ပဝတ္ထော သံသဂ္ဂေါ သဝနသံသဂ္ဂေါ။ ဧသ

၁-သံ-၉၂-၁၉၁-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-၃၁-၃၇၁-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၃-မ ၁-၃၆၅-ပိဋေ။

နယော သေသေသုပိ။ ကာယသံသဂ္ဂေါ ပန ကာယပရာမာသော။ တေသု ပရေဟိ ဝါ ကထိယမာနံ ရူပါဒိသမ္ပတ္တိံ အတ္တနာ ဝါ သိတလပိတဂီတသဒ္ဓိ သုဏန္တဿ သောတဝိညာဏဝိထိဝသေန ဥပ္ပန္နော ရာဂေါ သဝနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ ဝိသဘာဂရူပံ ဩလောကေန္တဿ ပန စက္ခုဝိညာဏဝိထိဝသေန ဥပ္ပန္နော ရာဂေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ အညမညအာလာပသလ္လာပဝသေန ဥပ္ပန္န- ရာဂေါ သမုလ္လာပသံသဂ္ဂေါ နာမ။ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုနိယာ သန္တကံ၊ ဘိက္ခု- နိယာ ဘိက္ခုဿ သန္တကံ ဂဟေတွာ ပရိဘောဂကရဏဝသေန ဥပ္ပန္နရာဂေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ နာမ။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နော ရာဂေါ ကာယ- သံသဂ္ဂေါ နာမ။

အနေကဝိဟိတန္တိ အန္ဓသန္ဓိမိပါနသန္ဓိမိဝတ္ထသန္ဓိမိယာနသန္ဓိမိသယနသန္ဓိမိ- ဂန္ဓသန္ဓိမိအာမိသသန္ဓိမိဝသေန အနေကပ္ပကာရံ။ သန္ဓိမိကတဿာတိ ဧတေန “သန္ဓိမိကာရပရိဘောဂ”န္တိ ဧတ္ထ ကာရ-သဒ္ဓဿ ကမ္ပတ္ထတံ ဒဿေတိ။ ယထာ ဝါ “အာစယံ ဂါမိနော”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ အနုနာသိကလောပေန “အာစယဂါမိနော”တိ နိဒ္ဒေသော ကတော၊ ဧဝံ “သန္ဓိမိကာရပရိဘောဂ”န္တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ အနုနာသိကလောပေန “သန္ဓိမိကာရပရိဘောဂ”န္တိ ဝတ္ထံ၊ သန္ဓိမိ- ကတွာ ပရိဘောဂန္တိ အတ္ထော။

“သန္ဓိမိကတဿ ပရိဘောဂ”န္တိ ဧတ္ထ ၂ ပန ဒုဝိဓော ကထာ ဝိနယဝသေန သလ္လေခဝသေန စ။ ဝိနယဝသေန တာဝ ယံ ကိန္တိ အန္တံ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဇု သန္ဓိမိကာရံ ဟောတိ၊ တဿ ပရိဘောဂေ ပါစိတ္တိယံ။ အတ္တနာ လဒ္ဓံ ပန သာမဏေရာနံ ဒတွာ တေဟိ လဒ္ဓံ ဝါ ပါပေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ဘုဒ္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သလ္လေခေါ ပန န ဟောတိ။ ပါနသန္ဓိမိမိပိ ဒေသေ နယော။ ဝတ္ထ- သန္ဓိမိမိ အနမိဋ္ဌိတာဝိကပ္ပိတံ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။ အယံ နိပ္ပရိယာယကထာ။ ပရိယာယတော ပန တိစိဝရသန္တုဋ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ စတုတ္ထံ လဘိတွာ အညဿ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ယဿ ကဿစိ ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ယဿ ပန ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ သော ဥဒ္ဓေသတ္ထာယ ဝါ ပရိပုစ္ဆတ္ထာယ ဝါ ဂတော၊ အာဂတမတ္ထေ ဒါတဗ္ဗံ၊ အဒါတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ စိဝရေ ပန အပ္ပဟောန္တေ၊ သတိယာ ဝါ ပစ္စာသာယ အနုညာတကာလံ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သူစိသုတ္တစိဝရ- ကာရကာနံ အလာဘေ တတောပိ ဝိနယကမ္ပံ ကတွာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ ပုန ဤဒိသံ ကုတော လဘိဿာမိ”တိ ပန ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

၁-အဘိ ၁-၂-ပိဋက။ ၂-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၇၉-ပိဋကပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယာနသန္ဓိမိမိ ယာနံ နာမ ဝယံ ရထော သကဋံ သန္ဓမာနိကာ ပါဠိကီတိ။ န ပနေတံ ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံ၊ ဥပါဟနံ ပန ယာနံ။ ဧကဘိက္ခုဿ ဟိ ဧကော အရညဝါသတ္ထာယ၊ ဧကော ဓောတပါဒကတ္ထာယာတိ ဥက္ကံသတော ဒွေ ဥပါ-ဟနသင်္ဘာဠကာ ဝဇ္ဇန္တိ၊ တတိယံ လဘိတွာ အညဿ ဒါတဗ္ဗော။ “ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ အညံ ကုတော လဘိဿာမိ” တိ ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။ သယနသန္ဓိမိမိ သယနန္တိ မဉ္ဇော။ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ဧကော သယနဂဗ္ဗေ၊ ဧကော ဒိဝါဠာနေတိ ဥက္ကံသတော ဒွေ မဉ္ဇော ဝဇ္ဇန္တိ။ တတော ဥတ္တရိံ လဘိတွာ အညဿ ဘိက္ခုနော၊ ဂဏဿ ဝါ ဒါတဗ္ဗော၊ အဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သန္ဓိမိ စေဝ ဟောတိ၊ သလ္လေခေါ စ ကုပ္ပတိ။ ဂန္ဓသန္ဓိမိမိ ဘိက္ခုနော ကဏ္ဍကစ္ဆုဆဝိဒေါသာဒိအာဗာဓေ သတိ ဂန္ဓာ ဝဇ္ဇန္တိ။ ဂန္ဓတ္ထိကေန ဂန္ဓဉ္စ အာဟရာပေတွာ တသ္မိံ ရောဂေ ဝူပသန္ဓေ အညေသံ ဝါ အာဗာဓိကာနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဒွါရေ ပဉ္စဂံလိသရဗူပနာဒိသု ဝါ ဥပနေတဗ္ဗံ။ “ပုန ရောဂေ သတိ ဘဝိဿတိ” တိ ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဂန္ဓသန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

အာမိသန္တိ ဝုတ္တာဝသေသံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေယျထိဒံ? ဣဓေကစွော ဘိက္ခု “တထာရူပေ ကာလေ ဥပကာရာယ ဘဝိဿန္တိ” တိ တိလတဏှုလ-မုဂ္ဂမာသနာဠိကေရလောဏမစ္ဆသပ္ပိတေလကုလာလဘာဇနာဒီနိ အာဟရာ-ပေတွာ ဌပေတိ၊ သော ဝဿကာလေ ကာလဿေဝ သာမဏေရေဟိ ယာဂုံ ပစာပေတွာ ပရိဘူဠိတွာ “သာမဏေရ ဥဒကကဒ္ဒမေ ဒုက္ခံ ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊ ဂစ္ဆ အသုကကုလံ ဂန္ဓာ မယံ ဝိဟာရေ နိသိန္ဓဘာဝံ အာရောစေဟိ၊ အသုကကုလတော ဒမိအာဒီနိ အာဟရာ” တိ ပေသေတိ။ ဘိက္ခုဟိ “ကိ” ဘန္ဓေ ဂါမံ ပဝိသိဿာမာ” တိ ဝုတ္တေပိ “ဒုပ္ပဝေသော အာဝုသော ဣဒါနိ ဂါမော” တိ ဝဒတိ။ တေ “ဟောတု ဘန္ဓေ၊ အစ္ဆထံ” တုမေ၊ မယံ ဘိက္ခု ပရိယေသိတွာ အာဟရိဿာမာ” တိ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ သာမဏေရော ဒမိအာဒီနိ အာဟရိတွာ ဘတ္တဉ္စ ဗျဉ္စနဉ္စ သမ္ပာဒေတွာ ဥပနေတိ၊ တံ ဘုဉ္စန္ဓဿေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဘတ္တံ ပဟိဏန္တိ၊ တတောပိ မနာပမနာပံ ဘုဉ္စတိ။ အထ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍာပိတံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတောပိ မနာပမနာပံ ဘုဉ္စတိယေဝ။ ဧဝံ စတုမာသမ္ပိ ဝိတိနာမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု မုဏ္ဍ-ကုဋုမ္ဘိကဇီဝိကံ ဇီဝတိ၊ န သမဏဇီဝိကန္တိ။ ဧဝရူပေါ အာမိသသန္ဓိမိ နာမ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနော ပန ဝသနဋ္ဌာနေ ဧကော တဏှုလနာဠိ ဧကော

ဂုဠပိဏ္ဍော ကုဉ္စဝမတ္တံ သပ္ပိတိ ဧတ္တကံ နိဓေတုံ ဝဇ္ဇတိ အကာလေ သမုတ္တ-
စောရာနံ အတ္ထာယ။ တေ ဟိ ဧတ္တကံ အာဓိသပဋိသန္တာရံ အလဘန္တာ ဇီဝိတာ
ဝေါရောပေယျံ၊ တသ္မာ သစေ ဟိ ဧတ္တကံ နတ္ထိ၊ အာဟာရာပေတွာပိ ဌပေတုံ
ဝဇ္ဇတိ။ အဖာသုကကာလေ စ ယဒေတ္ထ ကပ္ပိယံ၊ တံ အတ္တနာပိ ပရိဘုဋ္ဌိတုံ
ဝဇ္ဇတိ။ ကပ္ပိယကုဋိယံ ပန ဗဟုံ ဌပေန္တဿပိ သန္ဓိမိ နာမ နတ္ထိ။

စတုတ္ထအနာဂတဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-ရဇနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၁-၈၂။ စတုတ္ထဿ ပဌမံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဒုတိယေ ဣဏမက္ခနာယ
ပဝတ္ထောပိ အတ္တနော ကာရကံ ဂူထေန ပဟရန္တံ ဂူထော ဝိယ ပဌမတရံ
မက္ခေတိတိ မက္ခော၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ မက္ခိ။ ပဌာသတိတိ ပဌာသော၊
ပရဿ ဂုဏေ ခုသိတွာ ဝိယ အပနေတိတိ အတ္ထော။ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ
ပဌာသိ။ ပဌာသိ ပုဂ္ဂလော ဟိ ဒုတိယဿ ဓုရံ န ဒေတိ၊ သမ္ပသာရေတွာ
တိဋ္ဌတိ။ တေနာဟ “ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပဌာသေန သမန္တာဂတော”တိ။

ရဇနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကုဟကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ တတိယေ တိဟိ ကုဟနဝတ္ထုဟိတိ သာမန္တဇပုနဋ္ဌရိယာပထသန္ဓိ-
ဿိတပစ္စယပုဋိသေဝနဘေဒတော တိပ္ပဘေဒေဟိ ကုဟနဝတ္ထုဟိ။ တိဝိဓေန
ကုဟနဝတ္ထုနာ လောကံ ကုဟယတိ ဝိမှာပယတိ “အဟော အစ္စရိယပုရိ-
သော”တိ အတ္တနိ ပရေသံ ဝိမှယံ ဥပ္ပါဒေတိတိ ကုဟကော။ လာဘသက္ကာ-
ရတ္ထိကော ဟုတွာ လပတိ အတ္တာနံ ဒါယကံ ဝါ ဥက္ခိပိတွာ ယထာ သော
ကိဋ္ဌိ ဒဒါတိ၊ ဧဝံ ဥက္ကာစေတွာ ကထေတိတိ လပကော။ နိမိတ္တံ သီလံ
တဿာတိ နေမိတ္ထိကော၊ နိမိတ္တေန ဝါ စရတိ၊ နိမိတ္တံ ဝါ ကရောတိတိ
နေမိတ္ထိကော။ နိမိတ္တန္တိ စ ပရေသံ ပစ္စယဒါနသည္ဈဒါနံ ကာယဝစီကမ္ပံ

ဝုစ္စတိ။ နိပ္ပေသော သီလမဿာတိ နိပ္ပေသိကော။ နိပ္ပိသတိတိ ဝါ နိပ္ပေသော၊ နိပ္ပေသောယေဝ နိပ္ပေသိကော။ နိပ္ပေသောတိ စ သဋ္ဌပုရိသော^၁ ဝိယ လာဘသက္ကာရတ္ထံ အက္ခောသနုပ္ပဏ္ဍနပရပိဋိမံသိကတာဒိ။

ကုဟကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပဋိသန္တိဒါပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၆-၈၇။ ဆဋ္ဌေ ပဋိသန္တိဒါသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ ဥစ္စာ-
ဝစာနိတိ ဥစ္စနိစာနိ။ တေနာဟ “မဟန္တေဒုဒ္ဓကာနိ”တိ။ ကိံကရဏိယာနိတိ
“ကိံ ကရောမိ”တိ ဧဝံ ဝတ္တာ ကတ္တဗ္ဗကမ္မာနိ။ တတ္ထ ဥစ္စကမ္မာနိ နာမ စိဝရဿ
ကရဏံ၊ ရဇနံ၊ စေတိယေ သုခာကမ္မံ၊ ဥပေါသထာဂါရစေတိယသရဗောဓိ-
သရေသု ကတ္တဗ္ဗကမ္မန္တိ ဝေမာဒိ။ အဝစကမ္မံ နာမ ပါဒဓောဝနမက္ခနာဒိ ဒုဒ္ဓက-
ကမ္မံ။ တတြုပါယာယာတိ တတြုပဂမနိယာ၊ တတြ တတြ မဟန္တေ ဒုဒ္ဓကေ စ
ကမ္မေ သာဓေနဝသေန ဥပဂစ္ဆန္တိယာတိ အက္ခော၊ တဿ တဿ ကမ္မဿ နိပ္ပိ-
ဒနေ သမတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတြုပါယာယာတိ ဝါ တတြ တတြ
ကမ္မေ သာဓေတဗ္ဗေ ဥပါယဘူတာယ။ အလံ ကာတုန္တိ ကာတုံ သမက္ခော
ဟောတိ။ အလံ သံဝိဇောတုန္တိ ဝိစာရေတုံ သမက္ခော။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ပဋိသန္တိဒါပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ထေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ အဋ္ဌမေ ထိရဘာဝပ္ပတ္တောတိ သာသနေ ထိရဘာဝံ အနိဝတ္တိဘာဝံ
ပတ္တော။ ပဗ္ဗဇိတော ဟုတ္တာ ဗဟူ ရတ္တိယော ဇာနာတိတိ ရတ္တဉ္ဇ။ တေနာဟ
“ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယာ”တိအာဒိ။ ပါကဇောတိ အယထာဘူတဂုဏေ-
ဟိ စေဝ ယထာဘူတဂုဏေဟိ စ သမုဂ္ဂတော။ ယသော ဧတဿ အတ္ထိတိ
ယသဿိ၊ ယသံ သိတော နိဿိတော ဝါ ယသဿိ။ တေနာဟ “ယသနိဿိတော”-
တိ။ အသတံ အသာဓူနံ ဓမ္မာ အသဒ္ဓမ္မာ၊ အသန္တာ ဝါ အသန္တရာ ဂါရယှာ
လာမကာ ဓမ္မာတိ အသဒ္ဓမ္မာ။ ဝိပရိယာယေန သဒ္ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ထေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဘဒြပုရိသော (က) ဒိ-ဇီ ၁-၂၉-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၉-ပဌမသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ နဝမေ အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကမ္မံ အာရာမော တေဿာတိ ကမ္မာ-
 ရာမော၊ တဿ ဘာဝေါ ကမ္မာရာမတာ။ တတ္ထ ကမ္မန္တိ ဣတိကတ္တဗ္ဗံ
 ကမ္မံ ဝုစ္စတိ။ သေယျထိဒံ? စိဝရဝိစာရဏံ စိဝရကမ္မကရဏံ ဥပတ္တန္တနံ
 ပတ္တတ္ထဝိကအံသဗဒ္ဓကကာယဗန္ဓနဓမ္မကရဏအာဓာရကပါဒကထလိကသမ္ပဇ္ဇ-
 နိအာဒီနံ ကရဏန္တိ။ ဧကစ္စော ဟိ တောနိ ကရောန္တော သကလဒိဝသံ
 တောနေဝ ကရောတိ၊ တံ သန္ဓာယေသ ပဋိက္ခေပေါ။ ယော ပန ဧတေသံ
 ကရဏဝေလာယမေဝ တာနိ ကရောတိ၊ ဥဒ္ဓေသဝေလာယ ဥဒ္ဓေသံ
 ဂဏှာတိ၊ သဇ္ဈာယဝေလာယ သဇ္ဈာယတိ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တဝေလာယ
 စေတိယင်္ဂဏဝတ္တံ ကရောတိ၊ မနသိကာရဝေလာယ မနသိကာရံ ကရောတိ၊
 န သော ကမ္မာရာမော နာမ။ ဘဿာရာမတာတိ ဣတ္ထ ယော ဣတ္ထိဝဏ္ဏပုရိသ-
 ဝဏ္ဏာဒိဝသေန အာလာပသလ္လာပံ ကရောန္တောယေဝ ဒိဝသဉ္စ ရတ္ထိဉ္စ ဝိတိနာ-
 မေတိ၊ ဝေရူပေါ ဘဿေ ပရိယန္တကာရိ န ဟောတိ၊ အယံ ဘဿာရာမော
 နာမ။ ယော ပန ရတ္ထိမ္ပိ ဒိဝသမ္ပိ ဓမ္မံ ကထေတိ၊ ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ အယံ အပ္ပ-
 ဘဿော ဘဿေ ပရိယန္တကာရိယေဝ။ ကသ္မာ? “သန္ဓိပတိတာနံ ဝေါဘိက္ခဝေ
 ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မိ ဝါ ကထာ၊ အရိယော ဝါ တုဏှိဘာဝေါ”တိ^၁ ဝုတ္တတ္တာ။

နိဒ္ဒါရာမတာတိ ဣတ္ထယော ဂစ္ဆန္တောပိ နိသိန္တောပိ နိပန္တောပိ ထိနမိဒ္ဓါဘိ-
 ဘူတော နိဒ္ဓါယတိယေဝ၊ အယံ နိဒ္ဓါရာမော နာမ။ ယဿ ပန ကရဇကောယေ
 ဂေလညေန စိတ္တံ ဘဝင်္ဂေ ဩတရတိ၊ နာယံ နိဒ္ဓါရာမော။ တေနောဂါဟ
 “အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ အဂ္ဂိဝေဿန ဂိမှာနံ ပစ္စိမေ မာသေ ပစ္စာဘတ္တံ
 ပိဏ္ဏပါတပ္ပဋိက္ကန္တော စတုဂ္ဂုဏံ သင်္ဘာဋီ^၂ ပညာပေတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေ န
 သတော သမ္ပဇာနော နိဒ္ဓံ ဩက္ကမိတာ”တိ^၁။ သင်္ဂဏိကာရာမတာတိ ဣတ္ထယော
 ဧကဿ ဒုတိယော၊ ဒွိန္ဒံ တတိယော၊ တိဏှံ စတုတ္ထောတိ ဧဝံ သံသဇ္ဇောဝ
 ဝိဟရတိ၊ ဧကကော အဿာဒံ န လဘတိ၊ အယံ သင်္ဂဏိကာရာမော။ ယော
 ပန စတုသု ဣရိယာပထေသု ဧကကောဝ အဿာဒံ လဘတိ၊ နာယံ သင်္ဂဏိ-
 ကာရာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေခါနံ ပဋိလဒ္ဓဂုဏဿ ပရိဟာနာသမ္ပဝတော
 “ဥပရိဂုဏေဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပဌမသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၁-၂၇၊ ၃ ၁-၈၉၊ ၁၁၃၊ ၁၁၄-ပိဋေသု၊ ၂-မ ၁-၃၁၆-ပိဋေ၊

၁၀-ဒုတိယသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ ဒသမေ အတိပါတောဝါတိ သဗ္ဗရတ္တိံ နိဗ္ဗာယ်တွာ ဗလဝပစ္စုသေ ကောဋိသမ္ပုဇ္ဈနိယာ ထောကံ သမ္ပုဇ္ဈိတွာ မုခံ ခောဝိတွာ ယာဂုဘိက္ခတ္ထာယ ပါတောဝ ပဝိသတိ။ တံ အတိက္ကမိတွာတိ ဂိဟိသံသဂ္ဂဝသေန ကာလံ ဝီတိနာ-မေန္တော မဇ္ဈန္ဒိကသမယံ အတိက္ကမိတွာ ပက္ကမတိ။ ပါတောယေဝ ဟိ ဂါမံ ပဝိသိတွာ ယာဂုံ အာဒါယ အာသနသာလံ ဂန္တော ပိဝိတွာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိပန္တော နိဗ္ဗာယ်တွာ မနုဿာနံ ဘောဇနဝေလာယ “ပဏိတဘိက္ခံ လဘိဿာ-မိ”တိ ဥပကဋ္ဌေ မဇ္ဈန္ဒိကေ ဥဋ္ဌာယ ဓမ္မကရဏေန ဥဒကံ ဂဟေတွာ အက္ခိနိ ပုဋ္ဌိတွာ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ယာဝဒတ္ထံ ဘုဋ္ဌိတွာ ဂိဟိသံသဋ္ဌော ကာလံ ဝီတိ-နာမေတွာ မဇ္ဈန္တေန ဝီတိဝတ္တေ ပဋိက္ကမတိ။

အပ္ပိန္နကဏာတိ “အာဂုသော အတြိစ္ဆတာ ပါပိစ္ဆတာတိ ဣမေ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ”တိ တေသု အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ “ဝေရူပံ အပ္ပိန္နတံ သမာဒါယ ဝတ္တိတဗ္ဗ”န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ကသာ။ တိဟိ ဝိဝေကေဟိတိ ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဥပမိဝိဝေကောတိ ဣမေဟိ တိဟိ ဝိဝေကေဟိ။ တတ္ထ ဧကော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ ဧကော နိသီဒတိ၊ ဧကော သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ ဧကော ဂါမံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသတိ၊ ဧကော ပဋိက္ကမတိ၊ ဧကော စက်မံ အမိဋ္ဌာတိ၊ ဧကော စရတိ၊ ဧကော ဝိဟရတိတိ အယံ ကာယဝိဝေကော နာမ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပန ဝိတ္တဝိဝေကော နာမ။ နိဗ္ဗာနံ ဥပမိဝိဝေကော နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ “ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ” နေက္ခမ္ဘာဘိရတာနံ၊ စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ၊ ဥပမိဝိဝေကော စ နိရူပမိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသင်္ခါရဂတာနံ”န္တိ ၂။ ဒုဝိခံ ဝိရိယန္တိ ကာယိကံ စေတသိ-ကဉ္စ ဝိရိယံ။ သီလန္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ သမာဓိန္တိ ဝိပဿနာပါဒကာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော။ ဝိပုတ္တိကဏာတိ ဝါ အရိယဖလံ အာရမ္မ ပဝတ္တာ ကသာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဒုတိယသေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ထေရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၀) ၅-ကကုဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသမ္ပဒါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၁-၁၀၀။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဒုတိယေ စ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတိယေ အာဇာနနတော အညာ၊ ဥပရိမဂ္ဂပညာ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေန ဣတပရိညာယ ဧဝ ဇာနနတော။ တဿာ ပန ဗလဘာဝတော မဂ္ဂဗလပညာ တံသဟဂတာ သမ္မာသင်္ကပ္ပိဒယော စ ဣဓ “အညာ”တိ ဝုတ္တာ။ အညာယ ဗျာကရဏာနိ အညာဗျာကရဏာနိ။ တေနောဟ “အညာဗျာကရဏာနိတိ အရဟတ္တ-ဗျာကရဏာနိ”တိ။ အဓိဂတမာနေနာတိ အပ္ပတ္တေ ပတ္တသညိ၊ အနဓိဂတေ အဓိဂတသညိ ဟုတွာ အဓိဂတံ မယာတိ မာနေန။ စတုတ္ထာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာ-နေဝ။

ပဌမသမ္ပဒါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ကကုဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဍိတသက

(၁၁) ၁-ဖာသုစိဟာရဝဂ္ဂ

၁-သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၄။ တတိယဿ ပဌမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဒုတိယေ ဝိဏ္ဏပါတာဒိအတ္ထာယ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနံ ဂေါစရော၊ ဝေသိယာ ဂေါစရော အဿာတိ ဝေသိယာဂေါစရော၊ မိတ္တသန္တဝဝသေန ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ ဝေသိယာ နာမ ရူပပဇိဝိနိယော၊ တာ မိတ္တသန္တဝဝသေန န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ သမဏဘာဝဿ အန္တရာယကရတ္တာ၊ ပရိသုဒ္ဓါသယဿပိ ဂရဟာဟေတုတော၊ တသ္မာ ဒက္ခိဏာဒါနဝသေန သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ။ ဇိဝေါ ဝုစ္စန္တိ မတပတိကာ၊ ပဝုတ္တပတိကာ ဝါ။ ထုလ္လကုမာရိယောတိ မဟလိကာ အနိဝိဒ္ဓါ ကုမာရိယော။ ပဏ္ဍကတိ နပုံသကာ။ တေ ဟိ ဥဿန္တကိလေသာ အဝုပသန္တ- ပရိဋ္ဌာဟာ လောကာမိသနိဿိတကထာဗဟုလာ၊ တသ္မာ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ။ ဘိက္ခုနိယော နာမ ဥဿန္တမြဟ္မစရိယာ။ တထာ ဘိက္ခုနိ။ အညမညံ ဝိသဘာဂ- ဝတ္တုဘာဝတော သန္တဝဝသေန ဥပသင်္ကမနေ ကတိပါဟေနေဝ မြဟ္မစရိ- ယန္တရာယော သိယာ၊ တသ္မာ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ ဂိလာနပုစ္ဆနာဒိဝသေန ဥပသင်္ကမနေ သတောကာရိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ။ တတိယစတုတ္ထာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဖာသုစိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ပဉ္စမေ မေတ္တာ တေဿ အတ္ထိတိ မေတ္တံ၊ တံသမုဋ္ဌာနံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ။ သေ နယော သေသဒ္ဓယေပိ။ အာဝိတိ ပကာသနံ။ ပကာသဘာဝေါ စေတ္ထ ယံ ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္မံ ကရိယတိ၊ တဿ သမ္ပုခ- ဘာဝတောတိ အာဟ “သမ္ပုခါ”တိ။ ရဟေတိ အပ္ပကာသံ။ အပ္ပကာ- သတာ စ ယံ ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္မံ ကရိယတိ၊ တဿ အပစ္စက္ခဘာဝတောတိ အာဟ “ပရပ္ပုခါ”တိ။ ဣမာနိ မေတ္တကာယကမ္မာဒိနိ ဘိက္ခုနံ ဝသေန အာဂတာနိ တေသံ သေဋ္ဌပရိသဘာဝတော၊ ဂိဟိသုပိ လဗ္ဘန္တိယေဝ။ ဘိက္ခုနံ ဟိ မေတ္တစိတ္တေန အဘိသမာစာရိကပူရဏံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ

နာမ၊ ဂိဟိနံ စေတိယဝန္တနတ္ထာယ ဗောဓိဝန္တနတ္ထာယ သံဃနိမန္တနတ္ထာယ ဂမနံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္မာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ပတ္တပ္ပုဋ်ဂ္ဂဟဏံ အာသန-
 ပညာပနံ အနုဂမနန္တိ ဝေမာဒိကံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ နာမ။ ဘိက္ခုနံ မေတ္တ-
 စိတ္တေန အာစာရပညတ္တိသိက္ခာပနံ ကမ္မဋ္ဌာနကထနံ ဓမ္မဒေသနာ တေပိဋကမ္ပိ
 ဗုဒ္ဓဝစနံ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ၊ ဂိဟိနံ “စေတိယဝန္တနာယ ဂစ္ဆာမ၊ ဗောဓိ-
 ဝန္တနာယ ဂစ္ဆာမ၊ ဓမ္မဿဝနံ ကရိဿာမ၊ ဒီပမာလံ ပုပ္ဖပူဇံ ကရိဿာမ၊ တိဏိ
 သုစရိတာနိ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမ၊ သလာကဘတ္တာဒိနိ ဒဿာမ၊
 ဝဿာဝါသိကံ ဒဿာမ၊ အဇ္ဇ သံဃဿ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒဿာမ၊ သံဃံ
 နိမန္တေတွာ ခါဒနိယာဒိနိ သံဝိဒဟထ၊ အာသနာနိ ပညပေထ၊ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌ-
 ပေထ၊ သံဃံ ပစ္စုဂ္ဂန္တူ အာနေထ၊ ပညတ္တာသနေ နိသီဝါပေထ၊ ဆန္ဒဇာတာ
 ဥဿာဟဇာတာ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောထာ”တိအာဒိကထနကာလေ မေတ္တံ
 ဝစီကမ္မံ နာမ။ ဘိက္ခုနံ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ သရိရပ္ပုဋ်ဇဂ္ဂနံ ကတွာ စေတိယင်္ဂဏံ
 ဂန္တူ ဝတ္တာဒိနိ ကတွာ ဝိဝိတ္တသေနာသနေ နိသီဒိတွာ “ဣမသ္မိ” ဝိဟာရေ
 ဘိက္ခု။ သုဒီ ဟောန္တ၊ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ”တိ စိန္တနံ မေတ္တံ မနောကမ္မံ
 နာမ၊ ဂိဟိနံ “အယျာ သုဒီ ဟောန္တ၊ အဝေရာ အဗျာပဇ္ဇာ”တိ စိန္တနံ မေတ္တံ
 မနောကမ္မံ နာမ။

တတ္ထ နဝကာနံ စီဝရကမ္မာဒိသု သဟာယဘာဝဂမနံ သမ္ပုခါ ကာယကမ္မံ
 နာမ၊ ထေရာနံ ပန ပါဒဓောဝနသိဉ္စနဗိဇနဒါနာဒိဘေဒမ္ပိ သမ္ပံ သာမိစီကမ္မံ
 သမ္ပုခါ ကာယကမ္မံ နာမ၊ ဥဘယေဟိပိ ခုဋ်ကိတ္တာနံ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိနံ တေသု
 အဝညံ အကတွာ အတ္တနာ ခုဋ်ကိတ္တာနံ ဝိယ ပဋိသမာပနံ ပရမ္ပုခါ မေတ္တံ
 ကာယကမ္မံ နာမ။ “ဒေဝတ္ထေရော တိဿတ္ထေရော”တိ ဝုတ္တံ ဧဝံ ပဂ္ဂယဝစနံ
 သမ္ပုခါ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ၊ ဝိဟာရေ အသန္တံ ပန ပဋိပုစ္ဆန္တဿ “ကုဟိ”
 အမှာကံ ဒေဝတ္ထေရော၊ ကုဟိ” အမှာကံ တိဿတ္ထေရော၊ ကဒါ န ခေါ အာဂ-
 မိဿတိ”တိ ဧဝံ ပိယဝစနံ ပရမ္ပုခါ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ နာမ။ မေတ္တာသိနေဟ-
 သိနိဒ္ဓါနိ ပန နယနာနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ ပသန္ဓေန မုခေန ဩလောကနံ သမ္ပုခါ
 မေတ္တံ မနောကမ္မံ နာမ။ “ဒေဝတ္ထေရော တိဿတ္ထေရော အရောဂေါ ဟောတု
 အဗျာပဇ္ဇာ”တိ သမန္တာဟရဏံ ပရမ္ပုခါ မေတ္တံ မနောကမ္မံ နာမ။ ကာမဉ္စေတ္ထ
 မေတ္တာသိနေဟသိနိဒ္ဓါနံ နယနာနံ ဥဗ္ဗိလနံ၊ ပသန္ဓေန မုခေန ဩလောကနဉ္စ
 မေတ္တံ ကာယကမ္မမေဝ၊ ယဿ ပန စိတ္တဿ ဝသေန နယနာနံ မေတ္တာသိနေဟ-
 သိနိဒ္ဓတာ၊ မုခဿ စ ပသန္တတာ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “မေတ္တံ မနောကမ္မံ
 နာမာ”တိ။ သမာဓိသံဝတ္တနပ္ပယောဇနာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။

သမာနသီလတံ ဂတောတိ တေသု တေသု ဒိသာဘာဂေသု ဝိဟရန္တေဟိ
ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သမာနသီလတံ ဂတော။ ယာယန္တိ ယာ အယံ မယုဉ္ဇေဝ
တုမှာကဉ္စ ပစ္စက္ခတူတာ။ ဒိဋ္ဌိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ အရိယာတိ နိဗ္ဗေဒါသာ။
နိယျာတိတိ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော နိဿရတိ နိဂ္ဂစ္ဆတိ။ သယံ နိယျန္တိယေဝ ဟိ
တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလံ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော နိယျာပေတိတိ ဝုစ္စတိ။ ယာ သတ္ထု အနုသိဋ္ဌိ၊
တံ ကရောတိတိ တက္ကရော၊ တဿ၊ ယထာနုသိဋ္ဌိ ပဋိပဇ္ဇကဿာတိ အတ္ထော။
ဒုက္ခက္ခယာယာတိ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယတ္ထံ။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတောတိ သမာနဒိဋ္ဌိဘာဝံ
ဥပဂတော။

ဖာသုဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၆-၁၁၀။ ဆဋ္ဌေ အဓိသီလေတိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုဗ္ဗံ၊ သီလနိမိတ္တံ န
ဥပဝဒတိ န နိန္ဒတိတိ အတ္ထော။ အတ္တနိ ကမ္မေ စ အနု အနု ပေက္ခတိ
သီလေနာတိ အတ္တာနုပေက္ခိ။ သတ္တမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဖာသုဝိဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၂) ၂-အန္တကဝိန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ကုလူပကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၁-၁၁၄။ ဒုတိယဿ ပဋ္ဌမေ အသန္တဝေသု ကုလေသု ဝိဿာသော ဇတ-
ဿာတိ အသန္တဝိဿာသီ။ အနိဿရော ဟုတွာ ဝိကပ္ပေတိ သံဝိဒဟတိ
သီလေနာတိ အနိဿရဝိကပ္ပိ။ ဝိဿဋ္ဌာနိ ဝိသုံ ဒိတ္တာနိ ဘေဒေန အဝတ္တိတာနိ
ကုလာနိ ဃဋ္ဌနတ္ထာယ ဥပသေဝတိ သီလေနာတိ ဝိဿဋ္ဌုပသေဝိ။ ဒုတိယာဒိနိ
ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

ကုလူပကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မစ္ဆရိနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၅-၁၂၃။ ပဉ္စမေ အာဝါသမစ္ဆရိယာဒိနိ ပဉ္စ ဣဓ ဘိက္ခုနိယာ ဝသေန အာဂတာနိ၊ ဘိက္ခုဿ ဝသေနပိ တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အာဝါသမစ္ဆရိယေန ဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဂန္တုကံ ဒိသ္မာ “ဧတ္ထ စေတိယဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ ပရိက္ခာရော ဌပိတော”တိ အာဒိနိ ဝတွာ သံဃိကအာဝါသံ န ဒေတိ။ ကုလမစ္ဆရိယေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခု တေဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ အာဒိနဝံ ဒသေတွာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကေ ကုလေ အညေသံ ပဝေသမ္ပိ နိဝါရေတိ။ လာဘမစ္ဆရိယေန သမန္နာဂတော သံဃိကမ္ပိ လာဘံ မစ္ဆရာယန္တော ယထာ အညေ န လာန္တိ၊ ဧဝံ ကရေတိ အတ္တနာ ဝိသမနိဿိတတာယ ဗလဝနိဿိတတာယ စ။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယေန သမန္နာဂတော အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ပရေသံ ဝဏ္ဏေ “ကိ”ဝဏ္ဏော ဒေသော”တိ တံ တံ ဒေါသံ ဝဒတိ။ ဝဏ္ဏောတိ စေတ္ထ သရီရဝဏ္ဏောပိ ဂုဏဝဏ္ဏောပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓမ္မမစ္ဆရိယေန သမန္နာဂတော “ဣမံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတွာ ဒေသော မံ အဘိဘဝိဿတိ”တိ အညဿ န ဒေတိ။ ယော ပန “အယံ ဣမံ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အညထာ အတ္ထံ ဝိပရိဝဏ္ဏေတွာ နာသေဿတိ”တိ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဝါ “အယံ ဣမံ ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဥဒ္ဓတော ဥန္နဋ္ဌော အဝုပသန္တစိတ္တော အပုညံ ပသဝိဿတိ”တိ ပုဂ္ဂလာနုဂ္ဂဟေန ဝါ န ဒေတိ၊ န တံ မစ္ဆရိယံ။ ဓမ္မောတိ စေတ္ထ ပရိယတ္တိဓမ္မော အဓိပ္ပေတော။ ပဋိဝေဓဓမ္မော ဟိ အရိယာနံယေဝ ဟောတိ၊ တေ စ နံ န မစ္ဆရာယန္တိ မစ္ဆရိယဿ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာတိ တဿ အသမ္ဘဝေါဝေ။ တတ္ထ အာဝါသမစ္ဆရိယေန လောဟဂေဟေ ပစ္စတိ၊ ယက္ခော ဝါ ပေတော ဝါ ဟုတွာ တသေဝ အာဝါသဿ သင်္ကာရံ သီသေန ဥက္ခိပိတွာ စရတိ။ ကုလမစ္ဆရိယေန အပ္ပဘောဂေါ ဟောတိ။ လာဘမစ္ဆရိယေန ဂုဏနိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ သံဃဿ ဝါ ဂဏဿ ဝါ လာဘံ မစ္ဆရာယိတွာ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ ယက္ခော ဝါ ပေတော ဝါ မဟာ-အဇဂရော ဝါ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယေန ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တဿ ဝဏ္ဏော နာမ န ဟောတိ။ ဓမ္မမစ္ဆရိယေန ကုက္ကုဋ္ဌနိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဆဋ္ဌာဒိနိ ဥတ္တာ-နတ္တာနေဝ။

မစ္ဆရိနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 အန္ဓကဝိန္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၃) ၃-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁၂၄-၁၃၀။ တတိယော ဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

(၁၄) ၄-ရာဇဝဂ္ဂ

၁-ပဌမစက္ကာနုတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အတ္ထညူတိ ဟိတညူ။ ဟိတပရိယာယော ဟေတ္ထ အတ္ထ-သဒ္ဓေါ “အတ္ထတ္ထော ပရတ္ထော”တိအာဒီသု^၁ ဝိယ။ ယသ္မာ စေသ ပရေသံ ဟိတံ ဇာနန္တော တေ အတ္တနိ ရဉ္စေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ရန္တိထံ ဇာနာတိ”တိ။ ဒဏ္ဍေတိ အပရာဓာနရူပေ ဒဏ္ဍနေ။ ဗလမှိတိ ဗလကာယေ။ ပဉ္စ အတ္ထတိ အတ္ထတ္ထော ပရတ္ထော ဥဘယတ္ထော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော အတ္ထော သမ္ပရာယိကော အတ္ထောတိ ဧဝံ ပဉ္စပုဘောဒေ အတ္ထေ။ စက္ကာရော ဓမ္မေတိ စတုသစ္စဓမ္မေ၊ ကာမရူပါရူပလောကုတ္တရဘောဒေ ဝါ စက္ကာရော ဓမ္မေ။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂမတ္တညူတာယ ဧဝ ပရိယေသနဝိသယဇ္ဇနမတ္တညူတာပိ ဗောဓိတာ ဟောန္တိတိ “ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂမတ္တံ ဇာနာတိ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။

ဥတ္တရတိ အတိက္ကမတိ၊ အဘိဘဝတိတိ ဝါ ဥတ္တရံ၊ နတ္ထိ ဧတ္ထ ဥတ္တရန္တိ အနုတ္တရံ။ အနတိသယံ၊ အပ္ပဋိဘာဂံ ဝါ အနေကာသု ဒေဝမနုဿပရိသာသု အနေကာသတက္ခတ္တံ၊ တေသံ အရိယသစ္စပုဋိဝေဓသမ္မာဒနဝသေန ပဝတ္တာ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ ဓမ္မစက္ကံ။ အပိစ သဗ္ဗပဌမံ အညာတကောဏှညပုဗ္ဗ- ခါယ အဋ္ဌာရသပရိသဂဏာယ မြဟ္မကောဋိယာ စတုသစ္စဿ ပဋိဝေဓ- ဝိဓာယိနိ ယာ ဓမ္မဒေသနာ၊ တဿာ သာတိသယာ ဓမ္မစက္ကသမညာ။ တတ္ထ သတိပဋ္ဌာနာဒိဓမ္မော ဧဝ ပဝတ္တနဋ္ဌေန စက္ကန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ စက္ကန္တိ ဝါ အာဏာ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ၊ ဓမ္မဉ္စ တံ စက္ကဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ။ ဓမ္မေန ဉ္ဗယေန စက္ကန္တိပိ ဓမ္မစက္ကံ။ ယထာဟ “ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္ထေတိ စက္ကဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊ စက္ကဉ္စ ပဝတ္ထေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မေန ပဝတ္ထေတိတိ ဓမ္မစက္ကံ”န္တိအာဒိ။ အပ္ပဋိဝတ္တိယန္တိ ဓမ္မိဿရဿ ဘဂဝတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မစက္ကဿ အနုတ္တရဘာဝတော အပ္ပဋိသေဓနိယံ။ ကေဟိ ပန အပ္ပဋိဝတ္တိယန္တိ အာဟ “သမဏေန ဝါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သမဏေနာတိ ပဗ္ဗန္တံ ဥပဂတေန။ မြာဟ္မဏေနာတိ ဇာတိမြာဟ္မဏေန။ သာသနပရမတ္ထသမဏမြာဟ္မဏာနံ ဟိ ပဋိလောမစိတ္တိယေဝ နတ္ထိ။ ဒေဝေနာတိ ကာမာဝစရဒေဝေန။ ဧကေနစိတိ

၁-၃ ၇-၁၃၀၊ ၃ ၈-၁၇၅၊ ၃ ၉-၃၇၅-ပိဋေသု၊ ၂-၃ ၉-၃၄၅၊ ၃၄၆-ပိဋေသု။

ယေန ကေနစိ အဝသိဋ္ဌပါရိသဇ္ဇေန။ ဣတာဝတာ အဋ္ဌန္တမ္ပိ ပရိသာနံ အန-
ဝသေသပရိယာဒါနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဇောကသ္မိန္တိ သတ္တလောကေ။

ပံဌမစက္ကာနုဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယစက္ကာနုဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ ဒုတိယေ စက္ကံတ္တိန္တိ ဒသဝိဓံ၊ ဒွါဒသဝိဓံ ဝါ စက္ကံတ္တိဘာဝါ-
ဝဟံ ဝတ္တံ။ တတ္ထ အန္တောဇနသ္မိ ဗလကာယေ ဓမ္မိကာယေဝ ရက္ခာဝရဏ-
ဂုတ္တိယာ သံဝိဓာနံ၊ ခတ္တိယေသု၊ အနုယန္တေသု၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု၊
နေဂမဇာနပဒေသု၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊ မိဂပက္ခိသု၊ အဓမ္မိကပဋိက္ခေပေါ၊
အဓနာနံ ဓနာနုပ္ပဒါနံ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေ ဥပသင်္ဂဟိတော ပဉ္စပုစ္ဆနန္တိ ဣဒံ
ဒသဝိဓံ စက္ကံတ္တိဝတ္တံ။ ဣဒမေဝ စ ဂဟပတိကေ ပက္ခိဇာတေ စ ဝိသံ ကတော
ဂဟဏဝသေန ဒွါဒသဝိဓံ။ ဝိတရာ ပဝတ္တိတမေဝ အနုပ္ပဝတ္တေတိတိ ဒသဝိဓံ
ဝါ ဒွါဒသဝိဓံ ဝါ စက္ကံတ္တိဝတ္တံ ပူရေတွာ နိသိန္ဓဿ ပုတ္တဿ အညံ ပါတု-
ဘဝတိ၊ သော တံ ပဝတ္တေတိ။ ရတနမယတ္တာ ပန သဒိသဋ္ဌေန တဒေဝေတန္တိ
ကတွာ “ဝိတရာ ပဝတ္တိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ သော “အပ္ပေါသုက္ခော တံ
ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟမနုသာသိဿာမီ”တိ အာဟ၊ တသ္မာ ဝိတရာ ပဝတ္တိတံ
အာဏာစက္ကံ အနုပ္ပဝတ္တေတိ နာမာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဉ္စိ
အတ္တနော ပုညာနဘာဝသိဉ္စိ စက္ကရတနံ၊ တံ နိပ္ပရိယာယတော တေန ပဝတ္တိတံ
နာမ၊ နေတရန္တိ ပဌမနယော ဝုတ္တော။ ယသ္မာ ပဝတ္တိတဿေဝ အနုဝတ္တနံ၊
ပဌမနယော စ တံသဒိသေ တဗ္ဗောဟာရဝသေန ဝုတ္တောတိ တံ အနာဒိယိတွာ
ဒုတိယနယော ဝုတ္တော။

ဒုတိယစက္ကာနုဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ယသံဒိသံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ စတုတ္ထေ “ဥဘတော သုဇာတော”တိ ဣဏေံ ဝုတ္တေ ယေဟိ
ကေဟိစိ ဒ္ဓိဟိ ဘာဂေဟိ သုဇာတတာ ပညာပေယျ၊ သုဇာတ-သဒ္ဓေါ စ
“သုဇာတော စာရဒဿနော”တိအာဒိသု အာရောဟသမ္ပတ္တိပရိယာယောတိ

၁-မ ၂-၃၅၁၊ ၃ ၁-၃၆၇၊ ၃ ၂-၃၃၀-၆၆၄။

ဇာတိဝသေန သုဇာတတံ ဝိဘာဝေတုံ “မာတိတော စ ပိတိတော စာ”တိ
 ဝုတ္တံ။ အနောရသပုတ္တဝသေနပိ လောကေ မာတုပိတုသမညာ ဒိဿတိ၊ ဣ
 ပန သာ ဩရသပုတ္တဝသေန ဣစ္ဆိတာတိ ဒဿေတုံ “သံသုဒ္ဓဂ္ဂဟဏိကော”တိ
 ဝုတ္တံ။ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ ဓာရေတိတိ ဂဟဏိ၊ ဂဗ္ဘာသယသညိတော မာတု-
 ကုစ္ဆိပ္ပဒေသော။ တေနာဟ “သံသုဒ္ဓါယ မာတုကုစ္ဆိယာ သမန္တာဂတော”တိ။
 ယထာဘူတ္တဿ အာဟာရဿ ဝိပါစနဝသေန ဂဏှနတော အဆန္ဒနတော
 ဂဟဏိ၊ တေဇောဓာတု။ ပိတာ စ မာတာ စ ပိတရော။ ပိတုနံ ပိတရော
 ပိတာမဟာ။ တေသံ ယုဂေါ ပိတာမဟယုဂေါ၊ တဿွာ ယာဝ သတ္တမာ
 ပိတာမဟယုဂေါ၊ ပိတာမဟဒ္ဓန္တာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ ဟိ
 ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေနေဝ မာတာမဟောပိ ဂဟိတောတိ သော အဋ္ဌကထာယံ
 ဝိသုံ န ဥဒ္ဓတော။ ယုဂ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ဧကသေသနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော “ယုဂေါ စ
 ယုဂေါ စ ယုဂေါ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တတ္ထ တတ္ထ ဒွိန္ဒံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။
 တေနာဟ “တတော ဥဒ္ဓံ သဗ္ဗေပိ ပုဗ္ဗပုရိသာ ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေနေဝ
 ဂဟိတာ”တိ။ ပုရိသဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌနိဋ္ဌေသဝသေန ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိ
 “မာတိတော”တိ ပါဠိဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။

အက္ခိတ္တောတိ အပ္ပတ္တက္ခေပေါ။ အနဝက္ခိတ္တောတိ သမ္ပတ္တဝိဝါဒါဒိသု န
 အဝက္ခိတ္တော န ဆဒ္ဓိတော။ ဇာတိဝါဒေနာတိ ဟေတုမိ ကရဏဝစနန္တိ ဒဿေတုံ
 “ကေန ကာရဏေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထ စ “ဥဘတော။ ပ။ ပိတာမဟယုဂေါ”တိ
 ဧတေန ခတ္ထိယဿ ယောနိဒ္ဓေါသာဘာဝေါ ဒဿိတော သံသုဒ္ဓဂ္ဂဟဏိကဘာ-
 ဝကိတ္တနတော။ “အက္ခိတ္တော”တိ ဣမိနာ ကိရိယာပရာဓာဘာဝေါ။ ကိရိယာ-
 ပရာဓေန ဟိ သတ္တာ ခေပံ ပါပုဏန္တိ။ “အနုပက္ကုဋ္ဌော”တိ ဣမိနာ အယုတ္တ-
 သံသဂ္ဂါဘာဝေါ။ အယုတ္တသံသဂ္ဂံ ဟိ ပဋိစ္စ သတ္တာ အက္ခောသံ လဘန္တိ။

အမုတာ နာမ ဝိဘာဝသမ္ပန္နတာ၊ သာ တံ တံ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဝုစ္စတိတိ
 အာဟ “ယော ကောစိ အတ္တနော သန္တကေန ဝိဘဝေန အဓော ဟောတိ”တိ။
 တထာ မဟဒ္ဓနတာပိတိ တံ ဥက္ကံသဂတံ ဒဿေတုံ “မဟတာ အပရိမာဏ-
 သဇေန ဓနေန သမန္တာဂတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗတော ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗတော
 ဝိသေသတော ကာမာ ဘောဂါနာမာတိ အာဟ “ပဉ္စကာမဂုဏဝသေနာ”တိ။
 ကောဋံ ဝုစ္စတိ ဓညဿ အာဝသနဋ္ဌာနံ၊ ကောဋ္ဌဘူတံ အဂါရံ ကောဋ္ဌာဂါရံ။
 တေနာဟ “ဓညေန စ ပရိပုဏ္ဏကောဋ္ဌာဂါရော”တိ။ ဧဝံ သာရဂဗ္ဘံ
 ကောသော၊ ဓညပရိဋ္ဌပနဋ္ဌာနဉ္စ ကောဋ္ဌာဂါရန္တိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တတော
 အညထာ တံ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ အသိနော

တိက္ခာဘဝပရိဟာရကော ပဋိစ္စဒေါ “ကောသော” တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ရညော တိက္ခာ-
ဘာဝပရိဟာရံ ကတွာ စတုရဂီနိ သေနာ ကောသောတိ အာဟ “စတုဗ္ဗိဓော
ကောသော ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္ထိ” တိ။ ဝတ္ထကောဋ္ဌာဂါရဂ္ဂဟဏေနေဝ
သဗ္ဗဿပိ ဘဏ္ဍဋ္ဌပနဋ္ဌာနဿ ဂဟိတတ္တာ “တိဝိဓံ ကောဋ္ဌာဂါရ” န္တိ ဝုတ္တံ။

ယဿာ ပညာယ ဝသေန ပုရိသော “ပဏ္ဍိတော” တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ပဏ္ဍိစ္စန္တိ
အာဟ “ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္တာဂတော” တိ။ တံတံဇုတိကတ္တဗ္ဗတာသု ဆေက-
ဘာဝေါ ဗျတ္တဘာဝေါ ဝေယျတ္ထိယံ။ သမ္မောဟံ ဟိ သတိ ဝိမေတိတိ မေဓော၊
သာ တေဿ အတ္ထိတိ မေဓောဝိ။ ဋ္ဌာနေ ဋ္ဌာနေ ဥပ္ပတ္တိ တေဿံ အတ္ထိတိ
ဋ္ဌာနုပ္ပတ္တိ၊ ဋ္ဌာနသော ဥပ္ပဇ္ဇနပညာ။ ဝမိအတ္ထေတိ ဝနိသင်္ခါတေ အတ္ထေ။

ယဿံဒိသံသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပတ္တနာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၅-၉။ ပဉ္စမေ ဟတ္ထိသ္မိန္တိ ဟတ္ထိသိပ္ပေ။ ဟတ္ထိတိ ဟိ ဟတ္ထိဝိသယတ္တာ
ဟတ္ထိသန္ဓိသိတတ္တာ စ ဟတ္ထိသိပ္ပံ ဂဟိတံ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
ဝယတိတိ ဝယော၊ သောဘနေသု ကတ္ထစိ အပက္ခလန္တော အဝိတ္တာယန္တော
တာနိ သန္ဓာရေတုံ သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ န ဝယော အဝယော၊ တာနိ
အတ္ထတော သဒ္ဓတော စ သန္ဓာရေတုံ န သက္ကောတိ။ အဝယော န ဟောတိတိ
အနဝယော။ ဒွေ ပဋိသေဓော ပကတိ ဂမေန္တိတိ အာဟ “အနဝယောတိ
သမတ္ထော” တိ။ ဆဋ္ဌာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

ပတ္တနာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ ဒသမေ တိဗ္ဗာနန္တိ တိက္ခာနံ။ ဓရာနန္တိ ကက္ကသာနံ။ ကဋ္ဌကာနန္တိ
ဒါရုဏာနံ။ အသာတာနန္တိ နသာတာနံ အပ္ပိယာနံ။ န တာသု မနော
အပ္ပေတိ၊ န တာ မနံ အပ္ပိယန္တိ ဝမေန္တိတိ အမနာပါ။

သောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဇဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၅) ၅-တိကဏ္ဍကိဝဂ္ဂ

၁-အဝဇာနာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဒတွာ အဝဇာနာတိတိ ဧတ္ထ ဧကော ဘိက္ခု မဟာပုညော စတုပစ္စယလာဘိ ဟောတိ။ သော စီဝရာဒိနိ လဘိတွာ အညံ အပ္ပပုညံ အာပုစ္ဆတိ။ သောပိ တသ္မိံ ပုနပ္ပုနံ အာပုစ္ဆန္တေပိ ဂဏှာတိယေဝ။ အထဿ ဣတရော ထောက် ကုပိတော ဟုတွာ မင်္ဂုဘာဝံ ဥပ္ပါဒေတုကာမော ဝဒတိ “အယံ အတ္တနော ဓမ္မတာယ စီဝရာဒိနိ န လဘတိ။ အမေ နိဿာယ လဘတိ”တိ။ ဧဝမ္ပိ ဒတွာ အဝဇာနာတိ နာမ။ ဧကော ပန ဧကေန သဒ္ဓိံ ဒွေ တိဏိ ဝဿာနိ ဝသန္တော ပုဗ္ဗေ တံ ပုဂ္ဂလံ ဂရံ ကတွာ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ စိတ္တိကာရံ န ကရောတိ။ အာသနနိသိန္နဋ္ဌာနမ္ပိ န ဂစ္ဆတိ။ အယမ္ပိ ပုဂ္ဂလော သံဝါသေန အဝဇာနာတိ နာမ။ အာဓေယျမုခေါတိ အာပိတော ဓေယျမုခေါ။ ပဌမဝစနသ္မိံ ယေဝ ဌပိတမုခေါတိ အတ္ထော။ တတ္ထာယံ နယော— ဧကော ပုဂ္ဂလော သာရူပံယေဝ ဘိက္ခု “အသာရုပ္ပေါဧသော”တိ ကထေတိ။ တံ သုတွာ သေ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။ ပုန အညေန သဘာဂေန ဘိက္ခုနာ “သာရုပ္ပေါအယ”န္တိ ဝုတ္တေပိ တဿ ဝစနံ န ဂဏှာတိ။ အသုကေန နာမ “အသာရုပ္ပေါ အယ”န္တိ အမှာကံ ကထိတန္တိ ပုရိမဘိက္ခုနောဝ ကထံ ဂဏှာတိ။ အပရောပိဿ ဒုဿီလံ “သီလဝါ”တိ ကထေတိ။ တဿ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ ပုန အညေန “အသာရုပ္ပေါ ဧသော ဘိက္ခု။ နာယံ တုမှာကံ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တော”တိ ဝုတ္တေပိ တဿ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ ပုရိမံယေဝ ကထံ ဂဏှာတိ။ အပရော ဝဏ္ဏမ္ပိ ကထိတံ ဂဏှာတိ။ အဝဏ္ဏမ္ပိ ကထိတံ ဂဏှာတိယေဝ။ အယမ္ပိ အာဓေယျမုခေါယေဝ နာမ အာဓာတဗ္ဗမုခေါ။ ယံ ယံ သုဏှာတိ။ တတ္ထ တတ္ထ ဌပိတမုခေါတိ အတ္ထော။

လောလောတိ သဒ္ဓါဒိနံ ဣတ္တရကာလပ္ပတိတတ္ထာ အဿဒ္ဓိယာဒီဟိ လုလိတ- ဘာဝေန လောလော။ ဣတ္တရဘတ္တိတိအာဒိသု ပုနပ္ပုနံ ဘဇနေန သဒ္ဓါဝ ဘတ္တိပေမံ။ သဒ္ဓါပေမမ္ပိ ဂေဟသိတပေမမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။ ပဿာဒေါ သဒ္ဓါ- ပဿာဒေါ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော လောလော ဟောတိတိ ဧဝံ ဣတ္တရသဒ္ဓါဒိတာယ ပုဂ္ဂလော လောလော နာမ ဟောတိ။ ဟလိဒ္ဓိရာဂေါ ဝိယ, ထုသရာသိမ္ပိ ကောဋိတခါနကော ဝိယ, အဿပိဋ္ဌိယံ ဌပိတကုမ္ပဏ္ဍံ ဝိယ စ အနိဗဒ္ဓဋ္ဌာနေ မုဟုတ္တေန ကုပ္ပတိ။ မန္တော မောမူဟောတိ အညာဏဘာဝေန မန္တော၊ အဝိ- သယတာယ မောမူဟော၊ မဟာမူဋ္ဌောတိ အတ္ထော။

အဝဇာနာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာရဘတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၂-၃။ ဒုတိယေ အာရဘတိတိ ဧတ္ထ အာရဟန္တ-သဒ္ဓေါ ကမ္မကိရိယ-
 တိသနဝိရိယကောပနာပတ္တိဝိတိက္ကမေသု ဝတ္တတိ။ တထာ ဟေသ “ယံ ကိဉ္စိ
 ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ၊ သဗ္ဗံ အာရဟန္တပစ္စယာ”တိ^၁ ကမ္မေ အာဂတော။ “မဟာရဟန္တာ
 မဟာယညာ၊ နတေ ဟောန္တိ မဟာပူလာ”တိ^၂ ကိရိယာယ။ “သမဏံ ဂေါတမံ
 ဥဒ္ဓိဿ ပါဏံ အာရဘန္တိ”တိ^၃ ဟိံသနေ။ “အာရဟန္တ နိက္ခမထ၊ ယုဉ္ဇထ
 ဗုဒ္ဓသာသနေ”တိ^၄ ဝိရိယေ။ “ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရဟန္တာ ပဋိဝိရတော
 ဟောတိ”တိ^၅ ကောပနေ။ “အာရဘတိ စ ဝိပုဋ်ဿာရိ စ ဟောတိ”တိ^၆ အယံ
 ပန အာပတ္တိဝိတိက္ကမေ အာဂတော၊ တသ္မာ အာပတ္တိဝိတိက္ကမဝသေန အာရ-
 ဘတိ စေဝ၊ တပ္ပစ္စယာ စ ဝိပုဋ်ဿာရိ ဟောတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။
 ယထာတူတံ နပ္ပဇာနာတိတိ အနဓိဂတတ္တာ ယထာသဘာဝတော န
 ဇာနာတိ။ ယတ္ထဿာတိ ယသ္မိံ အဿ၊ ယံ ဌာနံ ပတွာ တေဿ ပုဂ္ဂလဿ
 ဥပ္ပန္နာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ အတ္ထော။
 ကိံ ပန ပတွာ တေ နိရုဇ္ဈန္တိတိ? အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ ဖလပ္ပတ္တဿ ပန နိရုဇ္ဈာ
 နာမ ဟောန္တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဣဓ မဂ္ဂကိစ္စဝသေန ပန ဖလမေဝ ဝုတ္တန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာရဘတိ န ဝိပုဋ်ဿာရိ ဟောတိတိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ တံ ပနေသ
 ဒေသေတုံ သဘာဂပုဂ္ဂလံ ပရိယေသတိ၊ တသ္မာ န ဝိပုဋ်ဿာရိ ဟောတိ။
 န အာရဘတိ ဝိပုဋ်ဿာရိ ဟောတိတိ အာပတ္တိံ န အာပဇ္ဇတိ၊ ဝိနယပညတ္တိယံ
 ပန အကောဝိဒတ္တာ အနာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညိ ဟုတွာ ဝိပုဋ်ဿာရိ
 ဟောတိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “န အာရဘတိ န ဝိပုဋ်ဿာရိ
 ဟောတိ”တိ ယော ဝုတ္တော၊ ကတရော သော ပုဂ္ဂလော? ဩဿဋ္ဌဝိရိယ-
 ပုဂ္ဂလော။ သော ဟိ “ကိ” မေ ဣမသ္မိံ ကာလေ ပရိနိဗ္ဗာနေန၊ အနာဂတေ
 မေတ္ထေယျသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ ဝိသုဒ္ဓသီလောပိ ပဋိ-
 ပတ္တိံ န ပူရေတိ။ သော ဟိ “ကိမတ္ထံ အာယသ္မာ ပမေတ္ထော ဝိဟရတိ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ
 နာမ ဂတိ အနိဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဟိ မေတ္ထေယျသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝံ
 လဘေယျာသိ၊ အရဟတ္တတ္ထာယ ဝိပဿနံ ဘာဝေဟိ”တိ ဩဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-၃ ၁-၃၃၄-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-သံ ၁-၇၆၊ အံ ၁-၃၅၁-ဝိဇ္ဇေသု၊
 ၃-မ ၂-၃၂-ဝိဇ္ဇေ၊ ၄-သံ ၁-၁၅၈၊ ၃ ၁၀-၃၅၊ ၂၁၇၊ ၃ ၁၁-၂၃၈-ဝိဇ္ဇေသု၊
 ၅-ဝိ ၁-၅၊ ၆၁၊ မ ၁-၂၃၇-ဝိဇ္ဇေသု၊ ၆-အံ ၂-၁၄၆၊ အဘိ ၃-၁၇၃-ဝိဇ္ဇေသု။

သာရူတိ အာယာစနတ္ထေ နိပါတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယာဝ အပရဒ္ဓိဝတ အာယသ္မတာ၊ ဧဝံ သန္တေပိ မယံ အာယသ္မန္တံ ယာစာမ၊ ဒေသေတဗ္ဗယုတ္တကဿ ဒေသနာယ၊ ဝုဠာတဗ္ဗယုတ္တကဿ ဝုဠာနေန၊ အာဝိကာတဗ္ဗယုတ္တကဿ အာဝိကိရိယာယ အာရမ္မဇေ အာသဝေ ပဟာယ သုဒ္ဓန္တေ ဌိတဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝိပုဋိသာရဇေ အာသဝေ ပဋိဝိနောဒေတွာ နိဟရိတွာ ဝိပဿနာစိတ္တဉ္စေဝ ဝိပဿနာပညဉ္စ ဝဇေတူတိ။ အပူနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေနာတိ ဧတေန ပဉ္စမေန ဒီဏာသဝပုဂ္ဂလေန။ သမသမော ဘဝိဿတိတိ လောကုတ္တရဂုဏေဟိ သမဘာဝေနေဝ သမော ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ဒီဏာသဝေန ဩဝိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

အာရဘတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-တိကဏ္ဍကိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၄-၆။ စတုတ္ထေ ပဋိကူလေတိ အမနုညေ အနိဋ္ဌေ။ အပ္ပဋိကူလသညီတိ ဣဠာကာရေနေဝ ပဝတ္တစိတ္တော။ ဣဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘာယ ဝါ ဖရတိ၊ အနိစ္စတော ဝါ ဥပသံဟရတိ ဥပနေတိ ပဝတ္တေတိ။ အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ အနိဋ္ဌေ သတ္တသညိတေ အာရမ္မဏေ။ မေတ္တာယ ဝါ ဖရတိတိ မေတ္တံ ဟိတေသိတံ ဥပသံဟရန္တော သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဝါ တတ္ထ ဖရတိ။ ဓာတုတော ဝါ ဥပသံဟရတိတိ ဓမ္မသဘာဝစိန္တနေန ဓာတုတော ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဓာတုမနသိကာရံ ဝါ တတ္ထ ပဝတ္တေတိ။ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာဘိ သဘာဝတော အာနုဘာဝတော စ ဥပတိဋ္ဌန္တိ အာရမ္မဏေ ပဋိကူလဘာဝံ အပ္ပဋိကူလဘာဝဉ္စာတိ တံ ဥဘယံ ပဟာယ အဂ္ဂဟေတွာ၊ သဗ္ဗသ္မိံ ပန တသ္မိံ မဇ္ဈတ္ထော ဟုတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မဇ္ဈတ္ထော ဟုတွာ ဝိဟရိတုကာမော ပန ကိံ ကရောတိတိ? ဣဠာနိဋ္ဌေသု အာပါထံ ဂတေသု နေဝ သောမနသယိတော ဟောတိ၊ န ဒေါမနသယိတော ဟောတိ။ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျာတိ ဣဋ္ဌေ အရဇ္ဇန္တော အနိဋ္ဌေ အဒုဿန္တော ယထာ အညေ အသမပေက္ခနေန မောဟံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဧဝံ အနုပ္ပါဒေန္တော ဆသု အာရမ္မဏေသု ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာယ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျ။ တေနေဝါဟ “ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဝသေန ပဉ္စမော”တိ။ ဣဠာနိဋ္ဌဆဋ္ဌာရမ္မဏာပါထေ ပရိသုဒ္ဓပဂတိဘာဝါဝိဇဟနလက္ခဏာယ ဆသု ဒွါရေသု ပဝတ္တနတော “ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ”တိ လဒ္ဓနာမာယ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ဝသေန ပဉ္စမော ဝါရော ဝုတ္တောတိ အတ္ထော။ ပဉ္စမံ ဆဋ္ဌဉ္စ ဥတ္တာနမေဝ။

တိကဏ္ဍကိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အသပ္ပုရိသဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၇-၁၅၀။ သတ္တမေ အသက္ကစ္ဆန္တိ အနာဒရံ ကတွာ။ ဒေယျဓမ္မဿ အသ-
 က္ကစ္ဆကရဏံ နာမ အသမ္ပန္နံ ကရေတံတိ အာဟ “န သက္ကရိတွာ သုစိ” ကတွာ
 ဖေတိ”တိ။ ဥက္ကဏ္ဍုလာဒိဒေါသဝိရဟိတံ သုစိသမ္ပန္နံ ကတွာ န ဒေတံတိ
 အတ္ထော။ အစိတ္တိကတွာတိ န စိတ္တေ ကတွာ။ န ပူဇေတွာတိ အတ္ထော။
 ပူဇေန္တော ဟိ ပူဇေတဗ္ဗဝတ္ထု စိတ္တေ ဌပေတိ။ န တတော ဗဟိ ကရေတိ။
 စိတ္တံ ဝါ အစ္စရိယံ ကတွာ ပဋိပတ္တိဝိကရဏံ သမ္ဘာဝနကိရိယာ။ တပုဋိက္ခေ-
 ပတော အစိတ္တိကရဏံ အသမ္ဘာဝနကိရိယာ။ အဂါရဝေန ဒေတံတိ ပုဂ္ဂ-
 လေ အဂရံ ကရေန္တော နိသီဒနဋ္ဌာနေ အသမ္ပဋိတွာ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ နိသီ-
 ဒါပေတွာ ယံ ဝါ တံ ဝါ အာဓာရကံ ဌပေတွာ ဒါနံ ဒေတိ။ အသဟတ္တာတိ
 န အတ္တနော ဟတ္ထေန ဒေတိ။ ဒါသကမ္မကရာဒိဟိ ဒါပေတိ။ အပဝိဒ္ဓံ
 ဒေတိ ဘိ အန္တရာ အပဝိဒ္ဓံ ဝိစ္စေဒံ ကတွာ ဒေတိ။ တေနာဟ “န နိရန္တရံ
 ဒေတိ”တိ။ အထ ဝါ အပဝိဒ္ဓံ ဒေတိတိ ဥစ္စိန္တဒါဒိဆန္ဒနိယဓမ္မံ ဝိယ အဝက္ခိတ္တကံ
 ကတွာ ဒေတိ။ တေနာဟ “ဆန္ဒေတုကာမော ဝိယ ဒေတိ”တိ။ “အဗ္ဗါ ဣမဿ
 ဒါနဿ ဖလမေဝ အာဂစ္ဆတိ”တိ ဧဝံ ယဿ ကမ္မဿကတာ ဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ သော
 အာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ အယံ ပန န တာဒိသောတိ အနာဂမနဒိဋ္ဌိကော။ တေနာဟ
 “ကတဿ နာမ ဖလံ အာဂမိဿတိ”တိအာဒိ။ အဋ္ဌမာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

အသပ္ပုရိသဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 တိကဏ္ဍကိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 တတိယပဏ္ဍာသကော နိဋ္ဌိတော။

၄-ဓတုတ္တိပဏ္ဍိတသကာ

(၁၆) ၁-သဒ္ဓပ္ပဝဂ္ဂ

၁၅၁-၁၆၀။ ပဌမော ဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

(၁၇) ၂-အာဃာတဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအာဃာတပဋိပိနယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၁-၁၆၅။ ဒုတိယဿ ပဌမေ နတ္ထိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ဒုတိယေ အာဃာတော ပဋိပိနယတိ ဧတ္ထ၊ ဧတေဟိတိ ဝါ အာဃာတပဋိပိနယာ။ တေနာဟ “အာဃာတော ဧတေဟိ ပဋိပိနေနတဗ္ဗော”တိအာဝိ။

နန္တကန္တိ အနန္တကံ၊ အန္တရိရဟိတံ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ယဒိ ဟိ တဿ အန္တော ဘဝေယျ၊ “ပိလောတိကာ”တိ သင်္ခံ န ဂစ္ဆေယျ။

သေဝါလေနာဘိ ဗိဇကဏ္ဍိကကေသရာဒိဘေဒေန သေဝါလေန။ ဥဒက- ပပ္ပဋကေနာဘိ နိလမဏ္ဍုကပိဋိဝဏ္ဏေန ဥဒကပိဋိံ ဆာဒေတွာ နိဗ္ဗတ္တေန ဥဒကပိဋိကေန။ ဘမ္ဗေန အနုဂတောတိ ဘမ္ဗေန ဖုဋ္ဌော အဘိဘူတော။ ဝိတ္တုပ္ပါဒန္တိ ပဋိသသမ္ပယုတ္တဝိတ္တုပ္ပါဒံ။

ဝိသဘာဝဝေဒနုပ္ပတ္တိယာ ကကစေနေဝ ဣရိယာပထပဝတ္တိနိဝါရဏေန ဆိန္ဒန္တော အာဗာဓတိ ပိဋ္ဌေတိတိ အာဗာဓော၊ သော အဿ အတ္ထိတိ အာဗာဓိကော။ တံသမုဋ္ဌာနေန ဒုက္ခိတော သဉ္စာတဒုက္ခော။ ဗာဠုဂိလာ- နောတိ အဓိမတ္တဂိလာနော။ ဂါမန္တနာယကဿာတိ ဂါမန္တသမ္ပာပကဿ။

ပသန္တဘာဝေန ဥဒကဿ အစ္စဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ “အန္တော- ဒကတိ ပသန္တောဒက”တိ။ သာဒုရသတာယ သာတတာတိ အာဟ “မရုရောဒက”တိ။ တနုကမေဝ သလိလံ ဝိသေသတော သိတလံ၊ န ဗဟလာတိ အာဟ “တနုသိတသလိလာ”တိ။ သေတကာတိ နိက္ကဒ္ဓမာ။ သမိက္ခုလ္လာဒိဝသေန ဟိ ဥဒကဿ ဝိဝဏ္ဏတာ။ သဘာဝတော ပန တံ သေတဝဏ္ဏမေဝ။ တတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

ပဌမအာဃာတပဋိပိနယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၆။ ဆဋ္ဌေ အမရိသနတ္ထေတိ အသဟနတ္ထေ။ အနာဂတဝစနံ ကတန္တိ အနာဂတသဒ္ဓပ္ပယောဂေါ ကတော၊ အတ္ထော ပန ဝတ္တမာနကာလိကော။ အက္ခရစိန္တကာ^၁ ဟိ ဤဒိသေသု ဌာနေသု အနောကပ္ပနာမရိသနတ္ထဝသေန အတ္ထိသဒ္ဓေ ဥပပဒေ ဝတ္တမာနကာလေပိ အနာဂတဝစနံ ကရောန္တိ။

နိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-စောဒနာသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၇-၉။ သတ္တမေ ဝတ္ထုသန္တဿနာတိယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အာပတ္တိ၊ တဿ သရူပတော ဒဿနံ။ အာပတ္တိသန္တဿနာတိ ယံ အာပတ္တိံ သော အာပန္နော၊ တဿာ ဒဿနံ။ သံဝါသပ္ပဋိက္ခေပေါဘိ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာဒိသံဝါသဿ ပဋိက္ခိပနံ အကရဏံ။ သာဓိစိပ္ပဋိက္ခေပေါဘိ အဘိဝါဒနာဒိသာဓိစိ- ကိရိယာယ အကရဏံ။ စောဒယမာနေနာတိ စောဒေန္နေန။ စုဒ္ဓိ- တကဿ ကာလောဘိ စုဒ္ဓိဘကဿ စောဒေတဗ္ဗကာလော။ ပုဂ္ဂလန္တိ စောဒေတဗ္ဗပုဂ္ဂလံ။ ဥပပရိက္ခိတွာတိ “အယံ စုဒ္ဓိတကလက္ခဏေ တိဋ္ဌတိ၊ န တိဋ္ဌတိ”တိ ဝိမံသိတွာ။ အယသံ အာရောပေတိတိ “ဣမေ မံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခန္တာ အယသံ ဗျသနံ ဥပ္ပါဒေန္တိ”တိ ဘိက္ခုနံ အယသံ ဥပ္ပါဒေတိ။ အဋ္ဌမနဝမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

စောဒနာသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘဒ္ဒဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ ဒဿမေ အဘိဘဝိတွာ ဌိတော ဣမေ သတ္ထေတိ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ ပန သော “ပါသံသဘာဝေန ဥတ္တမဘာဝေန စ တေ သတ္ထေ အဘိဘဝိတွာ ဌိတော”တိ အတ္တာနံ မညတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဇေဋ္ဌ- ကော”တိ။ အညဒတ္ထု ဒသောတိ ဒဿနေ အန္တရာယာဘာဝဝစနေန

၁-ပါဏိနိ၊ ၃၊ ၃၊ ၁၄၅၊ ၁၄၆-သုတ္တာနိ ပဿိတဗ္ဗာနိ။

ဥေယျဝိသေသပရိဂ္ဂါဟိကဘာဝေန စ အနာဝရဏဒဿံဝိတံ ပဋိဇာနာတိတိ အာဟ “သဗ္ဗံ ပဿတိတိ အဓိပ္ပာယော”တိ။

ဘဒ္ဒဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာဃာတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၀) ၃-ဥပါသကဝဂ္ဂ

၁-သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၁-၁၇၆။ တတိယဿ ပဌမဒုတိယတတိယစတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပဉ္စမေ ဥပါသကပန္နိမကောတိ ဥပါသကနိဟီနော။ “ဣမိနာ ဒိဋ္ဌာဒိနာ ဣဒံ နာမ မင်္ဂလံ ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတကောတူဟလ- သင်္ခါတေန ဒိဋ္ဌသုတမုတမင်္ဂလေန သမန္တာဂတော ကောတူဟလမင်္ဂလိကော။ တေနာဟ “ဣမိနာ ဣဒံ ဘဝိဿတိ”တိအာဒိ။ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိတိ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ- ဒိဘေဒံ မင်္ဂလမေဝ ပတ္တိယာယတိ။ နော ကမ္မန္တိ ကမ္မဿကတံ နော ပတ္တိယာ- ယတိ။ ဣမဗ္ဗာ သာသနာတိ ဣတော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသာသနတော။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဗာဟိရကသမယေ။ ဒက္ခိဏေယျံ ပရိယေသတိတိ “ဒုပ္ပင်္ဂိပန္နာ ဒက္ခိဏေယျာ”တိ သညိ ဂဝေသတိ။ ဧတ္ထ ဒက္ခိ.ဏပရိယေသနပုဗ္ဗကာရေ ဧကံ ကတွာ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

သာရဇ္ဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝဏိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၇-၈။ သတ္တမေ သတ္တဝဏိဇ္ဇာတိ အာဝုဘေဏ္ဍံ ကတွာ ဝါ ကာရေတွာ ဝါ ကတံ ဝါ ပဋိလဘိတွာ တဿ ဝိက္ကယော။ အာဝုဘေဏ္ဍံ ကာရေတွာ တဿ ဝိက္ကယောတိ ဣဒံ ပန နိဒဿနမတ္ထံ။ သူကရမိဂါဒယော ပေါသေတွာ တေသံ ဝိက္ကယောတိ သူကရမိဂါဒယော ပေါသေတွာ တေသံ မံသံ သမ္မာဒေတွာ ဝိက္ကယော။ ဧတ္ထ စ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ ပရောပရာဓနိမိတ္တတာယ အကရဏိယာ ဝုတ္တာ၊ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ အဘုဇိဿဘာဝကရဏတော၊ မံသဝိသဝဏိဇ္ဇာ ဝဓဟေတုတော၊ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာ ပမာဒဋ္ဌာနတော။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဝဏိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဂိဟိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၉။ နဝမေ အာဘိစေတသိကာနန္တိ အဘိစေတောတိ အဘိက္ကန္တံ
ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တံ ဝုစ္စတိ အဓိစိတ္တံ ဝါ၊ အဘိစေတသိ ဇာတာနိ အာဘိစေတသိကာနိ၊
အဘိစေတော သန္ဓိဿတာနီတိ ဝါ အာဘိစေတသိကာနိ။ တေနေဝါဟ
“ဥတ္တမစိတ္တနိဿိတာန”န္တိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ သုခဝိဟာရာနံ။
ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေါ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ သုခဝိဟာရာနန္တိ အတ္ထော။
ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနမေတံ အဓိဝစနံ။ တာနိ ဟိ အပ္ပေတွာ နိဿိန္တာ ဈာယံနော
ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ အသံကိလိဋ္ဌံ နေက္ခမ္မသုခံ ဝိန္ဒန္တိ၊ တသ္မာ “ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
သုခဝိဟာရာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိ။

စတုဒ္ဓိဓမ္မေရယန္တိ ပုပ္ဖါသဝေါ ဖလာသဝေါ ဂုဠာသဝေါ မဇ္ဈာသဝေါတိ
ဧဝံ စတုပ္ပဘေဒံ မေရယံ။ ပဉ္စဝိဇ္ဇေ သုရန္တိ ပုဝသုရာ ပိဋ္ဌသုရာ ဩဒနသုရာ
ကိက္ကပက္ခိတ္တာ သမ္ဘာရသံယုတ္တာတိ ဧဝံ ပဉ္စပ္ပဘေဒံ သုရံ။ ပုညံ အတ္ထော
တေဿာတိ ပုညတ္ထော။ ယသ္မာ ပနေသ ပညေန အတ္ထိကော နာမ ဟောတိ၊
တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပုညေန အတ္ထိကဿာ”တိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ဂိဟိသုတ္တဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဂဝေသီသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈၀။ ဒသမေ သုကာရဏန္တိ ဗောဓိပရိပါစနဿ ကေန္တိကံ သုန္ဒရံ
ကာရဏံ။ မန္တဟသိတန္တိ ဤသကံ ဟသိတံ။ ကဟံ ကဟန္တိ ဟာသသဒ္ဓဿ
အနုကရဏမေတံ။ ဟဋ္ဌပ္ပဟဋ္ဌာကာရမတ္တန္တိ ဟဋ္ဌဿ ပဟဋ္ဌာကာရမတ္တံ။ ယထာ
ဂဟိတသင်္ကေတာ “ပဟဋ္ဌော ဘဂဝါ”တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ဧဝံ အာကာရနိဒဿန-
မတ္တံ။

ဣဒါနိ ဣဒိနာ ပသင်္ဂေန ဟာသသမုဋ္ဌာနံ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ “ဟသိ-
တဉ္စ နာမေတ”န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓိံ။ တတ္ထ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေနပိ ဟာသော န
သမ္ဘဝတိ၊ ပဂေဝ ဒေါမနဿဝသေနာတိ အာဟ “တေရသဟိ သောမနဿ-
သဟဂတစိတ္တေဟိ”တိ။ နန စ ကေစိ ကောဝေသေနပိ ဟသန္တိတိ? န၊ တေ
သမ္ဗိယန္တိ ကောဝေတ္ထု တတ္ထ “မယံ ဒါနိ ယထာကာမကာရိတံ အာပဋိဿာ-
မာ”တိ ဒုဝိညေယျန္တရေန သောမနဿစိတ္တေနေဝ ဟာသဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။

တေသုဘိ ပဉ္စသု သောမနဿသဟဂတကိရိယစိတ္တေသု။ မလဝါရမ္ပဏေတိ ဥဋ္ဌာရဘမေ အာရမ္ပဏေ ယမကပါဠိဟာရိယသဒိသေ။ ခုပ္ဖလာရမ္ပဏေတိ အနုဋ္ဌာရအာရမ္ပဏေ။

“ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ။ပ။ ဥပ္ပါဒေတိ”တိ ဣဒံ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ တထာ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န သဟေတုကသောမနဿသဟဂတစိတ္တေဟိ ဘဂဝတော သိတံ န ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ။ အဘိဓမ္မဒ္ဓိကာယံ^၁ ပန “အတိတံသာဒိသု အပ္ပုဋ္ဌိဟတံ ဉာဏံ ဝတွာ ‘ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္ပံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ’တိ^၂ အာဒိဝစနတော ‘ဘဂဝ- တော ဣဒံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ’တိ ဝုတ္တဝစနံ ဝိစာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣဒိနာ ဟသိတုပ္ပါဒစိတ္တေန ပဝတ္တိယမာနမ္ပိ ဘဂဝတော သိတကရဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသ- အနာဂတံသသဗ္ဗညုဘညာဏာနံ အနဝတ္တကတ္တာ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိယေဝါတိ ဧဝံ ပန ဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေ သတိ န ကောစိ ပါဠိအဋ္ဌကထာနံ ဝိရောဓော။ တထာ ဟိ အဘိဓမ္မဒ္ဓကထာယံ^၃ “တေသံ ဉာဏာနံ စိတ္တပရိယန္တေ ဣဒံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ ဝုတ္တံ။ အဝဿံ စေတံ ဧဝံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ၊ အညထာ အာဝဇ္ဇနစိတ္တဿပိ ဘဂဝတော တထာရူပေ ကာလေ န ယုဇ္ဇေယျ။ တဿပိ ဟိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာ- ပကဘာဝဿ နိစ္ဆိတတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ဝေဉ္စ ကတွာ မနောဒွါရဝဇ္ဇ- နဿပိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တံ ဥပပန္နံ ဟောတီ”တိ^၄၊ န စ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာ- ပကတ္တေ တံသမုဋ္ဌာနကာယဝိညတ္တိယာ ကာယကမ္မာဒိဘာဝံ အာပဇ္ဇနဘာဝေါ ဝိဿဇ္ဇတီတိ။

ဟသိတန္တိ သိတမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တေနာဟ “ဧဝံ အပ္ပမတ္တကန္တီ”တိ။ သမောသရိတာ ဝိဇ္ဇုလတာ။ သာ ဟိ ဣတရဝိဇ္ဇုလတာ ဝိယ ခဏဋ္ဌိတိယာ သီသနိရောဓာ စ န ဟောတိ၊ အပိစ ခေါ ဒန္ဓနိရောဓာ၊ န စ သဗ္ဗကာလိကာ။ ဒိဓိတိ ပါဝကမဟာမေသတော ဝါ စာတုဒ္ဓိပိကမဟာမေသတော ဝါ နိစ္စရတိ။ တေနာဟ “စာတုဒ္ဓိပိကမဟာမေသမုခတော”တိ။ အယံ ကိရ တာသံ ရသ္မိနံ ဓမ္မတာ၊ ယဒိဒံ တိက္ခတ္တံ သီသံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဒါဒ္ဓဂ္ဂေသုယေဝ^၅ အန္တရ- ဓာနံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

ဂဝေသီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဥပါသကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မူလဋီ ၁-၁၃၇-ပိဋက၊ ၂-၃ ၇-၂၇၈၊ ၃ ၉-၃၇၆-ပိဋက (အတ္တတော သမာနံ)
၃-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၃၃-ပိဋက၊ ၄-မူလဋီ ၁-၇၂-ပိဋက၊ ၅-ဒန္တဂ္ဂေသုယေဝ (က)

(၁၉) ၄-အရညဝဂ္ဂ

၁-အာရညိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အပ္ပိစ္ဆတံယေ နိဿာယာတိအာဒိသု “ဣတိ အပ္ပိစ္ဆော ဘဝိဿာမီ”တိ ဣဒံ မေ အာရညိကံ အပ္ပိစ္ဆတာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ “ဣတိ သန္တုဋ္ဌော ဘဝိဿာမီ”တိ ဣဒံ မေ အာရညိကံ သန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တိဿတိ၊ “ဣတိ ကိလေသေ သလ္လိခိဿာမီ”တိ ဣဒံ မေ အာရညိကံ ကိလေသသလ္လိခနတ္ထာယ သံဝတ္တိဿတိတိ အာရညိကော ဟောတိ။ အဂ္ဂေါတိ ဇေဋ္ဌကော။ သေသာနိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။

၈၀၁။ ဒီရန္တိ ဂါဝိတော ဒီရံ နာမ ဟောတိ၊ န ဂါဝိယာ ဒမိ။ ဒီရဗျာ ဒီတိအာဒိသုပိ သေဝ နယော။ ဝေမေဝန္တိ ယထာ ဧတေသု ပဉ္စသု ဂေါရသေသု သပ္ပိမဏ္ဍော အဂ္ဂေါ၊ ဝေမေဝံ ဣမေသု ပဉ္စသု အာရညိကေသု ယော အယံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနိ နိဿာယ အာရညိကော ဟောတိ၊ အယံ အဂ္ဂေါ စေဝ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ပဝရော စ၊ ဣမေသု အာရညိကေသု ဇာတိ-အာရညိကာ ဝေဒိတဗျာ၊ န အာရညိကနာမမတ္ထေန အာရညိကာတိ ဝေဒိတဗျာ။ ပံသုကူလိကာဒိသုပိ သေဝ နယော။

အာရညိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
အရညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၂၀) ၅-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သမ္ပိယေနေဝါတိ အညမညပေမနေဝ ကာယေန စ စိတ္တေန စ မိဿိဘူတာ သံဘုဒ္ဓိတာ သံသဋ္ဌာ ဟုတွာ သံဝါသံ ဝတ္တေန္တိ၊ န အပ္ပိယေန နိဂ္ဂဟေန ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဒိယ”န္တိအာဒိ၊ ဥဒရံ အဝဒိဟတိ ဥပစိနောတိ ပူရေတိတိ ဥဒရာဝဒေဟကံ။ ဘာဝနပုံသကဉ္စေတံ၊ ဥဒရာဝဒေဟကံ ကတွာ ဥဒရံ ပူရေတွာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဥဒရံ အဝဒိဟိတွာ”တိအာဒိ။

သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒေါဏမြာဟူဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၂။ ဒုတိယေ ပဝတ္တာဓရာတိ^၁ ပါဝစနဘာဝေန ဝတ္တာဓရာ။ ယသ္မာ
တေ တေသံ မန္တာနံ ပဝတ္တနကာ၊ တသ္မာ အာဟ “ပဝတ္တယိတာဓရာ”တိ။
သုဒ္ဓေ ဗဟိ ကတွာ ရဟောဘာသိတဗ္ဗဋ္ဌေန မန္တာ ဝေ တံတံအတ္ထပုဂ္ဂိ-
ပတ္တိဟေတုတာယ မန္တပဒံ။ အနုပနိတာသာဓာရဏတာယ ရဟဿဘာဝေန
ဝတ္တဗ္ဗကိရိယာယ အဓိဂမူပါယံ။ သဇ္ဈာယိတန္တိ ဂါယနဝသေန သဇ္ဈာယိတံ။ တံ
ပန ဥဒတ္တာနုဒတ္တာဒီနံ^၂ သရာနံ သမ္ပဒါဝသေနော ဣန္ဒြိတန္တိ အာဟ
“သရသမ္ပတ္တိဝသေနာ”တိ။ အညေသံ ဝုတ္တန္တိ ပါဝစနဘာဝေန အညေသံ ဝုတ္တံ။
သမုပဗျူဋ္ဌန္တိ သင်္ဂဟေတွာ ဥပရူပရိ သညူဋ္ဌံ။ ရာသိကတန္တိ ဣရဝေဒ-
ယဇုဝေဒသာမဝေဒါဒိဝသေန၊ တတ္ထာပိ ပစ္စေကံ မန္တမြဟ္တာဒိဝသေန၊ အဇ္ဈာ-
ယာနဝါကာဒိဝသေန စ ရာသိကတံ။ တေသန္တိ မန္တာနံ ကတ္ထုနံ။ ဒိဗ္ဗေန
စက္ခုနာ ဩလောကေတွာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိဘဏ္ဍေန ယထာကမ္မူပဂဉ္ဇဏေန
သတ္တာနံ ကမ္မဿကတာဒိ^၃၊ ပစ္စက္ခတော ဒဿနဋ္ဌေန ဒိဗ္ဗစက္ခုသဒိဝသေန
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဇဏေန အတိတကပ္ပေ မြာဟူဏာနံ မန္တဇ္ဈေနဝိမိဉ္ဇ ဩလော-
ကေတွာ။ ပါဝစနေန သဟ သံသန္ဓေတွာတိ ကဿပသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ ယံ
ဝစနံ ဝဋ္ဋသန္တိဿိတံ၊ တေန သဟ အဝရုဒ္ဓံ ကတွာ။ န ဟိ တေသံ ဝိဝဋ္ဌ-
သန္တိဿိတော အတ္ထော ပစ္စက္ခော ဟောတိ။ အပရာပရေတိ အဋ္ဌကာဒီဟိ
အပရာပရေ ပစ္စိမာ ဩက္ကာကရာဇကာလာဒီသု ဥပ္ပန္နာ။ ပက္ခိပိတွာတိ အဋ္ဌ-
ကာဒီဟိ? ဂန္တိတမန္တပဒေသု ကိလေသသန္တိဿိတပဒါနံ တတ္ထ တတ္ထ ပဒေ
ပက္ခိပနံ ကတွာ။ ဝိရုဒ္ဓေ အကံသုတိ မြာဟူဏဓမ္မိကသုတ္တာဒီသု^၄ အာဂတ-
နယေန သံကိလေသတ္ထဒီပနတော ပစ္စနိကဘူတေ အကံသု။

ဥသုနံ အသနကမ္ပံ ဣဿတ္ထံ၊ ဓနုသိပ္ပေန ဇီဝိကာ။ ဣဓ ပန ဣဿတ္ထံ
ဝိယာတိ ဣဿတ္ထံ၊ သဗ္ဗအာဝုဓဇီဝိကာတိ အာဟ “ယောဓာဇီဝကမ္ပေ-
နာ”တိ။ အာဝုဓံ ဂဟေတွာ ဥပဋ္ဌာနကမ္ပေနာတိ အတ္ထော။ ရာဇပေါရိသံ
နာမ ဝိနာ အာဝုဓေန ပေါရောဟေစွာမစ္စကမ္မာဒိရာဇကမ္ပံ ကတွာ ရုဇု-
ပဋ္ဌာနံ။ သိပ္ပညတရေနာတိ ဂဟိတာဝသေသေန ဟတ္ထိအဿသိပ္ပါဒိနာ။
ကုမာရဘာဝတော ပဘုတိ စရဏေန ကောမာရမြဟူဓရိယံ။

ဥဒကံ ပါတေတွာ ဒေန္တိတိ ဒွါရေ ဌိတဿေဝ မြာဟူဏဿ ဟတ္ထေ
ဥဒကံ အာသိဉ္ဇန္တာ “ဣဒံ တေ မြာဟူဏ ဘရိယံ ပေါသာပနတ္ထာယ ဒေမာ”တိ

၁-ဒီ-ဇီ ၁-၃၀၈-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတမ္ပံ၊ ၂-ဥဒါတာနုဒါတ ဒီနံ (က)
၃-ဝဋ္ဌကာဒီဟိ (က) ၄-၃ ၁-၃၂၂-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။

ဝတွာ ဒေန္တိ။ ကသ္မာ ပန တေ ဧဝံ မြဟ္မစရိယံ စရိတွာပိ ဒါရံ ပရိယေသန္တိ၊
 န ယာဝဇီဝံ မြဟ္မစာရိနော ဟောန္တိတံ? ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန။ တေသံ ဟိ ဧဝံ
 ဒိဋ္ဌိဟောတိ “ယော ပုတ္တံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ သောကုလဝံသစ္ဆေဒကရော ဟောတိ၊
 တတော နိရယေ ပစ္စတိ”တိ။ စတ္တာရော ကိရ အဘာယိတဗ္ဗံ ဘာယန္တိ
 ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကော ကိကီ ကောန္တိနိ မြာဟ္မဏောတိ။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါ ကိရ မဟာ-
 ပထဝိယာ ခယနဘယေန မတ္တဘောဇနာ ဟောန္တိ၊ န ဗဟံ မတ္တိကံ ခါဒန္တိ။
 ကိကီ သကုဏိကာ အာကာသပတနဘယေန အဏ္ဍဿ ဥပရိ ဥတ္တာနာ သေတိ။
 ကောန္တိနိ သကုဏိ ပထဝီကမ္ပနဘယေန ပါဒေဟိ ဘူမိံ န သုဋ္ဌ၊ အက္ကမတိ။
 မြာဟ္မဏာ ကုလဝံသုပစ္ဆေဒဘယေန ဒါရံ ပရိယေသန္တိ။ အာဟု စေတ္ထ—

“ဂဏ္ဍုပ္ပါဒေါ ကိကီ စေဝ၊ ကောန္တိ မြာဟ္မဏဓမ္မိကော။
 တေ အဘယံ ဘာယန္တိ၊ သမ္ဗုဋ္ဌာ စတုရော ဇနာ”တိ။

သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ဒေါဏမြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သင်္ခါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၃။ တဘိယေ ၂ ပဌမညေဝါဘိ ပုရေတရံယေဝ၊ အသဇ္ဈာယကတာနံ
 မန္တာနံ အပ္ပဋိဘာနံ ပဂေဝ ပဌမံယေဝ သိဉ္စ၊ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ
 အဓိပ္ပါယော။ ပရိယုဋ္ဌာနံ နာမ အဘိဘဝေါ ဂဟဏန္တိ အာဟ “ကမ-
 ရာဂပရိယုဋ္ဌိတေနာတိ ကမရာဂဂ္ဂဟိတေနာ”တိ။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ အပနေတိတိ
 ဝိက္ခန္တနံ၊ ပဋိပက္ခတော နိဿရတိ ဧတေနာတိ နိဿရဏံ။ ဝိက္ခန္တနန္တံ
 နိဿရဏန္တာဘိ ဝိက္ခန္တနနိဿရဏံ။ တေနာဟ “တတ္ထာ”တိအာဗိ။ သေသပဒ-
 ဒ္ဒယေပိ ဒေသေဝ နယော။ အတ္တနာ အရဏီယော ပတ္တဗ္ဗော အတ္ထော
 အတ္တတ္ထော။ တထာ ပရတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇောတိ”တိအာဗိသု? ဗျာပါဒါ-
 ဒိနံ အနာဂတတ္တာ ဗျာပါဒဝါရေ တဒဂ်နိဿရဏံ န ဂဟိတံ။ ကိဉ္စာပိ န
 ဂဟိတံ၊ ပဋိသင်္ခါနဝသေန တဿ ဝိနောဒေတဗ္ဗတာယ တဒဂ်နိဿရဏံ။ ဓိ
 လတ္တတေဝါတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ အာလောကသညာ ဥပစာရပ္ပတ္တာ ဝါ

၁-သုတ္တနိပါတ်-၄ ၂-၅၂-ပိဋကေ။ ၂-သံ-၇၂ ၂ ၄၄၇-ပိဋကေ ပဿိတန္တံ။
 ၃-၃ ၉-၅၅-ပိဋကေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

အပ္ပနာပုတ္တာ ဝါ။ ယော ကောစိ ကသိဏဇ္ဈာနာဒိဘေဒေါ သမထော။
ဓမ္မဝိက္ခာနံ ဥပစာရပ္ပနာပုတ္တဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

ကုမိတောတိ တတ္ထော။ ဥဿူရကဇာတောတိ^၁ တဿေဝ ကုမိတဘာဝဿ ဥဿူရကံ အစ္စုဏှတံ ပတ္ထော။ တေနာဟ “ဥဿမကဇာတော”တိ။ တိလ-
ဇီဇကောဒိဘေဒေနာဘိ တိလဇီဇကဏှိကကေသရာဒိဘေဒေန သေဝါလေန။
ပဏကေနာတိ ဥဒကပိစ္ဆိလေန။ အပ္ပသန္ဓော အာကုလတာယ။ အသန္ဓိ-
သိန္ဓော ကလလုပ္ပတ္တိယာ။ အနာလောကဋ္ဌာနေတိ အာလောကရဟိတေ
ဋ္ဌာနေ။

သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကာရဏပါလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၄။ စတုတ္ထေ ပဏ္ဍိတော မညေတိ ဣတ္ထ မညေတိ ဣဒံ “မညတိ”တိ
ဣမိနာ သမာနတ္ထံ နိပါတပဒံ။ တဿ ဣတိ-သဒ္ဓံ အာနေတွာ အတ္ထံ ဒဿေန္တော
“ပဏ္ဍိတောတိ မညတိ”တိ အာဟ။ အနုမတိပုစ္ဆာဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ တေ-
နေဝါဟ “ဥဒါဟု နော”တိ။ “တံ ကိံ မညတိ ဘဝံ ပိရိယာနိ သမဏဿ
ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္ထိယ”န္တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပုန ဂဏှန္တော “ပဏ္ဍိတော
မညေ”တိ အာဟ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘဝံ ပိရိယာနိ သမဏံ ဂေါတမံ ပဏ္ဍိ-
တောတိ မညတိ ဥဒါဟု နော”တိ။ ယထာ တေ ခမေယျ။ တထာ နံ ကထေ-
ဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ အဟံ ကော နာမ၊ မမ အဝိသယော ဒေသောတိ
ဒဿေတိ။ ကော စာတိ ဟေတုနိဿက္ကေ ပစ္စုတ္တဝစနန္တိ အာဟ “ကုတော
စာ”တိ။ တထာ စာဟ “ကေန ကာရဏေန ဇာနိဿာဒိ”တိ။ ယေန ကာရ-
ဏေန သမဏဿ ဂေါတမဿ ပညာဝေယျတ္ထိယံ ဇာနေယျံ။ တံ ကာရဏံ
မယိ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ ပုဒ္ဓေါယေဝ ဘဝေယျ အပုဒ္ဓဿ သဗ္ဗထာ ပုဒ္ဓ-
ဉာဏာနဘာဝံ ဇာနိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အပ္ပမတ္တကံ
ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဩရမတ္တကံ သီလမတ္တကံ၊ ယေန ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ
ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။^၂။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ ဓမ္မာ ဂန္တိရာ ဒုဒ္ဓဿာ
ဒုရနုဗောဓာ။ပ။ ယေဟိ တထာဂတဿ ယထာဘူတံ ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနော
ဝဒေယျာ”တိ? စ။ ဧတ္တာတိ “သောပိ နူနဿ တာဒိသော”တိ ဧတသ္မိံ ပဒေ။

၁-ဥဿဒကဇာတော(ပါဠိယံ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ) ၂-ဒိ ၁-၃-ပိဋေ။ ၃-ဒိ ၁-၁၁-ပိဋေ။

ပသတ္တပ္ပသတ္တောတိ ပသတ္တေဟိ ပါသံသေဟိ အတ္တနော ဂုဏေဟေဝ သော ပသတ္တော၊ န တဿ ကိတ္တိနာ၊ ပသံသာသဘာဝေနေဝ ပါသံသောတိ အတ္တော။ တေနာဟ “သဗ္ဗဂုဏာန” န္တိအာဒိ။ မဏိရတနန္တိ စက္ကဝတ္တိနော မဏိရတနံ။

သဒေဝကေ ပါသံသာနမ္ပိ ပါသံသောတိ ဒဿေတုံ “ပသတ္တေဟိ ဝါ” တိ ဒုတိယဝိကပ္ပေါ ဂဟိတော။ အရဏိယတော အတ္တော၊ သော ဧဝ ဝသတိတိ ဝသောတိ အတ္ထဝသော။ တဿ တဿ ပယောဂဿ အာနိသံသဘူတံ ဖလန္တိ အာဟ “အတ္ထဝသန္တိ အတ္တာနိသံသ” န္တိ။ အတ္တော ဝါ ဖလံ တဒဓိနရုတ္တိတာယ ဝသော တေဿာတိ အတ္ထဝသော၊ ကာရဏံ။

ခုဒ္ဒကဗူတိ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာဟိ ကတဒဏ္ဍကမရ။ အနေဠကန္တိ နိဒ္ဒေါသံ အပဂတမက္ခိကဏ္ဍကံ။

ဥဒါဟရိယတိ ဥဗ္ဗေဂပိတိဝသေနာတိ ဥဒါနံ၊ တထာ ဝါ ဥဒါဟရဏံ ဥဒါနံ။ တေနာဟ “ဥဒါဟာရံ ဥဒါဟရီ” တိ။ ယထာ ပန တံ ဝစနံ ဥဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ကာရဏပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိဂိယာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ ပဉ္စမေ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကန္တိ သရီရဂတဿ ဧဝ ဝတ္တာလင်္ကာရ- ဂတဿ စာတိ သဗ္ဗဿ နိလဘာဝဿ သင်္ခါဟကဝစနံ၊ တဿေဝါတိ နိလာဒိ- သဗ္ဗသင်္ခါဟိကဝသေန ဝုတ္တအတ္ထဿေဝ။ ဝိဘာဂဒဿနန္တိ ပဘေဒဒဿနံ။ ယထာ တေ လိစ္ဆဝိရာဇာနော အပိတာဒိဝဏ္ဏာ ဧဝ၊ ကေစိ ကေစိ ဝိလေပန- ဝသေန ပိတာဒိဝဏ္ဏာ ခါယိံသု၊ ဧဝံ အနိလာဒိဝဏ္ဏာ ဧဝ ကေစိ ဝိလေပန- ဝသေန နိလာဒိဝဏ္ဏာ ခါယိံသု။ တေ ကိရ သုဝဏ္ဏဝိစိတ္တေဟိ မဏိဩဘာ- သေဟိ ကေနိလာ ဝိယ ခါယန္တိ။

ကောကနဒန္တိ ဝါ ပဒုမဝိသေသနံ ယထာ “ကောကာသက” န္တိ။ တံ ကိရ ဗဟုပတ္တံ ဝဏ္ဏသဗ္ဗန္တံ အတိဝိယ သုဂန္ဓု ဟောတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္တော—

ယထာ ကောကနဒသဒါတံ ပဒုမံ ပါတော သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယ ဖုလ္လံ ဝိကသိတံ အဝိတဂန္ဓံ သိယာ ဝိရောစမာနံ၊ ဧဝံ သရီရဂန္ဓေန ဂုဏဂန္ဓေန စ သုဂန္ဓံ၊ သရဒကာလေ အန္တလိက္ခေ အာဒိစ္စမိဝ အတ္တနော တေဇသာ တပန္နံ၊ အင်္ဂေဟိ နိစ္ဆရန္တဇုတိတာယ အင်္ဂီရသံ သမ္ပုဒ္ဓံ ပဿာတိ။

ဝိဂီယာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မဟာသုပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ ဆဋ္ဌေ ဓောတုက္ခောဘကရဏပစ္စယော^၁ နာမ ဝိသဘာဝဘေသဇ္ဇ-
သေနာသနာဟာရာဒိပစ္စယော။ အတ္တကာမတောယ ဝါ အနတ္တကာမတောယ
ဝါတိ ပဿန္နာ အတ္တကာမတောယ၊ ကုဒ္ဓါ အနတ္တကာမတောယ။ အတ္ထာယ
ဝါ အနတ္ထာယ ဝါတိ သဘာဝတော ဘဝိတဗ္ဗာယ အတ္ထာယ ဝါ အနတ္ထာယ
ဝါ။ ဥပသံဟရန္တိတိ အတ္တနော ဒေဝါနဘာဝေန ဥပနေန္တိ။ ဓောမိသတ္တ-
မာတာ ဝိယ ပုတ္တပဋိလာဘနိမိတ္တန္တိ တဒါ ကိရ ပုရေ ပုဏ္ဏမာယ သတ္တမ-
ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဝိဂတသုရာပါနံ မာလာဂန္ဓာဒိဝိဘူတိသမ္ပန္နံ နက္ခတ္တကိဋ္ဌံ
အနဘဝမာနာ ဓောမိသတ္တမာတာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ပါတောဝ ပဋ္ဌာယ
ဂန္ဓောဒကေန နဟာယိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ ဝရဘောဇနံ ဘဉ္စိတွာ
ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ သိရိဂမ္ဘံ ပဝိသိတွာ သိရိသယနေ နိပန္နာနိဒ္ဓိ သြက္ကမ-
မာနာ ဣမံ သုပိနံ အဒ္ဓသ—စတ္တာရော ကိရ နံ မဟာရာဇာနော သယနေနေဝ
သဗ္ဗိံ ဥက္ခိပိတွာ အနောတတ္တဒဟံ နေတွာ နဟာပေတွာ ဒိဗ္ဗဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ
ဒိဗ္ဗဂန္ဓေဟိ ဝိလိမ္ပေတွာ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ပိဋ္ဌန္ဓေတွာ တတော အဝိဒူရေ
ရဇတပဗ္ဗတော၊ တဿ အန္တော ကနကဝိမာနံ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ ပါစိနတော
သီသံ ကတွာ နိပဇ္ဇာပေသုံ။ အထ ဓောမိသတ္တော သေတဝရဝါရဏော
ဟုတွာ တတော အဝိဒူရေ ဧကော သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော၊ တတ္ထ စရိတွာ
တတော သြရုယု ရဇတပဗ္ဗတံ အာရုဟိတွာ ကနကဝိမာနံ ပဝိသိတွာ
မာတရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဒက္ခိဏပဿံ ဖာလေတွာ ကုန္တိံ ပဝိဋ္ဌသဒိသော
အဟောသိ။ ဣမံ သုပိနံ သန္ဓာယ ဧတံ ဝုတ္တံ “ဓောမိသတ္တမာတာ ဝိယ
ပုတ္တပဋိလာဘနိမိတ္တ”န္တိ။

၁-သာရတ္ထ-ဇီ ၂-၃၀၂-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတံ။

ကောသလရာဇာ ဝိယ သောဠသ သုပိနေတိ—

“ဥသဘာ ရုက္ခာ ဂါဝိယော ဂဝါ စ၊
အသော ကံသော သိင်္ဂါလီ စ ကုမ္ဘော။
ပေါက္ခရဏီ စ အပါကစန္ဒနံ၊
လာဗူနိ သီဒန္တိ သီလာ ပ္ပဝန္တိ။
မဏ္ဍုကီယော ကဏ္ဍသပ္ပေ ဂိလန္တိ၊
ကာကံ သုဝဏ္ဏာ ပရိဝါရယန္တိ။
တဿ ဝကာ ဇေကာနံ ဘယာ ဟိ”တိ^၁—

ဣမေ သောဠသ သုပိနေ ပဿန္တော ကောသလရာဇာ ဝိယ။

၁။ ကေဒိဝသံ ကိရ ကောသလမဟာရာဇာ ရတ္တိ^၁ နိဒ္ဒုပဂတော ပစ္စိမ-
ယာမေ သောဠသ မဟာသုပိနေ ပဿိ^၂။ တတ္ထ စတ္တာရော အဉ္စနဝဏ္ဏာ
ကာဠုဥသဘာ “ယုဇ္ဈိဿာမာ”တိ စတူဟိ ဒိသာဟိ ရာဇင်္ဂဏံ အာဂန္တာ
“ဥသဘယုဒ္ဓံ ပဿိဿာမာ”တိ မဟာဇနေ သန္တိပတိတေ ယုဇ္ဈနာကာရံ
ဒသေတွာ နဒိတွာ ဂဇိတွာ အယုဇ္ဈိတွာဝ ပဋိက္ကန္တာ။ ဣမံ ပဌမံ သုပိနံ အဒ္ဓသ။

၂။ ခုဒ္ဒကာ ရုက္ခာ စေဝ ဂစ္ဆာ စ ပထဝီ^၃ ဘိန္တိတွာ ဝိဒတ္ထိမတ္တမ္ပိ ရတနမတ္တမ္ပိ
အနုဂန္တာဝ ပုပ္ဖန္တိ စေဝ ဖလန္တိ စ။ ဣမံ ဒုတိယံ အဒ္ဓသ။

၃။ ဂါဝိယော တဒဟုဇာတာနံ ဝစ္ဆာနံ ဒီရံ ပိဝန္တိယော အဒ္ဓသ။ အယံ
တတိယော သုပိနော။

၄။ ခုရဝါဟေ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နေ မဟာဂေါဏေ ယုဂပရမ္မရာယ
အယောဇေတွာ တရုဏေ ဂေါဒမ္ပေ ခုရေ ယောဇေန္တေ အဒ္ဓသ။ တေ ခုရံ
ဝဟိတုံ အသက္ကောန္တာ ဆဇေတွာ အဋ္ဌံသု၊ သကဋ္ဌာနိ နပ္ပဝတ္ထိံသု။ အယံ
စတုတ္ထော သုပိနော။

၅။ ဧကံ ဥဘတောမုခံ အဿံ အဒ္ဓသ၊ တဿ ဥဘောသု ပသေသု
ယဝသံ^၄ ဒေန္တိ၊ သော ဒ္ဓိဟိပိ မုခေဟိ ခါဒတိ။ အယံ ပဉ္စမော သုပိနော။

၁-၃ ၅-၁၈-ဝိဒ္ဓ ဇာတကေ။ ၂-ဇာတက-၉ ၁-၃၅၅-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-ယဿသံ (က)

၆။ မဟာဇနော သတသဟဿဣနိကံ သုဝဏ္ဏပါတိံ သမ္ပဇိတော “ဣပဿာဝံ ကရောဟိ”တိ ဧကဿ ဇရသိင်္ဂါလဿ ဥပနာမေသိ၊ တံ တတ္ထပဿာဝံ ကရောန္တံ အဒ္ဓသ။ အယံ ဆဋ္ဌော သုပိနော။

၇။ ဧကော ပုရိသော ရဇ္ဇံ ဝနေတော ပါဒမူလေ နိက္ခိပတိ၊ တေန နိသိန္နိပိဋ္ဌဿ ဟေဋ္ဌာ သယိတာ ဆာတသိင်္ဂါလီ တဿ အဇာနန္တဿေဝ တံ ခါဒတိ။ ဣမံ သတ္တမံ သုပိနံ အဒ္ဓသ။

၈။ ရာဇဒွါရေ ဗဟူဟိ တုစ္ဆကုမ္ဘေဟိ ပရိဝါရေတွာ ဌပိတံ ဧကံ မဟန္တံ ပူရိတကုမ္ဘံ အဒ္ဓသ။ စတ္တာရောပိ ပန ဝဏ္ဏာ စတူဟိ ဒိသာဟိ စတူဟိ အနဒိသာဟိ စ ဘဋေဟိ ဥဒကံ အာနေတွာ ပူရိတကုမ္ဘမေဝ ပူရေန္တိ၊ ပူရိတံ ပူရိတံ ဥဒကံ ဥတ္တရိတွာ ပလာယတိ၊ တေပိ ပုနပ္ပုနံ တတ္ထေဝ ဥဒကံ အာသိဉ္ဇန္တိ၊ တုစ္ဆကုမ္ဘေ ဩလောကေန္တာပိ နတ္ထိ။ အယံ အဋ္ဌမော သုပိနော။

၉။ ဧကံ ပဉ္စပဒုမသဉ္စန္ဒံ ဂမ္ဘိရံ သဗ္ဗတောတိတ္ထံ ပေါက္ခရဏိံ အဒ္ဓသ၊ သမန္တတော ဒွိပဒစတုပ္ပဒါ ဩတရိတွာ တတ္ထ ပါနိယံ ပိဝန္တိ၊ တဿ မဇ္ဈေ ဂမ္ဘိရဋ္ဌာနေ ဥဒကံ အာဝိလံ၊ တိရပ္ပဒေသေ ဒွိပဒစတုပ္ပဒါနံ အက္ကမနဋ္ဌာနေ အစ္စံ ဝိပ္ပသန္တမနာဝိလံ။ အယံ နဝမော သုပိနော။

၁၀။ ဧကိဿာယေဝ ကုမ္ဘိယာ ပစ္စမာနံ ဩဒနံ အပါကံ အဒ္ဓသ။ “အပါက”န္တိ ဝိစာရေတွာ ဝိဘဇိတွာ ဌပိတံ ဝိယ တိဟာကာရေဟိ ပစ္စမာနံ ဧကသ္မိံ ပဿေ အတိကိလိန္ဒော ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ ဥတ္တဏ္ဍုလော၊ ဧကသ္မိံ သုပက္ခောတိ။ အယံ ဒသမော သုပိနော။

၁၁။ သတသဟဿဣနကံ စန္ဒနသာရံ ပူတိတက္ကေန ဝိက္ခိဏန္တေ အဒ္ဓသ။ အယံ ဧကောဒသမော သုပိနော။

၁၂။ တုစ္ဆလာပူနိ ဥဒကေ သီဒန္တာနိ အဒ္ဓသ။ အယံ ဒွါဒသမော သုပိနော။

၁၃။ မဟန္တမဟန္တာ ကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမာဏာ ဃနသီလာ နာဝါ ဝိယ ဥဒကေ ဣဝမာနာ အဒ္ဓသ။ အယံ တေရသမော သုပိနော။

၁၄။ ခုဒ္ဒကမရုကပုပ္ဖပမာဏာ မဏ္ဍုကိယော မဟန္တေ ကဏ္ဍသပ္ပေ ဝေဂေန အနုဗန္ဓိတွာ ဥပ္ပလနာဋ္ဌေ ဝိယ ဆိန္ဒိတွာ မံသံ ခါဒိတွာ ဝိလန္တိယော အဒ္ဓသ။ အယံ စုဒ္ဓသမော သုပိနော။

၁၅။ ဒသဟိ အသဒ္ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတံ ဂါမဂေါစရံ ကာကံ ကဉ္စနဝဏ္ဏ-
ဝဏ္ဏတာယ “သုဝဏ္ဏာ”တိ လဒ္ဓနာမေ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသေ ပရိဝါရေန္တေ
အဒ္ဓသ။ အယံ ပန္နရသမော သုပိနော။

၁၆။ ပုဗ္ဗေ ဒိပိနော ငွေကေ ခါဒန္တိ၊ တေ ပန ငွေကေ ဒိပိနော အနုဗဒ္ဓိတွာ
မုရမုရာတိ ခါဒန္တေ အဒ္ဓသ၊ အထညေ တဿ ဝကာ ငွေကေ ဒုရတောဝ
ဒိသွာ တသိတာ တာသပ္ပတ္တာ ဟုတွာ ငွေကာနံ ဘယာ ပလာယိတွာ
ဂုမ္မဂဟနာနိ ပဝိသိတွာ နိလိယိံသု။ အယံ သောဠသမော သုပိနော။

၁။ တတ္ထ အဓိဋ္ဌိကာနံ ရာဇုနံ၊ အဓိဋ္ဌိကာနဉ္စ မနုဿာနံ ကာလေ လောကေ
ဝိပရိဝတ္တမာနေ ကုသံလေ ဩသန္တေ အကုသလေ ဥဿန္တေ လောကဿ
ပရိဟာနကာလေ ဒေဝေါ န သမ္မာ ဝဿိဿတိ၊ မေဃပါဒါ ပစ္စိဋ္ဌိဿန္တိ၊
သဿာနိ မိလာယိဿန္တိ၊ ဒုပ္ပိက္ခံ ဘဝိဿတိ၊ ဝဿိတုကာမာ ဝိယ စတူဟိ
ဒိသာဟိ မေဃာ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဣတ္ထိကာဟိ အာတပေ ပတ္တဋ္ဌာနံ ဝိဟိ-
အာဒိနံ တေမနဘယေန အန္တောပဝေသိတကာလေ ပုရိသေသု ကုဒါလပိဋကေ
အာဒါယ အာဠိဗန္ဓနတ္ထာယ နိက္ခန္တေသု ဝဿနာကာရံ ဒဿေတွာ ဂဠိတွာ
ဝိဠာလတာ နိစ္ဆာရေတွာ ဥသဘာ ဝိယ အယုဠိတွာ အဝဿိတွာဝ ပလာယိ-
ဿန္တိ။ အယံ ပဌမဿ ဝိပါကော။

၂။ လောကဿ ပရိဟိနကာလေ မနုဿာနံ ပရိတ္တာယုကကာလေ သတ္တာ
တိဗ္ဗရာဂါ ဘဝိဿန္တိ၊ အသမ္ပတ္တဝယာဝ ကုမာရိယော ပုရိသန္တရံ ဂန္တာ
ဥတုနိယော စေဝ ဂပ္ပိနိယော စ ဟုတွာ ပုတ္တဓိတာဟိ ဝနိဿန္တိ။ ခုဒ္ဒက-
ရုက္ခာနံ ပုပ္ဖံ ဝိယ ဟိ တာသံ ဥတုနိဘာဝေါ၊ ဖလံ ဝိယ စ ပုတ္တဓိတရော
ဘဝိဿန္တိ။ အယံ ဒုတိယဿ ဝိပါကော။

၃။ မနုဿာနံ ဇေဋ္ဌာပစာယိကကမ္မဿ နဋ္ဌကာလေ သတ္တာ မာတာပိတူသု
ဝါ သဿုသသုရေသု ဝါ လဠိ အနုပဋ္ဌပေတွာ သယမေဝ ကုဋုမ္ဘံ သံဝိ-
ဒဟန္တာဝ ဃာသစ္စာဒနမတ္တမ္ဘိ မဟလ္လကာနံ ဒါတုကာမာ ဒဿန္တိ၊ အဒါတု-
ကာမာ န ဒဿန္တိ။ မဟလ္လကာ အနာထာ ဟုတွာ အသယံဝသီ ဒါရကေ
အာရာဓေတွာ ဇိဝိဿန္တိ တဒဟုဇာတာနံ ဝစ္ဆကာနံ ဒီရံ ပိဝန္တိယော မဟာ-
ဂါဝိယော ဝိယ။ အယံ တတိယဿ ဝိပါကော။

၄။ အဓမ္မိကရာဇူနံ ကာလေ အဓမ္မိကရာဇာနော ပဏ္ဍိတာနံ ပဝေဏိ-
ကုသလာနံ ကမ္မနိတ္ထရဏသမတ္တာနံ မဟာမတ္တာနံ ယသံ န ဒဿန္တိ။ ဓမ္မ-
သဘာယံ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေပိ ပဏ္ဍိတေ ဝေါဟာရကုသလေ မဟလ္လကေ အမစ္စေ န
ဌပေဿန္တိ။ တဗ္ဗိပရိတာနံ ပုန တရုဏတရုဏာနံ ယသံ ဒဿန္တိ။ တထာရူပေ
ဧဝ စ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ဌပေဿန္တိ။ တေ ရာဇကမ္မာနိ စေဝ ယုတ္တာယုတ္တဉ္စ အဇာ-
နန္တာ နေဝ တံ ယသံ ဥက္ခိပိတုံ သက္ခိဿန္တိ။ န ရာဇကမ္မာနိ နိတ္ထရိတုံ။ တေ
အသက္ကောန္တာ ကမ္မဓုရံ ဆဋ္ဌေဿန္တိ။ မဟလ္လကာပိ ပဏ္ဍိတာမစ္စာ ယသံ
အလဘန္တာ ကိစ္စာနိ နိတ္ထရိတုံ သမတ္တာပိ “ကိ” အမှာကံ ဧတေဟိ။ မယံ
ဗာဟိရကာ ဇာတာ၊ အဗ္ဘန္တရိကာ တရုဏဒါရကာ ဇာနိဿန္တိ”တိ ဥပ္ပန္နာနိ
ကမ္မာနိ န ကရိဿန္တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ တေသံ ရာဇူနံ ဟာနိယေဝ ဘဝိဿတိ။
ဓုရံ ဝဟိတုံ အသမတ္တာနံ ဝစ္ဆဒမ္မာနံ ဓုရေ ယောဇိတကာလော ဝိယ
ဓုရဝါဟာနဉ္စ မဟာဂေါဏာနံ ယုဂပရမ္ပရာယ အယောဇိတကာလော ဝိယ
ဘဝိဿတိ။ အယံ စတုတ္ထဿ ဝိပါကော။

၅။ အဓမ္မိကရာဇကာလေယေဝ အဓမ္မိကဗာလရာဇာနော အဓမ္မိကေ
လောလမနုဿေ ဝိနိစ္ဆယေ ဌပေဿန္တိ။ တေ ပါပပုညေသု အနာဒရာ ဗာလာ
သဘာယံ နိသိဒိတွာ ဝိနိစ္ဆယံ ဒေန္တာ ဥဘိန္ဒမ္ပိ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာနံ ဟတ္ထတော
လဉ္စ ဂဟေတွာ ခါဒိဿန္တိ အဿော ဝိယ ဒ္ဓိဟိ မုခေဟိ ယဝသံ။ အယံ
ပဉ္စမဿ ဝိပါကော။

၆။ အဓမ္မိကာယေဝ ဝိဇာတိရာဇာနော ဇာတိသမ္ပန္နာနံ ကုလပုတ္တာနံ
အာသင်္ကာယ ယသံ န ဒဿန္တိ။ အကုလီနာနံယေဝ ဒဿန္တိ။ ဧဝံ မဟာ-
ကုလာနိ ဒုဂ္ဂတာနိ ဘဝိဿန္တိ။ လာမကကုလာနိ ဣဿရာနိ။ တေ စ ကုလီန-
ပုရိသာ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တာ “ဣမေ နိဿာယ ဇီဝိဿာမာ”တိ အကုလီ-
နာနံ ဝိတရော ဒဿန္တိ။ ဣတိ တာသံ ကုလဓိတာနံ အကုလီနေဟိ သဒ္ဓိ
သံဝါသော ဇရသိင်္ဂါလဿ သုဝဏ္ဏပါတိယံ ပဿာဝကရဏသဒိသော
ဘဝိဿတိ။ အယံ ဆဋ္ဌဿ ဝိပါကော။

၇။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ဣတ္ထိယော ပုရိသလောလာ သုရာလောလာ
အလင်္ကာရလောလာ ဝိသိခါလောလာ အာမိသလောလာ ဘဝိဿန္တိ ဒုဿိ-
လာ ဒုရာစာရာ။ တာ သာမိကေဟိ ကသိဂေါရက္ခာဒိနိ ကမ္မာနိ ကတွာ

၁-ယဝဿံ (ကံ)

ကိစ္ဆေန ကသိရေန သမ္ပတံ ခနံ ဇာရေဟိ သဒ္ဓိံ သုရံ ပိဝန္တိယော မာလာ-
 ဂန္ဓဝိလေပနံ ဓာရယမာနာ အန္တောဂေဟေ အစွာယိကမ္ပိ ကိစ္စံ အနော-
 လောကေတွာ ဂေဟပရိက္ခေပဿ ဥပရိဘာဂေနပိ ဆိဒ္ဓဋ္ဌာနေဟိပိ ဇာရေ
 ဥပဓာရယမာနာ သွေ ဝပိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဝိဇမ္ပိ ကောနေတွာ ယာဂဘတ္တခဇ္ဇ-
 ကာနိ ပစိတွာ ခါဒမာနာ ဝိလုမ္ပိဿန္တိ ဟေဋ္ဌာပိဋ္ဌကေ နိပန္နဆာတသိင်္ဂါလီ
 ဝိယ ဝနေတွာ ဝနေတွာ ပါဒမူလေ နိက္ခိတ္တရဇ္ဇံ။ အယံ သတ္တမဿ ဝိပါကော။

၈။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ လောကော ပရိဟာယိဿတိ၊ ရဋ္ဌံ နိရောဇံ
 ဘဝိဿတိ၊ ရာဇာနော ဒုဂ္ဂတာ ကပဏာ ဘဝိဿန္တိ။ ယော ဣဿရော
 ဘဝိဿတိ၊ တဿ ဘဏ္ဍာဂါရေ သတသဟဿမတ္တာ ဘဝိဿန္တိ။ တေ ဝေ-
 ဒုဂ္ဂတာ သဗ္ဗေ ဇာနပဒေ အတ္တနောဝ ကမ္ပိ ကာရေဿန္တိ၊ ဥပဗျုတာ မနဿာ
 သကေ ကမ္ပန္တေ ဆဇေတွာ ရာဇုနံယေဝ အတ္တာယ ပုဗ္ဗဏ္ဍာပရဏ္ဍာနိ ဝပန္တာ
 ရက္ခန္တာ လာယန္တာ မဒ္ဓန္တာ ပဝေသေန္တာ ဥစ္ဆုက္ခေတ္တာနိ ကရောန္တာ ယန္တာနိ
 ဝါဟေန္တာ ဖာဏိတာဒီနိ ပစန္တာ ပုပ္ဖါရာမေ ဖလာရာမေ စ ကရောန္တာ
 တတ္ထ တတ္ထ နိပ္ပန္နာနိ ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒီနိ အာဟရိတွာ ရညော ကောဋ္ဌာဂါရမေဝ
 ပူရေဿန္တိ။ အတ္တနော ဂေဟေသု တုစ္ဆကောဋ္ဌေ ဩလောကေန္တာပိ န
 ဘဝိဿန္တိ၊ တုစ္ဆကုမ္ဘေ အနောလောကေတွာ ပူရိတကုမ္ဘပူရဏသဒိသမေဝ
 ဘဝိဿတိ။ အယံ အဋ္ဌမဿ ဝိပါကော။

၉။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ရာဇာနော အဓမ္မိကာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဆန္ဒာဒိ-
 ဝသေန အဂတိံ ဂစ္ဆန္တာ ရဋ္ဌံ ကာရေဿန္တိ၊ ဓမ္မေန ဝိနိစ္ဆယံ နာမ န ဒဿန္တိ၊
 လဉ္စဝိတ္တကာ ဘဝိဿန္တိ ဓနလောလာ၊ ရဋ္ဌဝါသိကေသု တေသံ ခန္တိမေတ္တာ-
 နုဒ္ဓယာ နာမ န ဘဝိဿန္တိ၊ ကက္ခဋာ ဖရုသာ ဥစ္ဆယန္တေ ဥစ္ဆုဘဏ္ဍိကာ ဝိယ
 မနဿေ ဝိဋ္ဌေန္တာ နာနပ္ပကာရံ ဗလိံ ဥပ္ပါဒေတွာ ခနံ ဂဏှိဿန္တိ။ မနဿာ
 ဗလိဝိဋ္ဌိတာ ကိဉ္စိ ဒါတုံ အသက္ကောန္တာ ဂါမနိဂမာဒယော ဆဇေတွာ ပစ္စန္တိ
 ဂန္တာ ဝါသံ ကပ္ပေဿန္တိ၊ မဇ္ဈိမဇေနပဒေါ သုညော ဘဝိဿတိ၊ ပစ္စန္တော
 ဃနဝါသော သေယုထာပိ ပေါက္ခရဏိယာ မဇ္ဈေ ဥဒကံ အာဝိလံ ပရိယန္တေ
 ဝိပ္ပသန္တံ။ အယံ နဝမဿ ဝိပါကော။

၁၀။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ရာဇာနော အဓမ္မိကာ ဘဝိဿန္တိ၊ တေသု
 အဓမ္မိကေသု ရာဇယုတ္တာပိ မြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ နေဂမဇာနပဒါပီတိ

သံမဏမြာဟူဏေ ဥပါဒါယ သံဗ္ဗေ မနုဿာ အဓမ္မိကာ ဘဝိဿန္တိ။ တတော
တေသံ အာရက္ခဒေဝတာ ဗလိပဋိဂ္ဂါဟိကဒေဝတာ ရုက္ခဒေဝတာ အာကာ-
သဋ္ဌဒေဝတာတိ ဧဝံ ဒေဝတာပိ အဓမ္မိကာ ဘဝိဿန္တိ။ အဓမ္မိကရု-ဇူနံ ရဇဇေ
ဝါတာ ဝိသမာ ခရာ ဝါယိဿန္တိ။ တေ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ ကမ္ပေဿန္တိ။
တေသု ကမ္မိတေသု ဒေဝတာ ကုပိတာ ဒေဝံ ဝဿိတုံ န ဒဿန္တိ။ ဝဿမာ-
နောပိ သကလရဋ္ဌေ ဧကပ္ပဟာရေန န ဝဿိဿတိ။ ဝဿမာနောပိ သဗ္ဗတ္ထ
ကသိကမ္ပဿ ဝါ ဝပ္ပကမ္ပဿ ဝါ ဥပကာရော ဟုတွာ န ဝဿိဿတိ။ ယထာ စ
ရဋ္ဌေ၊ ဧဝံ ဇနပဒေပိ ဂါမေပိ ဧကတဋ္ဌာကသရေပိ ဧကပ္ပဟာရေန န ဝဿိ-
ဿတိ။ တဋ္ဌာကဿ ဥပရိဘာဂေ ဝဿန္တော ဟေဋ္ဌာဘာဂေ န ဝဿိဿတိ။
ဟေဋ္ဌာ ဝဿန္တော ဥပရိ န ဝဿိဿတိ။ ဧကသ္မိံ ဘာဂေ သဿံ အတိဇသေေန
နဿိဿတိ။ ဧကသ္မိံ အဝဿနေန ဖိလာယိဿတိ။ ဧကသ္မိံ သမ္မာ
ဝဿမာနော သမ္မာဒေဿတိ။ ဧဝံ ဧကဿ ရညော ရဇဇေ ပုတ္တသဿာ
တိပ္ပကာရာ ဘဝိဿန္တိ ဧကကုမ္ဘိယာ ဩဒနော ဝိယ။ အယံ ဒသမဿ
ဝိပါကော။

၁၁။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေယေဝ ကာလေ သာသနေ ပရိဟာယန္တေ ပစ္စယ-
လောလာ အလဋ္ဌိကာ ဗဟူ ဘိက္ခု။ ဘဝိဿန္တိ။ တေ ဘဂဝတာ ပစ္စယလောလုပုံ
နိဗ္ဗထေတွာ ကထိတဓမ္မဒေသနံ စိဝရာဒိစတုပစ္စယဟေတု ပရေသံ ဒေသေဿန္တိ။
ပစ္စယေဟိ မုတ္တိတွာ နိတ္ထရဏပက္ခေ ဌိတာ နိဗ္ဗာနာဘိမုခံ ကတွာ ဒေသေတုံ န
သက္ခိဿန္တိ။ ဧကဝလံ “ပဒဗျဉ္ဇနသမ္ပတ္တိဉ္ဇေဝ မရရသဒ္ဓဉ္ဇ သုတွာ မဟဋ္ဌါနိ
စိဝရာဒိနိ ဒဿန္တိ” ဣစ္စေဝံ ဒေသေဿန္တိ။ အပရေ အန္တရိထိစတုက္ကရာဇ-
ဒ္ဓါရာဒိသု နိသီဒိတွာ ကဟာပဏအမုကဟာပဏပါဒမာသကရူပါဒိနိပိ
နိဿာယ ဒေသေဿန္တိ။ ဣတိ ဘဂဝတာ နိဗ္ဗာနုဋ္ဌနကံ ကတွာ ဒေသိတံ
ဓမ္မံ စတုပစ္စယတ္ထာယ စေဝ ကဟာပဏာဒိအတ္ထာယ စ ဝိက္ခိဏိတွာ ဒေသေန္တော
သတသဟဿဋ္ဌနကံ စန္ဒနသာရံ ပူတိတက္ကေန ဝိက္ခိဏန္တော ဝိယ ဘဝိဿန္တိ။
အယံ ဧကဒသမဿ ဝိပါကော။

၁၂။ အဓမ္မိကရာဇကာလေ လောကေ ဝိပရိဝတ္တန္တေယေဝ ရာဇာနော
ဇာတိသမ္ပန္နာနံ ကုလပုတ္တာနံ ယသံ န ဒဿန္တိ။ အကုလိနာနညေဝ ဒဿန္တိ။
တေ ဣဿရာ ဘဝိဿန္တိ။ ဣတရာ ဒလိဒ္ဓါ။ ရာဇသမ္ပုဓေပိ ရာဇဒ္ဓါရေပိ အမစ္စ-
သမ္ပုဓေပိ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေပိ တုစ္ဆလာဗုသဒိသာနံ အကုလိနာနယေဝ ကထာ
ဩသီဒိတွာ ဌိတာ ဝိယ နိစ္ဆလာ သုပ္ပတိဌိတာ ဘဝိဿတိ။ သံဃသန္နိပါတေပိ

သံဃကမ္မဂဏကမ္မဋ္ဌာနေသု စေဝ ပတ္တစီဝရပရိဝေဏာဒိဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေသု စ
ဒုဿီလာနံ ပါပပုဂ္ဂလာနံယေဝ ကထာ နိယျာနိကာ ဘဝိဿတိ၊ န လဇ္ဇိ-
ဘိက္ခူနန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထာပိ တုစ္ဆလာဗူနံ သီဒနကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။
အယံ ဒွါဒသမဿ ဝိပါကော။

၁၃။ တာဒိသေယေဝ ကာလေ အဓမ္မိကရာဇာနေော အကုလီနာနံ ယသံ
ဒိဿန္တိ။ တေ ဣဿရာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုလီနာ ဒုဂ္ဂတာ။ တေသု န ကေစိ ဂါရဝံ
ကရိဿန္တိ၊ ဣတရေသုယေဝ ကရိဿန္တိ။ ရာဇသမ္ပူဓေ ဝါ အမစ္စသမ္ပူဓေ ဝါ
ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ဝါ ဝိနိစ္ဆယကုသလာနံ ဃနသိလာသဒိသာနံ ကုလပုတ္တာနံ
ကထာ န ဩဂါဟိတွာ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ တေသု ကထေန္နေသု “ကိံ ဣမေ
ကထေန္တိ”တိ ဣတရေ ပရိဟာသမေဝ ကရိဿန္တိ။ ဘိက္ခုသန္တိပါတေပိ
ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ဌာနေသု နေဝ ပေသလေ ဘိက္ခု၊ ဂရုကာတဗ္ဗေ မညိဿန္တိ၊
နာပိ နေသံ ကထာ ပရိယောဂါဟိတွာ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ၊ သိလာနံ ပ္ပဝန-
ကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ အယံ တေရသမဿ ဝိပါကော။

၁၄။ လောကေ ပရိဟာယန္တေယေဝ မနုဿာ တိဗ္ဗရာဂါဒိဇာတိကာ
ကိလေသာနဝတ္တကာ ဟုတွာ တရုဏာနံ အတ္တနေော ဘရိယာနံ ဝသေ ဝတ္တိ-
ဿန္တိ။ ဂေဟေ ဒါသကမ္မကာရာဒယောပိ ဂေါမဟိံသာဒယောပိ ဟိရည-
သုဝဏ္ဏမ္ပိ သဗ္ဗံ တာသံယေဝ အာယတ္တံ ဘဝိဿတိ။ “အသုကံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဝါ
ပရိစ္ဆဒါဒိဇာတံ ဝါ ကဟ”န္တိ ဝုတ္တေ “ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ဟောတု၊ ကိံ တုယိ-
မိနာ ဗျာပါရေန၊ တံ မယံ စရေ သန္တိ ဝါ အသန္တိ ဝါ ဇာနိတုကာမော
ဇာတော”တိ ဝတွာ နာနပ္ပကာရေဟိ အက္ခောသိတွာ မုခသတ္တိဟိ
ကောဇေတွာ ဒါသစေဇုကေ ဝိယ ဝသေ ကတွာ အတ္တနေော ဣဿရိယံ
ပဝံတ္တေဿန္တိ။ ဧဝံ မရုံကပုပ္ဖမာဏာနံ မဏ္ဍုကီနံ အာသိဝိသေ ကဏှသပေ
ဝိလနကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ အယံ စုဒ္ဒသမဿ ဝိပါကော။

၁၅။ ဒုဗ္ဗလရာဇကာလေ ပန ရာဇာနေော ဟတ္ထိသိပ္ပါဒိသု အကုသလာ ယုဒ္ဓေ-
သု အဝိသာရဒါဘဝိဿန္တိ၊ တေ အတ္တနေော ရာဇာဓိပစ္စံ အာသင်္ဂမာနာ သမာန-
ဇာတိကာနံ ကုလပုတ္တာနံ ဣဿရိယံ အဒတွာ အတ္တနေော ပါဒမူလိကနဟာပန-
ကပ္ပကာဒိနံ ဒဿန္တိ။ ဇာတိဂေါတ္တသမ္ပန္နာ ကုလပုတ္တာ ရာဇကုလေ ပတိဋ္ဌံ အလ-
ဘမာနာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတံ အသမတ္တာ ဟုတွာ ဣဿရိယေ ဌိတေ ဇာတိဂေါတ္တ-
ဟိနေ အကုလီနေ ဥပဋ္ဌဟန္တာ ဝိစရိဿန္တိ၊ သုဝဏ္ဏရာဇဟံသေဟိ ကာကဿ
ပရိဝါရိတကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ အယံ ပနုရသမဿ ဝိပါကော။

၁၆။ အဓိပ္ပာယ်ကရောကောလေယေဝ စ အကုလိနာဝ ရာဇဝလ္လဘာ ဣဿရာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုလိနာ အပညာတာ ဒုဂ္ဂတာ။ တေ ရာဇာနံ အတ္တနော ကထံ ဂါဟာပေတွာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီသု ဗလဝန္တော ဟုတွာ ဒုဗ္ဗလာနံ ပဝေဏိ- အာဂတာနိ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ “အမှာကံ သန္တကာနိ”တိ အဘိယုဋ္ဌိတွာ တေ “န တုမှာကံ၊ အမှာက”န္တိ အာဂန္တော ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနာဒီသု ဝိဝဒန္တေ ဝေတ္တလတာဒီဟိ ပဟရာပေတွာ ဂိဝါယံ ဂဟေတွာ အပကမုာပေတွာ “အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာထ၊ အမှေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဝဒထ၊ ဣဒါနိ ဝေံါ ရညော ကထေတွာ ဟတ္ထပါဒစ္ဆေဒါဒီနိ ကာရေဿာမာ”တိ သန္တဇ္ဇေဿန္တိ။ တေ တေသံ ဘယေန အတ္တနော သန္တကာနိ ဝတ္ထုနိ “တုမှာကံယေဝ တာနိ၊ ဂဏှထာ”တိ နိယျာတေတွာ အတ္တနော ဂေဟာနိ ပဝိသိတွာ ဘိတာ နိပဋ္ဌိဿန္တိ။ ပါပဘိက္ခုပိ ပေသလေ ဘိက္ခု ယထာရုစိ ဝိဟေဋ္ဌေဿန္တိ၊ ပေသလာ ဘိက္ခု ပဋိသရဏံ အလဘမာနာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဂဟန- ဋ္ဌာနေသု နိလိယိဿန္တိ။ ဧဝံ ဟိနဇစ္စေဟိ စေဝ ပါပဘိက္ခုဟိ စ ဥပဒ္ဓုတာနံ ဇာတိမန္တကုလပုတ္တာနဉ္စေဝ ပေသလဘိက္ခုနဉ္စ ဇဋ္ဌကာနံ ဘယေန တသ- ဝကာနံ ပလာယနကာလော ဝိယ ဘဝိဿတိ။ အယံ သောဠသမဿံ ဝိပါကော။ ဧဝံ တဿ တဿ အနတ္ထဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတေ သောဠသ မဟာ- သုပိနေ ပဿိ။ တေန ဝုတ္တံ “ကောသလရာဇာ ဝိယ သောဠသ သုပိနေ”တိ။ ဧတ္ထ စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော အတ္တနော အတ္တာနတ္ထနိမိတ္တံ သုပိနံ ပဿန္တော အတ္တနော ကမ္မာနုဘာဝေန ပဿတိ။ ကောသလရာဇာ ဝိယ လောကဿ အတ္တာနတ္ထနိမိတ္တံ သုပိနံ ပဿန္တော ပန သဗ္ဗသတ္တသာဓာရဏကမ္မာနု- ဘာဝေန ပဿတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကုဒ္ဓါ ဟိ ဒေဝတာတိ မဟာနာဂဝိဟာရေ မဟာထေရဿ ကုဒ္ဓါ ဒေဝတာ ဝိယ။ ရောဟဏေ ကိရ မဟာနာဂဝိဟာရေ မဟာထေရော ဘိက္ခုသံဃံ အနပလောကေတွာဝ ဧကံ နာဂရက္ခံ ဆိန္ဒာပေသိ။ ရုက္ခေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ထေရဿ ကုဒ္ဓါ ပဋ္ဌမမေဝ နံ သစ္စသုပိနေန ပလော- ဘေတွာ ပစ္ဆာ “ဣတော တေ သတ္တဒိဝသမတ္တကေ ဥပဋ္ဌာကော ရာဇာ မရိဿတိ”တိ သုပိနေ အာရောစေသိ။ ထေရော တံ ကထံ အာဟရိတွာ ရာဇောရောဓာနံ အာစိက္ခိ။ တာ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝိံသု။ ရာဇာ “ကိံ တေ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ တာ “ဧဝံ ထေရေန ဝုတ္တံ”န္တိ အာရောစေသိ။ ရာဇာ ဒိဝသံ ဂဏာပေတွာ သတ္တာဟေ ဝိတိဝတ္ထေ ထေရဿ ဟတ္ထပါဒေ ဆိန္ဒာပေသိ။ ဧကန္တံ သစ္စမေဝ ဟောတိတိ ဖလဿ သစ္စဘာဝတော ဝုတ္တံ။

ဒဿနံ ပန ဝိပလ္လတ္ထမေဝ။ တေနေဝ ပဟိနဝိပလ္လာသာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘူတမ္ပိ သုပိနံ န ပဿန္တိ။ ဒွိဟိ တီဟိပိ ကာရဏေဟိ ကဒါစိ သုပိနံ ပဿတိတိ အာဟ “သံသဂ္ဂဘေဒတော”တိ။ “အသေခါ န ပဿန္တိ ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ”တိ ဝစနတော စတုန္ဒမ္ပိ ကာရဏာနံ ဝိပလ္လာသာ ဝေ မူလကာရဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တန္တိ သုပိနကာလေ ပဝတ္တံ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ။ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏန္တိ ကမ္မ- ကုမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တတော အညံ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏံ န ဟောတိ။ ဤဒိသာနီတိ ပစ္စက္ခတော အနဘူတပုဗ္ဗပရိကပ္ပိတရူပါဒ်အာရမ္မဏာနိ ဝေဝ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တာနိ စ။ သဗ္ဗောဟာရိကစိတ္တေနာတိ ပကတိစိတ္တေန။

ဒွိဟိ အန္တေဟိ ပုတ္တောတိ ကုသလာကုသလသင်္ခါတေဟိ ဒွိဟိ အန္တေဟိ မုတ္တော။ အာဝဇ္ဇနတဒါရမ္မဏက္ခဏေတိ ဣဒံ ယာဝ တဒါရမ္မဏပုတ္တိ၊ တာဝ ပဝတ္တစိတ္တဝါရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “သုပိနေနေဝ ဒိဋ္ဌံ ဝိယ မေ၊ သုတံ ဝိယ မေတိ ကထနကာလေ ပန အဗျာကတောယေဝ အာဝဇ္ဇနမတ္တဿေဝ ဥပ္ပဇနတော”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ဝဒန္တေဟိ ပဉ္စဒွါရေ ဒုတိယမောဃဝါရေ ဝိယ မနောဒွါရေပိ အာဝဇ္ဇနံ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ ဥပ္ပဇိတွာ ဇဝနဋ္ဌာနေ ဌတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတရ- တိတိ အဓိပ္ပေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ကေစိတ္တက္ခဏိကဿ အာဝဇ္ဇနဿ ဥပ္ပတ္တိယံ “ဒိဋ္ဌံ ဝိယ မေ၊ သုတံ ဝိယ မေ”တိ ကပ္ပနာယ အသမ္ဘဝတော။ ဧတ္ထ စ “သုပိနန္တေပိ တဒါရမ္မဏဝစနတော ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန အတိတဝသေန ဝါ သဘာဝဓမ္မာ သုပိနန္တေ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ “ယဒိပိ သုပိနန္တေ ဝိဘူတံ ဟုတွာ ဥပဋိတေ ရူပါဒိဝတ္ထုမ္ပိ တဒါရမ္မဏံ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ သုပိနန္တေ ဥပဋိတ- နိမိတ္တဿ ပရိကပ္ပဝသေန ဂဟေတဗ္ဗတာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော ဒုဗ္ဗလဝတ္ထု- ကတ္တာတိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ ပန “ကရဇကောယဿ နိရုဿာဟသန္တ- ဘာဝပုတ္တိတော တန္တိသိတဟဒယဝတ္ထု န သုပ္ပသန္တံ ဟောတိ၊ တတော တန္တိသိဘာပိ စိတ္တပုဝတ္တိ န သုပ္ပသန္တာ အသုပ္ပသန္တဝဋ်နိသိတဒိပပ္ပဘာ ဝိယ၊ တသ္မာ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာတိ ဧတ္ထ ဒုဗ္ဗလဟဒယဝတ္ထုကတ္တာ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဝိမံသိတွာ ယုတ္တတရံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

သုပိနန္တစေတနာတိ မနောဒွါရိကဇဝနဝသေန ပဝတ္တာ သုပိနန္တစေတနာ။ သုပိနံ ဟိ ပဿန္တော မနောဒွါရိကေနေဝ ဇဝနေန ပဿတိ၊ န ပဉ္စဒွါရိကေန။ ပဋိပုဇ္ဈန္တော စ မနောဒွါရိကေနေဝ ပဋိပုဇ္ဈတိ၊ န ပဉ္စဒွါရိကေန။ နိဒ္ဒါယန္တဿ ဟိ မဟာဝဋ် ဇာလေတွာ ဒိပေ စက္ခုသမိပံ ဥပနိတေ ပဌမံ စက္ခုဒွါရိကံ အာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်္ဂံ န အာဝဇ္ဇေတိ၊ မနောဒွါရိကမေဝ အာဝဇ္ဇေတိ။ အထ ဇဝနံ ဇဝိတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတရတိ။ ဒုတိယဝါရေ စက္ခုဒွါရိကအာဝဇ္ဇနံ ဘဝင်္ဂံ

အာဝဇ္ဇေတိ၊ တတော စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ဇဝနပရိယောသာနာနိ ပဝတ္တန္တိ၊
 တဒနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ ပဝတ္တတိ။ တတိယဝါရေ မနောဒွါရိကအာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်္ဂေ
 အာဝဇ္ဇိတေ မနောဒွါရိကဇဝနံ ဇဝတိ။ တေန စိတ္တေန “ကိံ အယံ ဣမသ္မိံ
 ဌာနေ အာလောကော”တိ ဇာနာတိ။ တထာ နိဒ္ဒါယန္တဿ ကဏ္ဍသမီပေ
 တူရိယေသု ပဂ္ဂဟိတေသု၊ ဃာနသမီပေ သုဂန္ဓေသု ဝါ ဒုဂန္ဓေသု ဝါ ပုပ္ဖေသု
 ဥပနိတေသု၊ မုခေ သပ္ပိမ္ပိ ဝါ ဖာဏိတေ ဝါ ပက္ခိတ္တေ၊ ပိဋ္ဌိယံ ပါဏိနာ
 ပဟာရေ ဒိန္ဓေ ပဌမံ သောတဒွါရိကာဒီနိ အာဝဇ္ဇနာနိ ဘဝင်္ဂံ န အာဝဇ္ဇန္တိ၊
 မနောဒွါရိကမေဝ အာဝဇ္ဇေတိ၊ အထ ဇဝနံ ဇဝိတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတရတိ။
 ဒုတိယဝါရေ သောတဒွါရိကာဒီနိ အာဝဇ္ဇနာနိ ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ တတော
 သောကဃာနဇိဝါကာယဝိညာဏာဒီနိ ဇဝနပရိယောသာနာနိ ပဝတ္တန္တိ၊
 တဒနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ ဝတ္တတိ။ တတိယဝါရေ မနောဒွါရိကအာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်္ဂေ
 အာဝဇ္ဇိတေ မနောဒွါရိကဇဝနံ ဇဝတိ၊ တေန စိတ္တေန ဥတွာ “ကိံ အယံ
 ဣမသ္မိံ ဌာနေ သဒ္ဓေါ၊ သင်္ခသဒ္ဓေါ ဘေရိသဒ္ဓေါ”တိ ဝါ “ကိံ အယံ ဣမသ္မိံ
 ဌာနေ ဂန္ဓော၊ မူလဂန္ဓော”တိ ဝါ “ကိံ ဣဒံ မယံ မုခံ ပက္ခိတ္တံ၊ သပ္ပိတိ ဝါ
 ဖာဏိတ”န္တိ ဝါ “ကေနပ္ပိ ပိဋ္ဌိယံ ပဟာရော၊ အတိဗဒ္ဓေါ မေ ပဟာရော”တိ
 ဝါ ဝတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ မနောဒွါရိကဇဝနေနေဝ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ န ပဉ္စဒွါရိကေန။
 သုပိနမ္ပိ တေနေဝ ပဿတိ၊ န ပဉ္စဒွါရိကေန။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

မဟာသုပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ သတ္တမေ ဥတုသပုဋ္ဌာနန္တိ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ဥပ္ပန္နံ။
 အကာလေပီတိ စိတ္တဝေသာခမာသေသုပိ။ ဝဿဝလာဟကဒေဝပုတ္တာနံ ဟိ
 အတ္တနော ရတိယာ ကိဋ္ဌိတုကာမတာစိတ္တေ ဥပ္ပန္ဓေ အကာလေပိ ဒေဝေါ
 ဝဿတိ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ဝဿဝလာဟကဒေဝပုတ္တော ဝါကရ-
 ကုဋကဝါသိဒီဏာသဝတ္ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ထေရော
 “ကောသိ တွ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အဟံ ဘန္တေ ဝဿဝလာဟကဒေဝပုတ္တောတိ။
 တုမှာကံ ကိရ စိတ္တေန ဒေဝေါ ဝဿတိတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ ပဿိတုကာမာ
 မယန္တိ။ တေမိဿထ ဘန္တေတိ။ မေဃသီသံ ဝါ ဂဇ္ဇိတံ ဝါ န ပညာယတိ။
 ကထံ ဘေမိဿာမာတိ။ ဘန္တေ အမှာကံ စိတ္တေန ဒေဝေါ ဝဿတိ၊ တုမှေ
 ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသထာတိ။ “သာရ ဒေဝပုတ္တာ”တိ ပါဒေ ခောဝိတွာ

ပဏ္ဍသာလံ ပါရိသိ။ ဒေဝပုတ္တော တသ္မိံ ပဝိသန္တေယေဝ ဧကံ ဂိတံ
ဂါယိတွာ ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိ၊ သမန္တာ တိယောဇနဋ္ဌာနံ ဧကမေဃံ အဟောသိ။
ထေရော အဒ္ဓတိန္ဒော ပဏ္ဍသာလံ ပဝိဋ္ဌောတိ။

ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝါစာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉၈-၉။ အဋ္ဌမေ အဓင်္ဂဟိတိ ကာရဏေဟိ။ အင်္ဂိယန္တိ ဟေတုဘာဝေန
ဉ္ဇယန္တိတိ အင်္ဂါနိ၊ ကာရဏာနိ။ ကာရဏတ္ထေ စ အင်္ဂ-သဒ္ဓေါ။ ပဉ္စဟိတိ
ဟေတုမှိ နိဿက္ကဝစနံ။ သမန္တာဂတာတိ သမနုအာဂတာ ပဝတ္တာ ယုတ္တာ စ။
ဝါစာတိ သမုလ္လပနဝါစာ။ ယာ “ဝါစာ ဂိရာ ဗျုပ္ပထော”တိ ၁၊ “နေလာ ကဏ္ဍ-
သုခါ”တိ ၂ စ အာဂစ္ဆတိ။ ယာ ပန “ဝါစာယ စေ ကတံ ကမ္မ”န္တိ ၄ ဧဝံ
ဝိညတ္တိ စ၊ “ယာ စတူဟိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ အာရတိ။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ သဗ္ဗာ-
ဝါစာ”တိ ၅ ဧဝံ ဝိရတိ စ၊ “ဖရုသဝါစာ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတာ ဘာဝိတာ
ဗဟုလိကတာ နိရယသံဝတ္တနိကာ ဟောတိ”တိ ၆ ဧဝံ စေတနာ စ ဝါစာတိ
အာဂတာ၊ န သာ ဣမ အဓိပ္ပေတာ။ ကသ္မာ? အဘာသိတဗ္ဗတော။ “သုဘာ-
သိတာ ဟောတိ၊ နော ဒုဗ္ဘာသိတာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ သုဘာသိတာတိ သုဋ္ဌ၊
ဘာသိတာ။ တေနဿာ အတ္ထာဝဟတံ ဒီပေတိ။ အနုနုဇ္ဇာတိ ရာဂါဒိအဝဇ္ဇ-
ရဟိတာ။ ဣမိနာဿ ကာရဏသုဒ္ဓိံ အဂတိဂမနာဒိပ္ပဝတ္တဒေါသာဘာဝဉ္စ
ဒီပေတိ။ ရာဂဒေါသာဒိဝိမုတ္တံ ဟိ ယံ ဘာသတော အနုရောဓဝိဝဇ္ဇနတော
အဂတိဂမနံ ဒုရသမုသိတမေဝါတိ။ အနုနုဇ္ဇာတိ အနုဝါဒဝိမုတ္တာ။ ဣမိ-
နာဿာ သဗ္ဗာကာရသမ္ပတ္တိံ ဒီပေတိ။ သတိဟိ သဗ္ဗာကာရသမ္ပတ္တိယံ အနုနု-
ဝဇ္ဇတာတိ။ ဝိညူနန္တိ ပဏ္ဍိတာနံ။ တေန နိန္ဒာပသံသာသု ဗာလာ အပ္ပ-
မာဏာတိ ဒီပေတိ။

ဣမေဟိ ခေါတိအာဒိနိ တာနိ အင်္ဂါနိ ပစ္စက္ခတော ဒသေန္တော တံ
ဝါစံ နိဂမေတိ။ ယဉ္စ အညေ ပဋိညာဒီဟိ အဝယဝေဟိ၊ နာမာဒီဟိ ပဒေဟိ၊
လိင်္ဂဝစနဝိဘတ္တိကာလကာရကသမ္ပတ္တိဟိ စ သမန္တာဂတံ မုသာဝါဒါဒိဝါစဉ္စ
သုဘာသိတန္တိ မညန္တိ၊ တံ ပဋိသေခေတိ။ အဝယဝါဒိသမန္တာဂတာပိ ဟိ

၁-သမ္ပန္နံ အာဂတာ ပဝတ္တာ (က) သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၄၉-ပိဋေ ပသိတဗ္ဗံ၊ ၂-အဘိ ၁-၁၆၈-ပိဋေ၊
၃-ဒီ ၁-၄၊ ၆၀-ပိဋေသု။ ၄-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၇-ပိဋေ၊
၅-အဘိ ၁-၇၆-ပိဋေ၊ ၆-အံ ၃-၇၈-ပိဋေ။

တထာရူပီ ဝါစာ ဒုဗ္ဗာသိတာဝ ဟောတိ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ အနတ္တာဝ-
ဟတ္တာ။ ဣမေဟိ ပန ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတာ သစေပိ မိလက္ခဏာသာ-
ပရိယာပန္နာ ဘဒ္ဒစေဋ်ကာဂိတိကပရိယာပန္နာပိ ဟောတိ၊ တထာပိ သုဘာသိ-
တာဝ လောကီယလောကုတ္တရဟိတသုခါဝဟတ္တာ။ တထာ ဟိ မဂ္ဂပဿေ
သဿံ ရက္ခန္တိယာ သီဟဠစေဋ်ကာယ သီဟဠကေနေဝ ဇာတိဇရာမရဏယုတ္တံ
ဂိတိကံ ဂါယန္တိယာ သဒ္ဓိံ သုတွာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ သဠိမတ္တာ ဝိပဿကဘိက္ခု။
အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။

တထာ တိဿော နာမ အာရဒ္ဓဝိပဿကော ဘိက္ခု ပဒုမဿရသမီပေန
ဂစ္ဆန္တော ပဒုမဿရေ ပဒုမာနိ ဘဒ္ဓိတွာ—

“ပါတောဝ ဖုလ္လိတကောကနဒံ၊
သုရိယာလောကေန ဘိဇ္ဇိယတေ။
ဧဝံ မနုဿတ္တံ ဂတာ သတ္တာ၊
ဇရာဘိဝေဂေန မဒ္ဓိယန္တိ”တိ—

ဣမံ ဂိတိံ ဂါယန္တိယာ စေဋ်ကာယ သုတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော။

ဗုဒ္ဓန္တရေပိ အညတရော ပုရိသော သတ္တဟိ ပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ အဠဝိတော
အာဂမ္မ အညတရာယ ဣတ္ထိယာ မုသလေန တဏှုလေ ကောဇ္ဇေန္တိယာ—

“ဇရာယ ပရိမဒ္ဓိတံ ဧတံ၊ မိလာတစမ္ပနိဿိတံ။
မရဏေန ဘိဇ္ဇတိ ဧတံ၊ မစ္စုဿ ဃာသမာမိသံ။
ကိမိနံ အာလယံ ဧတံ၊ နာနာကုဏပေန ပူရိတံ။
အသုစိဘာဇနံ ဧတံ၊ ကဒလိက္ခန္ဓသမံ ဣဒ”န္တိ၂—

ဣမံ ဂိတံ သုတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တော သဟ ပုတ္တေဟိ ပစ္စေကဗောဓိံ ပတ္တော။
ဧဝံ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတာ ဝါစာ သစေပိ မိလက္ခဏာသာယ
ပရိယာပန္နာ ဘဒ္ဒစေဋ်ကာဂိတိကပရိယာပန္နာ ဝါစာ ဟောတိ၊ တထာပိ
သုဘာသိတာတိ ဝေဒိတဗျာ။ သုဘာသိတာ ဧဝ အနဝဇ္ဇာ အနနဝဇ္ဇာ စ
ဝိညူနံ အတ္တတ္ထိကာနံ ကုလပုတ္တာနံ အတ္တပ္ပဋိသရဏာနံ၊ နော ဗျဉ္ဇနပ္ပဋိ-
သရဏာနန္တိ။ နဝမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဝါစာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သံ-ဋ ၁-၂၅၀၊ သုတ္တနိပါတ-ဋ ၂-၁၂၄-ပိဋေသုပိ၊
၂-သံ-ဋ ၁-၂၅၁၊ သုတ္တနိပါတ-ဋ ၂-၁၂၅-ပိဋေသုပိ၊

၁၀-နိဿာရဏီယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၀၀။ ဒသမေ နိဿရန္တိတိ နိဿရဏီယာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဒိဃံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော။ ကတ္တရိ ဟေသ အနိယ-သဒ္ဓေါ ယကော “နိယျာနိယာ”တိ။ တေနာဟ “နိဿဋ္ဌာ”တိ။ ကုတော ပန နိဿဋ္ဌာ? ယထာသကံ ပဋိ-ပက္ခတော။ နန္ဒိဝဋ္ဌေန ဓာတုယောတိ အာဟ “အတ္တသုညသဘာဝါ”တိ။ အတ္တတော ပန ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုဝိသေသော။ တာဒိသဿ ဘိက္ခုနော ကိလေသဝသေန ကာမေသု မနသိကာရော နတ္ထိတိ အာဟ “ဝိမံသနတ္ထ”န္တိ။ “နေက္ခမ္ဘနိယတံ ဣဒါနိ မေ စိတ္တံ၊ ကိံ န ခေါ ကာမ-ဝိတက္ကောပိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဝိမံသန္တဿာတိ အတ္ထော။ ပက္ခန္တနံ နာမ အနုပ္ပဝေသော။ သော ပန တတ္ထ နတ္ထိတိ အာဟ “နပ္ပဝိသတိ”တိ။ ပသီဒနံ နာမ အဘိရုဟိ။ သန္တိန္တနံ ပတိဋ္ဌာနံ။ ဝိပုစ္ဆနံ အဓိမုစ္ဆနန္တိ။ တံ သဗ္ဗံ ပဋိက္ခိ-ပန္နော ဝဒတိ “ပသာဒံ နာပဇ္ဇတိ”တိအာဒိ။ ဝေဘူတံ ပနဿ စိတ္တံ တဿ ကထံ တိဋ္ဌတိတိ အာဟ “ယထာ”တိအာဒိ။

တန္တိ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ။ အဿာဘိ ဘိက္ခုနော။ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိတိ ပရိကမ္မစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဈာနစိတ္တံ ဧကတ္တဝသေန ဧကန္တံ ကတွာ ဝဒတိ။ ဂေါစရေ ဂတတ္တာတိ အတ္တနော အာရမ္မဏေ ဝေ ပဝတ္တတ္တာ။ အဟာနဘာဂိယတ္တာတိ ဌိတိဘာဂိ-ယတ္တာ။ သုဋ္ဌ၊ ဝိပုစ္ဆန္တိ ဝိက္ခမ္ဘနဝိပုတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ ဝိပုတ္တံ။ စိတ္တဿ စ ကာယဿ စ ဝိဟနနတော ဝိယာတော။ ဒုက္ခံ ပရိဒဟနတော ပရိဋ္ဌာဟော။ ကာမဝေဒနံ န ဝေဒိယတိ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ နိဿရန္တိ တတောတိ နိဿရဏံ။ ဧက နိဿရန္တိ? ကာမာ။ ဝေဉ္စ ကာမာနန္တိ ကတ္တုသာမိဝစနံ သုဋ္ဌ၊ ယုဇ္ဇတိ။ ယဒဂ္ဂေန ကာမာ တတော နိဿဋ္ဌာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တဒဂ္ဂေန ဈာနမ္ပိ ကာမတော နိဿဋ္ဌန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ ဝုတ္တံ “ကာမေဟိ နိဿဋ္ဌတ္တာ”တိ။ ဝေ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကာမနိဿရဏံ ဝတွာ ဣဒါနိ သမုစ္ဆေဒဝသေန အစ္စန္တတော နိဿရဏံ ဒသေတုံ “ယော ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသ-ပဒေသုတိ သေသကောဋ္ဌာသေသု။

အယံ ပန ဝိသေသောတိ ဝိသေသံ ဝဒန္တေန တံ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာဘိအာဒိကော အဝိသေသောတိ ကတွာ ဒုတိယတတိယဝါရေသု သဗ္ဗ-သော အနာမဋ္ဌော၊ စတုတ္ထဝါရေ ပန အယမ္ပိ ဝိသေသောတိ ဒသေတုံ “အစ္စန္တနိဿရဏဉ္စေတ္ထ အရဟတ္တဖလံ ယောဇေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ

၁-ကဿာ (က)

အရူပဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ အဓိဂန္ဓာ အရဟတ္တေ ဌိတဿ စိတ္တံ သဗ္ဗသော ရူပေဟိ နိဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ။ တဿ ဟိ ဖလသမာ-
ပတ္တိတော ဝုဠာယ ဝိမံသနတ္ထံ ရူပါဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေန္တဿ။ **ဣဒမက္ခာတန္တိ**
သမထယာနိကာနံ ဝသေန ဟေဠာ စတ္တာရော ဝါရာ ဂဟိတာ။ ဣဒံ ပန
သုက္ခဝိပဿကဿ ဝသေနာတိ အာဟ **“သုဒ္ဓသင်္ခါရေ”**တိအာဒိ။ **“ပုန**
သက္ကာယော နတ္ထိ”တိ ဥပ္ပန္နန္တိ **“ဣဒါနိ မေ သက္ကာယံပုဗန္ဓော နတ္ထိ”**တိ
ဝိမံသန္တဿ ဥပ္ပန္နံ။

နိဿာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိကာ။

မြာဟူဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၅-ပဉ္စမပဏ္ဍိတသကာ

(၂၁) ၁-ကိမိလဝဂ္ဂ

၁-ကိမိလသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၁-၄။ ပဉ္စမဿ ပဌမဒုတိယာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ တတိယေ အဓိဝါသနံ ခမနံ၊ ပရေသံ ဒုက္ခဋံ ဒုရုတ္တဉ္စ ပဋိဝိရောဓာကရဏေန အတ္တနော ဥပရိ အာရောပေတွာ ဝါသနံ အဓိဝါသနံ၊ တဒေဝ ခန္တိတိ အဓိဝါသနက္ခန္တိ။ သုဘေ ရတောတိ သူရတော၊ သုဠ ဝါ ပါပတော ဩရတော ဝိရတော သောရတော၊ တဿ ဘာဝေါ သောရန္တံ။ တေနာဟ “သောရဓမ္မနာတိ သုစိသီလတာယာ”တိ။ သာ ဟိ သောဘနကမ္ပရတတာ၊ သုဠ ဝါ ပါပတော ဩရတဘာဝေါ ဝိရတတာ။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ကိမိလသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စေတောဒိလသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ ပဉ္စမေ စေတောဒိလာ နာမ အတ္တတော ဝိစိကိစ္ဆာ ကောဓော စ။ တေ ပန ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ ခရဘာဝေါ ကက္ခန္ဓဘာဝေါ ဟုတွာ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ ပဂေဝ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ အာဟ “ဝိက္ခဿ ထဒ္ဓဘာဝါ”တိ။ ယထာ လက္ခဏပါရိပူရိယာ ဂဟိတာယ သဗ္ဗာ သတ္ထု ရူပကာယသိရိ ဂဟိတာ ဧဝ နာမ ဟောတိ ဧဝံ သဗ္ဗညုတာယ သဗ္ဗဓမ္မ- ကာယသိရိ ဂဟိတာ ဧဝ နာမ ဟောတိတိ တဒုဘယဝတ္ထုကမေဝ ကံ ဝိဒေယန္တော “သရီရေ ကံမာနော”တိအာဒိမာဟ။ ဝိစိနန္တောတိ ဓမ္မ- သဘာဝံ ဝိမံသန္တော။ ကိစ္ဆတိတိ ကိလမတိ။ ဝိနိဇ္ဇေတုံ န သက္ကောတိတိ သန္နိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ အာတပတိ ကိလေသေတိ အာတပ္ပံ၊ သမ္မာဝါယာ- မောတိ အာဟ “အာတပ္ပိယာတိ ကိလေသသန္တာပနဝိရိယကရဏတ္ထာ- ယာ”တိ။ ပုနပ္ပုနံ ယောဂါယာတိ ဘာဝနံ ပုနပ္ပုနံ ယုဉ္ဇနာယ။ သတတ- ကိရိယာယာတိ ဘာဝနာယ နိရုန္တရပယောဂါယ။

ပဋိဝေဓဓမ္မေ ကံမာနောတိ ဧတ္ထ ကထံ လောကုတ္တရဓမ္မေ ကင်္ခါပဝတ္တိတိ? န အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အနုဿုဘာကာရပရိဝိတက္ကလဒ္ဓေ ပရိကပ္ပိတရူပေ

ကင်္ခါပဝတ္တတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဝိပဿနာ။ပ။ ဝဒန္တိ၊ တံ အတ္ထိ န ခေါ နတ္ထိတိ ကင်္ခတီ”တိ။ သိက္ခာတိ စေတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂသိက္ခာ ဝေဒိတဗျာ။ ကာမံ စေတ္ထ ဝိသေသုပ္ပတ္တိယာ မဟာသာဝဇ္ဇတာယ စေဝ သံဝါသနိမိတ္တံ ဃဋ္ဌနာ- ဟေတု အဘိဏ္ဍပုပ္ပတ္တိကတာယ စ သဗြဟ္မစာရိသုတိ ကောပဿ ဝိသယော ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တော၊ အညတ္တာပိ ကောပေါ န စေတောဒိလောတိ န သက္ကာ ဝိညာတုန္တိ ကေစိ။ ယဒိ ဧဝံ ဝိစိကိစ္ဆာယပိ အယံ နယော အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ယထာရုတဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

စေတောဒိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိနိဗန္ဓသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ

၂၀၆-ဂ။ ဆဋ္ဌေပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန ကုသလစိတ္တံ ဝိနိဗန္ဓန္တိတိ စေတ- သောဝိနိဗန္ဓာ။ တံ ပန ဝိနိဗန္ဓန္တာ မုဋ္ဌိဂ္ဂါဟံ ဂဏန္တာ ဝိယ ဟောန္တိတိ အာဟ “စိတ္တံ ဝိနိဗန္ဓိတွာ”တိအာဒိ။ ကာမဂိဗ္ဗေါ ပုဂ္ဂလော ဝတ္ထုကာမေပိ ကိလေသကာမေပိ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတီတိ ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုကာမေပိ ကိလေသကာမေပိ”တိ။ အတ္တနော ကာယေတိ အတ္တနော နာမကာယေ၊ အတ္တ- ဘာဝေ ဝါ။ ဗဟိဒ္ဓါဂ္ဂပေတိ ပရေသံ ကာယေ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပေ စ။ ဥဒရံ အဝဒိဟတိ ဥပစိနောတိ ပူရေတီတိ ဥဒရာဝဒေဟကံ။ သေယျသုခန္တိ သေယျာယ သယနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ။ သမ္ပရိဝတ္တကန္တိ သမ္ပရိဝတ္တိတွာ။ ပဏိဓာယာတိ တဏှာဝသေနေဝ ပဏိဒဟိတွာ။ ဣတိ ပဉ္စဝိဓောပိ လောဘဝိသေသော ဧဝ “စေတောဝိနိဗန္ဓော”တိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗျာ။ သတ္တမဋ္ဌမေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဝိနိဗန္ဓသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဂိတံဿရသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ

၂၀၉-၂၁၀။ နဝမေ အာယတကော နာမ ဂိတဿရော တံ တံ ဝတ္တိ ဘိန္ဒိတွာ အက္ခရာနိ ဝိနာသေတွာ ပဝတ္တောတိ အာဟ “အာယတကောနာ”တိ- အာဒိ။ ဓမ္မေဟိ သုတ္တဝတ္တံ နာမ အတ္ထိ၊ ဂါထာဝတ္တံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဝိနာသေတွာ အတိဒိသံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဓမ္မံ ဟိ ဘာသန္တေန စတုရသေေန ဝတ္တေန

ပရိမဏ္ဍလာနိ ပဒဗျူနာနိ ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သရ-
ဘည”န္တိ ၈ ၀၈နတော သရေန ဓမ္မံ ဘဏိတုံ ဝန္တတိ။ သရဘညေ ကိရ
တရင်္ဂတ္တဓောတကဝတ္တဘာဂဂ္ဂဟကဝတ္တာဒိနိ ဒုတ္တိံသ ဝတ္တာနိ အတ္ထိ။ တေသု
ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ကာတုံ လဘတိတိ။ ဒသမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဂီတဿရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကိမိလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၂၂) ၂-အက္ခောသကဝဂ္ဂ

၁-အက္ခောသကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၁-၂။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသကောတိ
“ဗာလောသိ၊ မူဠောသိ၊ ဩဠောသိ၊ ဂေါဏောသိ၊ ဂဗြဘောသိ”တိအာဒိနာ
ဒသဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသကော။ “ဟောတု မုဏ္ဍကသမဏ၊
အဒဏ္ဍော အဟန္တိ ကရောသိ၊ ဣဒါနိ တေ ရာဇကုလံ ဂန္တော ဒဏ္ဍိ အာရော-
ပေဿာမိ”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ပရိဘာသကော နာမာတိ အာဟ “ဘယ-
ဒဿနေန ပရိဘာသကော”တိ။ လောကုတ္တရဓမ္မော အပါယမဂ္ဂဿ ပရိပန္န-
ဘာဝတော ပရိပန္နော နာမာတိ အာဟ “လောကုတ္တရပရိပန္နဿ ဆိန္ဒု-
တ္တာ”တိ၊ လောကုတ္တရသင်္ခါတဿ အပါယမဂ္ဂပရိပန္နဿ ဆိန္ဒုတ္တာတိ
အက္ခော။ ဒုတိယေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အက္ခောသကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သီလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၃-၂၂၀။ တတိယေ ၂ ဒုသီလောတိ ဧတ္ထ ဒု-သဒ္ဓေါ အဘာဝတ္ထော
“ဒုပ္ပညော”တိအာဒိသု ၉ ဝိယ၊ န ဂရဟဏတ္ထောတိ အာဟ “အသီလော
နိဿီလော”တိ။ ဘိန္ဒုသံဝရောတိ ဧတ္ထ သမာဒိန္ဒုသီလော ကေနမိ ကာရဏေန
သီလဘေဒံ ပတ္ထော၊ သော တာဝ ဘိန္ဒုသံဝရော ဟောတု။ ယော ပန သဗ္ဗေန
သဗ္ဗံ အသမာဒိန္ဒုသီလော အာစာရဟိနော၊ သော ကထံ ဘိန္ဒုသံဝရော နာမ

၁-ဝိ ၄-၂၄၃-ပိဋေ။

၂-ဝိ-ဋီ ၂-၁၃၇-ပိဋေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-မ ၁-၃၆၆-ပိဋေ။

ဟောတီတိ? သောပိ သာဓုသမာစာရဿ ပရိဟရဏီယဿ ဘေဒိတတ္တာ ဘိန္နသံဝရော ဝေ နာမ။ ဝိနဋ္ဌသံဝရော သံဝရရဟိတောတိ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ တံ သိပ္ပဋ္ဌာနံ။ မာဃာတကာလေတိ “မာ ဃာတေထ ပါဏီန”န္တိ ဝေ မာဃာတသောသနံ သောသိတဒိဝသေ။ အဗ္ဗုဂ္ဂန္တိ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ။ အဇ္ဈာသယေန မင်္ဂံ ဟောတိယေဝ ဝိပ္ပဋိသာရိဘာဝတော။

တဿာတိ ဒုဿီလဿ။ သမာဒါယ ဝတ္တိတဋ္ဌာနန္တိ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ကတကာရဏံ။ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိတိ တံ မနသော ဥပဋ္ဌာတိ။ ဥဗ္ဗိလေတွာ ဣဓလောကန္တိ ဥဗ္ဗိလနကာလေ အတ္တနော ပုတ္တဒါရာဒိဝသေန ဣဓလောကံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗိလေတွာ ပရလောကန္တိ နိဗ္ဗိလနကာလေ ဂတိနိမိတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန ပရလောကံ ပဿတိ။ တေနာဟ “ဧတ္တာရော အပါယာ”တိအာဒိ။ ပဉ္စမပဒန္တိ “ကာယဿ ဘေဒါ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော ပဉ္စမော အာဒိနဝကောဋ္ဌာသော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေနာတိ ဝုတ္တတ္ထာယ အာဒိနဝကထာယ ဝိပရိယာယေန “အပ္ပမတ္တော တံ တံ ကသိဝဏီဇ္ဇာဒိ” ယထာကာလံ သမ္မာဒေတုံ သက္ကာတိ”တိအာဒိနာ။ ပါသံသံ သီလမဿ အတ္တိတိ သီလဝါ။ သီလသမ္ပန္နောတိ သီလေန သမန္နာဂတော သမ္ပန္နသီလောတိ ဝေမာဒိကံ ပန အတ္တဝစနံ သုကရန္တိ အနာမဋ္ဌံ။ စတုတ္ထာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

သီလသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
အတ္ထောသကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၂၃) ၃-ဒီဃစာရိကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒီဃစာရိကသုတ္တံဒါဝဏ္ဏနာ

၂၂၁-၂၃၀။ တတိယဿ ပဌမာဒိနိ သုဝိညေယျာနိ။ ပဉ္စမေ ရဟော နိသဇ္ဇာယ အာပဇ္ဇတိတိ “ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ^၁ ဝုတ္တံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ ပဋိစ္စန္ဓေ အာသနေ အာပဇ္ဇတိကိ “ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန ရဟော ပဋိစ္စန္ဓေ အာသနေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဣမသ္မိံ ဝုတ္တံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိ ဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ ဓမ္မံ

ဒေသန္တော အာပဇ္ဇတိတိ “ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိ ဆပ္ပဉ္စ-
ဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတြ ဝိညနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေနာ”တိ ဝေ ဝုတ္တံ
အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ “တေသံ တေသံ သိက္ခာပဒါနံ ဝသေန
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ။ ဆဋ္ဌာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ပဌမဒိဃစာရိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဃစာရိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၃၁-၃၀၂။ စတုတ္ထဝဂ္ဂါဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ပဉ္စကနိပါတ်ဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနတ္ထဒီပနာ သမတ္တာ။

ဆက္ကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဍိတသကာ

၁-အာဟုနေယျဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအာဟုနေယျသုတ္တဝါတ္ထနာ

၁။ ဆက္ကနိပါတ်သယံ ပဌမေ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ နိဿယဝေါဟာရေန ဝုတ္တံ။ သသမ္ဘာရကနိဒ္ဒေသောယံ ယထာ “နေနာ ဝိဇ္ဇတီ”တိ၊ တသ္မာ နိဿယသီသေန နိဿိတဿ ဂဟဏံ ဒဠဗ္ဗံ။ တေနာယမတ္ထော “စက္ခုဒွါရေ ရူပါရမ္မဏေ အာပါထဂတေ တံ ရူပံ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိသွာ”တိ။ နေဝ သုမနော ဟောတီတိ ဇဝနက္ခဏေ ဣဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ ရာဂံ အနုပ္ပါဒေန္တော နေဝ သုမနော ဟောတိ ဂေဟသိတပေမဝသေနပိ မဂ္ဂေန သဗ္ဗသော ရာဂဿ သမုတ္တိန္ဒတ္တာ။ န ဒုမ္မနောတိ အနိဋ္ဌေ အဒုဿန္တော န ဒုမ္မနော။ ပသာဒည- ထတ္တဝသေနပိ ဣဋ္ဌေပိ အနိဋ္ဌေပိ မဇ္ဈတ္ထေပိ အာရမ္မဏေ န သမံ သမ္မာ အယောနိသော ဂဟဏံ အသမပေက္ခနံ။ အယဉ္ဇဿ ပဋိပတ္တိ သတိဝေပုလ္လ- ပုတ္တိယာ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ စာတိ အာဟ “သတော သမ္ပဇာနော ဟုတ္တာ”တိ။ သတိယာ ယုတ္တတ္တာ သတော။ သမ္ပဇာညေန ယုတ္တတ္တာ သမ္ပဇာ- နော။ ဣဏုပုတ္တိပစ္စယရဟိတကာလေပိ ပဝတ္တိဘေဒနတော “သတတဝိဟာ- နော ကထိတော”တိ ဝုတ္တံ။ သတတဝိဟာရောတိ ဒိဏာသဝဿ နိစ္စဝိဟာရော သဗ္ဗဒါ ပဝတ္တနကဝိဟာရော။ ဌပေတွာ ဟိ သမာပတ္တိဝေလံ ဘဝဂံဝေလဉ္စ ဒိဏာသဝါ ဣမိနာဝ ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။

ဧတ္ထ စ “ဆသု ဒွါရေသုပိ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတီ”တိ ဣမိနာ ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာ ကထိတာ၊ “သမ္ပဇာနော”တိ ဝစနတော ပန စတ္တာရိ ဣဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ လက္ခန္တိ တေဟိ ဝိနာ သမ္ပဇာနတာယ အသမ္ဘဝတော။ သတတဝိဟာရ- ဘာဝတော အဋ္ဌ မဟာကိရိယစိတ္တာနိ လက္ခန္တိ။ “နေဝ သုမနော န ဒုမ္မနော”တိ ဝစနတော အဋ္ဌ မဟာကိရိယစိတ္တာနိ၊ ဟသိတုပ္ပါဒေါ၊ ဝေါဠုဗ္ဗနဉ္စာတိ ဒသ စိတ္တာနိ လက္ခန္တိ။ ရာဂဒေါသသဟဇာတာနံ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အ- ဘာဝေါ တေသမ္ပိ သာဓာရဏောတိ ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာဝသေန အာဂတာနံ ဣမေသံ သတတဝိဟာရာနံ သောမနဿံ ကထံ လက္ခတီတိ စေ? အာသေဝနတော။

ကိဉ္ဇာပိ ဒီဏာသဝေါ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေပိ အာရမ္မဏေ မဇ္ဈတ္တော ဝိယ ဗဟုလံ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ အတ္တနော ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇောနတော၊ ကဒါစိ ပန တထာ စေတောဘိသင်္ခါရာဘာဝေ ယံ တံ သဘာဝတော ဣဋ္ဌံ အာရမ္မဏံ၊ တဿ ယာထာဝသဘာဝဂ္ဂဟဏဝသေနပိ အရဟတော စိတ္တံ ပုဗ္ဗာသေဝန-ဝသေန သောမနဿသဟဂတံ ဟုတွာ ပဝတ္တတေဝ။

ပဌမအာဟုနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယအာဟုနေယျသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂-၇။ ဒုတိယေ၂ အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ နာနပ္ပကာရံ။ ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသံ။ ပစ္စနဘောတိတိ ပစ္စနဘဝတိ၊ ဖုသတိ သန္တိကရေတိ ပါပုဏာတိတိ အတ္တော။ ဣဒါနိဿ အနေကဝိဟိတဘာဝံ ဒသေယန္တော “ကောပိ ဟုတွာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “ကောပိ ဟုတွာ”တိ ဣမိနာ ကရဏတော ပုဗ္ဗေဝ ပကတိယာ ကောပိ ဟုတွာ။ ဗဟုဓာ ဟောတိတိ ဗဟုနံ သန္တိကေ စက်မိတုကာမော ဝါ သဇ္ဈာယံ ကာတုကာမော ဝါ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုကာမော ဝါ ဟုတွာ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ ဟောတိ။ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝန္တိ ဧတ္ထ အာဝိဘာဝံ ကရေတိ၊ တိရောဘာဝံ ကရေတိတိ အယမတ္ထော။ ဣဒမေဝ ဟိ သန္ဓာယ ပဋိသန္တိဒါယံ? ဝတ္ထံ “အာဝိဘာဝန္တိ ကေနစိ အနာဝုဋ် ဟောတိ အပ္ပုဋ်စွန္တံ ဝိဝုဋ်၊ တိရောဘာဝန္တိ ကေနစိ အာဝုဋ် ဟောတိ ပုဋ်စွန္တံ ပိဟိတံ ပုဋ်ကုဇ္ဇိတ”န္တိ။ တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေတိ ဧတ္ထ တိရောကုဋ်န္တိ ပရကုဋ်၊ ကုဋုဿ ပရဘာဂန္တိ ဝုတ္ထံ ဟောတိ။ သေ နယော ဣတရေသု။ ကုဋောတိ စ ဂေဟဘိတ္တိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ပါကာရေတိ ဂေဟဝိဟာရဂါမာဒိနံ ပရိက္ခေပပါကာရော။ ပဗ္ဗတောတိ ပံသုပဗ္ဗတော ဝါ ပါသာဏပဗ္ဗတော ဝါ။ အသဇ္ဇမာနောတိ အလဂ္ဂမာနော သေယျထာပိ အာကာသေ ဝိယ။

ဥပါဇ္ဇနိပုဇ္ဇန္တိ ဧတ္ထ ဥပါဇ္ဇန္တိ ဥဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ။ နိပုဇ္ဇန္တိ သံသိဒနံ။ ဥမ္မုဇ္ဇ နိပုဇ္ဇန္တိ ဥပါဇ္ဇနိပုဇ္ဇံ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနောတိ ဧတ္ထ ယံ ဥဒကံ အက္ကမိတွာ သံသိဒတိ၊ တံ ဘိဇ္ဇမာနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဝိပရိတံ အဘိဇ္ဇမာနံ။ ပလ္လင်္ကေန ဂစ္ဆတိ။

၁-သန္တံ (က) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂-ဝိဉ္ဇာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၃-၃ ၉-၃၈၆-ဝိဋ္ဌေ။

ပက္ခိ သကုဏောတိ ပက္ခေဟိ ယုတ္တသကုဏော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသုရိယေ ဝေ-
မဟိဒ္ဓိကေ ဝေမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိတိ ဣတ္ထ စန္ဒိမသုရိယာနံ
ဒွါစတ္တာလီသယောဇနသဟဿဿ ဥပရိ စရဏေန မဟိဒ္ဓိကတာ၊ တီသု
ဒိပေသု ဧကက္ခဏေ အာလောကကရဏေန မဟာနုဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဧဝံ ဥပရိစရဏအာလောကကရဏေဟိ မဟိဒ္ဓိကေ မဟာနုဘာဝေ။ ပရာ-
မသတိတိ ဂဏှာတိ၊ ဧကဒေသေ ဝါ သုပတိ။ ပရိမဇ္ဇတိတိ သမန္တတော
အာဒါသတလာ ဝိယ ပရိမဇ္ဇတိ။ ယာဝ မြဟ္မလောကာပီတိ မြဟ္မလောကမ္ပိ
ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ။ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိတိ တတြ မြဟ္မလောကေ
ကာယေန အတ္တနော ဝသံ ဝတ္ထေတိ။

ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာတိ ဣတ္ထ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ ဒေဝတာနံ ဟိ
သုစရိတကမ္ပနိဗ္ဗတ္တာ ပိတ္တသေမှရုဟိရာဒီဟိ အပလိဗုဒ္ဓါ ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တ-
တာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏသမ္ပုဋ္ဌိန္နသမတ္တာ ဒိဗ္ဗာ ပသာဒသောတဓာတု
ဟောတိ။ အယဇ္ဇာပိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝိရိယဘာဝနာပလေန နိဗ္ဗတ္တာ
ဤဏသောတဓာတု တာဒိသာယေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ အပိစ ဒိဗ္ဗ-
ဝိဟာရဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္ဓိဿိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗာ။
သဝနဋ္ဌေန နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန စ သောတဓာတု။ သောတဓာတုကိစ္စကရဏေန
သောတဓာတု ဝိယာတိပိ သောတဓာတု။ တာယ သောတဓာတုယာ။
ဝိသုဒ္ဓါယာတိ သုဒ္ဓါယ နိရုပတ္တိလေသာယ။ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယာတိ
မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတွာ သဒ္ဓသဝနေ မာနုသိကံ မံသသောတဓာတု
အတိက္ကန္တယ ဝိတိဝတ္ထေတွာ ဌိတာယ။ ဥဘော သဒ္ဓေ သုဏာတိတိ ဒွေ
သဒ္ဓေ သုဏာတိ။ ကတမေ ဒွေ? ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ၊ ဒေဝါနဉ္စ မနုဿာ-
နဉ္စ သဒ္ဓေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတေန ပဒေသပရိယာဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယေ ဒူရေ
သန္တိကေ စာတိ ယေ သဒ္ဓါ ဒူရေ ပရစက္ကဝါဋ္ဌေပိ၊ ယေ စ သန္တိကေ အန္တ-
မသော သဒေဟသန္ဓိဿိတပါဏကသဒ္ဓါပိ၊ တေ သုဏာတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ဧတေန နိပ္ပဒေသပရိယာဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရသတ္တာနန္တိ အတ္တာနံ ဌပေတွာ သေသသတ္တာနံ။ ပရပုဂ္ဂလာနန္တိ ဣဒပိ
ဣမိနာ ဧကတ္ထမေဝ။ ဝေနေယျဝသေန ပန ဒေသနာဝိလာသေန စ ဗျဉ္ဇန-
နာနတ္ထံ ကတံ။ စေတသာ စေတောတိ အတ္တနော စိတ္တေန တေသံ စိတ္တံ။
ပရိစ္စာတိ ပရိစ္စိန္တိတွာ။ ပဇာနာတိတိ သရာဂါဒိဝသေန နာနပ္ပကာရတော
ဇာနာတိ။ သရာဂံ ဝါ စိတ္တန္တိအာဒိသု ပန အဋ္ဌလောဘသဟဂတစိတ္တံ သရာဂံ
စိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ စာတုဘူမကံ ကုသလာဗျာကတစိတ္တံ ဝိတဏှာဂံ။

ဒွေ ဒေါမနဿစိတ္တာနိ၊ ဒွေ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စစိတ္တာနိတိ ဣမာနိ ပန စတ္တာရိ စိတ္တာနိ
 ဣမသ္မိံ ဒုကေ သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ တာနိပိ သင်္ဂဟန္တိ။ ဒုဝိဓံ
 ပန ဒေါမနဿစိတ္တံ သဒေါသံ ဝိတ္တံ နာမ။ သဗ္ဗမ္ပိ စာတုဘူမကံ ကုသလာ-
 ဗျာကတစိတ္တံ ဝိတဒေါသံ။ သေသာနိ ဒသ အကုသလစိတ္တာနိ ဣမသ္မိံ ဒုကေ
 သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ တာနိပိ သင်္ဂဟန္တိ။ သမောဟံ ဝိတ-
 မောဟန္တိ ဣတ္ထ ပန ပါဠိပုဂ္ဂလိကနယေန ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟဂတဒ္ဓယမေဝ
 သမောဟံ။ မောဟဿ ပန သဗ္ဗာကုသလေသု သမ္ဘဝတော ဒွါဒသဝိဓမ္ပိ
 အကုသလစိတ္တံ သမောဟံ ဝိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ ဝိတမောဟံ။
 ထိနမိဒ္ဓါနဂတံ ပန သံဒိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စာနဂတံ ဝိက္ခိတ္တံ။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရံ
 မဟဂ္ဂတံ၊ အဝသေသံ အမဟဂ္ဂတံ။ သဗ္ဗမ္ပိ တေဘူမကံ သဥတ္တရံ၊ လောကုတ္တရံ
 အနုတ္တရံ။ ဥပစာရပုတ္တံ အပ္ပနာပုတ္တန္တ သမာဟိတံ၊ ဥဘယမပုတ္တံ အသမာဟိတံ။
 တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိံ ပတ္တံ ပဉ္စဝိဓမ္ပိ တေ ဝိပုတ္တံ၊
 ဝိမုတ္တိမပုတ္တံ ဝါ အဝိပုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနေကဝိဟိတန္တိ^၁ အနေကဝိဓံ၊ အနေကေဟိ ဝါ ပကာရေဟိ ပဝတ္တိတံ
 သံဝဏ္ဏိတန္တိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ သမနန္တရာတိတဘဝံ အာဒိံ ကတွာ
 တတ္ထ တတ္ထ နိဝုတ္တသန္တာနံ။ အနုဿရတိဘိ ခန္ဓပဋိပါဠိဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓိ-
 ဝသေန ဝါ အနဂန္တာ အနဂန္တာ သရတိ။ သေယျထိဒံ? ကေမ္ပိ ဇာတိံ။ ပ။
 ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိတိ။ တတ္ထ ကေမ္ပိ ဇာတိန္တိ၊ ကေမ္ပိ ပဋိသန္ဓိမူလံ စုတိ-
 ပရိယောသာနံ ဧကဘဝပရိယာပန္တံ ခန္ဓသန္တာနံ။ သေ နယော ဒွေဝိ ဇာတိ-
 ယောတိအာဒိသုပိ။ အနေကေဝိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေတိအာဒိသု ပန ပရိဟာယ-
 မာနော ကပ္ပေါ သံဝဇ္ဇကပ္ပေါ၊ ဝခုမာနော ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 တတ္ထ သံဝဇ္ဇေန သံဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ ဂဟိတော ဟောတိ တံမူလကတ္တာ၊ ဝိဝဇ္ဇေန
 ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ။ ဧဝံ ဟိ သတိ ယာနိ တာနိ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ
 အသချေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝဇ္ဇော သံဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ ဝိဝဇ္ဇော
 ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ”တိ^၂ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။

အပုတြာသိန္တိ အမုမ္ပိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေ အဟံ အမုမ္ပိ ဘဝေ ဝါ ယောနိယာ ဝါ
 ဂတိယာ ဝါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ ဝါ သတ္တာဝါသေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝါ အာသိံ။
 ဧဝံ နာမောတိ တိဿော ဝါ ဖုဿော ဝါ။ ဧဝံ ဂေါတ္တောဘိ ဂေါတမော ဝါ
 ကစ္စာယနော ဝါ ကဿပေါ ဝါ။ ဣဒမဿ အတိတဘဝေ အတ္တနော
 နာမဂေါတ္တာနုဿရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ သစေ ပန တသ္မိံ ကာလေ အတ္တနော

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၂၈-ဝိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-အံ ၁-၄၆၀-ဝိဋ္ဌေ

ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိလူပေဏီတဇိဝိကဘာဝံ သုခဒုက္ခဗဟုလတံ အပ္ပါယုကဒိဃာယုက-
ဘာဝံ ဝါ အနုဿရိတုကာမော ဟောတိ၊ တမ္ဗိ အနုဿရတိယေဝ။ တေနာဟ
“ဝေဝဏ္ဏော။ပ။ ဝေမာယုပရိယန္တော”တိ။ တတ္ထ ဝေဝဏ္ဏောတိ ဩဒါ-
တော ဝါ သာမော ဝါ။ ဝေမာဟာရောတိ သာလိမံသောဒနာဟာရော
ဝါ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဝါ။ ဝေသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီတိ အနေန ပကာ-
ရေန ကာယိကစေတသိကာနံ သာမိသနိရာမိသာဒိပ္ပဘောဒါနံ သုခဒုက္ခာနံ
ပဋိသံဝေဒီ။ ဝေမာယုပရိယန္တောတိ ဝေဝ ဝဿသတပရိမာဏာယုပရိယန္တော
ဝါ စတုရာသီတိကပ္ပသဟဿာယုပရိယန္တော ဝါ။ သော တတော စုတော
အမုတြ ဥဒပါဒိန္တိ သော အဟံ တတော ဘဝတော ယောနိတော ဂတိတော
ဝိညာဏဋ္ဌိတိတော သတ္တာဝါသတော သတ္တနိကာယတော ဝါ စုတော ပုန-
အမုကသ္မိံ နာမ ဘဝေ ယောနိယာ ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာဝါသေ
သတ္တနိကာယေ ဝါ ဥဒပါဒိံ။ တတြာပါသိန္တိ တတြာပိ ဘဝေ ယောနိယာ
ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာဝါသေ သတ္တနိကာယေ ဝါ ပုန
အဟောသိံ။ ဝေနာမောတိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။

အပိစ အမုတြာသိန္တိ ဣဒံ အနုပုဗ္ဗေန အာရောဟန္တဿ ယာဝဒိစ္စကံ
အနုဿရဏံ။ သော တတောတိ ပဋိနိဝတ္တန္တဿ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ တသ္မာ “ဣရူပ-
ပန္နော”တိ ဣမိဿာ ဣရူပပတ္တိယာ အနန္တရမေဝ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ “အမုတြ
ဥဒပါဒိ”န္တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတြာပါသိန္တိ ဝေမာဒိ ပနဿ တတြာပိ
ဣမိဿာ ဥပပတ္တိယာ အန္တရေ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနေ နာမဂေါတ္တာဒိနံ အနုဿရဏ-
ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သော တတော စုတော ဣရူပပန္နောတိ သွာဟံ တတော
အနန္တရုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော စုတော ဣစ အမုကသ္မိံ နာမ ခတ္တိယကုလေ ဝါ
မြာဟ္မဏကုလေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တောတိ။ ဣတိတိ ဝေဝ။ သာကာရံ သဥဒ္ဓေသန္တိ
နာမဂေါတ္တဝသေန သဥဒ္ဓေသံ၊ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန သာကာရံ။ နာမဂေါတ္တေန
ဟိ သတ္တော “တိဿော ကဿပေါ”တိ ဥဒ္ဓိသီယတိ၊ ဝဏ္ဏာဒိဟိ “သာမော
ဩဒါတော”တိ နာနတ္တတော ပညာယတိ၊ တသ္မာ နာမဂေါတ္တံ ဥဒ္ဓေသော၊
ဣတရော အာကာရော။

ဒိဗ္ဗေနာတိအာဒိသု ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။ ဒေဝတာနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ
ပိတ္တသေမှရဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓိံ ဥပတ္တိလေသပိမုတ္တတာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏ-
သမ္ပုဋ္ဌနသမတ္ထံ ဒိဗ္ဗံ ပသာဒစက္ခု ဟောတိ။ ဣဒ္ဓ္ဓာပိ ဝိရိယဘာဝနာဗလေန
နိဗ္ဗတ္တံ ဣဏစက္ခု တာဒိသမေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။ ဒိဗ္ဗပိဟာရဝသေန ပဋိ-
လဒ္ဓတ္တာ အတ္တနော စ ဒိဗ္ဗပိဟာရသန္တိသိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။ အာလောကပရိဂ္ဂဟေန

မဟာဇုတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။ တိရောကုဇ္ဇာဒိဂတရူပဒဿနေန မဟာဂတိကတ္တာပိ
 ဒိဗ္ဗံ။ တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု။
 စက္ခုကြိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု။ စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ-
 ဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိံ။ ယော ဟိ စုတိမေဝ ပဿတိ၊ န ဥပပါတံ။ သော
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ဥပပါတမေဝ ပဿတိ၊ န စုတိံ။ သော နဝ-
 သတ္တပါတဘာဝဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန တဒုဘယံ ပဿတိ။ သော
 ယသ္မာ ဒုဝိဓေဓိ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ အတိဝတ္တတိ။ တသ္မာ တံ ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတု
 ဟောတိ။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ ပဿန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “စုတူပပါတဒဿ-
 နေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိ”န္တိ။ မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတွာ ရူပဒဿ-
 နေန အတိက္ကန္တမာနသကံ။ မာနသံ ဝါ မံသစက္ခု အတိက္ကန္တတ္တာ အတိက္ကန္-
 မာနသကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာန-
 သကေန။

သတ္တေ ပဿတိတိ မနုဿာနံ မံသစက္ခုနာ ဝိယ သတ္တေ ဩလော-
 ကေတိ။ စေမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိ ဧတ္ထ စုတိက္ခဏေ ဝါ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဝါ
 ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒဋ္ဌာ န သက္ကာ။ ယေ ပန အာသန္နဗုတိကာ ဣဒါနိ စဝိဿန္တိ။ တေ
 စဝမာနာတိ၊ ယေ စ ဂဟိတပ္ပဋိသန္ဓိကာ သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာ စ၊ တေ ဥပပဇ္ဇမာနာတိ
 အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဝေရူပေ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ စ ပဿတိတိ ဒဿေတိ။
 ဟိနေတိ မောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဟိနာနံ ဇာတိကုလဘောဂါဒိနံ ဝသေန
 ဟိဋ္ဌိတေ ဥညာတေ။ ပဏီဇေတိ အမောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ တဗ္ဗိပရိတေ။
 သုဝဏ္ဏေတိ အဒေါသနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌကန္တမနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေတိ
 ဒေါသနိဿန္တယုတ္တတ္တာ အနိဋ္ဌာကန္တမနာပဝဏ္ဏယုတ္တေ။ ဝိရူပဝိရူပေတိပိ
 အတ္ထော။ သုဂဇေတိ သုဂတိဂတေ၊ အလောဘနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဝါ အစေ
 မဟဒ္ဓနေ။ ဒုဂ္ဂဇေတိ ဒုဂ္ဂတိဂတေ၊ လောဘနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဓေ
 အပ္ပန္နပါနေ။

ယထာကမ္ပူပဂေတိ ယံ ယံ ကမ္ပံ ဥပစိတံ။ တေန တေန ဥပဂတေ။
 ကာယဒုစ္စရိတေနာတိအာဒိသု ဒုဋ္ဌာ စရိတံ ကိလေသပူတိကတ္တာတိ ဒုစ္စရိတံ။
 ကာယေန ဒုစ္စရိတံ၊ ကာယတော ဝါ ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတန္တိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဣတရေ-
 သုပိ ဒေသေဝ နယော။ သမန္တာဂတာတိ သမင်္ဂိဘူတာ။ အရိယာနံ ဥပဝါ-
 ဒကာတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အရိယာနံ အန္တမသော ဂိဟိသောတာ-
 ပန္နာနမ္ပိ အနတ္တကာမာ ဟုတွာ အန္တိမဝတ္ထုနာ ဝါ ဂုဏပရိဓံသနေန ဝါ
 ဥပဝါဒကာ၊ အက္ခောသကာ ဂရဟကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဖိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ

ပဏ္ဏာသက] ၁-အာဟုနေယျဝဂ္ဂ ၂-ဒုတိယအာဟုနေယျသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ဝဂ္ဂ

ဝိပရိတဒဿနာ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန သမာဒိန္ဒ-
နာနာဝိကေမ္မာ၊ ယေဝိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယကမ္မာဒိသု အညေဝိ
သမာဒါပေန္တိ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္ဒကုန္ဒပရိစ္စာဂါ။ ပရံ မရဏာတိ တဒနန္တရံ
အဘိနိဗ္ဗတ္တကုန္ဒဂဟဏာ။ အထ ဝါ ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ-
ပစ္ဆေဒါ။ ပရံ မရဏာတိ စုတိစိတ္တတော ဥဒ္ဓံ။ အပါယန္တိ ဝေမာဒိ သဗ္ဗံ
နိရယဝေဝစနမေဝ။ နိရယော ဟိ သဂ္ဂမောက္ခဟေတုဘူတာ ပုညသမ္ပတာ
အယာ အပေတတ္တာ၊ သုခါနံ ဝါ အာယဿ အဘာဝါ အပါယော။ ဒုက္ခဿ
ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒေါသဗဟုလတာယ ဝါ ဒုဋ္ဌေန ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာ
ဂတိတိ ဒုဂ္ဂတိ။ ဝိဝဿ နိပတန္တိ တတ္ထ ဒုဂ္ဂတကာရိနောတိ ဝိနိပါတော၊
ဝိနဿန္တာ ဝါ ဣေ ပတန္တိ သဒ္ဓိဇ္ဇမာနင်္ဂပစ္စင်္ဂါတိ ဝိနိပါတော။ နတ္ထိ ဣ
အဿာဒသညိတော အယောတိ နိရယော။

အထ ဝါ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိံ ဒီပေတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိ
ဟိ အပါယော သုဂတိတော အပေတတ္တာ၊ န ဒုဂ္ဂတိ မဟေသက္ခာနံ နာဂ-
ရာဇာဒိနံ သမ္ဘဝတော။ ဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏေန ပေတ္တိဝိသယဉ္ဇ။ သော ဟိ အပါယော
စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သုဂတိတော အပေတတ္တာ ဒုက္ခဿ စ ဂတိဘူတတ္တာ၊ န
တု ဝိနိပါတော အသုရသဒိသံ အဝိနိပတိတတ္တာ။ ဝိနိပါတဂ္ဂဟဏေန အသုရ-
ကာယံ။ သော ဟိ ယထာဝုတ္တေန အတ္ထေန အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ
သဗ္ဗသမုဿယေဟိ ဝိနိပတိတတ္တာ ဝိနိပါတောတိ ဝုစ္စတိ။ နိရယဂ္ဂဟဏေန
အဝိစိအာဒိကမနေကပ္ပကာရံ နိရယမေဝါတိ။ ဥပပန္နာတိ ဥပဂတာ၊ တတ္ထ
အဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။
အယံ ပန ဝိသေသော— တတ္ထ သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိဝိ သင်္ဂယုတိ၊
သဂ္ဂဂ္ဂဟဏေန ဒေဝဂတိယေဝ။ တတ္ထ သုန္ဒရာ ဂတိတိ သုဂတိ။ ရူပါဒိဟိ
ဝိသယေဟိ သုဠု အဂ္ဂေါတိ သဂ္ဂေါ။ သော သဗ္ဗောပိ လုဇ္ဇနပ္ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန
လောကောတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန သဗ္ဗာကာရေန
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာတော^၁ ဂဟေတဗ္ဗော။ တတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ဒုတိယအာဟုနေယျသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ-၃ ၂-၅၆-ဝိဋ္ဌေ။

၈-အနုတ္တရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ အဋ္ဌမေ နတ္ထိ ဧတေသံ ဥတ္တရာနိ ဝိသိဋ္ဌာနီတိ အနုတ္တရာနိ၊ အနုတ္တရာနိ ဧဝံ အနုတ္တရိယာနိ ယထာ “အနန္တမေဝ အနန္တရိယ”န္တိ အာဟ “နိရုတ္တရာ-နိ”တိ။ ဒဿနာနုတ္တရိယံ နာမ ဖလဝိသေသာဝဟတ္တာ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ သတ္တဝိဓအရိယဓနလာဘောတိ သတ္တဝိသေဒ္ဓါဒိလောကုတ္တရ-ဓနလာဘော။ သိက္ခာတ္တယဿ ပူရဏန္တိ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ တိဿန္တံ သိက္ခာနံ ပူရဏံ။ တတ္ထ ပူရဏံ နိပ္ပရိယာယတော အသေက္ခာနံ ဝသေန ဝေဒိ-တဗ္ဗံ။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ ဟိ သတ္တ သေခါ တိဿော သိက္ခာ ပူရေန္တိ နာမ၊ အရဟာ ပရိပုဏ္ဏသိက္ခေတိ။ ဣတိ ဣမာနိ အနုတ္တရိယာနိ လောကီယလောကုတ္တရာနိ ကထိတာနိ။

အနုတ္တရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ အနုဿတိယော ဧဝံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိဟိဟသုခါနံ ကာရဏဘာဝတော ဋ္ဌာနာနီတိ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္ပဏာ သတိတိ ယထာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဝိသေသာဓိဂမဿ ဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နာ သတိ။ ဧဝံ အနုဿရတော ဟိ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော တံ ပီတိံ ခယတော ဝယတော ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနံ နာမေတံ ဂိဟိနဗ္ဗိ လဗ္ဗတိ။ ဥပစာရကမ္မဋ္ဌာနန္တိ စ ပစ္စက္ခတော ဥပစာရဋ္ဌာနာဝဟံ ကမ္မဋ္ဌာန-ပရမ္ပရာယ သမ္ပဿနံ ယာဝ အရဟတ္တာ လောကီယလောကုတ္တရဝိသေသာ-ဝဟံ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-မဟာနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒဿမေ တသ္မိံ သမယေတိ ဗုဒ္ဓါဂုဏာနုဿရဏသမယေ။ ဧဂ-ပရိယုဋ္ဌိတန္တိ ရာဂေန ပရိယုဋ္ဌိတံ။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တိပိ၊ ရာဂေန ဝါ သံဟိတံ

စိတ္တံ အရညမိဝ စောရေဟိ တေန ပရိယုဋ္ဌိတန္တိ ဝုတ္တံ၊ တဿ ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာန-
ဘာဝတောပိ ပရိယုဋ္ဌိတရာဂန္တိ အတ္ထော။ ဗျဉ္ဇနံ ပန အနာဒိယိတွာ အတ္ထ-
မတ္တံ ဒဿေန္တော “ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ရာဂေန ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂဟိတ”န္တိ အာဟ။
ဥဇုကမေဝါတိ ပဂေဝ ကာယဝင်္ကာဒိနံ အပနိတတ္တာ စိတ္တဿ စ အနုဇု-
ဘာဝကရာနံ မာနာဒိနံ အဘာဝတော၊ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန ဝါ
ဩဏတိဥဏ္ဍတိဝိရဟတော ဥဇုဘာဝမေဝ ဂတံ။ အထ ဝါ ဥဇုကမေဝါတိ
ကမ္မဋ္ဌာနဿ ထိနံ မိဒ္ဓံ ဩတိဏ္ဏတာယ လိနုဒ္ဓစ္စဝိဂမတော မဇ္ဈိမသမထ-
နိမိတ္တပ္ပုဋိပတ္တိယာ ဥဇုဘာဝမေဝ ဂတံ။ အဋ္ဌကထံ နိဿာယာတိ ဘဝဇာတိ-
အာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထံ နိဿာယ။ အတ္ထဝေဒန္တိ ဝါ ဟေတုဖလံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ တုဋ္ဌိ-
မာဟ။ ဓမ္မဝေဒန္တိ ဟေတု ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ တုဋ္ဌိ။ “အာရကတ္တာ အရဟ”န္တိ အနု-
ဿရန္တဿ ဟိ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ကိလေသေဟိ အာရကတ္တံ၊ သော ဟေတု။
ဥပကော စေတ္ထ ဟေတု အဓိပ္ပေတော၊ န ကာရကော သမ္မာပကော။
တတောနေန ဥယမာနော အရဟတ္တတ္ထော ဖလံ။ ဣမိနာ နယေန သေသ-
ပဒေသုပိ ဟေတုသော ဖလဝိပါကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓမ္မာနုဿတိအာဒိသုပိ
ဟိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတာဒယော သုပ္ပုဋိပတ္တိအာဒယော စ
တတ္ထ တတ္ထ ဟေတုဘာဝေန နိဒ္ဓိဋ္ဌာယေဝ။ ဓမ္မပသံဟိတန္တိ ယထာဝုတ္တ-
ဟေတုဖလသင်္ခါတဂုဏ္ဏပသံဟိတံ။

မဟာနာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
အာဟုနေယျဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သာရဏီယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ သရိတဗ္ဗယုတ္တကာတိ အနုဿရဏာရဟာ။ မိဇ္ဇတိ
သိနိယုတိ ဧတောယာတိ မေတ္တာ၊ မိတ္တဘာဝေါ။ မေတ္တာ ဧတဿ အတ္ထိတိ
မေတ္တံ၊ ကာယကမ္မံ။ တံ ပန ယသ္မာ မေတ္တာသဟဂတစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ တသ္မာ
ဝုတ္တံ “မေတ္တေန စိတ္တေန ကာတဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ”န္တိ။ သေ နယော သေသဒ္ဓယေပိ။
ဣမာနိတိ မေတ္တကာယကမ္မာဒိနိ။ ဘိက္ခုနံ ဝသေန အာဂတာနိ တေသံ
သေဋ္ဌပရိသဘာဝတော။ ယထာ ပန ဘိက္ခုနိသုပိ လဗ္ဘန္တိ၊ ဧဝံ ဂိဟိသုပိ လဗ္ဘန္တိ
စတုပရိသသာဓာရဏတ္တာတိ တံ ဒဿေန္တော “ဘိက္ခုနဉ္စိ”တိအာဒိမာဟ။

ဘိက္ခုနော သဗ္ဗမ္ပိ အနဝဇ္ဇကာယကမ္ပံ အာဘိသမာစာရိကကမ္မန္တောဂမေဝါတိ အာဟ “မေတ္တေန စိတ္တေန။ပ။ ကာယကမ္ပံ နာမာ”တိ။ ဘတ္ထိဝသေန ပဝတ္တိယမာနာ စေတိယဗောဓိနံ ဝန္တနာ မေတ္တာသိဒ္ဓါတိ ကဘွာ တဒတ္ထာယ ဂမနံ “မေတ္တံ ကာယကမ္မ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန စေတိယဗောဓိဘိက္ခု။ သု ဝုတ္တာဝသေသာပစာယနာဒိဝသေန ပဝတ္တမေတ္တာဝသေန ပဝတ္တံ ကာယိကံ ကိရိယံ သင်္ဂဏှာတိ။

တေပိဋကမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ကထိယမာနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တေပိဋကမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိပုစ္ဆနအတ္တကထနဝသေန ပဝတ္တိယမာနမေဝ မေတ္တံ ဝစီကမ္ပံ နာမ ဟိတဇ္ဈာ- သယေန ပဝတ္တိတဗ္ဗတော။ တိဏိ သုစရိတာနိတိ ကာယဝစီမနောသုစရိတာနိ။ ဝိန္တနန္တိ ဝေံ စိန္တနမတ္တမ္ပိ မနောကမ္ပံ၊ ပဂေဝ ပဋိပနွာ ဘာဝနာတိ ဒသေတိ။

အာဒိတိ ပကာသံ။ ပကာသဘာဝေါ ခေတ္တ ယံ ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္ပံ ကရိယတိ၊ တဿ သမ္ပုခဘာဝတောတိ အာဟ “သမ္ပုခါ”တိ။ ရဟောတိ အပ္ပကာသံ။ အပ္ပကာသတာ စ ယံ ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္ပံ ကရိယတိ၊ တဿ အပစ္စက္ခဘာဝတောတိ အာဟ “ပရမ္ပုခါ”တိ။ သဟာယဘာဝဂမနံ တေသံ ပုရတော။ တေသု ကရောန္တေသုယေဝ ဟိ သဟာယဘာဝဂမနံ သမ္ပုခါ ကာယကမ္ပံ နာမ ဟောတိ။ ဥဘယေဟိတိ နဝကေဟိ ထေရေဟိ စ။ ပဂ္ဂယှာတိ ပဂ္ဂဏှိတွာ ဥဒ္ဓိံ ကတွာ ကေဝလံ “ဒေဝေါ”တိ အဝတွာ ဂုဏေဟိ ထိရဘာဝ- ဇောတနံ “ဒေဝတ္ထေရော”တိ ဝစနံ ပဂ္ဂယှ ဝစနံ။ မမတ္တဗောဓနံ ဝစနံ မမာယနဝစနံ။ ကေန္တပရမ္ပုခဿ မနောကမ္ပဿ သမ္ပုခတာ နာမ ဝိညတ္တိ- သမုဋ္ဌာပနဝသေန ဟောတိ၊ တဉ္စ ခေါ လောကေ ကာယကမ္ပန္တိ ပါကဋံ ပညာတံ။ ဟတ္ထဝိကာရာဒိနိ အနာမသိတွာ ဝေ ဒသေန္တော “နယနာနိ ဥဒ္ဓိလေတွာ”တိအာဒိမာဟ။ ကာမံ မေတ္တာသိနေဟသိနိဒ္ဓါနံ နယနာနံ ဥဒ္ဓိလနာ ပသန္တေန မုခေန ဩလောကနဉ္စ မေတ္တံ ကာယကမ္ပမေဝ၊ ယဿ ပန စိတ္တဿ ဝသေန နယနာနံ မေတ္တာသိနေဟသိနိဒ္ဓတာ မုခဿ စ ပသန္တတာ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “မေတ္တံ မနောကမ္ပံ နာမာ”တိ။

လာဘ-သဒ္ဓေါ ကမ္ပသာဓနော “လာဘာ ဝတ ဘော လဒ္ဓေါ”တိအာဒိသု ဝိယ။ သော စေတ္တ “ဓမ္မလဒ္ဓါ”တိ ဝစနဘော အတိတကာလိကောတိ အာဟ “ဝိဝရာဒယော လဒ္ဓပစ္စယာ”တိ။ ဓမ္မတော အာဂတာတိ ဓမ္မိကာ၊ ပရိသုဒ္ဓ- ဂမနာ ပစ္စယာ။ တေနာဟ “ဓမ္မလဒ္ဓါ”တိ။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္တံ ဒသေတံ

၁-ပရတော (က) ဒိ-ဋီ ၂-၁၃၁-ပိဋေ ပဿိတမ္ပံ။

“ကုဟနာဒိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ န သမ္မာ ဂယုမာနာ ဟိ ဓမ္မလဒ္ဓါ နာမ န ဟောန္တိတိ တပုဋိသေဓနတ္ထံ ပါဠိယံ “ဓမ္မလဒ္ဓါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒေယျံ ဒက္ခိဏေယျဉ္စ အပုဋိဝိဘတ္တံ ကတွာ ဘုဇ္ဇတိတိ အပုဋိဝိဘတ္တဘောဂီ နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဒွေ ပဋိဝိဘတ္တာနိ နာမာ”တိအာဒိ။ စိတ္တေန ဝိဘဇနန္တိ ဧတေန စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ ဝိဘဇနံ ပဋိဝိဘတ္တံ နာမ၊ ပဂေဝ ပယောဂတောတိ ဒဿေတိ။ စိတ္တေန ဝိဘဇနပုဗ္ဗကံ ဝါ ကာယေန ဝိဘဇနန္တိ မူလမေဝ ဒဿေတံ “ဧဝံ စိတ္တေန ဝိဘဇန”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေန စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန ပဋိဝိဘာဂေါ ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ။ အပုဋိဝိဘတ္တန္တိ ဘာဝနပုံသကန်ဒြေသော၊ အပုဋိဝိဘတ္တံ လာဘံ ဘုဇ္ဇတိတိ ကမ္မနိဒြေသော ဝါ။ တံ နေဝ ဂိဟိနံ ဒေတိ အတ္တနော အာဇီဝသောဓနတ္ထံ။ န အတ္တနာ ပရိဘုဇ္ဇတိ “မယံ အသာဓာရဏဘောဂိတာ မာ ဟောတူ”တိ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော စ။ ပ။ ပဿတိတိ ဣမိနာ အာဂမနတော ပဋ္ဌာယ သာဓာရဏဗုဒ္ဓိံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ ဟိဿ သာဓာရဏဘောဂိတာ သုကရာ၊ သာရဏီယဓမ္မော စဿ ပူရော ဟောတိ။

အထ ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော စ။ ပ။ ပဿတိတိ ဣမိနာ တဿ လာဘဿ တီသု ကာလေသု သာဓာရဏတော ဌပနံ ဒဿိတံ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော စ သံဃေန သာဓာရဏံ ဟောတူတိ ဣမိနာ ပဋိဂ္ဂဟဏကာလော ဒဿိတော။ ဂဟေတွာ။ ပ။ ပဿတိတိ ဣမိနာ ပဋိဂ္ဂဟိတကာလော။ တဒုဘယံ ပန တာဒိသေန ပုဗ္ဗဘာဂေန ဝိနာ န ဟောတိတိ အတ္ထသိဒ္ဓေါ ပုရိမကာလော။ တယိဒံ ပဋိဂ္ဂဟဏတော ပုဗ္ဗေဝဿ ဟောတိ “သံဃေန သာဓာရဏံ ဟောတူတိ ပဋိဂ္ဂဟိဿာဒိ”တိ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ဟောတိ “သံဃေန သာဓာရဏံ ဟောတူတိ ပဋိဂ္ဂဏှာဒိ”တိ။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဟောတိ “သံဃေန သာဓာရဏံ ဟောတူတိ ဟိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ မယာ”တိ။ ဧဝံ တိလက္ခဏသမ္ပန္နံ ကတွာ လဒ္ဓိံ လာဘံ ဩသာရဏလက္ခဏံ အဝိကောပေတွာ ပရိဘုဇ္ဇန္တော သာဓာရဏဘောဂီ အပုဋိဝိဘတ္တဘောဂီ စ ဟောတိ။

ဣမံ ပန သာရဏီယဓမ္မန္တိ ဣမံ စတုတ္ထံ သရိတဗ္ဗယုတ္တဓမ္မံ။ န ဟိ။ ပ။ ဂဏှန္တိ၊ တဿ သာဓာရဏဘောဂိတာ ဒုဿိလဿ နတ္ထိတိ အာရမ္ဘေပိ တာဝ န သမ္ဘဝာဟိ၊ ကုတော ပူရဏန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိသုဒ္ဓသီလောတိ ဣမိနာ လာဘဿ ဓမ္မိကဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဝတ္တံ အခဏှန္တောတိ ဣမိနာ အပုဋိဝိဘတ္တဘောဂိတံ သာဓာရဏဘောဂိတဉ္စ ဒဿေတိ။ သတိ ပန တဒုဘယေ သာရဏီယဓမ္မော ပူရိတော ဧဝ ဟောတိတိ အာဟ “ပူရေတိ”တိ။ ဩဒိဿကံ ကတွာတိ ဧတေန အနောဒိဿကံ ကတွာ ပိတုနော၊ အာစရိယုပဇ္ဇာယာဒိနံ

ဝါ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ ဒေန္တဿ သာရဏီယဓမ္မောယေဝ ဟောတိတိ
 ဒဿေတိ။ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဝဿံ ဒါတဗ္ဗံ။ သာရဏီယဓမ္မော ပနဿ န ဟောတိ
 ပဋိဇဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဩဒိဿကံ ကတွာ ဒိန္နတ္တာ။ တေနာဟ “ပလိဗောဇဂ္ဂနံ
 နာမ ဟောတိ”တိ။ ပုတ္တပလိဗောဓဿ ဝဋ္ဋတိ အမုတ္တပလိဗောဓဿ ပူရေတုံ
 အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သာရဏီယဓမ္မံ ပူရေန္တဿ
 ဩဒိဿကဒါနံ ဝဋ္ဋတိ, န ဝဋ္ဋတိတိ? နော န ဝဋ္ဋတိ ယုတ္တဋ္ဌာနေတိ
 ဒဿေန္တော “တေန ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ ဣမိနာ ဩဒိဿကဒါနံ ပနဿ န
 သဗ္ဗတ္ထ ဝါရိတန္တိ ဒဿေတိ။ ဂိလာနာဒိနံ ဟိ ဩဒိဿကံ ကတွာ ဒါနံ
 အပ္ပဋိဝိဘာဂပက္ခိကံ “အသုကဿ န ဒဿာမိ”တိ ပဋိက္ခေပဿ အဘာဝ-
 တော။ ဗျတိရေကပ္ပဓာနော ဟိ ပဋိဘာဂေါ။ တေနာဟ “အဝဿေသ”န္တိ-
 အာဒိ။ အဒါတုဗ္ဗိတိ ဝိ-သဒ္ဓေန ဒါတုဗ္ဗိ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ။ တဉ္စ ခေါ
 ကရုဏာယနဝဿေန, န ဝတ္တပရိပူရဏဝဿေန၊ တဿှာ ဒုဿီလဿပိ
 အတ္ထိကဿ သတိ သမ္ဘဝေ ဒါတဗ္ဗံ။ ဒါနံ ဟိ နာမ န ကဿစိ နိဝါရိတံ။

သုသိက္ခိတာယာတိ သာရဏီယပူရဏဝိမိမ္မိ သုသိက္ခိတာယ၊ သုကုသလာ-
 ယာတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တဿ ကောသလံ ဒဿေတုံ “သုသိက္ခိတာယ ဟိ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒွါဒသဟိ ဝဿေဟိ ပူရေတိ၊ န တတော ဩရန္တိ ဣမိနာ တဿ
 ဒုပ္ပုရတံ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ သော မဟပူလော မဟာနိသံသော ဒိဋ္ဌဓမ္မိ-
 ကေဟိပိ တာဝဂရုတရေဟိ ဖလာနိသံသေဟိ အနဂတောတိ တံသမဂီ စ
 ပုဂ္ဂလော ဝိသေသလာဘိ အရိယပုဂ္ဂလော ဝိယ လောကေ အစ္စရိယဗျူဟ-
 ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ။ တထာ ဟိ သော ဒုပ္ပဇဟဒါနမယဿ သီလ-
 မယဿ ပုညဿ ပဋိပက္ခဓမ္မံ သုဒ္ဓုရေ ဝိက္ခမ္ဘိတံ ကတွာ ဝိသုဒ္ဓေန စေတသာ
 လောကေ ပါကဇော ပညာတော ဟုတွာ ဝိဟရတိ။ တဿိမမတ္တံ ဗျတိရေ-
 ကတော အန္တယတော စ ဝိဘာဝေတုံ “သစေ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ
 သုဝိညေယျမေဝ။

ဣဒါနိဿ သမ္မရာယိကေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ စ အာနိသံသေ ဒဿေတုံ “ဧဝံ
 ပူရိတသာရဏီယဓမ္မဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နေဝ ဣဿာ န မစ္ဆရိယံ ဟောတိ
 စိရကာလဘာဝနာယ ဝိဓုတဘာဝတော။ မနုဿာနံ ဝိယော ဟောတိ
 ပရိစ္စာဂသီလတာယ ဝိသုတတ္တာ။ တေနာဟ “ဒဒံ ဝိယော ဟောတိ
 ဘဇန္တိ နံ ဗဟူ”တိအာဒိ။ သုလဘပစ္စယော ဟောတိ ဒါနဝဿေန ဥဋ္ဌာရဇ္ဈာ-
 သယာနံ ပစ္စယလာဘဿ ဣဓာနိသံသသဘာဝတော ဒါနဿ။ ပတ္တဂတမဿ

၁-ဝိသုဒ္ဓတ္တာ (ဒိ-ဋီ ၂-၃၃-ဝိဋ္ဌေ) ၂-ဆံ ၂၃၄-ဝိဋ္ဌေ။

ဒိယျမာနံ န ဒိယတိ ပတ္တဂတဿေဝ ဒွါဒသဝဿိကဿ မဟာဝတ္တဿ အဝိစ္ဆေဒေန ပူရိတတ္တာ။ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ လဘတိ ဒေဝသိကံ ဒက္ခိဏေယျာနံ အဂ္ဂတော ပဌာယ ဒါနဿ ဒိန္နတ္တာ။ ဘယေ ဝါ။ပ။ အာပဇ္ဇန္တိ ဒေယျပုဂ္ဂို-
ဟကဝိကပုံ အကတွာ အတ္တနိ နိရပေက္ခစိတ္တေန စိရကာလံ ဒါနဿ ပူရိတတာယ ပသာရိတစိတ္တတ္တာ။

တကြာတိ တေသု အာနိသံသေသု ဝိဘာဝေတဗ္ဗေသု။ ဣမာနိ ဖလာနိ ဝတ္ထုနိ ကာရဏာနိ။ မဟာဝိရိဂါမော^၁ နာမ နာဂဒီပပဿေ ဧကော ဂါမောဝ။ အလဘန္တာဝိတိ အပ္ပပုညတာယ အလာဘိနော သမာနာပိ။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂသဘာဝန္တိ သဘာဝံ တဗ္ဘာဂိယံ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂံ ဇာနန္တိ။ အနုတ္တရိမနဿဓမ္မတ္တာ ထေရာနံ သံသယဝိနောဒနတ္ထ၌ “သာရဏီယဓမ္မော မေ ဘန္တေ ပူရိတော”တိ အာဟ။ တထာ ဟိ ဒုတိယဝတ္ထုသျှိမ္ပိ ထေရေန အတ္တာ ပကာသိတော။ ဒဟရကာလေ ဧဝံ ကိရ သာရဏီယဓမ္မပူရကော အဟောသိ။ မနုဿာနံ ဝိယတာယ သုလဘပစ္စယဘာယပိ ဣဒံ ဝတ္ထုမေဝ။ ပတ္တဂတာဒိယနဿ ပန ဝိသေသံ ဝိဘာဝနတော “ဣဒံ တာဝ။ပ။ ဧတ္ထ ဝတ္ထု”တိ ဝုတ္တံ။

ဝိရိဘဏ္ဍမဟာပူဇာယာဘိ စေတိယဂိရိမ္ပိ သကလလင်္ကာဒီပေ ယောဇ-
နပ္ပမာဏေ သမုဒ္ဓေ စ နာဝါသဃံသုဇာဒိကေ ဌပေတွာ ဒီပပုပ္ဖဂန္ဓာဒီဟိ ကရိယမာနာယ မဟာပူဇာယ။ တဿာ စ ပဋိပတ္တိသာ အဝဉ္ဇဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ “ဧတေ မယံ ပါပုဏိဿန္တိ”တိ အာဟ။ မရိယာယေနဝိ လေသေနပိ။ အနုန္တဝိကန္တိ “သာရဏီယဓမ္မပူရကော”တိ ယထာဘူတပဝေဒနံ တုမှာကံ အနုန္တဝိကန္တိ အတ္ထော။

အနာရောစေတွာဝ ပလာယိံသု ဘောရဘယေန။ “အတ္တနော ဒုဇ္ဇိဝိကာ-
ယာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ အဟံ သာရဏီယဓမ္မပူရိကာ၊ မမ ပတ္တပရိယာပန္ဓေနပိ သဗ္ဗာ-
ပိမာ ဘိက္ခုနိယော ယာပေဿန္တိတိ အာဟ “မာ တုဓမ္မ တေသံ ဂတအာဝံ စိန္တယိတ္တာ”တိ။ ဝဋီဿတိတိ ကပ္ပိဿတိ။ ထေရိ သာရဏီယဓမ္မပူရိကာ အဟောသိ။ ထေရဿ ပန သီလတေဇေနေဝ ဒေဝတာ ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိ။

နတ္ထိ ဧတေသံ ခဏ္ဍန္တိ အခဏ္ဍာနိ။ တံ ပန နေသံ ခဏ္ဍံ ဒဿေတုံ “ယဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဥပသမ္ပန္နသီလာနံ ဥဒ္ဓေသက္ကမေန အာဒိ-
အန္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ “သတ္တယူ”တိအာဒိ။ န ဟိ အညော ကောစိ

၁-မဟာဝိရိဂါမော (က)

အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အနုက္ကမော အတ္ထိ၊ အနုပသမ္ပန္နသီလာနံ သမာဒါနက္ကမေနပိ အာဒိအန္တာ လတ္တန္တိ။ ပရိယန္တေ ဆိန္ဒသာဋကော ဝိယာတိ တတြန္တေ ဒသန္တေ ဝါ ဆိန္ဒဝတ္တံ ဝိယ။ ဝိသဒိသုဒါဟရဏဉ္စေတံ “အဇဏ္ဍာနီ”တိ ဣမဿ အဓိကတတ္တာ။ ဧဝံ သေသာနမ္ပိ ဥဒါဟရဏာနိ။ ခဏ္ဍိကတာ ဘိန္ဒတာ ခဏ္ဍံ၊ တံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ခဏ္ဍံ၊ သီလံ။ ဆိဒ္ဓန္တိအာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ ဝေမဇ္ဈေ ဘိန္ဒံ ဝိနိဝိဇ္ဈနဝသေန။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန ဂါဝိ ဝိယာတိ သမ္ပန္နော။ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန ဥပစုံ တတိယဘာဂဂတံ သမ္ပိန္ဒဝတ္တံ သဗလံ၊ ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေဟေဝ မိန္ဒုဟိ အန္တရန္တရာဟိ ဝိမိသံ ကပ္ပာသံ။ အယံ ဣမေသံ ဝိသေသော။ သဗလရဟိတာနိ အသဗလာနိ၊ တထာ အကပ္ပာသာနိ။ သီလဿ တဏှာဒါသဗျတော မောစနံ ဝိဝေပုနိဿယဘာဝါပါဒနံ၊ တသ္မာ တဏှာဒါသဗျတော မောစနဝစနေန တေသံ သီလာနံ ဝိဝေပုနိဿယတမာဟ။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတောတိ ဣမိနာ ဘုဇိဿကရာနိ ဘုဇိဿာနီတိ ဥတ္တရပဒလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ ဒေသေတိ။ ယသ္မာ ဝါ တံသမဂီပုဂ္ဂလော သေရီ သယံဝသီ ဘုဇိဿော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာပိ ဘုဇိဿာနိ။ အဝိညူနံ အပ္ပမာဏတာယ “ဝိညုပ္ပသတ္တာနီ”တိ ဝုတ္တံ။ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝေန ဝါ သမ္ပန္နတ္တာ ဝိညူဟိ ပသတ္တာနီတိ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ။

တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အပရာမဋ္ဌတ္တာတိ “ဣမိနာဟံ သီလေန ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရော ဝါ”တိ တဏှာပရာမာသေန, “ဣမိနာဟံ သီလေန ဒေဝေါ ဟုတ္တာ တတ္ထ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော ဘဝိဿာမီ”တိ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေန စ အပရာမဋ္ဌတ္တာ။ ပဗ္ဗမဋ္ဌန္တိ “အယံ ဧတ သီလေသု ဒေါသော”တိ စတုသု ဝိပတ္တိသု ယာယ ကာယစိ ဝိပတ္တိယာ ဒဿနေန ပရာမဋ္ဌံ၊ အနဋ္ဌိသေတုံ စောဒေတုန္တိ အတ္ထော။ သီလံ နာမ အဝိပုဋိသာရာဒိပါရမ္ပရိယေနယာဝဒေဝ သမာဓိသမ္ပာဒနတ္ထန္တိ အာဟ “သမာဓိသံဝတ္တနိကာနီ”တိ။ သမာဓိသံဝတ္တနပ္ပယောဇနာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။

သမာနဘာဝေါ သာမညံ၊ ပရိပုဏ္ဏစတုပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန မဇ္ဈေ ဘိန္ဒသုဝဏ္ဏဿ ဝိယ ဘေဒါဘာဝတော သီလေန သာမညံ သီလသာမညံ၊ တံ ဂတော ဥပဂတောတိ သီလသာမညဂတော။ တေနာဟ “သမာနဘာဝုပဂတသီလော”တိ၊ သီလသမ္ပတ္တိယာ သမာနဘာဝံ ဥပဂတသီလော သဘာဂဝုတ္တိကောတိ အတ္ထော။ ကာမံ ပုထုဇနာနဗ္ဗိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ နာနတ္ထံ န သိယာ၊ တံ ပန န ဧကန္တိကံ၊ ဣဒံ ဧကန္တိကံ နိယတဘာဝတောတိ အာဟ

၁-ဝတ္ထန္တေ (ဒိ-၇၂-၃၃၄-၅၆၄) ၂-ပါရိပုဏ္ဏိယေန (က)

“နတ္ထိ မဂ္ဂသီလေ နာနတ္ထ”န္တိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တန္တိ မဂ္ဂသီလံ သန္ဓာယ တံ “ယာနိ တာနိ သီလာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ယာယန္တိ ယာ အယံ မယုဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ ပစ္စက္ခာတု။ ဒိဋ္ဌိတိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ။ နိဋ္ဌေါသာဘိ နိဋ္ဌတဒေါသာ၊ သမုတ္တိန္ဒရာဂါဒိပါပဓမ္မာတိ အတ္ထော။ နိယျာတိတိ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော နိဿရတိ နိဂစ္ဆတိ။ သယံ နိယုန္တိယေဝ ဟိ တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလံ ဝဇ္ဇဒုက္ခတော နိယျာပေတိတိ ဝုစ္စတိ။ ယာ သတ္ထု အနုသိဋ္ဌိ၊ တံ ကရောတိတိ တက္ကရော၊ တဿ၊ ယထာနုသိဋ္ဌိ ပဋိပဇ္ဇန္တဿာတိ အတ္ထော။ သမာနဒိဋ္ဌိဘာဝန္တိ သဒိသဒိဋ္ဌိဘာဝံ သစ္စသမ္ပုဂ္ဂိဝေဓေန အဘိန္ဒဒိဋ္ဌိဘာဝံ။

ပဌမသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ သဗြဟ္မစာရိနန္တိ သဟဓမ္မိကာနံ။ ပိယံ ပိယာယိတဗ္ဗကံ ကရောန္တိတိ ပိယကရဏာ။ ဂရံ ဂရုဋ္ဌာနိယံ ကရောန္တိတိ ဂရုကရဏာ။ သင်္ဃာ- နုတ္တာယာတိ သင်္ဃာဝတ္ထုဝိသေသဘာဝတော သဗြဟ္မစာရိနံ သင်္ဃာဏာယ သံဝတ္တန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော။ အဝိဝဒနုတ္တာယာတိ သင်္ဃာဝတ္ထုဘာဝတော ဧဝ န ဝိဝဒနုတ္တာယ။ သတိ စ အဝိဝဒနဟေတုဘူတသင်္ဃာကတ္ထေ တေသံ ဝသေန သဗြဟ္မစာရိနံ သမဂ္ဂဘာဝေါ ဘေဒါဘာဝေါ သိဒ္ဓေါယေဝါတိ အာဟ “သာမဂ္ဂိယာ”တိအာဒိ။

ဒုတိယသာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိဿာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ ဝမိတတိ ဘာဝနာပါရိပူရိဝသေန ပရိမြူဟိတာ။ ပုနပ္ပုနံ ကတာတိ ဘာဝနာယ ဗဟုလိကရဏေန အပရာပရံ ပဝတ္တိတာ။ ယုတ္တယာနသဒိသာ ကတာတိ ယထာ ယုတ္တမာဇညယာနံ ဆေကေန သာရထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရုစိ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ယထာရုစိ ပဝတ္တိရဟံ ဂမိတာ။ ဝတ္ထုကတာတိ ဝါ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝတ္ထု ပိယ ကတာ၊ သဗ္ဗသော ဥပတ္တိလေသဝိသောဓနေန ဣဒ္ဓိဝိသေသတာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော သုဝိ- သောဓိတပရိဿယဝတ္ထု ပိယ ကတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဓိဋ္ဌိတတိ

ပဋိပက္ခဗုဒ္ဓိဘာဝတော သုဘာဝိတဘာဝေန တံတံအဓိဋ္ဌာနယောဂုတာယ ဌပိ-
 တာ။ သမန္တတော စိတတိ သဗ္ဗဘာဝေန ဘာဝနူပစယံ ဂမိတာ။ တေနာဟ
 “ဥပစိတာ”တိ။ သုဋ္ဌ၊ သမာရဗ္ဗီတိ ဣဒ္ဓိဘာဝနာသိခါပုတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ
 သမ္ဘာဝိတာ။ အဘူတဗျာကရဏံ ဗျာကဏေတီတိ “မေတ္တာ ဟိ ခေါ မေ
 စေတောဝိမုတ္တိ ဘာဝိတာ”တိအာဒိနာ အတ္တနိ အဝိဇ္ဇမာနဂုဏာဘိဗျာဟာရံ
 ဗျာဟရတိ။ စေတောဝိမုတ္တိသဒ္ဓိ အပေက္ခိတွာ “နိဿဋ္ဌာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုန
 ဗျာပါဒေါ နတ္ထိတိ ဣဒါနိ မမ ဗျာပါဒေါ နာမ သဗ္ဗသော နတ္ထိတိ ဥတွာ။

မလဝိပဿနာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ဉာဏံ၊ အာဒိနဝါနုပဿနေ ဉာဏံ၊
 မုစ္စိတုကဗျတာဉာဏံ၊ ဘင်္ဂဉာဏန္တိ စတုန္တံ ဉာဏာနံ အဓိဝစနံ။ ယေသံ
 နိမိတ္တာနံ အဘာဝေန အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိယာ အနိမိတ္တတာ၊ တံ ဒဿေတံ
 “သာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရာဂဿ နိမိတ္တံ၊ ရာဂေါ ဝေ ဝါ နိမိတ္တံ ရာဂ-
 နိမိတ္တံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဒေါသနိမိတ္တာဒိနံ သင်္ကဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ရူပဝေဒနာဒိ-
 သင်္ခါရနိမိတ္တံ ရူပနိမိတ္တာဒိ။ တေသံယေဝ နိစ္စာဒိဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ နိစ္စ-
 နိမိတ္တာဒိ။ တယိဒံ နိမိတ္တံ ယသ္မာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အရဟတ္တဖလေ နတ္ထိ၊ တသ္မာ
 ဝုတ္တံ “သာ ဟိ။ပ။အနိမိတ္တာ”တိ။ နိမိတ္တံ အနုဿရတိ အနုဂစ္ဆတိ အာရမ္ဘ
 ပဝတ္တတိ သီလေနာတိ နိမိတ္တာနုဿာရိ။ တေနာဟ “ဝုတ္တပ္ပဘေဝံ နိမိတ္တံ
 အနုသရဏသဘာဝ”န္တိ။

အသ္မိမာနောတိ “အသ္မိ”တိ ပဝတ္တော အတ္တဝိသယော မာနော။ အယံ
 နာမ အဟမသ္မိတိ ရူပလက္ခဏော ဝေဒနာဒိသု ဝါ အညတရလက္ခဏော အယံ
 နာမ အတ္တာ အဟံ အသ္မိတိ။ အသ္မိမာနော သမုဋ္ဌါတိယတိ ဧတေနာတိ အသ္မိ-
 မာနသမုဋ္ဌါတော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ ပုန အသ္မိမာနော နတ္ထိတိ တဿ
 အနုပုတ္တိခမ္ပတာပါဒနံ ကိတ္တေန္တော သမုဋ္ဌါတတ္တမေဝ ဝိဘာဝေတိ။

နိဿာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ။

၄-ဘဒ္ဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄-၁၅။ စတုတ္ထေ အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဝါ ကမ္မံ အာရာမော တေဿာတိ
 ကမ္မာရာမော။ ကမ္မေ ရတော န ဂန္ထဓုရေ ဝိပဿနာဓုရေ ဝါတိ ကမ္မရတော။
 ပုနပျုနံ ယုတ္တောတိ တပ္ပရဘာဝေန အနု အနု ယုတ္တော ပသုတော။ အာလာပ-
 သဗ္ဗာပေါတိ ဣတ္ထိဝဏ္ဏပုရိသဝဏ္ဏာဒိဝသေန ပုနပျုနံ လပနံ။ ပဉ္စမေနတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဘဒ္ဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ ဝိသဘာဂဝေဒနုပ္ပတ္တိယာ ကကစေနေဝ စတုဗ္ဗရိယာပထံ ဆိန္ဒုန္တော အာဗာဓယတိတိ အာဗာဓော၊ သော ယဿ အတ္ထိတိ အာဗာ-
ဓိကော။ တံသမုဋ္ဌာနဒုက္ခေန ဒုက္ခိတော။ အဓိမတ္တဂိလာနောတိ ဓာတုသင်္ခ-
ယေန ပရိက္ခိဏသရိရော။

သပ္ပဋိဘယကန္တာရသဒိသာ သောဠသဝတ္ထုကာ အဠဝတ္ထုကာ စ ဝိစိကိန္တော
တိဏ္ဏာ ဣမာယာတိ တိဏ္ဏဝိစိကိန္တော။ ဝိဂတာ သမုတ္တိန္တာ ပဝတ္တိအာဒိသု
“ဧဝံ န ခေါ န န ခေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တိကာ ကထံကထာ အဿာတိ ဝိဂတ-
ကထံကထာ။ သာရဇ္ဇကရာနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဟိနတ္တာ ရာဂဝိက္ခေပေသု သီလာဒိ-
ဂုဏေသု စ တိဋ္ဌကတ္တာ ဝေသာရဇ္ဇံ၊ ဝိသာရဒဘာဝံ ဝေယျတ္တိယံ ပတ္တာတိ
ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တာ။ အတ္တနာ ဧဝ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌတ္တာ န ပရံ ပစ္စေတိ၊ နဿ
ပရော ပစ္စေတဗ္ဗော အတ္ထိတိ အပရပ္ပစ္စယာ။

ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဂိလာနဘာဝတော ဝုဋ္ဌာယ ဝုဋ္ဌိတော။ ဘာဝပ္ပ-
ဓာနော ဟိ အယံ နိဒ္ဒေသော။ ဂိလာနော ဟုတ္တာ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဣဒံ ပန
အတ္ထမတ္တနိဒဿနံ။

နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သောပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဧတ္ထ ပဋိသလ္လာနန္တိ တေဟိ
တေဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကဥပါသကာဒိသတ္တေဟိ စေဝ ရူပါရမ္မ-
ဏာဒိသင်္ခါရေဟိ စ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အပသတ္တိတွာ နိလိယနံ ဝိဝေစနံ။ ကာယ-
စိတ္တေဟိ တတော ဝိဝိတ္တော ဧကိဘာဝေါ ပဝိဝေကောတိ အာဟ “ဧကိ-
ဘာဝါယာ”တိအာဒိ။ ဧကိဘာဝတောတိ စ ဣဓိနာ ကာယဝိဝေကတော
ဝုဋ္ဌာနမာဟ။ ဓမ္မနိဏ္ဏာနက္ခန္တိတောတိအာဒိနာ စိတ္တဝိဝေကတော။ ဝုဋ္ဌိ-
တောတိ တတော ဒုဝိခဝိဝေကတော ဘဝဂုံပ္ပတ္တိယာ သဗြဟ္မစာရိဟိ သမာ-
ဂမေန ဥပေတော။

သောပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-မစ္ဆဗန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ အဋ္ဌမေ မစ္ဆယာတကန္တိ မစ္ဆဗန္ဓံ ကေဝဏံ။ ဩရန္တိကာဒိသု ဥရန္တာ
ဝုစ္ဆန္တိ ဋေကော၊ ဥရန္တေ ဟန္တိတိ ဩရန္တိကော။ သူကရိကာဒိသုပိ သေဝ
နယော။

မစ္ဆဗန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမမရဏသတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ ဝေံနာမကေ ဂါမေတိ နာတိကာနာမကံ ဂါမံ နိဿာယ။
ဒွိန္ဒံ စူဠပိတိမဟာပိတိပုတ္တာနံ ဒွေ ဂါမော၊ တေသု ကေသ္မိံ ဂါမေ။ ဉှတိန်
ဟိ နိဝါသဋ္ဌာနဘူတော ဂါမော ဉှတိကော၊ ဉှတိကောယေဝ နာတိကော
ဥ-ကာရဿ န-ကာရာဒေသော “အနိဗ္ဗိတာ န နာယရေ”တိအာဒိသု ဝိယ။
သော ကိရ ဂါမော ယေသံ တဒါ တေသံ ပုဗ္ဗပုရိသေန အတ္တနော ဉှတိန်
သာဓာရဏဘာဝေန နိဝသိတော၊ ဘေန ဉှတိကောတိ ပညာယိတ္ထ။ အထ
ပစ္ဆာ ဒွိဟိ ဒါယာဒေဟိ ဒွိခာ ဝိဘဗိတော ပရိဘုတ္တော။ ဂိဉ္ဇကာ ဝုစ္ဆတိ
ဣဋ္ဌကာ၊ ဂိဉ္ဇကာဟိယေဝ ကတော အာဝသထောတိ ဂိဉ္ဇကာဝသထော။
သော ဟိ အာဝါသော ယထာ သုဓာပရိကမ္ပေန ပယောဇနံ နတ္ထိ၊ ဝေံ ဣဋ္ဌ-
ကာဟိ ဝေံ စိနိတော ဆာဒေတော ကဟော။ တသ္မိံ ကိရ ပဒေသေ မတ္တိကာ
သက္ခရမရုမုဝါလုကာဒိဟိ အသမ္ဘိဿာ ဂယိနာ သဏှသုဒမာ၊ တာယ ကတာနိ
ကုလာလဘာဇနာနိပိ သိလာမယာနိ ဝိယ ဒဋ္ဌာနိ၊ တသ္မာ တေ ဥပါသကာ
တာယ မတ္တိကာယ ဒီဃပုထု ဣဋ္ဌကာ ကာရေတွာ ဌပေတွာ ဌပေတွာ ဒွါရ-
ဝါတပါနကဝါဠတုလာယော သဗ္ဗံ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန ဝိနာ တာဟိ ဣဋ္ဌကာဟိ-
ယေဝ ပါသာဒံ ကာရေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣဋ္ဌကာမယေ ပါသာဒေ”တိ။

ရတ္တိန္ဒိဝန္တိ ကေရတ္တိဒိဝံ။ ဘဂဝတော သာသနန္တိ အရိယမဂ္ဂပ္ပင်္ဂေဓာဝဟံ
သတ္ထု ဩဝါဒံ။ ဗဟု ဝတ မေ ကတံ အဿာတိ ဗဟု ဝတ မယာ အတ္တ-
ဟိတံ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ ကတံ ဘဝေယျ။

တဒန္တရန္တိ တတ္ထကံ ဝေလံ။ ကေဝိဏ္ဏပါတန္တိ ကေံ ဒိဝသံ ယာပနပ္ပ-
ဘောနကံ ပိဏ္ဏပါတံ။ ယာဝ အန္တော ပဝိဋ္ဌဝါတော ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ ဗဟိ

၁-ဒိသုပ္ပိ ၁-၂၂၀၊ သံ-၄ ၁-၃၉၊ ဇ-တက-၄ ၂-၂၂-ပိဋေသု။

နိက္ခန္တဝါတော ဝါ အန္တော ပဝိသတိတိ ကေသေဝံ ပဝေသနိက္ခမော
ဝိယ ဝုတ္တံ၊ တံ နာသိကာဝါတဘာဝသာမညေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဌမမရဏသထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ခုတိယမရဏသထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ နိက္ခန္တေတိ ဝိတိဝတ္ထေ။ ပတိဂတာယာတိ^၁ ပစ္စာဂတာယ၊
သမ္ပတ္တာယာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပဋိပန္နာယာ”တိ။ သော မမဿ
အန္တရာယောတိ ယထာဝုတ္တာ န ကေဝလံ ကာလကိရိယာဝ၊ မမ အတိဒုလ္လဘံ
ခဏံ လဘိတွာ တဿ သတ္တုသာသနမနသိကာယေ ဧဝ ဇီဝိတဿ စ
သဂ္ဂမောက္ခာနဉ္စ အန္တရာယော အဿ၊ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ
“တိဝိဓော အန္တရာယော”တိအာဒိ။ ဝိပဇ္ဇေယျာတိ ဝိပတ္တိံ ဂစ္ဆေယျ။ သတ္တ-
ကေန ဝိယ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ကန္တနကာရကာ ကာယေ သန္တိဗန္ဓနစ္ဆေဒကဝါတာ
သတ္တကဝါတာ။ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္ဒောတိ နိယျာနာဝဟော ကတ္ထုကမ္ပတာ-
ကုသလစ္ဆန္ဒော။ ပယောဂဝိရိယန္တိ ဘာဝနာနယောဂဝိရိယံ။ န ပဋိဝါတိ န
ပဋိနိဝတ္တတိတိ အပ္ပဋိဝါနိ၊ အန္တရာ ဝေါသာနာနာပဇ္ဇနဝိရိယံ။ တေနာဟ
“အနုတ္တဏ္ဏနာ အပ္ပဋိသဗ္ဗရဏာ”တိ။

ခုတိယမရဏသထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရဏီယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အနုတ္တရိယဝဂ္ဂ

၁-သာမကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁-၂၂။ တတိယဿ ပဌမေ ကေဝလကပ္ပန္တိ ဧတ္ထ ကေဝလ-သဒ္ဓေါ အနဝ-
သေသတ္ထော၊ ကပ္ပ-သဒ္ဓေါ သမန္တဘာဝတ္ထော၊ တဿ ကေဝလကပ္ပံ ပေါက္ခရ-
ဏီယန္တိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနဝသေသံ ဖရိတုံ သမတ္ထဿပိ ဩဘာ-
သဿ ကေနစိ ကာရဏေန ကေဝေသဖရဏဗ္ဗိ သိယာ၊ အယံ ပန သဗ္ဗသောဝ
ဖရတိတိ ဒသေတုံ သမန္တတ္ထော ကပ္ပ-သဒ္ဓေါ ဂဟိတော။ အတ္တနော ဩဘာ-
သေန ဖရိတွာတိ ဝတ္ထာလင်္ကာရသရိရသမုဋ္ဌိတေန ဩဘာသေန ဖရိတွာ။

၁-ပတိပိတာယ (ပဋိပိ)

စန္ဒိမာ ဝိယ ဧကောဘာသံ ဧကပဇ္ဇောတံ ကရိတွာတိ အတ္ထော။ သမနု-
 ညောဘိ သမ္ပဒေဝ ကတမနုညော။ တေနာဟ “သမာနဓိတ္ထော”တိ၊ သမာ-
 နုဇ္ဈာသယောတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခံ ဝစော တေသ္မိန္တိ ဒုဗ္ဗစော၊ တဿ ကမ္မံ
 ဒေါဝစဿံ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ အနာဒရိယဝသေန ပဝတ္တာ စေတနာ၊ တဿ
 ဘာဝေါ အတ္ထိတာ ဒေါဝစဿတာ။ အထ ဝါ ဒေါဝစဿမေဝ ဒေါဝစဿ-
 တာ။ သာ အတ္တတော သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဟောတိ။ စေတနာပဓာနော ဟိ
 သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ စတုန္တံ ဝါ ခန္ဓာနံ အပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာကာရေန ပဝတ္တာနံ
 ဧတံ အဓိဝစနန္တိ ဝဒန္တိ။ ပါပါ အဿဒ္ဓါဒယော ပုဂ္ဂလာ တေဿ မိတ္တာတိ
 ပါပမိတ္တာ၊ တဿ ဘာဝေါ ပါပမိတ္တတာ။ သာပိ အတ္တတော ဒေါဝ-
 စဿတာ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယာယ ဟိ စေတနာယ ပုဂ္ဂလော ပါပမိတ္တာ
 ပါပသမ္ပဝင်္ကော နာမ ဟောတိ၊ သာ စေတနာ ပါပမိတ္တတာ။ စတ္တာရောပိ ဝါ
 အရူပိနော ခန္ဓာ တဒါကာရပဝတ္တာ ပါပမိတ္တတာ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

သာမကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ သမ္ဘဝတိ ဇာတိမရဏံ ဧတေနာတိ သမ္ဘဝေါ၊ ဥပါဒါနန္တိ
 အာဟ “ဇာတိယာ စ မရဏဿ စ သမ္ဘဝေ ပစ္စယဘူတေ”တိ။ အနုပါဒါတိ
 အနုပါဒါယ။ တေနာဟ “အနုပါဒိယိတွာ”တိ။ ဇာတိမရဏာနိ သမ္မာဒိယန္တိ
 ဧတ္တာတိ ဇာတိမရဏသင်္ခယော၊ နိဗ္ဗာနန္တိ အာဟ “ဇာတိမရဏာနံ သင်္ခယ-
 သင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ”တိ။ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစ္စရန္တိ သကလဗ္ဗိ ဝဋုဒုက္ခံ အတိက္ကန္တာ
 စရိမစိတ္တနိရောဓေန ဝဋုဒုက္ခလေသဿပိ အသမ္ဘဝတော။

ဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိတိ သမာပဋ္ဌနကုသလော
 ဟောတိ။ တေနာဟ “သမာပဋ္ဌိတုံ ဣသလော”တိ။ တတ္ထ အန္တောဂတဟေတု-
 အတ္ထော ဌိတိ-သဒ္ဓေါ၊ တဿ ဌပနကုသလောတိ အတ္ထောတိ အာဟ
 “သမာဓိံ ဌပေတုံ သတ္တောတိတိ အတ္ထော”တိ။ တတ္ထ ဌပေတုံ သတ္တောတိတိ

သတ္တဋ္ဌအစွရမတ္တံ ခဏံ ဈာနံ ဌပေတုံ သက္ကောတိ အဓိဋ္ဌာနဝသိဘာဝဿ နိပ္ပါဒိတတ္တာ။ ယထာပရိစ္ဆေဒေနာတိ ယထာပရိစ္ဆိန္ဒကာလေန။ ဝုဋ္ဌာတုံ သက္ကောတိ ဝုဋ္ဌာနဝသိဘာဝဿ နိပ္ပါဒိတတ္တာ။ ကလ္လံ သဉ္စာတံ အဿာတံ ကလ္လိတံ၊ တသ္မိံ ကလ္လိတေ ကလ္လိတဘာဝေ ကုသလော ကလ္လိတကုသလော။ ဟာသေတုံ တောသေတုံ သမ္ပဟံသေတုံ။ ကလ္လံ ကာတုန္တိ သမာဓာနဿ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဒူရိကရဏေန သဟကာရိကာရဏာနဉ္စ သမပ္ပဓာနေန သမာ- ပဇ္ဇနေ စိတ္တံ သမတ္တံ ကာတုံ။ သမာဓိဿ ဂေါစရကုသလောတိ သမာဓိသ္မိံ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ တဿ ဂေါစရေ ကမ္မဋ္ဌာနသညိတေ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနေ ဘိက္ခာစာရ- ဂေါစရေ သတိသမ္ပဇညယောဂတော ကုသလော ဆေကော။ တေနာဟ “သမာဓိဿ အသပ္ပါယေ အနုပကာရကေ ဓမ္မေ ဝဇ္ဇေတွာ”တိအာဒိ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမာဓိံ အဘိနိဟရိတုန္တိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမာဓိံ ဝိသေသ- ဘာဂိယတာယ အဘိနိဟရိတုံ ဥပနေတုံ။

ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ အနုဿတိကာရဏာနိတိ အနုဿတိယော ဝေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက- သမ္ပရာယိကာဒိဟိတသုခါနံ ဟေတုဘာဝတော ကာရဏာနိ။ နိက္ခန္တန္တိ နိဿင်္ဂံ။ ဗုဒ္ဓိန္တိ ဝိဿင်္ဂံ။ ဝုဋ္ဌိတန္တိ အပေတံ။ သဗ္ဗမေတံ ဝိက္ခမ္ဘနမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဂေဓမ္မာတိ ပဉ္စကာမဂုဏတော။ ဣဒန္တိတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဝသေန လဒ္ဓိံ ဥပစာရဇ္ဈာနမာဟ။ အာရမ္မဏံ ကရိတွာတိ ပစ္စယံ ကရိတွာ၊ ပါဒကံ ကတွာတိ အတ္ထော။

အနုဿတိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မဟာကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ သမ္မာဓေတိ ဝါ တဏှာသံကိလေသာဒိနံ သမ္ပိဋ္ဌေ သင်္ကရေ ဃရာဝါသေ။ ဩကာသာ ဝုစ္စန္တိတိ မဂ္ဂဗလသုခါဓိဂမာယ ဩကာသ- ဘာဝတော ဩကာသာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဩကာသာဓိဂမေတိ လောကုတ္တရဓမ္မဿ အဓိဂမာယ အဓိဂန္တဗ္ဗဩကာသော။ ဝိသုဇ္ဈနတ္ထာယာတိ ရာဂါဒိဟိ မလေဟိ

အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဒိဟိ စ ဥပတ္တိလိဋ္ဌစိတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓတ္ထာယ။ သာ ပနာယံ စိတ္တဿ ဝိသုဒ္ဓိ သိဇ္ဈမာနာ ယသ္မာ သောကာဒိနံ အနုပါဒါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သောစနံ ဉ္ဇုတိဗျသနာဒိနိမိတ္တံ စေတသော သန္တာပေါ အန္တောတာပေါ အန္တောနိဇ္ဈာနံ သောကော၊ ဉ္ဇုတိဗျသနာဒိနိမိတ္တမေဝ သောစိကတာ။ “ကဟံ ကေပုတ္တကာ”တိအာဒိနာ ဝိပရိဒေဝနဝသေန လပနံ ပရိဒေဝေါ။ သမတိက္ကမနက္ကာယာတိ ပဟာနာယ။ အာယတိ အနုပုဇ္ဇနံ ဟိ ဣဓ သမတိက္ကမော။ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယာတိ ကာယိကဒုက္ခဿ စ စေတသိကဒေါမနဿဿ စာတိ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ အတ္တင်္ဂမာယ၊ နိရောဓာယာတိ အတ္ထော။ ဉ္ဇုယတိ နိစ္ဆယေန ကမတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဝါ ဉ္ဇုယတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ ဉာဇယာ၊ အရိယမဂ္ဂေါ။ ဣဓ ပန သဟ ပုဗ္ဗဘာဂေန အရိယမဂ္ဂေါ ဂဟိတောတိ အာဂ “သဟဝိပဿနကဿ မဂ္ဂဿ အဝိဂမနက္ကာယာ”တိ။ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနဿာတိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ သန္တာယ ဝဒတိ။ ပစ္စယဝသေန အနုပုဇ္ဇံ အသင်္ခတံ အမတဓာတုမေဝ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

မဟာကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပဌမသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ ဝဇေတိတိ မနသော ဝိဝဇ္ဇနိဿိတံ ဝမိ အာဝဟတိ။ မနောဘာဝနီယောတိ ဝါ မနဿ ဘာဝိတော သမ္ဘာဝိတော။ ယဉ္စ အာဝဇ္ဇတော မနသိ ကရောတော စိတ္တံ ဝိနိဝရဏံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိ ပက္ခေ ကမ္မသာဓနော သမ္ဘာဝနက္ခော ဘာဝနီယ-သဒ္ဓေါ။ “ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနကဗ္ဗန္ဓာန”န္တိ ဝတ္တာ တဒေဝ ဝိဘာဝေန္တော “အာလောကသညံ ဝါ”တိအာဒိ-မာဟ။ ဝိရိယာရက္ခဝတ္ထုအာဒိနံ ဝါတိ ဣတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣဓ အဝုတ္တာနံ အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဆ ဓမ္မာ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ ဣရိယာပထ-သမ္ပရိဝတ္တနတာ၊ အာလောကသညာမနသိကာရော၊ အဗ္ဗောကာသဝါသော၊ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ သပ္ပါယကထာ”တိ။ အန္တရာယသဒ္ဓပရိယာယော ဣဓ အန္တရာ-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “အနန္တရာယေနာ”တိ။

ပဌမသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၁ ၂-၃၀၇၊ ၃၀၈၊ သံ ၁-၃၂၃-ပိဋေသု၊ ၂-အတိဝုတ္တက ၆ ၃၄၁-ပိဋေ။

၈-ဒုတိယသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ မဏ္ဍလသဏ္ဍာနမာဋ္ဌသခေပေန ကတာ ဘောဇနသာလာ မဏ္ဍလမာဋ္ဌာတိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ “ဘောဇနသာလာယာ”တိ။ ငံသသ-
မေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

ဒုတိယသမယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဥဒါယိ သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ ဒိဋ္ဌမဗ္ဗော ဝုစုတိ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေတိ အာဟ “ဣမသ္မိ-
ဇယေဝ အတ္တဘာဝေ”တိ။ သုခဝိဟာရတ္ထာယာတိ နတ္ထိလေသတာယ နိရာမိသေန
သုခေန ဝိဟာရတ္ထာယ။ အာလောကသညံ မနသိ ကရောတိတိ သူရိယစန္ဒ-
ပဇ္ဇောတမဏိဥက္ကာဝိဇ္ဇုအာဒိနံ အာလောကော ဒိဝါရတ္ထိဉ္စ ဥပလဒ္ဓေါ။ ယထာ-
လဒ္ဓဝသေနော အာလောကံ မနသိ ကရောတိ။ စိတ္တေ ဌပေတိ။ တထာ စ နံ
မနသိ ကရောတိ။ ယထာဿ သုဘာဝိတာလောကကသိဏဿ ဝိယ
ကသိဏာလောကော ယထိစ္စကံ ယာဝဒိစ္စကဉ္စ သော အာလောကော ရတ္ထိယံ
ဥပတိဋ္ဌတိ။ ယေန တတ္ထ ဒိဝါသညံ ဌပေတိ။ ဒိဝါရိဝ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ
ဟောတိ။ တေနာဟ “ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္ထိ”န္တိ။ ဒိဝါတိ သညံ
ဌပေတိတိ ဝုတ္တနယေန မနသိ ကတွာ ဒိဝါရိဝ သညံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ယထာနေန
ဒိဝါ။ပ။ တထေဝ တံ မနသိ ကရောတိတိ ယထာနေန ဒိဝါ ဥပလဒ္ဓေါ
သူရိယာလောကော။ ဧဝံ ရတ္ထိမ္ပိ ဒိဝါ ဒိဋ္ဌာကာရေနော တံ အာလောကံ မနသိ
ကရောတိ။ ယထာ စနေန ရတ္ထိ”။ပ။ မနသိ ကရောတိတိ ယထာ ရတ္ထိယံ
စန္ဒာလောကော ဥပလဒ္ဓေါ။ ဧဝံ ဒိဝါပိ ရတ္ထိ ဒိဋ္ဌာကာရေနော တံ အာလောကံ
မနသိ ကရောတိ။ စိတ္တေ ဌပေတိ။ ဝိဝဋ္ဌေနာဟိ ထိနမိဒ္ဓေန အပိဟိတတ္ထာ
ဝိဝဋ္ဌေန။ အနောနဗ္ဗေနာတိ အသဉ္စာဒိတေန။ သဟောဘာသကန္တိ
သညာဏောဘာသံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ရူပဂတဿ ဒိဗ္ဗဿ ဣတရဿ စ
ဒဿနဋ္ဌေန ဣမ ဉာဏဒဿနန္တိ အဓိပ္ပေကန္တိ အာဟ “ဒိဗ္ဗစက္ခုသင်္ခါ-
တဿာ”တိအာဒိ။

ဥဒ္ဓံ ဇိဝိတပရိယာဒါနာတိ ဇိဝိတက္ခယတော ဥပရိ မရဏတော
ပရံ။ သမုဂ္ဂတေနာတိ ဥဋ္ဌိတေန။ ဝုမာတတ္တာတိ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ ဝုမာတတ္တာ

၁-စန္ဒာလောကာဒိအာလောကော(က)

သူနတ္တာ။ သေတရတ္ထေဟိ ဝိပရိဘိန္ဒံ ဝိမိဿိတံ နိလံ၊ ပုရိမဝဏ္ဏ-
 ဝိပရိကာမဘူတံ ဝါ နိလံ ဝိနိလံ၊ ဝိနိလမေဝ ဝိနိလကန္တိ က-ကာရေန
 ပဒဝဗုဒ္ဓမာဟ အနတ္တန္တရတော ယထာ “ဝီတကံ လောဟိတက”န္တိ။
 ဗဒ္ဓိဣလတ္တာတိ ဇိဂုတ္တနိယတ္တာ။ ကုန္တိတံ ဝိနိလံ ဝိနိလကန္တိ ကုတ္တနတ္ထော ဝါ
 အယံ က-ကာရေတိ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ ယထာ “ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ
 အတ္တဂ္ဂစ္ဆတိ”တိ။ ပရိဘိန္ဒုဋ္ဌာနေဟိ ကာကကောဒိဟိ။ ဝိဿန္တမာနံ ပုဗ္ဗန္တိ
 ဝိဿဝန္တပုဗ္ဗံ၊ တဟံ တဟံ ပဋ္ဌရန္တပုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တထာဘာဝန္တိ
 ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗတံ။

သော ဘိက္ခုတိ ယော “ပဿေယျ သရိရံ သီဝထိကာယ ဆဒ္ဓိတ”န္တိ
 ဝုတ္ထော၊ သော ဘိက္ခု။ ဥပသံဟရတိ သဒိသတံ။ အယဒ္ဓိ ခေါတိအာဒိ
 ဥပသံဟရဏာကာရဒဿနံ။ အာယူတိ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ အရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ ပနေတ္ထ
 ဝိညာဏဂတိကမေဝ။ ဥဗ္ဘာတိ ကမ္မဇတေဇော။ ဧဝံပူတိကသဘာဝေါတိ
 ဧဝံ အတိဝိယ ပူတိသဘာဝေါ အာယုအာဒိဝိဂမေ ဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော။
 ဒေသော ဘဝိဿတိတိ ဧဝံဘာဝိတိ အာဟ “ဧမေဝံ ဥဒ္ဓုမာတာဒိဘေဒေါ
 ဘဝိဿတိ”တိ။

လုဋ္ဌိတွာ လုဋ္ဌိတွာတိ ဥပ္ပါဠေတွာ ဥပ္ပါဠေတွာ။ သေသာဝသေသမံသ-
 လောဟိတယုတ္တန္တိ သဗ္ဗသော အက္ခာဒိတတ္တာ တဟံ တဟံ သေသေန
 အပ္ပါဝသေသေန မံသလောဟိတေန ယုတ္တံ။ အညေန ဟတ္တန္တိကန္တိ
 အဝိသေသေန ဟတ္တန္တိကာနံ ဝိပ္ပကိဏ္ဍတာ ဇောတိတာတိ အနဝသေသတော
 တေသံ ဝိပ္ပကိဏ္ဍတံ ဒသေန္တော “စတုသဒ္ဓိဘေဒဒ္ဓိ”တိအာဒိမာဟ။ တေဇရာ-
 ဝဿိကာနိတိ တိရောဝဿဂတာနိ။ တာနိ ပန သံဝစ္ဆရံဝိတိဝတ္တာနိ ဟောန္တိတိ
 အာဟ “အတိက္ကန္တသံဝစ္ဆရုနိ”တိ။ ပုရာဏတာယ ဃနဘာဝဝိဂမေန
 ဝိစုဏ္ဍတာ ဣမ ပူတိဘာဝေါ။ သော ယထာ ဟောတိ၊ တံ ဒသေန္တော
 “အဗ္ဗောက္ခာသေ”တိအာဒိမာဟ။ အနေကဓာတူနန္တိ စက္ခုဓာတုအာဒိနံ၊
 ကာမဓာတုအာဒိနံ ဝါ။ သတိယာ စ ဉာဏဿ စ အတ္တာယာတိ
 “အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိ”တိအာဒိနာ၊ ဝုတ္တာယ
 သတ္တဋ္ဌာနိကာယ သတိယာ စေဝ တံသမ္ပယုတ္တဉာဏဿ စ အတ္တာယ။

ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၃-၁၉၆၊ အံ ၂-၂၂၁-ဝိဇ္ဇေသျ၊ ၂-ဒီ ၁-၆၇၊ ဒီ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂-ဝိဇ္ဇေသျ၊

၁၀-အနုတ္တရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ နိဟိနန္တိ လာမကံ၊ ကိလိဋ္ဌံ ဝါ။ ဂါမဝါသိကာနန္တိ ဗာလာနံ။ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဣဒန္တိ ဝေါထုဇ္ဇနိကံ။ တေနာဟ “ပုထုဇ္ဇနာနံ သန္တက”န္တိ။ ပုထုဇ္ဇနေဟိ သေဝိတဗ္ဗတ္တာ တေသံ သန္တကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနုရိယန္တိ န နိဒ္ဒေါသံ။ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌော ဟိ အရိယဋ္ဌော။ တေနာဟ “န ဥတ္တမံ န ပရိသုဒ္ဓ”န္တိ။ အရိယေဟိ ဝါ န သေဝိတဗ္ဗန္တိ အနုရိယံ။ အနုတ္တသံဟိတန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာဒိဝိဝိဓဝိပုလာနတ္ထသဟိတံ။ တာဒိသဉ္စ အတ္ထသန္ဓိသိတံ န ဟောတိတိ အာဟ “န အတ္ထသန္ဓိသိတ”န္တိ။ န ဝဇ္ဇေ နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယာတိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနာဘာဝတော။ အသတိ ပန ဝဇ္ဇေ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါဒိနံ အသမ္ဘဝေါယေဝါတိ အာဟ “န ဝိရာဂါယာ”တိအာဒိ။

အနုတ္တမံ အနုတ္တရိယန္တိ အာဟ “တေ အနုတ္တရ”န္တိ။ ဟတ္ထိသ္မိန္တိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မန္တိ အာဟ “ဟတ္ထိနိမိတ္တံ သိက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ။ ဟတ္ထိဝိသယတ္တာ ဟတ္ထိသန္ဓိသိ- တတ္တာ စ ဟတ္ထိသိပ္ပံ “ဟတ္ထိ”တိ ဂဟေတွာ “ဟတ္ထိသ္မိန္တိ သိက္ခိတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဟတ္ထိသိပ္ပေ သိက္ခိတိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေ နယော။

လိင်္ဂဗျတ္တယေန ဝိဘတ္ထိဗျတ္တယေန ပါရိဝရိယေတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ပါရိ- ဝရိယာယ ပစ္စုပဋိတာ”တိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

အနုတ္တရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
အနုတ္တရိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-သေခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၁-၃၄။ စတုတ္ထဿ ပဋ္ဌမေ သေခါနံ ပဋိလဒ္ဓဂုဏဿ ပရိဟာနိ နာမ နတ္ထိတိ အာဟ “ဥပရူပရိဂုဏပရိဟာနာယာ”တိ။ ဥပရူပရိလဒ္ဓဗ္ဗာနံ မဂ္ဂ- ဖလာနံ ပရိဟာနာယ အနုပ္ပါဒါယာတိ အတ္ထော။ တတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာ- နေဝ။

သေခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ သမ္ပယောဂဝသေန ဝိဇ္ဇံ ဘဇန္တိ၊ သဟဇာတအညမညနိဿယ-
 သမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာဒိပစ္စယဝသေန တာယ သဟ ဧကီဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ
 ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ။ အထ ဝါ ဝိဇ္ဇာဘာဂေ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသေ ဝတ္တန္တိ ဝိဇ္ဇာ-
 သဘာဂတာယ တဒေကဒေသေ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသေ ပဝတ္တန္တိတိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ။
 တတ္ထ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ မနောမယိဒ္ဓိ၊ ဆ အဘိညာတိ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ။ ပုရိမေန
 အတ္ထေန တာဟိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ။ ပစ္စိမေန အတ္ထေန တာသု
 ယာ ကာစိ ကောဝ ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ၊ သေသာ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ၊ ဧဝံ ဝိဇ္ဇာပိ ဝိဇ္ဇာယ
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ “ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ” တွေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဓ ပန ဝိပဿနာဉာဏ -
 သမ္ပယုတ္တာ သညာဝ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာတိ အာဂဘာ၊ သညာသီသေန သေသ-
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မာပိ ဝုတ္တာ ဧဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏေတိ အနိစ္စာ-
 နုပဿနာဉာဏေ နိဿယပစ္စယဘူတေ ဥပ္ပန္နသညာ၊ တေန သဟဂတာတိ
 အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဒေသေ နယော။

ဝိဇ္ဇာဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိဝါဒပူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ဧကောဓဇောတိ ကုဇ္ဈနသီလော။ ယသ္မာ သော အပ္ပဟိန-
 ကောဓတာယ အဓိဂတကောဓော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ကောဓေန
 သမန္တာဂတော” တိ အာဟ။ ဥပနာဟော တေဿ အတ္ထိတိ ဥပနာဟိ၊
 ဥပနယုနသီလောတိ ဝါ ဥပနာဟိ။ ဝိဝါဒေါ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ယေဘုယျေန
 ပဌမံ ဝိဒ္ဓံ ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ “ဝိဒ္ဓံ ဘိက္ခုနံ ဝိဝါဒေါ” တိ။ သော ပန
 ယထာ ဗဟူနံ အနတ္တာဝဟော ဟောတိ၊ တံ နိဒဿနမုခေန နိဒဿေန္တော
 “ကထ” န္တိ အာဒိမာဟ။ အဗ္ဘန္တရပရိသာယာတိ ပရိသဗ္ဘန္တရေ။

ဂုဏမက္ခနာယ ပဝတ္ထောပိ အတ္တနော ကာရကံ ဂူထေန ပဟရန္တိ ဂူထော
 ဝိယ ပဌမတရံ မက္ခေတိတိ မက္ခော၊ သော တေဿ အတ္ထိတိ မက္ခိ။ ပဋ္ဌာသတိတိ
 ပဋ္ဌာသော၊ ပရဿ ဂုဏေ ခုသိတာ ဝိယ အပနေတိတိ အတ္ထော။ သော
 တေဿ အတ္ထိတိ ပဋ္ဌာသိ။ ပဋ္ဌာသိ ပုဂ္ဂလော ဟိ ဒုတိယဿ ဓရံ န ဒေတိ၊
 သမံ ဟရိတာ အတိဝဒတိ။ တေနာဟ “ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပဋ္ဌာသေန
 သမန္တာဂတော” တိ။ ဣဿတိတိ ဣဿုကိ။ မစ္ဆရာယတိတိ မစ္ဆရံ၊ တံ တေဿ

အတ္ထိတိ မစ္ဆရီ။ သဌယတိ န သမ္မာ ဘာသတိတိ သဌော အညထာ သန္တံ အတ္တာနံ အညထာ ပဝေဒနတော။ မာယာ တေဿ အတ္ထိ မာယာဝိ။ မိစ္ဆာ ပါပိကာ ဝိညဂရဟိတာ တေဿ ဒိဋ္ဌိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကမ္မပထပရိယာပန္နာယ “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌ”န္တိ အာဒိဝတ္ထုကာယ မိစ္ဆတ္ထပရိယာပန္နာယ အနိယျာနိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “နတ္ထိကဝါဒီ”တိအာဒိ။

သံ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိံ, သယံ ဝါ အတ္တနာ ယထာဂဟိတံ ပရာမသတိ၊ သဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ ပရတော အာမသတိတိ သန္တိဋ္ဌိပရာမာသိ။ အာဓာနံ ဒဋ္ဌံ ဂဏှာ-တိတိ အာဓာနဂ္ဂါဟိ၊ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟိ၊ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ထိရဂ္ဂါဟိတိ အတ္ထော။ ယုတ္တံ ကာရဏံ ဒိသျှာဝ လဒ္ဓိံ ပဋိနိဿဇ္ဇတိတိ ပဋိနိဿဂ္ဂိ၊ ဒုက္ခေန ကိစ္ဆေန ကသိရေန ဗဟုမ္ပိ ကာရဏံ ဒဿေတွာ န သက္ကာ ပဋိနိဿဂ္ဂံ ကာတုန္တိ ဒုပ္ပဋိ-နိဿဂ္ဂိ။ ယော အတ္တနော ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိံ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဒဋ္ဌံ ဂဏှိတွာ အပိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ကာရဏံ ဒဿေတွာ ဝုစ္စမာနော န ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ တဿေတံ အဓိ-ဝစနံ။ တာဒိသော ဟိ ပုဂ္ဂလော ယံ ယဒေဝ ဓမ္မံ ဝါ အဓမ္မံ ဝါ သုဏှာတိ၊ တံ သဗ္ဗံ “ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယေဟိ ကထိတံ၊ ဧဝံ အမှေဟိ သုတ”န္တိ ကုမ္ပေဝ အင်္ဂါနိ သကေ ကပါလေ အန္တောယေဝ သမောဒဟတိ။ ယထာ ဟိ ကစ္ဆပေါ အတ္တနော ဟတ္ထပါဒါဒိကေ အင်္ဂေ ကေနစိ ဘဋိတေ သဗ္ဗာနိ အင်္ဂါနိ အတ္တနော ကပါလေယေဝ သမောဒဟတိ၊ န ဗဟိ နိဟရတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ “န သုန္ဒရော တဝ ဂါဟော၊ ဆဉ္ဇေဟိ န”န္တိ ဝုတ္တော တံ န ဝိဿဇ္ဇတိ၊ အန္တောယေဝ အတ္တနော ဟဒယေ ဧဝ ဌပေတွာ ဝိစရတိ၊ ကုမ္ပိလဂ္ဂါဟံ ဂဏှာတိ။ ယထာ သုသုမာရာ ဂဟိတံ န ပဋိနိဿဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ ဂဏှာတိ။

ဝိဝါဒမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဆဋ္ဌင်္ဂဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ ဒက္ခန္တိ ဝမုန္တိ တောယာတိ ဒက္ခိဏာ၊ ပရိစ္စာဂမယံ ပုညံ၊ တဿူပကရဏဘူတော ဒေယျဓမ္မော စ။ ဣဓ ပန ဒေယျဓမ္မော အဓိပ္ပေ-တော။ တေနောဟ “ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေတိ”တိ။ ဣတော ဥဋ္ဌိတေနာတိ ဣတော ခေတ္တတော ဥပ္ပန္နေန။ ရာဂေါ ဝိနယတိ ဧတေနာတိ ရာဂဝိနယော၊ ရာဂဿ သမုစ္ဆေဒိကာ ပဋိပဒါ။ တေနာဟ “ရာဂဝိနယပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ”တိ။

“ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ သုမနော”တိအာဒိဂါထာယ ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ မုဉ္ဇစေတနာယ ပုဗ္ဗေ ဒါနူပကရဏသမ္ပရဏတော ပဋ္ဌာယ သုမနော “သမ္ပတ္တိနံ နိဒါနံ

အနဂါမိကဒါနံ ဒဿာမီ”တိ သောမနဿိတော ဘဝေယျ။ ခံ ဝိတ္တံ ပသာဒ-
 ဇေတိ ဒဒန္တော ဒေယျဓမ္မံ ဒက္ခိဏေယျဟတ္ထေပတိဋ္ဌာပေန္တော “အသာရတော
 ဓနတော သာရာဒါနံ ကရောမီ”တိ အတ္တနော ဝိတ္တံ ပသာဒေယျ။ ဒတွာ
 အတ္တမနော ဟောတီတိ ဒက္ခိဏေယျာနံ ဒေယျဓမ္မံ ပရိစ္စဇိတွာ “ပဏ္ဍိတ-
 ပညတ္တံ နာမ မယာ အနုဋ္ဌိတံ၊ အဟော သာဓု သုဋ္ဌူ”တိ အတ္တမနော ပမု-
 ဒိတော ပီတိသောမနဿဇာတော ဟောတိ။ သောတိ ယာ အယံ ပုဗ္ဗစေ-
 တနာ မုဉ္ဇစေတနာ အပရစေတနာတိ ဣမာသံ ကမ္မဗလာနံ သဒ္ဓါနဂတာနံ
 သောမနဿပရိဂ္ဂဟိတာနံ တိဝိဇာနံ စေတနာနံ ပါရိပူရိ၊ သော။

သီလသညမေနာတိ ကာယိကဝါစသိကသံဝရေန။ ဟတ္ထပါဒေတိ ဒက္ခိ-
 ဏေယျာနံ ဟတ္ထပါဒေ။ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာတိ တေသံယေဝ မုခံ ဝိက္ခာ-
 လေတွာ၊ အတ္တနာဝ မုခေါဒကံ ဒတွာတိ အဓိပ္ပာယော။
 ဆဋ္ဌင်္ဂါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အတ္တကာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈-၄၁။ အဋ္ဌမေ ကုသလကိရိယာယ အာဒိအာရမ္မဘာဝေန ပဝတ္တဝီရိယံ
 ဋ္ဌိတသဘာဝတာယ သဘာဝဓာရဏဋ္ဌေန ဓာတုတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “အာ-
 ရမ္မဓာတုတိ အာရဘနဝသေန ဖဝတ္တဝီရိယ”န္တိ။ လဒ္ဓါသေဝနံ ဝီရိယံ
 ဗလပုတ္တံ ဟုတွာ ပဋိပက္ခေ ဝိမေတိတိ အာဟ “နိက္ကမဓာတုတိ ဧကာသဋ္ဌတော
 နိက္ကမနသဘာဝံ ဝီရိယ”န္တိ။ ပရက္ကမနသဘာဝေါတိ အဓိမတ္တတရာနံ ပဋိ-
 ပက္ခမဗ္ဗာနံ ဝိမေနသမတ္တတာယ ပဋုပဋုတရဘာဝေန ပရံ ပရံ ဌာနံ အတ္တ-
 မနသဘာဝေါ။ နဝမာဒီသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အတ္တကာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒွါဒသမေ မာဟံ နာဂိတ ယသေန သမာဂမန္တိ မာ အဟံ ယသေန
 သမာဂမနံ ပတ္တေမိ။ မာ စ မယာ ယသောတိ ယသော စ မယာ မာ

၁-ပဋုပဋုတရတိ ပရံ ပရံ (က)

သမာဂစ္ဆတူတိ အတ္ထော။ ဣဓိနာ အတ္တနော လာဘသက္ကာရေန အနတ္ထိကတံ
ဝိဘာဝေတိ။ ပဉ္စဟိ ဝိပုတ္တိဟိတိ တဒဂ်ဝိပုတ္တိအာဒိဟိ ပဉ္စဟိ ဝိပုတ္တိဟိ။
သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

နာဂိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒေဝတာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဓမ္မိကဝဂ္ဂ

၁-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ပရိသိဉ္စိတုန္တိ^၁ ယော စုဏ္ဏမတ္တိကာဒိဟိ ဂတ္တာနိ
ဥဗ္ဗဇ္ဇေန္တော မလ္လကမုဋ္ဌာဒိဟိ ဝါ ခံသန္တော နဟာယတိ၊ သော “န-
ဟာယတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယော တထာ အကတွာ ပကတိယာဝ နဟာယတိ၊
သော “ပရိသိဉ္စိတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဘဂဝတော စ သရိရေ တထာ ဟရိတဗ္ဗံ
ရဇောဇလံ နာမ နပလိမ္ပတိ အစ္ဆဆဝိဘာဝတော၊ ဥတုဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပန
ဘဂဝါ ကေဝလံ ဥဒကေ ဩတရတိ။ တေနာဟ “ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတု”န္တိ။

ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကောတိ ပါစိနကောဋ္ဌကော။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ ဇေတဝန-
ဝိဟာရော ကဒါစိ မဟာ၊ ကဒါစိ ခုဒ္ဒကော။ တထာ ဟိ သော ဝိပဿိဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ယောဇနိကော အဟောသိ၊ သိဒ္ဓိဿ တိဂါဝုတော၊
ဝေဿဘုဿ အမုယောဇနိကော၊ ကကုသန္ဓဿ ဂါဝုတပ္ပမာဏော၊ ကော-
ဏာဂမနဿ အမုဂါဝုတပ္ပမာဏော၊ ကဿပဿ ဝိသတိဥသဘပ္ပမာ-
ဏော၊ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ အဋ္ဌကရိသပ္ပမာဏော ဇာတော။
တမ္ပိ နဂရံ တဿ ဝိဟာရဿ ကဒါစိ ပါစိနတော ဟောတိ၊ ကဒါစိ
ဒက္ခိဏတော၊ ကဒါစိ ပစ္ဆိမတော၊ ကဒါစိ ဥတ္တရတော။ ဇေတဝနဂန္ဓ-
ကုဋိယံ ပန စတုန္တံ မဉ္စပါဒါနံ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ အစလမေဝ။ စတ္တာရိ ဟိ
အစလစေတီယဋ္ဌာနာနိ နာမ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂဋ္ဌာနံ၊ ဣသိပတနေ ဓမ္မ-
စက္ကပ္ပဝတ္တနဋ္ဌာနံ၊ သင်္ကဿနဂရေ ဒေဝေါရောဟနကာလေ သောပါ-
နဿ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ မဉ္စပါဒဋ္ဌာနန္တိ။ အယံ ပန ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကော
ကဿပဒသဗလဿ ဝိသတိဥသဘဝိဟာရကာလေ ပါစိနဒ္ဓါရကောဋ္ဌကော
အဟောသိ၊ သော ဣဒါနိ “ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကော”တွေဝ ပညာယတိ။

၁-မ-၄၂-၇၁-ဝိဇ္ဇာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊

ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ အစိရဝတီ နဂရံ ပရိက္ခိပိတွာ သန္တမာနာ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကံ ပတွာ ဥဒကေန ဘိန္ဒိတွာ မဟန္တံ ဥဒကရဟဒံ မာပေသိ သမတိတ္ထိကံ အနုပုဗ္ဗဂမ္ဘိရံ။ တတ္ထ ဧကံ ရညော နှာနတိတ္ထံ၊ ဧကံ နာဂရာနံ၊ ဧကံ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ဧကံ ဗုဒ္ဓါနန္တိ ဧဝံ ပါဠိက္ခောနိ နှာနတိတ္ထာနိ ဟောန္တိ ရမဏီယာဝိကိဏ္ဍရဇတပဋ္ဌသဒိသဝါလုကာနိ။ ဣတိ ဘဂဝတာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ ယေန အယံ ဝေရူပေါ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကော၊ တေနပသကံမိ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတုံ။ အထာယသ္မာ အာနန္ဒော ဥဒကသာဠိကံ ဥပနာမေသိ။ ဘဂဝါ သုရတ္တဒုပဋံ အပနေတွာ ဥဒကသာဠိကံ နိဝါသေသိ။ ထေရော ဒုပဋေန သဒ္ဓိံ မဟာစီဝရံ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ အကာသိ။ ဘဂဝါ ဥဒကံ ဩတရိ၊ သဟောတရဏေနေဝဿ ဥဒကေ မစ္ဆကစ္ဆပါ သဗ္ဗေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ အဟေသုံ၊ ယန္တနာဠိကာဟိ သုဝဏ္ဏရသဓာရာနိ သိဉ္ဇနကာလော ဝိယ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌပ္ပသာရဏကာလော ဝိယ စ အဟောသိ။ အထ ဘဂဝတော နဟာနဝတ္ထံ ဒဿေတွာ ပစ္စုတ္တိဏ္ဏဿ ထေရော သုရတ္တဒုပဋံ ဥပနာမေသိ။ ဘဂဝါ တံ နိဝါသေတွာ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသဒိသံ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ မဟာစီဝရံ အန္တန္တေန သံဟရိတွာ ပဒုမဂဗ္ဘသဒိသံ ကတွာ ဥပနိတံ ဒွိသု ကဏ္ဍေသု ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကေ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ ဧကစီဝရော အဋ္ဌာသိ”တိ။

ဧဝံ ဋ္ဌိတဿ ပန ဘဂဝတော သရီရံ ဝိကသိတပဒုမပုပ္ဖသဒိသံ သဗ္ဗပါလိ- ဖုလ္လံ ပါရိစ္ဆတ္တကံ၊ တာရာမရိစိဝိကသိတဉ္စ ဂဂနတလံ သိရိယာ အဝဟသမာနံ ဝိယ ဝိရောစိတ္ထံ၊ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပဝိလာသိနိ စဿ ဒုတ္တိံသဝရလက္ခဏ- မာလာ ဂန္တိတွာ ဌပိတာ ဒုတ္တိံသ စန္ဒိမာ ဝိယ၊ ဒုတ္တိံသ သူရိယာ ဝိယ၊ ပဋိပါဠိယာ ဌပိတဒုတ္တိံသစက္ကဝတ္တိဒုတ္တိံသဒေဝရာဇဒုတ္တိံသမဟာဗြဟ္မာနော ဝိယ စ အတိဝိယ ဝိရောစိတ္ထံ။ ယသ္မာ စ ဘဂဝတော သရီရံ သုဓန္တ- စာမိကရသမာနဝဏ္ဏံ သုပရိသောမိတပဝါဠရုစိရတောရဏံ သုဝိသုဒ္ဓနီလ- ရတနာဝလိသဒိသကေသတနရဟံ၊ တသ္မာ တဟံ တဟံ ဝိနိဂ္ဂတသုဇာတ- ဇာဟိဟိဂုံလကရသုပသောဘိတံ ဥပရိ သတမေသရတနာဝလိသုစ္ဆာဒိတံ ဇင်္ဂမဒိဝ ကနကရိရိသိခရံ ဝိရောစိတ္ထံ။ တသ္မိံ စ သမယေ ဒသဗလဿ သရိရဘော နိက္ခမိတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသိယော သမန္တတော အသိတိဟတ္ထပ္ပမာဏေ ပဒေသေ အာဓာဝန္တိ ဝိဓာဝန္တိ ရတနာဝလိရတနဒါမရတနစုဏ္ဏဝိပ္ပကိဏ္ဏံ ဝိယ ပသာရိတရတနစိတ္တကဉ္စနပဋ္ဌမိဝ အာသိဉ္ဇမာနလာခါရသဓာရာစိတ္တမိဝ ဥက္ကာသတနိပါတသမာကုလမိဝ နိရန္တရဝိပ္ပကိဏ္ဏကဏိကာရကိကိဏိကပုပ္ဖမိဝ

ဝါယုဝေဂသမုဒ္ဒတစိနပိဋ္ဌစုဏ္ဏရဋ္ဌိတမိဝ ဣန္ဒဓနုဝိဇ္ဇုလ္လတာဝိတာနသန္တတမိဝ စ ဂဂနတလံ၊ တံ ဌာနံ ပဝနဉ္စ သမ္မာ ဖရန္တံ။ ဝဏ္ဏဘူမိ နာမေသာ၊ ဝေရူပေသု ဌာနေသု ဗုဒ္ဓါနံ သရီရဝဏ္ဏံ ဝါ ဂုဏဝဏ္ဏံ ဝါ စုဏ္ဏိယပဒေဟိ ဝါ ဂါထာဟိ ဝါ အတ္တဉ္စ ဥပမာယော စ ကာရဏာနိ စ အာဟရိတွာ ပဋိဗလေန ဓမ္မကထိကေန ပူရေတွာ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဝေရူပေသု ဟိ ဌာနေသု ဓမ္မကထိကဿ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗသဒိသာနိ ကုရုမာနောတိ နိရုဒကာနိ ကုရုမာနော၊ သုက္ခာ- ပယမာနောတိ အတ္ထော။ သောဒကေ ဂတ္ထေ စိဝရံ ပါရုပန္တဿ ဟိ စိဝရေ ကဏ္ဍိကာနိ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ ပရိက္ခာရဘဏ္ဍံ ဒုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ ပန သရီရေ ရဇောဇလ္လံ န ဥပလိမ္ပတိ၊ ပဒုမပတ္ထေ ဥက္ခိတ္တဥဒကမိန္ဒြ၊ ဝိယ ဥဒကံ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ သိက္ခာဂါရဝတာယ ဘဂဝါ “ပဗ္ဗဇိတဝတ္တံ နာမေတ”န္တိ မဟာစိဝရံ ဥဘောသု ကဏ္ဏေသု ဂဟေတွာ ပုရတော ကာယံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အဋ္ဌာသိ။

တာဠိတဉ္စ ဝါဒိတဉ္စ တာဠိတဝါဒိတံ၊ တူရိယာနံ တာဠိတဝါဒိတံ တူရိယ- တာဠိတဝါဒိတံ၊ မဟန္တဉ္စ တံ တူရိယတာဠိတဝါဒိတဉ္စာတိ မဟာတူရိယ- တာဠိတဝါဒိတံ။ တေနာဟ “မဟန္တေနာ”တိအာဒိ။ အထ ဝါ ဘေရိမုဒိဂ်- ပဏဝါဒိတူရိယာနံ တာဠိတံ ဝိဏာဝေဠုဂေါမုဒိအာဒိနံ ဝါဒိတဉ္စ တူရိယ- တာဠိတဝါဒိတန္တိ ဝါ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဘိညာပါရံ ဂတောတိ အဘိညာပါရဂူ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ သော ဟိ ဘဂဝါ သဗ္ဗဓမ္မေ အဘိဇာနန္တော ဂတောတိ အဘိညာပါရဂူ။ တေသု ပဉ္စု- ပါဒါနက္ခန္ဓေ ပရိဇာနန္တော ဂတောတိ ပရိညာပါရဂူ။ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော ဂတောတိ ပဟာနပါရဂူ။ စတ္တာရော မဂ္ဂေ ဘာဝေန္တော ဂတောတိ ဘာဝနာပါရဂူ။ နိရောဓံ သန္တိကရောန္တော ဂတောတိ သန္တိ- ကိရိယာပါရဂူ။ သဗ္ဗသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တော ဂတောတိ သမာပတ္တိ- ပါရဂူ။ သုဗြဟ္မဒေဝပုတ္တာဒယောတိ ဧတ္ထ သော ကိရ ဒေဝပုတ္တော အစ္ဆရာသံဃပရိဝုတော နန္ဒနကီဠိတံ ကတွာ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ ပညတ္တာ- သနေ နိသိဒိ။ တံ ပဉ္စသတာ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဒာ၊ ပဉ္စသတာ ရက္ခံ အဘိရုဟိတွာ မဓုရဿရေန ဂါယိတွာ ပုပ္ဖါနိ ပါတေန္တိ။ တာနိ ဂဟေတွာ ဣတရာ ဧကတောဝဏ္ဏိကမာလာဝံ ဂန္တေန္တိ။ အထ ရက္ခံ အဘိရုဠာ ဥပ- ခ္စေဒကဝသေန ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ကာလံ ကတွာ အဝိစိမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တာ မဟာဒုက္ခံ အနဘဝန္တိ။ အထ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ဒေဝပုတ္တော “ဣမာသံ နေဝ သဒ္ဓေါ

၁-ဘေတောဝဏ္ဏိကမာလာဝသေန (က)

ဒုဝိဓေန ဈာနေနာတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဘေဒတော ဒုဝိဓေန ဈာနမနေန။ ပဉ္စဝိဓမိစ္ဆာဇီဝဝသေနာတိ ကုဟနာလပနာနေမိတ္တိက- တာနိပ္ပေသိကတာလာဘေနလာဘံနိဇိဂိသနတာသင်္ခါတပဉ္စဝိဓမိစ္ဆာဇီဝဝသေန။ န လိပ္ပတီတိ န အလ္လိယတိ အနုသယတော အာရမ္မဏကရဏတော ဝါ တဏှာဒိဋ္ဌိအဘိနိဝေသာဘာဝတော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ဒုတိယေ သမသမဂတိယာတိ က-ကာရဿ ယ-ကာရဝသေန နိဋ္ဌေသောတိ အာဟ “သမဘာဝေနေဝ သမဂတိကာ”တိ။ ဘဝိဿန္တိတိ အတိတတ္ထေ အနာဂတဝစနံ ကတန္တိ အာဟ “ဘဝိဿန္တိတိ ဇာတာ”တိ။ ပုရာဏဿ ဟိ ဣသိဒတ္တဿ စ သမဂတိကံ သန္ဓာယ သာ ဝေမာဟ။

အဗ္ဗကာတိ မာတုဂါမော။ ဥပစာရဝစနံ ဟေတံ၊ ဣတ္ထိသုယဒိဒံ အဗ္ဗကာ မာတုဂါမော ဇနနိ ဇနိကာတိ။ တေနာဟ “ဣတ္ထိ ဟုတ္တာ ဣတ္ထိသညာယ ဝေ သမန္ဓာဂတာ”တိ။

ဒိဋ္ဌိယာ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓံ ဟောတီတိ အတ္ထတော ကာရဏတော စ ပညာယ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓံဟောတိ၊ နိဇ္ဇေဋ် နိဂုမ္ဘံ ကတွာယာထာဝတော အဝိဒိတံ ဟောတိ။ သမယေ သမယေ ကိလေသေဟိ ဝိပုစ္ဆနကံ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ ဣဓ သာမာယိကံ မ-ကာရေ အကာရဿ ဒီသံ ကတွာ။ တေနာဟ “သာမာ- ယိကမ္ဘိ ဝိပုတ္တိံ န လဘတီတိ ကာလာနုကာလံ ဓမ္မဿဝနံ နိဿာယ ဝိတိ- ပါမောဇ္ဇံ န လဘတီ”တိ။ ပမိဏန္တိတိ ဧတ္ထ အာရမ္မတ္ထော ပ-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “တုလေတုံ အာရဘန္တိ”တိ။ ပဏီတောတိ ဝိသိဋ္ဌော။

တဒန္တရန္တိ ဝစနဝိပလ္လာသေန ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ ကတန္တိ အာဟ “တံ အန္တရံ တံ ကာရဏ”န္တိ။ လောဘဿ အပရာပရုပ္ပတ္တိယာ ဗဟုဝစန- ဝသေန “လောဘဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တာ။ သီလေန ဝိသေသီ အဟောသီ မေထုနဓမ္မ- ဝိရတိယာ သမန္ဓာဂတတ္တာ။

မိဂသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဣဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၅-၄၈။ တတိယေ ဒလိဒ္ဓေါ နာမ ဒုဂ္ဂတော၊ တဿ ဘာဝေါ ခါလိဒ္ဓိယံ။
 န တေဿ သကံ သာပတေယျန္တိ အဿကော၊ အသာပတေယျော။ တေနာဟ
 “အတ္တနော သန္တကေန ရဟိတော”တိ။ “ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော သံဃော”တိ ဝုတ္တေ
 “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝေါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋ္ဌပန္နော သံဃော”တိ
 ကေနစိ အကမ္ဘိယဘာဝေန ဩကပ္ပနံ ရတနတ္ထယဂုဏေ ဩဂါဟေတွာ ကပ္ပနံ
 ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ နာမ။ “ဣဒံ အကုသလံ ကမ္မံ နော သကံ၊ ဣဒံ ပန ကမ္မံ သက”န္တိ
 ဧဝံ ဗျတိရေကတော အန္တယတော စ ကမ္မဿကတဇာနနပညာ ကမ္မဿ-
 ကတပညာ။ တိဝိဓံ ဟိ ဒုစ္စရိတံ အတ္တနာ ကတမ္ပိ သကကမ္မံ နာမ န ဟောတိ
 အတ္တဘဉ္စနတော၊ သုစရိတံ သကကမ္မံ နာမ အတ္ထဇနနတော။ ဣဏာဒါနသ္မိန္တိ
 ပစ္စတ္တဝစနတ္ထေ ဧတံ ဘုမ္မန္တိ အာဟ “ဣဏဂ္ဂဟဏံ ဝဒါမိ”တိ။

ကဋ္ဌဂ္ဂါဟောတိ ကတံ သဗ္ဗသော သိဒ္ဓမေဝ ကတွာ ဂဟဏံ။ သောပန ဝိဇယ-
 လာဘော ဟောတိတိ အာဟ “ဇယဂ္ဂါဟော”တိ။ ဟိရိမနော တေဿာတိ ဟိရိ-
 မနောတိ အာဟ “ဟိရိသမ္ပယုတ္တစိတ္တော”တိ။ ပါပဇိဂုစ္ဆနလက္ခဏာယ ဟိရိယာ
 သမ္ပယုတ္တစိတ္တောတိ အတ္တော။ ဩတ္တပ္ပတိ ဥဗ္ဗိဇ္ဇတိ ဘာယတိ သီလေနာတိ
 ဩတ္တပ္ပိ၊ ဩတ္တပ္ပေန သမန္တာဂတော၊ နိရာမိသံ သုစန္တိ တတိယဇ္ဈာနသုခံ ဒုရ-
 သမုဿာရိတကာမာမိသတ္တာ။ ဥပေက္ခန္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနပေက္ခံ၊ န ယံ ကိစ္ဆိ
 ဥပေက္ခာဝေဒနန္တိ အာဟ “စတုတ္ထဇ္ဈာနပေက္ခ”န္တိ။ အာရဒ္ဓဝိရိယောတိ ပဂ္ဂ-
 ဟိတပရိပုဏ္ဏကာယိကစေတသိကဝိရိယောတိ အတ္တော။ ယော ဂဏသင်္ဂဏိကံ
 ဝိနောဒေတွာ စတုသု ဣရိယာပထေသု အဋ္ဌအာရမ္မဝတ္ထုဝသေန ဧကကော
 ဟောတိ၊ တဿ ကာယိကံ ဝိရိယံ အာရဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ စိတ္တသင်္ဂဏိကံ ဝိနော-
 ဒေတွာ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန ဧကကော ဟောတိ၊ ဂမနေ ဥပ္ပန္နကီလေသဿ
 ဌာနံ ပါပုဏိတုံ န ဒေတိ၊ ဌာနေ ဥပ္ပန္နကီလေသဿ နိသဇ္ဇံ၊ နိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္န-
 ကီလေသဿ သယနံ ပါပုဏိတုံ န ဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နဌာနေယေဝ ကီလေသေ နိဂ္ဂ-
 ဏှာတိ၊ အယံ ခေတသိကံ ဝိရိယံ အာရဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝေန
 သေဋ္ဌဋ္ဌေန စ ဧကော ဥဒေဘိတိ ဧကောဒိ၊ ဧကဂ္ဂတာ။ တဿ ယောဂတော
 ဧကဂ္ဂစိတ္တော ဣဓ ဧကောဒိ။ ပဋိပက္ခတော အတ္တာနံ နိပါတိ၊ တံ ဝါ နိပယတိ
 ဝိသောသေတိတိ နိပဇ္ဇော။ အညတရံ ကာယာဒိဘေဒံ အာရမ္မဏံ သာတိ-
 သယာယ သတိယာ သရတိတိ သတော။ တေနာဟ “ဧကဂ္ဂစိတ္တော”တိအာဒိ။

အကုပ္ပါ မေ ဝိပုတ္တိတိ မယံ အရဟတ္တဖလဝိပုတ္တိ အကုပ္ပကာယ အကုပ္ပါ-
 ရမ္မဏဘာယ စ အကုပ္ပါ။ သာ ဟိ ရာဂါဒိဟိ န ကုပ္ပတိတိ အကုပ္ပတာယဝိ

အကုပ္ပိ။ အကုပ္ပံ နိဗ္ဗာနမဿ အာရမ္မဏန္တိ အကုပ္ပိရမ္မဏတာယပိ အကုပ္ပိ။ တေနေဝါဟ “အကုပ္ပိရမ္မဏတ္တာ”တိအာဒိ။ ဘဝသံယောဇနာနန္တိ ကာမရာဂပဋိသမာနဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသဘဝရာဂဣဿာမစ္ဆရိယ- အဝိဇ္ဇာသင်္ခါဘာနံ ဒသန္တံ သံယောဇနာနံ။ ဣမာနိ ဟိ သတ္တေ ဘဝေသု သံယောဇေန္တိ ဥပနိဗန္ဓန္တိ ဘဝါဘဝေန သံယောဇေန္တိ၊ တသ္မာ ဘဝ- သံယောဇနာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ နိဏာသဝေါ ဥတ္တမအဏဏော ကိလေသဣဏာနံ အဘာဝတော။ အညေ ဟိ သတ္တာ ယာဝ န ကိလေသာ ပဟိယန္တိ၊ တာဝ သဣဏာ နာမ အသေရိဝိဟာရဘာဝတော။ စတုတ္ထာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ဣဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ခေမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ သတ္တမေ ဝုတ္တမြဟ္မစရိယဝါသောတိ နိဝုတ္တမြဟ္မစရိယဝါသော။ ကတကရဏီယောတိ ဧတ္ထ ကရဏီယန္တိ ပရိညာပဟာနဘာဝနာသမ္ဘိကိရိယ- မာဟ။ တံ ပန ယသ္မာ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ပစ္စေကံ စတုသု သစ္စေသု ကတ္တဗ္ဗတ္တာ သောဠသဝိဓံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ။ ခန္ဓကိလေသအဘိသင်္ခါရသင်္ခါတာ တယော ဩသိဒါပနဋ္ဌေန ဘာရာ ဝိယာတိ ဘာရာ၊ တေ ဩဟိတာ ဩရေပိတာ နိက္ခိတ္တာ ပါတိတာ ဧတေနာတိ ဩဟိတဘာရော။ တေနာဟ “ခန္ဓဘာရံ။ပ။ ဩတာရေတွာ ဌိတော”တိ။ အနုပ္ပတ္တော သဒတ္တန္တိ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တော။ သဒတ္တောတိ စ သကတ္တမာဟ က- ကာရဿ ဒ-ကာရံ ကတွာ။ဧတ္ထ ဟိ အရဟတ္တံ အတ္တနော ယောနိသောမနသိ- ကာရာယတ္တတ္တာ အတ္ထုပနိဗန္ဓဋ္ဌေန သသန္တာနပရိယာပန္နတ္တာ အတ္တာနံ အဝိ- ဇဟနဋ္ဌေန အတ္တနော ဥတ္တမတ္တေန စ အတ္တနော အတ္တတ္တာ “သကတ္တော”တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “သဒတ္တော ဝုစ္စတိ အရဟတ္တ”န္တိ။ သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တောတိ သမ္ပာ အညာယ ဝိမုတ္တော၊ အတ္ထိန္ဒဘူတာယ မဂ္ဂပညာယ သမ္ပာ ယထာဘူတံ ဒုက္ခာဒိသု ယော ယထာ ဇာနိတဗ္ဗော၊ တထာ ဇာနိတွာ ဝိမုတ္တောတိ အတ္တော။ တေနာဟ “သမ္ပာ ဟေတုနာ”တိအာဒိ။ ဝိမုတ္တောတိ စ ဒွေ ဝိမုတ္တိယော သမ္ပဿ စိတ္တသံကိလေသဿ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနာမိမုတ္တိ စ။ နိဗ္ဗာနေ အဓိမုစ္စနံ တတ္ထ နိန္ဒ- ပေါဏပဗ္ဗာရတာယ။ အရဟာ သဗ္ဗကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တစိတ္တတ္တာ စိတ္တဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တော၊ နိဗ္ဗာနံ အဓိမုတ္တတ္တာ နိဗ္ဗာနေ ဝိမုတ္တော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ခေမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဣန္ဒြိယသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ အဋ္ဌမေ ဥပနိသီဒတိ ဖလံ ဧတ္ထာတိ ကာရဏံ ဥပနိသာ။ ယထာ-
 ဘူတဉာဏဒဿနန္တိ ယထာသဘာဝဇာနနသင်္ခါတံ ဒဿနံ။ ဧတေန တရုဏ-
 ဝိပဿနံ ဒဿေတိ။ တရုဏဝိပဿနာ ဟိ ဗလဝိပဿနာယ ပစ္စယော
 ဟောတိ။ တရုဏဝိပဿနာတိ နာမရူပပရိဂ္ဂဟေ ဉာဏံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ဉာဏံ
 သမ္ပသနေ ဉာဏံ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဝဝတ္ထပေတွာ ဌိတဉာဏန္တိ စတုန္တံ ဉာဏာနံ
 အဓိဝစနံ။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဧတာယာတိ နိဗ္ဗိဒါ။ ဗလဝိပဿနာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ
 ဉာဏံ အာဒိနဝါနုပဿနေ ဉာဏံ မုစ္စိတုကမျတာဉာဏံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏန္တိ
 စတုန္တံ ဉာဏာနံ အဓိဝစနံ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ပန မုစ္စိတုကမျတာပက္ခိကာ
 ဝေ။ “ယာဝ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဋ္ဌိ၊ တာဝ တရုဏဝိပဿနာ”တိ
 ဟိ ဝစနတော ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တဉာဏဗ္ဗယဉာဏတော ဗလဝိပဿနာ။
 ဝိရဇ္ဇတိ အရိယော သင်္ခါရတော ဧတေနာတိ ဝိရာဂေါ၊ အရိယမဂ္ဂေါ။ အရ-
 ဟတ္တဖလန္တိ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသတော ဝုတ္တံ။ ဣန္ဒြိယသံဝရဿ သီလရက္ခဏဟေတုတ္တာ
 ဝုတ္တံ “သီလာနုရက္ခဏဣန္ဒြိယသံဝရော ကထိတော”တိ။

ဣန္ဒြိယသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ နဝမေ ထေရာ ဘိက္ခု။ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာတိ-
 အာဒိပါဠိပဒေသု ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော— သီလာဒိဂုဏာနံ
 ထိရဘာဝပုတ္တိယာ ထေရာ။ သုတ္တဂေယျာဒိ ဗဟု သုတံ ဧတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။
 ဝါစုဂ္ဂတဓာရဏေန သမ္ပဒေဝ ဂရုနံ သန္တိကေ အာဂမိတဘာဝေန အာဂတော
 ပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ခါတော အာဂမော ဧတေသန္တိ အာဂတာဂမာ။ သုတ္တာဘိဓမ္မ-
 သင်္ခါတဿ ဓမ္မဿ ဓာရဏေန ဓမ္မဓရာ။ ဝိနယဓာရဏေန ဝိနယဓရာ။ တေသံ-
 ယေဝ ဓမ္မဝိနယာနံ မာတိကာယ ဓာရဏေန မာတိကာဓရာ။ တတ္ထ တတ္ထ
 ဓမ္မပရိပုစ္ဆာယ ပရိပုစ္ဆတိ။ တံ အတ္ထပရိပုစ္ဆာယ ပရိပုစ္ဆတိ ဝိမံသတိ ဝိစာရေတိ။
 ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကုဇ္ဈောတိ ပရိပုစ္ဆနပဉ္စနာကာရဒဿနံ။ အဝိဝဋ္ဌ-
 ဧဝံပါဠိယာ အတ္ထံ ပဒေသန္တရပါဠိဒဿနေန အာဂမတော ဝိဝရန္တိ။ အနုတ္တာ-
 နိကတဉ္စ ယုတ္တိဝိဘာဝနေန ဥတ္တာနိကဓရာန္တိ။ ကင်္ခါဒ္ဓာနိယေသု ဓမ္မေသု

သံသယုပ္ပတ္တိယံ ဟေတုယာ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနဘူတေသု ပါဠိပဒေသျှ ယာထာဝတော
ဝိနိစ္ဆယဒါနေန ကံ ပဋိဝိနောဓေန္တိ။

အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဒသမေ ဘောဂေ အဓိပ္ပါယော ဧတေသန္တိ ဘောဂါဓိပ္ပါယာ။
ပညတ္တာယ ဧတေသံ မနော ဥပဝိစရတိတိ ပညူပဝိစာရာ။ ပထဝိယာ
ဒါယတ္တာယ ဝါ စိတ္တံ အဘိနိဝေသော ဧတေသန္တိ ပထဝိဘိနိဝေသာ။ မန္တာ
အဓိဋ္ဌာနံ ပတိဋ္ဌာ ဧတေသန္တိ မန္တာဓိဋ္ဌာနာ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒါနိဝိ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ခတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ကောဒသမေ ဇင်္ဂလာနန္တိ ဣတ္ထယော နိဝိစ္ဆလော န အနူပေါနိရုဒက-
တာယ ထဒ္ဓလူခေါဘူမိပ္ပဒေသော၊ သော “ဇင်္ဂလော”တိ ဝုစ္စတိ။ တဗ္ဗဟုလ-
တာယ ပန ဣမ သဗ္ဗော ဘူမိပ္ပဒေသော ဇင်္ဂလော။ တသ္မိံ ဇင်္ဂလေ ဇာတာ
ဘဝါတိ ဝါ ဇင်္ဂလာ၊ တေသံ ဇင်္ဂလာနံ။ ဧဝံ ဟိ နဒိစရာနမ္ပိ ဟတ္ထိနံ
သင်္ဂဟော ကတော ဟောတိ သမောဓာတဗ္ဗာနံ ဝိယ သမောဓာယကာနမ္ပိဗ္ဗာ
ဇင်္ဂလဂ္ဂဟဏေန ဂဟေတဗ္ဗတော။ ပထဝိတလစာရီနန္တိ ဣမိနာ ဇလ-
စာရီနော စ နိဝတ္ထေတိ အဒိဿမာနပါဒတ္တာ။ “ပါဏာန”န္တိ သာဓာရဏ-
ဝစနမ္ပိ “ပဒဇာတာနိ”တိ သဒ္ဓန္တရသန္ဓိဓာနေန ဝိသေသနိဝိဋ္ဌမေဝဟောတိတိ
အာဟ “သပါဒကပါဏာန”န္တိ။ “မုတ္တဂတ”န္တိအာဒိသု ဂတ-သဒ္ဓေါ ဝိယ
ဣမ ဇာတ-သဒ္ဓေါ အနတ္ထန္တရောတိ အာဟ “ပဒဇာတာနိတိ ပဒါနိ”တိ။
ဆမောဓာနန္တိ သမဝရောဓံ၊ အန္တောဂဓံ ဝါ။ တေနာဟ “ဩဇာနံ ဥပနိက္ခေပံ
ဂစ္ဆန္တိ”တိ။ ကူဠင်္ဂမာတိ ပါရိမန္တေန ကူဠံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ ကူဠနိန္ဒာတိ ကူဠန္တိဒ္ဓ-
မဂ္ဂေ ပဝိသနဝသေန ကူဠေ နိန္ဒာ။ ကူဠသမောသရဏာတိ ဆိဒ္ဓေ အန-
ပဝိသနဝသေန စ အာဟစူ အဝတ္ထာနေန စ ကူဠေ သမောဒဟိတွာ ဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၂-ဂ၇၊ အံ ၃-၁၀၁-ဝိဇ္ဇေသု။

ဝဏ္ဏေ ပတမာနေ သဗ္ဗာနိ ဘူမိသံ ပတန္တိတိ အာဟ “ဝဏ္ဏာနုဝတ္တကာနိ အဝန္တိ”တိ။

အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ဒွါဒသမေ ဇာတိဘူမိယန္တိ ဧတ္ထ ဇနနံ ဇာတိ၊ ဇာတိယာ ဘူမိ ဇာတိဘူမိ၊ ဇာတဋ္ဌာနံ။ တံခေါ ပနေတံ နေဝ ကောသလမဟာရာဇာဒီနံ၊ န စင်္ဂါမြာဟူဏာဒီနံ၊ န သက္ကသုယာမသန္တုသိတာဒီနံ၊ န အသီတိမဟာသာဝကာနံ၊ န အညေသံသတ္တာနံ “ဇာတိဘူမိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယဿ ပန ဇာတဒိဝသေ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု ကေဒ္ဒဇမာလာဝိပ္ပကိဏ္ဏကုသုမဝါသစုဏ္ဏဂဏသုဂန္ဓာ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လမိဝ နန္ဒနဝနံ ဝိရောစမာနာ ပဒုမိနိပဏ္ဏေ ဥဒကမိန္ဒု၊ ဝိယ အကမ္မိတ္ထ၊ ဇစ္စန္ဓာဒီနန္ဓ ရူပဒဿနာဒီနိ အနေကာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ ပဝတ္တိ သု၊ တဿ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တဿ ဇာတဋ္ဌာနံ၊ သာတိသယဿ ပန ဇနကကပိလဝတ္ထုသန္ဓိဿယော “ဇာတိဘူမိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဇာတိဘူမကာ ဥပါသကာတိ ဇာတိဘူမိဝါသိနော ဥပါသကာ။ သန္တနေတွာ သဗ္ဗသော တနေတွာ ပတ္ထရိတွာ ဌိတမူလာနိ မူလသန္တာနကာနိ။ တာနိ ပန အတ္ထတော မူလာနိယေဝါတိ အာဟ “မူလသန္တာနကာနန္တိ မူလာန”န္တိ။

ဇာတဒိဝသေ အာဝုဓာနံ ဇောတိတတ္တာ၊ ရညော အပရိမိတဿ စ သတ္တကာယဿ အနတ္တတော ပရိပါလနသမတ္တတာယ စ “ဇောတိပါလော”-တိ လဒ္ဓနာမတ္တာ ဝုတ္တံ “နာမေန ဇောတိပါလော”တိ။ ဂေါရိန္ဒောတိ ဂေါရိန္ဒိယာဘိသေကေန အဘိသိတ္တော၊ ဂေါရိန္ဒဿ ဌာနေ ဌပနာဘိသေကေန အဘိသိတ္တောတိ အတ္တော။ တံ ကိရ တဿ မြာဟူဏဿ ကုလပရမ္ပရာဂတံ ဌာနန္တရံ။ တေနာဟ “ဌာနေန မဟာဂေါရိန္ဒော”တိ။ ဂဝံ ပညဉ္စ ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိတိ ဂေါရိန္ဒော၊ မဟန္တော ဂေါရိန္ဒောတိ မဟာဂေါရိန္ဒော။ ဂေါတိ ဟိ ပညာယေတံ အဓိဝစနံ “ဂစ္ဆတိ အတ္ထေ ဗုဇ္ဈတိ”တိ ကတွာ။ မဟာဂေါရိန္ဒော စ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တောယေဝ။ သော ကိရ ဒိသမ္ပတိဿ နာမ ရညော ပုရောဟိတဿ ဂေါရိန္ဒမြာဟူဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ အတ္တနော ပိတုဿ စ ရညော စ အစ္စယေန တဿ ပုတ္တော ရေဏ၊

၁-ကေကမ္ပေန ဝိပ္ပကိဏ္ဏ... (က) ၆-၄ ၂-၄၁-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

သဟာယာ စဿ သတ္တဘူ၊ မြဟ္မဒတ္တော၊ ဝေဿဘူ၊ ဘရတော၊ ဒွေ ဓတရဋ္ဌာတိ
 ဣမေ သတ္တ ရာဇာနော ယထာ အညမညံ န ဝိဝဒန္တိ။ ဧဝံ ရဇဇေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ
 တေသံ အတ္တဓမ္မေ အနုသာသန္တော ဇမ္ဗုဒြိပတလေ သဗ္ဗေသံ ရာဇာဝ ရညံ၊
 မြဟ္တာဝ မြာဟ္မဏာနံ၊ ဒေဝေါဝ ဂဟပတိကာနံ သက္ကတော ဂရုကတော
 မာနိတော ပုဇိတော အပစိတော ဥတ္တမဂါရဝဋ္ဌာနံ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ရေဏုအာဒိနံ သတ္တန္တံ ရာဇုနံ ပုရောဟိတော”တိ။ ဣမေဝ သတ္တ ဘာရဓာရာ^၃
 မဟာရာဇာနော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“သတ္တဘူ မြဟ္မဒတ္တော စ၊ ဝေဿဘူ ဘရတော သဟ။
 ရေဏု ဒွေ စ ဓတရဋ္ဌာ၊ တဒါသုံ သတ္တ ဘာရဓာ”တိ။

ရညော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္တာနံ ပုရော ဝိဓာနတော ပုရေ သံဝိဓာနတော
 ပုရောဟိတော။ ကောဓာမဂန္ဓေနာတိ ကောဓသင်္ခါတေန ပုတိဂန္ဓေန။ ကရုဏာ
 အဿ အတ္တိတိ ကရုဏန္တိ သပုဗ္ဗဘာဂကရုဏဇ္ဈာနံ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ကရုဏာယ
 စ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေ စ ဋ္ဌိတာ”တိ။ ယကာရော သန္ဓိဝသေန အာဂတောတိ
 အာဟ “ယေတေတိ ဧတေ”တိ။ အရဟတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တမောတိ
 သကဒါဂါမိ။ သကဒါဂါမိ^၄ ဥပါဒါယာတိ သကဒါဂါမိဘာဝံ ပဋိစ္စ။
 သကဒါဂါမိဿ ဟိ ပဉ္စန္ဒြိယာနိ သကဒါဂါမိဘာဝံ ပဋိစ္စ မုဒုနိ နာမ ဟောန္တိ။
 သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

ဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ဓမ္မိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ပဌမပဏ္ဍာသကော နိဋ္ဌိတော။

၁-ဘာရဓာ (က) ၂-ဒိ-၅၂-၂၅၅-ဝိဇ္ဇေ။

၂-ခုတ်ယပဏ္ဍာသက

၆-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ဆဋ္ဌဿ ပဋ္ဌမေ နိသိဒ္ဓိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေတိ ဧတ္ထ ကိံ တံ အာသနံ ပဋ္ဌမမေဝ ပညတ္တံ၊ ဥဒါဟု ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပညတ္တန္တိ စေ? ဘဂဝတော ရေမာနကာလေ ပဓာနိကဘိက္ခုနံ ဝတ္တမေတံ၊ ယဒိဒံ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညပေတွာဝ နိသိဒ္ဓနန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “ပဓာနိကဘိက္ခု” တိ- အာဒိ။ ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရ ယတ္ထ ယတ္ထ ဧကောပိ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ။ ကဿွာ? ဘဂဝါ ဟိ အတ္တနော သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ ဝိဟရန္တေ မနသိ ကရောတိ “အသုကော မယံ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဂတော၊ အသက္ခိ န ခေါ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ၊ နော” တိ။ အထ နံ ပဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အကုသလ- ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကယမာနံ၊ တတော “ကထံ ဟိ နာမ မာဒိသဿ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိဟရန္တံ ဣမံ ကုလပုတ္တံ အကုသလဝိတက္ကာ အဓိဘဝိတွာ အနမတဂ္ဂေ ဝဋ္ဋဒုက္ခေသံသာရေဿန္တိ” တိ တဿ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ တတ္ထေဝ အတ္တာနံ ဒဿေတွာ တံ ကုလပုတ္တံ ဩဝဒိတွာ အာကာသံ ဥပ္ပတိတွာ ပုန အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆတိ။ အထေဝံ ဩဝဒိယမာနာ တေဘိက္ခု စိန္တယိံသု “သတ္တာ အမှာကံ မနံ ဇာနိတွာ အာဂန္တာ အမှာကံ သမိပေ ဌိတံယေဝ အတ္တာနံ ဒဿေတိ၊ တသ္မိံ ခဏေ ‘ဘန္တေ ဣမ နိသိဒ္ဓထ နိသိဒ္ဓထာ’ တိ အာသနပရိယေ- သနံ နာမ ဘာရော” တိ။ တေ အာသနံ ပညပေတွာဝ ဝိဟရန္တိ။ ယဿ ဝိဋ္ဌံ အတ္ထိ၊ သော တံ ပညပေတိ။ ယဿ နတ္ထိ၊ သော မဇ္ဇံ ဝါ ဖလကံ ဝါ ပါသာဏံ ဝါ ဝါလိကာပုဉ္ဇံ ဝါ ပညပေတိ။ တံ အလဘမာနာ ပုရာဏပဏ္ဍာနိပိ သံကမ္မိတွာ တတ္ထ ပံသုကုလံ ပတ္တရိတွာ ဌပေန္တိ။

သတ္တ သရာတိ ဆဇ္ဇော ဥသဘော ဂန္ဓာရော မဇ္ဈိမော ပဉ္စမော ဓေဝတော နိသာဒေါတိ ဧတေ သတ္တ သရာ။ တယော ဂါမာတိ ဆဇ္ဇဂါမော မဇ္ဈိမ- ဂါမော သာဓာရဏဂါမောတိ တယော ဂါမာ၊ သမူဟာတိ အတ္ထော။ မနုဿလောကေ ဝိဏာဝါဒနာ ဧကေကဿ သရဿ ဝသေန တယော တယော မုစ္ဆနာတိ ကတွာ ဧကဝိသတိ မုစ္ဆနာ။ ဒေဝလောကေ ဝိဏာဝါဒနာ ပန သမပညာသ မုစ္ဆနာတိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ဧကေကဿ သရဿ ဝသေန

သတ္တ သတ္တ မုစ္ဆနာ၊ အန္တရဿ သရဿ စ ကောတိ သမပညာသ မုစ္ဆနာ။
တေနော သက္ကပဋ္ဌသုတ္တသံဝဏ္ဏနာယံ။ “သမပညာသ မုစ္ဆနာ မုစ္ဆေတွာ”တိ
ပဉ္စသိခဿံ ဝိဏာဝါဒနံ ဒဿေန္တေန ဝုတ္တံ။ ဌာနာ တေနပညာသတိ
ဧကေကဿေဝ သရဿ သတ္တ သတ္တ ဌာနဘေဒါ။ ယတော သရဿ
မဏ္ဍလတာဝဝတ္ထာနံ ဟောတိ။ ဧကေနပညာသဌာနဝိသေသော တိသော
ဒုဝေ စတသော စတသော တိသော ဒုဝေ စတသောတိ ဒွါဝိသတိ
သုတိဘေဒါ စ ဣတ္ထိတာ။

အတိဂါဠိ အာရဒ္ဓန္တိ ထိနမိဒ္ဓဆန္ဒိတတ္တာနံ ဝုပသမတ္တံ အတိဝိယ အာရဒ္ဓံ။
သဗ္ဗတ္ထ နိယုတ္တာ သဗ္ဗတ္ထိကာ။ သဗ္ဗေန ဝါ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိယေန အတ္ထေတဗ္ဗာ
သဗ္ဗတ္ထိကာ။ သမထောယေဝ သမထနိမိတ္တံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ ခယာ ရာဂဿ
ဝိတရာဂတ္တာတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ဗာဟိရကော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ န ခယာ
ရာဂဿ ဝိတရာဂေါ သဗ္ဗသော အဝိပ္ပဟိနရာဂတ္တာ။ ဝိက္ခမ္ဘိတရာဂေါ ဟိ
သော။ အရဟာ ပန ခယာ ဧဝါ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ခယာ ရာဂဿ ဝိတရာဂတ္တာ”တိ။
ဧသ နယော ဒေါသမောဟေသုပိ။

လာဘသက္ကာရသီလောကံ နိကာမယမာနောတိ ဧတ္ထ လဗ္ဘတိ ပါပုဏီ-
ယတိတိ လာဘော၊ စတုန္တံ ပစ္စယာနမေတံ အဓိဝစနံ။ သက္ကမ္ဘံ ကာတဗ္ဗောတိ
သက္ကာရော။ ပစ္စယာ ဧဝ ဟိ ပဏီတပဏီတာ သုန္ဒရသုန္ဒရာ အဘိသင်္ခရိတွာ
ကတာ “သက္ကာရော”တိ ဝုစ္စတိ။ ယာ စ ပရေဟိ အတ္တနော ဂါရဝကိရိယာ၊
ပုပ္ဖါဒိဟိ ဝါ ပူဇော။ သီလောကောတိ ဝဏ္ဏဘဏနံ။ တံ လာဘဉ္စ သက္ကာရဉ္စ
သီလောကဉ္စ နိကာမယမာနော ပဝတ္တယမာနောတိ အတ္ထော။ တေနောဝါဟ
“စတုပစ္စယလာဘဉ္စ ။ပ။ ပတ္တယမာနော”တိ။

ထူဏန္တိ ပသုနံ ဗန္ဓနတ္ထာယ နိခါတတ္ထမ္ဘသင်္ခါတံ ထူဏံ။ သေသံ
သုဝိညေယျမေဝ။

သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဖဂ္ဂါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ ဒုတိယေ သမဇောသီတိ သမန္တတော အဓောသိ။ သဗ္ဗဘာဂေန
ပရိဖန္ဒနစလနာကာရေန အပစိတိ ဒဿေတိ။ ဝတ္တံ ကိရေတံ ဗာဠဂိလာနေနပိ

၁-ဒိ-၆ ၂-၂၉၂-ပိဋေ။

ပုဗ္ဗတရံ ဒိသ္မာ ဥဠိတာကာရေန အပစိတိ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ တေန ပန “မာ စလိ မာ စလိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ တံ ပန စလနံ ဥဠာနာကာရဒဿနံ ဟောတိတိ အာဟ “ဥဠာနာကာရံ ဒဿေတိ”တိ။ သန္တိမာနိ အာသနာနိတိ ပဌမမေဝ ပညတ္တာသနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဗုဒ္ဓကာလသ္မိံ ဟိ ဧကဿပိ ဘိက္ခုနော ဝသနဋ္ဌာနေ “သစေ သတ္တာ အာဂစ္ဆိဿတိ၊ အာသနံ ပညတ္တမေဝ ဟောတူ”တိ အန္တမသော ဖလကမတ္တမ္ပိ ပဏ္ဏသန္တာရမတ္တမ္ပိ ပညတ္တမေဝ။ စမနိယံ ယာပနိယန္တိ ကစ္စိ ဒုက္ခံ ခမိတုံ၊ ဣရိယာပထံ ဝါ ယာပေတုံ သက္ကာတိ ပုစ္ဆတိ။ သီသဝေဒနာတိ ကုတောစိ နိက္ခမိတုံ အလဘမာနေဟိ ဝါတေဟိ သမုဋ္ဌာပိတာ ဗလဝတိယော သီသဝေဒနာ ဟောန္တိ။

ဖဂ္ဂနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ။

၃-ဆဋ္ဌဘိဇာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ တတိယေ အဘိဇာတိယောတိ ဧတ္ထ အဘိ-သဒ္ဓေါ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ န အတ္ထဝိသေသဇောတကောတိ အာဟ “ဆ ဇာတိယော”တိ။ အဘိဇာယ-တိတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။

ဥရဗ္ဗေ ဟနန္တိတိ ဩရန္တိကာ။ ဧဝံ သူကရိကာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ရောဒေန္တိ ကုရုရကမ္မန္တတာယ သပ္ပင်္ဂဗဒ္ဓေ သတ္တေ အဿုနိ မောစေန္တိတိ ရုဒ္ဓါ၊ တေ ဧဝ လုဒ္ဓါ ရ-ကာရဿ လ-ကာရံ ကတွာ။ ဣမိနာ အညေပိ ယေ ကေစိ မာဂဂိကာ နေသာဒါ ဝုတ္တာ၊ တေ ပါပကမ္မပ္ပသုတတာယ “ကဏ္ဍာဘိဇာ-တိ”တိ ဝဒတိ။

ဘိက္ခုတိ စ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဘိက္ခု။ တေ ကိရ သစ္စန္ဒရာဂေန ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ အဓိပ္ပာယေန စတူသု ပစ္စယေသု ကဏ္ဍကေ ပက္ခိပိတွာ ခါဒန္တိတိ “ကဏ္ဍက-ဝုတ္တိကာ”တိ ဝဒတိ။ ကသ္မာတိ စေ? ယသ္မာ တေ ပဏီတေ ပစ္စယေ ပင်္ဂိသေ-ဝန္တိတိ တဿ မိစ္ဆာဂါဟော။ ဣယလဒ္ဓေပိ ပစ္စယေ ဘုဉ္ဇမာနာ အာဇီဝက-သမယဿ ဝိလောမဂ္ဂါဟိတာယ ပစ္စယေသု ကဏ္ဍကေ ပက္ခိပိတွာ ခါဒန္တိ နာမာတိ ဝဒတိတိ။ အထ ဝါ ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာ ဧဝံနာမကာ ဧကေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ယေ သဝိသေသံ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ အနုယုတ္တာ။ တထာ ဟိ တေ ကဏ္ဍကေ ဝတ္တန္တာ ဝိယ ဟောန္တိတိ “ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ ဣမမေဝ စ အတ္ထဝိကပ္ပံ သန္ဓာယာဟ “ကဏ္ဍကဝုတ္တိကာတိ သမဏာ နာမေတေ”တိ။

လောဟိတာဘိဇာတိ နာမ နိဂဏ္ဌာ ကေသာဋကောတိ ဝုတ္တာ။ တေ ကိရ ဌတွာ ဘုဇ္ဇနနဟာနပ္ပဋိက္ခေပါဒိဝတသမာယောဂေန ပုရိမေဟိ ဒွိဟိ ပဏ္ဍရတရာ။

အစေလကသာဝကောတိ အာဇိဝကသာဝကေ ဝဒတိ။ တေ ကိရ အာဇိဝကလဒ္ဓိယာ သုဝိသုဒ္ဓစိတ္တတာယ နိဂဏ္ဌေဟိပိ ပဏ္ဍရတရာ။ ဧဝံ ကတွာ အတ္တနော ပစ္စယဒါယကေ နိဂဏ္ဌေဟိပိ ဇေဋ္ဌကတရေ ကရေတိ။

အာဇိဝကာ အာဇိဝကိနိယော “သုက္ကာဘိဇာတိ”တိ ဝုတ္တာ။ တေ ကိရ ပုရိမေဟိ စတူဟိ ပဏ္ဍရတရာ။ နန္ဒာဒယော ဟိ တထာရူပံ အာဇိဝကပ္ပဋိပတ္တိံ ဥက္ကံသံ ပါပေတွာ ဒွိတာ၊ တသ္မာ နိဂဏ္ဌေဟိ အာဇိဝကသာဝကေဟိ စ ပဏ္ဍရတရာတိ “ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ”တိ ဝုတ္တာ။

ဗိလံ ဩလဂ္ဂေယျန္တိ မံသဘာဂံ နှာရုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ ဂန္ထိတွာ ပုရိသဿ ဟတ္ထေ ဝါ ကေသေ ဝါ ဩလမ္ပနဝသေန ဗန္ဓေယျံ။ ဣမိနာ သတ္တဓမ္မံ နာမ ဒသေတိ။ သတ္တဝါဟော ကိရ မဟာကန္တာရံ ပဋိပန္နော အန္တရာမဂ္ဂေ ဂေါဏေ မတေ မံသံ ဂဟေတွာ သဗ္ဗေသံ သတ္ထိကာနံ “ဣဒံ ခါဒိတွာ ဧတ္ထကံ မူလံ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ ကောဋ္ဌာသံ ဩလမ္ပတိ။ ဂေါဏမံသံ နာမ ခါဒန္တာပိ အတ္ထိ၊ အခါဒန္တာပိ အတ္ထိ၊ ခါဒန္တာပိ မူလံ ဒါတံ သက္ကောန္တာပိ အသက္ကောန္တာပိ။ သတ္တဝါဟော ယေန မူလေန ဂေါဏော ဂဟိတော၊ တံ မူလံ သတ္ထိကေဟိ ဓာရဏတ္ထံ သဗ္ဗေသံ ဗလက္ကာရေန ကောဋ္ဌာသံ ဒတွာ မူလံ ဂဏှာတိ။ အယံ သတ္တဓမ္မော။

ကဏှာဘိဇာတိယော သမာနောတိ ကဏှေ နိစကုလေ ဇာတော ဟုတွာ။ ကဏှဓမ္မန္တိ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “ကဏှသဘာဝေါ ဟုတွာ အဘိဇာယတိ”တိ၊ တံ အန္တောဂဓဟေတုအတ္ထံ ပဒံ၊ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ကဏှံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိတိ ကာဠကံ ဒသဒုဿီလျဓမ္မံ ဥပ္ပါဒေတိ။ သုက္ကံ ဓမ္မံ အဘိဇာယတိတိ ဧတ္ထာပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ “အဟံ ပုဗ္ဗေပိ ပုညာနံ အကတတ္တာ နိစကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဣဒါနိ ပုညံ ကရိဿာမိ”တိ ပုညသင်္ခါတံ ပဏ္ဍရဓမ္မံ ကရေတိ။

အကဏှံ အသုက္ကံ နိဗ္ဗာနန္တိ သစေ ကဏှံ ဘဝေယျ၊ ကဏှဝိပါကံ ဒဒေယျ ယထာ ဒသဝိဓံ ဒုဿီလျဓမ္မံ။ သစေ သုက္ကံ၊ သုက္ကဝိပါကံ ဒဒေယျ ယထာ ဒါနသီလာဒိကုသလကမ္မံ။ ဒွိန္ဒုမ္ပိ အပ္ပဒါနတော “အကဏှံ အသုက္ကံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ နာမ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အရဟတ္ထံ အဓိပ္ပေတံ “အဘိဇာယတိ”တိ

ဝစနတော။ တံ ဟိ ကိလေသနိဗ္ဗာနန္တေ ဇာတတ္တာ နိဗ္ဗာနံ နာမ ယထာ
 “ရာဂါဒိနံ ခယန္တေ ဇာတတ္တာ ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခ-
 ယော”တိ။ ပဋိပ္ပဿန္တနဝသေန ဝါ ကိလေသာနံ နိဗ္ဗာပနတော နိဗ္ဗာနံ၊ တံ
 သေ အဘိဇာယတိ ပသဝတိ။ ဣဓာပိ ဟိ အန္တောဂဓဟေတုအတ္ထံ “ဇာယတိ”တိ
 ပဒံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဇာယတိ”တိ ဣမဿ ပါပုဏာတိတိ အတ္ထံ ဂဟေတွာဝ
 “နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ”တိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တာဘိဇာတိယော သမာနောတိ သုက္ကေ
 ဥစ္စကုလေ ဇာတော ဟုတွာ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

ဆဋ္ဌဘိဇာတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ စတုတ္ထေ သံဝရေနာတိ သံဝရေန ဟေတုဘူတေန ဝါ။ ဣဇာတိ
 အယံ ဣဓ-သဒ္ဓေါ သဗ္ဗာကာရတော ဣန္ဒြိယသံဝရသံဝုတဿ ပုဂ္ဂလဿ
 သန္ဓိဿယဘူတသာသနပရိဒိပနော၊ အညဿ တထာဘာဝပုဂ္ဂိုသေဓနော ဝါတိ
 ဝုတ္တံ “ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သာသနော”တိ။ ပဋိသင်္ခါတိ ပဋိသင်္ခါယ။ သင်္ခါ-သဒ္ဓေါ
 ဉာဏကောဋ္ဌာသပညတ္တိဂဏနာဒိသု ဒိဿတိ “သင်္ခါယေကံ ပဋိသေဝတိ”တိ-
 အာဒိသု^၁ ဟိ ဉာဏေ ဒိဿတိ။ “ပပဉ္စသညာသင်္ခါ သမုဒါစရန္တိ”တိအာဒိသု^၂
 ကောဋ္ဌာသေ။ “တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သင်္ခါ သမညာ”တိအာဒိသု^၃ ပညတ္တိယံ။
 “န သုကရံ သင်္ခါတု”န္တိအာဒိသု^၄ ဂဏနာယ။ ဣဓ ပန ဉာဏေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနေ-
 ဝါဟ “ပဋိသန္ဓာနိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ အတ္ထော”တိ။ အာဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာ
 အာဒိနဝပဋိသင်္ခါတိ ယောဇနာ။ သမ္ပလိမဋ္ဌန္တိ ခံသိတံ။ အနုဗျဉ္ဇနသောတိ
 ဟတ္ထပါဒသိတအာလောကိတဝိလောကိတာဒိပ္ပကာရဘာဝသော။ တံ ဟိ
 အယောနိသောမနသိကရောတော ကိလေသာနံ အနုဗျဉ္ဇနတော “အနုဗျဉ္ဇန”န္တိ
 ဝုစ္စတိ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟေတိ ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တဿ သုဘနိမိတ္တာဒိကဿ ဝါ
 ကိလေသဝတ္ထုဘူတဿ နိမိတ္တဿ ဂါဟော။ အာဒိတ္တပရိယာယေနာတိ
 အာဒိတ္တပရိယာယေ^၅ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယထာ ဣတ္ထိယာ ဣန္ဒြိယံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ န ဝေမိဒံ၊ ဣဒံ ပန စက္ခုမေဝ ဣန္ဒြိယန္တိ
 စက္ခုန္ဒြိယံ။ တေနာဟ “စက္ခုမေဝ ဣန္ဒြိယ”န္တိ။ ယထာ အာဝါဠေ နိယတ-
 ဋ္ဌိတိကော ကစ္စပေါ “အာဝါဠကစ္စပေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တပုဂ္ဂိုဗဒ္ဓုတ္တိတာယ

၁-မ ၂-၁၂၇-ပိဋေ၊ ၂-မ ၁-၁၅၆၊ ၁၅၉-ပိဋေသု။ ၃-အဘိ ၁-၂၅၆-ပိဋေ၊
 ၄-သံ ၁-၃၀၉-ပိဋေ၊ ၅-သံ ၂-၂၅၁၊ ၆ ၃-၄၄-ပိဋေသု။

တံဋ္ဌာနော သံဝရော စက္ခုန္ဓိယသံဝရော။ တေနာဟ “စက္ခုန္ဓိယေ သံဝရော စက္ခုန္ဓိယသံဝရော”တိ။ နန စ စက္ခုန္ဓိယေ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ နတ္ထိ။ န ဟိ စက္ခုပသာဒံ နိဿာယ သတိ ဝါ မုဋ္ဌဿစွံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အပိစ ယဒါ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဿ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ဘဝဏံ ဒွိက္ခတ္ထံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေ ကိရိယမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာယေမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ၊ တတော ဝိပါကမနောဓာတု သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနကိစ္စံ၊ တတော ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု သန္တိရဏကိစ္စံ၊ တတော ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာယေမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဒနန္တရံ ဇဝနံ ဇဝတိ။ တတ္ထာပိ နေဝ ဘဝင်္ဂသမယေ၊ န အာဝဇ္ဇနာဒီနံ အညတရသမယေ စ သံဝရော ဝါ အသံဝရော ဝါ အတ္ထိ၊ ဇဝနက္ခဏေ ပန သစေ ဒုဿိလျံ ဝါ မုဋ္ဌဿစွံ ဝါ အညာဏံ ဝါ အက္ခန္တိ ဝါ ကောသဇ္ဇံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသံဝရော ဟောတိ။ တသ္မိံ ပန သိလာဒီသု ဥပ္ပန္ဓေသု သံဝရော ဟောတိ၊ တသ္မာ “စက္ခုန္ဓိယေ သံဝရော”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဇဝနေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ ဟေသ။ ပ။ စက္ခုန္ဓိယသံဝရောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။

ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယထာ နဂရေ စတူသု ဒွါရေသု အသံဝုတေသု ကိဉ္ဇာပိ အန္တောသရဒွါရကောဋ္ဌကဂဟ္တာဒယော သုသံဝုတာ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ အရက္ခိတံ အဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒွါရေန ဟိ ပဝိသိတွာ စောရာ ယဒိစ္ဆကံ ကရေယျ၊ ဧဝမေဝံ ဇဝနေ ဒုဿိလျာဒီသု ဥပ္ပန္ဓေသု တသ္မိံ အသံဝရေ သတိ ဒွါရမ္ဗိ အဂုတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္ဂမ္ဗိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိ။ ယထာ ပန နဂရဒွါရေသု သံဝုတေသု ကိဉ္ဇာပိ အန္တောသရာဒယော အသံဝုတာ၊ တထာပိ အန္တောနဂရေ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍံ သုရက္ခိတံ သုဂေါပိတမေဝ ဟောတိ။ နဂရဒွါရေသု ဟိ ပိဟိတေသု စောရာနံ ပဝေသော နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝံ ဇဝနေ သိလာဒီသု ဥပ္ပန္ဓေသု ဒွါရမ္ဗိ သုဂုတ္တံ ဟောတိ ဘဝင်္ဂမ္ဗိ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ ဝိထိစိတ္တာနိပိ၊ တသ္မာ ဇဝနက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ စက္ခုန္ဓိယသံဝရောတိ ဝုတ္တောတိ။

သံဝရေန သမန္တာဂတော ပုဂ္ဂလော သံဝုတောတိ အာဟ “ဥပေတော”တိ။ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော သုန္ဒရတရောတိ ဥပရိ ပါဠိယံ သန္တိဿနတော ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “တထာ ဟိ”တိအာဒိ။

ယန္တိ အာဒေသောတိ ဣဒိနာ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန သဒ္ဓိံ ဝစနဝိပလ္လာသော ကတောတိ ဒဿေတိ၊ နိပါတပဒံ ဝါ ဧတံ ပုထုဝစနတ္ထံ။ ဝိဃာတကရာတိ

စိတ္တဝိဿာတကရာ၊ ကာယစိတ္တဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကာ ဝါ။ ယထာဝုတ္တကိလေသ-
 ဟေတုကာ ဒါဟာနုဗန္ဓာ ဝိပါကာ ဧဝံ ဝိပါကပရိဋ္ဌာဟာ။ ယထာ ပနေတ္ထ
 အာသဝါ အညေ စ ဝိဿာတကရာ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာ သမ္ပဝန္တိ၊ တံ ဒေသေတုံ
 “စက္ခုဒွါရသို့ဦ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဧတ္ထ စ သံဝရဏူပါယော၊
 သံဝရိတဗ္ဗံ၊ သံဝရော၊ ယတော သော သံဝရော၊ ယတ္ထ သံဝရော၊ ယထာ သံဝရော၊
 ယဉ္စ သံဝရဖလန္တိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကထံ? “ပဋိသင်္ခါ ယောနိ-
 သော”တိ ဟိ သံဝရဏူပါယော။ စက္ခုန္တိယံ သံဝရိတဗ္ဗံ။ သံဝရဂ္ဂဟဏေန
 ဂဟိတာ သတိ သံဝရော။ “အသံဝုတဿာ”တိ သံဝရဏာဝဓိ။ အသံဝရတော
 ဟိ သံဝရဏံ။ သံဝရိတဗ္ဗဂ္ဂဟဏသိဒ္ဓေါ ဣဓ သံဝရဝိသယော။ စက္ခုန္တိယံ ဟိ
 သံဝရဏံ ဣဏံ ရူပါရမ္မဏေ သံဝရယတိတိ အဝုတ္တသိဒ္ဓေါယမတ္ထော။ အာသဝ-
 တန္တိမိတ္တကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဘာဂေါ ဖလံ။ ဧဝံ သောတဒွါရာဒိသု ယောဇေ-
 တဗ္ဗံ။ သဒ္ဓတ္ထေဝါတိ မနောဒွါရေ ပဉ္စဒွါရေ စာတိ သဗ္ဗသို့ ဒွါရေ။

ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရန္တိအာဒိသု “သီတဿ ပဋိဿာတာယာ”တိ-
 အာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခဏမေဝ ယောနိသော ပဋိသင်္ခါ။ ဤဒိသန္တိ ဧဝရူပံ
 ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ။ အဝပတ္တနာယ အဿာဒယတောတိ ဘဝပတ္တနာမုခေန ဘာဝိတံ
 အာရမ္မဏံ အဿာဒေန္တဿ။ စိဝရန္တိ နိဝါသနာဒိ ယံ ကိဉ္စိစိဝရံ။ ပဋိသေဝတိတိ
 နိဝါသနာဒိဝေနေ ပရိဘူတိ။ ယာဝဒေဝါတိ ပယောဇနပရိဘောဏနိယမနံ။
 သီတပဋိဿာတာဒိယေဝ ဟိ ယောဂိနော စိဝရပဋိသေဝနပယောဇနံ။ သီတ-
 ဿာတိ သီတဓာတုက္ခောဘတော ဝါ ဥပုပရိဏာမတော ဝါ ဥပ္ပန္နဿ
 သီတဿ။ ပဋိဿာတာယာတိ ပဋိဿာတနတ္ထံ တပ္ပစ္စယဿ ဝိကာရဿ ဝိနော-
 ဒနတ္ထံ။ ဥဏ္ဍဿာတိ အဂ္ဂိသန္တာပတော ဥပ္ပန္နဿ ဥဏ္ဍဿ။ ခုံသဒယော
 ပါကဋာယေဝ။ ပုန ယာဝဒေဝါတိ နိယတပ္ပယောဇနပရိမာဏနိယမနံ။ နိယတံ
 ဟိ ပယောဇနံ စိဝရံ ပဋိသေဝန္တဿ ဟိရိကောပိနပုဋိစ္ဆာဒနံ၊ ဣတရံ ကဒါစိ။
 ဟိရိကောပိနန္တိ သမ္မာဓဋ္ဌာနံ။ ယသို့ ဟိ အင်္ဂေ ဝိဝဇေ ဟိရိ ကုပ္ပတိ
 ဝိနဿတိ၊ တံ ဟိရိယာ ကောပနတော ဟိရိကောပိနံ၊ တံပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ
 စိဝရံ ပဋိသေဝတိ။

ဝိဇ္ဇာပါတန္တိ ယံ ကိဉ္စိ အာဟာရံ။ သော ဟိ ဝိဇ္ဇောလျေန ဘိက္ခုနော
 ပတ္တေ ပတနဘော၊ တတ္ထ တတ္ထ လဒ္ဓဘိက္ခုာပိဏ္ဍာနံ ပါတော သန္တိပါတောတိ
 ဝါ “ဝိဇ္ဇာပါတော”တိ ဝုစ္စတိ။ နေဝ ဒေါယာတိ န ကိဋ္ဌနာယ။ န မဒါယာတိ
 န ဗလမဒမာနမဒပုရိသမဒတ္ထံ။ န မဏ္ဍနာယာတိ န အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ဝိဏနဘာ-
 ဝတ္ထံ။ န ဝိဘူသနာယာဟိ န တေသံယေဝ သောဘတ္ထံ၊ ဆဝိသမ္ပတ္တိအတ္တန္တိ

အတ္ထော။ ဣမာနိ ယံထာက္ကမံ မောဟဒေါသသဏ္ဌာနဝဏ္ဏရာဂူပနိဿယပ္ပဟာ-
 နတ္ထာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပုရိမံ ဝါ ဒွယံ အတ္တနော သံကိလေသုပ္ပတ္တိနိသေနေတ္ထိံ၊
 ဣတရံ ပရဿပိ။ စတ္တာရိပိ ကာမသုခလိကာနယောဂဿ ပဟာနတ္ထံ ဝုတ္တာနိတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကာယဿာတိ ရူပကာယဿ။ ဌိတိယာ ယာပနာယာတိ ပဗန္ဓုဋ္ဌိ-
 တတ္ထဉ္ဇေဝပဝတ္တိယာ အဝိစ္စေဒနတ္ထုဉ္ဇ၊ စိရကာလဋ္ဌိတတ္ထံ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ပဝတ္တာ-
 ပနတ္ထံ။ ဝိဟိံသုပရတိယာတိ ဇိဘစ္ဆာဒုက္ခဿ ဥပရမတ္ထံ။ မြဟ္မစရိယာ-
 နုဂ္ဂဟာယာတိ သာသနမဂ္ဂမြဟ္မစရိယာနံ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ။ ဣတိတိ ဧဝံ ဣမိနာ
 ဥပါယေန။ ပုရာဏဉ္ဇ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိတိ ပုရာဏံ အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနက-
 ဝေဒနံ ပဋိဟနိဿာမိ။ နဝဉ္ဇ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိတိ နဝံ အဘုတ္တပစ္စယာ
 ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ။ တဿာ ဟိ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထမေဝ အာဟာရံ
 ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဧတ္ထ အဘုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာ နာမ ယထာဝုတ္တ-
 ဇိဘစ္ဆာနိမိတ္တာ ဝေဒနာ။ သာ ဟိ အဘုဉ္ဇန္တဿ ဘိယျောပဝမုနဝသေန
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဘုတ္တပစ္စယာ အနုပ္ပဇ္ဇနကဝေဒနာပိ ဒုဒါနိမိတ္တာဝ အင်္ဂဒါဟသူလာဒိ-
 ဝေဒနာ အပ္ပဝတ္တာ။ သာ ဟိ ဘုတ္တပစ္စယာ အနုပ္ပဉ္ဇာဝ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ဝိဟိံ-
 သာနိမိတ္တတာ စေတာသံ ဝိဟိံသာယ ဝိသေသော။

ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိတိ ယာပနာ စ မေ စတုန္ဓံ ဣရိယာပထာနံ
 ဘဝိဿတိ။ “ယာပနာယာ”တိ ဣမိနာ ဇိဝိတိန္ဒြိယယာပနာ ဝုတ္တာ၊ ဣမ စတုန္ဓံ
 ဣရိယာပထာနံ အဝိစ္စေဒသင်္ခါတာ ယာပနာတိ အယမေတာသံ ဝိသေသော။
 အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ အယုတ္တပရိယေသနပ္ပင်္ဂုဟဏ-
 ပရိဘောဂပရိဝဇ္ဇနေန အနဝဇ္ဇတာ၊ ပရိမိတပရိဘောဂေန ဖာသုဝိဟာရော။
 အသပ္ပါယာပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ အရတိတန္တိဝိဇမ္ဘိတံ ဝာဝိညဂရဟာဒိ-
 ဒေါသာဘာဝေန ပါ အနဝဇ္ဇတာ၊ သပ္ပါယပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ ကာယ-
 ဗလသမ္ပဝေန ဖာသုဝိဟာရော။ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကဘောဇနပရိဝဇ္ဇ-
 နေန ဝါ သေယျသုခပဿသုခဒိဋ္ဌသုခါဒိနံ အဘာဝတော အနဝဇ္ဇတာ၊
 စတုပဉ္ဇာလောပမတ္တဉ္ဇိနဘောဇနေန စတုဣရိယာပထယောဂျတာပါဒနတော
 ဖာသုဝိဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတ္တာ ဥဒကံ ပိဝေ။
 အလံ ဖာသုဝိဟာရယ၊ ပဟိတတ္ထဿ ဘိက္ခုနော”တိ။

၁-သံကိလေသသမ္ပုဋ္ဌိသေနေတ္ထိံ (က) ၂-ယထာပဝတ္တာ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဦး ၁-၆၀-ပိရေ၊)
 ၃-၃ ၂-၃၄၃၊ ၃ ၁၁-၃၉၂-ပိရေသု။

တ္ထောဝတာ စ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟော၊ မဇ္ဈိမာ စ ပဋိပဒါ ဒိပိတာ ဟောတိ။
ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိတိ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟဒီပနာ။ ယာတြာဟိ နံ
အာဟာရူပယောဂံ ပယောဇေတိ။ ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂဟေတုကော ဗာသု-
ဝိဟာဏေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ အန္တဒ္ဓယပရိဝဇ္ဇနတော။

သေနာသနန္တိ သေနဉ္စ အာသနဉ္စ။ ယတ္ထ ဝိဟာရာဒိကေ သေတိ နိပဇ္ဇတိ
အာသတိ နိသီဒတိ၊ တံ သေနာသနံ။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနပုဋိသလ္လာနာရာ-
မတ္တန္တိ ဥတုယေဝ ပရိသဟနဋ္ဌေန ပရိဿယော သရိရာဗာဓစိတ္တဝိက္ခေပကရော၊
တဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ အနုပုဉ္ဇဿ အနုပ္ပါဒနတ္ထံ၊ ဥပုဉ္ဇဿ ဝူပသမနတ္ထဉ္စာတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ ယထာဝုတ္ထော ဥတု စ သီဟဗျုဒ္ဓါဒိပါကဋပရိဿယော
စ ရာဂဒေါသာဒိပဋိစ္စန္ဒပရိဿယော စ ဥတုပရိဿယော၊ တဿ ဝိနော-
ဒနတ္ထဉ္စေ ဧကိဘာဝဗာသုကတ္ထု။ စိဝရပုဋိသေဝနေ ဟိရိကောဝိနပုဋိစ္စာဒနံ
ဝိယ တံ နိယတပယောဇနန္တိ ပုန “ယာဝဒေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရန္တိ ရောဂဿ ပစ္စနိကပွဝတ္တိယာ ဂိလာန-
ပစ္စယော၊ တတော ဧဝ ဘိသက္ကဿ အနုညာတဝတ္ထုတာယ ဘေသဉ္စံ၊ ဇီဝိ-
တဿ ပရိဝါရသမ္ဘာရဘာဝေဟိ ပရိက္ခာရော စာတိ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ-
ပရိက္ခာရော၊ တံ။ ဝေယျာဗာဓိကာနန္တိ ဝေယျာဗာဓတော ဓာတုက္ခော-
ဘတော စ တံနိဗ္ဗတ္တကုဋ္ဌဂဏ္ဍပိဋကဒိရောဂတော ဥပုဉ္ဇာနံ။ ဝေဒနာနန္တိ
ဒုက္ခဝေဒနာနံ။ အဗျာဗန္ဓုပရမတာယာတိ နိဒ္ဒါက္ခပရမဘာဝါယ။ ယာဝ တံ
ဒုက္ခံ သဗ္ဗံ ပဟိနံ ဟောတိ၊ တာဝ ပဋိသေဝါမိတိ ယောဇနာ။ ဝေမေတ္ထ
သင်္ခေပနေဝ ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗျာ။ နဝဝေဒနုပ္ပါဒတောပီတိ န ကေဝလံ
အာယတိံ ဧဝ ဝိပါကပရိဋ္ဌာဟာ၊ အထ ခေါ အတိဘောဇနပစ္စယာ အလံ-
သာဋကောဒိနံ ဝိယ နဝဝေဒနုပ္ပါဒတောပိ ဝေဒိတဗျာ။

ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ စလနံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနပရိစ္စာဂေါတိ အာဟ “စလတိ
ကမ္မတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ”တိ။ “ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥဏှဿာ”တိ
ဧတ္ထ စ လောမသနာဂတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ကထေတဗ္ဗံ။ ထေရော ကိရ စေတိယ-
ပဗ္ဗတေ ပိယဂုံဂဟာယ ပဓာနဃရေ ဝိဟရန္တော အန္တရဋ္ဌကေ ဟိမပါတ-
သမယေ လောကန္တရိကနိရယံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟန္တောဝ
အတ္တောကာသေ ဝီတိနာမေသိ။ ဂိမှသမယေ စ ပစ္စာဘတ္တံ ဗဟိစကံမေ
ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောတော သေဒါပိဿ ကစ္ဆေဟိ မုစ္စန္တိ။ အထ နံ အန္တေ-
ဝါသိကော အာဟ “ဣဓ ဘန္တေ နိသီဒထ၊ သီတလော ဩကာသော”တိ။
ထေရော “ဥဏှဘယေနေဝမှိ အာဝုသော ဣဓ နိသိန္တော”တိ အဝိစိမဟာနိရယံ

ပစ္စဝေက္ခိတွာ နိသီဒိယေဝ။ ဥဏှန္တိ စေတ္ထ အဂ္ဂိသန္တာပေါဝ ဝေဒိတဗ္ဗော သူရိယသန္တာပဿ ပရတော ဝုစ္စမာနတ္တာ။ သူရိယသန္တာပဝသေန ပနေတံ ဝတ္ထု ဝုတ္တံ။

ယော စ ဒွေ တယော ဝါရေ ဘတ္တံ ဝါ ပါနိယံ ဝါ အလဘမာနောပိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အတ္တနော ပေတ္တိဝိသယူပပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ အဝေဓန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိယေဝ။ ခံသမကသဝါတာတပသမ္ပ- သေဟိ ဖုဋ္ဌော စေပိ တိရစ္ဆာနူပပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ အဝေဓန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိယေဝ။ သရိသပသမ္ပဿေန ဖုဋ္ဌော စာပိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ သီဟဗျုပ္ပါဒိမုခေသု အနေကဝါရံ ပရိဝတ္တိတပုဗ္ဗဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ အဝေ- ဓန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိယေဝ ပဓာနိယတ္ထေရော ဝိယ၊ အယံ “ခမော ဇိသန္တာယ။ ပ။ သရိသပသမ္ပဿာန”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ထေရံ ကိရ ခဏှ- စေလဝိဟာရေ ကဏိကာရပဓာနိယသရေ အရိယဝံသဓမ္မံ သုဏန္တညေဝ ဘောရဝိသော သပ္ပေါ ခံသိ။ ထေရော ဇာနိတွာပိ ပသန္တစိတ္တော နိသိန္တော ဓမ္မယေဝ သုဏာတိ၊ ဝိသဝေဂေါ ထဒ္ဓေါ အဟောသိ။ ထေရော ဥပ- သမ္ပဒမာဠံ အာဒိံ ကတွာ သိလံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “ဝိသုဒ္ဓသီလောမ္ပိ”တိ ဝီတိံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ သဟ ဝိတုပ္ပါဒါ ဝိသံ နိဝတ္တိတွာ ပထဝိံ ပါဝိသိ။ ထေရော တတ္ထေဝ စိတ္တေကဂ္ဂတံ လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဝနေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ယော ပန အက္ခောသဝသေန ဒုရုတ္တေ ဒုရုတ္တတ္တာယေဝ စ ဒုရာဂတေ အပိ အန္တိမဝတ္ထုသညိတေ ဝစနပထေ သုတွာ ခန္တိဂုဏံယေဝ ပစ္စဝေက္ခိတွာ န ဝေဓတိ ဒီသဘာဏကအဘယတ္ထေရော ဝိယ၊ အယံ “ခမော ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာန”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ထေရော ကိရ ပစ္စယသန္တော- သဘာဝနာရာမတာယ မဟာအရိယဝံသပ္ပဋိပဒံ ကထေသိ၊ သဗ္ဗော မဟာ- ဂါမော အာဂစ္ဆတိ၊ ထေရဿ မဟာသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တံ အညတရော မဟာထေရော အဓိဝါသေတုံ အသက္ခောန္တော “ဒီသဘာဏကော ‘အရိယ- ဝံသံ ကထေမိ’တိ သဗ္ဗရတ္တိံ ကောလာဟလံ ကရေတိ”တိအာဒိဟိ အက္ခောသိ။ ဥဘောပိ စ အတ္တနော အတ္တနော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တာ ဂါဝုတမတ္တံ ကေ- ပထေန အဂမံသု။ သကလဂါဝုတမ္ပိ သော တံ အက္ခောသိယေဝ။ တတော ယတ္ထ ခြိန္တံ ဝိဟာရာနံ မဂ္ဂေါ ဘိဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဌတွာ ဒီသဘာဏကတ္ထေရော တံ ဝန္တိတွာ “ဧသော ဘန္တေ တုမှာကံ မဂ္ဂေါ”တိ အာဟ။ သော

၁-ဝိပုသန္တစိတ္တော (က)

အသျှံဏန္တော ဝိယ အဂမာသိ။ ထေရောပိ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပါဒေ ပက္ခာ-
လေတွာ နိသီဒိ။ တမေနံ အန္တေဝါသိကော “ကိံ ဘန္တေ သကလဂါဝုတံ
ပရိဘာသန္တံ န ကိဉ္စိ အဝေါစုတ္တာ”တိ အာဟ။ ထေရော “ခန္တိယေဝါဝုသော
မယံ ဘာရော၊ န အက္ခန္တိ၊ ဧကပဒုဒ္ဓါရေပိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိယောဂံ န ပဿာ-
ဇိ”တိ အာဟ။

ဝစနမေဝ တဒတ္ထံ ဣပေတုကာမာနဉ္စ ပထော ဥပါယောတိ အာဟ
“ဝစနမေဝ ဝစနပထော”တိ။ အသုခဋ္ဌေန ဝါ တိဗ္ဗာ။ ယံ ဟိ န
သုခံ၊ တံ အနိဋ္ဌံ တိဗ္ဗန္တိ ဝုစ္စတိ။ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိတိ
ယထာဝုတ္တဝေဒနာနံ အဓိဝါသကသဘာဝေါ ဟောတိ။ စိတ္တလပဗ္ဗတေ
ပခာနိယတ္ထေရဿ ကိရ ရတ္ထိံ ပခာနေန ဝိတိနာမေတွာ ဌိတဿ ဥဒရ-
ဝါတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော တံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော အာဝတ္တတိ
ပရိဝတ္တတိ။ တမေနံ စက်မနပသေံ ဌိတော ပိဏ္ဍပါတိယတ္ထေရော အာဟ
“အာဝုသော ပဗ္ဗဇိတော နာမ အဓိဝါသနသီလော ဟောတိ”တိ။ သော
“သာဓု ဘန္တေ”တိ အဓိဝါသေတွာ နိစ္စလော သယိ။ ဝါတော နာဘိတော
ယာဝ ဟဒယံ ဖာလေသိ။ ထေရော ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိပဿန္တော
မုဟုတ္တေန အနာဂါမီ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္တာတိ “ဥဏှေန
ဖုဋ္ဌဿ သီတံ ပတ္တယတော”တိအာဒိနာ သဗ္ဗတ္ထ ဥဏှာဒိနိမိတ္တံ ကာမာ-
သဝုပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နတ္ထိ သုဂတိဘဝေ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါတိ အနိဋ္ဌ
သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ အတ္တဂ္ဂါဟေ သတိ အတ္တနိယဂ္ဂါ-
ဟောတိ အာဟ “မယံ သီတံ ဥဏှန္တိ ဂါဟော ဒိဋ္ဌာသဝေါ”တိ။

အဟံ သမဏောတိ “အဟံ သမဏော၊ ကိံ မမ ဇီဝိတေန ဝါ မရဏေန
ဝါ”တိ ဧဝံ စိန္တေတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပစ္စဝေက္ခိတွာတိ ဂါမပ္ပဝေသပ္ပ-
ယောဇနာဒိဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတွာ။ ပဋိက္ခမတိတိ ဟတ္ထိအာဒိနံ သမိပဂမနတော
အပက္ကမတိ။ ဌာယန္တိ^၁ ဧတ္တာတိ ဌာနံ^၂၊ ကဏှကာနံ ဌာနံ^၂ ကဏှကဋ္ဌာနံ^၃၊
ယတ္ထ ကဏှကာနိ သန္တိ၊ တံ ဩကာသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အမနုဿဒုဋ္ဌာနီတိ
အမနုဿသဉ္စာရေန ဒုသိတာနိ၊ သပရိဿယာနီတိ အတ္ထော။ အနိယတဝတ္ထု-
ဘူတန္တိ အနိယတသိက္ခာပဒဿ ကာရဏဘူတံ။ ဝေသိယာဒိဘေဒတောတိ
ဝေသိယာဝိဝေဝါထုလ္လကုမာရိကာပဏှကပါနာဂါရဘိက္ခုနိဘေဒတော။ သမာ-
နန္တိ သမံ၊ အဝိသမန္တိ အတ္ထော။ အကာသိ ဝါတိ တာဒိသံ အနာစာရံ အကာသိ
ဝါ။ သီလသံဝရသင်္ခါတေနာတိ ကထံ ပရိဝဇ္ဇနံ သီလံ? အနာသနပရိဝဇ္ဇနေန

၁-ဓာယန္တိ(?) ၂-ဓာနံ(?) ၃-ကဏှကဋ္ဌာနံ(?)

ဟိ အနာစာရပရိဝဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ။ အနာစာရဂေါစရပရိဝဇ္ဇနံ စာရိတ္တသီလတာယ သီလသံဝရော။ တဿ ဟိ ဘဂဝတော “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ”တိ သီလသံဝရဝိဘဇနေ အာစာရဂေါစရသမ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တေန “အတ္ထိ အနာစာရော၊ အတ္ထိ အဂေါစရော”တိအာဒိနာ အာစာရဂေါစရာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာ။ “စဏ္ဍံ ဟတ္ထိ ပရိဝဇ္ဇေတိ”တိ ဝစနတော ဟတ္ထိအာဒိပရိဝဇ္ဇနမ္ပိ ဘဂဝတော ဝစနာနုဋ္ဌာနန္တိ ကတွာ အာစာရသီလမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိပီတိ ဣမိနာပိ ကာရဏေန အယောနိသောမနသိကာရသမုဋ္ဌိတက္ကာပိ လောဘာဒိသဟဂတက္ကာပိ ကုသလပ္ပုဋိပက္ခတောပီတိအာဒိဟိ ကာရဏေဟိ အယံ ဝိတက္ကော အကုသလောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန သာဝဇ္ဇောတိ- အာဒိသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတ္ထ စ အကုသလောတိအာဒိနာ ဒိဋ္ဌ- ဓမ္မိကံ ကာမဝိတက္ကဿ အာဒိနဝံ ဒဿေတိ၊ ဒုက္ခဝိပါကောတိ ဣမိနာ သမ္ပ- ရာယိကံ။ အတ္တဗျာဗာဓာယ သံဝတ္တတိတိအာဒိသုပိ ဣမိနာ နယေန အာဒိနဝ- ဝိဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥပ္ပန္နဿ ကာမဝိတက္ကဿ အနဓိဝါသနံ နာမ ပုန တာဒိသဿ အနုပ္ပါဒနံ။ တံ ပနဿ ပဟာနံ ဝိနောဒနံ ဗျန္တိကရဏံ အန- ဘာဝဂမနန္တိ စ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိတိ ပါဠိယံ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ”တိ ဝတွာ “ပဇဟတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော “အနဓိဝါ- သေန္တော ဟိ” ကရောတိ”တိအာဒိမာဟ။ ပဟာနဗ္ဗေတ္ထ ဝိက္ခမ္ပနမေဝ၊ န သမုဇ္ဈေဒေါတိ ဒဿေတုံ “ဝိနောဒေတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဝိက္ခမ္ပနဝသေနေဝ အတ္ထော ဒဿိတော။ ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇတိ တေသံ ပါပဝိတက္ကာနံ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာ- ဂဟဏံ ဝါ ကတံ သိယာ အနဝသေသဂ္ဂဟဏံ ဝါ။ တေသု ပဌမံ သန္တာ- ယာဟ “ဥပ္ပန္နမတ္ထေ”တိ၊ သမ္ပတိဇာတေတိ အတ္ထော။ အနဝသေသဂ္ဂဟဏံ ဗျာပနိစ္ဆာယံ ဟောတိတိ ဒဿေတုံ “သတက္ခတ္တမ္ပိ ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇ”တိ ဝုတ္တံ။

ဣတိပီတက္ကောတိ “အမှာကံ ဉာတယော သုခဇီဝိနော သမ္ပတ္တိယုတ္တာ”တိ- အာဒိနာ ဂေဟသိတပေမဝသေန ဉာတကေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော။ ဇန- ပဒဝိတက္ကောတိ “အမှာကံ ဇနပဒေါ သုဘိက္ခော သမ္ပန္နသဿော ရမဏီ- ယော”တိအာဒိနာ ဂေဟသိတပေမဝသေန ဇနပဒံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော။ ဥက္ကုဋ္ဌိကပ္ပဓာနာဒိဟိ ဒုက္ခေ နိဇ္ဇိက္ခေ သမ္ပရာယေ သတ္တာ သုဒ္ဓိ ဟောန္တိ အမရာတိ ဒုက္ကရကာရိကာယ ပဋိသံယုတ္တော အမရတ္တာယ ဝိတက္ကော; တံ ဝါ အာရဗ္ဘ အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိသဟဂတော အမရော စ သော ဝိတက္ကော

၁-အဘိ ၂-၂၅၃၊ ၂၅၅-ဝိဇ္ဇေသု၊

စာတိ အမရာဓိတက္ကော။ ပရာနုဒ္ဒယတာပဋိသံယုတ္တောတိ ပရေသု ဥပ-
 ဋ္ဌာကာဒိသု သဟနန္တိတာဒိဝသေန ပဝတ္တော အနုဒ္ဒယတာပတိရူပကော
 ဂေဟသိတပေမပုဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော။ လာဘသက္ကာရသိလောကပုဋိ-
 သံယုတ္တောတိ စီဝရာဒိလာဘေန စ သက္ကာရေန စ ကိတ္တိသဒ္ဓေန စ အာရမ္မဏ-
 ကရဏဝသေန ပဋိသံယုတ္တော။ အနဝညတ္တိပုဋိသံယုတ္တောတိ “အဟောဝတ
 မံ ပရေ န အဝဇာနေယျံ၊ န ဟေဋ္ဌာ ကတွာ မညေယျံ၊ ပါသာဏစ္ဆတ္တံ
 ဝိယ ဂရံ ကရေယျံ” န္တိ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကော။

ကာမဝိတက္ကော ကာမသင်္ဂဟပုနသဘာဝတော ကာမာသဝပ္ပတ္တိယာ သာ-
 တိသယတ္တာ စ ကာမနာကာရောတိ အာဟ “ကာမဝိတက္ကော ပနေတ္ထ
 ကာမာသဝေါ” တိ။ တဗ္ဗိသေသောတိ ကာမာသဝဝိသေသော ဘဝသဘာ-
 ဝတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ ဝိနောဒေတိ အတ္တနော သန္တာ-
 နတော နိဟရတိ ဧတေနာတိ ဝိနောဒနံ၊ ဝိရိယန္တိ အာဟ “ဝိရိယသံဝရ-
 သင်္ခါတေန ဝိနောဒနေနာ” တိ။

“သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိယော ပရိပူရေန္တိ” တိ
 ဝစနတော ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနံ အနဓိဂမော တတော စ သကလဝဋ္ဌဒုက္ခာနတိ-
 ဝတ္တိ အဘာဝနာယ အာဒိနဝေါ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဘဂဝတော ဩရသ-
 ပုတ္တဘာဝါဒိဝသေန စ ဘာဝနာယ အာနိသံအော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ထော-
 မေန္တောတိ အာသဝပဟာနဿ ဒုက္ကရတ္တာ တာယ ဧဝ ဒုက္ကရကိရိယာယ
 တံ အဘိတ္ထဝန္တော။ သံဝရေနောပဟိနာတိ သံဝရေန ပဟိနာ ဧဝ။ တေန
 ဝုတ္တံ “န အပ္ပဟိနေသုယေဝ ပဟိနသညိ” တိ။

အာသဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒါရုကမ္ပိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ပဉ္စမေ ပုတ္တသမ္မာသေယနန္တိ ပုတ္တေဟိ သမ္မာသေယနံ။ ဧတ္ထ ပုတ္တ-
 သိသေန ဒါရုပရိဂ္ဂဟံ ပုတ္တဒါရေသု ဥပ္ပိလော ဝိယ။ တေန တေသံ ရောဂါ-
 ဒိဟေတု သောကာဘိဘဝေန စ စိတ္တဿ သံကိလိဋ္ဌတံ ဒသေတိ၊ ကာမ-
 ဘောဂိနာတိ ဣမိနာ ပန ရာဂါဘိဘဝန္တိ။ ဥဘယေနပိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တတံ
 ဒသေတိ။ ကာသိကစန္ဒနန္တိ ဥဇ္ဇလစန္ဒနံ။ တံ ကိရ ဝဏ္ဏဝိသေသသမုဇ္ဇလံ
 ဟောတိ ပဘဿရံ၊ တဒတ္ထမေဝ နံ သဏ္ဍတရံ ကရေန္တိ။ တေနောဟ

“သဏ္ဍေန္တန”န္တိ၊ ကာသိကဝတ္ထု စန္ဒနဉ္စာတိ အတ္ထော။ မာလာဂန္ထဝိလေပနန္တိ ဝဏ္ဏသောဘတ္ထဉ္စေဝ သုဂန္ဓဘာဝတ္ထု မာလံ၊ သုဂန္ဓဘာဝတ္ထာယ ဂန္ဓံ၊ ဆဝိရာဂကရဏတ္ထဉ္စေဝ သုဘတ္ထု ဝိလေပနံ ဓာရေန္တေန။ ဇာတဂူပရဇတန္တိ သုဝဏ္ဏဉ္စေဝ အဝသိဋ္ဌဓနဉ္စ သာဒိယန္တေန။ သဗ္ဗေနပိ ကာမေသု အဘိဂိဒ္ဓဘာဝမေဝ ပကာသေတိ။

ဒါရုကမ္ဘိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဆဋ္ဌေ ဟတ္ထိံ သာရေတိတိ ဟတ္ထိသာရိ၊ တဿ ပုတ္တောတိ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော။ သော ကိရ သာဝတ္ထိယံ ဟတ္ထိအာစရိယဿ ပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ တီဏိ ပိဋကာနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုခုမေသု ခန္ဓဓာတုအာယတနာဒီသု အတ္ထန္တရေသု ကုသလော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ အဘိဓမ္မကထံ ကထေန္တာနံ အန္တရန္တရာ ကထံ ဩပါတေတိ”တိ၊ တတ္ထ အန္တရန္တရာ ကထံ ဩပါတေတိတိ ထေရေဟိ ဝုစ္စမာနဿ ကထာပဗန္ဓဿ အန္တရေ အန္တရေ အတ္တနော ကထံ ပဝေသေတိတိ အတ္ထော။ ပဉ္စဟိ သံသဂ္ဂေဟိတိ သဝနသံသဂ္ဂေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ သမုလ္လာပသံသဂ္ဂေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ သံသဂ္ဂေဟိ။ ကိဋ္ဌခါဒကောတိ ကိဋ္ဌဋ္ဌာနေ ဥပ္ပန္နသဿံ ဟိ ကိဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ ကာရဏူပစာရေနံ။ သိပ္ပိယော သုတ္တိယော။ သမ္ပုကာတိ သင်္ခမာဟ။

ဂိဟိဘာဝေ ဝတ္ထံ ကထေသီတိ ကဿပသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ ကိရ သာသနေ ဒွေ သဟာယကာ အဟေသံ၊ အညမညံ သမဂ္ဂါ ဧကတောဝ သဇ္ဈာယန္တိ။ တေသု ဧကော အနဘိရဟော ဂိဟိဘာဝေစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဣတရဿ အာရောစေသိ၊ သော ဂိဟိဘာဝေ အာဒိနဝံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အာနိသံသံ ဒဿေတွာ ဩဝေဒိ။ သော တံ သုတွာ အဘိရမိတွာ ပုန ဧကဒိဝသံ တာဒိသေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ တံ ဧတဒဝေါစ “မယံ အာဝုသော ဝေရူပံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣမာဟံ ပတ္တစိဝရံ တုယံ ဒဿာမိ”တိ။ သော ပတ္တစိဝရလောဘေန တဿ ဂိဟိဘာဝေ အာနိသံသံ ဒဿေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အာဒိနဝံ ကထေသိ။ တဿ တံ သုတွာဝ ဂိဟိဘာဝတော စိတ္တံ နိဝတ္တေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယမေဝ အဘိရမိ။ ဝေမေသ တဒါ သီလဝန္တဿ ဘိက္ခုနော

၁-ဒိ-၄ ၁-၃၁၂-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဂိဟိဘာဝေ အာနိသံသကထာယ ကထိတတ္တာ ဣဒါနိ ဆ ဝါရေ ဝိဗ္ဗမိတွာ သတ္တမဝါရေ ပဗ္ဗဇိတွာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ မဟာကောဠိကတ္ထေရဿ စ အဘိဓမ္မကထံ ကထေန္တာနံ အန္တရန္တရာ ကထံ ဩပါတေသိ။ အထ နံ မဟာ- ကောဠိကတ္ထေရော အံပသာဒေသိ။ သော မဟာသာဝကဿ ကထိတေ ပတိဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ဝိဗ္ဗမိတွာ ဂိဟိ ဇာတော။ ပေါဋ္ဌပါဒဿ ပနာယံ ဂိဟိသဟာယကော အဟောသိ၊ တသ္မာ ဝိဗ္ဗမိတွာ ဒွိဟတိဟစ္စယေန ပေါဋ္ဌ- ပါဒဿ သန္တိကံ ဂတော။ အထ နံ သော ဒိသ္မာ “သမ္မ ကိံ တယာ ကတံ၊ ဧဝရူပဿ နာမ သတ္တု သာသနာ အပသက္ကန္တောသိ၊ ဧဟိ ပဗ္ဗဇိတုံ ဒါနိ တေ ဝဇ္ဇတိ”တိ တံ ဂဟေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ တသ္မိံ ဌာနေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန ဝုတ္တံ “သတ္တမေ ဝါရေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရ- ဟတ္တံ ပါပုဏီ”တိ။

ဟတ္ထိသာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-မဇ္ဈသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ သတ္တမေ မန္တာတိ ယ-ကာရလောပေန နိဒ္ဒေသော၊ ကရဏတ္ထေ ဝါ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ တေနာဟ “တာယ ဥဘော အန္တေ ဝိဒိတွာ”တိ။ ဖဿ- ဝသေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ ဒွယဒွယသမာပတ္တိယံ အညမညံ သမ္ပဿဝသေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ “ဖဿပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”တိ ဣဒိနာ စာနက္ကမေန ဖဿသမုဋ္ဌာနတ္တာ ဣမဿ ကာယဿ ဖဿဝသေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ ဝုတ္တံ။ ဧကော အန္တောတိ ဣတ္ထ အယံ အန္တ-သဒ္ဓေါ အန္တအပ္ပန္တရမရိယာဒလာမကအဘာဝကောဠာသ- ပဒပူရဏသမိပါဒိသု ဒိဿတိ။ “အန္တပူရော ဥဒရပူရော”တိအာဒိသု^၁ ဟိ အန္တေ အန္တသဒ္ဓေါ။ “စရန္တိ လောကေပရိဝါရဆန္ဒာ အန္တော အသုဒ္ဓါ၊ ဗဟိ သောဘ- မာနာ”တိအာဒိသု^၂ အပ္ပန္တရေ။ “ကာယဗန္ဓနဿ အန္တော ဇီရတိ? သာ ဟရိတန္တံ ဝါ ပန္တန္တံ ဝါ သေလန္တံ ဝါ ဥဒကန္တံ ဝါ”တိအာဒိသု^၃ မရိယာဒါယံ။ “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာန”န္တိအာဒိသု^၄ လာမကေ။ “ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ”တိအာဒိသု^၅ အဘာဝေ။ သဗ္ဗပစ္စယသင်္ခယော ဟိ ဒုက္ခဿ

၁-၃ ၁-၃၀၈-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ၊	၂-သံ ၁-၇၉-ပိဋေ။
၃-ဝိ ၄-၂၇၇-ပိဋေ။	၄-မ ၁-၂၄၆-ပိဋေ။
၅-သံ ၂-၇၆၊ ၃ ၁-၂၅၅-ပိဋေသု။	၆-မ ၃-၃၀၊ သံ ၁-၃၀၁-ပိဋေသု။

အဘာဝေါ ကောဋီတိပိ ဝုစ္စတိ။ “တယော အန္တာ”တိ အာဒိသု ကောဋ္ဌာသေ။ “ဣဗံ တာဝ သုတ္တန္တံ ဝါ ဂါထာယော ဝါ အဘိဓမ္မံ ဝါ ပရိယာပုဏသု၊ သုတ္တန္တေ ဩကာသံ ကာရာပေတွာ”တိ ၂ စ အာဒိသု ပဒပူရဏေ။ “ဂါမန္တံ ဝါ ဩသဋ္ဌော? ဂါမန္တသေနာသန”န္တိ အာဒိသု? သမိပေ။ သွာယမိစ ကောဋ္ဌာသေ ဝတ္တတိတိ အယမေကော ကောဋ္ဌာသောတိ။

သန္တော ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနော ဓမ္မသမူဟောတိ သက္ကာယော၊ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ။ တေနာဟ “တေဘူမကဝန”န္တိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

မဇ္ဈေသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ပုရိသိန္ဓိယဉာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ အဋ္ဌမေ နိဗ္ဗတ္တိဝသေန အပါယသံဝတ္တနိယေန ဝါ ကမ္မနာ အပါယေသု နိယုတ္တောတိ အာပါယိကော။ နေရယိကောတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝနယော။ အဝိစိမိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထ အာယုကပ္ပသညိတံ အန္တရကပ္ပံ တိဋ္ဌတိတိ ကပ္ပဋ္ဌော။ နိရယူပပတ္တိပရိဟရဏဝသေန တိကိန္နိတုံ အသက္ကာဏေယျောတိ အတေကိဇ္ဈော။ အခဏ္ဍာနီတိ ဧကဒေသေနပိ အခဏ္ဍိတာနိ။ ဘိန္ဒကာလတော ပဋ္ဌာယ ဗိဇံ ဗိဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ အပူတိနီတိ ဥဒကတေမနေန အပူတိကာနိ။ ပူတိကံ ဟိ ဗိဇံ ဗိဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ အဝါတာတပဟတာနီတိ ဝါတေန စ အာတပေန စ န ဟတာနိ နိရောဇတံ န ပါပိတာနိ။ နိရောဇံ ဟိ ကသဋုံ ဗိဇံ ဗိဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ “သာရာဒါနိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ အာကာရဿ ရဿတ္ထံ ကတွာ ပါဠိယံ “သာရာဒါနိ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “သာရာဒါနိ”တိ။ တဏှာလသာရဿ အာဒါနတော သာရာဒါနိ၊ ဂဟိတသာရာနိ ပတိဋ္ဌိတသာရာနိ။ နိဿာရံ ဟိ ဗိဇံ ဗိဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ သုခသယိတာနီတိ စတ္တာရောမာသေ ကောဋ္ဌေ ပက္ခိတ္တနိယာမေနေဝ သုခသယိတာနိ သုဋ္ဌု သန္ဓိစိတာနိ။ မဏ္ဍေဓေတ္တေတိ ဥိသခါရာဒိဒေါသေဟိ အဝိဒ္ဓတ္ထေ သာရက္ခေတ္တေ။ အဘိဒေါတိ အဘိ-သဒ္ဓေန သမဇနတ္တနိပါတပဒန္တိ အာဟ “အဘိအစုရတ္တ”န္တိ။ နတ္ထိ ဧတဿ ဘိဒါတိ ဝါ အဘိဒေါ။ “အဘိဒံ အစုရတ္တ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ။ အစုရတ္တန္တိ စ အစ္စန္ဒသံယောဂဝစနံ၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ။ တသ္မာ အဘိဒေါ

၁-ဒိ ၃-၁၀၁-ပိဋေ။ ၂-ပိ ၂-၁၀၉-ပိဋေ။
၃-ပိ ၁-၂၆၃၊ ၂၆၄၊ ပိ ၄-၃၅၉၊ ၃၆၀-ပိဋေသု။ ၄-ပိ-၄ ၂-၁၀၈-ပိဋေ။

အစုရတ္တန္တိ အဘိန္ဒေ အစုရတ္တသမယေတိ အတ္ထော။ ပုဏ္ဏမာသိယံ ဟိ ဂဂနမဇ္ဈဿ ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ စန္ဒေ ဌိတေ အစုရတ္တသမယော ဘိန္ဒော နာမ ဟောတိ။ မဇ္ဈေ ဝေ ပန ဌိတေ အဘိန္ဒော နာမ။

သုပ္ပုဗ္ဗသုနက္ခတ္တာဒယောတိ ဧတ္ထံ သုပ္ပုဗ္ဗေ ဟိ ကိရ “သာကိယော မမ မိတရံ ဆဇ္ဇေတွာ နိက္ခန္တော၊ မမ ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ တဿ ဝေရိဋ္ဌာနေ ဌိတော စာ”တိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ သတ္တရိ အာသာတံ ဗန္ဓိတွာ ဧကဒိဝသံ “န ဒါနိ နိမန္တိတဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဒဿာမိ”တိ ဂမနမဂ္ဂံ ပိဒဟိတွာ အန္တရပီထိယံ သုရံ ပိဝန္တော နိသိဒိ။ အထဿ သတ္တရိ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတေ တံ ဌာနံ အာဂတေ “သတ္တာ အာဂတော”တိ အာရောစေသုံ။ သော အာဟ “ပုရတော ဂစ္ဆာတိ တဿ ဝဒေထ၊ နာယံ မယာ မဟလ္လကတရော၊ နာဿ မဂ္ဂံ ဒဿာမိ”တိ။ ပုနပ္ပုနံ ဝုစ္စမာနောပိ တထေဝ နိသိဒိ။ သတ္တာ မာတုလဿ သန္တိကာ မဂ္ဂံ အလဘိတွာ တတောဝ နိဝတ္တိ။ သောပိ စရပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ တဿ ကထံ သုတွာ ဧဟိ”တိ။ သတ္တာပိ နိဝတ္တန္တော သိတံ ကတွာ အာနန္ဒတ္ထေရေန “ကော န ခေါ ဘန္တေ သိတပါတုကမ္မေ ပစ္စယော”တိ ပုဋ္ဌော အာဟ “ပဿသိ အာနန္ဒ သုပ္ပုဗ္ဗ”န္တိ။ ပဿာမိ ဘန္တေ။ ဘာရိယံ တေန ကမ္မံ ကတံ မာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ မဂ္ဂံ အဒေန္တေန၊ ဣတော သတ္တမေ ဒိဝသေ ဟေဋ္ဌာပါ- သာဒေပါသာဒမူလေ ပထဝိယာ ပဝိသိဿတိ”တိ အာစိက္ခိ။

သုနက္ခတ္တာပိ၊ ပုဗ္ဗေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ အထဿ ဘဂဝါ ကထေသိ။ သော ဒိဗ္ဗစက္ခု နိဗ္ဗတ္တေတွာ အာလောကံ ဝဇ္ဇေတွာ ဩလော- ကေန္တော ဒေဝလောကေ နန္ဒနဝနစိတ္တလတာဝနဗာရသကဝနမိဿကဝနေသု ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝမာနေ ဒေဝပုတ္တေ စ ဒေဝမိတရော စ ဒိသ္မာ “ဧတေသံ ဝေရူပါယ အတ္တဘာဝသမ္ပတ္တိယာ ဌိတာနံ ကိရ မဓုရော န ခေါ သဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ သဒ္ဓိံ သောတုကာမော ဟုတွာ ဒသဗလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုပရိကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ ပနဿ “ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဿ ဥပနိဿယော နတ္ထိ”တိ ဥတွာ ပရိကမ္မံ န ကထေသိ။ န ဟိ ဗုဒ္ဓါ ယံ န ဘဝိဿတိ၊ တဿ ပရိကမ္မံ ကထေန္တိ။ သော ဘဂဝတိ အာသာတံ ဗန္ဓိတွာ စိန္တေသိ “အဟံ သမဏံ ဂေါတမံ ပဌမံ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ သော မယံ ‘သမ္ပဇ္ဇတု ဝါ မာ ဝါ သမ္ပဇ္ဇတူ’တိ ကထေသိ။ အဟံ ပန ပစ္စတ္တပုရိသကာရေန တံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုပရိကမ္မံ ပုစ္ဆိ။ တံ မေ န ကထေသိ။ အဒ္ဓါ

၁-ဓမ္မပဒ-၄ ၂-၂၈-ပိဋကိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-မ-၄ ၁-၃၃၀-ပိဋကိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဟောတိ ‘အယံ ရာဇပဗ္ဗဇိတော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဒိဗ္ဗသောတ-
 ဉာဏံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ စေတောပရိယကမ္မဉာဏံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အာသဝါနံ
 ခယေ ဉာဏံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ မယာ သမသမော ဘဝိဿတိ’တိ ဣဿာ-
 မစ္ဆရိယဝသေန မယံ န ကထေတိ”တိ ဘိယျောသော အာသာတံ ဗန္ဓိတွာ
 ကာသာယာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္တာပိ န တုဏှိဘူတော ပိဟာသိ။
 ဒသဗလံ ပန အသတာ တုစ္ဆေန အပ္ပာစိက္ခိတွာ အပါယူပဂေါ အဟောသိ။
 တမ္ပိ ဘဂဝါ ဗျာကာသိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဝေဓိ ခေါ ဘဂ္ဂဝ သုနက္ခတ္တော
 လိစ္ဆဝိပုတ္တော မယာ ဝုစ္စမာနော အပက္ကမေဝ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ ယထာ
 တံ အာပါယိကော”တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အပရေပိ သုပ္ပဗုဒ္ဓသုနက္ခတ္တာဒယော
 အဂဝတာ ဉာဏာဝါ”တိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကောကာလိကာဒိနံ သင်္ဂဟော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ၊ ဧဝံနာမကော ဝေဒဂေသု ကုသလော
 ပဏှိတော ပရိဗ္ဗာဇကော။ အညတိတ္ထိယာ ဟိ ပရိဟိနလာဘသက္ကာရ-
 သိလောကာ “သမဏော ဂေါတမော န ဇာတိဂေါတ္တာဒိနိ အာရပ္ပ လာဘဂ္ဂ-
 ပုတ္တော ဇာတော၊ ကဝိသေဋ္ဌော၊ ပနေသ ဥတ္တမကဝိတာယ သာဝကာနံ ဗန္ဓိ
 ဗန္ဓိတွာ ဒေတိ။ တေ တံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဥပဋ္ဌာကာနံ ဥပနိသိန္ဒကထမ္ပိ အနု-
 မောဒနမ္ပိ သရဘညမ္ပိတိ ဧဝမာဒိနိ ကထေန္တိ။ တေ တေသံ ပသန္တာနံ လာဘံ
 ဥပသံဟရန္တိ။ သစေ မယံ ယံ သမဏော ဂေါတမော ဇာနာတိ၊ တတော
 ထောက် ဇာနေယျာမ၊ အတ္တနော သမယံ တတ္ထ ပက္ခိပိတွာ မယမ္ပိ ဥပဋ္ဌာကာနံ
 ကထေယျာမ။ တတော ဧတေဟိ လာဘိတရာ ဘဝေယျာမ။ ကော န ခေါ
 သမဏဿ ဂေါတမဿ သန္တိကေပဗ္ဗဇိတွာ ဒိပ္ပမေဝ ဥဂ္ဂဏှိတံ သက္ခိဿတိ”တိ
 ဧဝံ စိန္တေတွာ “သုသိမော ပဋိဗလော”တိ၊ ဒိသ္မာ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဧဝမာ-
 ဟံသု “ဟေတံ အာဝုသော သုသိမ၊ သမဏော ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ စရ၊ တံ
 ဓမ္မံ ပရိယာပုဏှိတွာ အမှေ ဝါစေယျာသိ၊ တံ မယံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏှိတွာ ဂိဟိနံ
 ဘာသိဿာမ၊ ဧဝံ မယမ္ပိ သက္ကတာ ဘဝိဿာမ ဂရုကတာ မာနိတာ
 ပူဇိတာ လာဘိနော စီဝရပိဏှပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာ-
 ရာန”န္တိ။

အထ သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော တေသံ ဝစနံ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ ယေနာ-
 နန္ဒော တေနပသင်္ဂမိ၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ ပဗ္ဗဇံ ယာစိ။ ထေရော စ တံ အာဒါယ

၁-ဒိ ၃-၄-ပိဋေ။
 ၃-ပိသိဋ္ဌော (က)

၂-သံ-ဋ ၂-၁၁၅-ပိဋေပိ ပဿိတမ္ပံ၊
 ၄-သံ ၁-၃၄၁-ပိဋေ။

ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တေမတ္တံ အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ ပန စိန္တေသိ
 “အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော တိတ္ထိယသမယေ ‘အဟံ ပါဠိက္ခော သတ္တာ’တိ ပဋိ-
 ဇာနမာနော စရတိ၊ ‘ဣဓေဝ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယံ စရိတုံ ဣစ္ဆာမီ’တိ ကိရ ဝဒတိ၊
 ကိံ န ခေါ မယိ ပသန္တော၊ ဥဒါဟု မယံ ဝါ မမ သာဝကာနံ ဓမ္မကထာယ
 ပသန္တော”တိ။ အထဿ ဧကဋ္ဌာနေပိ ပသာဒါဘာဝံ ဥတွာ “အယံ မမ
 သာသနေ ‘ဓမ္မံ ထေနေဿာမီ’တိ ပဗ္ဗဇတိ၊ ဣတိဿ အာဂမနံ အပရိသုဒ္ဓိ၊
 နိပ္ပတ္တိံ န ခေါ ကိဒိသာ”တိ ဩလောကေန္တော “ကိဉ္စာပိ ‘ဓမ္မံ ထေနေဿာ-
 မီ’တိ ပဗ္ဗဇတိ၊ ကတိပါဟေနေဝ ပန ဃဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှိဿတိ”တိ
 ဥတွာ “တေနဟာနန္တ သုသိမံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ အာဟ။ တံ သန္တာယေတံ
 ဝုတ္တံ “ဧဝံ ဘဂဝတာ ကော ဉာတော? သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ။

သန္တတိမဟာမတ္တောတိ သော ကိရကေသိ ကာလေ ရညော ပသေနဒိဿ
 ပစ္စန္တံ ကုပိတံ ဝူပသမေတွာ အာဂတော။ အထဿ ရာဇာ တုဋ္ဌော သတ္တ
 ဒိဝသာနိ ရဇံ ဒတွာ ဧကံ နစ္စဂိတကုသလံ ဣတ္ထိံ အဒါသိ။ သော သတ္တ ဒိဝသာနိ
 သုရာမဒမတ္တော ဟုတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ သဗ္ဗာလင်္ကာရပုဂ္ဂိုလ်တော
 ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဟာနတိတ္ထံ ဂစ္ဆန္တော သတ္တာရံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသန္တံ
 ဒွါရန္တရေ ဒိသ္မာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတောဝ သိသံ စာလေတွာ ဝန္တိ။ သတ္တာ သိတံ
 ကတွာ “ကော န ခေါ ဘန္တေ သိတပါတုကရဏေ ဟေတူ”တိ အာနန္တတ္ထေရေန
 ပုဋ္ဌော သိတကာရဏံ အာစိက္ခန္တော အာဟ “ပဿသိ အာနန္တ သန္တတိ-
 မဟာမတ္တံ၊ အဇ္ဇေဝ သဗ္ဗာဘရဏပုဂ္ဂိုလ်တော မမ သန္တိကံ အာဂန္တော
 စာတုပ္ပဒိကဂါထာဝသာနေ အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “ဧဝံ ကော ဉာတော ဘဂဝတာတိ? သန္တတိမဟာမတ္တော”တိ။

ပုရိသိန္ဒြိယဉာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နိဗ္ဗေဒိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ နဝမေ ပရိဟာယတိ အတ္တနော ဖလံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝတ္တတိ၊ တဿ
 ဝါ ကာရဏဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိတိ ပရိယာယောတိ ဣဓ ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ အာဟ
 “နိဗ္ဗိဇ္ဈနကာရဏ”န္တိ။

၁-ဓမ္မပဒ-၄ ၂-၄၉-ပိဋကပိ ပဿိတမံ။

“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဟတာနံ ဝတ္ထာနံ ဒိဂုဏံ သံဃာဋီ”န္တိ” ဧတ္ထ ဟိ ပဋုလဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “အစ္ဇေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္ထိယော၊ ဝယော-ဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ”တိ၊ ဧတ္ထ ရာသဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒီတဗ္ဗာ”တိ၊ ဧတ္ထ အာနိသံသဋ္ဌော။ “အန္တံ အန္တဂုဏံ၊ ကယိရာ မာလာဂုဏေ ဗဟူ”တိ၊ ဧတ္ထ ဗန္ဓနဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ ဣဓာပိ ဒေသောဝ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဂုဏာ”တိ။ ကာမရာဂဿ သံယော-ဇနဿ ပစ္စယဘာဝေန ဝတ္ထုကာမေသုပိ ဗန္ဓနဋ္ဌော ရာသဋ္ဌော ဝါ ဂုဏဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ စက္ခုဝိညေယျာတိ ဝါ စက္ခုဝိညာဏတံဒွါရိကဝိညာဏေဟိ ဇာနိ-တဗ္ဗာ။ သောတဝိညေယျာတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏ-ဘူတာတိ သဘာဝေနေဝ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဇာတိကာ၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဘာဝံ ဝါ ပတ္တာ။ ကမနိယာတိ ကာမေတဗ္ဗာ။ မနဝဇုနကာတိ မနောဟရာ။ ဧတေန ပရိကပ္ပန-တောပိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဘာဝံ သင်္ဂဏာတိ။ ဝိယဇာတိကာတိ ဝိယာယိတဗ္ဗ-သဘာဝါ။ ကာမူပသဒ္ဓိတာတိ ကာမရာဂေန ဥပေစ္စ သမ္ပန္နနိယာ သမ္ပန္နာ ကာတဗ္ဗာ။ တေနာဟ “အာရမ္မဏံ ကတွာ”တိအာဒိ။ သင်္ဂပ္ပရာဂေါတိ ဝါ သုဘာဒိဝသေန သင်္ဂပ္ပိတဝတ္ထုမိ ဥပ္ပန္နရာဂေါ။ ဧဝမေတ္ထ ဝတ္ထုကာမံ ပဋိက္ခိ-ပိတွာ ကိလေသကာမော ဝုတ္တော တဿေဝ ဝသေန တေသမ္ပိ ကာမဘာဝ-သိဒ္ဓိတော၊ ကိလေသကာမဿပိ ဣဋ္ဌဝေဒနာ ဒိဋ္ဌာဒိသမ္ပယောဂဘေဒေန ပဝတ္ထိအာကာရဘေဒေန စ အတ္ထိ ဝိစိတ္တကာတိ တတော ဝိသေသေတုံ “ဝိတြ-ဝိစိတြာရမ္မဏာနိ”တိ အာဟ၊ နာနပ္ပကာရာနိ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနိတိ အတ္ထော။

အထေတ္ထ ဒိရာ ဝိနယန္တိ ဆန္ဒန္တိ အထ ဧတေသု အာရမ္မဏေသု မိတိ-သမ္ပန္နာ ပဏ္ဍိတာ ဆန္ဒရာဂံ ဝိနယန္တိ။

တဇ္ဇာတိကန္တိ တံသဘာဝံ၊ အတ္ထတော ပန တဿ ကာမဿ အနုရူပန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုညဿ ဘာဂေါ ပုညဘာဂေါ၊ ပုညကောဋ္ဌာသော။ တေန နိဗ္ဗတ္တော၊ တတ္ထ ဝါ ဘဂေါတိ ပုညဘာဂိယော။ အပုညဘာဂိယောတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ ဝိပါကောယေဝ ဝေပက္ကန္တိ အာဟ “ဝေါဟာရဝိပါက”န္တိ။

သဗ္ဗသင်္ခါဟိကာတိ ကုသလာကုသလသာဓာရဏာ။ သံဝိဒဟနစေတ-နာတိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု သံဝိဒဟနလက္ခဏာ စေတနာ။ ဥရက္ခာဋီန္တိ ဥရံ

၁-ဝိ ၃-၃၀၄-ပိဋေ။ ၂-သံ ၁-၃-ပိဋေ။ ၃-မ ၃-၂၉၀-ပိဋေ။
 ၄-ဒိ ၂-၂၃၃၊ ၄ ၁-၇၂၊ ၃၁-၂-ပိဋာဒိသု။ ၅-၃ ၁-၂၁-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

တာဋေတွာ။ ဧကပဒန္တိ ဧကပဒစိတံ မန္တိ။ တေနာဟ “ဧကပဒမန္တိ ဝါ”တိ-
အာဒိ။

နိဗ္ဗေမိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဒဿမေ တထာဂတဗလာနီတိ အညေဟိ အသာဓာရဏာနိ တထာ-
ဂတဿေဝ ဗလာနိ။ နန စေတာနိ သာဝကာနမ္ပိ ဧကစ္စာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ?
ကာမံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယာဒိသာနိ ပန ဗုဒ္ဓါနံ ဌာနာဌာနဉာဏာဒိနိ၊ န တာဒိ-
သာနိ တဒညေသံ ကဒါစိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အညေဟိ အသာဓာရဏာနိ။ ဣမ-
မေဝ ဟိ ယထာဝုတ္တံ လေသံ အပေက္ခိတွာ သာဓာရဏဘာဝတော အာသ-
ယာနုသယဉာဏာဒိသု ဧဝ အသာဓာရဏသမညာ နိရုဇ္ဈာ။ ယထာ
ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ ဗလာနိ ပုညဿ သမ္ပတ္တိယာ အာဂတာနိ၊ တထာ အာဂတ-
ဗလာနီတိ ဝါ တထာဂတဗလာနိ။ ဥသဘဿ ဣဒံ အာသတံ၊ သေဋ္ဌဋ္ဌာနံ။
ပပုဓနာဒန္တိ သေဋ္ဌနာဒံ။ ပဋိဝေဓဉာဏဉ္စေဝ ဒေသနာဉာဏဉ္စာတိ ဣတ္ထ
ပညာယ ပဘာဝိတံ အတ္တနော အရိယဖလာဝဟံ ပဋိဝေဓဉာဏံ။ ကရုဏာယ
ပဘာဝိတံ သာဝကာနံ အရိယဖလာဝဟံ ဒေသနာဉာဏံ။ တတ္ထ ပဋိဝေဓ-
ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဒုဝိဓံ။ တံ ဟိ အဘိနိက္ခမနတော ယာဝ အရ-
ဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ တုသိတဘဝနတော ယာဝ
မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။
ဒီပင်္ဂရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ
နာမ။ ဒေသနာဉာဏမ္ပိ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တန္တိ ဒုဝိဓံ။ တံ ဟိ ယာဝ အညာ-
တကောဏှညဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တံ နာမ။
တေသု ပဋိဝေဓဉာဏံ လောကုတ္တရံ၊ ဒေသနာဉာဏံ လောကီယံ။ ဥဘယမ္ပိ
ပနေတံ အညေဟိ အသာဓာရဏံ၊ ဗုဒ္ဓါနညေဝ ဩရသဉာဏံ။

ဌာနဉ္စ ဌာနတော ပဇာနာတိတိ ကာရဏဉ္စ ကာရဏတော ပဇာနာတိ။
ယသ္မာ တတ္ထ ဖလံ တိဋ္ဌတိ တဒါယတ္တဝုတ္တိတယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စ၊
တသ္မာ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဘဂဝါ “ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ
ဟေတူ ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒါယ၊ တံ တံ ဌာနံ၊ ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ
န ဟေတူ န ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒါယ၊ တံ တံ အဋ္ဌာန”န္တိ ပဇာနန္တော ဌာနတော
အဋ္ဌာနတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

သမာဒိယန္တိတိ သမာဒါနာနိ၊ တာနိ ပန သမာဒိယိတွာ ကတာနိ
ဟောန္တိတိ အာဟ “သမာဒိယိတွာ ကတာန”န္တိ။ ကမ္မမေဝ ဝါ ကမ္မ-
သမာဒါနန္တိ ဧတေန “သမာဒါန”န္တိ သဒ္ဓဿ အပုဗ္ဗတ္တာဘာဝံ ဒဿေတိ
မုတ္တဂဘသဒ္ဓေ ဂတသဒ္ဓဿ ဝိယ။ ဂတိတိ နိရယာဒိဂတိယော။ ဥပဓိတိ
အတ္တဘာဝေါ။ ကာလောဘိ ကမ္မဿ ဝိပစ္စနာရဟကာလော။ ပယောဂေါတိ
ဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယဘူတာ ကိရိယာ။

စတုန္တံ ဈာနာနန္တိ ပစ္စနိကဇ္ဈာပနဋ္ဌေန အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဋ္ဌေန စ စတုန္တံ
ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ။ စတုက္ကနယေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌန္တံ ဝိမောက္ခာနန္တိ “ရူပိ
ရူပါနိ ပဿတိ”တိအာဒိနံ အဋ္ဌန္တံ ဝိမောက္ခာနံ။ တိဏ္ဍံ သမာဓိနန္တိ သဝိတက္က-
သဝိစာရာဒိနံ တိဏ္ဍံ သမာဓိနံ။ နဝန္တံ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိနန္တိ ပဌမဇ္ဈာန-
သမာပတ္တိအာဒိနံ နဝန္တံ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိနံ။ ဧတ္ထ စ ပဋိပါဠိယာ အဋ္ဌန္တံ
သမာဓိတိပိ နာမံ၊ သမာပတ္တိတိပိ စိဏ္ဏေကဂ္ဂတာသဗ္ဘာဝတော၊ နိရောဓ-
သမာပတ္တိယာ တဒဘာဝတော န သမာဓိတိ နာမံ။ ဟာနဘာဂိယံ ဓမ္မန္တိ
အပ္ပဂုဏေဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌိတဿ သညာမနသိကာရာနံ ကာမာဒိ-
ပက္ခန္တနံ။ ဝိသေသဘာဂိယံ ဓမ္မန္တိ ပဂုဏေဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌိတဿ
သညာမနသိကာရာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိပက္ခန္တနံ။ ဣတိ သညာမနသိကာရာနံ
ကာမာဒိဒုတိယဇ္ဈာနာဒိပက္ခန္တနာနိ ဟာနဘာဂိယဝိသေသဘာဂိယဓမ္မာတိ
ဒဿိဘာနိ။ တေဟိ ပန ဈာနာနံ တံသဘာဝတာ ဓမ္မသဒ္ဓေန ဝုတ္တာ။ တသ္မ္ဘာတိ
ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ ဝေါဒါနန္တိ ပဂုဏဟာသင်္ခိတံ
ဝေါဒါနံ။ တဉ္စိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမဿ
ပစ္စယတ္တာ “ဝုဋ္ဌာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယေ ပန “နိရောဓတော ဖလသမာပတ္တိယာ
ဝုဋ္ဌာနန္တိ ပါဠိနတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တေ “နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာ-
နာသညာယတနံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဣမာယ
ပါဠိယံ ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ။

သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၂-၂၀၅၊ မ ၃-၂၆၄၊ အဘိ ၁-၆၅၊ ၃၉-၂၃၁-ပိဋကေ၊ ၂-အဘိ ၈-၁၃၈-ပိဋကေ ပဋ္ဌာနော။

၇-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၁-အနာဂါမိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၅-၆၇။ သတ္တမဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ တတိယေ အဘိသမာ-
စာရေ ဥတ္တမသမာစာရေ ဘဝံ အဘိသမာစာရိကံ၊ ဝတ္တပုဋိပတ္တိဝတ္တံ။
တေနာဟ “ဥတ္တမသမာစာရဘူတ”န္တိအာဒိ။ သေခပဏ္ဏတ္တိသီလန္တိ သေခိယ-
ဝသေန ပညတ္တသီလံ။

အနာဂါမိဖလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သင်္ဃဏိကာရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၈-၆၉။ စတုတ္ထေ ဂဏေန သင်္ဃဏံ သမောဓာနံ ဂဏသင်္ဃဏိကာ၊ သာ
အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန အာရာမော တေဿာတိ ဂဏသင်္ဃဏိကာရာမော။ သင်္ဃဏိ-
ကာတိ ဝါ သကပရိသသမောဓာနံ။ ဂဏောတိ နာနာဇနသမောဓာနံ။
သေသမေတ္တ သုဝိညေယျမေဝ။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနတ္တမေဝ။

သင်္ဃဏိကာရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဆဋ္ဌေ ပဋိပ္ပဿန္တနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိတိ အတ္ထတော ဧကန္တိ အာဟ
“န ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေနာတိ ကိလေသပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ အလဒ္ဓေနာ”တိ။
သုက္ကပက္ခေ သန္တေနာတိအာဒိသု အင်္ဂသန္တတာယ အာရမ္မဏသန္တတာယ
သဗ္ဗကိလေသသန္တတာယ စ သန္တေန၊ အတပ္ပနိယဋ္ဌေန ပဏီတေန၊ ကိလေ-
သပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ လဒ္ဓတ္တာ၊ ကိလေသပုဋိပ္ပဿဒ္ဓိဘာဝံ ဝါ လဒ္ဓတ္တာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-
လဒ္ဓေန၊ ပဿဒ္ဓိကိလေသေန ဝါ အရဟတာ လဒ္ဓတ္တာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေန၊
ဧကောဒိဘာဝေန အဓိဂတတ္တာ ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတေနာတိ ဝေမတ္ထော
ဒဋ္ဌဗျော။

သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သက္ခိတဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁-၇၄။ သတ္တမေ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိသေသေတိ တသ္မိံ တသ္မိံ သစ္စိကာ-
 တဗ္ဗေဝိသေသေ။ သက္ခိဘာဝါယ ပစ္စက္ခကာရိတာယ ဘဗ္ဗော သက္ခိဘဗ္ဗော၊
 တဿ ဘာဝေါ သက္ခိဘဗ္ဗတာ။ တံ သက္ခိဘဗ္ဗတံ။ သတိ သတိအာယတနေတိ
 သတိ သတိကာရဏေ။ ကိဇ္ဇေတ္ထ ကာရဏံ? အဘိညာ ဝါ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ
 ဝါ၊ အဝသာနေ ပန ဆဋ္ဌာဘိညာယ အရဟတ္တံ ဝါ ကာရဏံ၊ အရဟတ္တဿ
 ဝိပဿနာ ဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ဟိ တံ တတြိ တတြိ သက္ခိဘဗ္ဗတာသင်္ခါတံ
 ဣဒ္ဓိဝိပေစ္စနဘဝနာဒိ၊ တဿ အဘိညာ ကာရဏံ။ အထ ဣဒ္ဓိဝိပေစ္စနဘဝနာဒိ
 အဘိညာ၊ ဧဝံ သတိ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ ကာရဏံ။ အရဟတ္တမ္ပိ “ကုဒါယု
 နာမာဟံ တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ”တိ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု
 ဝိဟံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဆဋ္ဌာဘိညံ နိဗ္ဗတ္တေန္တဿ ကာရဏံ။ ဣဒ္ဓ သဗ္ဗသာဓာရဏံ
 န ဟောတိ၊ သာဓာရဏဝသေန ပန အရဟတ္တဿ ဝိပဿနာ ကာရဏံ။
 အထ ဝါ သတိ အာယတနေတိ တဿ တဿ ဝိသေသာဓိဂမဿ ဥပနိဿယ-
 သင်္ခါတေ ကာရဏေ သတိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဟာနဘာဂိယာဒိသု “ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဿ လာဘိံ ကာမသဟဂတာ သညာ-
 မနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ၊ ဟာနဘာဂိယော သမာဓိ။ တဒနုဓမ္မတာ သတိ
 သန္တိဋ္ဌတိ၊ ဌိတိဘာဂိယော သမာဓိ။ အဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ
 သမုဒါစရန္တိ၊ ဝိသေသဘာဂိယော သမာဓိ။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ သညာမနသိ-
 ကာရာ သမုဒါစရန္တိ ဝိရာဂပသံဟိတာ၊ နိဗ္ဗေဘာဂိယော သမာဓိ”တိ ဣမိနာ
 နယေန သဗ္ဗသမာပတ္တိယော ဝိတ္ထာရေတွာ ဟာနဘာဂိယာဒိအတ္ထော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ တတ္ထံ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနဿ လာဘိန္တိ ယွာယံ အပုဂ္ဂဏဿ ပဋ္ဌမဿ ဈာနဿ
 လာဘိ၊ တံ။ ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိတိ တတော
 ဝုဋ္ဌိတံ အာရမ္မဏဝသေန ကာမသဟဂတာ ဟုတွာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါ-
 စရန္တိ တုဒန္တိ၊ တဿ ကာမာနတိတဿ ကာမာနုပက္ခန္ဓာနံ သညာမနသိ-
 ကာရာနံ ဝသေန သော ပဋ္ဌမဇ္ဈာနသမာဓိ ဟာယတိ ပရိဟာယတိ၊ တသ္မာ
 ဟာနဘာဂိယော ဝုတ္တော။ တဒနုဓမ္မတာတိ တဒနုရူပသဘာဝေါ၊ သတိ
 သန္တိဋ္ဌတိတိ ဣဒံ မိစ္ဆာသတိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယဿ ဟိ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနာနုရူပ-
 သဘာဝါ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ သန္တတော ပဏီတတော ဒိသ္မာ အဿာဒယမာနာ
 အဘိနန္ဒမာနာ နိကန္တိ ဟောတိ၊ တဿ နိကန္တိဝသေန သော ပဋ္ဌမဇ္ဈာန-
 သမာဓိ နေဝ ဟာယတိ န ဝပုတိ၊ ဌိတိကောဋ္ဌာသိကော ဟောတိ။ တေန

၁-အဘိ ၂-၃၄၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အဘိ-၄ ၂-၄၀၀-ဝိဒ္ဓေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝုတ္တံ “ဋ္ဌိတိဘာဂိယော သမာဓိ”တိ။ အဝိတက္ကသဟဂတာတိ အဝိတက္ကံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သန္တတော ပဏိတတော မနသိကရောတော အာရမ္မဏဝသေန အဝိတက္ကသဟဂတာ။ သညာမနသိကာရာ သမုဒါဝရန္တိတိ ပဂုဏပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌိတံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမတ္တာယ စောဒေန္တိ တုဒန္တိ။ တဿ ဥပရိ ဒုတိယဇ္ဈာနာနုပက္ခန္ဓာနံ သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန သော ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ ဝိသေသဘူတဿ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ ဥပ္ပတ္တိပဒဋ္ဌာနတာယ “ဝိသေသဘာဂိယော”တိ ဝုတ္တော။

နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာတိ တမေဝပဌမဇ္ဈာနလာဘိံ ဈာနတော ဝုဋ္ဌိတံ နိဗ္ဗိဒါသင်္ခါတေန ဝိပဿနာဉာဏေန သဟဂတာ။ ဝိပဿနာဉာဏံ ဟိ ဈာနင်္ဂေသုပဘောဒေန ဥပဌဟန္တေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဥက္ကဏ္ဍတိ။ တဿ “နိဗ္ဗိဒါ”တိ ဝုစ္စတိ။ သမုဒါဝရန္တိတိ နိဗ္ဗာနသတ္တိကိရိယတ္တာယ စောဒေန္တိ တုဒန္တိ။ ဝိရာဂူပသံဟိတာတိ ဝိရာဂသင်္ခါတေန နိဗ္ဗာနေန ဥပသံဟိတာ။ ဝိပဿနာဉာဏံ ဟိ သက္ကာ ဣဓိနာ မဂ္ဂေန ဝိရာဂံ နိဗ္ဗာနံ သတ္တိကာတုန္တိ ပဝတ္တိတော “ဝိရာဂူပသံဟိတ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တံသမ္ပယုတ္တာ သညာမနသိကာရာ ဝိရာဂူပသံဟိတာ ဧဝ နာမ။ တဿ တေသံ သညာမနသိကာရာနံ ဝသေန ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ အရိယမဂ္ဂပ္ပဋိဝေဓဿ ပဒဋ္ဌာနတာယ “နိဗ္ဗေဘောဂိယော”တိ ဝုတ္တော။ ဟာနံ ဘဇန္တိတိ ဟာနဘာဂိယာ၊ ဟာနဘာဂေါ ဝါ ဧတေသံ အတ္တိတိ ဟာနဘာဂိယာ၊ ပရိဟာနကောဋ္ဌာသိကာတိ အတ္တော။ ဣဓိနာ နယေန ဋ္ဌိတိဘာဂိယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဋ္ဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

သက္ခိဘဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒေဝတာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အရဟတ္တဝဂ္ဂ

၁-ဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၅-၇၇။ အဋ္ဌမဿ ပဌမာဒီသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတိယေ 'တိဝိဓံ ကုဟန-
 ဝတ္ထုန္တိ ပစ္စယပ္ပဋိသေဝနသာမန္တဇပုနဣရိယာပထပ္ပဝတ္တနသင်္ခါတံ တိဝိဓံ
 ကုဟနဝတ္ထု။ ဥက္ခိပိတွာတိ “မဟာကုဋုမ္ဘိကော မဟာနာဂိကော မဟာ-
 ဒါနပတိ”တိအာဒိနာ ပဂ္ဂဏိတွာ လပနံ။ အဝက္ခိပိတွာတိ “ကိံ ဣမဿ ဇိဝိတံ၊
 ဗိဇဘောဇနော နာမာယ”န္တိ ဟိဋ္ဌေတွာ လပနံ။

ဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုခသောမနဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ စတုတ္ထေ ယထာဝုတ္တဓမ္မာဒီသံ တဿ ကိလေသနိမိတ္တံ ဒုက္ခံ အနဝဿနန္တိ။ “သုခသောမနဿဗဟုလော ဝိဟရတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကာယိကသုခဉ္စေဝ စေတသိကသောမနဿဉ္စ ဗဟုလံ အဿာတိ သုခသောမနဿဗဟုလော။ ယဝတိ တေန ဖလံ မိဿိတံ ဝိယ ဟောတိတိ ယောနိ၊ ဧကန္တိကံ ကာရဏံ။ အဿာတိ ယထာဝုတ္တဿ ဘိက္ခုနော။ ပရိပုဏ္ဏန္တိ အဝိကလံ အနဝသေသံ။

သုခသောမနဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဓိဂမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ပဉ္စမေ အာဂစ္ဆန္တိ ဧတေန ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ အာဂမနံ၊ ကုသလာကုသလာနံ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ၊ တတ္ထ ကုသလောတိ အာဂမနကုသလော။ ဧဝံ ဓမ္မေ မနသိကရောတော ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိတိ ဧဝံ ဇာနန္တော။ အပဂစ္ဆန္တိ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ ဧတေနာတိ အပဂမနံ၊ တေသံ ဧဝ အနုပ္ပတ္တိကာရဏံ၊ တတ္ထ ကုသလောတိ အပဂမနကုသလော။ ဧဝံ ဓမ္မေ မနသိကရောတော ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ ဓမ္မာ နာဘိဝဇ္ဇန္တိတိ ဧဝံ ဇာနန္တော။ ဥပါယကုသလောတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာသမန္တာဂတော။ ဣဒဉ္စ အစွာယိကကိစ္စေ ဝါ ဘယေ ဝါ ဥပ္ပန္နေ တဿ တိကိစ္စနတ္ထံ ဌာနုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဇာနနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဓိဂမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မဟန္တတ္ထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၀-၈၁။ ဆဋ္ဌေ သဗ္ဗတ္ထေတိ ကိလေသေ သဗ္ဗတ္ထေ။ သတ္တမံ ဥတ္တာနမေဝ။ မဟန္တတ္ထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒုတိယနိရယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၂-၈၄။ အဋ္ဌမေ ကာယပါဂစ္ဆိယာဒိတိ အာဒိ-သဗ္ဗေန ဝစီပါဂစ္ဆိယံ မနောပါဂစ္ဆိယဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ နဝမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

ဒုတိယနိရယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သီတိဝဂ္ဂ

၁-သီတိဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ နဝမဿ ပဌမေ သီတိဘာဝန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ ကိလေသဝုပသမံ ဝါ။ နိဂ္ဂဏှာတိတိ အစွာရဒ္ဓဝိရိယတာဒိဟိ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတော ရက္ခဏ-ဝသေန နိဂ္ဂဏှာတိ။ ပဂ္ဂဏှာတိတိ အတိသိထိလဝိရိယတာဒိဟိ လိနံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇပါတတော ရက္ခဏဝသေန ပဂ္ဂဏှာတိ။ သမ္ပဟံသေတိတိ သမပ္ပဝတ္တ-စိတ္တံ တထာပဝတ္တိယံ ပညာယ တောသေတိ ဥတ္တေဇေတိ ဝါ။ ယဒါ ဝါ ပညာပယောဂမန္တတယ ဥပသမသုခါနဓိဂမေန ဝါ နိရဿာဒံ စိတ္တံ ဘာဝ-နာယ န ပက္ခန္တတိ၊ တဒါ ဇာတိအာဒိနိ သံဝေဂဝတ္ထုနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သမ္ပဟံသေတိ သမုတ္တေဇေတိ။ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ ယဒါ ပန စိတ္တံ အလိနံ အနုဒ္ဓတံ အနိရဿာဒံ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ သမ္ပဒေဝ ဘာဝနာဝိထိံ^၁ ဩတိဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တဒါ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု ကိဉ္စိ ဗျာပါရံ အကတွာ သမပ္ပဝတ္တေသု အဿေသု သာရထိ ဝိယ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ဥပေက္ခကောဝ ဟောတိ။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကောတိ ပဏီတေ ဥတ္တမေ မဂ္ဂဖလေ အဓိမုတ္တော နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရော။

သီတိဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာဝရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၆-၉၅။ ဒုတိယေ အတ္တန္တိကောတိ ကတ္ထုကမျတာကုသလန္တန္တရဟိတော။ ဥတ္တရကုရကာ မနဿာ အတ္တန္တိကဋ္ဌာနံ ပဝိဋ္ဌာ။ ဒုပ္ပညောတိ ဘဝင်္ဂပညာယ

၁-ဘာဝနာဝိထိံ (က)

ပရိဟိနော။ ဘဝဂ်ပညာယ ပန ပရိပုဏ္ဏာယပိ ယဿ ဘဝဂ်° လောကုတ္တရဿ ပစ္စယော န ဟောတိ၊ သောပိ ဒုပ္ပညော ဝေ နာမ။ အဘဗ္ဗော နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တန္တိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တနိယာမ- သင်္ခါတံ အရိယမဂ္ဂံ ဩက္ကမိတုံ အဓိဂန္တံ အဘဗ္ဗော။ န ကမ္မာဝရဏတာယာတိ- အာဒီသု အဘဗ္ဗဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ စတုတ္ထာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနိ။

အာဝရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
သီတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အာနိသံသဝဂ္ဂ

၁-ပါတုဘာဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၆-၁၀၆။ ဒသမဿ ပဌမာဒီသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အဋ္ဌမေ မေတ္တာ တေဿ အတ္ထိတိ မေတ္တာဝါ၊ တဿ ဘာဝေါ မေတ္တာဝတာ၊ မေတ္တာပဋိပတ္တိ၊ တာယ။ သာ ပန မေတ္တာဝတာ မေတ္တာဝသေန ပါရိစရိယာတိ အာဟ “မေတ္တာ- ယုတ္တာယ ပါရိစရိယာယာ”တိ။ ပရိစရန္တိ ဝိပွကတဗြဟ္မစရိယတ္တာ။ ပရိစိဏ္ဏ- သတ္ထုကေန သာဝကေန နာမ သတ္ထုနော ယာဝ ဓမ္မေန ကာတဗ္ဗာ ပါရိစရိယာ၊ တာယ သမ္ပဒေဝ သမ္မာဒိတတ္တာ။ နဝမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနိ။

ပါတုဘာဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
အာနိသံသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၇-၁၁၆။ ကောဒသမဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဆက္ကနိပါတဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနုတ္တဒိပနာ သမတ္တာ။

သတ္တကနိပါတ်

ပဏ္ဍိတသကာ

၁-ဓနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁-၁၀။ သတ္တကနိပါတ်ဿ ပဌမော ဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထော။

၂-အနုသယဝဂ္ဂ

၄-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ ဒုတိယဿ စတုတ္ထေ ဥဘတော ဥဘယထာ၊ ဥဘတော ဥဘောဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဧကဒေသသရူပေကသေသနယေန။ ဦးဟိ ဘာဂေဟိတိ ကရဏေ နိဿက္ကေ စေတံ ဗဟုဝစနံ။ အာပုတ္တိ-အာဒိဝသေန အယံနိယမော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ“အဗူပသမာပတ္တိယာ”တိ-အာဒိ။ ဧတေန “သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန၊ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော တိပိဋကပုဋ္ဌ-နာဂတ္ထေရဝါဒေါ၊ “နာမကာယတော ရူပကာယတော စ ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘ-တောဘာဂဝိမုတ္တော”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော တိပိဋကမဟာရက္ခိတတ္ထေရဝါဒေါ၊ “သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဧကဝါရံ၊ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခေန ဧကဝါရံ ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော”တိ ဧဝံ ပဝတ္ထော တိပိဋက-ပုဋ္ဌာဘယတ္ထေရဝါဒေါ စာတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ဘိ ထေရဝါဒါနံ ဧကန္တံ သင်္ဂဟော ကတောတိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ ဧတ္ထ စ ပဌမဝါဒေ ဦးဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တော ဥဘတော-ဘာဂဝိမုတ္တော ဝုတ္တော၊ ဒုတိယဝါဒေ ဥဘတော ဘာဂတော ဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ တတိယဝါဒေ ဦးဟိ ဘာဂေဟိ ဒွေ ဝါရေ ဝိမုတ္တောတိ အယမေတေသံ ဝိသေသောတိ။ ဝိမုတ္တောတိ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒနေဟိ ဝါ ကာယတော ဝိမုတ္တောတိ အတ္ထော။

သောတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ ကာမဗ္ဗေတ္ထ ရူပါဝစရစတုတ္ထ-ဇ္ဈာနမ္ဘိ အရူပါဝစရဇ္ဈာနံ ဝိယ ဒုဝဂ္ဂိကံ အာနေဉ္စပ္ပတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ပန ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ အရဟတ္တံ ပတ္ထော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ န ဟောတိ

ရူပကာယတော အဝိမုတ္တတ္တာ။ တံ ဟိ ကိလေသကာယတောဝ ဝိမုတ္တံ၊ န ရူပ-
 ကာယတော၊ တသ္မာ တတော ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဥဘတောဘာဂ-
 ဝိမုတ္တော န ဟောတီတိ အာဟ “စတုန္ဒံ အရူပ။ ပ။ ပဉ္စဝိဓော ဟောတီ”တိ။
 အရူပသမာပတ္တိနန္တိ နိဗ္ဗါရဏေ သံသိဝစနံ။ အရဟတ္တံ ပတ္တအနာဂါမိနောတိ
 ဘူတပုဗ္ဗဂတိယာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ အရဟတ္တံ ပတ္တော အနာဂါမိ နာမ ဟောတိ။
 “ရူပိ ရူပါနိ ပဿတီ”တိ အာဒိကေ နိရောဓသမာပတ္တိအန္တေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ
 ဝတွာ—

“ယတော စ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု၊ ဣမေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာ-
 ယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိသ္မာ အာသဝါ
 ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ အာနန္ဒ ဘိက္ခု၊ ဥဘတောဘာဂ-
 ဝိမုတ္တော”တိ—

ယဒိပိ မဟာနိဒါဓေ^၁ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသေဋ္ဌဝသေန
 ဝုတ္တန္တိ၊ ဣမ ပန သဗ္ဗဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တေ သင်္ဂဟဏတ္ထံ “ပဉ္စဝိဓော
 ဟောတီ”တိ ဝတွာ “ပါဠိ ပနေတ္ထ။ ပ။ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘိနော ဝသေန
 အာဂတာ”တိ အာဟ။ မဇ္ဈိမနိကာယေ ပန ကိရူာဂိရိသုတ္တေ^၂—

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော?
 ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ယေ တေ သန္တာ ဝိမောက္ခာ
 အတိက္ကမ္မ ရူပေ အာရုပ္ပါ၊ တေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊
 ပညာယ စဿ ဒိသ္မာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော”တိ—

အရူပသမာပတ္တိဝသေန စတ္တာရော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ၊ သေဋ္ဌော စ ဝုတ္တော
 ဝုတ္တလက္ခဏူပပတ္တိတော။ ယထာဝုတ္တေသု ဟိ ပဉ္စသု ပုရိမာ စတ္တာရော သမာ-
 ပတ္တိသီသံ နိရောဓံ န? သမာပဇ္ဇန္တိတိ ပရိယာယေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ
 နာမ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိ အနာဂါမိ တံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ
 ဝိပဿနံ ဝစေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တောတိ နိပ္ပရိယာယေန ဥဘတောဘာဂ-
 ဝိမုတ္တသေဋ္ဌော နာမ။

ကတမော စ ပုဂ္ဂလောတိအာဒိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိပါဠိ။ တတ္ထ ကတမောတိ
 ပုစ္ဆာဝစနံ။ ပုဂ္ဂလောတိ အသာဓာရဏတော ပုစ္ဆိတဗ္ဗဝစနံ။ ဣဓောတိ ဣမသ္မိ^၃
 သာသနေ။ ဧကစ္စောတိ ဧကော။ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ

၁-ဒီ ၂-၆ ဝ-ပိဋေ။ ၂-မ ၂-၁၄၃-ပိဋေ။ ၃-ပန (က) အဘိ-ဋ္ဌ ၃-၄၁-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝိဟရတိတိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သမာပဋိတွာ နာမကာယတော ပဋိလဘိတွာ
ဝိဟရတိ။ ပညာယ ဝဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိတိ ဝိပဿနာ-
ပညာယ သင်္ခါရဂတံ၊ မဂ္ဂပညာယ စက္ကာရိ သစ္စာနိ ပဿိတွာ စက္ကာရောပိ
အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ ဒိသွာတိ ဒဿနဟေတု။ န ဟိ အာသဝေ
ပညာယ ပဿန္တိ၊ ဒဿနကာရဏာ ပန ပရိက္ခိဏာ ဒိသွာ ပရိက္ခိဏာတိ ဝုတ္တာ
ဒဿနာယတ္တပရိက္ခယတ္တာ။ ဧဝံ ဟိ ဒဿနံ အာသဝါနံ ခယဿ ပုရိမ-
ကိရိယာဘာဝေန ဝုတ္တံ။

ပညာဝိမုတ္တောတိ ဝိသေသတော ပညာယ ဧဝံ ဝိမုတ္တော၊ န တဿ
အဓိဋ္ဌာနဘူတေန အဋ္ဌဝိမောက္ခသင်္ခါတေန သာတိသယေန သမာဓိနာတိ
ပညာဝိမုတ္တော။ ယော အရိယော အနဓိဂတအဋ္ဌဝိမောက္ခော သဗ္ဗသော
အာသဝေဟိ ဝိမုတ္တော၊ တဿေတံ အဓိဝစနံ။ အဓိဂတေပိ ဟိ ရူပဇ္ဈာန-
ဝိမောက္ခေ န သော သာတိသယသမာဓိနိဿိတောတိ န တဿ ဝသေန
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တတာ ဟောတိတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ အရူပဇ္ဈာနေသု
ပန ဧကသိမ္ဗိ သတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောယေဝ နာမ ဟောတိ။ တေန ဟိ
အဋ္ဌဝိမောက္ခေကဒေသေန တံနာမဒါနသမတ္ထေန အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘိတွေဝ
ဝုစ္စတိ။ သမုဒါယေ ဟိ ပဝတ္ထော ဝေါဟာရော အဝယဝေပိ ဒိဿတိ ယထာ
တံ “သတ္ထိသယော”တိ အနဝသေသတော အာသဝါနံ ပရိက္ခိဏတ္တာ။
အဋ္ဌဝိမောက္ခပဋိက္ခေပဝသေနေန န ဧကဒေသဘူတရူပဇ္ဈာနပုဋိက္ခေပဝသေန။
ဧဝံ ဟိ အရူပဇ္ဈာနေကဒေသာဘာဝေပိ အဋ္ဌဝိမောက္ခပုဋိက္ခေပေါန ဟောတိတိ
သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ အရူပေါဝစရဇ္ဈာနေသု ဟိ ဧကသိမ္ဗိ သတိ ဥဘတောဘာဂ-
ဝိမုတ္တောယေဝ နာမ ဟောတိ။

ဖုဋ္ဌန္တံ သန္တိကတောတိ ဖုဋ္ဌာနံ အန္တော ဖုဋ္ဌန္တော၊ ဖုဋ္ဌာနံ အရူပဇ္ဈာနာနံ
အနန္တရော ကာလောတိ အဓိပ္ပါယော။ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂ-
ဝစနံ။ တံ ဖုဋ္ဌာနန္တရကာလံမေဝ သန္တိကာတဗ္ဗံ သန္တိကတော သန္တိကရဏု-
ပါယေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘာဝနပုံသကံဝါ ဧတံ “ဧကမန္တံ နိသီဒိ”တိ အာဒိသု
ဝိယ။ ယော ဟိ အရူပဇ္ဈာနေန ရူပကာယတော နာမကာယေကဒေသတော စ
ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တော၊ တေန နိရောဓသင်္ခါတော ဝိမောက္ခော
အာလောစိတော ပကာသိတော ဝိယ ဟောတိ။ န ပန ကာယေန သန္တိ-
ကတော။ နိရောဓံ ပန အာရမ္မဏံ ကဘွာ ဧကစ္စေသု အာသဝေသု ခေပိတေသု
တေန သော သန္တိကတော ဟောတိ။ တသ္မာ သော သန္တိကာတဗ္ဗံ နိရောဓံ
ယထာ အာလောစိတံ နာမကာယေန သန္တိကရောတိတိ “ကာယသန္တိ”တိ ဝုစ္စတိ။

န တု “ဝိမုတ္တော”တိ ကေစွာနံ အာသဝါနံ အပရိက္ခိဏတ္တာ။ တေနာဟ “ဈာန-
 ဓယံ ပဋ္ဌမံ ဗုသတိ၊ ပစ္ဆာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သန္တိကရောတိ”တိ။ အယံ စတုန္တံ
 အရူပသမာပတ္တိနံ ဧကေကတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္မသိတွာ ကာယသက္ခိ-
 ဘာဝံ ပတ္တာနံ စတုန္တံ၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာယ အဂ္ဂမဂ္ဂပ္ပတ္တအနာဂါမိနော စ ဝသေန
 ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဝိယ ပဉ္စဝိဓော နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ အဘိဓမ္မ-
 ဋီကာယံ” “ကာယသက္ခိမ္ပိ ဒေသေ နယော”တိ။ ဧကေစွ အာသဝါတိ
 ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဇာ အာသဝါ။

ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ ဒဿနသင်္ခါတဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿ အနန္တရံ
 ပတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဒိဋ္ဌတ္တာ ပတ္တော”တိပိ ပါဌော။ ဧတေန စတုသစ္စ-
 ဒဿနသင်္ခါတဿ ဒိဋ္ဌိယာ နိရောဓဿ ပတ္တတံ ဒီပေတိ။ တေနာဟ “ဒုက္ခာ
 သင်္ခါရာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပညာယာတိ မဂ္ဂပညာယ။ ပဋ္ဌမဖလဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ
 ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌိပုတ္တော။ တေနာဟ “သောပိ ကာယသက္ခိ ဝိယ
 ဆဒ္ဓိဓော ဟောတိ”တိ။ ယထာ ပန ပညာဝိမုတ္တော၊ ဧဝံ အယမ္ပိ သုက္ခဝိပဿ-
 ကော စတုဟိ အရူပဇ္ဈာနေဟိ ဝုဋ္ဌာယ ဒိဋ္ဌိပုတ္တဘာဝပုတ္တာ စတ္တာရော
 စာတိ ပဉ္စဝိဓော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တေပိ ဒေသေ နယော။
 ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဣကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဥဒ္ဓိ ဒုက္ခန္တိ။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ
 ဌပေတွာ တဏှံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ယာထာဝတော ပဇာနာတီ။
 ယသ္မာ ပန တဏှာ ဒုက္ခံ ဇနေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ တတော တံ ဒုက္ခံ သမုဒေတိ၊
 တသ္မာ နံ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ။ ယသ္မာ ပန
 ဣဒံ ဒုက္ခဉ္စ သမုဒယော စ နိဗ္ဗာနံ ပတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ အပ္ပဝတ္တိံ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ နံ
 “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ။ အရိယော ပန အဋ္ဌင်္ဂိကော
 မဂ္ဂေါ တံ ဒုက္ခနိရောဓံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန တံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ
 ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ။ ဣတ္ထာဝတာ နာနာက္ခဏေ သစ္စဝတ္ထာနံ ဒံသိတံ။
 ဣဒါနိ တံ ကေက္ခဏေ ဒဿေတုံ “တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
 တထာဂတပ္ပဝေဒိတာတိ တထာဂတေန ဗောဓိမဏ္ဍေပဋိဝိဒ္ဓါဝိဒိတာပါကဋ္ဌာ
 ကတာ။ ဓမ္မာတိ စတုသစ္စဓမ္မာ။ ဝေါဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ သုဒိဋ္ဌာ။ ဝေါစရိတာတိ
 သုစရိတာ၊ ပညာယ သုဋ္ဌ၊ စရာပိတာတိ အတ္တော။ အယန္တိ အယံ ဝေရူပေါ
 ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပုတ္တောတိ။

သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓဟနဝသေန ဝိမုတ္တော။ ဧတေန သဗ္ဗထာ အဝိ-
 မုတ္တဿပိ သဒ္ဓါမတ္တေန ဝိမုတ္တဘာဝံ ဒဿေတိ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ ဝါ သဒ္ဓါယ

အဓိမုတ္တောတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန နေသံ ကိလေသပ္ပဟာနေ နာနတ္ထံ အတ္ထိတိ? နတ္ထိ။ အထ ကသ္မာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိတိ? အာဂမနိယ- နာနတ္ထေန။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟိ အာဂမနမိ ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော အပ္ပဒုက္ခေန အကသိရေန အကိလမန္တောဝ သက္ကောတိ ဝိက္ခန္တိတုံ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ပန ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော သက္ကောတိ ဝိက္ခန္တိတုံ၊ တသ္မာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိ။ တေနာဟ “တေသ ဟိ”တိအာဒိ။ သဒ္ဓဟန္တဿာတိ “ဧကံသတော အယံ ပဋိပဒါ ကိလေသက္ခယံ အာဝဟတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘာသိတတ္တာ”တိ ဧဝံ သဒ္ဓဟန္တဿ။ ယသ္မာ ပနဿ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ နိစ္စသညာပဟာနဝသေန ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသံ ပဿတော တတ္ထ တတ္ထ ပစ္စက္ခတာပိ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သဒ္ဓဟန္တဿ ဝိယာ”တိ။ သေသ- ပဒဒ္ဓယံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဣတ္ထ စ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာတိ ဝစနေန အာဂမ- နိယနာနတ္ထေန ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တသဒ္ဓါဝိမုတ္တာနံ ပညာနာနတ္ထံ ဟောတိတိ ဒဿိတံ။ အဘိ- ဓမ္မဋ္ဌကထာယမ္ပိ “နေသံ ကိလေသပ္ပဟာနေ နာနတ္ထံ နတ္ထိ၊ ပညာယ နာနတ္ထံ အတ္ထိယေဝါ”တိ ဝတော “အာဂမနိယနာနတ္ထေနေဝ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတ”န္တိ ဝုတ္တံ။

အာရမ္မဏံ ယာထာဝတော ဓာရေတိ အဝဓာရေတိတိ ဓမ္မော၊ ပညာ။ တံ ပညာသင်္ခါတံ ဓမ္မံ အဓိမတ္တတာယ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟုတွာ ပဝတ္တံ အနုဿရတိတိ ဓမ္မာနုသာရီ။ တေနာဟ “ဓမ္မော”တိအာဒိ။ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ ပညာပဓာနံ။ “သဒ္ဓံ အနုဿရတိ၊ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ”တိ ဣမမတ္ထံ သေဝ နယောတိ အတိဒိသတိ။ ပညံ ဝါဟေတိတိ ပညာဝါဟိ၊ ပညံ သာတိသယံ ပဝတ္တေတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ”တိ။ ပညာ ဝါပုဂ္ဂလံ ဝါဟေတိ နိဗ္ဗာနာဘိမုခံ ဂမေတိတိ ပညာဝါဟိ။ သဒ္ဓါဝါဟိတိ ဣတ္ထာပိ ဣမိနာ နယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာဒိကထာတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာဒိသု အာဂမနတော ပဋ္ဌာယ ဝတ္တဗ္ဗကထာ။ တသ္မာတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပုတ္တတ္တာ။ တတော ဧဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ? ပုတ္တနယေနေဝ ဧတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဘိ-ဋ ၃-၄၃-ပိဋေ၊ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၉၇၊ ၃၅၂-ပိဋေသု၊ ၃-ဝိသုဒ္ဓိ-၇၆ ၂-၄၆၆-ပိဋေ။

၅-ဥဒကူပမာသုတ္တဝတ္တနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ ကေန္တကာဠကေဟိတိ နတ္ထိကဝါဒအဟေတုကဝါဒအင်္ဂါရိယ-
 ဝါဒသင်္ခါတေဟိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဓမ္မေဟိ။ တေနာဟ “နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” သန္ဓာယ
 ဝုတ္တ”န္တိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလောတိ ဣမိနာ ကာရဏေန ကေဝါရံ နိမုဂ္ဂေါ နိမုဂ္ဂေါယေဝ
 သော ဟောတိ။ တေဿ ဟိ ပုန ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ
 မက္ခလိဂေါသာလာဒယော ဝိယ။ ဟေဋ္ဌာ ဟေဋ္ဌာ နရကဂ္ဂိနံယေဝ အာ-
 ဟာရော။ သာဓု သဒ္ဓါ ကုသလေသျှတိ ကုသလဓမ္မေသု သဒ္ဓါ နာမ သာဟု
 လဒ္ဓကာတိ ဥမ္ပုဇ္ဇတိ။ သော တာဝတ္တကေနေဝ ကုသလေန ဥမ္ပုဇ္ဇတိ နာမ။
 သာဓု ဟိရိတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧကံဝါရေတိ ရဇကောနံ ခါရပရိဿာ-
 ဝနေ၊ သုရာပရိဿာဝနေ ဝါ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလောတိ “ဧဝံ သာဓု သဒ္ဓါ” တိ ဣမေသံ
 သဒ္ဓါဒိနံ ဝသေန ကေဝါရံ ဥမ္ပုဇ္ဇိတွာ တေသံ ပရိဟာနိယာ ပုန နိမုဇ္ဇတိယေဝ
 ဒေဝဒတ္တာဒယော ဝိယ။ ဒေဝဒတ္တော ဟိ အဋ္ဌသမာပတ္တိယော ပဉ္စစ အဘိညာ-
 ယော နိဗ္ဗတ္တေတွာပိ ပုန ဗုဒ္ဓါနံ ပဋိပက္ခတာယ တေဟိ ဂုဏေဟိ ပရိဟိနော
 ရဟိရုပ္ပါဒကမ္မံ သံသဘေဒကမ္မဉ္စ ကတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ဒုတိယစိတ္တဝါရေန
 စုတိစိတ္တမနန္တရာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော။ ကောကာလိကော ဒွေ အဂ္ဂသာဝကေ
 ဥပဝဒိတွာ ပဒုမနိရယေ နိဗ္ဗတ္တော။

နေဝ ဟာယတိ နော ဝစုတိတိ အပ္ပဟောနကကာလေပိ န ဟာယတိ။
 ပဟောနကကာလေပိ န ဝစုတိ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတံ အဂါရိကေနပိ
 အနဂါရိကေနပိ ဒီပေတဗ္ဗံ။ ကေစ္စော ဟိ အဂါရိကော အပ္ပဟောနကကာလေ
 ပက္ခိကဘတ္တံ ဝသိကံ ဝါ ဥပနိဗန္ဓာပေသိ။ သော ပစ္စာ ပဟောနက-
 ကာလေပိ ပက္ခိကဘတ္တာဒိမတ္တမေဝ ပဝတ္တေတိ။ အနဂါရိကောပိ အာဒိမ္ပိ
 အပ္ပဟောနကကာလေ ဥဒ္ဓေသံ ဓုတင်္ဂံ ဝါ ဂဏှာတိ။ မေဓာဝီ ဗလ-
 ဝိရိယသမ္ပတ္တိယာ ပဟောနကကာလေ တတော ဥတ္တရိံ န ကရေတိ။ ဧဝံ
 ပုဂ္ဂလောတိ ဧဝံ ဣမာယ သဒ္ဓါဒိနံ ဋ္ဌိတိယာ ပုဂ္ဂလော ဥမ္ပုဇ္ဇိတွာ ဋ္ဌိတော
 နာမ ဟောတိ။ ဥမ္ပုဇ္ဇိတွာ ပတရတိတိ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော ကိလေသတန-
 တာယ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂန္တဗ္ဗဒိသာဘိမုခေါ တရတိ နာမ။

ပဋိဂါဓပ္ပတ္တော ဟောတိတိ အနာဂါမိပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဣမေ ပန
 သတ္တ ပုဂ္ဂလာ ဥဒကောပမေန ဒီပိတာ။ သတ္တ ကိရ ဇေဝံဝါဏိဇာ အဒ္ဓါန-
 မဂ္ဂပ္ပုဋိပန္ဓာ အန္တရာမဂ္ဂေ ကေ ပုဏ္ဏနဒိ” ပါပုဏ္ဏိ” သူ။ တေသု ပဌမံ ဩတိဏ္ဏော
 ဥဒကဘိရုကော ပုရိသော ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနေယေဝ နိမုဇ္ဇိတွာ ပုန သဏ္ဍာတံ
 နာသက္ခိ။ အဝသံဝ မစ္ဆကစ္ဆပဘတ္တံ ဇာတော။ ဒုတိယော ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနေ

နိမုဇ္ဈိတွာ သင်္ဂါ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပုန နိမုဂ္ဂေါ ဥဋ္ဌာတံ နာသင်္ဂါ၊ အန္တောယေဝ မစ္ဆကစ္ဆပဘတ္တံ ဇာတော။ တတိယော နိမုဇ္ဈိတွာ ဥဋ္ဌိတော မဇ္ဈေ နဒိယာ ဌတွာ နေဝ ဩရတော အာဂန္တံ၊ န ပါရံ ဂန္တံ အသင်္ဂါ။ စတုတ္ထော ဥဋ္ဌာယ ဋ္ဌိတော ဥတ္တရဏတိတ္ထံ ဩလောကေသိ။ ပဉ္စမော ဥတ္တရဏတိတ္ထံ ဩလောကေတွာ ပတရတိ။ ဆဋ္ဌော တံ ဒိသွာ ပါရိမတီရံ ဂန္တော ကဋိပ္ပမာဏေ ဥဒကေ ဋ္ဌိတော။ သတ္တမော ပါရိမတီရံ ဂန္တော ဂန္ဓစုဏ္ဏာဒိဟိ နတွာ ဝရဝတ္ထာဒိနိ နိဝါသေတွာ သုရဘိဝိလေပနံ ဝိလိမ္ပိတွာ နိလုပ္ပလမာလာဒိနိ ဝိလန္ဓိတွာ နာနာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတော မဟာနဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒမာရဟိတွာ ဥတ္တမဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတိ။

တတ္ထ ဇဗ္ဗဝါဏိဇာ ဝိယ ဣမေ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ၊ နဒီ ဝိယ ဝဋံ၊ ပဌမဿ ဥဒကဘိရုကဿ ပုရိသဿ ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနေယေဝ နိမုဇ္ဈနံ ဝိယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဝနေ နိမုဇ္ဈနံ၊ ဥမ္မုဇ္ဈိတွာ နိမုဇ္ဈနပုရိသော ဝိယ သဒ္ဓါဒိနံ ဥပ္ပတ္တိမတ္ထကေန ဥမ္မုဇ္ဈိတွာ တာသံ ဟာနိယာ နိမုဂ္ဂပုဂ္ဂလော၊ မဇ္ဈေ နဒိယာ ဌတွာ ဝိယ သဒ္ဓါဒိနံ ဋ္ဌိတိယာ ဋ္ဌိတိပုဂ္ဂလော၊ ဥတ္တရဏတိတ္ထံ ဩလောကေန္တော ဝိယ သောတာပန္နော၊ ပတရန္တပုရိသော ဝိယ ကိလေသကာမာဝဋတယ ပတရန္တော သကဒါဂါမိ၊ တရိတွာ ကဋိမတ္ထေ ဥဒကေ ဋ္ဌိတပုရိသော ဝိယ အနာဝဋ္ဌဓမ္မတ္တာ အနာဂါမိ၊ နတွာ ပါရိမတီရံ ဥတ္တရိတွာ ထလေ ဋ္ဌိတပုရိသော ဝိယ စတ္တာရော ဩဗေ အတိက္ကမိတွာ နိဗ္ဗာနထလေ ဋ္ဌိတော ဒီဏာသဝဠာဟ္မဏော၊ ထလေ ဋ္ဌိတပုရိသဿ နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒံ အာရုယု ဥတ္တမဘောဇနဘုဉ္ဇနံ ဝိယ ဒီဏာသဝဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ ဝိတိနာမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥဒကူပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အနိစ္စာနုပဿိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆-၁၉။ ဆဋ္ဌေ “ဣဝ သမသိသိ ကထိတော” တိ ဝတွာ ဧဝံ သမသိသိတံ ဝိဘဇိတွာ ဣဓာမိပ္ပေတံ ဒဿေတုံ “သော စတုဗ္ဗိဇော ဟောတိ” တိ အာဒိမာဟ။ ရောဂဝသေန သမသိသိ ရောဂသမသိသိ။ ဒေ နယော သေသေသုပိ။ ဧကပ္ပဟာရေနောတိ ဧကဝေလာယမေဝ။ ယော စက္ခုရောဂါဒိသု အညတရသ္မိံ သတိ “ဣတော အနုဋ္ဌိတော အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿာမိ” တိ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ အထဿ အရဟတ္တဉ္စ ရောဂတော ဝုဋ္ဌာနဉ္စ ဧကကာလမေဝ

ဟောတိ၊ အယံ ဧရာဝသမသီသီ နာမ။ ဣရိယာပထဿ ပရိယောသာနန္တိ
 ဣရိယာပထန္တရသမာယောဂေါ။ ယော ဌာနာဒိသု ဣရိယာပထေသု အညတရံ
 အဓိဋ္ဌာယ “အဝိကောပေတွာဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿာမိ”တိ ဝိပဿန ပဋ္ဌ-
 ပေသိ၊ အထဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ စ ဣရိယာပထဝိကောပနဉ္စ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ
 ဟောတိ၊ အယံ ဣရိယာပထသမသီသီ နာမ။ ဇိဝိတသမသီသီ နာမာတိ
 ဧတ္ထ “ပလိဗောဓသီသံ မာနော၊ ပရာမာသသီသံ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိက္ခေပသီသံ ဥဒ္ဓစ္စံ၊
 ကိလေသသီသံ အဝိဇ္ဇာ၊ အဓိမောက္ခသီသံ သဒ္ဓါ၊ ပဂ္ဂဟသီသံ ဝီရိယံ၊ ဥပဋ္ဌာန-
 သီသံ သတိ၊ အဝိက္ခေပသီသံ သမာဓိ၊ ဒဿနသီသံ ပညာ၊ ပဝတ္တသီသံ
 ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ စုတိသီသံ ဝိမောက္ခော၊ သင်္ခါရသီသံ နိရောဓော”တိ ပဋိသန္တိဒါယံ^၁
 ဝုတ္တေသု သတ္တရသသု သိသေသု ပဝတ္တသီသံ ကိလေသသီသန္တိ ဒွေ သီသာနိ
 ဣဓာမိပ္ပေတာနိ “အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာသဝပရိယာဒါနဉ္စ ဟောတိ ဇိဝိတပရိယာ-
 ဒါနဉ္စ”တိ ဝစနတော။ တေသု ကိလေသသီသံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါပရိယာဒါယတိ၊
 ပဝတ္တသီသံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ပရိယာဒါယတိ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာပရိယာ-
 ဒါယကံ စိတ္တံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါ-
 ယကံ အဝိဇ္ဇာ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ။ အညံ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ
 စိတ္တံ၊ အညံ ဇိဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါယကံ။ ယဿ စေတံ သီသဒ္ဓယံ သမံ
 ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ သော ဇိဝိတသမသီသီ နာမ။

ကထံ ပနိဒံသမံ ဟောတိတိ? ဝါရသမတာယ။ ယသ္မိံ ဟိ ဝါရေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ
 ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စ၊
 အနာဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေ စတ္တာရိတိ ဧကေနဝိသတိမေ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဉ္စာဏေ ပတိဋ္ဌာယ ဘဝံ ဩတရိတွာပရိနိဗ္ဗာယတော ဣမာယ ဝါရသမတာယ
 ဣဒံ ဥဘယသီသပရိယာဒါနဓိ သမံ ဟောတိတိ ဣမာယ ဝါရသမတာယ။
 ဝါရသမဝုတ္တိဒါယကေန ဟိ မဂ္ဂစိတ္တေန အတ္တနော အနန္တရံ ဝိယ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗာ
 ပစ္စဝေက္ခဏဝါရာ စ ကိလေသပရိယာဒါနဿေဝ ဝါရာတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။
 “ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉ္စာနံ ဟောတိ”တိ^၂ ဝစနတော ပစ္စဝေက္ခဏပရိသမာ-
 ပနေန ကိလေသပရိယာဒါနံ သမ္မာပိတံ နာမ ဟောတိတိ ဣမာယ ဝါရ-
 ဝုတ္တိယာ သမတာယ ကိလေသပရိယာဒါနဇိဝိတပရိယာဒါနာနံ သမတာ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနောဟ “ယသ္မာ ပနဿ။ ဗ။ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တိ”န္တိ။

အာယုနော ဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ အန္တရာဝ ကိလေသပရိ-
 နိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ။ တေနာဟ “ယော ပဉ္စသု

၁-၃၉-၄၀၅-ပိဋက။ ၂-မ ၁-၄၇၊ သံ ၂-၁၀၊ ၁၉-ပိဋက။

သုဒ္ဓါဝါသေသု”တိအာဒိ။ ဝေမဇ္ဈေတိ အဝိဟာဒီသု ယတ္ထ ဥပ္ပန္နော၊ တတ္ထ အာယုနော ဝေမဇ္ဈေ။ အာယုဝေမဇ္ဈံ ဥပဟစ္စ အတိက္ကမိတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယ-
 တိတိ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ။ တေနာဟ “ယော တတ္ထေဝါ”တိအာဒိ။ အသင်္ခါရေန
 အပ္ပယောဂေန အနုဿာဟေန အင်္ဂါလမန္တော တိက္ခိန္ဒြိယတာယ သုခေနော
 ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ။ တေနာဟ “ယော တေသံယေဝါ”တိ-
 အာဒိ။ တေသံယေဝ ပုဂ္ဂလာနန္တ နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနံ။ အပ္ပယောဂေနာတိ
 အဓိမတ္တပ္ပယောဂေန ဝိနာ အပ္ပကသိရေန။ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန
 ကိလမန္တော ဒုက္ခေန ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ။ ဥဒ္ဓံဝါဟိတာဝေန
 ဥဒ္ဓမဿ တဏှာသောတံ ဝနုသောတဉ္စာတိ၊ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဂန္တာ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော
 ဥဒ္ဓမဿ မဂ္ဂသောတန္တိ ဥဒ္ဓံသောတော။ ပဋိသန္ဓိဝသေန အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိတိ
 အကနိဋ္ဌဂါမီ။

တ္ထေ ပန စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယော ဟိ အဝိဟတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရော
 ဒေဝလောကေ သောဓေတွာ^၁ အကနိဋ္ဌံ ဂန္တာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ
 ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ။ အယံ ဟိ အဝိဟေသု ကပ္ပသဟဿံ
 ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တု အသက္ကုဏိတွာ အတပ္ပံ ဂစ္ဆတိ၊ တတြာပိ ဒွေ
 ကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တု အသက္ကုဏိတွာ သုဒဿံ ဂစ္ဆတိ၊
 တတြာပိ စတ္တာရိကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တု အသက္ကုဏိတွာ
 သုဒဿိံ ဂစ္ဆတိ၊ တတြာပိ အဋ္ဌ ကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တု
 အသက္ကုဏိတွာ အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဝသန္တော အဂ္ဂမဂ္ဂံ အဓိဂစ္ဆတိ။
 တတ္ထ ယော အဝိဟတော ပဋ္ဌာယ ဒုတိယံဝါ စတုက္ကံ ဝါ ဒေဝလောကံ ဂန္တာ
 ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ။ ယော ကာမ-
 ဘဝတော စဝိတွာ အကနိဋ္ဌေသု ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ န ဥဒ္ဓံသောတော
 အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ။ ယော ဟေဋ္ဌာ စတုသု ဒေဝလောကေသု တတ္ထ တတ္ထေဝ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ န ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါမီတိ။

ဧတေ ပန အဝိဟေသု ဥပ္ပန္နသမနန္တရအာယုဝေမဇ္ဈံ အပ္ပတွာဝ ပရိနိဗ္ဗာ-
 ယနဝသေန တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ဧကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊
 ဧကော ဥဒ္ဓံသောတောတိ ပဉ္စဝိဓော၊ အသင်္ခါရသသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဝိဘာဂေန
 ဒသ ဟောန္တိ၊ တထာ အတပ္ပသုဒဿသုဒဿီသုတိ စတ္တာရော ဒသကာတိ စတ္တာ-
 ရိသံ။ အကနိဋ္ဌေ ပန ဥဒ္ဓံသောတော နတ္ထိ၊ တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော၊

၁-ဋ္ဌတွာ (က) အဘိ-၄ ၃-၄၉-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိတိ စတ္တာရော၊ အသင်္ခါရသသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ-
ဝိဘာဂေန အဋ္ဌာတိ အဋ္ဌစတ္တာရိသံ အနာဂါမိနော။ သတ္တမာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။
အနိစ္စာနုပဿီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နိဒ္ဒသဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ နိဒ္ဒသဝတ္ထုနိတိ အာဒိသဒ္ဓလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ
အာဟ“နိဒ္ဒသဒိဝတ္ထုနိ”တိ။ နတ္ထိ ဣဒါနိ ဣမဿ ဒသတိ နိဒ္ဒသော။ ပဉ္စောတိ
ဤတုံ ဣတ္ထိတော အတ္ထော။ ပုန ဒသဝေသော န ဟောတိတိ တေသံ မတိမတ္တ-
မေတန္တိ ဒဿေတုံ “သော ကိရာ”တိ ကိရသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ။ နိဒ္ဒသောတိ စေတံ
ဝစနမတ္ထံ။ တဿ နိဗ္ဗိသာဒိဘာဝဿ ဝိယ နိန္ဒဝါဒိဘာဝဿ စ ဣတ္ထိတတ္တာတိ
ဒဿေတုံ “န ကေဝလဉ္စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂါမေ ဝိစရန္တောတိ ဂါမေ
ပိဏ္ဍာယ စရန္တော။ န ဣဒံ တိတ္ထိယာနံ အဓိဝစနံ တေသု တန္တိမိတ္တဿ
အဘာဝါ၊ သာသနေပိ သေခဿပိ န ဣဒံ အဓိဝစနံ၊ ကိမင်္ဂံ ပန ပုထုဇ္ဇနဿ။
ယဿ ပနေတံ အဓိဝစနံ ယေန စ ကာရဏေန၊ တံ ဒဿေတုံ “ဒိဏာသဝ-
ဿေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပဋိသန္တိကဘာဝေါ ဟိဿ ပစ္စက္ခတော ကာရဏံ။
ပရမ္ပရာယ ဣတရာနိ ယာနိ ပါဠိယံ အာဂတာနိ။

သိက္ခာယ သမ္ပဒေဝ အာဒါနံ သိက္ခာသမာဒါနံ။ တံ ပနဿာ ပါရိ-
ပူရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ“သိက္ခာတ္တယပူရဏေ”တိ။ သိက္ခာယ ဝါ သမ္ပဒေဝ
အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ရက္ခဏံ သိက္ခာသမာဒါနံ။ တဉ္စ အတ္ထတော ပူရဏေန
ပရိတ္တိန္တံ အရက္ခဏေ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝတော၊ ရက္ခဏေ စ ပရိပူရဏတော။
ဗလဝစ္ဆန္တောတိ ဒဋ္ဌစ္ဆန္တော။ အာယတိန္တိ အနန္တရာနာဂတဒိဝသာဒိကာလော
အဓိပေတော၊ န အနာဂတဘဝေါတိ အာဟ “အနာဂတေ ပုနဒိဝသာဒိသု-
ဒိ”တိ။ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တဿ တတ္ထ နိဗ္ဗာတတ္တိတာ^၁ အဝိဂတပေမတာ။
တေဘူမကဓမ္မာနံ အနိစ္စာဒိဝသေန သမ္ပဒေဝ နိဇ္ဈာနံ ဓမ္မနိသာမနာတိ အာဟ
“ဝိပဿနာယေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ။ တဏှာဝိနယေတိ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉ္စာဏာနု-
ဘာဝသိဒ္ဓေ^၂ တဏှာဝိက္ခမ္ပနေ။ ဧတိဘဝေတိ ဂဏသင်္ဂဏိကာကိလေသ-
သင်္ဂဏိကာဝိဂမသိဒ္ဓေ ဝိဝေကဝါသေ။ ဝိရိယာရမ္ဘေတိ သမ္ပပ္ပဓာနဿ

၁-နိဝိဋ္ဌအတ္ထိတာ (က)

၂-ဝိရာဂါနုပဿနာဒိဝိပဿနာဉ္စာဏာနုဘာဝသိဒ္ဓေ (ပါထိကဝဂ္ဂေ သင်္ဂတိသုတ္တဋီကာယံ)

ပဂ္ဂဏှနေ။ တံ ပန သဗ္ဗသော ဝီရိယဿ ပရိဗြူဟနံ ဟောတီတိ အာဟ
“ကာယိကစေတသိကဿ ဝီရိယဿ ပူရဏေ”တိ။ သတိယဉ္ဇေဝ နိပကဘာဓေ
ဇာတိ သတောကာရိတာယ ဝေဝ သမ္ပဇာနကာရိတာယ စ။ သတိသမ္ပဇည-
ဗလေနော ဟိ ဝီရိယာရက္ခော ဣဇ္ဈတိ။ ဒိဋ္ဌိပဋိဝေဓေတိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ
ပဋိဝိဇ္ဈနေ။ တေနာဟ “မဂ္ဂဒဿနေ”တိ။

နိဗ္ဗသဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
အနုသယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ္ဂ

၁-သာရန္တဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဒေါယတနဘာဝေန စိတ္တတ္တာ လောကဿ
စိတ္တိကာရဋ္ဌာနတာယ စ ဓေတိယံ အဟောသိ။ ယာဝကီဝန္တံ ဧကမေဝေတံ
ပဒံ အနိယမတော ပရိမာဏဝါစိ။ ကာလော စေတ္ထ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ
“ယတ္ထကံ ကာလ”န္တိ။ အဘိဏှံ သန္တိပါတာတိ နိစ္စသန္တိပါတာ။ တံ ပန နိစ္စ-
သန္တိပါတံ ဒဿေတုံ “ဒိဝသဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သန္တိပါတဗဟုလာတိ
ပစုရသန္တိပါတာ။ ဝေါသာနန္တိ သင်္ကောစံ။ “ဝုဒ္ဓိယေဝါ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တမတ္တံ
ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “အဘိဏှံ အသန္တိပတန္တာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
အာကုလာတိ ခုဘိတာ န ပသန္တာ။ ဘိန္တိတွာတိ ဝဂ္ဂဗန္ဓတော ဝိဘဇ္ဇ ဝိသုံ
ဝိသုံ ဟုတွာ။

သန္တိပါတဘေရိယာတိ သန္တိပါတာရောစနဘေရိယာ။ အဗ္ဗဘုတ္တာ ဝါတိ
သာမိဘုတ္တာ ဝါ။ ဩသီဒမာဓေတိ ဟာယမာနေ။

သုက္ခန္တိ ဘဏှံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တေဟိ ပဗ္ဗတခဏှနဒိတိတ္ထဂါမဒ္ဓါရာဒိသု
ရာဇပုရိသာနံ ဒါကဗ္ဗဘာဂံ။ ဗလိန္တိ နိပ္ပန္နသဿာဒိတော ဆဘာဂံ သတ္တ-
ဘာဂန္တိအာဒိနာ လဒ္ဓဗ္ဗကရံ။ ဒဏှန္တိ ဒသဝိသတိကဟာပဏာဒိကံ အပရာ-
ဓာနုရူပံ ဂဟေတဗ္ဗဓနဒဏှံ။ ဝဇ္ဇိဓမ္မန္တိ ဝဇ္ဇိရာဇဓမ္မံ။ ဣဒါနိ အပညတ္တပညာ-
ပနာဒိသု တပ္ပဋိက္ခေပေ စ အာဒိနဝါနိသံသေ စ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ

၁-ဒိ-ဇီ ၂-၁၂၃-ပိဋ္ဌာဒိသုပိပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-န ဖိတာ န သမုန္နာ (က)
၃-လဒ္ဓကရံ (ဒီ-ဇီ ၂-၁၂၃-ပိဋ္ဌေ)

“တေသ” နှိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပါရိဝရိယက္ခမာတိ ဥပဋ္ဌာနက္ခမာ။ ပေါရာဏံ ဝဇ္ဇိဓမ္မန္တိ ဣတ္ထ ပုဗ္ဗေ ကိရ ဝဇ္ဇိရာဇာနော “အယံ စောရော” တိ အာနေတွာ ဒဿိတေ “ဂဏှထ နံ စောရ” နှိ အဝတွာ ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တာနံ ဒေန္တိ။ တေ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ သစေ အစောရော ဟောတိ။ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ သစေ စောရော၊ အတ္တနာ ကိဉ္စိ အကတွာ ဝေါဟာရိကာနံ ဒေန္တိ။ တေပိ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ အစောရော စေ၊ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ စောရော စေ၊ သုတ္တဓရာနံ ဒေန္တိ။ တေပိ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ အစောရော စေ၊ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ စောရော စေ၊ အဋ္ဌကုလိကာနံ ဒေန္တိ။ တေပိ တထေဝ ကတွာ သေနာပတိဿ၊ သေနာပတိ ဥပရာဇဿ၊ ဥပရာဇာ ရညော။ ရာဇာ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ သစေ အစောရော ဟောတိ။ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ သစေ ပန စောရော ဟောတိ။ ပဝေဏိပဏှကံ ဝါစာပေတိ။ တတ္ထ “ယေန ဣဒံ နာမ ကတံ၊ တဿ အယံ နာမဒဏှော” တိ လိခိတံ။ ရာဇာ တဿ ကိရိယံ တေန သမာနေတွာ တဒနုစ္ဆဝိကံ ဒဏှံ ကရေတိ။ ဣတိ ဧတံ ပေါရာဏံ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ သမာဒါယ ဝတ္တန္တာနံ မနဿာ န ဥဇ္ဈာယန္တိ။ ပရမ္မရာဂတေသု အဋ္ဌကုလေသု ဇာတာ အဂတိဂမနဝိရတာ အဋ္ဌမဟလ္လကပုရိသာ အဋ္ဌကုလိကာ။

သက္ကာရန္တိ ဥပကာရံ။ ဂရုဘာဝံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာတိ “ဣမေ အမှာကံ ဂရုနော” တိ တတ္ထ ဂရုဘာဝံ ပဋိ ပဋိ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ မာနေဿန္တိတိ သမ္မာ- နေဿန္တိ။ တံ ပန သမ္မာနနံ တေသု နေသံ အတ္တမနတာပုဗ္ဗကန္တိ အာဟ “မနေန ဝိယာယိဿန္တိ” တိ။ နိပစ္စကာရံ ပဏိပါတံ။ ဒဿေန္တိတိ ဂရုစိတ္တဘာရံ ဒဿေန္တိ။ သန္ဓာနေတုန္တိ သမ္ပန္နံ အဝိစ္စိန္တံ ကတွာ သဇေတုံ။

ပသယကရဿာတိ ဗလက္ကာရဿ။ ကာမံ ဝုဒ္ဓိယာ ပူဇနီယတာယ “ဝုဒ္ဓိဟာနိယော” တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပန ဝုတ္တာနုက္ကမေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗော။ ပါဠိယံ ဝါ ယသ္မာ “ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကမ္မိ၊ နော ပရိဟာနိ” တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ တဒနုက္ကမေန “ဝုဒ္ဓိဟာနိယော” တိ ဝုတ္တံ။

ဝိပစ္စိတုံ အလဒ္ဓေါကာသေ ပါပကမ္မေ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကေ ဝါ အနဝသရောဝ ဒေဝတောပသဂ္ဂေါ။ တသ္မိံ ပန လဒ္ဓေါကာသေ သိယာ ဒေဝတောပသဂ္ဂဿ အဝသရေတိ အာဟ “အနုပ္ပန္နံ ပ။ ဝဇ္ဇေန္တိ” တိ။ ဧတေနေဝ အနုပ္ပန္နံ သုခန္တိ ဣတ္ထာပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗလကာယဿ ဒိဂုဏတိဂုဏတာဒဿနံ ပဋိဘယဘာဝဒဿနန္တိ ဝေမာဒိနာ ဒေဝတာနံ သင်္ဂါမသီသေ သဟာယတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အနိန္ဒိတန္တိ အနိဋ္ဌံ။ အာဝရဏတောတိ နိသေဓနတော။ ဓမ္မတော အန-
ပေတာ ဓမ္မိယာတိ ဣဓ “ဓမ္မိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ မိဂသူကရာဒိဃာတာယ သုန-
ခါဒိနံ ကမ္မိတွာ ဝနစရဏံ ဝါဇော၊ တတ္ထ နိယုတ္တာ၊ တေ ဝါ ဝါဇေန္တိတိ
ဝါဇိကာ၊ မိဂဝစောရိနော။

သာရန္တဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ အဘိယာတုကာမောတိ ဧတ္ထ အဘိ-သဒ္ဓေါ အဘိဘဝ-
နတ္ထော “အနဘိဝိဒိတု”န္တိ အာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ “အဘိဘဝနတ္ထာယ
ယာတုကာမော”တိ။ ဝဇ္ဇိရာဇာနောတိ “ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ ဣမေ”တိ အာဒိတော
ပဝတ္တံ ဝစနံ ဥပါဒါယ ဝဇ္ဇိတိ လဒ္ဓနာမာ ရာဇာနော၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဿ ဝါရာဇာနော
ဝဇ္ဇိရာဇာနော။ ရဋ္ဌဿ ပန ဝဇ္ဇိသမညာ တန္တိဝါသိရာဇကုမာရဝသေန ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ ရာဇိဒ္ဓိယာတိ ရာဇဘာဝါနဂတေန ပဘာဝေန။ သော ပန ပဘာဝေါ
နေသံ ဂဏရာဇာနံ မိထော သာမဂ္ဂိယာ လောကေ ပါကဇော။ စိရဋ္ဌာယီ
စ အဟောသီတိ “သမဂ္ဂဘာဝံ ကထေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အနု အနု တံသမဂ္ဂိနော
ဘာဝေတိ ဝဇ္ဇေတိတိ အနုဘာဝေါ၊ အနုဘာဝေါ ဧဝ အနုဘာဝေါ၊
ပတာပေါ။ သော ပန နေသံ ပတာပေါ ဟတ္ထိအဿာဒိဝါဟနသမ္ပတ္တိယာ
တတ္ထ စ သုသိက္ခိတဘာဝေန လောကေ ပါကဇော ဇာတောတိ “တေနုပ။
ကထေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တာဠန္တိဂ္ဂဋ္ဌေနာတိ ကုဋ္ဌိကာဆိဒ္ဓေန။ အသနန္တိ သရံ။
အတိပါတယိဿန္တိတိ အတိကာမေန္တိ။ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခန္တိ ပေါင်္ခဿ အနု-
ပေါင်္ခံ၊ ပုရိမသရဿ ပေါင်္ခံပဒါနဂတပေါင်္ခံ ဣတရံ သရံ ကတွာတိ အတ္ထော။
အဝိရာဇိတန္တိ အဝိရဋ္ဌိတံ။ ဥန္တိန္ဒိဿာဒိတိ ဥဗ္ဗုလနဝသေန ကုလသန္တတိ
ဆိန္ဒိဿာမိ။ အယနံ ဝမုနံ အသော၊ တပုဋိပက္ခေန အနယောတိ အာဟ
“အဝမိ”န္တိ။ ဉ္ဇတိနံ ဗျသနံ ဝိနာသော ဉ္ဇတိဗျသနံ။

ဂင်္ဂါယာတိ ဂင်္ဂါသမိမေ။ ပဋနဂါမန္တိ သကဠပဋနဂါမံ။ တကြာတိ
တသ္မိံ ပဋနေန။ မလဝါယာတဇာတောတိ ဥပ္ပန္နမလဝကောဓော။ မေတိ
မယံ။ ဂတေနာတိ ဂမနေန။ သိတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ နတ္ထိ တာယ ဝေလာယ။
အဘိမုခံ ယုဒ္ဓေနာတိ အဘိမုခံ ဥဇုကမေဝ သင်္ဂါမကရဏေန။ ဥပလာပနံ
သာမံ ဒါနဉ္ဇာတိ ဒသေတုံ “အလ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘေဒေါပိ ဣဓ ဥပါယော

ဝေါတိ ဝုတ္တံ “အညတြ မိထုဘောဒါ”တိ။ ယုဒ္ဓဿ^၁ ပန အနုပါယတာ ပဂေဝ ပကာသိတာ။ ဣဒန္တိ “အညတြ ဥပလာပနာယ အညတြ မိထုဘောဒါ”တိ ဣဒံ ဝစနံ။ ကထာယ နယံ လဘိတွာတိ “ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ပရိဟာနိ”တိ ဣမာယ ဘဂဝတော ကထာယ ဥပါယံ လဘိတွာ။ အနုကမ္ပာယာတိ ဝဇ္ဇိ- ရာဇေသု အနုဂဟေန။

ရာဇာပိ တမေဝ ပေသေတွာ သဗ္ဗေ။ပ။ ပါပေသီတိ^၂ ရာဇာ တံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ “ကိံ အာစရိယ ဘဂဝါ အဝစာ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော “ယထာ ဘော သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝစနံ န သက္ကာ ဝဇ္ဇိ ကေနစိ ဂဟေတုံ၊ အပိစ ဥပလာပနာယ ဝါ မိထုဘောဒေန ဝါ သက္ကာ”တိ အာဟ။ တတော နံ ရာဇာ “ဥပလာပနာယ အမှာကံ ဟတ္ထိအဿာဒယော နဿိဿန္တိ၊ ဘောဒေနေဝ တေ ဂဟေဿာမိ၊ ကိံ ကရောမာ”တိ ပုစ္ဆိ။ တေန ဟိ မဟာရာဇ တုမေ ဝဇ္ဇိ အာရဗ္ဘ ပရိသတိ ကထံ သမုဋ္ဌာပေထ၊ တတော အဟံ “ကိံ တေ မဟာရာဇ တေဟိ၊ အတ္တနော သန္တကေန ကသိဝဏီဇ္ဇာဒီနိ ကတွာ ဇီဝန္တု^၃ ဧတေ ရာဇာနော”တိ ဝတွာ ပက္ကမိဿာမိ။ တတော တုမေ “ကိံ န ဘော သေ မြာဟ္မဏော ဝဇ္ဇိ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တံ ကထံ ပဋိဗာဟတိ”တိ ဝဒေယျာထ။ ဒိဝသ- ဘာဂေ စာဟံ တေသံ ပဏ္ဏာကာရံ ပေသေဿာမိ၊ တမ္ပိ ဂါဟာပေတွာ တုမေပိ မမ ဒေါသံ အာရောပေတွာ ဗန္ဓနတာဋ္ဌနာဒီနိ အကတွာဝ ကေဝလံ ခုရမုဏ္ဍံ မံ ကတွာ နဂရာ နိဟရာပေထ၊ အထာဟံ “မယာ တေ နဂရေ ပါကာရော ပရိခါ စ ကာရိတာ၊ အဟံ ထိရဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနဉ္စ ဥတ္တာနဂမ္ဘိရဋ္ဌာနဉ္စ ဇာနာမိ၊ န စိရဿံ ဒါနိ တံ ဥဇုံ ကရိဿာမိ”တိ ဝက္ခာမိ။ တံ သုတွာ တုမေ “ဂစ္ဆတူ”တိ ဝဒေယျာထာတိ။ ရာဇာ သဗ္ဗံ အကာသိ။

လိစ္ဆဝိ တဿ နိက္ခမနံ သုတွာ “သဋ္ဌော မြာဟ္မဏော၊ မာ တဿ ဂံ” ဥတ္တာရေတုံ အဒတ္တာ”တိ အာဟံသု။ တတြ ကေစ္စေဟိ “အမေ အာရဗ္ဘ ကထိတတ္တာ ကိရ သော ဧဝံ ကရောတိ”တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ ဘဏေ တေ”တိ ဝဒိံသု။ သော ဂန္ဓာ လိစ္ဆဝိ ဒိသ္မာ “ကိမာဂတတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိတော တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ လိစ္ဆဝိနော “အပ္ပမတ္တကေန နာမ ဧဝံ ဂရံ ဒဏ္ဍံ ကာတုံ န ယုတ္တ”န္တိ ဝတွာ “ကိံ တေ တတြ ဌာနန္တရ”န္တိ ပုစ္ဆိံသု။ ဝိနိစ္ဆယမဟာမဇ္ဇော- ဟမသ္မိတိ။ တဒေဝ တေ ဌာနန္တရံ ဟောတူတိ။ သော သုဋ္ဌုတရံ ဝိနိစ္ဆယံ ကရောတိ။ ရာဇကုမာရာ တဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏှန္တိ။ သော ပတိဋ္ဌိတဂုဏော ဟုတွာ ကေဒိဝသံ ဧကံ လိစ္ဆဝိ ဂဟေတွာ ကေမန္တံ ဂန္ဓာ

၁-ဒဏ္ဍဿ (က) ၂-ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။ ၃-သန္တ၊ (က)

“ဒါရကာ ကသန္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ ကသန္တိ။ ဒွေ ဂေါဏေ ယောဇေတွာတိ။ အာမ ဒွေ ဂေါဏေ ယောဇေတွာတိ။ ဧတ္ထကံ ဝတွာ နိဝတ္တော။ တတော တမညော “ကိံ အာစရိယော အာဟာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တေန ဝုတ္တံ အသဒ္ဓဟန္တော “န မေသော ယထာဘူတံ ကထေတိ”တိ တေန သဒ္ဓိံ ဘိဇ္ဇိ။

မြာဟူဏော အပရမ္ပိ ကေဒိဝသံ ဧကံ လိစ္ဆဝိံ ကေမန္တံ နေတွာ “ကေန ဗုဒ္ဓ- နေန ဘုတ္တောသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ နိဝတ္တော။ တမ္ပိ အညော ပုစ္ဆိတွာ အသဒ္ဓဟန္တော တထေဝ ဘိဇ္ဇိ။ မြာဟူဏော အပရမ္ပိ ဒိဝသံ ဧကံ လိစ္ဆဝိံ ကေမန္တံ နေတွာ “အတိဒုဂ္ဂတောသိ ကိရာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ကော ဝေမာဟာတိ။ အသုကော နာမ လိစ္ဆဝိတိ။ အပရမ္ပိ ကေမန္တံ နေတွာ “တွံ ကိရ ဘိရုဇာတိကော”တိ ပုစ္ဆိ။ ကော ဝေမာဟာတိ။ အသုကော နာမ လိစ္ဆဝိတိ။ ဧဝံ အညေန အကထိတမေဝ အညဿ ကထေန္တော တီဟိ သံဝစ္စရေဟိ တေ ရာဇာနော အညမညံ ဘိန္ဒိတွာ ယထာ ဒွေ ကေမဂ္ဂေန န ဂစ္ဆန္တိ၊ တထာ ကတွာ သန္ဓိပါတဘေရိံ စရာပေသိ။ လိစ္ဆဝိနော “ဣဿရာ သန္ဓိပတန္တု၊ သူရာ သန္ဓိပတန္တု”တိ ဝတွာ န သန္ဓိပတိံ သု။ မြာဟူဏော “အယံ ဒါနိ ကာလော၊ သီဃံ အာဂစ္ဆတူ”တိ ရညော သာသနံ ပေသေသိ။ ရာဇာ သုတွာဝ ဗလဘေရိံ စရာပေတွာ နိက္ခမိ။ ဝေသာလိကာ သုတွာ “ရညော ဂဂံ ဥတ္တရိတုံ န ဒဿာမာ”တိ ဘေရိံ စရာပေသုံ။ တေ သုတွာ “ဂစ္ဆန္တု သူရရာဇာနော”တိ အာဒိနိ ဝတွာ န သန္ဓိပတိံ သု။ “နဂရပ္ပဝေသနံ န ဒဿာမ၊ ဒွါရာနိ ပိဒဟိဿာမာ”တိ ဘေရိံ စရာပေသုံ။ ဧကောပိ န သန္ဓိပတိ။ ယထာဝိဝဂ္ဂေဟိ ဒွါရေဟိ ပဝိသိတွာ သဗ္ဗေ အနယဗျသနံ ပါပေတွာ ဂတော၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ရာဇာပိ တမေဝ ပေသေတွာ သဗ္ဗေပိ ဘိန္ဒိတွာ ဂန္တော အနယဗျသနံ ပါပေသိ”တိ။

ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ အပရိဟာနာယ ဟိတာတိ အပရိဟာနိယာ^၁၊ န ပရိဟာ- ယန္တိ ဧတေဟိတိ ဝါ အပရိဟာနိယာ။ ဧဝံ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရ- တော ဒဿေန္တော “ဣဇာပိ စာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ တတောတိ အာဒိ ဒိသာသု အာဂကသာသနေ ဝုတ္တဝစနံ ဝုတ္တကထနံ။ ဝိဟာရသီမာ အာကုလာ

၁-ဒိ-ဇိ ၂-၁၂၅-ဝိဇ္ဇာဒိသုပိ ပဿိတမ္ပံ။

ယသ္မာ၊တသ္မာ ဥပေါသထပဝါရဏာ ဌိတာ။ ဩလိယမာနကောတိပါဠိတော အတ္တတော စ ဝိနဿမာနကော။ ဥက္ခိပါပေန္တာတိ ပဂုဏဘာဝကရဏေန အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန စ ပဂုဏန္တာ။

သာဝတ္ထိယံ ဘိက္ခု။ ဝိယ^၁ပါစိတ္တိယံ ဒေသာပေတဗ္ဗောတိ ပညာပေန္တာ။ ဝဇ္ဇိ-
ပုတ္တကာ ဝိယ^၂ဒသဝတ္ထုဒိပနေန။ တထာ အကရောန္တာတိ နဝံ ကတိကဝတ္ထံ ဝါ
သိက္ခာပဒံ ဝါ အမဒ္ဒန္တာ ဓမ္မဝိနယတော သာသနံ ဒိပေန္တာ ခုဒ္ဒကဗ္ဗိ စ သိက္ခာပဒံ
အသမူဟနန္တာ။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဝိယ စာတိ “သုဏာတု မေ
အာဝုသော သံဃော၊ သန္တာမှာကံ သိက္ခာပဒါနိ ဂိဟိဂတာနိ။ ဂိဟိနောဝိ
ဇာနန္တိ ‘ဣဒံ ဝေါ သမဏာနံ သကျုပုတ္တိကာနံ ကပ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပ-
တိ’တိ။ သစေဝိ ဟိ မယံ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ သမူဟနိဿာမ၊
ဘဝိဿန္တိ ဝတ္တာရော ‘ရူမကာလိကံ သမဏေန ဂေါတမေန သာဝကာနံ
သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ ယာဝိမေသံ သတ္တာ အဋ္ဌာသိ၊ တာဝိမေ သိက္ခာပဒေသု
သိက္ခိ’သု။ ယတော ဣမေသံ သတ္တာ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ န ဒါနိမေ သိက္ခာပဒေသု
သိက္ခန္တိ’တိ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလုံ၊ သံဃော အပညတ္တံ န ပညပေယျ၊
ပညတ္တံ န သမုတ္တိန္ဒေယျ၊ ယထာပညတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ
ဝတ္တေယျာ”တိ^၃ ဣမံ တန္တိ ဌပေန္တော အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဝိယ စ။

ထိရဘာဝပ္ပတ္တာတိ သာသနေ ထိရဘာဝံ အနိဝတ္တိတဘာဝံ ဥပဂတာ။
ထေရကာရကေဟိတိ ထေရဘာဝသာဓကေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ အသေက္ခ-
ဓမ္မေဟိ။ ဗဟူ ရတ္ထိယောတိ ပဗ္ဗဇိတာ ဟုတွာ ဗဟူ ရတ္ထိယော ဇာနန္တိ။
သီလာဒိဂုဏေသု ပတိဋ္ဌာပနမေဝ သာသနေ ပရိဏာယကတာတိ အာဟ
“တိသု သိက္ခာသု ပဝတ္တန္တိ”တိ။ ဩဝါဒံ န ဒေန္တိ အဘာဇနဘာဝတော။
ပဝေဏိကထန္တိ အာစရိယပရမ္ပရာဘတံ သမ္မာပဋိပတ္တိဒိပနံ ဓမ္မကထံ။ သာရ-
ဘူတံ ဓမ္မပရိယာယန္တိ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသမ္မာပနေန သာသနေ
သာရဘူတံ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လအနုတ္တရသီတိဘာဝံ^၄ အဓိစိတ္တသုတ္တာဒိဓမ္မတန္တိ။
အာဒိကံ ဩဝါဒန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန “ဧဝံ တေ အာလောကေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ
ဝိလောကေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ သမိဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဿာရေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ
သံဃာဋီပတ္တစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ”န္တိ ဩဝါဒံ သင်္ဂဏာတိ။

ပုနတ္တဝဒါနံ ပုနတ္တဝေါ ဥတ္တရပဒလောပေန။ ဣတရေတိ ယေ န ပစ္စယ-
ဝသိကာ န အာမိသစက္ခကာ၊ တေ န ဝဇ္ဇိန္တိ တဏှာယ ဝသံ။

၁-ဝိ ၁-၃၃၆-ပိဋကေ ဝိတ္ထာရဝတ္ထု။
၂-ဝိ ၄-၄၀၄-ပိဋကေ။
၃-ဝိ ၄-၄၉၁-ပိဋကေ ဝိတ္ထာရဝတ္ထု။
၄-အံ ၂-၃၇၉-ပိဋကေ။

အာရညကေသုတိ အရညဘာဂေသု အရညပရိယာပန္နေသု။ နနု ယတ္ထ ကတ္ထစိပိ တဏှာ သာဝဇ္ဇာ ဝေါတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ဂါမန္တသေနာ- သနေသုဟိ”တိအာဒိ။ တေန “အနတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယ- တော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တပိဟာဒယောဝိယ အာရညကသေနာသနေသု သာလယတာ သေဝိတဗ္ဗပက္ခိကာ ဝေါတိ ဒဿေတိ။

အတ္တနာဝါတိ သယမေဝ။ တေန ပရေဟိ အနုဿာဟိတာနံ သရသေနေဝ အနာဂတာနံ ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ အာဂမနံ, အာဂတာနဉ္စ ဖာသုဝိဟာရံ ပစ္စာသိသန္တိတိ ဒဿေတိ။ ဣဒိနာဝ နိဟာရေနာတိ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ။ အဂ္ဂဟိတဗ္ဗဂ္ဂဟဏန္တိ အဂ္ဂဟိတဿ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ ဥဂ္ဂဟဏံ။ ဂဟိတသဇ္ဈာ- ယကရဏန္တိ ဥဂ္ဂဟိတဿ သုဋ္ဌ၊ အတ္ထစိန္တနံ။ စိန္တနတ္ထော ဟိ အယံ သဇ္ဈာယ- သဒ္ဓေါ။ ဧန္တိတိ^၁ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ နိသီဒန္တိ^၂ အာသနပညာပနာဒိနာ။

ပဌမသတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယသတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄-၂၆။ စတုတ္ထေ ကရောန္တောယေဝါတိ ယထာဝုတ္တံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တောယေဝ။ အဘိရစ္ဆာနကထာဘာဝေပိ တဿ တတ္ထ တပ္ပရဘာဝ- ဒဿနတ္ထိ အဝဓာရဏဝစနံ။ ပရိယန္တ ကာရီတိ သပရိယန္တံ ကတွာ ဝတ္တာ။ “ပရိ- ယန္တဝတိ ဝါစံ ဘာသိတာ”တိ^၃ ဟိဝုတ္တံ။ အပ္ပဘဿောဝါတိ ပရိမိတကထော- ယေဝ ကေန္တေန ကထေတဗ္ဗဿေဝ ကထနတော။ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ အရိယော တုဏှိဘာဝေါ။ နိဒ္ဒါယတိယေဝါတိ နိဒ္ဒေါက္ကမနေ အနာဒိနဝဒဿိ နိဒ္ဒါယတိယေဝ။ ဣရိယာပထပရိဝတ္တနာဒိနာ န နံ ဝိနောဒေတိ။ ဧဝံ သံသဋ္ဌော- ဝါတိ ဝုတ္တနယေန ဂဏသင်္ဂဏိကာယ သံသဋ္ဌော ဧဝ ဝိဟရတိ။ ဒုဿီလာ ပါပိစ္ဆာ နာမာတိ သယံ နိဿီလာ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယံ သမန္နာ- ဂတတ္တာ ပါပါ လာမကာ ဣစ္ဆာ ဧတေသန္တိ ပါပိစ္ဆာ။ ပါပပုဂ္ဂလေဟိ မိတ္ထိ- ကရဏတော ပါပမိတ္တာ။ တေဟိ သဒါ သဟပဝတ္တနေန ပါပသဟာယာ။ တတ္ထ နိန္ဒတာဒိနာ တဒမိမုတ္တတာယ ပါပသဗ္ဗဝဏံ။ ပဉ္စမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိယေဝ။

ဒုတိယသတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာဂစ္ဆန္တိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-နိသီဒါပေန္တိ (က) ၃-ဒိ ၁-၄-၆၀-ဝိဇ္ဇေသု။

၇-သညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၇-၃၁။ သတ္တမေ အနိစ္စာတိ အနုပဿတိ တောယာတိ အနိစ္စာနုပဿနာ။ တထာပဝတ္တဝိပဿနာ ပန ယသ္မာ အတ္တနာ သဟဂတသညာယ ဘာဝိတာယ ဘာဝိတာ ဝေ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ သဟဂတ-သညာ”တိ။ ဣမာ သတ္တ လောကိယဝိပဿနာပိ ဟောန္တိ “အနိစ္စ”န္တိ အာဒိနာ ပဝတ္တနတော။ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဓံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော”တိ အာဂတဝသေန ပနေတ္ထ ဒွေ လောကုတ္တရာ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ဝိရာဂေါ နိရောဓော”တိ ဟိ တတ္ထ နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တန္တိ ဣမ ဝိရာဂသညာ၊ တာ ဝုတ္တသညာ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာပိ သိယံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။ အဋ္ဌမာဒီနိ ဥတ္တာ-နတ္ထာနေဝ။

သညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒေဝတာဝဂ္ဂ

၅-ပဌမမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ စတုတ္ထဿ ပဉ္စမေ အတ္တနော ဂယံ တဿ အာဝိကဇရာတိတိ အတ္တနော ဂယံ နိဂ္ဂဟိတံ ယုတ္တကထံ အညဿ အကထေတွာ တဿေဝ အာစိက္ခတိ။ တဿ ဂယံ အညေသံ နာစိက္ခတိတိ တေန ကထိတဂယံ ယထာ အညေ န ဇာနန္တိ၊ ဧဝံ အနာဝိကဇရာန္တော ဆာဒေတိ။

ပဌမမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယမိတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇-၄၃။ ဆဋ္ဌေ ပိယော စ ဟောတိ မနာပေါ စာတိ ကလျာဏမိတ္တ-လက္ခဏံ ဒဿိတံ။ ကလျာဏမိတ္တော ဟိ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော စ ဟောတိ သီလသမ္ပန္နော သုတသမ္ပန္နော စာဂသမ္ပန္နော ဝီရိယသမ္ပန္နော သတိသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော။ တတ္ထ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ သဒ္ဓဟတိ တထာဂတဿ သမ္မောဓိံ ကမ္မဉ္စ ကမ္မဖလဉ္စ၊ တေန သမ္မောဓိယာ ဟေတုဘူတံ သတ္တေသု ဟိတသုခံ န

ပရိစ္ဆတေ။ သီလသမ္ပတ္တိယာ သတ္တာနံ ပိယော ဟောတိ ဂရု ဘာဝနိယော
စောဒကော ပါပဂရဟိ ဝတ္တာ ဝစနက္ခမော။ သုတသမ္ပတ္တိယာ သစ္စပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တာနံ ဂမ္ဘီရာနံ ကထာနံ ကတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝသမ္ပတ္တိယာ
အပ္ပိစ္ဆော ဟောတိ သန္တုဋ္ဌော ပဝိဝိတ္ထော အသံသဋ္ဌော။ ပိရိယသမ္ပတ္တိယာ
အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟောတိ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိယံ။ သတိသမ္ပတ္တိယာ
ဥပဋ္ဌိတဿာဟိ ဟောတိ။ သမာဓိသမ္ပတ္တိယာ အဝိက္ခိတ္ထော ဟောတိ သမာ-
ဟိတစိတ္ထော။ ပညာသမ္ပတ္တိယာ အဝိပရိတံ ပဇာနာတိ။ သော သတိယာ
ကုသလာကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသမာနော ပညာယ သတ္တာနံ
ဟိတာဟိတံ ယထာဘူတံ ဇာနိတွာ သမာဓိနာ တတ္ထ ဧကဂ္ဂစိတ္ထော ဟုတွာ
ဝိရိယေန သတ္ထေ အဘိတေ နိသေဓေတွာ ဟိတေ နိယောဇေတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“ပိယော။ ပ။ နိယောဇေတိ”တိ။ သတ္တမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ဒုတိယမိတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဒေဝတာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဟာယညဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဝိညာဏဋီတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ^၁ ယသ္မာ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော၊ တသ္မာ သေယျ-
ဏာပိ မနုဿာတိ ယထာ မနုဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိသေသော ဟောတိ-
ယေဝ သတိပိ ဗာဟိရဿ ကာရဏဿ^၂ အဘေဒေ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဘိန္ဒုတ္တာ။
နာနတ္ထံ ကာယေ ဧတေသံ၊ နာနတ္ထော ဝါ ကာယော ဧတေသန္တိ
နာနတ္ထကာယာ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
နေသန္တိ မနုဿာနံ။ နာနတ္ထာ သညာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ နာနတ္ထသညိနော။
သုခသမုဿယတော ဝိနိပါတော ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဝိနိပါတိကာ သတိပိ
ဒေဝဘာဝေ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော၊ အပါယေသု ဝါ ဂတော နတ္ထိ
နိပါတော ဧတေသန္တိ ဝိနိပါတိကာ။ တေနာဟ “စတုအပါယဝိနိပုတ္တာ”တိ။
ဝိယဏ်ရမာတာဒိနံ ဝိယာတိ ဝိယဏ်ရမာတာ ကိရ ယက္ခိနိ ပစ္စုသသမယေ
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ ဓမ္မံ သဇ္ဈာယတော သုတွာ—

၁-ဒီ-ဇီ ၂-၁၁၄-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ကာရဏဿ (ဒီ-ဇီ ၂-၁၁၄-ပိဋ္ဌေ။)

“မာ သဒ္ဓမကရိ ဝိယက်ရ၊ ဘိက္ခု ဓမ္မပဒါနိ ဘာသတိ။
အပိ ဓမ္မပဒံ ဝိဇာနိယ၊ ပဋိပဇ္ဇေမ ဟိတာယ နော သိယာ။

ပါဏေသု စ သံယမာမသေ၊ သမ္ပဇာနမုသာ န ဘဏာမသေ။
သိက္ခေမ သုသီလုမတ္တနော၊ အပိ မုစ္ဆေမ ဝိသာစယောနိယာ”တိ—

ဝေံ ပုတ္တကံ သညာပေတွာ တံ ဒိဝသံ သောတာပတ္တိဖလံ ပတ္တာ။ ဥတ္တရ-
မာတာ ပန ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာဝ သောတာပန္နာ ဇာတာ။

ဗြဟ္မကာယေ ပဌမဇ္ဈာနနိဗ္ဗတ္တေ ဗြဟ္မသမူဟေ၊ ဗြဟ္မနိကာယေ ဝါ ဘဝါတိ
ဗြဟ္မကာယိကာ။ မဟာဗြဟ္မာနော ပရိသာယ ဘဝါတိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ တဿ
ပရိစာရကဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ။ မဟာဗြဟ္မာနော ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌိတာတိ
ဗြဟ္မပုရောဟိတာ။ အာယုဝဏ္ဏာဒီဟိ မဟန္တာ ဗြဟ္မာနောတိ မဟာဗြဟ္မာနော။
သတိပိ တေသံ တိဝိဇာနမ္ပိ ပဌမေန ဈာနေန ဂန္ဓာ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေ ဈာနဿ ပန
ပဝတ္တိဘေဒေန အယံ ဝိသေသောတိ ဒဿေတုံ “ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ ပနာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပရိတ္တေနာတိ ဟိနေန။ သာ စဿ ဟိနတာ ဆန္ဒာဒိနံ
ဟိနတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ ဝါ ဟိနံ။ ကပ္ပဿာတိ အသင်္ချေယျ-
ကပ္ပဿ။ ဟိနပဏီတာနံ မဇ္ဈေ ဘဝတ္တာ မဇ္ဈိမံ။ သာ စဿ မဇ္ဈိမတာ
ဆန္ဒာဒိနံ မဇ္ဈိမတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဋိလဘိတွာ နာတိသုဘာဝိတံ ဝါ
မဇ္ဈိမံ။ ဥပဗုဒ္ဓကပ္ပေါတိ အသင်္ချေယျကပ္ပဿ ဥပဗုဒ္ဓကပ္ပေါ။ ဝိပွါရိက-
တဏှောတိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇေဟိ ပမာဏတော ဝိပုလတရော သဘာဝတော
ဥဋ္ဌာရတရော စ ဟောတိ။ သဘာဝေနပိ ဟိ ဥဋ္ဌာရတမောဝ။ တံ ပနေတ္ထ
အပ္ပမာဏံ။ တဿ ဟိ ပရိတ္တာဘာဒိနံ ပရိတ္တသုဘာဒိနဉ္စ ကာယေ သတိပိ
သဘာဝဝေမတ္တေ ဧကတ္ထဝသေနေဝ ဝဝတ္ထဝိယတိတိ “ဧကတ္ထကာယာ”တွေဝ
တေ ဝုစ္စန္တိ။ ပဏီတေနာတိ ဥက္ကဋ္ဌေန။ သာ စဿ ဥက္ကဋ္ဌတာ ဆန္ဒာဒိနံ
ဥက္ကဋ္ဌတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သုဘာဝိတံ ဝါ သမ္ပဒေဝ ဝသီဘာဝံ ပါပိတံ ပဏီတံ
“ပဓာနဘာဝံ နိတ”န္တိ ကတွာ။ ဣဓာပိ ကပ္ပေါ အသင်္ချေယျကပ္ပဝသေနေဝ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော ပရိပုဏ္ဏမဟာကပ္ပဿ အသမ္ဘဝတော။ ဣတိတိ ဝေံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။
ဧတိ “ဗြဟ္မကာယိကာ”တိ ဝုတ္တာ တိဝိဇာပိ ဗြဟ္မာနော။ သညာယ ဧကတ္တာတိ
တိဟေတုကဘာဝေန ဧကသဘာဝတ္တာ။ န ဟိ တဿာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မဝသေန
အညောပိ ကောစိ ဘေဒေါ အတ္ထိ။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ နာနတ္ထကာယာ
ဧကတ္ထသညိနော ဂဟိတာတိ ဒဿေတိ။

ဒဏ္ဍဥက္ကာယာတိ ဒဏ္ဍဒိပိကာယ။ သရတိ ဓာဝတိ၊ ဝိဿရတိ ဝိပု-
ကိဏ္ဍာ ဝိယ ဓာဝတိ။ ဒွေ ကပ္ပတိ ဒွေ မဟာကပ္ပိ။ ဣတော ပရေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ ဥက္ကန္တပရိန္ဒေဒဝသေန အာဘ-
ဿရဂ္ဂဟဏေနေဝ သဗ္ဗေပိ တေ ပရိတ္တာဘာအပ္ပမာဏာဘာပိ ဂဟိတာ။

သုန္တရာပဘာ သုဘာ၊ တာယ ကိဏ္ဍာ သုဘာကိဏ္ဍာတိ ဝတ္တဗ္ဗေဘာ-သဒ္ဓဿ
ရဿတ္တံ အန္တိမဏ-ကာရဿ ဟ-ကာရဉ္စ ကတွာ “သုဘကိဏ္ဍာ”တိ ဝုတ္တာ။ အဋ္ဌ-
ကထာယံ ပန နိစ္စလာယ ဧကဋ္ဌနာယ ပဘာယ သုဘောတိ ပရိယာယဝစနန္တိ
“သုဘေန ဩကိဏ္ဍာ ဝိကိဏ္ဍာ”တိ အတ္ထော ဝုတ္တာ။ ဣတ္ထပိ အန္တိမဏ-ကာ-
ရဿ ဟ-ကာရကရဏံ ဣန္တိတဗ္ဗမေဝ။ န ဆိန္ဒိတွာ ပဘာ ဂစ္ဆတိ ဧကဋ္ဌနတ္တာ။
စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိမေဝ ဘဇန္တိ ကာယဿ သညာယ စ ဧကရူပတ္တာ။ ဝိပုလ-
သန္တသုခါယုဝဏ္ဏာဒိလတ္တာ ဝေဟပ္ပလာ။ ဣတ္ထတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယံ။

ဝိဝေပက္ခေ ဌိတာ အပုနရာဝတ္တနတော။ “န သဗ္ဗကာလိကာ”တိ ဝတွာ
တမေဝ အသဗ္ဗကာလိကတ္တံ ဝိဘာဝေတုံ “ကပ္ပသတသဟဿဓိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။
သောဋ္ဌသကပ္ပသဟဿဗ္ဗယေန ဥပ္ပန္နာနံ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနံ ပရိနိဗ္ဗာယန-
တော အညေသဉ္စ တတ္ထ အနုပ္ပဇနတော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ သုညံ တံ
ဌာနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သုဒ္ဓါဝါသာ န သဗ္ဗကာလိကာ။ ခန္ဓာဝါရဋ္ဌာနသဒိသာ
ဟောန္တိ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယော။ ဣမိနာ သုတ္တေန သုဒ္ဓါဝါသာနံ သတ္တာဝါသ-
ဘာဝဒိပနေနေဝ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဘာဝေါပိ ဒိပိတော ဟောတိ၊ တသ္မာ သုဒ္ဓါ-
ဝါသာပိ သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ နဝသု သတ္တာဝါ-
သေသု စတုတ္ထသတ္တာဝါသဉ္စ ဘဇန္တိ။

သုခုမတ္တာတိ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝပ္ပတ္တတ္တာ။ ပရိဗျတ္တဝိညာဏ-
ကိစ္စာဘာဝတော နေဝ ဝိညာဏံ၊ န သဗ္ဗသော အဝိညာဏံ ဟောတိတိ
နာဝိညာဏံ၊ တသ္မာ ပရိပ္ပုတဝိညာဏကိစ္စေန္တိသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု န ဝုတ္တံ။
သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သမာဓိပရိက္ခာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ဒုတိယေ သမာဓိပရိက္ခာရာတိ ဧတ္ထ တယော ပရိက္ခာရာ။ “ရထော
သီလပရိက္ခာရော၊ ဈာနက္ခော စက္ကဝိရိယော”တိ၊ ဟိ ဧတ္ထ အလင်္ကာရော

၁-သရတိတိ ဓာဝတိ ဝိယ (ဒိ-ဋီ ၂-၁၁၆-ပိဋေ။) ၂-သံ ၃-၅-ပိဋေ။

ပရိက္ခာရော နာမ။ “သတ္တဟိ နဂရပရိက္ခာရေဟိ သုပရိက္ခတံ ဟောတိ”တိ
 ဧတ္ထ ပရိဝါရော ပရိက္ခာရော နာမ။ “ဂိလာနပစ္စယ။ပ။ ဇီဝိတပရိက္ခာရာ”တိ၊
 ဧတ္ထ သမ္ဘာရော ပရိက္ခာရော နာမ။ သော ဣဓ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ
 “မဂ္ဂသမာဓိဿ သမ္ဘာရာ”တိ။ ပရိဝါရပရိက္ခာရေပိ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ ပရိဝါရော
 ဟိ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒယော မဂ္ဂဓမ္မာ သမ္မာသမာဓိဿ သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေန
 ပရိကရဏတော အဘိသင်္ခရဏတော။ ပရိက္ခတတိ ပရိဝါရိတာ။ အယံ ဝုစ္စတိ
 အရိယော သမ္မာသမာဓိတိ အယံ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပရိဝုတော စက္ကဝတ္တိ
 ဝိယ သတ္တဟိ အင်္ဂဟိ ပရိဝုတော အရိယော သမ္မာသမာဓိတိ ဝုစ္စတိ။ ဥပေစ္စ
 နိဿိယတိတိ ဥပနိသာ၊ သာ ဥပနိသာယာတိ သဥပနိသော၊ သဥပနိသ-
 ယော အတ္ထော၊ သပရိဝါရောယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သဟကာရိကာရဏ-
 ဘူတော ဟိ ဓမ္မသမူဟော ဣဓ “ဥပနိသော”တိ အဓိပ္ပေတော။

သမာဓိပရိက္ခာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၃-ပဌမအင်္ဂုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ တတိယေ အနုပုဟနဓဋ္ဌနာတိ ကာမံ အာဟုနေယျဂ္ဂိအာဒယော
 တယော အင်္ဂိ မြာဟ္မဏေဟိပိ ဣန္ဒြိတာ သန္တိ၊ တေ ပန တေဟိ ဣန္ဒြိတမတ္တာဝ၊
 န သတ္တာနံ တာဒိသာ အတ္တသာဓကော။ ယေ ပန သတ္တာနံ အတ္တသာဓကော၊
 တေ ဒဿေတုံ “အာဟုနံ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာနေတွာ ဟုနနံ
 ပူဇနံ “အာဟုနံ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အာဟုနံ အရဟန္တိ မာတာပိတရော။ တေနာဟ
 ဘဂဝါ “အာဟုနေယျာတိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစန”န္တိ။ ယဒဂ္ဂေန
 စ တေ ပုတ္တာနံ ဗဟူပကာရဘာယ အာဟုနေယျာတိ၊ တေသု သမ္မာပဋိပတ္တိ
 နေသံ ဟိတသုခါဝဟာ၊ တဒဂ္ဂေန တေသု မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ အဟိတဒုက္ခာဝဟာတိ
 အာဟ “တေသု။ပ။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ”တိ။

သွာယမတ္ထော ဝိတ္တဝိန္ဒကဝတ္ထုနာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိတ္တဝိန္ဒကော ဟိ
 မာတရာ “တာတ အဇ္ဇ ဥပေါသထိကော ဟုတွာ ဝိဟာရေ သဗ္ဗရတ္ထိ”
 ဓမ္မဿဝနံ သုဏောဟိ၊ သဟဿံ တေ ဒဿာမိ”တိ ဝုတ္ထော ဓနလောဘေန
 ဥပေါသထံ သမာဒါယ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ “ဣဒံ ဌာနံ အကုတောဘယ”န္တိ
 သလ္လက္ခေတွာ ဓမ္မာသနဿ ဟေဋ္ဌာ နိပန္ဓော သဗ္ဗရတ္ထိ နိဗ္ဗါယိတွာ

၁-အံ ၂-၄၇၀-ပိဋေ။ ၂-မ ၁-၁၅၀-ပိဋေ။
 ၃-၃ ၁-၂၆၉-ပိဋေ ဣတိဝုတ္တကေ။ ၄-မိ-၉ ၃-၁၇၇-ပိဋောဒိသုပိ ပဿိတံ။

ဆရံ အဂမာသိ။ မာတာ ပါတောဝ ယာဂံ ပစိတွာ ဥပနာမေသိ။ သော သဟသံ ဂဟေတွာဝ ပိဝိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ဓနံ သံဟာ- ရိဿာမိ”တိ။ သော နာဝါယ သမုဒ္ဓိ ပက္ခန္ဓိတုကာမော အဟောသိ။ အထ နံ မာတာ “တာတ ဣမသ္မိံ ကုလေ စတ္တာလီသကော ဝိဓနံ အတ္ထိ၊ အလံ ဂမနေနာ”တိ နိဝါရေတိ။ သော တဿာ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ ဂစ္ဆတိ ဧဝ။ သာ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ကုဇ္ဈိတွာ “အယံ မယံ ပုရတော တိဋ္ဌတိ”တိ ပါဒေန ပဟရိတွာ ပတိတံ အန္တရံ ကတွာ အဂမာသိ။

မာတာ ဥဋ္ဌဟိတွာ “မာဒိသာယ မာတရိ ဝေရူပံ ကမ္မံ ကတွာ ဂတဿ တေ ဂတဋ္ဌာနေ သုခံ ဘဝိဿတီတိ ဧဝံသညိ နာမ တံ ပုတ္တာ”တိ အာဟ။ တဿ နာဝံ အာရုယျ ဂစ္ဆတော သတ္တမေ ဒိဝသေ နာဝါ အဋ္ဌာသိ။ အထ တေ မနုဿာ “အဒ္ဓါ ဧတ္ထ ပါပပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ သလာကံ ဒေထာ”တိ အဟံသု။ သလာကာ ဒီယမာနာ တဿေဝ တိက္ခတ္ထု ပါပုဏိ။ တေ တဿ ဥဋ္ဌုမ္ပိဒတွာ တံ သမုဒ္ဓေ ပက္ခိပိံသု။ သော ဧကံ ဒိပံ ဂန္ဓာ ဝိမာနပေတီဟိ သဗ္ဗိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော တာဟိ “ပုရတော ပုရတော မာ အဂမာသိ”တိ ဝုစ္စမာနောပိ တဒ္ဓိဂုဏံ တဒ္ဓိဂုဏံ သမ္ပတ္တိံ ပဿန္တော အနုပုဗ္ဗေန ခုရစက္ကဓရံ ဧကံ အဒ္ဓဿ၊ တံ စက္ကံ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော တံ အာဟ “အန္တော ဣဒံ တယာ ပိဋ္ဌန္တိတံ ပဒုမံ မယံ ဒေဟိ”တိ။ န ဣဒံ သာမိ ပဒုမံ၊ ခုရစက္ကံ တေန္တိ။ သော “ဝဉ္ဇေသိ မံ တံ၊ ကိံ မယာ ပဒုမံ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗ”န္တိ ဝတွာ “တံ လောဟိတစန္ဒနံ ဝိလ်မိတွာ ပိဋ္ဌန္ဒနံ ပဒုမပုပ္ဖံ မယံ န ဒါတုကာမော”တိ အာဟ။ သော စိန္တေသိ “အယမ္ပိ မယာ ကတသဒိသံ ကမ္မံ ကတွာ တဿ ဖလံ အနုဘဝိတုကာမော”တိ။ အထ နံ “ဂဏှ ရေ”တိ ဝတွာ တဿ မတ္ထကေ စက္ကံ ဒိပိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“စတုမ္ပိ အဋ္ဌဇ္ဈဂမာ၊ အဋ္ဌာဟိ ပိစ သောဋ္ဌဿ။
သောဋ္ဌသာဟိ စ ဗာတ္ထိံသ၊ အတြိန္ဒံ စက္ကမာသဒေါ။
ဣန္ဒာဟတဿ ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္ထကေ”တိ။

သောတိ ဂေဟသာမိကော ဘတ္တာ။ ပုရိမနယေနေဝါတိ အနုဥဟနဿ ပစ္စယတာယ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု—ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ သောတာပန္နဿ ဥပါ- သကဿ ဘရိယာ အတိစာရံ စရတိ။ သော တံ ပစ္စက္ခတော ဒိသျှာ “ကသျှာ ဧဝံ ကရောသိ”တိ အာဟ။ သာ “သစာဟံ ဝေရူပံ ကရောမိ၊ အယံ မေ သုနခေါ

ဝိလုပ္ပမာနော ခါဒတူ”တိ ဝတ္တာ ကာလကတော ကဏ္ဍမုဏ္ဍကဒဟေ ဝေမာနိက-
 ပေတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ ဒိဝါသမ္ပတ္တိံ အနဘဝတိ၊ ရတ္တိံ ဒုက္ခံ။ တဒါ ဗာရာဏသိ-
 ရာဇာ မိဂဝံ စရန္တော အရညံ ပဝိသိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ကဏ္ဍမုဏ္ဍကဒဟံ သမ္ပတ္တော
 တာယ သဒ္ဓိံ သမ္ပတ္တိံ အနဘဝတိ။ သာ တံ ဝဇ္ဇေတွာ ရတ္တိံ ဒုက္ခံ အနဘဝတိ။
 သော ဥတွာ “ကတ္ထ န ခေါ ဂစ္ဆတိ”တိ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂန္တော အဝိဒူရေ
 ဌိတော ကဏ္ဍမုဏ္ဍကဒဟတော နိက္ခမိတွာ တံ “ပဋပဋ”န္တိ ခါဒမာနံ ဧကံ သုနခံ
 ဒိဿော အသိနာ ဒွိဓာ ဆိန္တိ၊ ဒွေ အဟေသုံ။ ပုန ဆိန္တေ စတ္တာရော၊ ပုန
 ဆိန္တေ အဋ္ဌ၊ ပုန ဆိန္တေ သောဋ္ဌသ အဟေသုံ။ သာ “ကိံ ကရောသိ သာမိ”တိ
 အာဟ။ သော “ကိံ ဣဒ”န္တိ အာဟ။ သာ “ဧဝံ အကတွာ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘူမိယံ
 နိဋ္ဌုဘိတွာ ပါဒေန ခံသာဟိ”တိ အာဟ။ သော တထာ အကာသိ။ သုနခါ
 အန္တရခာသိံ သု။ မုဋ္ဌိယောဂေါ ကိရာယံ တဿ သုနခန္တရဓာနဿ၊ ယဒိဒံ
 ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘူမိယံ နိဋ္ဌုဘိတွာ ပါဒေန ခံသနံ၊ တံ ဒိဝသံ တဿာ ကမ္မံ ဒီဏံ။
 ရာဇာ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ ဟုတွာ ဂန္တံ အာရဒ္ဓေါ။ သာ “မယံ သာမိ ကမ္မံ ဒီဏံ၊ မာ
 အဂမာသိ”တိ အာဟ။ ရာဇာ အဿုတွာဝ ဂတော။

ဒက္ခိဏာတိ စတ္တာရော ပစ္စယာ ဒိယမာနာ ဒက္ခန္တိ ဧတေဟိ ဟိတသုခါနီတိ၊
 တံ ဒက္ခိဏံ အရဟတီတိ ဒက္ခိဏေယျော၊ ဘိက္ခုသံဃော။

ပဌမအင်္ဂုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယအင်္ဂုသုတ္တဝိဝဏ္ဏနာ

၄၇-၄၈။ စတုတ္ထေ ယညဝါဠံ သမ္မာဒေတွာ မဟာယညံ ဥဒ္ဓိဿ သဝိ-
 ညာဏကာနိ အဝိညာဏကာနိ စ ယညူပကရဏာနိ သဇ္ဇိတာနီတိ အာဟ
 ပါဠိယံ “မဟာယညော ဥပက္ခဋော”တိ။ တံ ဥပကရဏံ တေသံ တထာသဇ္ဇနန္တိ
 အာဟ “ဥပက္ခဋောတိ ပစ္စုပဋ္ဌိတော”တိ။ ဝစ္ဆတရသတာနီတိ ယုဝဘာဝ-
 ပုတ္တာနိ နာတိဗလဝဝစ္ဆသတာနိ။ တေ ပန ဝစ္ဆာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ န ဒမ္မာ၊
 ဗလီဗဒ္ဓါ ဝါ။ ဥရုဗ္ဘာတိ တရုဏမေဏ္ဍကာ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဥပနိတာနီတိ ဌပနတ္ထာယ
 ဥပနိတာနိ။ ဝိဟိံသဋ္ဌေနာတိ ဟိံသနဋ္ဌေန။ ဥပဝါယတူတိ ဥပဂန္တော သရီရ-
 ဒရထံ နိဗ္ဗာပေန္တော သဏ္ဍာသီတလော ဝါတော ဝါယတု။ သေသံ သုဝိညေယျ-
 မေဝ။ ပဉ္စမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒုတိယအင်္ဂုသုတ္တဝိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ ဆဋ္ဌေ နှာရူပိလေခနန္တိ စမ္ပံ လိခန္တာနံ စမ္ပံ လိဒိတွာ ဆဒ္ဓိတကသင်္ဂံ။
 “သောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ အဟံကရဏံ အဟင်္ကာရော။ “တေ မမာ”တိ မမံ-
 ကရဏံ မမင်္ကာရော။ တေနာဟ “အဟင်္ကာရဒိဋ္ဌိတော”တိအာဒိ။ တိဿော
 ဝိဇာတိ သေယျသဒိသဟိနဝသေန တယော မာနာ။ “ဧကဝိဓေန ရူပသင်္ဂ-
 ဟော”တိအာဒိသု ၂ ကောဋ္ဌာသော “ဝိဇာ”တိ ဝုတ္တော။ “ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ
 ဝဒန္တိ၊ ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ”တိအာဒိသု ၂ ပကာရော ၇။ “တိဿော ဣမာ
 ဘိက္ခဝေ ဝိဇာ၊ ကတမာ တိဿော? သေယျောဟမသ္မိတိ ဝိဇာ”တိ ၇ ဣ
 မာနော “ဝိဇာ”တိ ဝုတ္တော။ ဣဓာပိ မာနောဝ အဓိပ္ပေတော။ မာနော ဟိ
 ဝိဒဟနတော ဟိနာဒိဝသေန တိဝိဇော။ တေနာကာရေန ဒဟနတော
 ဥပဒဟနတော “ဝိဇာ”တိ ဝုတ္တိ။

ဒုတိယသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-မေထုနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၀-၅၁။ သတ္တမေ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ ဧကစ္စောတိ ဧကော။
 သမဏော ဝါ မြာဟုဏော ဝါတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တေန သမဏော ဝါ၊ ဇာတိ-
 မတ္တေန မြာဟုဏော ဝါ။ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိန္တိ ဒ္ဓိဟိ ဒ္ဓိဟိ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊
 မေထုနန္တိ အတ္ထော။ န ဟေဝ ခေါ သမာပဇ္ဇတိတိ သမ္ပန္နော။ ဥစ္စာဒနံ
 ဥဗ္ဗာဒနံ။ သမ္မာဟနံ ပရိမဒ္ဓနံ။ သာဒိယတိတိ အဓိဝါသေတိ။ တဒဿာဒေတိတိ
 ဥစ္စာဒနာဒိံ အဘိရမတိ။ နိကာမေတိတိ ဣစ္စတိ။ ဝိတ္တိန္တိ တုဋ္ဌံ။ ဣဒမ္ပိ ခေါတိ
 ဣတ္ထ ဣဒန္တိ ယထာဝုတ္တံ သာဒိယနာဒိံ ခဏ္ဍာဒိဘာဝဝသေန ဧကံ ကတွာ
 ဝုတ္တံ၊ ဝိ-သဒ္ဓေါ ဝက္ခမာနံ ဥပါဒါယ သမုစ္စယတ္ထော၊ ခေါ-သဒ္ဓေါ အဝဇာ-
 ရဏတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒေတံ မြဟ္မစာရိပုဋိညဿ အသတိပိ
 ဒွယံဒွယသမာပတ္တိယံ မာတုဂါမဿ ဥစ္စာဒနနဟာပနသမ္မာဟနသာဒိယ-
 နာဒိ၊ ဣဒမ္ပိ ဧကံသေန တဿ မြဟ္မစရိယဿ ခဏ္ဍာဒိဘာဝါပါဒနတော
 ခဏ္ဍမ္ပိ ဆိဒ္ဓမ္ပိ သဗလမ္ပိ ကမ္မာသမ္ပိတိ။ ဧဝံ ပန ခဏ္ဍာဒိဘာဝါပတ္တိယာ သော
 အပရိသုဒ္ဓိံ မြဟ္မစရိယံ စရတိ၊ န ပရိသုဒ္ဓိံ၊ သံယုတ္ထော မေထုနသံယောဂေန၊

၁-အဘိ ၁-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-သံ ၁-၅၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-သဏ္ဍာနံ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၃ ပိဋ္ဌေ)
 ၄-အဘိ ၂-၃၈၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၅-ဝိဇာ (က)

န ဝိသံယုတ္တော၊ တတော စဿ န ဇာတိအာဒိဟိ ပရိမုတ္တိတိ ဒသေန္တော
“အယံ ဝုစ္ဆတိ”တိအာဒိမာဟ။

သဗ္ဗန္ဒတိတိ ကိလေသဝသေန မဟာဟသိတံ ဟသတိ။ သံကိဋ္ဌတိတိ
ကာယသံသဂ္ဂဝသေန ကိဋ္ဌတိ။ သံကေလာယတိတိ သဗ္ဗသော မာတုဂါမံ
ကေလာယန္တော ဝိဟရတိ။ စက္ခုနာတိ အတ္တနော စက္ခုနာ။ စက္ခုန္တိ မာတု-
ဂါမဿ စက္ခု။ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ ဥပေစ္စ နိဇ္ဈာယတိ ဩလောကေတိ။
တိရောကုဋ္ဌန္တိ ကုဋ္ဌဿ ပရတော။ တထာ တိရောပါကာရံ၊ “မတ္တိကာမယာ
ဘိတ္တိ ကုဋံ၊ ဣဋ္ဌကာမယာ ပါကာရော”တိ ဝဒန္တိ။ ယာ ကာဗံ ဝါ ဘိတ္တိ
ပေါရိသကာ ဒိယစရတနပ္ပမာဏာ ကုဋံ၊ တတော အဓိကော ပါကာရော။
အဿာဘိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ။ ပုဗ္ဗေတိ ဝတသမာဒါနတော ပုဗ္ဗေ။ ကာမ-
ဂုဏေဟိတိ ကာမကောဋ္ဌာသေဟိ။ သမပ္ပိတန္တိ သုဋ္ဌ၊ အပ္ပိတံ သဟိတံ။
သမဂီဘူတန္တိ သမန္ဓာဂတံ။ ပရိစာရယမာနန္တိ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ဥပဋ္ဌဟိယမာနံ ဝါ။
ပဏိဓာယာတိ ပတ္တေတွာ။ သီလေနာဘိအာဒိသု ယမနိယမာဒိသမာဒါန-
ဝသေန သီလံ၊ အဝိတိက္ကမဝသေန ဝတံ။ ဥဘယဗ္ဗိ ဝါ သီလံ၊ ဒုက္ကရစရိယ-
ဝသေန ပာတ္တိတံ ဝတံ။ တံတံအကိစ္စသမ္ပတတော ဝါ နိဝတ္တိလက္ခဏံ ‘သီလံ၊
တံတံသမာဒါနဝတော ဝေသဘောဇနကိစ္စကရဏာဒိဝိသေသပ္ပင်္ဂပတ္တိ ဝတံ။
သဗ္ဗထာပိ ဒုက္ကရစရိယာ တပေါ၊ မေထုနာ ဝိရတိ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဝေမ္ပေတ္ထ
ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိဘဗ္ဗာ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။

မေထုနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဒါနမဟပ္ပလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ နဝေ “သာဟုဒါန”န္တိ ဒါနံ ဒေတီတိ “ဒါနံ နာမ သာဓု သုန္ဒရ”န္တိ
ဒါနံ ဒေတီတိ အတ္တော။ ဒါနံ ဟိ ဒတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ပါမောဇ္ဇပီတိသော-
မနဿာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လောဘဒေါသဗ္ဗဿာမစ္ဆေရာဒယော ဝိဒူရိဘဝန္တိ။
ဣဒါနိ ဒါနံ အနုကုလဓမ္မပရိဗြူဟနေန ပစ္စနိကဓမ္မဝိဒူရိကရဏေန စ ဘာဝနာ-
စိတ္တဿ ဥပသောဘနာယ စ ပရိက္ခာရာယ စ ဟောတီတိ “အလင်္ကာရဘူတဉ္စေ
ပရိဝါရဘူတဉ္စေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဈာနာနာဂါမိ နာမ ဟောတိ ဈာနံ

နိဗ္ဗတ္တေတွာ မြဟ္မလောကူပပန္နာနံ အရိယာနံ ဟေဋ္ဌာ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ **ဣမံ ပေစ္စ ပရိဘုဒ္ဓိဿာမိ**တိ သာပေက္ခဿ ဒါနံ ပရလောကဖလာသာယ သာတိသယာယ စ ပုဗ္ဗာစာရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ အနုဘဝတ္တာ တဏှုတ္တရံ နာမ ဟောတိတိ အာဟ **“ပဌမံ တဏှုတ္တရိယဒါန”**န္တိ။ ဒါနံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပဿတ္တန္တိ ဂရံ စိတ္တိကာရံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဒါတဗ္ဗတ္တာ **“ဒုတိယံ စိတ္တိကာရဒါန”**န္တိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗကေဟိ ဝိဘုဝိတာမဟေဟိ ဒိန္နုပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗံ ဇဟာပေတုံ နာမ နာနုစ္ဆရိကန္တိ အတ္တဘာဝသဘာဝသေန ဟိရောတ္တပုံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌပေတွာ ဒါတဗ္ဗတော **“တတိယံ ဟိရောတ္တပုဒါန”**န္တိ ဝုတ္တံ။ “အဟံ ပစာမိ၊ န ဣမေ ပစန္တိ၊ နာရဟာမိ ပစန္တော အပစန္တာနံ ဒါနံ အဒါတု”န္တိ ဧဝံသညိ ဟုတွာ ဒေန္တော နိရဝသေသံ ကတွာ ဒေတိတိ အာဟ **“စတုတ္ထံ နိရဝသေသဒါန”**န္တိ။ “ယထာ တေသံ ပုဗ္ဗကာနံ ဣသိနံ တာနိ မဟာယညကာနိ အဟေသုံ၊ ဧဝံ မေ အယံ ဒါနပရိဘောဂေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံသညိနော ဒါနံ ဒက္ခိဏံ အရဟေသု ဒါတဗ္ဗတော **“ပဉ္စမံ ဒက္ခိဏေယျဒါန”**န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဣမံ မေ ဒါနံ ဒေတော စိတ္တံ ပဿဒတိ”တိ အာဒိနာ ဝိဘိသောမနဿံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒေန္တဿ ဒါနံ သောမနဿဗဟုလ္လုပ္ပတ္တိယာ သောမနဿပစာရံ နာမ ဟောတိတိ အာဟ **“ဆဋ္ဌံ သောမနဿပဝိစာရဒါန”**န္တိ ဝုတ္တံ။

ဒါနမဟပ္ပလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နန္ဒမာတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဒသမေ **“ဝုတ္တဝသော ပဝါရေတွာ။ပ။ နိက္ခမိ”**တိ အင်္ဂုတ္တရဘာဏ-ကာနံ မတေနေတံ ဝုတ္တံ။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန ဝဒန္တိ “ဘဂဝါ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဇေတဝနတော ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော စာရိကံ နိက္ခမိ။ တေနေဝ စ အကာလေ နိက္ခန္တတ္တာ ကောသလရာဇာဒယော ဝါရေတုံ အာရဘိံသု။ ပဝါရေတွာ ဟိ စရဏံ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏ”န္တိ။ ပုဏ္ဏာယ သမ္မာပင်္ဂိပတ္တိံ ပစ္စာသိသန္တော ဘဂဝါ **“မမ နိဝတ္တနပစ္စယာ တုံ ကိ” ကရိဿသိ**”တိ အာဟ။ ပုဏ္ဏာပိ။ပ။ ပဗ္ဗဇိတိ ဧတ္ထ သေဋ္ဌိ **“ပုဏ္ဏာယ ဘဂဝါ နိဝတ္တိတော”**တိ သုတွာ တံ ဘုဇိဿံ ကတွာ ခိတုဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ပဗ္ဗဇိ ယာစိတွာ ပဗ္ဗဇိ၊ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိ။ အထဿာ သတ္တာ အာရဒ္ဒဝိပဿကဘာဝံ ဥတွာ ဣမံ ဩဘာသဂါထံ ဝိသုဇ္ဇေသိ—

“ပုဏ္ဏေ ပူရဿု သဒ္ဓမ္မံ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။
ပရိပုဏ္ဏာယ ပညာယ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿသိ”တိ။

သာ ဂါထာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ပတွာ အဘိညာတာ သာဝိကာ
အဟောသိ။ သေသမေတ္တ သုဝိညေယျမေ။

နန္ဒမာတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာယညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၆-အဗျာကတဝဂ္ဂ

၁-အဗျာကတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၄-၅၅။ ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဿ ပဋ္ဌမံ သုဝိညေယျမေ။ ဒုတိယေ အတိတေ
အတ္တဘာဝေ နိဗ္ဗတ္တကံ ကမ္မန္တိ “ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိ” မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊
အာယူဟနာ သင်္ခါရာ၊ နိကန္တံ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ၊ စေတနာ
ဘဝေါ”တိ ဧဝမာဂတံ သပရိက္ခာရံ ပဉ္စဝိမံ ကမ္မဝဋ္ဋမာဟ။ တေရဟိ မေ
အတ္တဘာဝေါ န သိယာတိ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတနဖဿဝေဒနာ-
သဟိတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပဉ္စဝိမံ ဝိပါကဝဋ္ဋမာဟ။ ယံ အတ္ထိကန္တိ ယံ ပရမတ္ထတော
ဝိဇ္ဇမာနကံ။ တေနာဟ “ဘူတ”န္တိ။ တံ ဟိ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတာယ “ဘူတ”န္တိ
ပုစ္စတိ။ တံ ပဇဟာမီတိ တပုဂ္ဂိုဗ္ဗတ္တုရဂပ္ပဟာနေန တတော ဧဝ အာယတိ
အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနဝသေန ပဇဟာမိ ပရိစ္စဇာမိ။ ဟရိတန္တန္တိ၊ ဟရိတမေ။
အန္တ-သဒ္ဓေန ပဒဝဗုနံ ကတံ ယထာ “ဝနန္တံ သုတ္တန္တ”န္တိ၊ အလ္လတိဏာဒိနိ
အာဂမ္မ နိဗ္ဗာယတိတိ အတ္ထော။ ပထန္တန္တိ မဟာမဂ္ဂံ။ သေလန္တန္တိ ပဗ္ဗတံ။
ဥဒကန္တန္တိ ဥဒကံ။ ရမဏိယံ ဝါ ဘူမိဘာဂန္တိ တိဏဂုမ္ဘာဒိရဟိတံ
ဝိဝိတ္တံ အတ္ထောကာသဘူမိဘာဂံ။ အနာဟာရာတိ အပစ္စယာ နိရူပါဒါနာ။
သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေ။

အဗျာကတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တိဿဗြဟ္မာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ တတိယေ ဝိဝိတ္တာနိ တာဒိသာနိ ပန ပရိယန္တာနိ အတိဒူရာနိ ဟောန္တိတိ အာဟ “အန္တိမပရိယန္တိမာနိ”တိ။ အန္တေ ဘဝါနိ အန္တိမာနိ၊ အန္တိမာနိယေဝ ပရိယန္တိမာနိ။ ဥဘယေနပိ အတိဒူရတံ ဒဿေတိ။ သမန္တာ-
ဟာရေ ဌပယမာနောတိ ဣန္ဒြိယံ သမာကာရေန ဝတ္ထေန္တော ဣန္ဒြိယသမတံ ပဋိပါဒေန္တော နာမ ဟောတိ။ ဝိပဿနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တော သမာဓိ၊ သတိပိ သင်္ခါရနိမိတ္တာဝိရဟေ နိစ္စနိမိတ္တာဒိဝိရဟတော “အနိမိတ္တော”တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “အနိမိတ္တန္တိ မလဝဝိပဿနာသမာဓိ”န္တိ။

တိဿဗြဟ္မာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သီဟသေနာပတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၇-၆၀။ စတုတ္ထေ ကုစ္ဆိတော အရိယော ကဒရိယော။ ထဒ္ဒမစ္ဆရိယသဒိသံ ဟိ ကုစ္ဆိတံ သဗ္ဗနိဟိနံ နတ္ထိ သဗ္ဗကုသလာနံ အာဒိဘူတဿ နိသေဓနတော။ သေသမေတ္ထ ပဉ္စမာဒီနိ စ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

သီဟသေနာပတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ပစလာယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ အဋ္ဌမေ အာလောကသညံ မနသိ ကရေယျာသီတိ ဒိဝါ ဝါ ရတ္ထိံ ဝါ သူရိယပဇ္ဇောတစန္ဒမဏိအာဒီနံ အာလောကံ “အာလောကော”တိ မနသိ ကရေယျာသိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— သူရိယစန္ဒာလောကာဒိံ ဒိဝါ ရတ္ထိဉ္စ ဥပလဒ္ဓံ ယထာလဒ္ဓဝသေနေဝ မနသိ ကရေယျာသိ၊ စိတ္တေ ဌပယျာသိ။ ယထာ တေ သုဘာဝိတာလောကကသိဏဿ ဝိယ ကသိဏာလောကော ယဒိစ္စကံ ယာဝဒိစ္စကဉ္စ သော အာလောကော ရတ္ထိယံ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ယေန တတ္ထ ဒိဝါသညံ ဌပယျာသိ၊ ဒိဝါ ဝိယ ဝိဂဘထိနမိဒ္ဓေါဝ ဘဝေ-
ယျာသီတိ။ တေနာဟ “ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္ထိ”န္တိ။ ဣတိ ဝိဝေဋန စေတသာတိ ဧဝံ အပိဟိတေန စိတ္တေန ထိနမိဒ္ဓပိဓာနေန အပိဟိတတ္တာ။ အပရိယောနဗ္ဗေနာတိ သမန္တတော အနောနဗ္ဗေန အသဉ္ဇာဒိတေန။ သဟော-
ဘာသန္တိ သဗ္ဗဏောဘာသံ။ ထိနမိဒ္ဓပိနောဒနအာလောကောပိ ဝါ ဟောတု

ကသိကာလောကောပိ ဝါ ပရိကမ္မာလောကောပိ ဝါ၊ ဥပက္ကိလေသာလောကော ဝိယ သဗ္ဗေယံ အာလောကော ဣဏသမုဋ္ဌာနောဝါတိ။ ယေသံ အကရဏေ ပုဂ္ဂလော မဟာဇာနိယော ဟောတိ၊ တာနံ အဝဿံ ကာတဗ္ဗာနိ။ ယာနိ အကာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သတိ သမဝါယေ ကာတဗ္ဗတော တာနံ ကရဏိယာနိတိ အာဟ “ဣတရာနိ ကရဏိယာနိ”တိ။ အထ ဝါ ကတ္တဗ္ဗာနိ ကမ္မာနိ ကရဏံ အရဟန္တိတိ ကရဏိယာနိ။ ဣတရာနိ ကိစ္စာနိတိပိ ဝဒန္တိ။

အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာတိ “န တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ၊ အဟံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ၊ ကိံ တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနိဿသိ၊ မိစ္ဆာပဋိပန္နော တုမသိ၊ အဟမသ္မိ သမ္မာပဋိပန္နော၊ သဟံတံ မေ၊ အသဟိတံ တေ၊ ပုရေဝစနိယံ ပစ္ဆာ အဝစ၊ ပစ္ဆာဝစနိယံ ပုရေ အဝစ၊ အင်္ဂဏိတံ တေ ဝိပရာဝတ္တံ၊ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ၊ နိဂ္ဂဟိတော တုမသိ။ စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီ”တိ ဇင်ပဝတ္တာ ကထာ။ တတ္ထ ၂ သဟိတံ မေတိ မယံ ဝစနံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ၊ အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ သဟိတန္တိ ဝါ ပုဗ္ဗာပရာင်ရဒ္ဓိ။ အသဟိတံ တေတိ တုယံ ဝစနံ အသဟိတံ အသိလိဋ္ဌံ။ အင်္ဂဏိတံ တေ ဝိပရာဝတ္တန္တိ ယံ တုယံ ဒီသရတ္တာစိဏ္ဏဝသေန သုပ္ပဂုဏံ၊ တံ မယံ ကေဝစနေနေဝ ဝိပရာဝတ္တံ ပရိဝတ္တိတွာ ဌိတံ၊ န ကိဋ္ဌိ ဇာနာသိတိ အတ္ထော။ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါဟိ မယာ တဝ ဝါဒေ ဒေါသော အာရောပိတော။ စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယာတိ ဒေါသမောစနတ္ထံ စရ ဝိစရ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဓာ သိက္ခာတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီတိ အထ သယံ ပဟောသိ၊ ဣဒါနိ ဧဝ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိတိ အတ္ထော။

တဏှာ သဗ္ဗသော ဒီယန္တိ ဧတ္ထာတိ တဏှာသင်္ခယော၊ တသ္မိံ။ တဏှာသင်္ခယေတိ စ ဣဒံ ဝိသယေ ဘုမ္မန္တိ အာဟ “တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ”တိ။ ဝိပုတ္တဝိတ္တတာယာတိ သဗ္ဗသံကိလေသေဟိ ဝိပုယုတ္တစိတ္တတာယ။ အပရဘာဂေ ပဋိပဒါ နာမ အရိယသစ္စာဘိသမယော။ သာ သာသနစာရိဂေါစရာ၊ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗတောတိ အာဟ “ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒံ သံခိတ္တေန ဒေသေထာတိ ပုစ္ဆိတိ”တိ။ အကုပ္ပဓမ္မတာယ ခယဝယသင်္ခါတံ အန္တံ အတိတာတိ အစ္စန္ဒာ၊ သော ဧဝ အပရိဘာယနသဘာဝတ္တာ အစ္စန္ဒာ နိဋ္ဌာ အဿာတိ အစ္စန္ဒနိဋ္ဌာ။ တေနာဟ “ကေန္တနိဋ္ဌော သတတနိဋ္ဌောတိ အတ္ထော”တိ။ န ဟိ

၁-ဒီ ၁-ဂါ မ ၃-၃၂-ပိဋေသု။ ၂-ဒ်-၄ ၁-ဂိ-ပိဋေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၃-သာ န ဒေသနာယ ဂေါစရာ (?) ၄-တတော ဧဝ (က)

ပဋိဝိဒ္ဓဿ လောကုတ္တရဓမ္မဿ ဒဿနံ ကုပ္ပနံ နာမ အတ္ထိ။ အစ္စန္တမေဝ စတူဟိ
ယောဂေဟိ ခေမော ဧတဿ အတ္ထိတိ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိ။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိ-
ယဿ ဝုသိတတ္တာ တဿ စ အပရိဟာယနသဘာဝတ္တာ အစ္စန္တံ ဗြဟ္မစာရိတိ
အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိ။ ဟေနာဟ “နိစ္စဗြဟ္မစာရိတိ အတ္ထော”တိ။ ပရိယော-
သာနန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဝဋုဒုက္ခပရိယောသာနဉ္စ။

ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ။ သက္ကာယသဗ္ဗံ ဟိ သန္ဓာယ ဣဓ “သဗ္ဗေ
ဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တံ ဝိပဿနာဝိသယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တသ္မာ အာယတန-
ဓာတုယောပိ တဂ္ဂတိကာ ဧဝ ဒဠဗ္ဗာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “နာလံ အဘိ-
နိဝေသာယာ”တိ။ န ယုတ္တာ အဘိနိဝေသာယ “ဧတံ မမ၊ ဧသော မေ
အတ္တာ”တိ အဇ္ဈောသာနာယ။ “အလမေဝ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ အလံ ဝိရဇ္ဇိတုံ”န္တိ အာဒိသု^၁
ဝိယ အလံ-သဒ္ဓေါ ယုတ္တတ္ထောပိ ဟောတိတိ အာဟ “န ယုတ္တာ”တိ။
သပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဘဝန္တိ။ ယဒိပိ “တတိယာ စတုတ္ထိ”တိ ဣဒံ ဝိသုဒ္ဓိဒ္ဓယံ အဘိညာ-
ပညာ၊ တဿ ပန သပစ္စယနာမရူပဒဿနဘာဝတော သတိ စ ပစ္စယ-
ပရိဂ္ဂဟေ သပစ္စယတ္တာ အနိစ္စန္တိ၊ နာမရူပဿ အနိစ္စတယ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဉ္စ
အနတ္တာတိ အတ္တတော လက္ခဏတ္ထယံ သုပါကဋ္ဌမေဝ ဟောတိတိ အာဟ
“အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဉာတပရိညာယ အဘိဇာနာတိ”တိ။ တထေဝ
တိရဏပရိညာယာတိ ဣမိနာ အနိစ္စာဒိဘာဝေန နာလံ အဘိနိဝေသာယာတိ
နာမရူပဿ ဥပသံဟရတိ၊ န အဘိညာပညာနံ^၂ သမ္ဘာရဓမ္မာနံ။ ပုရိမာယ ဟိ
အတ္တတော အာပန္နံ လက္ခဏတ္ထယံ ဂဏှာတိ သလက္ခဏသလ္လက္ခဏပရတ္တာ
တဿာ။ ဒုတိယာယ သရူပတော တဿာ လက္ခဏတ္ထယာရောပနဝသေန သမ္ဗ-
သနဘာဝတော။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတယ အဘိနိပါတမတ္တတယ စ အပ္ပမတ္တ-
ကမ္ပိ။ ရူပပရိဂ္ဂဟဿ ဩဋ္ဌာရိကဘာဝတော အရူပပရိဂ္ဂဟံ ဒဿေတိ။ ယသ္မာ
ဝါ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ ခယတော ဝယတော ဉာဏဒဿနံ ဒဿေန္တော စ
ဝေဒနာယ အာသန္ဓဘာဝတော၊ ဝိသေသတော သုခသာရာဂိတယ၊ ဘဝ-
ဿာဒဂဓိတမာနသတယ စ ထေရဿ ဝေဒနာဝသေန နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဒဿေတိ။

ခယဝိရာဂေါတိ ခယသင်္ခါတော ဝိရာဂေါ သင်္ခါရာနံ ပလုဇ္ဇနာ။ ယံ အာဂမ္မ
သဗ္ဗသော သင်္ခါရေဟိ ဝိရဇ္ဇနာ ဟောတိ၊ တံ နိဗ္ဗာနံ အစ္စန္တဝိရာဂေါ။ နိရောဓာ-
နပဿိဒ္ဓိတိ နိရောဓာနပဿိပဒေပိ။ ဒေဝေ န ယောတိ အတိဒိသိတွာ

၁-စိ ၂-၁၆၁၊ သံ ၁-၃၀၇၊ ၃၉၀၊ ၃၉၁၊ ၃၉၇၊ ၃၉၈-ဒိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိညာပရိညာနံ (က)

တံ ဧကဒေသေန ဝိဝရန္တော “နိရောဓောပိ ဟိ။ပ။ဗုဒ္ဓိဓောယေဝါ”တိ
 အာဟ။ ခန္ဓာနံ ပရိစ္စဇနံ တပ္ပဋိဗဒ္ဓကိလေသပ္ပဟာနဝသေနာတိ ယေနာ-
 ကာရေန ဝိပဿနာ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ တေနာကာရေန တံနိမိတ္တက္ခန္ဓေ
 စ ပဇဟတိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ အရဟတိတိ အာဟ “သာ ဟိ။ပ။ဝေါဿဇ္ဇတိ”တိ။
 အာရပ္ပဏတောတိ ကိစ္စသာဓနဝသေန အာရမ္မဏကရဏတော။ ဧဝံ ဟိ
 မဂ္ဂတော အညေသံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနံ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂါဘာဝေါ သိဒ္ဓေါဝ
 ဟောတိ။ ပရိစ္စဇနေန ပက္ခန္ဓနေန စာတိ ဒ္ဓိဟိပိ ဝါ ကာရဏေဟိ။ သောတိ
 မဂ္ဂေါ။ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာနံ ဝေါဿဇ္ဇနံ တပ္ပဋိဗဒ္ဓသံကိလေသပ္ပဟာနေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 ယသ္မာ ဝါ ဝိပဿနာစိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိတိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တစိတ္တံ သန္ဓာယာဟ။ မဂ္ဂေါ စ
 သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသေ ခန္ဓေ စ ပရိစ္စဇတိ၊ တသ္မာ ယထာက္ကမံ ဝိပဿနာ-
 မဂ္ဂါနဉ္စ ဝသေန ပက္ခန္ဓနပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂါပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဒုဘယသမဂ္ဂီတိ
 ဝိပဿနာသမဂ္ဂီ မဂ္ဂသမဂ္ဂီ စ။ “အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညံ ပဇဟတိ”တိ-
 အာဒိဝစနတော” ဟိ ယထာ ဝိပဿနာယ ကိလေသာနံ ပရိစ္စာဂပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေါ
 လက္ခတိ၊ ဧဝံ အာယတိ” တေဟိ ကိလေသေဟိ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗက္ခန္ဓာနမ္ပိ ပရိစ္စာ-
 ဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ ဝတ္ထုဗ္ဗော။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ ပန မဂ္ဂေ လက္ခမာနာယ
 ဧကန္တကာရဏဘူတာယ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာယ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။
 မဂ္ဂေ ပန တဒုဘယမ္ပိ ဣယာဂတမေဝ နိပ္ပရိယာယတောဝ လက္ခမာနက္ခာ။
 တေနာဟ “တဒုဘယသမဂ္ဂီပုဂ္ဂလော”တိအာဒိ။ ပုစ္ဆန္တဿ အဇ္ဈာသယဝသေန
 “န ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိ”တိ ဧတ္ထ ကာမုပါဒါနဝသေန ဥပါဒိယနံ
 ပဋိက္ခိပတိတိ အာဟ “တဏှာဝသေန န ဥပါဒိယတိ”တိ။ တဏှာဝသေန
 ဝါ အသတိ ဥပါဒိယနေ ဒိဋ္ဌိဝသေန ဥပါဒိယနံ အနဝကာသမေဝါတိ
 “တဏှာဝသေန”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ န ပရာမသတိတိ နာဒိယတိ။ ဒိဋ္ဌိပရာမာသ-
 ဝသေန ဝါ “နိစ္စ”န္တိအာဒိနာ န ပရာမသတိ။ သံဒိတ္တေနေဝ ကထေသီတိ
 တဿ အဇ္ဈာသယဝသေန ပပဉ္စံ အကတွာ ကထေသိ။

ပစလာယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ နဝမေ၂ မာ ဘိက္ခဝေ ပုညာနန္တိ ဧတ္ထ မာတိ ပဋိသေဓေ နိပါတော။
 ပုည-သဒ္ဓေါ “ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ သမာဒါနဟေတု ဝေဓိဒံ ပုညံ

၁-၃ ၉-၅၅-ဒိဋ္ဌ၊ ၂-ဣတိဝုတ္တက-၄ ၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု ပဿိတဗ္ဗံ။

ပဝနာဘိ”တိအာဒိသု^၁ ပုညဇလေ အာဂတော။ “အဝိဇ္ဇာဂတောယံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပုညဇေ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ”တိအာဒိသု^၂ ကာမရူပါ-
 ဝစရသုစရိတေသု။ “ပုညပဂံ ဟောတိ ဝိညာဏ”န္တိအာဒိသု^၃ သုဂတိဝိသေသ-
 ဘူတေ ဥပပတ္တိဘဝေ။ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပုညကိရိယဝတ္ထုနိ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယ-
 ဝတ္ထု”တိအာဒိသု^၄ ကုသလစေတနာယံ။ ဣဓ ပန တေဘူမကကုသလဓမ္မေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာယိတ္တာတိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓံ ဘယံ ဣဏဘယံ သာရဇ္ဇဘယန္တိ။
 တတ္ထ “ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုဓမ္မဟုလာ ဥစ္စေသု ဝိမာနေသု စိရဋ္ဌိတိကာ၊ တေပိ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတှာ ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ”တိ^၅ အာဂတံ ဣဏဘယံ။
 “အဟုဒေဝ ဘယံ၊ အဟု ဆန္တိတတ္ထံ၊ အဟု လောမဟံသော”တိအာဒိသု^၆ အာဂတံ သာရဇ္ဇဘယံ။ ဣဓာပိ သာရဇ္ဇဘယမေဝ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—
 ဘိက္ခဝေ ဒီဃရတ္တံ ကာယဝစီသံယမော ဝတ္ထပ္ပဋိဝတ္ထပူရဏံ ဧကာသနံ ဧကသေယံ၊ ဣန္ဒြိယဒမော ခုတဓမ္မေဟိ စိတ္တဿ နိဂ္ဂဟော သတိသမ္ပဇည် ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂဝသေန ဝိရိယာရက္ခေတိ ဝေမာဒိနိ ယာနိ ဘိက္ခုနာ နိရန္တရံ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာနိ ပုညာနိ၊ တေဟိ မာ ဘာယိတ္ထ၊ မာ ဘယံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဧကစ္စဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဿ ဥပရောဓဘယေန သမ္ပရာယိကနိဗ္ဗာန-
 သုခဒါယကေဟိ ပုညေဟိ မာ ဘာယိတ္တာတိ။ နိဿက္ကေ ဣဒံ သာမိဝစနံ။

ဣဒါနိ တတော အဘာယိတဗ္ဗဘာဝေ ကာရဏံ ဒသေယန္တော “သုခသေ-
 တ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုခ-သဒ္ဓေါ “သုခေါ ဗုဒ္ဓါနမုပ္ပါဒေါ၊ သုခါ ဝိရာဂတာ လောကေ”တိအာဒိသု^၆ သုခမူလေ အာဂတော။ “ယသ္မာ စ ခေါ မဟာလိ ရူပံ သုခံ သုခါနုပတိတံ သုခါဝက္ကန္တ”န္တိအာဒိသု^၇ သုခါရမ္ပဏေ။ “ယာဝဋ္ဌိဒံ ဘိက္ခဝေ န သုကရံ အက္ခာနေန ပါပုဏိတုံ ယာဝ သုခါ သဂ္ဂါ”တိအာဒိသု^၈ သုခ-
 ပစ္စယဋ္ဌာနေ။ “သုခေါ ပုညဿ ဥစ္စယော”တိအာဒိသု^၉ သုခဟေတုမှိ။ “ဒိဋ္ဌ-
 ဓမ္မသုခဝိဟာရာ ဧတေ ဓမ္မာ”တိအာဒိသု^{၁၀} အဗျာပဇ္ဇေ။ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိ-
 အာဒိသု^{၁၁} နိဗ္ဗာနေ။ “သုခဿ စ ပဟာနာ”တိအာဒိသု^{၁၂} သုခဝေဒနာယံ။
 “အဒုက္ခမသုခံ သန္တိ သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတ”န္တိအာဒိသု^{၁၃} ဥပေက္ခာဝေဒနာယံ။

၁-ဒိ ၃-၄၈-ပိဋေ။	၂-သံ ၁-၃၁၀-ပိဋေ။	၃-ခု ၁-၂၃၁၊ ဒီ ၃-၁၈၂၊ အံ ၃-၇၂-ပိဋေသု။
၄-အံ ၁-၃၄၂-ပိဋေ။	၅-ဒီ ၂-၁၉၃-ပိဋေ။	၆-ခု ၁-၄၂-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။
၇-သံ ၂-၅၇-ပိဋေ။		၈-မ ၃-၂၁၀-ပိဋေ။ (အတ္ထတော သမာနံ)
၉-ခု ၁-၃၀-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။	၁၀-မ ၁-၄၉-ပိဋေ။	၁၁-မ ၂-၁၇၆၊ ခု ၁-၄၃-ပိဋေသု။
၁၂-ဒီ ၁-၆၉၊ မ ၁-၂၁၅၊ သံ ၁-၄၁၃-ပိဋေသု။		၁၃-သံ ၂-၄၀၉၊ ခု ၁-၂၂၇-ပိဋေသု။

“ဧွေပိ မယာ အာနန္တ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ ပရိယာယေန သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ”တိအာဒိသု ဣဋ္ဌသုခေသု။ “သုခေါ ဝိပါကော ပုညာန”န္တိအာဒိသု၂ ဣဋ္ဌဝိပါကေ။ ဣဓာပိ ဣဋ္ဌဝိပါကေ ဝေ ဒဋ္ဌဗျော၊ ဣဋ္ဌဿာတိအာဒိသု ဣန္ဒြိ- တဗ္ဗတော၊ ဝေဝ အနိဋ္ဌပုဋိပက္ခတော စ ဣဋ္ဌဿ။ ကမနိယတော မနသ္မိံ စ ကမနတော ပဝိသနတော ကန္တဿ။ ပိယာယိတဗ္ဗတော သန္တပုနတော စ ဝိယဿ။ မနနိယတော မနဿ ဝနနတော စ မနာပဿာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ယဒိဗံ ပုညာနိတိ ပုညာနိတိ ယဒိဗံ ဝစနံ၊ ဧတံ သုခဿ ဣဋ္ဌဿ ဝိပါကဿ အဓိဝစနံ နာမံ။ သုခဿေတံ ယဒိဗံ ပုညာနိတိ ဖလေန ကာရ- ဏဿ အဘေဒေါပစာရံ ဝဒတိ။ တေန ကတူပစိတာနံ ပုညာနံ အဝ- သံဘာဝိဖလံ သုတွာ အပ္ပမတ္တေန သက္ကစ္စံ ပုညာနံ ကတ္တဗ္ဗာနိတိ ပုည- ကိရိယာယံ နိယောဇေတိ၊ အာဒရဉ္စ နေသံ တတ္ထ ဥပ္ပါဒေတိ။

ဣဒါနိ အတ္တနာ သုနေတ္တကာလေ ကတေန ပုညကမ္မေန ဒီဃရတ္တံ ပစ္စန- ဘူတံ ဘဝန္တရပ္ပုဋိန္ဒန္တံ ဥဋ္ဌာရတရံ ပုညဝိပါကံ ဥဒါဟရိတွာ တဗ္ဗေ ပါကဋ္ဌတရံ ကရောန္တော “အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဘိ- ဇာနာမိတိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဣဏေန ဇာနာမိ၊ ပစ္စက္ခတော ပုဇ္ဈာမိ။ ဒီဃရတ္တန္တိ စိရကာလံ။ ပုညာနန္တိ ဒါနာဒိနံ ကုသလဓမ္မာနံ။ သတ္တ ဝဿာနိတိ သတ္တ သံဝန္တရာနိ။ မေတ္တစိတ္တန္တိ မိဇ္ဇတိတိ မေတ္တာ၊ သိနိယုတိတိ အတ္ထော။ မိတ္တေ ဘဝါ၊ မိတ္တဿ ဝါ သော ပဝတ္တိတိပိ မေတ္တာ။ လက္ခဏာဒိတော ပန ဟိဇာ- ကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ဟိတူပသံဟာရရသာ၊ အာသာတဝိနယပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သတ္တာနံ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ။ ဗျာပါဠုပသမော ဧတိဿာ သမ္ပတ္တိ၊ သိနေဟသမ္ပဝေါ ဝိပတ္တိ။ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေတွာတိ မေတ္တာသဟဂတံ စိတ္တံ၊ စိတ္တသိသေန သမာဓိ ဝုတ္တောတိ မေတ္တာသမာဓိံ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရံ ဥပ္ပါ- ဒေတွာ ဝေဝ ဝခေတွာ စ။

သတ္တ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌကပ္ပေတိ သတ္တ မဟာကပ္ပေ။ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌဂ္ဂဟဏေနဝ ဟိ သံဝဋ္ဌဌာယိဝိဝဋ္ဌဌာယိနောပိ ဂဟိတာ။ ဣမံ လောကန္တိ ကာမလောကံ။ သံဝဋ္ဌ- မာနေ သုဒန္တိ သံဝဋ္ဌမာနေ၊ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ဝိပဇ္ဇမာနေတိ အတ္ထော။ “ဝရသံဝတ္တဋ္ဌာနေ သုဒ”န္တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။ ကပ္ပေတိ ကာလေ။ ကပ္ပသိသေန ဟိ ကာလော ဝုတ္တော၊ ကာလေ ဒီယမာနေ သဗျောပိ ဒီယတေဝ။ ယထာဟ

၁-မ ၂-၆၀-ပိဋေ။ ၂-၃ ၁၀-၁၉၉-ပိဋေ။
 ၃-သိတဗ္ဗတော (ဣတိဝုတ္တက-၆-၇၁-ပိဋေ) ၄-သံဝတ္တမာနေ (ဣတိဝုတ္တက-၆-၇၂-ပိဋေ)

“ကာလော ဘသတိ ဘူဘာနိ၊ သဗ္ဗာနေဝ သဟတ္တနာ”တိ။ “အာဘဿရူပဂေါဟောမိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တေဇောသံဝဇ္ဇဝသေနောတ္ထ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာဘဿရူပဂေါဘိ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန အာဘဿရမြဟ္မလောကံ ဥပဂစ္ဆာမိတိ အာဘဿရူပဂေါ ဟောမိ။ ဝိဝေဒမာနေတိ သတ္တဟမာနေတိ အတ္ထော။ သုညံ မြဟ္မဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇာမိတိ ကဿစိ သတ္တဿ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တဿ အဘာဝတော သုညံ ယံ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိသင်္ခါတံ မြဟ္မဝိမာနံ အာဒိတော နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ဥပပဇ္ဇာမိ ဥပေမိ။

မြဟ္မာတိ ကာမာဝစရသတ္တေဟိ ဝိသိဋ္ဌဋ္ဌေန၊ တထာ တထာ မြူဟိတဂုဏ-
 တာယ မြဟ္မဝိဟာရတော နိဗ္ဗတ္တနဋ္ဌေန စ မြဟ္မာ။ မြဟ္မပါရိသဇ္ဇမြဟ္မပုရောဟိ-
 တေဟိ မဟန္တော မြဟ္မာတိ မဟာမြဟ္မာ၊ တတော ဧဝ တေ အဘိဘဝိတွာ
 ဌိတတ္တာ အဘိဘူ။ တေဟိ န ကေနစိပိ ဂုဏေန အဘိဘူတောတိ အနဘိ-
 ဘူတော။ အညဒတ္ထူတိ ဧကံသဝစနေ နိပါတော။ ဒဿနတော ဒသော၊
 အဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်နံ ဒဿနသမတ္ထော အဘိညာဉာဏေန ပဿိတဗ္ဗံ
 ပဿာမိတိ အတ္ထော။ သေသမြဟ္မာနံ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာဗလေန အတ္တနော
 စိတ္တဉ္စ မမ ဝသေ ဝတ္ထေမိတိ ဝသဝတ္ထိ ဟောမိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တဒါ ကိရ
 ဗောဓိသတ္ထော အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိဝိ သမာနော တထာ သတ္တဟိတံ
 အတ္တနော ပါရမိပူရဏဉ္စ ဩလောကေန္တော တာသု ဧဝ ဒွိသု ဈာနဘူမိသု
 နိကန္တိ ဥပ္ပါဒေတွာ မေတ္တာမြဟ္မဝိဟာရဝသေန အပရာပရံ သံသရိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “သတ္တ ဝဿာနိ ပပ။ ဝသဝတ္ထိ”တိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ရူပါဝစရပုညဿ ဝိပါကမဟန္တတံ ပကာသေတွာ ဣဒါနိ
 ကာမာဝစရပုညဿပိ ဝိပါကံ ဒဿေန္တော “ဆတ္ထိံသက္ခတ္တံ”န္တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ သက္ကော အဟောသိန္တိ ဆတ္ထိံသက္ခတ္တံ၊ ဆတ္ထိံသဝါရေ အညတ္ထ အနပ-
 ပဋိတွာ နိရန္တရံ သက္ကော ဒေဝါနမိန္တော တာဝတိံသဒေဝရာဇာ အဟောသံ။
 ရာဇာ အဟောသိန္တိအာဒိသု စတူဟိ အတ္တရိယဓမ္မေဟိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ
 စ လောကံ ရဇ္ဇေတိတိ ရာဇာ။ စက္ကရတနံ ဝတ္ထေတိ၊ စတူဟိ သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ
 ဝတ္ထတိ၊ ဘေဟိ စ ပရံ ဝတ္ထေတိ၊ ပရဟိတာယ စ ဣရိယာပထစက္ကာနံ ဝတ္ထော
 တေသ္မိ အတ္ထိတိ စက္ကဝတ္ထိ။ “ရာဇာ”တိ စေတ္ထ သာမညံ၊ “စက္ကဝတ္ထိ”တိ
 ဝိသေသံ။ ဓမ္မေန စရတိတိ ဓမ္မိကော၊ ဉာယေန သမေန ဝတ္ထတိတိ အတ္ထော။
 ဓမ္မနေဝ ရဇ္ဇံ လဘိတွာ ရာဇာ ဇာတောတိ ဓမ္မရာဇာ၊ ဒသဝိဓေ ကုသလ-
 ဓမ္မေ အဂရဟိတေ စ ရာဇဓမ္မေ နိယုတ္တောတိ ဓမ္မိကော။ တေန စ ဓမ္မေန

၁-၃၅-၆၈-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၂-သေဋ္ဌနေ (ဣတိဝုတ္တက-၈-၇၂-ပိဋေ)

သကလံ လောကံ ရဇ္ဇေတီတိ ဓမ္မရာဇာ။ ပရဟိတဓမ္မကရဏေန ဝါ ဓမ္မိကော၊ အတ္တဟိတဓမ္မကရဏေန ဓမ္မရာဇာ။ ယသ္မာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မေန ဉ္ဇယေန ရဇ္ဇံ အဓိဂစ္ဆတိ, န အဓမ္မေန၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဓမ္မေန လဒ္ဓရဇ္ဇတ္တာ ဓမ္မရာဇာ”တိ။

စတုသု ဒိသာသု သမုဒ္ဒပရိယောသာနတာယ စာတုရန္တာ နာမ တတ္ထ တတ္ထ ဒီပေ မဟာပထဝီတိ အာဟ “ပုရတ္ထိမ။ပ။ ဣဿရော”တိ။ ဝိဇိတာဝီတိ ဝိဇေတဗ္ဗဿ ဝိဇိတဝါ၊ ကာမကောဓာဒိကဿ အပ္ပန္နရဿ ပဋိရာဇဘူတဿ ဗာဟိရဿ စ အရိဂဏဿ ဝိဇယီ ဝိဇိနိတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ ကာမံ စက္ကဝတ္တိနော ကေနစိ ယုဒ္ဓံ နာမ နတ္ထိ၊ ယုဒ္ဓေန ပန သာဓေတဗ္ဗဿ ဝိဇယဿ သိဒ္ဓိယာ “ဝိဇိတသင်္ခါမော”တိ ဝုတ္တံ။ ဇနပဒေါ ဝါ စတုဗ္ဗိဓအတ္ထရိယဓမ္မေန သမန္နာဂတော အသ္မိ ရာဇိနိ ထာဝရိယံ ကေနစိ အသံဟာရိယံ ဒဋ္ဌဘတ္တိဘာဝံ ပတ္ထော, ဇနပဒေ ဝါ အတ္တနော ဓမ္မိကာယ ပဋိပတ္တိယာ ထာဝရိယံ ထိရဘာဝံ ပတ္ထောတိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္ထော။ စဏ္ဍာဿ ဟိ ရညော ဗလိဒဏ္ဍာဒီဟိ လောကံ ပိဋယတော မနဿာ မဇ္ဈိမဇနပဒံ ဆဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗတသမုဒ္ဒတိရကန္တရာဒီနိ နိဿာယ ပစ္စန္ဓေ ဝါသံ ကပ္ပေန္တိ၊ အတိမုဒုကဿ ရညော စောရေဟိ သာဟသိကနေဝိလောပပိဋိတာ မနဿာ ပစ္စန္တံ ပဟာယ ဇနပဒမဇ္ဈေ ဝါသံ ကပ္ပေန္တိ။ ဣတိ ဝေရူပေ ရာဇိနိ ဇနပဒေါ ထိရဘာဝံ န ပါပုဏာတိ။

သတ္တရတနသမန္နာဂတောတိ စက္ကရတနာဒီဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမုပေတော။ တေသု ဟိ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ စက္ကရတနေန အဇိတံ ဇိနာတိ၊ ဟတ္ထိအဿရတနေဟိ ဝိဇိတေ သုခေနေဝ အနုဝိစရတိ၊ ပရိဏာယကရတနေန ဝိဇိတမနုရက္ခတိ၊ အဝသေသေဟိ ဥပဘောဂသုခမနုဘဝတိ။ ပဋ္ဌမေန စဿ ဥဿာဟသတ္တိယောဂေါ, ပစ္စိမေန မန္တသတ္တိယောဂေါ, ဟတ္ထိအဿဂဟပတိရတနေဟိ ပဘုသတ္တိယောဂေါ သုပရိပုဏ္ဏော ဟောတိ။ ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ ဥပဘောဂသုခမနုဘဝတိ, သေသေဟိ ဣဿရိယသုခံ။ ဝိသေသတော စဿ ပုရိမာနိ တိဏိ အဒေါသကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနိ အလောဘကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန၊ ပစ္စိမမေကံ အမောဟကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေနာတိ။

သူရာတိ သတ္တိဝန္တော၊ နိဗ္ဗယာတိ အတ္ထောတိ အာဟ “အဘိရုနော”တိ။ အင်္ဂန္တိ ကာရဏံ။ ယေန ကာရဏေန “ဝိရာ”တိ ဝုစ္စေယျ၊ တံ ဝိရင်္ဂံ။ တေနာဟ “ဝိရိယဿေတံ နာမ”န္တိ။ ယာဝ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာ စက္ကဿ ဝတ္တနတော “စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ သီမံ ကတွာ ဌိတသပုဒ္ဒပရိယန္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဒဏ္ဍေနာတိ ဣမိနာ ဓနဒဏ္ဍာဿ သရိရဒဏ္ဍာဿ စ အကရဏံ ဝုတ္တံ။ အသတ္ထေနာတိ

ဣဓိနာ ပန သေနာယ ယုတ္တနဿာတိ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ “န ဒဏ္ဍေနာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ — ယေ ကတာပရာဓေ သတ္တေ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ
 ဂဏှန္တိ၊ တေ ဓနဒဏ္ဍေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တိ။ ယေ ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ အနသာသန္တိ။
 တေ သတ္တဒဏ္ဍေန။ အဟံ ပန ဒုဝိဓမ္ပိ ဒဏ္ဍံ ပဟာယ အဒဏ္ဍေန အဇ္ဈာဝသိံ။
 ယေ ဧကတောဓာရာဒိနာ သတ္တေန ပရံ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ၊ တေ သတ္တေန ရဇ္ဇံ
 ကာရေန္တိ နာမ။ အဟံ ပန သတ္တေန ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ ဝိဝနမတ္တမ္ပိ လောဟိတံ
 ကဿစိ အနုပ္ပါဒေတွာ ဓမ္မေနေဝ “ဧဟိ ခေါ မဟာရာဇာ”တိ ဧဝံ ပဋိရာဇူဟိ
 သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတာဂမနော ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပထဝိံ အဘိဇိနိတွာ အဇ္ဈာဝသိံ၊ အဘိ-
 ဝိဇိနိတွာ သာမိ ဟုတွာ ဝသိန္တိ။

ဣတိ ဘဂဝါ အတ္တာနံ ကာယသက္ခိံ ကတွာ ပုညာနံ ဝိပါကမဟန္တတံ
 ပကာသေတွာ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ဂါထာဗန္ဓနေန ဒဿေန္တော “ပဿ
 ပုညာနံ ဝိပါက”န္တိအာဒိမာဟ။ သုဓေသိနောတိ အာလပနဝစနမေတံ၊ တေန
 သုခပရိယေသကေ သတ္တေ အာမန္တေတိ။ ပါဠိယံ ပန “ပဿထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ
 “ပဿာ”တိ ဝစနဗျတ္တယော ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ မနဿာနံ ဥရေ သတ္တံ
 ဌပေတွာ ဣန္ဒြိတဓနဟရဏာဒိနာ ဝါ သာဟသကာရိတာယ သာဟသိကာ၊
 တေသံ ကမ္မံ ဆာဟသိကကမ္မံ။ ပထဝိယာ ဣဿရော ပထဗျောတိ အာဟ
 “ပုထဝိသာမိကော”တိ။

မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘရိယာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ ဒသမေ ဥစ္စာသဒ္ဓါ မဟာသဒ္ဓါ ဥဒ္ဓံ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဥစ္စံ ပတ္တဋ္ဌတ္တာ မဟန္တံ
 အဝိနိစ္ဆောဂံ ဝိနိဘူဋ္ဌိတွာ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျံ သဒ္ဓိံ ကရေန္တော ဝဒန္တိ။
 ဝစီဃောသောပိ ဟိ ဗဟူဟိ ဧကန္တံ ပဝတ္တိတော အတ္တတော စ သဒ္ဓတော စ
 ဒုရဝဓောဓော ဧကဝလံ မဟာနိဋ္ဌေသော ဧဝ ဟုတွာ သောတပထမာဂစ္ဆတိ။
 မစ္ဆဝိဇောပေတိ မစ္ဆေ ဝိလုမ္ပိတွာ ဝိယ ဂဟဏေ၊ မစ္ဆာနံ ဝါ ဝိလုမ္ပနေ။
 ဧကဝနာနံ ဟိ မစ္ဆပစ္စိဋ္ဌပိတဋ္ဌာနေ မဟာဇနေ သမ္ပိပတိတွာ “ဣဓ အညံ
 ဧကံ မစ္ဆံ ဒေဟိ၊ ဧကံ မစ္ဆဖာလံ ဒေဟိ၊ ဧတဿ တေ မဟာ ဒိန္နော၊ မယံ
 ခုဒ္ဒကော”တိ ဧဝံ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓိံ ကရေန္တိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ
 “ဧကဝနာနံ မစ္ဆပစ္စိံ ဩတာရေတွာ ဒွိတဋ္ဌာနေ”တိ။ မစ္ဆဂ္ဂဟဏတ္ထံ
 ဇာလေ ပက္ခိတ္တေပိ တသ္မိံ ဌာနေ ဧကဝနာ ဂေဝ အညေ စ “ပဝိဋ္ဌော န

ပပိဋ္ဌော၊ ဂဟိတော န ဂဟိတော”တိ မဟာသဒ္ဓိ ကရောန္တိ။ တံ သန္ဓာယေတံ
ဝုတ္တံ “ဇာလေ ဝါ။ပ။ မဟာသဗ္ဗေ ဟောတိ”တိ။ ကတ္တဗ္ဗဝတ္တန္တိ ပါဒပရိ-
ကမ္မာဒိကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ။ ခရာတိ စိတ္တေန ဝါစာယ စ ကက္ခဋ္ဌာ။ သေသမေတ္တ
ဥတ္တာနမေဝ။

ဘရိယာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ကောဓေနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ကောဒသမေ သပတ္တကရဏာတိ ဝါ သပတ္တေဟိ ကာတဗ္ဗာ။ ကော-
ဓေနန္တိ ကုဏ္ဍနသီလံ။ ကောဓေနောယန္တိ ကုဏ္ဍနော အယံ။ အယန္တိ စ နိပါတမတ္တံ။
ကောပေရေတောတိ ကောဓေန အနဂတော၊ ပရာဘိဘူတော ဝါ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝ
ဟောတိတိ ပကတိယာ ဝဏ္ဏဝါပိ အလင်္ကတပုဋိယတ္ထောပိ မုဒဝိကာရာဒိဝသေန
ဝိရူပေါ ဝေ ဟောတိ။ ဧတရဟိ အာသတိဉ္ဇာတိ ကောဓာဘိဘူတဿ
ကေန္တမိဒံ ဖလန္တိ ဒိပေတုံ “ဒုဗ္ဗဏ္ဏောဝါ”တိ အဝဓာရဏံ ကတွာ ပုန
“ကောဓာဘိဘူတော”တိ ဝုတ္တံ။

အယသဘာဝန္တိ အင်္ဂုတ္တိမဘာဝံ။ အတ္တနော ပရေသဉ္စ အနတ္တံ ဇနေတိတိ
အနုတ္တဇနနော။ အန္တရတောတိ အပ္ပန္နရတော၊ စိတ္တတော ဝါ။ တံ ဇနော
နာဝုဗ္ဗတိတိ ကောဓသင်္ခါတံ အန္တရတော အပ္ပန္နရေ အတ္တနော စိတ္တေယေဝ
ဇာတံ အနတ္တဇနနစိတ္တပုကောပနာဒိဘယံ ဘယဟေတုံ အယံ ဗာလမဟာ-
ဇနော န ဇာနာတိ။ ယန္တိ ယဏ္ဏ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ ယသ္မိ
ကာလေ ကောဓော သဟတေ နရံ၊ အန္တတမံ တဒါ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။
ယန္တိ ဝါ ကာရဏဝစနံ၊ ယသ္မာ ကောဓော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော နရံ သဟတေ
အဘိဘဝတိ၊ တသ္မာ အန္တတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယဒါ ကုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော
ယံ-တံ-သဒ္ဓါနံ ကေန္တသမ္ပန္နဘာဝတော။ အထ ဝါ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ။
သဟတေတိ ယဒေတံ ကောဓဿ သဟနံ အဘိဘဝနံ၊ ဧတံ အန္တတမံ ဘဝနန္တိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ ယံ နရံ ကောဓော သဟတေ အဘိဘဝတိ၊ တဿ
အန္တတမံ တဒါ ဟောတိ။ တတော စ ကုဒ္ဓေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ ကုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ
န ပဿတိတိ။

ဘူနံ ဝုစ္စတိ ဝုဒ္ဓိ၊ တဿ ဟနနံ သာတော ဧတေသန္တိ ဘူနဟစ္စာနိ။
တေနာဟ “ဟတဝုဒ္ဓိနိ”တိ။ ဒမ-သဒ္ဓေန ဝုတ္တမေဝတ္တံ ဝိဘာဝေတုံ

ပညာဝိရိယေန ဒိဋ္ဌိယာတိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “ကတရေန ဒမေနာ”တိ အာဒိ-
 မာဟ။ အနေကတ္ထော ဟိ ဒမ-သဒ္ဓေါ။ “သစ္စေန ဒန္တော ဒမသာ ဥပေတော၊
 ဝေဒန္တဂ္ဂ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော”တိ ဧတ္ထ ဟိ ဣန္ဒြိယသံဝရော ဒမောတိ ဝုတ္ထော
 “မနစ္ဆိန္ဒာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဒမေတိ”တိ ကတွာ။ “ယဒိ သစ္စာ ဒမာ စာဂါ၊ ခန္တျာ
 ဘိယျောမ ဝိဇ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထ ပညာ ဒမော “သံကိလေသံ ဒမေတိ ပဇဟတိ”တိ
 ကတွာ။ “ဒါနေန ဒမေန သံယမေန သစ္စဝဇ္ဇေန အတ္ထိ ပုညံ၊ အတ္ထိ ပုညဿ
 အာဂမော”တိ ဧတ္ထ ဥပေါသထကမ္မံ ဒမော “ဥပဝသနဝသေန ကာယကမ္မာဒီနိ
 ဒမေတိ”တိ ကတွာ။ “သက္ခိဿသိ ခေါ တံ ပုဏ္ဏ ဣမိနာ ဒမူပသမေန သမန္တာ-
 ဂတော သုနာပရန္တသ္မိ ဇနပဒန္တရေ ဝိဟရိတု”န္တိ ဧတ္ထ အဓိဝါသနက္ခန္တိ
 ဒမော “ကောဓုပနာဟမက္ခာဒိကေ ဒမေတိ ဝိနောဒေတိ”တိ ကတွာ။ “န
 မာနကာမဿ ဒမော ဣဓတ္ထိ၊ န မောနမတ္ထိ အသမာဟိတဿာ”တိ ဧတ္ထ
 အဘိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိကော သမာဓိပက္ခိကော ဓမ္မောဒမော “ဒမ္မတိ စိတ္တံ ဧတေ-
 နာ”တိ ကတွာ။ ဣဓာပိ “တံ ဒမေန သမုစ္ဆိန္တေ၊ ပညာဝိရိယေန ဒိဋ္ဌိယာ”တိ
 ဝစနတော ဒမ-သဒ္ဓေန ပညာဝိရိယဒိဋ္ဌိယော ဝုတ္တာ။

ကောဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 အပျာကတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဟိရိသြက္ခပ္ပသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၅-၆၆။ သတ္တမဿ ပဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဒုတိယေ တယော သံဝဇ္ဇာ
 အာပေါသံဝဇ္ဇော တေဇောသံဝဇ္ဇော ဝါယောသံဝဇ္ဇောတိ တယော သံဝဇ္ဇာ။
 တိဿော သံဝဇ္ဇသီမာတိ အာဘဿရာ သုဘကိဏှာ ဝေဟပ္ပလာတိ တိဿော
 သံဝဇ္ဇသီမာ။ ယဒါ ဟိ ကပ္ပေါ တေဇေန သံဝဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ၊ တဒါ
 အာဘဿရတော ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂိနာ ဥယုတိ။ ယဒါ အာပေန သံဝဇ္ဇတိ၊ တဒါ
 သုဘကိဏှတော ဟေဋ္ဌာ ဥဒကေန ဝိလိယတိ။ ယဒါ ဝါယုနာ သံဝဇ္ဇတိ၊ တဒါ
 ဝေဟပ္ပလာတော ဟေဋ္ဌာ ဝါယုနာ ဝိဒ္ဓိသတိ။ ဝိတ္တာရတော ပန သဒါပိ ဧကံ
 ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ ဝိနဿတိ။ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ နာမ တိဝိဓံ ဟောတိ ဇာတိက္ခေတ္တံ

၁-သံ ၁-၁၇၀၊ ၃ ၁-၃၄၇-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-သံ ၁-၂၁၇၊ ၃ ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌေသု၊ ၃-သံ ၂-၅၃၁-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-မ ၃-၃၁၃၊ သံ ၂-၂၈၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-သံ ၁-၄-ပိဋ္ဌေ။

အာဏာက္ခေတ္တံ ဝိသယက္ခေတ္တန္တိ။ တတ္ထ ဇာတိက္ခေတ္တံ နာမ ဒသသဟဿစက္က-
 ဝါဠုပရိယန္တံ ဟောတိ။ ယံ တထာဂတဿ ပဋိသန္ဓိဂဟဏာဒီသု ကမ္မတိ။
 အာဏာက္ခေတ္တံ ကောဋိသဟဿစက္ကဝါဠုပရိယန္တံ။ ယတ္ထ ရတနသုတ္တံ ခန္ဓပရိတ္တံ၊
 ဇေဂ္ဂပရိတ္တံ၊ အာဠာနာဠိယံ ပရိတ္တံ၊ မောရပရိတ္တန္တိ၊ ဣမေသံ ပရိတ္တာနံ အာနု-
 ဘာဝေါ ဝတ္တတိ။ ဝိသယက္ခေတ္တံ အနန္တမပရိမာဏံ။ ယံ “ယာဝတာ ဝါ ပန
 အာကဓေယျာ”တိ၊ ဝုတ္တံ။ ဧဝမေတေသု တီသု ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တေသု ဧကံ အာဏာ-
 က္ခေတ္တံ ဝိနဿတိ။ တသ္မိံ ပန ဝိနဿန္တေ ဇာတိက္ခေတ္တံ ဝိနဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။
 ဝိနဿန္တေ ဧကေတောဝ ဝိနဿတိ။ သဏ္ဍဟန္တမ္ပိ ဧကေတောဝ သဏ္ဍဟတိ။

တိဏိ သံဝဇ္ဇမူလာနီတိ ရာဂဒေါသမောဟသင်္ခါတာနိ တိဏိ သံဝဇ္ဇကာရ-
 ဏာနိ။ ရာဂါဒီသု ဟိ အကုသလမူလေသု ဥဿန္တေသု လောကော ဝိနဿတိ။
 တထာ ဟိ ရာဂေ ဥဿန္တတရေ အဂ္ဂိနာ ဝိနဿတိ။ ဒေါသေ ဥဿန္တတရေ
 ဥဒကေန၊ မောဟေ ဥဿန္တတရေ ဝါတေန။ ဧကစိ ပန “ဒေါသေ ဥဿန္တတရေ
 အဂ္ဂိနာ၊ ရာဂေ ဥဒကေနာ”တိ ဝဒန္တိ။

တိဏိ ကောလာဟလာနီတိ ကပ္ပကောလာဟလံ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ စက္က-
 ဝတ္တိကောလာဟလန္တိ တိဏိ ကောလာဟလာနိ။ တတ္ထ “ဝဿသတသဟဿ-
 မတ္ထကေ ကပ္ပုဋ္ဌာနံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ အာဒိနာ ဒေဝတာဟိ ဥဋ္ဌေါသိတ-
 သဒ္ဓေါ ကပ္ပကောလာဟလံ နာမ ဟောတိ။ “ဣတော ဝဿသတသဟဿမတ္ထ-
 ကေ လောကော ဝိနဿိဿတိ။ မေတ္တံ မာရိသာ ဘာဝေထ ကရုဏံ မုဒိတံ
 ဥပေက္ခ”န္တိ မနုဿပထေ ဒေဝတာ ဃောသန္တိယော စရန္တိ။ “ဝဿသဟဿ-
 မတ္ထကေ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ နာမ ဟောတိ။ “ဣတော
 ဝဿသဟဿမတ္ထကေ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သံဃရတနေန
 ပရိဝါရိတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဝိစရိဿတိ”တိ ဒေဝတာ ဥဋ္ဌေါသန္တိ။ “ဝဿ-
 သတမတ္ထကေ ပန စက္ကဝတ္တိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ စက္ကဝတ္တိကောလာဟလံ နာမ
 ဟောတိ။ “ဣတော ဝဿသတမတ္ထကေ သတ္တရတနသမ္ပန္နော စာတုဋ္ဌိဝိဿရော
 သဟဿပရိဝါရော ဝေဟာသင်္ဂမော စက္ကဝတ္တိ ရာဇော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ
 ဒေဝတာ ဥဋ္ဌေါသန္တိ။

အဓိရဋ္ဌေန န ဗုဝါတိ ဥဒကဗုဗ္ဗုဋ္ဌာဒယော ဝိယ န စိရဋ္ဌာယိတာယ ဓုဝ-
 ဘာဝရဟိတာ။ အဿာသရဟိတာတိ သုပိနကေ ဝိတပါနိယံ ဝိယ အနုလိတ္တ-
 စန္ဒနံ ဝိယ စ အဿာသဝိရဟိတာ။

၁-၃ ၁-၇၊ ၃၁၄-ပိဋကေ။ ၂-အံ ၁-၃၀၄၊ ဝိ ၄-၂၄၅၊ ၃ ၅-၅၃-ပိဋကေ။ ၃-သံ ၁-၂၂၀-ပိဋကေ။
 ၄-၅ ၃-၁၅၀-ပိဋကေ။ ၅-၃ ၅-၃၀-ပိဋကေ ဇာတကေ။ ၆-အံ ၁-၂၂၆-ပိဋကေ။

သမာဓိပရိက္ခာရာ”တိအာဒိသု” ဝိယ။ နေမံ ဝုစ္စတိ ထမ္ဘာဒီဟိ အနုပတ-
ဘူမိပုဒေသောတိ အာဟ “ဂန္ထိရအာဝါဠာ”တိ။ ဂန္ထိရံ ဘူမိံ အနုပုဝိဋ္ဌာတိ
အတ္ထော။ သုဋ္ဌု သန္ဓိသီဒါပိတာတိ ဘူမိံ နိခနိတွာ သမ္ပဒေဝ ဌပိတာ။

အနုပရိယေတိ တေနာတိ အနုပရိယာယော၊ သောယေဝ ပထောတိ
အနုပရိယာယပထော၊ ပရိတော ပါကာရဿ အနုယာယမဂ္ဂေါ။

ဟတ္ထိံ အာရောဟန္တိ အာရောဟာပယန္တိ စာတိ ဟတ္တာရောဟာ။ ယေန
ဟိ ပသောဂေန ပုရိသော ဟတ္ထိနော အာရောဟနယောဂ္ဂေါ ဟောတိ။ ဟတ္ထိဿ
တံ ပယောဂံ ဝိဓာယန္တာနံ သဗ္ဗေသမ္ပေတေသံ ဂဟဏံ။ တေနာဟ “သဗ္ဗေ-
ဒိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဟတ္တာစရိယာ နာမ ယေ ဟတ္ထိနော ဟတ္တာရောဟ-
ကာနဉ္စ သိက္ခာပကာ။ ဟတ္ထိဝေဇ္ဇာ နာမ ဟတ္ထိဘိသက္ကာ။ ဟတ္ထိဗန္ဓာ နာမ
ဟတ္ထိနံ ပါဒရက္ခကာ။ အာဒိ-သဗ္ဗေန ဟတ္ထိနံ ယဝပဒါယကာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။
အဿာရောဟာ ရထိကာတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ ရထေ နိယုတ္တာ
ရထိကာ။ ရထရက္ခာ နာမ ရထဿ အာဏိရက္ခကာ။ ဓနံ ဂဏှန္တိ ဂဏှာပေန္တိ
စာတိ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ ဣဿာသာ ဓနုသိပ္ပဿ သိက္ခာပကာ စ။ တေနာဟ “ဓနု-
အာစရိယာ ဣဿာသာ”တိ။ စေလေန စေလပဋ္ဌာကာယ ယုဒ္ဓေ အကန္တိ
ဂစ္ဆန္တိတိ စေလကာတိ အာဟ “ယေ ယုဒ္ဓေ ဇယဒ္ဓဇံ ဂဟေတွာ ပုရတော
ဂစ္ဆန္တိ”တိ။ ယထာ တထာ ဌိတေ သေနိကေ ဗြူဟကရဏဝသေန တတော
တတော စလယန္တိ ဥစ္စာလေန္တိတိ စလကာ။ သကုဏှိအာဒယော ဝိယ
မံသပိဏှံ ပရသေနာသမူဟံ သာဟသိကမဟာယောဓတာယ ဆေတွာ ဆေတွာ
ဒသန္တိ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝိဏှာဒါယကာ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပိဏှော ဒယန္တိ
ဇနသမ္ပဒေ ဥပ္ပဘန္တာ ဝိယ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝိဏှာဒါယကာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတာတိ ထာမဇဝပရက္ခမာဒိဝသေန အတိဝိယ ဥဂ္ဂတာ၊ ဥဒဂ္ဂါတိ
အတ္ထော။ ပက္ခန္ဓန္တိတိ အတ္တနော ဝီရသူရဘာဝေန အသဇ္ဇမာနာ ပရသေနံ
အနုပဝိသန္တိတိ အတ္ထော။ ထာမဇဝပလပရက္ခမာဒိသမ္ပတ္တိယာ မဟာနာဂါ
ဝိယ မဟာနာဂါ။ ကေသူရာဘိ ကောကိသူရာ အတ္တနော သူရဘာဝေနော
ကောကိနော ဟုတွာ ယုဇ္ဈနကာ။ သဇာလိကာတိ သဝဗ္ဗိကာ။ သရပရိတ္တာ-
ဏန္တိ စမ္ပပရိသိဗ္ဗိတံ ခေဋကံ၊ စမ္ပမယံ ဝါ ဖလကံ။ သရဒါသယောဓာတိ
အတ္တနော ဒါသယောဓာ။

သမ္ပက္ခန္ဓနုလက္ခဏာတိ သဗ္ဗေယျဝတ္ထုနော ဝေမေတန္တိ သမ္ပက္ခန္ဓနု-
လက္ခဏာ။ သမ္ပသာဒနုလက္ခဏာတိ ပသိဒိတဗ္ဗေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပသိဒနုလက္ခဏာ။

၁-ဒိ ၃-၂၀၀-ပိဋေ။ ၂-ဒိ-၃ ၁-၂၁၉-ပိဋာဒိသုပိပသိတဗ္ဗံ။

ဩကပ္ပနသဒ္ဓါတိ ဩက္ကန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ အဓိမုစ္စနံ။ ပသာဒနီယေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒနံ ပသာဒသဒ္ဓါ။ အယံ အနုဓမ္မောတိ အယံ နဝန္တံ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ အနုလောမဓမ္မော။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလောတိ ဥက္ကဏ္ဍနာဗဟုလော။ သဒ္ဓါ ဗန္ဓတိ ပါထေယျန္တိ သဒ္ဓါ နာမာယံ သတ္တဿ မရဏာဝသေန မဟာပထံ သံဝဇတော မဟာကန္တာရံ ပဋိပဇ္ဇတော မဟာဝိဒုဂ္ဂံ ပက္ခန္တတော ပါထေယျပုဂ္ဂံ ဗန္ဓတိ။ သမ္ဗလံ ဝိဿဇေတိတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓံ ဟိ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒါနံ ဒေတိ။ သီလံ ရက္ခတိ။ ဥပေါသထကမ္ပံ ကရေတိ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ “သဒ္ဓါ ဗန္ဓတိ ပါထေယျ”န္တိ။ သီရိတိ ဣဿရိယံ။ ဣဿရိယေ ဟိ အဘိမုဒိဘူတေ ထလတောပိ ဇလတောပိ ဘောဂါ အာဂစ္ဆန္တိယေဝ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ “သီရိ ဘောဂါနမာသယော”တိ။ သဒ္ဓါ ဒုတိယာ ပုရိသဿ ဟောတီတိ ပုရိသဿ ဒေဝလောကေ မနုဿလောကေ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဂစ္ဆန္တဿ သဒ္ဓါ ဒုတိယာ ဟောတိ။ သဟာယကိစ္စံ သာဓေတိ။ ဘတ္တပုဋ္ဌာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဒုတိယိကာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဓမ္မော။ အနေကသရသတာဘိ အနေကသဘာဝတာ၊ အနေက-ကိစ္စတာ ဝါ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

နဂရောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၄-ဓမ္မညူသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ စတုတ္ထေ သုတ္တဂေယျာဒိဓမ္မံ ဇာနာတီတိ ဓမ္မညူ။ တဿ တဿေဝ သုတ္တဂေယျာဒိနာ ဘာသိတဿ တဒညဿ သုတ္တပဒတ္တဿ ဗောဓကဿ သဒ္ဓဿ အတ္တကုသလတာဝသေန အတ္ထံ ဇာနာတီတိ အတ္တညူ။ “တ္ထေကောမ္ပိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယာ”တိ ဧဝံ ယထာ အတ္တနော ပမာဏဇာနနဝသေန အတ္တာနံ ဇာနာတီတိ အတ္တညူ။ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂပရိယေသနင်္ဂဿ ဇူနေသု မတ္တံ ဇာနာတီတိ ဓမ္မညူ။ နိဒ္ဒေသေ ပန ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တညူတာယ ဧဝ ပရိဘောဂါဒိမတ္တညူတာ ပဗောဓိတာ ဟောဘိတိ ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တညူတာဝ ဒဿိတာ။ “အယံ ကာလော ဥဒ္ဓေသဿ၊ အယံ ကာလော ပရိပုစ္ဆာယ၊ အယံ ကာလော ယောဂဿ အဓိဂမာယာ”တိ ဧဝံ ကာလံ ဇာနာတီတိ ကာလညူ။ တတ္ထ ပဉ္စဝဿာနိ ဥဒ္ဓေသဿ ကာလော၊ ဒသ ပရိပုစ္ဆာယ၊ ဣဒံ အတိသမ္ဗာဓံ၊ အတိက္ခပညဿ တာဝတာ ကာလေန တီရေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဒသ ဝဿာနိ ဥဒ္ဓေသဿ ကာလော၊ ဝိသတိ ပရိပုစ္ဆာယ၊ တတော ပရိယောဂေ ကမ္ပံ ကာတမ္ပံ။

၁-သမာနဇာနနဝသေန (က)

ခတ္တိယပရိသာဒိကံ အဋ္ဌဝိဓံ ပရိသံ ဇာနာတိတိ ပရိသည။ ဘိက္ခုပရိသာဒိကံ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ခတ္တိယပရိသာဒိကံ မနဿပရိသံယေဝ ပုန စတုဗ္ဗိဓံ ဂဟေတွာ အဋ္ဌဝိဓံ ဝဒန္တိ အပရေ။ နိဒ္ဒေသေ ပနဿ ခတ္တိယပရိသာဒိစတုဗ္ဗိဓပရိသဂ္ဂဟဏံ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ဣမံ မေ သေဝန္တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဇန္တိ၊ တဿာ အယံ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော၊ ဝိပရိယာယတော အညော အသေဝိတဗ္ဗော”တိ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗပုဂ္ဂလံ ဇာနာတိတိ ပုဂ္ဂလပရောပရဉ္စ။ ဧဝံ ဟိ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ပရောပရံ ဥက္ကဋ္ဌနိဟိနတံ ဇာနာတိ နာမ။ နိဒ္ဒေသေပိဿ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗပုဂ္ဂလေ ဝိဘာဝနမေဝ သမဏကထာ^၁-ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဓမ္မညသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပါရိစ္ဆတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၉-၇၀။ ပဉ္စမေ ပတိတဗလာသောတိ ပတိတပတ္တော။ ဧတ္ထ ပဌမံ ပဏ္ဍာပလာသတံ၊ ဒုတိယံ ပန္နပလာသတဉ္စ ဝတွာ တတိယံ ဇာလကဇာတတာ၊ စတုတ္ထံ ခါရကဇာတတာ စပါဠိယံ ဝတ္တာ။ ဝိသနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန မဟာဂေါရိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၂ ဣမမေဝ ပါဠိ^၃ အာဟရိတွာ ဒဿေန္တေန ပဌမံ ပဏ္ဍာပလာသတံ၊ ဒုတိယံ ပန္နပလာသတဉ္စ ဝတွာ တတိယံ ခါရကဇာတတာ၊ စတုတ္ထံ ဇာလကဇာတတာ စ ဒဿိတာ။ ဧဝံ ဟိ တတ္ထ ဝတ္ထံ—“ပါရိစ္ဆတ္တကေ ပုပ္ဖမာနေ ကေ ဝဿံ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ တဿ ပဏ္ဍာပလာသဘာဝတော ပဋ္ဌာယ အတ္တမနာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ—

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကောဝိဋ္ဌာရော ပဏ္ဍာပလာသော ဟောတိ၊ အတ္တမနာ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ တသ္မိံ သမယေ ဟောန္တိ ပဏ္ဍာပလာသော ဒါနိ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကောဝိဋ္ဌာရော၊ န စိရဿေဝ ပန္နပလာသော ဘဝိဿတိတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကောဝိဋ္ဌာရော ပန္နပလာသော ဟောတိ၊ ဇာလကဇာတော ဟောတိ၊ ခါရကဇာတော ဟောတိ၊ ကုဠုမလကဇာတော ဟောတိ၊ ကောရကဇာတော ဟောတိ၊ အတ္တမနာ

^၁-သမာဏကထာတော (?) ၂-ဗိ-၆ ၂-၂၄၂-ပိဋေ။

ဘိက္ခုဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ တသ္မိံ သမယေ ဟောန္တိ ‘ကောရက-
ဇာတော ဒါနိ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကောဝိဋ္ဌာရော၊ န စိရဿေဝ
သဗ္ဗပါလိဖုလ္လော ဘဝိဿတိ’တိ”။

လိနတ္ထပ္ပကာသိနိယမ္ပိ^၁ ဧတ္ထ ဝေမတ္ထော ဒဿိတော— ပန္နပလာသောတိ
ပတိတပတ္ထော။ ခါရကဇာတောတိ ဇာတခုဒ္ဒကမကုဋ္ဌော။ ယေ ဟိ နိလ-
ပတ္တကာ အတိဝိယ ခုဒ္ဒကာ မကုဋ္ဌာ၊ တေ “ခါရကာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဇာလက-
ဇာတောတိ တေဟိယေဝ ခုဒ္ဒကမကုဋ္ဌေဟိ ဇာတဇာလကော သဗ္ဗသော
ဇာလော ဝိယ ဇာတော။ ကေစိ ပန “ဇာလကဇာတောတိ ဧကဇာလော
ဝိယ ဇာတော”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကိရ ခါရကဂ္ဂဟဏ-
ကာလေ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ပလ္လဝိကော ဟောတိ၊ တေ စဿ ပလ္လဝါ
ပဘဿရပဝါဠဝဏ္ဏသမုဇ္ဇလာ ဟောန္တိ။ တေန သော သဗ္ဗသော သမုဇ္ဇ-
လန္တော တိဋ္ဌတိ။ ကုဋုမလဇာတောတိ သဗ္ဗာတမဟာမကုဋ္ဌော။ ကောရက-
ဇာတောတိ သဗ္ဗာတသုစိဘေဒေါ သမ္ပတိဝိကသမာနာဝတ္ထော။ သဗ္ဗပါလိ-
ဖုလ္လောတိ သဗ္ဗသော ဖုလ္လိတဝိကသိတောတိ။ အယဉ္စ အနုက္ကမော
ဒီဃဘာဏကာနံ ဝဋ္ဌဉ္စနာနုက္ကမေန ဒဿိတော၊ န ဧတ္ထ အာစရိယဿ
ဝိရောဓော အာသင်္ဂိတဗ္ဗော။

ကန္တနကဝါတောတိ ဒေဝါနံ ပုညကမ္မပစ္စယာ ပုပ္ဖါနံ ဆိန္ဒနကဝါတော။
ကန္တတိတိ ဆိန္ဒတိ။ သမ္ပဋိန္ဒနကဝါတောတိ ဆိန္ဒာနံ ဆိန္ဒာနံ ပုပ္ဖါနံ သမ္ပဋိဂ္ဂဏ္ဍ-
ကဝါတော။ စိနန္တောတိ^၂ နာနာဝိဓဘတ္တိသန္ဓိဝေသဝသေန နိစိနံ ကရောန္တော။
အညတရဒေဝတာနန္တိ နာမဂေါတ္ထဝသေန အပညာတဒေဝတာနံ။ ရေဏုဝဋီတိ
ရေဏုသဃံဘတော။ ကဏ္ဍိကံ အာဟစ္စာတိ သုဓမ္မာယ ကုဋံ အာဟန္တော။

အနုဖရဏာနုဘာဝေါတိ ဒိဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော ကိတ္တိသဒ္ဓဿ ယာဝ
ဗြဟ္မလောကာ အနုဖရဏသင်္ခါတော အာနုဘာဝေါ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာနိဿိတံ ဟောတိတိ
ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလမ္ပိ ဒဿိတမေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဌမဇ္ဈာနသန္ဓိ-
သိတန္တိအာဒိသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣဓ ပန ဥဘယတော
ပရိစ္ဆေဒေါ ဟေဋ္ဌာ သီလတော ဥပရိ အရဟတ္တတော စ ပရိစ္ဆေဒဿ ဒဿိ-
တတ္တာ။ တေနေတံ ဝုတ္တန္တိ တေန ကာရဏေန ဧတံ “စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ
ပဗ္ဗဇ္ဇာနိဿိတံ ဟောတိ”တိအာဒိဝစနံ ဝုတ္တံ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

ပါရိစ္ဆတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒိ-ဝိ ၂-၂၁၉-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ရဗ္ဗေန္တော (အဋ္ဌကထာယံ)၊ နစ္စန္တော (ဒိ-ဝိ ၂-၂၁၉-ပိဋ္ဌေ)
အ-ဝိ ၃-၁၃-န-မ-ဇ

၇-ဘာဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ သတ္တမေ အတ္တဿ အသာဓိကာ “ဘာဝနံ အနနယုတ္တဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ သန္တာဝနတ္ထေတိ “အပိ နာမ ဧဝံ သိယာ”တိ ဝိကပ္ပနတ္ထော သန္တာဝနတ္ထော။ ဧဝံ ဝိလောကေ သိလိဋ္ဌဝစနံ ဟောတီတိ ဧကမေဝ သင်္ခံ အဝတွာ အပရာယ သင်္ခါယ သဒ္ဓိံ ဝစနံ လောကေ သိလိဋ္ဌဝစနံ ဟောတိ ယထာ “ဒွေ ဝါတိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ”တိ။ သမ္မာ အဓိသယိတာနိတိ ပါဒါဒိဟိ အတ္တနာ နေသံ ကိဉ္စိ ဥပသာတံ အကရောန္တိယာ ဗဟိဝါတာဒိပရိဿယပရိဟရဏတ္ထံ သမ္ပဒေဝ ဥပရိ သယိတာနိ။ ဥပရိအတ္ထော ဟေတ္ထ အဓိ-သဒ္ဓေါ။ ဥတုံ ဂဏှာပေန္တိယာတိ တေသံ အလ္လသိနေဟပရိယာဒါနတ္ထံ အတ္တနော ကာယုသ္မာဝသေန ဥတုံ ဂဏှာပေန္တိယာ။ တေနာဟ “ဥသ္မိဏတာနိ”တိ။ သမ္မာ ပရိ-ဘာဝိတာနိတိ သမ္ပဒေဝ သမ္ပသော ကုက္ကုဒ္ဓဝါသနာယ ဝါသိတာနိ။ တေနာဟ “ကုက္ကုဒ္ဓဂန္ဓံ ဂါဟာဝိတာနိ”တိ။ ဧတ္ထ စ သမ္မာပရိသေဒနံ ကုက္ကုဒ္ဓဂန္ဓပရိ-ဘာဝနဉ္စ သမ္မာအဓိသယနသမ္မာပရိသေဒနနိပ္ပတ္တိယာ အာနုဘာဝနိပ္ပုဒါဒိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမ္မာအဓိသယနေနေဝ ဟိ ဣတရဒ္ဓယံ ဣဇ္ဈတိ။ န ဟိ သမ္မာအဓိသယန-တော ဝိသုံ သမ္မာပရိသေဒနဿ သမ္မာပရိဘာဝနဿ စ ကာရဏံ အတ္ထိ။ တေန ပန သဒ္ဓိံ ယေဝ ဣတရေသံ ဒိန္နမ္ပိ ဣဇ္ဈနတော ဝုတ္တံ။

တိဝိဓကိရိယာကရဏေနာတိ သမ္မာအဓိသယနာဒိတိဝိဓကိရိယာကရဏ-နာတိ အတ္ထော။ ကိဉ္စာပိ “ဧဝံ အဟော ဝတ မေ”တိအာဒိနာ န ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ကာရဏဿ ပန သမ္မာဒိတတ္တာ၊ အထ ခေါ ဘဗ္ဗာဝ တေ အဘိ-နိဋ္ဌိဋ္ဌိတုန္တိ ယောဇနာ။ ကသ္မာ ဘဗ္ဗာတိ အာဟ “တေ ဟိ ယသ္မာ တာယာ”တိ-အာဒိ။ သယန္တိတိ အဏှာနိ။ ပရိဏာမန္တိ ပရိပါကံ ဗဟိနိက္ခမနယောဂျတံ။ ယထာ ကပါလဿ တနတာ အာလောကဿ အန္တော ပညာယမာနဿ ကာရဏံ၊ တထာ ကပါလဿ တနတာယ နခသိခါမုခတုဏှကာနံ ခရတာယ စ အလ္လသိနေဟပရိယာဒါနံ ကာရဏဝစနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တဗ္ဗာတိ အာလောကဿ အန္တော ပညာယမာနတော သယဉ္စ ပရိပါကဂတတ္တာ။

ဩပမ္ပသမ္ပဒိပါဒနန္တိ ဩပမ္ပတ္တဿ ဥပမေယျေန သမ္ပဒေဝ ပရိပါဒနံ။ တန္တိ ဩပမ္ပသမ္ပဒိပါဒနံ။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန။ အတ္ထေနာတိ ဥပမေ-ယျတ္ထေန သံသနေတွာ သဟ ယောဇေတွာ။ သမ္မာဒနေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မဝသေန ဉာဏဿ တိက္ခဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဉာဏဿ ဟိ သဘာဝတော သတိနေပက္ကတော စ တိက္ခဘာဝေါ၊ သမာဓိဝသေန ခရဘာဝေါ၊ သဒ္ဓါ-ဝသေန ဝိပ္ပသန္တဘာဝေါ။ ပရိဏာမကာလောတိ ဗလဝဝိပဿနာကာလော။

ဝနိကာလောတိ ဝုဠာနဂါဓိနိဝိပဿနာကာလော။ အနုလောမဋ္ဌာနိယာ ဟိ
ဝိပဿနာ ဂဟိတဂဗ္ဘာ နာမ တဒါ မဂ္ဂဂဗ္ဘဿ ဂဟိတတ္တာ။ တဇ္ဇာတိကန္တိ
တဿ ဝိပဿနာနုယောဂဿ အနုရူပံ။ သတ္တာပိ အဝိဇ္ဇဏှကောသံ ပဟရတိ။
ဒေသနာပိ ဝိနေယျသန္တာနဂတံ အဝိဇ္ဇဏှကောသံ ပဟရတိ။ ယထာဌာနေ
ဌာတုံ န ဒေတိ။

ဩလမ္ပကသင်္ခါတန္တိ ဩလမ္ပကသုတ္တသင်္ခါတံ။ “ပလ”န္တိ ဟိ တဿ သုတ္တဿ
နာမံ။ စာရေတွာ ဒါရုနော ဟေဋ္ဌာ ဒေါသဇာနနတ္ထံ ဥဿာပေတွာ။ ဂဏ္ဍိ
ဟရတိတိ ပလဂဏ္ဍောတိ ဧတေန “ပလေန ဂဏ္ဍဟာရော ပလဂဏ္ဍောတိ
ပစ္စိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန နိဒ္ဒေသော”တိ ဒေသေတိ။ ဂဟဏဋ္ဌာနေတိ
ဟတ္ထေန ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌာနေ။ သမ္ပဒေဝ ဝိပိယန္တိ ဧတေန ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိတိ
သင်္ခေပေါ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝ သင်္ခေပေါ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပေါ။ တေန ဝိပဿနံ အနု-
ယုဇန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ အဇာနန္တဿေဝ အာသဝါနံ ပရိက္ခယော ဣဝ ဝိပဿနာ-
နိသံသောတိ အဓိပ္ပေတော။

ဟေမန္တိကေန ကာရဏဘူတေန၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ တေံ ကရဏဝစနံ၊ ဟေမန္တိ-
ကေတိ အတ္ထော။ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓမ္မလာနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ
“ပူတိကာနိ ဘဝန္တိ”တိ။ မဟာသမုဗ္ဗေါ ဝိယ သာသနံ အဂါဂေမ္မိရဘာဝ-
တော။ နာဝါ ဝိယ ယောဂါဝစရော မဟောယုတ္တရတော။ မရိယာယနံ ဝိယာတိ
ပရိတော အပရာပရံ ယာယနံ ဝိယ။ ခဇ္ဇမာနာနန္တိ ခါဒန္တေန ဝိယ ဥဒကေန
ခေဝိယမာနဗန္ဓနာနံ။ တနုဘာဝေါတိ ပရိယုဋ္ဌာနပဝတ္တိယာ အသမတ္တတာယ
ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ။ ဝိပဿနာဉာဏဝိတိပါမောဇ္ဇေဟိတိ ဝိပဿနာဉာဏသမုဋ္ဌိ-
တေဟိ ဝိတိပါမောဇ္ဇေဟိ။ ဩက္ခာယမာနေတိ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိထိပုဂ္ဂိ-
ပါဋိယာ ဩက္ခာယမာနေ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ ဝါ ဩက္ခာယမာနေ။ သင်္ခါ-
ရူပေက္ခာယ ပက္ခာယမာနေ။ ဒုဗ္ဗလတာ ဒီဝိတာ “အပ္ပကသိရေနေဝ သံယော-
ဇနာနိ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ ပူတိကာနိ ဘဝန္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

ဘာဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၂-၇၃။ အဋ္ဌမေ ပဿထ နူတိ အပိ ပဿထ။ မဟန္တန္တိ ဝိပုလံ။ အဂ္ဂိက္ခန္တိ
အဂ္ဂိသမူဟံ။ အာဒိတ္တန္တိ ပဒိတ္တံ။ သမ္ပဇ္ဇလိတန္တိ သမန္တတော ပဇ္ဇလိတံ

၁-ဖလန္တိ (က)

အစွိဝိပျံလိင်္ဂါနိ မုဉ္ဇန္တိ။ သဇောတိဘူတန္တိ သမန္တတော ဥဋ္ဌိတာဟိ ဇာလာဟိ
ကေပ္ပဘာသမုဒယဘူတံ။ တံ ကိံ မညထာတိ တံ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနတ္ထိ
ကိံ မညထာတိ အနုမတိဂ္ဂဟဏတ္ထိ ပုစ္ဆတိ။ ယဒေတ္ထ သတ္တာ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂနံ
ကညာလိင်္ဂနဉ္စ အာနေသိ၊ တမတ္ထိ ဝိဘာဝေတုံ “အာရောဓယာမိ”တိအာဒိ-
မာဟ။

ဒုဿီလဿာတိ နိဿီလဿံ သီလဝိရဟိတဿ။ ပါပဓမ္မဿာတိ ဒုဿီ-
လတ္တာ ဝေ ဟိနဇ္ဈာသယတာယ လာမကသဘာဝဿ။ အသုစိသင်္ကဿရ-
သမာစာရဿာတိ အပရိသုဒ္ဓတာယ အသုစိ ဟုတွာ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗ-
သမာစာရဿ။ ဒုဿီလော ဟိ ကိဉ္စိဒေဝ အသာရပုံ ဒိသ္မာ “ဣဒံ အသုကေန
ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ ပရေသံ အာသင်္ကာ ဟောတိ။ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန
မန္တယန္တေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္မာ “ကစ္စိ န ခေါ ဣမေ မယာ ကတကမ္ပံ ဇာနိတွာ
မန္တေန္တိ”တိ အတ္တနောယေဝ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရော။ ပဋိစ္ဆန္တ-
ကမ္မန္တဿာတိ လဋ္ဌိတဗ္ဗတာယ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗကမ္မန္တဿ။ အဿမဏဿာတိ
န သမဏဿ။ သလာကဂ္ဂဟဏာဒိသု “အဟမ္ပိ သမဏော”တိ မိစ္ဆာပဋိညာယ
သမဏပဋိညဿ။ အသေဋ္ဌစာရိတာယ အဗြဟ္မစာရိဿ။ ဥပေါသထာဒိသု
“အဟမ္ပိ ဗြဟ္မစာရိ”တိ မိစ္ဆာပဋိညာယ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ။ ပူတိနာ ကမ္မေန
သီလဝိပတ္တိယာ အန္တော အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ အန္တောပူတိကဿ။ ဆဒ္ဒါရေဟိ
ရာဂါဒိကိလေသာနဿဝနေန တိန္တတ္တာ အဝဿုတဿ။ သဉ္စာတရာဂါဒိ-
ကစဝရတ္တာ သီလဝန္တေဟိ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗတ္တာ စ ကသမ္ပုဇာတဿ။

ဝါလရဇ္ဈုယာတိ ဝါလေဟိ ကတရဇ္ဈုယာ။ သာ ဟိ ခရတရာ ဟောတိ။
သံသေယျာတိ မထနဝသေန သံသေယျ။ တေလဇောတာယာတိ တေလေန
နိသိတာယ။ ပစ္စောရသ္မိန္တိ ပတိဥရသ္မိံ၊ အဘိမုခေ ဥရမဇ္ဈေတိ အဓိပ္ပါယော။
အယောသင်္ကနာတိ သဏ္ဍာသေန။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကန္တိ ဖေဏံ ဥဒ္ဓေဟေတွာ
ဥဒ္ဓေဟေတွာ၊ အနေကဝါရိ ဖေဏံ ဥဋ္ဌာပေတွာတိ အတ္ထော။ ဝေမေတ္ထ
သင်္ခေပတော ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နဝမံ ဥတ္တာနမေဝ။

အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ ဒသမေ ပရိတ္တန္တိ ဣတ္တရံ။ တေနာဟ “အပွံ ထောက”န္တိ။ ပဗန္ဓာနု-
ပစ္ဆေဒဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဣဓ ဇီဝိတဿ ရသော ကိစ္စန္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ

အာဟ “သရသပရိတ္တတာယဝီ”တိ။ တဒဓိနုရုတ္တိတာယဝိ ဟိ “ယော ဘိက္ခဝေ စိရံ ဇီဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ ဝစနတော ပရိတ္တံ ခဏပရိတ္တတာယဝီ။ ပရမတ္ထတော ဟိ အတိပရိတ္တော သတ္တာနံ ဇီဝိတက္ခဏော ကေစိတ္တက္ခဏပုပ္ဖတ္တိမတ္တောယေဝ။ ယထာ နာမ ရထစက္ကံ ပဝတ္တမာနမ္ပိ ဧကေနော နေမိပ္ပဒေသေန ပဝတ္တတိ၊ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ ဧကေနော တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝံ ကေစိတ္တက္ခဏံ သတ္တာနံ ဇီဝိတံ တသ္မိံ စိတ္တေ နိရုဒ္ဓမတ္တေ သတ္တော နိရုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “အတိတေ စိတ္တက္ခဏေ ဇီဝိတ္ထ န ဇီဝတိ န ဇီဝိဿတိ။ အနာဂတေ စိတ္တက္ခဏေ န ဇီဝိတ္ထ န ဇီဝတိ ဇီဝိဿတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ စိတ္တက္ခဏေ န ဇီဝိတ္ထ ဇီဝတိ န ဇီဝိဿတိ။

ဇီဝိတံ အတ္တဘာဝေါ စ၊ သုခဒုက္ခာ စ ကေဝလာ။
 ကေစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ လဟုသော ဝတ္တတေ ခဏော။
 ယေ နိရုဒ္ဓါ မရန္တဿ၊ တိဋ္ဌမာနဿ ဝါ ဣမ။
 သဗ္ဗေပိ သဒိဿာ ခန္ဓာ၊ ဂတာ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ။
 အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတော၊ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဇီဝတိ။
 စိတ္တဘင်္ဂါ မတော လောကော၊ ပညတ္တိ ပရမတ္ထိယာ”တိ။

လဟုသန္တိ လဟုကံ။ တေနာဟ “လဟုံ ဥပ္ပဇိတွာ နိရုဇ္ဈနတော လဟုသ”န္တိ။ ပရိတ္တံ လဟုသန္တိ ဥဘယံ ပနေတံ အပ္ပကဿ ဝေဝစနံ။ ယံ ဟိ အပ္ပကံ၊ တံ ပရိတ္တဉ္စေဝ လဟုကဉ္စ ဟောတိ။ ဣမ ပန အာယုနော အမိပ္ပေတတ္တာ ရဿန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မန္တာယန္တိ ကရဏတ္ထေ ဧတံ ဘုမ္မဝစနန္တိ အာဟ “မန္တာယ ဗောဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ပညာယ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ အတ္တော”တိ။ မန္တာယန္တိ ဝါ မန္တေယျန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ မန္တေတဗ္ဗံ မန္တာယ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗန္တိ အတ္တော။ ပညာယ ဇာနိ-တဗ္ဗန္တိ ဇာနိတဗ္ဗံ ဇီဝိတဿ ပရိတ္တဘာဝေါ ဗဟုဒုက္ခာဒိဘာဝေါ။ ဇာနိတွာ စ ပန သဗ္ဗပလိဗောဓေ ဆိန္ဒိတွာ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ၊ စရိတဗ္ဗံ မြဟ္မစရိယံ။ ယသ္မာ နတ္ထိ ဇာတဿ အမရဏံ၊ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော ဝဿသတတော ဥပရိ အပ္ပံ အညံ ဝဿသတံ အပ္ပတွာ ဝိသံ ဝါ တိံသံ ဝါ စတ္တာလီသံ ဝါ ပဏ္ဍာသံ ဝါ သဋ္ဌိ ဝါ ဝဿာနိ ဇီဝတိ၊ ဧဝံဒိဃာယုကော ပန အတိဒုလ္လ-ဘော။ “အသုကော ဟိ ဧဝံ စိရံဇီဝတိ”တိ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟောတိ။ တတ္ထ ဝိသာခါ ဥပါသိကာ ဝိသသတံ ဇီဝတိ၊ တထာ ပေါက္ခရသာတိ-မြာဟ္မဏော မြဟ္မာယုမြာဟ္မဏော ဗာဝရိယမြာဟ္မဏော အာနန္ဒတ္ထေရော

မဟာကဿပတ္ထေရောတိ။ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရော ပန ဝဿသတဉ္ဇေဝ ပဏ္ဍာသဉ္ဇ
ဝဿာနိ။ ဗာကုလတ္ထေရော ဝဿသတဉ္ဇေဝ သဋ္ဌိ စ ဝဿာနိ၊ အယံ သဗ္ဗ-
ဒိဃာယုကော၊ သောပိ ဒွေ ဝဿသတာနိ န ဇီဝိ။

အရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိနယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝိနယဝရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၅-၀၂။ အဋ္ဌမဿ ပဌမံ ဒုတိယဉ္စ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ တတိယေ ဝိနယ-
လက္ခဏေ ပတိဋ္ဌိတော လဇ္ဈိဘာဝေန ဝိနယလက္ခဏေ ဌိတော ဟောတိ။
အလဇ္ဈိံ ဟိ ဗဟုဿုတောပိ သမာနော လာဘဂရုကတာယ တန္တိံ ဝိသံ-
ဝါဒေတွာ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ သတ္ထုသာသနံ ဒီပေတွာ သာသနေ မဟန္တံ ဥပဒ္ဓဝံ
ကရောတိ၊ သံဃဘေဒမ္ပိ သံဃရာဇိမ္ပိ ဥပ္ပါဒေတိ။ လဇ္ဈိ ပန ကုတ္တုစကော
သိက္ခာကာမော ဇီဝိတဟေတုပိ တန္တိံ အဝိသံဝါဒေတွာ ဓမ္မမေဝ ဝိနယမေဝ
စ ဒီပေတိ၊ သတ္ထုသာသနံ ဂရုံ ကတွာ ဌပေတိ။ ဧဝံ ယော လဇ္ဈိ၊ သော ဝိနယံ
အဇဟန္တော အဝေါက္ကမန္တောဝ လဇ္ဈိဘာဝေန ဝိနယလက္ခဏေ ဌိတော
ဟောတိ ပတိဋ္ဌိတော။

အသံဟိရောတိ ဧတ္ထ သံဟိရော နာမ ယော ပါဠိယံ ဝါ အဋ္ဌကထာယံ ဝါ
ဟေဋ္ဌာ ဝါ ဥပရိတော ဝါ ပဒပဋိပါဠိယာ ဝါ ပုစ္ဆိယမာနော ဝိတ္ထုနတိ
ဝိပ္ပန္နတိ၊ သဏ္ဍာတုံ န သက္ကောတိ၊ ယံ ယံ ပရေန ဝုစ္စတိ၊ တံ တံ အနုဇာနာတိ၊
သကဝါဒံ ဆဇ္ဇေတွာ ပရဝါဒံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန ပါဠိယံ ဝါ အဋ္ဌကထာယံ
ဝါ ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန ဝါ ပဒပဋိပါဠိယာ ဝါ ပုစ္ဆိယမာနော န ဝိတ္ထုနတိ န
ဝိပ္ပန္နတိ၊ ဧကေကလောမံ သဏ္ဍာသေန ဂဏှန္တော ဝိယ “ဧဝံ မယံ ဝဒါမ၊ ဧဝံ
နော အာစရိယာ ဝဒန္တိ”တိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ယမ္ပိ ပါဠိ စ ပါဠိဝိနိစ္ဆယော စ
သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသီဟဝသာ ဝိယ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ အဂစ္ဆန္တော
တိဋ္ဌတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အသံဟိရော။ ယသ္မာ ပန ဧဝရူပေါ ယံ ယံ ပရေန ဝုစ္စတိ၊
တံ တံ နာနုဇာနာတိ၊ အတ္တနာ သုဝိနိစ္ဆိနိတံ ကတွာ ဂဟိတံ အဝိပရိတမတ္ထံ

၁-ဝိ-၅ ၁-၁၉၉-ပိဋကပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

န ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “န သက္ကောတိ ဂဟိတဂ္ဂဟဏံ ဝိဿဇ္ဇာပေတု”န္တိ။
စတုတ္ထာဒိနိ သုဝိညေယျာနိ။

ပဌမဝိနယရေသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သတ္ထုသာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ နဝမေ ဝိဝေကဋ္ဌောတိ ဝိဝိတ္တော။ တေနာဟ “ဥရိယူတော”တိ။
သတိအဝိပ္ပဝါသေ ဋ္ဌိတောတိ ကမ္မဋ္ဌာနေ သတိံ အဝိဇဟိတွာ ဋ္ဌိတော။ ပေသိ-
တက္ကောတိ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတာယ နိဗ္ဗာနံ ပေသိတမိတ္တော
တန္တိန္ဒော တပ္ပေါဏော တပ္ပဗ္ဗာရော။

သတ္ထုသာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အဓိကရဏသမထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ ဒသမေ အဓိကရိယန္တိ ဣတ္ထာတိ အဓိကရဏာနိ။ ဧက အဓိကရိယန္တိ?
သမထာ။ ကထံ အဓိကရိယန္တိ? သမနဝသေန။ တသ္မာ တေ တေသံ သမန-
ဝသေနပဝတ္တန္တိတိ အာဟ “အဓိကရဏာနိ သမေန္တိ”တိအာဒိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပန္နာ-
နန္တိ ဥဋ္ဌိတာနံ ဥဋ္ဌိတာနံ။ သမထတ္တန္တိ သမနတ္ထံ။ ဒီဃနိကာယေ သင်္ဂီတိသုတ္တ-
ဝဏ္ဏနာယံဗ္ဗိံ ဝိတ္ထာရတောယေဝါတိ ဣတ္ထာယံ ဝိတ္ထာရနယော— အဓိကရ-
ဏေသု တာဝ ဓမ္မောတိ ဝါ အဓမ္မောတိ ဝါ အဇ္ဈာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ ဝိဝဒန္တာနံ
ဘိက္ခုနံ ယော ဝိဝါဒေါ၊ ဣဒံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ နာမ။ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ
အာစာရဒိဋ္ဌိအာဇီဝိပတ္တိယာ ဝါ အနုဝဒန္တာနံ ယော အနုဝါဒေါ ဥပဝဒနာ
စေဝ စောဒနာ စ၊ ဣဒံ အနုဝါဒါဓိကရဏံ နာမ။ မာတိကာယံ အာဂတာ
ပဉ္စ၊ ဝိဘင်္ဂေ ဒွေတိ သတ္တပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ၊ ဣဒံ အာပတ္တာဓိကရဏံ နာမ။
ယံ သံဃဿ အပလောကနာဒိနံ စတုန္တံ ကမ္မာနံ ကရဏံ၊ ဣဒံ ကိစ္စာဓိကရဏံ
နာမ။

တတ္ထ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဒွိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ သမ္ပုခါဝိနယေန စ
ယေဘုယျသိကာယ စ။ သမ္ပုခါဝိနယေနေဝ သမ္ပမာနံ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပ္ပန္နံ၊

တသ္မိယေဝ ဝါ၊ အညတြ ဝူပသမေတုံ ဂစ္ဆန္တာနံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဝါ၊ ယတ္ထ ဂန္တာ သံဃဿ နိယျာတိတံ၊ တတ္ထ သံဃေန ဝါ၊ သံဃေ ဝူပသမေတုံ အသက္ကောန္တေ တတ္ထေဝ ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္မတပုဂ္ဂလေဟိ ဝါ ဝိနိစ္ဆိတံ သမ္မတိ။ ဧဝံ သမ္မမာ-
 နေ စ ပနေတသ္မိ ယာ သံဃသမ္မုခတာ ဓမ္မသမ္မုခတာ ဝိနယသမ္မုခတာ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ၊ အယံ သမ္မုခါဝိနယော နာမ။ တတ္ထ စ ကာရကသံဃဿ သံဃသာမဂ္ဂိဝသေန သမ္မုခိဘာဝေါ သံဃသမ္မုခတာ။ သမေတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုနော ဘူတတ္ထာ ဓမ္မသမ္မုခတာ။ ယထာ တံ သမေတဗ္ဗံ၊ တထေဝဿ သမနံ ဝိနယ-
 သမ္မုခတာ။ ယော စ ဝိဝဒတိ၊ ယေန စ ဝိဝဒတိ၊ တေသံ ဥဘိန္နံ အတ္ထပစ္စတ္ထိ-
 ကာနံ သမ္မုခိဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ။ ဥဗ္ဗာဟိကာယ ဝူပသမေ ပနေတ္ထ သံဃသမ္မုခတာ ပရိဟာယတိ။ ဧဝံ တာဝ သမ္မုခါဝိနယေနေဝ သမ္မတိ။

သစေ ပနေဝဗ္ဗိ န သမ္မတိ၊ အထ နံ ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္မတာဘိက္ခု။ “န မယံ သက္ကောမ ဝူပသမေတုံ” နှိ သံဃဿေဝ နိယျာတေန္တိ။ တတော သံဃော ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတံ ဘိက္ခု သလာကဂ္ဂါဟာပကံ သမ္မန္တတိ၊ တေန ဂုဇ္ဇက-
 ဝိဝဇ္ဇကသကဏ္ဍဗေပကေသု တီသု သလာကဂ္ဂါဟကေသု အညတရဝသေန သလာကံ ဂါဟာပေတွာ သန္နိပတိတာယ ပရိသာယ ဓမ္မဝါဒိနံ ယေဘုယျတာယ ယထာ တေ ဓမ္မဝါဒိနော ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ ဝူပသန္တံ အဓိကရဏံ သမ္မုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ သမ္မုခါဝိနယော ဝုတ္တနယော ဧဝ။ ယံ ပန ယေဘုယျသိကာကမ္မဿ ကရဏံ၊ အယံ ယေဘုယျသိကာ နာမ။ ဧဝံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဒွိဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ။

အနုဝါဒါဓိကရဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ အမူဠဝိနယေန စ တဿပါဝိယသိကာယ စ။ သမ္မုခါ-
 ဝိနယေနေဝ သမ္မမာနံ ယော စ အနုဝဒတိ၊ ယဉ္စ အနုဝဒတိ၊ တေသံ ဝစနံ သုတ္တာ သစေ ကာစိ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဥဘော ခမာပေတွာ၊ သစေ အတ္ထိ၊ အယံ နာမေတ္ထ အာပတ္တိတိ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိတံ ဝူပသမ္မတိ။ တတ္ထ သမ္မုခါဝိနယ-
 လက္ခဏံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ယဒါ ပန ဒီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓိသိတဿ သတိဝိနယံ ယာစမာနဿ သံဃော ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန သတိဝိနယံ ဒေတိ၊ တဒါ သမ္မုခါဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ။ ဒိန္ဓေ ပန သတိဝိနယေ ပန တသ္မိ ပုဂ္ဂလေ ကဿစိ အနုဝါဒေါ န ရူဟတိ။ ယဒါ ဥမ္မတ္တကော ဘိက္ခု ဥဗ္ဗာဒဝသေန ကတေ အဿာမဏကေ အဇ္ဈာစာရေ “သရတာယသ္မာ ဧဝရူပိံ အာပတ္တိ” နှိ ဘိက္ခုဟိ စောဒိယမာနော

“ဥမ္မတ္တကေန မေ အာပုသော ဧတံ ကတံ၊ နာဟံ တံ သရာဓိ”တိ ဘဏန္တောပိ ဘိက္ခုဟိ စောဒိယမာနောဝ ပုန အစောဒနတ္ထာယ အမူဠဝိနယံ ယာစတိ၊ သံဃော စဿ ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန အမူဠဝိနယံ ဒေတိ၊ တဒါ သမ္ဗုခါ-ဝိနယေန စ အမူဠဝိနယေန စ ဝူပသန္တိ ဟောတိ။ ဒိန္ဓေ ပန အမူဠဝိနယေ ပုန တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကဿစိ တပ္ပစ္စယာ အနုဝါဒေါ န ရဟတိ။ ယဒါ ပန ပါရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တေန ဝါ စောဒိယမာနဿ အညေနညံ ပဋိစရတော ပါပုဿန္တတာယ ပါပိယဿ ပုဂ္ဂလဿ “သစာယံ အတ္ထိန္ဒမူလော ဘဝိဿတိ၊ သမ္ဗာ ဝတ္တိတွာ ဩသာရဏံ လဘိဿတိ။ သစေ ဆိန္ဒမူလော၊ အယမေဝဿ နာသနာ ဘဝိဿတိ”တိ မညမာနော သံဃော ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန တဿပါပိယသိကံ ကရောတိ၊ တဒါ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ တဿပါပိယသိကာယ စ ဝူပသန္တိ ဟောတိတိ။ ဧဝံ အနုဝါဒါဓိကရဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ။

အာပတ္တာဓိကရဏံ တိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိသမ္ဗုခါဝိနယေန စ ပဋိညာ-တကရဏေန စ တိဏဝတ္ထာရကေန စ။ တဿ သမ္ဗုခါဝိနယေန ဝူပသမော နတ္ထိ။ ယဒါ ပန ဧကဿ ဝါ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ သံဃဂဏမဇ္ဈေသု ဝါ ဘိက္ခု လဟုကံ အာပတ္တိံ ဒေသေတိ၊ တဒါ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္ဗုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ ဝူပသမ္ပတိ။ တတ္ထ သမ္ဗုခါဝိနယေ တာဝ ယော စ ဒေသေတိ၊ ယဿ စ ဒေသေတိ၊ တေသံ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္ဗုဒ္ဓတာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပုဂ္ဂလဿ စ ဂဏဿ စ ဒေသနာကာလေ သံဃသမ္ဗုဒ္ဓတာ ပရိဟာယတိ။ ယံ ပနေတ္ထ “အဟံ ဘန္တေ ဣတ္ထန္တာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော”တိ စ “ပဿ-သိ”တိ စ “အာမ ပဿာဓိ”တိ စ ပဋိညာတာယ “အာယတိံ သံဝရေယျာသိ”တိ ကရဏံ၊ တံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။ သံဃာဒိသေသေ ပရိဝါသာဒိယာစနာ ပဋိညာ၊ ပရိဝါသာဒိနံ ဒါနံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။

ဒွေပက္ခဇာတာ ပန ဘဏ္ဍနကာရကာ ဘိက္ခု ဗဟုံ အဿာမဏကံ အဇ္ဈာစာရံ စရိတွာ ပုန လဇ္ဇိဓမ္မေ ဥပ္ပန္ဓေ “သစေ မယံ ဣမာဟိ အာပတ္တိဟိ အညမညံ ကာရေဿာမ၊ သိယာပိ တံ အဓိကရဏံ ကက္ခတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္ထေယျာ”တိ အညမညံ အာပတ္တိယာ ကာရာပနေ ဒေါသံ ဒိသွာ ယဒါ ဘိက္ခု တိဏဝတ္ထာရကကမ္မံ ကရောန္တိ၊ တဒါ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္ဗုခါဝိန-ယေန စ တိဏဝတ္ထာရကေန စ သမ္ပတိ။ တကြိ ဟိ ယတ္ထကာ ဟတ္ထပါသုပ-ဂတာ “န မေတံ ခမတိ”တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ အကတွာ “ဒုက္ကဋ် ကမ္မံ ပုန ကာတမ္မံ

ကမ္မ”န္တိ န ဥက္ခောဇေန္တိ၊ နိဒ္ဒမ္ပိ ဩက္ကန္တာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ ဌပေတွာ ထုလ္လဝဇ္ဇေ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တေ သဗ္ဗာပတ္တိယော ဝုဋ္ဌဟန္တိ။ ဧဝံ အာပတ္တာဓိကရဏံ တိဟိ သမထေဟိ သမ္ပတိ။

ကိစ္စာဓိကရဏံ ဧကေန သမထေန သမ္ပတိ သမ္ပုခါဝိနယေနေဝ။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနိ ယထာနုရူပံ ဣမေဟိ သတ္တဟိ သမထေဟိ သမ္ပန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ သမ္ပုခါဝိနယော ခါတဗ္ဗော။ပ။ တိဏဝတ္ထာရုကော”တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

အဓိကရဏသမထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

သတ္တကနိပါတဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနုတ္တဒီပနာ သမတ္တာ။

အဋ္ဌကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဍိတသက

၁-မေတ္တာဝဂ္ဂ

၁-မေတ္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ အဋ္ဌကနိပါတ်သယံ ပဌမေ ဝေဒိတယာတိ ဘာဝနာပါရိပုရိဝသေန ပရိဗြူဟိတယ။ ပုနပ္ပုနံ ကတယာတိ ဘာဝနာယ ဗဟုလိကရဏေန အပရာပရံ ပဝတ္တိတယ။ ယုတ္တယာနသဒိသကတယာတိ ယထာ ယုတ္တ- အာဇညယာနံ ဆေကေန သာရထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရုစိ ပဝတ္တိတိ၊ ဧဝံ ယထာရုစိ ပဝတ္တာရဟတံ ဂမိတယ။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိအဓိဋ္ဌာ- နဋ္ဌေန။ ပစ္စုပဋ္ဌိတယာတိ ဘာဝနာဗဟုလိကာရေဟိ ပတိ ပတိ ဥပဋ္ဌိတယ အဝိဇဟိတယ။ သမန္တတော စိတယာတိ သဗ္ဗဘာဝေန ဘာဝနာနုရူပံ စယံ ဂမိတယ။ တေနာဟ “ဥပစိတယာ”တိ။ သုဋ္ဌုသမာရဒ္ဓါယာတိ အတိဝိယ သမ္ပဒေဝ နိဗ္ဗတ္တိဂတယ။

ယော စ မေတ္တံ ဘာဝယတိတိအာဒိသု ယော ကောစိ ဂဟဋ္ဌော ဝါ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ။ မေတ္တန္တိ မေတ္တာဈာနံ။

အပ္ပမာဏန္တိ ဘာဝနာဝသေန အာရမ္မဏဝသေန စ အပ္ပမာဏံ။ အသုဘ- ဘာဝနာဒယော ဝိယ ဟိ အာရမ္မဏေ ဧကဒေသဂ္ဂဟဏံ အကတွာ အနဝ- သေသဖရဏဝသေန အနောဓိသော ဖရဏဝသေန စ, အပ္ပမာဏာရမ္မဏတယ ပဂုဏဘာဝနာဝသေန စ အပ္ပမာဏံ။ တနူ သံယောဇနာ ဟောန္တိတိ မေတ္တံ ပါဒကံ ကတွာ သမ္ပသိတွာ ဟေဋ္ဌိမေ အရိယမဂ္ဂေ အဓိဂစ္ဆန္တဿ သုခေနေဝ ပဋိသသံယောဇနာဒယော ပဟိယမာနာ တနူ ဟောန္တိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။

ဧဝံ ကိလေသပ္ပဟာနဉ္စ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဉ္စ မေတ္တာဘာဝနာယ သီခါပုတ္တ- မာနိသံသံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ အညေပိ အာနိသံသေ ဒသေတုံ “ကေဓိ စေ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဒုဋ္ဌစိတ္တောတိ မေတ္တာဗလေန သုဋ္ဌု ဝိက္ခမ္ဘိတဗျာပါဒ- တာယ ဗျာပါဒေန အဒုသိတစိတ္တော။ မေတ္တာယတိတိ ဟိတဖရဏဝသေန

မေတ္တံ ကရေတိ။ ကုသလီတိ အတိသယေန^၁ ကုသလဝါ မဟာပုညော၊ ပဋိသာဒိအနတ္တဝိဂမေန ခေမိ။ သဗ္ဗေ စ ပါဏေတိ စ-သဒ္ဓေါ ဗျုတိရေကော။ မနသာနုကမ္ပိဘိ စိတ္တေန အနုကမ္ပန္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ကေသတ္တ-ဝိသယာပိ တာဝ မေတ္တာ မဟာကုသလရာသိ၊ သဗ္ဗေ ပန ပါဏေ အတ္တနော ပုတ္တံ ဝိယ ဟိတဖရဏေန မနသာ အနုကမ္ပန္တော ပဟုကံ ပဟုံ အနပ္ပကံ အပရိယန္တံ စတုသဋ္ဌိမဟာကပ္ပေပိ အတ္တနော ဝိပါကပ္ပဗန္ဓံ ပဝတ္တေတုံ သမတ္တံ ဥဋ္ဌာရံ ပုညံ အရိယော ပရိသုဒ္ဓစိတ္တော ပုဂ္ဂလောဝ ကရေတိ နိပ္ပါဒေတိတိ။ သတ္တဘရိတန္တိ သတ္တေဟိ အဝိရဋ္ဌံ၊ အာကိဏ္ဏမနုဿန္တိ အတ္တော။

သင်္ဂဟဝတ္ထုနိတိ^၂ လောကဿ သင်္ဂဏှနကာရဏာနိ။ နိပ္ပန္နသဿတော နဝ ဘာဂေ ကဿကဿ ဒတွာ ရညံ ကေဘာဂဂ္ဂဟဏံ ဒသမဘာဂဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝံ ကဿကာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ သဿာနိ သမ္မာဒေန္တိတိ အာဟ “သဿသမ္မာဒနေ မေဓာဝိတာတိ အတ္တော”တိ။ တတော ဩရဘာဂေ ကိရ ဆဘာဂဂ္ဂဟဏံ ဇာတံ။ ဆမာသိကန္တိ ဆန္ဓံ ဆန္ဓံ မာသာနံ ပဟောနကံ။ ပါသေတိတိ ပါသဂတေ ဝိယ ကရေတိ။ ဝါစာယ ဝိယံ ဝါစာပိယံ၊ တဿ ကမ္မံ ဝါစာပေယျံ^၃။ သဗ္ဗသော ရဋ္ဌဿ ဣဒ္ဓါဒိဘာဝတော ခေမံ။ နိရုဗ္ဗုဒံ စောရိယာဘာဝတော။ ဣဒ္ဓံ ဟိ ရဋ္ဌံ အစောရိယံ။ “နိရုဋ္ဌ”န္တိ ဝုစ္စတိ အပါရုတသရဘာဝတော။

ဥဒ္ဓံမူလကံ ကတွာတိ ဥမ္မူလံ ကတွာ။ ဒွိဟိ ပရိယညေဟိတိ မဟာယညဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပစ္စာ စ ပဝတ္တေတဗ္ဗေဟိ ဒွိဟိ ပရိဝါရယညေဟိ။ သတ္တံပ။ ဘိသနဿာတိ သတ္တနုတုတာမိကာနံ ပဉ္စန္ဓံ ပသုသတာနံ မာရဏေန ဘေရဝဿ ပါပဘိရုကာနံ ဘယာဝဟဿ။ တထာ ဟိ ဝဒန္တိ—

“ဆသတာနိ နိယုဇန္တိ၊ ပသုနံ မဇ္ဈိမေ ဟနိ။
အဿမေဓဿ ယညဿ၊ ဦနာနိ ပသုဟိ တိဟိ”တိ^၄။

သမ္ပန္တိ ယုဂစ္ဆိဒ္ဓေ ပက္ခိပိတဗ္ဗဒဏ္ဍကံ။ ပါသန္တိတိ ဒိပန္တိ။ သံဟာရိမေဟိတိ သကဋေဟိ ဝဟိတဗ္ဗေဟိ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ ဧကော ရာဇာ သမ္မာပါသံ ယဇန္တော သရဿတိနဒိတိရေ ပထဝိယာ ဝိဝရေ ဒိန္နေ နိမုဂ္ဂေါယေဝ အဟောသိ။ အန္ဓ-ဗာလဗြာဟ္မဏာ ဂတာနုဂတိဂတာ “အယံ တဿ သဂ္ဂဂမနမဂ္ဂေါ”တိ သညာယ တတ္ထ သမ္မာပါသံယညံ ပဋ္ဌပေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “နိမုဂ္ဂေါကာသတော

၁-အတိသယော (က) ၂-သံ-ဦ ၁-၁၇၉-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတမ္ပံ။
၃-ဝါစာယ ဝိယဿ ဝိယကရဿ ကမ္မံ ဝါစာပေယျံ (သံ-ဦ ၁-၁၇၉-ပိဋ္ဌေ)
၄-သံ-ဦ ၁-၁၈၀၊ အံ-ဦ ၂-၂၉၈-ပိဋ္ဌေသုပိ။

မဘူတီ”တိ။ အယူပေါ အပ္ပကဒိဝသော ယာဂေါ၊ သယူပေါ ဗဟုဒိဝသံ သာဓေယျော သတြိယာဂေါ။ မန္တပဒါဘိသင်္ခတာနံ သပ္ပိမရူနံ “ဝါဇ”မိတိ သမညာ၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏဂေါမဟိံသာဒိသတ္တရသကဒက္ခိဏဿ။ သာရဂန္ထ- ကောဋ္ဌာဂါရာဒိသု နတ္ထိ ဧတ္ထ အဂ္ဂဋ္ဌာတိ နိရုဋ္ဌဋ္ဌော။ တတ္ထ ကိရ ယညေ အတ္တနော သာပတေယျံ အနဝသေသတော အနိဂူဟိတ္တာ နိယျာတီယတိ။

စန္ဒပူဇာတိံ စန္ဒိမသေဝ ပဘာယ။ တာရာဂဏာဝ သဗ္ဗေတိ ယထာ သဗ္ဗေပိ တာရာဂဏာ စန္ဒိမသေဘာယ သောဋ္ဌသိမ္ပိ ကလံ နာဂ္ဂန္တိ၊ ဧဝံ တေ အဿမေဓာဒယော ယညာ မေတ္တဿ စိတ္တဿ ဝုတ္တလက္ခဏေန သုဘာဝိ- တဿ သောဋ္ဌသိမ္ပိ ကလံ နာနဘဝန္တိ န ပါပုဏန္တိ၊ နာဂ္ဂန္တိတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ အပရေပိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကေ မေတ္တာဘာဝနာယ အာနိသံသေ ဒဿေတုံ “ယော န ဟန္တိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယောတိ မေတ္တာဗြဟ္မ- ဝိဟာရဘာဝနာနုယုတ္ထော ပုဂ္ဂလော။ န ဟန္တိတိ တေနေဝ မေတ္တာဘာဝနာ- နဘာဝေန ဝုရုပိက္ခန္တိတဗျာပါဒတာယ န ကဋ္ဌိ သတ္တံ ဟိံသတိ၊ လေဇူဒဏ္ဍာ- ဒီဟိ န ဝိဗာဓတိ ဝါ။ န ဃာတေတိတိ ပရံ သမာဒပေတွာ န သတ္ထေ မာရာပေတိ န ဝိဗာဓာပေတိ စ။ န ဇိနာတိတိ သာရန္တဝိဂ္ဂါဟိကကထာဒိ- ဝသေန န ကဋ္ဌိ ဇိနာတိ သာရန္တဿေဝ အဘာဝတော၊ ဇာနိကရဏဝသေန ဝါ အဋ္ဌကရဏာဒိနာ န ကဋ္ဌိ ဇိနာတိ။ တေနာဟ “န အတ္တနာ ပရဿ ဇာနိံ ကရေတိ”တိ။ န ဇာပယေတိ ပရေဟိ ပယောဇေတွာ ပရေသမ္ပိ ဓနဇာနိံ န ကာရာပေယျ။ တေနာဟ “န ပရေန ပရဿ ဇာနိံ ကာရေတိ”တိ။ မေတ္တာယ ဝါ အံသော အဝိဟေဋ္ဌနဋ္ဌေန^၂ အဝယဝဘူတောတိ မေတ္တံသော။

မေတ္တာသုတ္တဝိက္ခနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပညာသုတ္တန်ဝိက္ခနာ

၂-၄။ ဒုတိယေ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာယာတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယမေဝ အာဒိ- ဗြဟ္မစရိယိကာ။ တေနာဟ “မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာယာ”တိ။ အရိ- ယောတိ နိဒ္ဒေါသော ပရိသုဒ္ဓေါ။ တုဏှိဘာဝေါ န တိတ္ထိယာနံ မူဂဗ္ဗတ- ဂဟဏံ^၁ ဝိယ အပရိသုဒ္ဓေါတိ အရိယော တုဏှိဘာဝေါ။ ဝတုတ္တဇ္ဈာနန္တိ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေနေတံ ဝုတ္တံ၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိပိ အရိယော တုဏှိဘာဝေါတွေဝ

၁-ဣတိဝုတ္တက-၄ ၉၀-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဋ္ဌံ၊ ၂-အဝိဟေနဋ္ဌေန (ဣတိဝုတ္တက-၄ ၉၁-ပိဋ္ဌေ။) ၃-မောနဗ္ဗတဂဟဏံ (က)

သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဇာနန္တိ ဣဒံ ကမ္မသာနေန္တိ အာဟ “ဇာနိတဗ္ဗကံ ဇာနာ-
တိ”တိ။ ယထာ ဝါ ဧကစ္စော ဝိပရိတံ ဂဏှန္တော ဇာနန္တောပိ န ဇာနာတိ၊
ပဿန္တောပိ န ပဿတိ၊ န ဝေမယံ။ အယံ ပန ဇာနန္တော ဇာနာတိ၊ ပဿန္တော
ပဿတိတိ ဝေမေတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတိယာဒိနိ သုဝိညေယျာနိ။

ပညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ လောကဿ ဓမ္မာတိ သတ္တလောကဿ အဝဿံဘာဝိဓမ္မာ။
တေနာဟ “ဧတေဟိ ဗုတ္တာ နာမ နတ္ထိ”တိအာဒိ။ ဃာသစ္စာဒနာဒိနံ လဒ္ဓိ
လာဘော၊ တာနိ ဧဝ ဝါ လဒ္ဓဗ္ဗတော လာဘော၊ တဒဘာဝေါ အလာဘော၊
လာဘဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ တဗ္ဗိသယော အနုရောဓော ဂဟိတော၊ အလာ-
ဘဂ္ဂဟဏေန ဝိရောဓော။ ယသ္မာ လောဟိတေ သတိ တဒုပဃာတဝသေန
ပုဗ္ဗော ဝိယ အနုရောဓော လဒ္ဓါဝသရော ဧဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“လာဘေ အာဂဓေ အလာဘော အာဂတောယေဝါ”တိ။ သေ နယော
ယသာဒိသုပိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ပဌမလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယလောကဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆-ဂ။ ဆဋ္ဌေ အဓိကံ ပယသတိ ပယုဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ အဓိပ္ပယာသော၊
သဝိသေသံ ဣတိကတ္တဗ္ဗကိရိယာ။ တေနာဟ “အဓိကပ္ပယောဂေါ”တိ။
သတ္တမဋ္ဌမေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒုတိယလောကဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ ဒုဝိဓာ ကုလပုတ္တာ ဇာတိကုလပုတ္တာ အာစာရကုလပုတ္တာ
၈။ တတ္ထ “တေန ခေါ ပန သမယေန ရဋ္ဌပါလော ကုလပုတ္တော တသ္မိံယေဝ

ထုလ္လကောဋိကေ အဂ္ဂကုလိကဿ ပုတ္တော”တိ ဧဝံ အာဂတာ ဥစ္စာကုလ-
ပုတ္တာ ဇာတိကုလပုတ္တာ။ “သဒ္ဓါယေတေ ကုလပုတ္တာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇိတာ”တိ ဧဝံ အာဂတာ ပန ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကုလေ ပသုတာပိ အာစာရ-
ကုလပုတ္တာ နာမ။ ဣမ ပန ဥစ္စာကုလပုသုတတံ သန္ဓာယ “ကုလပုတ္တောတိ
ဘိက္ခဝေ နန္ဒံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာ”တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ
“ဇာတိကုလပုတ္တော”တိ။ ဥဘောဟိပိ ပန ကာရဏေဟိ တဿ ကုလ-
ပုတ္တဘာဝေါယေဝ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကာရဏဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဒသမေ ပဋိစရတိတိ ပဋိစ္စာဒနဝသေန စရတိ ပဝတ္တတိ။ ပဋိစ္စာ-
ဒနဋ္ဌော ဧဝ ဝါ စရတိ-သဒ္ဓေါ အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတုနန္တိ အာဟ “ပဋိစ္စာ-
ဒေတိ”တိ။ အညေနာညန္တိ ပန ပဋိစ္စာဒနာကာရဒဿနန္တိ အာဟ
“အညေန ကာရဏေနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အညံ ကာရဏံ ဝစနံ ဝါတိ
ယံ စောဒကေန စုဒိတကဿ ဒေါသဝိဘာဝနံ ကာရဏံ၊ ဝစနံ ဝါ ဝုတ္တံ၊ တံ
တတော အညေနော ကာရဏေန၊ ဝစနေန ဝါ ပဋိစ္စာဒေတိ။ ကာရဏေ-
နာတိ စောဒနာယ အမူလာယ အမူလိကဘာဝဒီပနိယာ ယုတ္တိယာ ဝါ။
ဝစနေနာတိ တဒတ္ထဗောဓကေန ဝစနေန။ “ကော အာပန္နော”တိအာဒိနာ
စောဒနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာဝဝိက္ခေပါပဇ္ဇနံ အညေနာညံ ပဋိစရဏံ။ မဟိဒ္ဓါ ကထာ-
ပနာမနာ နာမ “ဣတ္ထန္ဓာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နောသိ”တိ ဝုတ္တေ “ပါဠိပုတ္တံ
ဂတောမိ”တိအာဒိနာ စောဒနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာတိ အယမေဝ ဝိသေသော။ ယော
ဟိ “အာပတ္တိံ အာပန္နောသိ”တိ ဝုတ္တော “ကော အာပန္နော၊ ကိံ အာပန္နော၊
ကိသ္မိံ အာပန္နော၊ ကံ ဘဏထ၊ ကိံ ဘဏထာ”တိ ဝါဝဒတိ။ “ဝေရူပံ ကိဋ္ဌိ တယာ
ဒိဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တေ “န သုဏာမိ”တိ သောတံ ဝါဥပနေတိ။ အယံ အညေနာညံ ပဋိ-
စရတိ နာမ။ ယော ပန “ဣတ္ထန္ဓာမံ နာမ အာပတ္တိံ အာပန္နောသိ”တိ ဝုတ္တော
“ပါဠိပုတ္တံ ဂတောမိ”တိ ဝတွာ ပုန “န တဝ ပါဠိပုတ္တဂမနံ ပုစ္ဆာမ၊
အာပတ္တိံ ပုစ္ဆာမာ”တိ ဝုတ္တေ တတော “ရာဇဂဟံ ဂတောမိ။ ရာဇဂဟံ ဝါ
ယာဟိ မြာဟ္မဏဂဟံ ဝါ၊ အာပတ္တိံ အာပန္နောသိတိ။ တံ တတ္ထ မေ
သုကရမံသံ လဒ္ဓ”န္တိအာဒိနိ ဝဒတိ။ အယံ မဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေတိ

နာမ။ သမဏကစဝရောတိ သမဏဝေသဓာရဏေန သမဏပုတိရူပကတာယ သမဏာနံ ကစဝရဘူတံ။

ကာရဏ္ဍံ^၁ နိဒ္ဒမထာတိ ဝိပန္နသီလတာယ ကစဝရဘူတံ ပုဂ္ဂလံ ကစဝရမိဝ အနပေက္ခာ အပနေထ။ ကသမ္ပု အပကသထာတိ ကသမ္ပုဘူတဉ္စ နံ ခတ္တိယာဒိနံ မဇ္ဈဂတံ ပဘိန္ဒပုပ္ဖရိတကုဋ္ဌံ စဏ္ဍာလံ ဝိယ အပကဗုထ။ ကိံ ကာရဏံ? သံဃာရာမော နာမ သီလဝန္တာနံ ကတော, န ဒုဿီလာနံ။ ယတော ဧတဒေဝ သန္ဓာယာဟ “တတော ပလာပေ ဝါဟေထ၊ အသမဏေ သမဏမာနိနေ”တိ။ ယထာ ပလာပါ အန္တောသာရရဟိတာ အတဏှုလာ ဗဟိထုသေန ဝိဟိ ဝိယ ဒိဿန္တိ၊ ဧဝံ ပါပဘိက္ခု အန္တောသီလရဟိတာပိ ဗဟိ ကာသာဝါဒိပရိက္ခာရေန ဘိက္ခု ဝိယ ဒိဿန္တိ၊ တဿ “ပလာပါ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ပလာပေ ဝါဟေထ ဩပုနထ ဝိမေထ ပရမတ္ထတော အသမဏေ သမဏဝေသမတ္တေန သမဏမာနိနေ။ ကပ္ပယဒ္ဓေါတိ ကပ္ပေထ၊ ကရောထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပတိဿတာတိ သပ္ပတိဿာ။ ဝဋုဒုက္ခဿ အန္တိ ကရိဿထ၊ ပရိနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိဿထာတိ အတ္ထော။

ကာရဏ္ဍံသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
မေတ္တာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-ဝေရဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဝေရဉ္စာယံ ဝိဟရတိတိ^၂ ဣတ္ထ ဝေရဉ္စာတိ တဿ နဂရဿေတံ အဓိဝစနံ၊ တဿံ ဝေရဉ္စာယံ။ သမိပတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ။ နဓဠရူပုစိ-မန္တမူလေတိ ဣတ္ထ နဓဠရူ နာမ ယက္ခော။ ပုစိမဓန္တာတိ နိဗ္ဗရက္ခော။ မူလန္တိ သမိပံ။ အယံ ဟိ မူလ-သဒ္ဓေါ “မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ အန္တမသော ဥသီရနာဠိ-မတ္တာနိပိ”တိအာဒိသု? မူလမူလေ ဒိဿတိ။ “လောဘော အကုသလမူလ”န္တိ-အာဒိသု? အသာဓာရဏဟေတုမ္ပိ။ “ယာဝ မဇ္ဈန္တိကေ ကာလေ ဆာယာ ဖရတိ၊ နိဝါတေ ပဏ္ဍာနိ ပတန္တိ၊ ဣတ္တာဝတာ ရုက္ခမူလ”န္တိအာဒိသု^၃ သမိပေ။ ဣဓ ပန

၁-သုတ္တနိပါတ်-ဋ ၂-၄၇-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဝိ-၄ ၁-က-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-အံ ၁-၂၁၉-ပိဋကေ။ ၄-ဝိ ၃-၁၀၀၊ ဝိ ၅-၂၂၂-ပိဋကေ။
၅-ဝိ ၁-၃၀၂-ပိဋကေ (အတ္ထတော သမာနံ)

သမိပေ အဓိပေတော၊ တသ္မာ နဋ္ဌေရုယက္ခေန အဓိဂ္ဂဟိတဿ ပုစိမန္တဿ သမိပေတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သော ကိရ ပုစိမန္တော ရမဏီယော ပါသာဒိကော အနေကေသံ ရုက္ခာနံ အာဓိပစ္စံ ဝိယ ကုရုမာနော တဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ ဂမနာဂမနသဗ္ဗန္တေ ဌာနေ အဟောသိ။ အထ ဘဂဝါ ဝေရဇ္ဇံ ဂန္တော ပတိရူပေ ဌာနေ ဝိဟရန္တော တဿ ရုက္ခဿ သမိပေ ဟေဋ္ဌာ- ဘာဂေ ဝိဟာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝေရဇ္ဇာယံ ဝိဟရတိ နဋ္ဌေရုပုစိမန္တမူလေ”တိ။

ပစ္စုဒ္ဓာနံ^၁ နာမ အာသနာ ဝုဋ္ဌာနန္တိ အာဟ “နာသနာ ဝုဋ္ဌာတိ”တိ။ နိသိန္နာသနတော န ဝုဋ္ဌဟတိတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ဇိဏ္ဏေ ။ ပ။ ဝယောအနုပ္ပ- ဧတ္တတိ ဥပယောဂဝစနံ အာသနာ ဝုဋ္ဌာနကိရိယာပေက္ခံ န ဟောတိ။ တသ္မာ “ဇိဏ္ဏေ ။ ပ။ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ ဒိသ္မာ”တိ အဇ္ဈာဟာရံ ကတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝါ ပစ္စုဂ္ဂမနကိရိယာပေက္ခံ ဥပယောဂဝစနံ၊ တသ္မာ န ပစ္စုဒ္ဓာတိတိ ဥဋ္ဌာယ ပစ္စုဂ္ဂမနံ န ကရေတိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စုဂ္ဂမနဗ္ဗိ ဟိ ပစ္စုဒ္ဓာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အာစရိယံ ပန ဒူရတောဝ ဒိသ္မာ ပစ္စုဒ္ဓာယ ပစ္စုဂ္ဂမနကရဏံ ပစ္စုဒ္ဓာနံ နာမာ”တိ။ နာသနာ ဝုဋ္ဌာတိတိ ဣမိနာ ပန ပစ္စုဂ္ဂမနာဘာဝဿ ဥပလက္ခဏမတ္ထံ ဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိအာဝနေ နာမ အတ္ထေတိ ပကတိဝိဘာဝနသင်္ခါတေ အတ္ထေ။ န အဘိဝါဒေတိ ဝါတိ န အဘိဝါဒေတဗ္ဗန္တိ ဝါ သလ္လက္ခေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တံ အညာဏန္တိ “အယံ မမ အဘိဝါဒနာဒီနိ ကာတုံ အရဟရူပေါ န ဟောတိ”တိ အဇာနနဝသေန ပဝတ္ထံ အညာဏံ။ ဩလောကေန္တောတိ “ဒုက္ခံ ခေါ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ကိံ န ခေါ အဟံ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံဝါ သက္ကရေယျံ ဂရုံ ကရေယျ”န္တိ အာဒိသုတ္တဝသေနော^၂ ဣဏစက္ခုနာ ဩလောကေန္တော။ နိပစ္စကာရာရဟန္တိ ပဏိပါတာရဟံ။ သမ္ပတိဇာတောတိ မုဟုတ္တဇာတော၊ ဇာတသမနန္တရမေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥတ္တရေန ဗုခေါတိ ဥတ္တရဒိသာဘိမုခေါ။ “သတ္တပဒဝိတိဟာရေန ဂန္တော သကလံ ဒသသဟသိ- လောကဓာတုံ ဩလောကေသိ”န္တိ ဣဒံ—

“ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ သမ္ပတိဇာတော ဗောဓိသတ္ထော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝိတိ- ဟာရေန ဂစ္ဆတိ၊ သေတမ္ပိ ဆတ္ထေ အနုဓာရိယမာနေ သဗ္ဗာ ဒိသာ ဝိလောကေတိ၊ အာသဘိဉ္စ ဝါစံ ဘာသတိ”တိ?—

၁-သာရတ္ထ-ဦး ၁-၃၃၈-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-အံ ၁-၃၂၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၂-၁၃-ပိဋ္ဌေ။
အံ-ဦး ၃-၁၄—န-ဗု-သ

ဧဝံ ပါဠိယံ သတ္တပဒဝီတိဟာရူပရိ ဌိတဿ ဝိယ သဗ္ဗာဒိသာနုလောကနဿ ကထိတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ သတ္တပဒဝီတိဟာရတော ပဂေဝ ဒိသာဝိလောကနဿ ကတတ္တာ။ မဟာသတ္တော ဟိ မနုဿာနံ ဟတ္ထတော မုစ္စိတွာ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဩလောကေသိ၊ အနေကာနိ စက္ကဝါဠသဟဿာနိ ကေင်္ကဏာနိ အဟေသုံ။ တတ္ထ ဒေဝမနုဿာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယမာနာ “မဟာပုရိသ ဣဓ တုမေဟိ သဒိသောပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ဥတ္တရိတရော”တိ အာဟံသု။ ဧဝံ စတဿော ဒိသာ၊ စတဿော အနုဒိသာ၊ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥပရိတိ ဒသပိ ဒိသာ အနုဝိလောကေတွာ အတ္တနော သဒိသံ အဒိသု “အယံ ဥတ္တရ-ဒိသာ”တိ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန အဂမာသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဩလောကေသိန္နိ မမ ပညာနဘာဝေန လောကဝိဝရဏပါဠိဟာရိယေ ဇာတေ ပညာယမာနံ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ မံသစက္ခုနာဝ ဩလောကေသိန္နိ အတ္ထော။

မဟာပုရိသောတိ ဇာတိဂေါတ္တကုလပ္ပဒေသာဒိဝသေန မဟန္တပုရိသော။ အဂ္ဂေါတိ ဂုဏေဟိ သဗ္ဗပ္ပဓာနော။ ဇေဋ္ဌောတိ ဂုဏဝသေနော သဗ္ဗေသံ ဝုဒ္ဓတမော၊ ဂုဏေဟိ မဟလ္လကတမောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေဋ္ဌောတိ ဂုဏဝသေနော သဗ္ဗေသံ ပသတ္တတမော။ အတ္တတော ပန ပစ္စိမာနိ ဒွေ ပုရိမဿေဝ ဝေဝစနာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တယာတိ နိဿက္ကေ ကရဏဝစနံ။ ဥတ္တရိတရောတိ အဓိကတရော။ ပတိမာနေသိတိ ပူဇေသိ။ အာသဘိန္နိ ဥတ္တမံ။ မယံ အဘိဝါဒနာဒိရဟော ပုဂ္ဂလောတိ မယံ အဘိဝါဒနာဒိကိရိယာယ အရဟော အနုစ္ဆဝိကော ပုဂ္ဂလော။ နိစ္စသာပေက္ခတာယ ပနေတ္ထ သမာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တထာဂတာတိ တထာဂတတော၊ တထာဂတဿ သန္တိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝေဂ္ဂပန္နိ အဘိဝါဒနာဒိသဘာဝံ။ ပရိပါကသိထိလဗန္ဓနန္တိ ပရိပါကေန သိထိလဗန္ဓနံ။

တံ ဝစနန္တိ “နာဟံ တံ မြာဟ္မဏာ”တိအာဒိဝစနံ။ “နာဟံ အရသရူပေါ၊ မာဒိသာ ဝါ အရသရူပေါ”တိ ဝုတ္တေ မြာဟ္မဏော ထဒ္ဓေါ ဘဝေယျ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိတ္တပုဒုဘာဝဇနနတ္ထ”န္တိ။

ကတမော ပန သောတိ ပရိယာယာပေက္ခော ပုလ္လိင်္ဂနိဒ္ဓေသော၊ ကတမော သော ပရိယာယောတိ အတ္ထော။ ဇာတိဝသေနာတိ ဒတ္ထိယာဒိဇာတိဝသေန။ ဥပပတ္ထိဝသေနာတိ ဒေဝေသု ဥပပတ္ထိဝသေန။ သေဋ္ဌသမ္ပတာနုဗ္ဗိတိ အပိ-သဒ္ဓေန ပဂေဝ အသေဋ္ဌသမ္ပတာနန္တိ ဒဿေတိ။ အဘိနန္ဒန္တာနန္တိ သပ္ပိတိက-တဏှာဝသေန ပမောဒမာနာနံ။ ရုန္ဒန္တာနန္တိ ဗလဝရာဂဝသေန ရုန္ဒန္တာနံ။ ရူပ-ပရိဘောဂေန ဥပ္ပန္နတဏှာသမ္ပယုတ္တသောမနဿဝေဒနာ ရူပတော နိဗ္ဗတ္တိတွာ

ဟဒယတပုနတော အဗ္ဗရသာဒယော ဝိယ ရူပရသာတိ ဝုစ္စန္တိ။ အာဝိဇ္ဇန္တိတိ အာကုန္တိ။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိသာမဂ္ဂိယန္တိ ဝတ္ထုအာရမ္မဏာဒိကာရဏ- သာမဂ္ဂိယံ။ အနုက္ခိပန္နောတိ အတ္ထုက္ကံသနဝသေန ကထိတေ မြာဟ္မဏဿ အသပ္ပါယဘာဝတော အတ္တာနံ အနုက္ခိပန္နော အနုက္ကံသေန္နော။

တေသ္မိံ ပနတ္ထေ ကရဏေ သာမိဝစနန္တိ “ဇဟိတာ”တိ တေသ္မိံ အတ္ထေ တထာဂတဿာတိ ကရဏေ သာမိဝစနံ၊ တထာဂတေန ဇဟိတာတိ အတ္ထော။ မူလန္တိ ဘဝမူလံ။ “တာလဝတ္ထုဝတ္ထုကတာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “ဩဠမုခေါ”- တိအာဒိသု ဝိယ မဇ္ဈေပဒလောပံ ကတွာ အ-ကာရဉ္စ ဒီဃံ ကတွာ “တာလာ- ဝတ္ထုကတာ”တိ ဝုစ္စန္တိ အာဟ “တာလဝတ္ထု ဝိယ နေသံ ဝတ္ထု ကတန္တိ တာလာဝတ္ထုကတာ”တိ။ တတ္ထ တာလဿ ဝတ္ထု တာလဝတ္ထု။ ယထာ အာရာမဿ ဝတ္ထုဘူတပုဗ္ဗော ပဒေသော အာရာမဿ အဘာဝေ “အာရာမ- ဝတ္ထု”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တာလဿ ပတိဋ္ဌိတောကာသော သမူလံ ဥဒ္ဓရိတေ တာလေ ပဒေသမတ္ထေ ဋ္ဌိတေ တာလဿ ဝတ္ထုဘူတပုဗ္ဗတ္တာ “တာလဝတ္ထု”တိ ဝုစ္စတိ။ နေသန္တိ ရူပရသာဒိနံ။ ကထံ ပန တာလဝတ္ထု ဝိယ နေသံ ဝတ္ထု ကတန္တိ အာဟ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ။ ရူပါဒိပရိဘောဂေန ဥပ္ပန္နတဏှာယုတ္တသောမနဿ- ဝေဒနာသင်္ခါတရူပရသာဒိနံ စိတ္တသန္တာနဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဝုတ္တံ “တေသံ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗဘာဝေန ဝတ္ထုမတ္ထေ စိတ္တသန္တာနေ ကတေ”တိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေတိ ပုရေ၊ သရာဂကာလေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တာလာဝတ္ထုကတာတိ ဝုစ္စန္တိတိ တာလဝတ္ထု ဝိယ အတ္တနော ဝတ္ထုဿ ကတတ္တာ ရူပရသာဒယော “တာလာဝတ္ထုကတာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧတေန ပဟိနကိလေသာနံ ပန ဥပ္ပတ္တိယာ အဘာဝေါ ဒဿိတော။

အဝိရုဋ္ဌိဗ္ဗေတ္တာတိ အဝိရုဋ္ဌိသဘာဝတာယ။ မတ္တကန္တိန္ဒော တာလော ပတ္တဖလာဒိနံ အဝတ္ထုဘူတော တာလာဝတ္ထုတိ အာဟ “မတ္တကန္တိန္ဒတာလော ဝိယ ကတာ”တိ။ ဧတေန “တာလာဝတ္ထု ဝိယ ကတာတိ တာလာဝတ္ထု- ကတာ”တိ အယံ ဝိဂ္ဂဟော ဒဿိတော။ ဧတ္ထ ပန “အဝတ္ထုဘူတော တာလော ဝိယ ကတာတိ အဝတ္ထုတာလကတာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝိသေသနဿ ပရနိပါတံကတွာ “တာလာဝတ္ထုကတာ”တိ ဝုစ္စန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။ ဣမိနာ ပနတ္ထေန ဣဒိ ဒေသေတိ— ရူပရသာဒိဝစနေန ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ဟုတွာ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နကုသလာ- ကုသလာ ဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ တေ ဥပ္ပန္နာပိ မတ္တကသဒိသာနံ တဏှာဝိဇ္ဇာနံ မဂ္ဂသတ္ထေန ဆိန္ဒတ္တာ အာယတိံ တာလပတ္တသဒိသေ ဝိပါကက္ခန္ဓေ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသမတ္တာ ဇာတာ၊ တသ္မာ တာလာဝတ္ထု ဝိယ ကတာတိ တာလာဝတ္ထုကတာ

ရူပရသာဒယောတိ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ “အဘိနန္ဒန္တာန”န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ကုသလသောမနဿမ္ပိ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝဒန္တိ။ အနဘာဝံ ကတတိတ္ထေ အနု- သဒ္ဓေါပစ္စာသဒ္ဓေန သမာနတ္ထောတိ အာဟ “ယထာ နေသံ ပစ္စာဘာဝေါ န ဟောတိ”တိအာဒိ။

ယဉ္ဇ ခေါ တံ သန္ဓာယ ဝဒေသိ၊ သော ပရိယာယော န ဟောတိတိ ယံ ဝန္တနာဒိသာမဂ္ဂိရသာဘာဝသင်္ခါတံ ကာရဏံ အရသရူပတာယ ဝဒေသိ၊ တံ ကာရဏံ န ဟောတိ၊ န ဝိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ နန စာယံ ပြာဟ္မဏော ယံ ဝန္တနာဒိသာမဂ္ဂိရသာဘာဝသင်္ခါတပရိယာယံ သန္ဓာယ “အရသရူပေါ ဘဝံ ဂေါတမော”တိ အာဟ၊ “သော ပရိယာယော နတ္ထိ”တိ ဝုတ္တေ ဝန္တနာဒိနိ ဘဂဝါ ကရောတိတိ အာပဇ္ဇတိတိ ဣမံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂံ ဒဿေန္တော အာဟ “နန စာ”တိအာဒိ။

သဗ္ဗပရိယာယေ သူတိ သဗ္ဗဝါရေ သု။ သန္ဓာယဘာဝသိတမတ္တန္တိ ယံ သန္ဓာယ ပြာဟ္မဏော “နိဗ္ဗောဂေါ ဘဝံ ဂေါတမော”တိအာဒိမာဟ၊ ဘဂဝါ စ ယံ သန္ဓာယ နိဗ္ဗောဂတာဒိ အတ္တနိ အနုဇာနာတိ၊ တံ သန္ဓာယဘာဝသိတမတ္တံ။ ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂေါတိ ဆန္ဒရာဂဝသေန ပရိဘောဂေါ။ အပရံ ပရိယာယန္တိ အညံ ကာရဏံ။

ကုလသဗုဒ္ဓါစာရကမ္မန္တိ ကုလာစာရသင်္ခါတံ ကမ္ပံ၊ ကုလစာရိတ္တန္တိ အတ္ထော။ အင်္ဂိရိယန္တိ အကရဏဘာဝံ။ “အနေကဝိဟိတာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာန”န္တိ သာမညဝစနေပိ ပါရိသေသဉ္ဇယတော ဝုတ္တာ- ဝသေသာ အကုသလဓမ္မာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ အာဟ “ဌပေတွာ တေ ဓမ္မေ”တိ၂- အာဒိ၊ တေ ယထာဝုတ္တကာယဒုမ္မရိတာဒိကေ အကုသလဓမ္မေ ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ အနေကဝိဟိတာတိ အနေကပ္ပကာရာ။

အယံ လောကတန္တိတိ အယံ ဗုဒ္ဓါနံ အဘိဝါဒနာဒိကံရိယလက္ခဏာ လောကပ္ပဝေဏီ။ အနာဂါမိဗြဟ္မာနံ အလင်္ကာရာဒိသု အနာဂါမိဘိက္ခုနဉ္စ စီဝရာဒိသု နိကန္တိဝသေန ရာဂပ္ပတ္တိ ဟောတိတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ပဉ္စကာမ- ရုဏိကရာဂဿေဝ ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ပဉ္စကာမရုဏိကရာဂဿာ”တိ။ ရူပါဒိသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဝတ္ထုကာမကောဠာသေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ရာဂေါ “ပဉ္စကာမရုဏိကရာဂေါ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကောဠာသဝစနော

၁-သန္ဓာယဘာဝသိတမတ္တန္တိ (က)
၂-ကာယဒုမ္မရိတာဒိနိ (အဋ္ဌကထာသံ) ၆-၄ ၁-၁၀၅-ပိဋေ ပန ပဿိတမ္ပံ။

ဟေတ္ထ ဂုဏ-သဒ္ဓေါ “ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ အကုသလဗိက္ခဒ္ဓယသမ္ပယုတ္တဿာတိ ဒေါမနဿသဟဂဘစိတ္တဒ္ဓယသမ္ပယုတ္တဿ။ မောဟဿ သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏတ္တာ အာဟ “သဗ္ဗာကုသလ-သမ္ဘဝဿာ”တိ။ အဝသေသာနန္တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိနံ။

ဇိရုစ္ဆတိ မညေတိ အဟမဘိဇာတော ရူပဝါ ပညဝါ ကထံ နာမ အညေသံ အဘိဝါဒနာဒိ^၂ ကရေယုန္တိ ဇိရုစ္ဆတိ ဝိယ။ ဇိရုစ္ဆတိတိ ဝါ သလ္လက္ခေမိ။ အကုသလဓမ္မေ ဇိရုစ္ဆမာနော တေသံ သမင်္ဂိဘာဝမ္ပိ ဇိရုစ္ဆတိတိ ဝုတ္တံ “အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ ဇိရုစ္ဆတိ”တိ။ သမာပတ္တိတိ တေသေဝဝေဝစနံ သမာပဇ္ဇနာ သမင်္ဂိဘာဝေါတိ။ မဏ္ဍနဇာတိကောတိ မဏ္ဍနက-သဘာဝေါ။ မဏ္ဍနကသီလောတိ အတ္ထော။ ဇေရုစ္ဆိတန္တိ ဇိရုစ္ဆနသီလတံ။

လောကဇေဋ္ဌကမ္မန္တိ လောကဇေဋ္ဌကာနံ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ၊ လောကေ ဝါ သေဋ္ဌသမ္မတံ ကမ္မံ။ တကြာတိ တေသု ဒွိသုပိ အတ္ထဝိကပ္ပေသု။ ပဒါဘိဟိတော အတ္ထော ပဒတ္ထော၊ ဗျဉ္ဇနတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိနယံ ဝါ အရဟတိတိ ဣ ဝိနယနံ ဝိနယော၊ နိဂ္ဂဏှနန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “နိဂ္ဂဟံ အရဟတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ နန စ ပဌမံ ဝုတ္ထေသု ဒွိသုပိ အတ္ထဝိကပ္ပေသု သကတ္ထေ အရဟတ္ထေ စ တဒ္ဓိတပစ္စယော သဒ္ဓလက္ခဏတော ဒိဿတိ၊ န ပန “ဝိနယာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ ဣမသ္မိ^၃ အတ္ထေ၊ တသ္မာ ကထမေတ္ထ တဒ္ဓိတပစ္စယောတိ အာဟ “ဝိစိကြာ ဟိ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ”တိ။ ဝိစိကြတာ စေတ္ထ လောကပ္ပမာဏတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ ယသ္မိ^၄ ယသ္မိ^၅ အတ္ထေ တဒ္ဓိတပ္ပယောဂေါလောကဿ၊ တတ္ထ တတ္ထ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ လောကတော သိဒ္ဓါတိ ဝိစိကြာ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ၊ တသ္မာ ယထာ “မာ သဒ္ဓမကာသိ”တိဝဒန္တော “မာသဒ္ဓိကော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဝိနယာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဝေနယိကောတိ ဝုစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ကပဏပုရိသောဘိ ဂုဏဝိရဟိတတာယ ဒိနမနုသေသာ။ ဗျဉ္ဇနာနိ အဝိစာ-ရေတွာတိ တိတ္တဒတ္တာဒိသဒ္ဓေသု ဝိယ “ဣမသ္မိ^၆ အတ္ထေ အယံ နာမ ပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဗျဉ္ဇနဝိစာရံ အကတွာ၊ အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိကဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“ဒေဝလောကဂဗ္ဘသမ္ပတ္တိယာ”တိ ဝတွာပိ ဌပေတွာ ဘုဗ္ဗဒေဝေ သေသ-ဒေဝေသု ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏဿ အဘာဝတော ပဋိသန္ဓိယေဝေတ္ထ ဂဗ္ဘသမ္ပတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဝရိတွာ ဒေဿန္တော အာဟ “ဒေဝလောကပဋိ-သန္ဓိပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ”တိ။ အဿာတိ အဘိဝါဒနာဒိသာမိစိကမ္မဿ။

၁-သံ ၁-၃-ဝိဇ္ဇေ။

မာတုကုန္တိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ ဒေါသံ ဒဿေန္တောတိ မာတိတော အပရိ-
 သုဒ္ဓဘာဝံ ဒဿေန္တော၊ အက္ကောသိတုကာမဿ ဒါသိယာ ပုက္ကောတိ
 ဒါသိကုန္တိမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေ ဒေါသံ ဒဿေတွာ အက္ကောသနံ ဝိယ ဘဂဝတော
 မာတုကုန္တိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေ ဒေါသံ ဒဿေတွာ အက္ကောသန္တောပိ
 ဝေမာဟာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဂဗ္ဘတောတိ ဒေဝလောကပ္ပဋိသန္ဓိတော။
 တေနေဝါဟ “အဘဗ္ဗော ဒေဝလောကူပပတ္တိံ ပါပုဏိတုန္တိ အဓိပ္ပါယော”တိ။
 “ဟိနော ဝါ ဂဗ္ဘော အဿာတိ အပဂဗ္ဘော”တိ ဣမဿ ဝိဂ္ဂဟဿ ဧကေန
 ပရိယာယေန အဓိပ္ပါယံ ဒဿေန္တော အာဟ “ဒေဝလောကဂဗ္ဘပရိဗာဟိ-
 ရုတ္တာ အာယတိံ ဟိနဂဗ္ဘပဋိလာဘဘာဂီ”တိ။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအက္ကော။
 ယသ္မာ အာယတိမ္ပိ ဟိနဂဗ္ဘပဋိလာဘဘာဂီ၊ တသ္မာ ဟိနော ဝါ ဂဗ္ဘော
 အဿာတိ အပဂဗ္ဘောတိ အဓိပ္ပါယော။ ပုန တဿေဝ ဝိဂ္ဂဟဿ
 “ကောဓဝသေန ။ပ။ ဒဿေန္တော”တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယဿ အနုရူပံ ကတွာ
 အဓိပ္ပါယံ ဒဿေန္တော အာဟ “ဟိနော ဝါဿ မာတုကုန္တိသ္မိံ ဂဗ္ဘဝါသော
 အဟောသိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ။ ဂဗ္ဘ-သဒ္ဓေါ အတ္ထိ မာတုကုန္တိပရိယာယော
 “ဂဗ္ဘေ ဝသတိ မာဏဝေါ”တိအာဒိသု ဝိယ။ အတ္ထိ မာတုကုန္တိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တသတ္တ-
 ပရိယာယော “အန္တမသော ဂဗ္ဘပါတနံ ဥပါဒါယာ”တိအာဒိသု ဝိယ။ တတ္ထ
 မာတုကုန္တိပရိယာယံ ဂဟေတွာ အတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ “အနာဂတေ
 ဂဗ္ဘသေယျာ”တိ။ ဂဗ္ဘေ သေယျာ ဂဗ္ဘသေယျာ။ အနုတ္တရေန မဂ္ဂေနာတိ အဂ္ဂ-
 မဂ္ဂေန။ ကမ္မကိလေသာနံ မဂ္ဂေန ဝိဟတတ္တာ အာဟ “ဝိဟတကာရဏတ္တာ”တိ။
 ဣတရာ တိဿောပီတိ အဏှဇသံသေဒဇဩပပါတိကာ။ ဧတ္ထ စ ယဒိပိ “အပ-
 ဂဗ္ဘော”တိ ဣမဿ အနုရူပတော ဂဗ္ဘသေယျာ ဧဝ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ပသင်္ဂတော ပန
 လဗ္ဘမာနံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝတ္တု ဝဇ္ဇတိတိ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိပိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣဒါနိ သတ္တပရိယာယဿ ဂဗ္ဘ-သဒ္ဓဿ ဝသေန ဝိဂ္ဂဟနာနတ္ထံ
 ဒဿေန္တော အာဟ “အပိစာ”တိအာဒိ။ ဣသ္မိံ ပန ဝိကပ္ပေ ဂဗ္ဘသေယျာ
 ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ ဥဘယမ္ပိ ဂဗ္ဘသေယျဝသေနေဝ ဝုတ္တန္တိပိ ဝဒန္တိ။ နနု စ
 “အာယတိံ ဂဗ္ဘသေယျာ ပဟိနာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဂဗ္ဘဿ သေယျာ ဧဝ ပဟိနာ၊
 န ပန ဂဗ္ဘောတိ အာပဇ္ဇတိတိ အာဟ “ယထာ စာ”တိအာဒိ။ အထ “အဘိ-
 နိဗ္ဗတ္တိ”တိ ဧတ္တကမေဝ အဝတွာ ပုနဗ္ဘဝဂ္ဂဟဏံ ကိမတ္ထန္တိ အာဟ “အဘိနိဗ္ဗတ္တိ
 စ နာမာ”တိအာဒိ။ အပုနဗ္ဘဝဘူတာတိ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ဓမ္မာနံ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တိ။

၁-၃ ၅-၃၅၃-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၂-၆ ၃-၁၃၄-ပိဋေ။

ဓမ္မဓာတုန္တိ ဣတ္ထ ဓမ္မေ အနဝသေသေ ဓာရေတိ ယာထာဝတော ဥပဓာရေ-
 တိတိ ဓမ္မဓာတု၊ ဓမ္မာနံ ယထာသဘာဝတော အဝဗုဇ္ဈနသဘာဝေါ၊ သဗ္ဗ-
 ညုတညာဏသေတံ အဓိဝစနံ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာတိ သစ္စိကတွာ၊ ပဋိလဘိတွာတိ
 အတ္ထော၊ ပဋိလာဘဟေတူတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော
 ဟောတိတိ ရုစိဝသေန ပရိဝတ္တေတွာ ဒေသေတုံ သမတ္တတာ ဒေသနာ-
 ဝိလာသော၊ တံ ပတ္တော အဓိဂတောတိ အတ္ထော။ ကရုဏာဝိပ္ပာရန္တိ သဗ္ဗ-
 သတ္တေသု မဟာကရုဏာယ ဖရဏံ။ တာဒိလက္ခဏမေဝ ပုန ဥပမာယ
 ဝိဘာဝေတွာ ဒေသေန္တော အာဟ “ပထဝီသမစိတ္တတ”န္တိ။ ယထာ ပထဝီ
 သုစိအသုစိနိက္ခေပန္တေဒနဘေဒနာဒိသု န ဝိကမ္ပတိ၊ အနုရောဓဝိရောဓံ န
 ပါပုဏာဘိ၊ ဧဝံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု လာဘာလာဘာဒိသု အနုရောဓဝိရောဓပဟာ-
 နတော အဝိကမ္ပိဘစိတ္တတာယ ပထဝီသမစိတ္တတန္တိ အတ္ထော။ အကုပ္ပဓမ္မတန္တိ
 ဣတ္ထ အကုပ္ပဓမ္မော နာမ ဖလသမာပတ္တိတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ “ပရေသု ပန
 အက္ခောသန္တေသုပိ အတ္တနော ပထဝီသမစိတ္တတာယ အကုပ္ပနသဘာဝတန္တိ
 ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော”တိ အမှာကံ ခန္တိ။ ဇရာယ အနုသဋ္ဌန္တိ
 ဇရာယ ပလိဝေဋ္ဌိတံ။ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုဒ္ဓတာယ အာသန္နုပုတ္တိမရဏန္တိ သမ္ဘာဝန-
 ဝသေန “အဇ္ဇ မရိတွာ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။ “မဟန္တေန ခေါ ပန ဥဿာ-
 ဟေနာ”တိ “သာဓု ခေါ ပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ”တိ
 ဧဝံ သဉ္စာတမဟုဿာဟေန။ အပ္ပဋိသမံ ပုရေဇာတဘာဝန္တိ အနညဿာဓာ-
 ရဏံ ပုရေဇာတဘာဝံ။ နတ္ထိ ဧတဿ ပဋိသမောတိ အပ္ပဋိသမော၊ ပုရေ-
 ဇာတဘာဝေါ။

ပက္ခေ ဝိရနန္တာတိ ပက္ခေ စာလေန္တာ။ နိက္ခမန္တာနန္တိ နိဒ္ဒါရဏေ သာမိ-
 ဝစနံ၊ နိက္ခန္တေသုတိ အတ္ထော။

သော ဇေဋ္ဌော ဣတိ အဿ ဝစနိယောတိ ယော ပဌမတရံ အဏ္ဏကော-
 သတော နိက္ခန္တော ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကော၊ သော ဇေဋ္ဌောတိ ဝစနိယော အဿ၊
 ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ သပ္ပဋိပါဒေန္တောတိ သံသန္တေန္တော။ တိဘူမ-
 ပရိယာပန္နာပိ သတ္တာ အဝိဇ္ဇာကောသဿ အန္တော ပဝိဋ္ဌာ တတ္ထ တတ္ထ
 အပ္ပဟိနာယ အဝိဇ္ဇာယ ဝေဋ္ဌိတတ္တာတိ အာဟ “အဝိဇ္ဇာကောသဿ
 အန္တော ပဝိဋ္ဌေသု သတ္တေသု”တိ။ အဏ္ဏကောသန္တိ ဝိဇကပါလံ။
 လောကသန္တိဝါသေတိ လောကောယေဝ သင်္ဂမ္မ သမာဂမ္မ နိဝါသနဋ္ဌေန
 လောကသန္တိဝါသော၊ သတ္တနိကာယော။ သမ္မာသမ္ပောဓိန္တိ ဣတ္ထ သမ္မာတိ
 အဝိပရိတတ္ထော၊ သံ-သဒ္ဓေါ သာမန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ၊ တသ္မာ သမ္မာ

အဝိပရိတေနာကာရေန သယမေဝ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ သမ္မာသမ္ဗောဓိတိ မဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “သမ္မာ သာမဉ္ဇ ဗောဓိ” န္တိ။ သမ္မာ သယမေဝ စ ဗုဇ္ဈနကန္တိ အတ္ထော။ သမ္မာတိ ဝါ ပသတ္ထဝစနော၊ သံ-သဒ္ဓေါ သုန္ဒရဝစနောတိ အာဟ “အထ ဝါ ပသတ္ထံ သုန္ဒရဉ္ဇ ဗောဓိ” န္တိ။

အသဗ္ဗရုဏဒါယကတ္တာတိ သဗ္ဗရုဏာနံ အဒါယကတ္တာ။ သဗ္ဗရုဏေ န ဒဒါတိတိ ဟိ အသဗ္ဗရုဏဒါယကော၊ အသမတ္ထသမာသောယံ^၁ ဂမကတ္တာ ယထာ “အသုရိယပဿာနိ မုခါနိ” တိ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာတိ ဥပနိဿယဝတော သဟေဝ အရဟတ္တဖလေန တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဒေတိ။ နန စေတ္ထ တိသု ဝိဇ္ဇာသု အာသဝက္ခယဉာဏဿ မဂ္ဂပရိယာပန္နတ္တာ ကထမေတံ ယုဇ္ဇတိ “မဂ္ဂေါ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဒေတိ” တိ? နာယံ ဒေါသော၊ သတိပိ အာသဝက္ခယဉာဏဿ မဂ္ဂပရိယာပန္နဘာဝေ အဋ္ဌဂီကေ မဂ္ဂေ သတိ မဂ္ဂဉာဏေန သဒ္ဓိံ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောန္တိတိ “မဂ္ဂေါ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဒေတိ” တိ ဝုစ္စတိ။ အ အဘိညာတိ ဣတ္ထာပိ ဒေဝေ နယော။ သာဝကပါရမိဉာဏန္တိ အဂ္ဂသာဝကေဟိ ပဋိလဘိတဗ္ဗမေဝ လောကီယလောကုတ္တရဉာဏံ။ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏန္တိ ဣတ္ထာပိ ဣဒိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနုညာသိန္တိ ဇာနိ။ ဇာနနဉ္ဇ န အနုဿဝါဒိဝသေနာတိ အာဟ “ပဋိဝိဇ္ဈိ” န္တိ။ ပစ္စက္ခမကာသိန္တိ အတ္ထော။ ပဋိဝေဓောပိ န ဒူရေ ဌိတဿ လက္ခဏပုဋိဝေဓော ဝိယာတိ အာဟ “ပတ္တောနိ” တိ။ ပါပုဏိန္တိ အတ္ထော။ ပါပုဏနဉ္ဇ န သယံ ဂန္ဓာတိ အာဟ “အဓိဂတောနိ” တိ။ သန္တာနေ ဥပ္ပါဒနဝသေန ပဋိလဘိန္တိ အတ္ထော။

ဩပဗ္ဗသဗ္ဗဒိပါဒနန္တိ ဩပဗ္ဗတ္ထဿ ဥပမေယျေန သမ္ဗဒေဝ ပဋိပါဒနံ။ အတ္ထေနာတိ ဥပမေယျတ္ထေန။ ယထာ ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍေသု တိဝိဓကိရိယာကရဏံ ကုက္ကုဋုတ္ထာပကာနံ အဏ္ဍကောသတော နိက္ခမနဿ မူလကာရဏံ။ ဧဝံ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ ဘဂဝတော တိဝိဓာနုပဿနာကရဏံ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသတော နိက္ခမနဿ မူလကာရဏန္တိ အာဟ “ယထာ ဟိ တဿာ ကုက္ကုဋိယာ။ ပ။ တိဝိဓာနုပဿနာကရဏ” န္တိ။ “သန္တာနေ” တိ ဝုတ္တတ္တာ အဏ္ဍသဒိသတာ သန္တာနဿ၊ ဗဟိ နိက္ခန္တိကုက္ကုဋုတ္ထာပကာသဒိသတာ ဗုဒ္ဓရုဏာနံ၊ ဗုဒ္ဓရုဏာတိ စ အတ္ထတော ဗုဒ္ဓေါယေဝ “တထာဂတဿ ခေါဇေဝံ ဝါသေဋ္ဌ အဓိဝစနံ ဓမ္မကာယော ဣတိပိ” တိ ဝစနတော။ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသဿ တနုဘာဝေါတိ ဗလဝိပဿနာဝသေန အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသဿ တနုဘာဝေါ၊ ပဋိစ္စာဒနသာမညေန စ အဝိဇ္ဇာယ အဏ္ဍကောသသဒိသတာ။ မုဒုဘူတဿပိ ခရဘာဝါပတ္တိ

၁-အယုတ္တသမာသောယံ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၃၅၂-ပိဋေ)

ဟောတီတိ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “ထဒ္ဓခရဘာဝေါ”တိ ဝုတ္တံ။ တိက္ခခရဝိပုသန္တသျှရ-
 ဘာဝေါတိ ဧတ္ထ ပရိဂ္ဂယမာနေသု သင်္ခါရေသု ဝိပဿနာဉာဏဿ သမာဓိန္ဒြိယ-
 ဝသေန သုခါနုပ္ပဝေသော တိက္ခတာ၊ အနုပဝိသိတွာပိ သတိန္ဒြိယဝသေန
 အနတိက္ကမနတော အကုဏ္ဏတာ ခရဘာဝေါ။ တိက္ခောပိ ဟိ ဧကစ္စော သရော
 လက္ခံ ပတွာ ကုဏ္ဏော ဟောတိ၊ န တထာ ဣဒံ။ သတိပိ ခရဘာဝေ သုခ-
 မပ္ပဝတ္တိဝသေန ကိလေသသမုဒါစာရသင်္ခါတရဟိတတာယ သဒ္ဓိန္ဒြိယဝသေန
 ပသန္တဘာဝေါ။ သတိပိ ပသန္တဘာဝေ အန္တရာ အနောသတ္တိတွာ ကိလေသ-
 ပစ္စတ္တိကာနံ သုဠု အဘိဘဝနတော ဝိရိယိန္ဒြိယဝသေန သျှရဘာဝေါ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ ဝေမိမေဟိ ပကာရေဟိ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏမေဝ ဂဟိတန္တိ ဒဠုဗ္ဗံ။
 ဝိပဿနာဉာဏဿ ပရိဏာမကာလောဘိ ဝိပဿနာယ ဝုဠာနဂါမိနိဘာဝါ-
 ပတ္တိ။ တဒါ စ သာ မဂ္ဂဉာဏဂဗ္ဘံ ဓာရေန္တိ ဝိယ ဟောတီတိ အာဟ
 “ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏကာလော”တိ။ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာပေတွာတိ သင်္ခါရပေက္ခာယ အနန္တရံ
 သိခါပုတ္တအနုလောမဝိပဿနာဝသေန မဂ္ဂဝိဇာယနတ္ထံ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာပေတွာ။
 အဘိညာပက္ခေတိ လောကိယဘိညာပက္ခေ။ လောကုတ္တရာဘိညာ ဟိ
 အဝိဇ္ဇဏှကောသံ ပဒါလိတာ။ ပေါတ္တကေသုပန ကတ္ထစိ “ဆာဘိညာပက္ခေ”တိ
 လိခန္တိ၊ သော အပါဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇေဋ္ဌော သေဋ္ဌောဘိ ဝုဒ္ဓတမတ္တာ ဇေဋ္ဌော၊ သဗ္ဗဂုဏေဟိ ဥတ္တမတ္တာ
 ပသတ္တတမောတိ သေဋ္ဌော။

ဣဒါနိ “အာရဒ္ဓိ ခေါ ပန မေ မြာဟ္မဏ ဝိရိယ”န္တိ အာဒိကာယ ဒေသနာယ
 အနုသန္တိ ဒသေသန္တော အာဟ “ဝေ ဘဂဝါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂတော
 ပဘူတီတိ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗဘာဂိယဝိရိယာရဟ္မာဒိတော ပဠာယ။ ပုဋ္ဌဿတိ-
 နာတိ ဝိနဠဿတိနာ၊ သတိဝိရဟိတေနာတိ အတ္ထော။ သာရဒ္ဓကာယေနာတိ
 သဒရထကာယေန။ ဗောဓိမဏှောတိ ဗောဓိသင်္ခါတဿ ဉာဏဿ မဏှာဘာဝ-
 ပုတ္တေ ဌာနေ။ ဗောဓိတိ ဟိ ပညာ ဝုစ္စတိ၊ သာ ဧတ္ထ မဏှာ ပသန္တာ ဇာတာတိ
 သော ပဒေသော “ဗောဓိမဏှော”တိ ပညာတော။ ပဂ္ဂဟိတန္တိ အာရဒ္ဓိ သိထိလံ
 အကတွာ ဒဠုပရက္ကမသင်္ခါတုဿဟနဘာဝေန ဂဟိတံ။ တေနာဟ “အသိထိ-
 လပ္ပဝတ္တိတ”န္တိ။ အသန္တိနန္တိ အသင်္ကံစိတံ ကောသဇ္ဇဝသေန သင်္ကောစံ အနာ-
 ပန္တံ။ ဥပဋ္ဌိတာတိ ဩဂါဟနသင်္ခါတေန အဝိလာပနဘာဝေန အာရမ္မဏံ ဥပ-
 ဂန္တာ ဌိတာ။ တေနာဟ “အာရမ္မဏာဘိပုဒိဘာဝေနာ”တိ။ သမ္မောသဿ
 ဝိဒ္ဓိသနဝသေန ပဝတ္တိယာ န သမ္မုဠာတိ အသမ္မုဠာ။ ကိဉ္ဇာပိ စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ-
 ဝသေန စိတ္တမေဝ ပဿဒ္ဓိ၊ ကာယပ္ပဿဒ္ဓိဝသေနေဝ စ ကာယော ပဿဒ္ဓေါ

ဟောတိ၊ တထာပိ ယသ္မာ ကာယပ္ပဿန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စိတ္တပ္ပဿန္တိယာ သဟေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န ဝိနာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာယစိတ္တပ္ပဿန္တိဝသေနာ” တိ။ ကာယပ္ပဿန္တိယာ ဥဘယေသမ္ဘိ ကာယာနံ ပဿန္တနာဝဟတ္တာ ဝုတ္တံ “ရူပကာယောပိ ပဿန္တေယေဝ ဟောတိ” တိ။

သော စ ခေါတိ သော စ ခေါ ကာယော။ ဝိဂတဒရထောတိ ဝိဂတ-
ကိလေသဒရထော။ နာမကာယေ ဟိ ဝိဂတဒရထေ ရူပကာယောပိ ဝူပသန္တဒ-
ရထပရိဋ္ဌာဟော ဟောတိ။ သမ္မာ အာဟိတန္တိ နာနာရမ္မဏေသု ဝိဓာဝနသင်္ခါတံ
ဝိက္ခေပံ ဝိစ္ဆိန္တိတွာ ဧကသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ အဝိက္ခိတ္တဘာဝါပါဒနေန
သမ္ပဒေဝ အာဟိတံ ဌပိတံ။ တေနာဟ “သုဋ္ဌ၊ ဌပိတ” န္တိအာဒိ။ စိတ္တဿ
အနေကဂ္ဂဘာဝေါ ဝိက္ခေပဝသေန စဉ္စလတာ၊ သာ သတိ ဧကဂ္ဂတာယ န
ဟောတိတိ အာဟ “ဧကဂ္ဂံ အစလံ နိပ္ပန္နန” န္တိ။ ဧတ္ထာဝတာတိ “အာရဒ္ဓိ
ခေါ ပနာ” တိအာဒိနာ ဝိရိယသတိပဿန္တိသမာဓိနိ ကိစ္စသိဒ္ဓိဒဿနေန။ နန
စ သဒ္ဓါပညာနမ္ဘိ ကိစ္စသိဒ္ဓိ ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလဒါယ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ? သစ္စံ၊
သာ ပန နာနန္တရိကဘာဝေန အဝုတ္တသိဒ္ဓါတိ န ဂဟိတာ။ အသတိ
ဟိ သဒ္ဓါယ ဝိရိယာရမ္ဘာဒိနံ အသမ္ပဝေါယေဝ၊ ပညာပရိဂ္ဂဟေ စ နေသံ
အသတိ ဉာယာရမ္ဘာဒိဘာဝေါ န သိယာ၊ တထာ အသလ္လိနာသမ္မောသတာ-
ဒယော ဝိရိယာဒိနန္တိ အသလ္လိနတာဒိဂ္ဂဟဏေနေဝေတ္ထ ပညာကိစ္စသိဒ္ဓိ
ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဈာနဘာဝနာယံ ဝါသမာဓိကိစ္စံ အဓိကံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ
သမာဓိပရိယောသာနာဝ ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလဒါ ကထိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အတိတဘဝေ ခန္ဓာ တပုဂ္ဂိုလဒါနိ နာမဂေါတ္တာနိ စ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံတွေဝ
ဂဟိတန္တိ အာဟ “ကိံ ဝိဒိတံ ကရေတိ? ပုဗ္ဗေနိဝါသ” န္တိ။ မောဟော
ပဋိစ္စာဒကဋ္ဌေန တမော ဝိယ တမောတိ အာဟ “သွေဝ မောဟော” တိ။
ဩဘာသကရုဏဋ္ဌေနာတိ ကာတဗ္ဗတော ကရုဏံ။ ဩဘာသောဝ ကရုဏံ
ဩဘာသကရုဏံ။ အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ဩဘာသဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗဋ္ဌေ-
နာတိ အတ္ထော။ သေသံ ပသံသာဝစနန္တိ ပဋိပက္ခဝိဓမနပဝတ္တိဝိသေသာနံ
ဗောဓနတော ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာတိ ဧတေန ဝိဇာနနဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာတိ
အယမ္ဘိ အတ္ထော ဒီပိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ကသ္မာ? ယသ္မာ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ” တိ
ဧတေန ဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခာ အဝိဇ္ဇာ။ ပဋိပက္ခတာ စဿာ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန
ဝိဇ္ဇာယ စ ပဟာယကဘာဝေနာတိ ဒဿေတိ။ သေ နယော ဣတရသ္မိမ္ဘိ
ပဒဒ္ဓယေတိ ဣမိနာ “တမော ဝိဟတော ဝိနဋ္ဌော။ ကသ္မာ? ယသ္မာ
အာလောကော ဥပ္ပန္နော” တိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိသတိ။ ကိလေသာနံ

အာတာပနပရိတာပနဋ္ဌေန ဝိရိယံ အာတာပေါတိ အာဟ “ဝိရိယာတာပေန အာတာပိနော”တိ၊ ဝိရိယဝတောတိ အတ္ထော။ ပေသိတက္ကဿာတိ ယထာ-
မိပ္ပေတက္ကသိဒ္ဓိံ ပတိ ဝိဿဋ္ဌစိက္ကဿ။ ယထာ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော
ပဟိတက္ကဿ ဝိဟရတောတိ အညဿပိ ကဿစိ မာဒိသဿာတိ အမိပ္ပိ-
ယော။ ပစာနာနုယောဂဿာတိ သမ္ပပ္ပစာနမနုယုတ္တဿ။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏပရိဂ္ဂဟိတန္တိ န ပဌမဒုတိယဉာဏဒွယာဓိဂမံ ဝိယ
ကေဝလန္တိ အမိပ္ပိယော။ ဒဿေန္တောတိ နိဂမနဝသေန ဒဿေန္တော။
သရူပတော ဟိ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတမေဝါတိ။

တိက္ခတ္တံ ဇာတောတိ ဣမိနာ ပန ဣဒံ ဒဿေတိ—“အဟံ ပြာဟူဏ
ပဌမဝိဇ္ဇာယ ဇာတောယေဝ ပုရေဇာတဿ သဟဇာတဿ ဝါ အဘာဝ-
တော သဗ္ဗေသံ ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော၊ ကိမင်္ဂံ ပန တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ တိက္ခတ္တံ
ဇာတော”တိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန အတိတံသဉာဏန္တိ အတိတာရမ္မဏ-
သဘာဂတာယ တဗ္ဘာဝိဘာဝတော စ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန အတိတံ-
သဉာဏံ ပကာသေတွာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ အတိတံသဉာဏန္တိ အတိ-
တက္ခန္ဓာယတနဓာတုသင်္ခါတေ အတိတေ ကောဋ္ဌာသေ အပ္ပင်္ဂိဟတဉာဏံ။
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏတ္တာ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ အနာဂတံသ-
ဉာဏဿ စ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝသေနေဝ ဣဇ္ဈနတော ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ပရိဘဏ္ဍဉာဏတ္တာ
ဒိဗ္ဗစက္ခုဒြိယေဝ စ ဌိတဿ စေတောပရိယဉာဏသိဒ္ဓိတော ဝုတ္တံ “ဒိဗ္ဗစက္ခု-
နာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသဉာဏ”န္တိ။ တတ္ထ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာတိ သပရိဘဏ္ဍေန
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေန။ ပစ္စုပ္ပန္နံသော စ အနာဂတံသော စ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသံ၊
တတ္ထ ဉာဏံ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသဉာဏံ။ အာသဝက္ခယဉာဏာဓိဂမေနေဝ
သဗ္ဗညုတညာဏဿ ဝိယ သေသာသာဓာရဏဆဉာဏဒသဗလဉာဏအာဝေ-
ဏိကဗုဒ္ဓဓမ္မာဒိနမ္ပိ အနညသာဓာရဏာနံ ဗုဒ္ဓဂဏာနံ ဣဇ္ဈနတော ဝုတ္တံ “အာသ-
ဝက္ခယေန သကလလောကီယလောကုတ္တရဂုဏ”န္တိ။ တေနာဟ “သဗ္ဗေပိ
သဗ္ဗညုဂုဏေ ပကာသေတွာ”တိ။

ဝိတိဝိပ္ပျါရပရိပုဏ္ဏဂတ္တစိတ္တောတိ ဝိတိဖရဏေန ပရိပုဏ္ဏကာယစိတ္တော။
အညာဏန္တိ အညာဏဿာတိ အတ္ထော။ မိ-သဒ္ဓယောဂတော ဟိ သာမိ-
အတ္ထေ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

ဝေရဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ သန္တာဂါရံ^၁ နာမ ကော မဟာသာလာဝ။ ဥယျောဂ-
 ကာလာဒီသု ဟိ ရာဇာနော တတ္ထ ဌတော “တ္ထကာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ၊
 တတ္ထကာ ပစ္ဆာ”တိအာဒိနာတတ္ထ နိသိဒိတော သန္တိကရောန္တိ၊ မရိယာဒံ ဗန္ဓန္တိ၊
 တသ္မာ တံ ဌာနံ “သန္တာဂါရံ”န္တံ ဝုစ္စတိ။ ဥယျောဂဌာနတော စ အာဂန္တာ
 ယာဝ ဂေဟေ ဂေါမယပရိဘဏ္ဍာဒိဝသေန ပဋိဇဂ္ဂနံ ကရောန္တိ၊ တာဝ ကေ
 ဒ္ဒေ ဒိဝသေ တေ ရာဇာနော တတ္ထ သန္တိန္တိတိပိ သန္တာဂါရံ။ တေသံ ရာဇုနံ
 သဟ အတ္တာနုသာသနံ အဂါရန္တိပိ သန္တာဂါရံ။ ဂဏရာဇာနော ဟိ တေ၊
 တသ္မာ ဥပ္ပန္နံ ကိစ္စံ ကေဿ ဝသေန န သိဇ္ဈတိ^၂၊ သဗ္ဗေသံ ဆန္ဒော လဒ္ဓိ
 ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေ တတ္ထ သန္တိပတိတော အနုသာသန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “သဟ အတ္တာနုသာသနံ အဂါရံ”န္တိ။ ယသ္မာ ဝါ တတ္ထ သန္တိပတိတော “ဣမသ္မိ”
 ကာလေ ကသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣမသ္မိ ကာလေ ဝပိတု”န္တိအာဒိနာ နယေန ဃရာ-
 ဝါသကိစ္စာနိ သမ္ပန္နယန္တိ၊ တသ္မာ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ ဃရာဝါသံ သန္တရန္တိတိပိ
 သန္တာဂါရံ။

ပုတ္တဒါရဓနာဒိဥပကရဏပရိစ္စာဂေါ ပါရမိယော။ အတ္တနော အင်္ဂ-
 ပရိစ္စာဂေါ ဥပပါရမိယော။ အတ္တနောဝ ဇီဝိတပရိစ္စာဂေါ ပရပတ္တပါရ-
 မိယော။ ဉာတိနံ အတ္တစရိယာ ဉာတတ္ထစရိယာ။ လောကဿ အတ္တစရိယာ
 လောကတ္ထစရိယာ။ ကမ္မဿကတဉာဏဝသေန အနဝဇ္ဇကမ္မာယတနသိပ္ပါ-
 ယတနဝိဇ္ဇာဌာနပရိစယဝသေန ခန္ဓာယတနာဒိပရိစယဝသေန လက္ခဏတ္တယ-
 တီရဏဝသေန စ ဉာဏစာရော ဗုဒ္ဓစရိယာ^၃။ အင်္ဂနယနဓနရဇပုတ္တဒါရ-
 ပရိစ္စာဂဝသေန ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ ပရိစ္စန္ဒေန။ သင်္ဂပိ မဟာပရိစ္စာဂါနံ
 ဒါနပါရမိဘာဝေ ပရိစ္စာဂဝိသေသဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စေ သုဒုက္ကရဘာဝ-
 ဒဿနတ္ထူ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂါနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ၊ တတောယေဝ စ အင်္ဂပရိစ္စာ-
 ဂတော ဝိသုံ နယနပရိစ္စာဂဂ္ဂဟဏံ။ ပရိစ္စာဂဘာဝသာမညေပိ ဓနရဇပရိစ္စာ-
 ဂတော ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂဂ္ဂဟဏဉ္စ ဝိသုံ ကတံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝ သင်္ခေပေါ။

သတ္တသု အနုပဿနာသုတိ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာ-
 နုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-
 နုပဿနာတိ ဣမာသု သတ္တသု အနုပဿနာသု။

၁-မ-၄၃-၁၊ သ်-၄၃-၆-ပိဋေသုပိ ပဿိတဉ္စ။ ၂-န ဆိဇ္ဇတိ (က) ၃-ဗုဒ္ဓိစရိယာ (က)

အနုဝိစ္စကာရန္တိ အဝေစ္စကရဏံ။ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ အနိယျာနိက-
သာသနေ ဌိတာ အတ္တနေော သာဝကတ္ထံ ဥပဂတေ ပဂ္ဂဏန္တိ၊ တာနိ ဒဿေတုံ
“ကသ္မာ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။

အနုပုဋိံ ကထန္တိ အနုပုဋိံ ကထေတဗ္ဗကထံ၊ ကာ ပန သာတိ? ဒါနာဒိ-
ကထာ။ တတ္ထ ဒါနကထာ တာဝ ပစုရဇနေသုပိ ငဝတ္တိယာ သဗ္ဗသတ္တ-
သာဓာရဏတ္တာ သုကရတ္တာ သီလေ ပဘိဋ္ဌာဒုဿ ဥပါယဘာဝတော စ
အာဒိဘော ကထိတာ။ ပရိစ္စာဂသီလော ဟိ ပုဂ္ဂလော ပရိဂ္ဂဟဝတ္ထု။ သု
နိဿင်္ဂဘာဝတော သုခေနေဝ သီလာနိ သမာဒိယတိ၊ တတ္ထ စ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော
ဟောတိ။ သီလေန ဒါယကပ္ပဋိဂ္ဂါဟကဝိသုဋ္ဌိတော ပရာနုဂ္ဂဟံ ဝတ္တာ ပရပိဋ္ဌာ-
နိဝတ္တိဝစနတော ကိရိယာဓမ္မံ ဝတ္တာ အကိရိယာဓမ္မဝစနတော ဘောဂသမ္ပတ္တိ-
ဟေတုံ ဝတ္တာ ဘဝသမ္ပတ္တိဟေတုဝစနတော စ ဒါနကထာနန္တရံ သီလကထာ
ကထိတာ။ “တဉ္စသီလံ ဝဋ္ဋနိဿိတံ၊ အယံ ဘဝသမ္ပတ္တိ တဿ ဖလ”န္တိ ဒဿနတ္ထံ၊
“ဣမေဟိ စ ဒါနသီလမယေဟိ ပဏီတပဏီတတရားဒိဘေဒဘိန္ဓေဟိ ပုညကိရိယ-
ဝတ္ထုဟိ တော စာတုမဟာရာဇိကာဒိသု ပဏီတပဏီတတရားဒိဘေဒဘိန္ဓော အပ-
ရိမေယျာ ဒိဗ္ဗဘောဂသမ္ပတ္တိယော လဒ္ဓဗ္ဗာ”တိ ဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သဂ္ဂကထာ။
“သွာယံ သဂ္ဂေါရာဂါဒိဟိ ဥပတ္တိလိဋ္ဌော၊ သဗ္ဗထာနုပတ္တိလိဋ္ဌော အရိယမဂ္ဂေါ”တိ
ဒဿနတ္ထံ သဂ္ဂါနန္တရံ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂဉ္စ ကထေန္တေန တဒဓိဂမူပါယသန္တဿနတ္ထံ
သဂ္ဂပရိယာပန္နာပိ ပဂေဝ ဣတရေ သဗ္ဗေပိ ကာမာ နာမ ဗဟ္မာဒိနဝါ အနိစ္စာ
အဒ္ဓါဝါဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ ကာမာနံ အာဒိနဝေါ၊ “ဟိနာဂမ္မာ ပေါထုဇ္ဇနိကာ
အနရိယာ အနတ္တသံဟိတာ”တိ တေသံ ဩကာဓော လာမကဘာဝေါ၊ သဗ္ဗေပိ
ဘဝါ ကိလေသာနံ ဝတ္ထုဘူတာတိ တတ္ထ သံကိလေသော၊ သဗ္ဗသော သံကိ-
လေသဝိပုမုတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ နေက္ခဗ္ဗေ အာနိသံသော စ ကထေတဗ္ဗောတိ အယ-
မတ္ထော မဂ္ဂန္တိတိ ဣတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေန အာဒိ-အတ္ထေန ဒီပိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သုခါနံ နိဒါနန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ သမ္မရာယိကာနံ နိဗ္ဗာနုပသံဟိတာ-
နဉ္စာတိ သဗ္ဗေသမ္ဗိ သုခါနံ ကာရဏံ။ ယံ ဟိ ကိဉ္စိ လောကေ ဘောဂသုခံ
နာမ၊ တံ သဗ္ဗံ ဒါနာဒိနန္တိ ပါကဇောယမတ္ထော။ ယံ ပန ဈာန-
ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနုပုဋိသံယုတ္တံ သုခံ၊ တဿပိ ဒါနံ ဥပနိဿယပစ္စယော
ဟောတိယေဝ။ သမ္ပတ္တိနံ မူလန္တိ ယာ ဣမာ လောကေ ပဒေသရဇ္ဇသိရိဿ-
ရိယသတ္တရတနသမုဇ္ဇလစက္ကဝတ္တိသမ္ပဒါတိ ဧဝံပဘေဒါ မာနသိကာ သမ္ပတ္တိ-
ယော၊ ယာ စ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဂတာ၂ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော၊ ယာ ဝါ ပနညာပိ

၁-ဒိ-၇၂-၆၆-ပိဋ္ဌာဒိသုပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-စာတုမဟာရာဇိကစာတုမဟာရာဇောဒိဘေဒါ (ဒိ-၇၂-၆၇-ပိဋ္ဌေ)

သမ္ပတ္တိယော၊ တာသံ သဗ္ဗာသံ ဣဒံ မူလကာရဏံ။ **ဘောဂါနန္တိ** ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗဋ္ဌေန “ဘောဂေါ”တိ လဒ္ဓနာမာနံ ဝိယမနာပိယရူပါဒိနံ တဗ္ဗိဿယာနံ ဝါ ဥပဘောဂသုခါနံ ပတိဋ္ဌာ နိစ္စလာဓိဋ္ဌာနတာယ။ **ဝိသမဂတဿာတိ** ဗျသန- ပုတ္တဿ။ **တာဏန္တိ** ရက္ခာ တတော ပရိပါလနတော။ **လောဏန္တိ** ဗျသနေဟိ ပရိပါတိယမာနဿ ဩလိယနပုဒေသော။ **ဂတိတိ** ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနံ။ **ပဗ္ဗယဏန္တိ** ပဋိသရဏံ။ **အဝဿယောတိ** ဝိနိပတိတုံ အဒေန္တော နိဿယော။ **အာရမ္မဏန္တိ** ဩလုပ္ပာရမ္မဏံ။

ရတနမယသိဟာသနသဒိသန္တိ သဗ္ဗရတနမယသတ္တင်္ဂမဟာသိဟာသနသ- ဒိသံ။ ဧဝံ ဟိဿ မဟန္တံ ဟုတွာ သဗ္ဗသော ဝိနိပတိတုံ အပ္ပဒါနဋ္ဌော ဒီပိတော ဟောတိ။ **မဟာပထဝီသဒိသံ** ဂတဂတဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌာနဿ လတ္တာပနတော။ ယထာ ဒုဗ္ဗလဿ ပုရိသဿ အာလမ္မနရဇ္ဇ၊ ဥတ္တိဋ္ဌတော တိဋ္ဌတော စ ဥပတ္တမ္ဘော၊ ဧဝံ ဒါနံ သတ္တာနံ သမ္ပတ္တိဘဝေ ဥပပတ္တိယာ ဌိတိယာ စ ပစ္စယောတိ အာဟာ **“အာလမ္မနဋ္ဌေန အာလမ္မနရဇ္ဇုသဒိသ”**န္တိ။ **ဒုက္ခနိတ္တရဏဋ္ဌေနာတိ** ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခဋ္ဌာနနိတ္တရဏဋ္ဌေန။ **သမဿာသနဋ္ဌေနာတိ** လောဘမစ္ဆရိယာဒိပဋိသတ္တုပဒ္ဓဝတော သမဿာသနဋ္ဌေန။ **ဘယပရိတ္တာဏဋ္ဌေနာတိ** ဒါလိဒ္ဓိယဘယတော ပရိပါလနဋ္ဌေန။ **မစ္ဆေရမလာဒိဟိတိ** မစ္ဆေရလောဘဒေါသမဒဏ္ဍဿာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒိစိတ္တမလေဟိ။ **အနုပလိတ္တဋ္ဌေနာတိ** အနုပတ္တိလိဋ္ဌတာယ။ **တေသန္တိ** မစ္ဆေရမလာဒိနံ။ **တေသံ** ဧဝ **ဒုရာသဒဋ္ဌေန။ အသန္တာသနဋ္ဌေနာတိ** သန္တာသဟေတုအဘာဝေန။ ယော ဟိ ဒါယကော ဒါနပတိ၊ သော သမ္ပတိပိ န ကုတောစိ သန္တသတိ၊ ပဂေဝ အာယတိ။ **ဗလဝန္တဋ္ဌေနာတိ** မဟာဗလဝတာယ။ ဒါယကော ဟိ ဒါနပတိ သမ္ပတိ ပက္ခဗလေန ဗလဝါ ဟောတိ၊ အာယတိ ပန ကာယ- ဗလာဒိဟိပိ။ **အဘိမင်္ဂလသမ္ပတဋ္ဌေနာတိ** “ဝမိကာရဏ”န္တိ အဘိသမ္ပတ- ဘာဝေန။ ဝိပတ္တိဘဝတော သမ္ပတ္တိဘဝပနယနံ **ခေမန္တဘူမိသမ္မာပနံ**။

ဣဒါနိ မဟာဗောဓိစရိယဘာဝေနပိ ဒါနဂုဏံ ဒဿေတုံ **“ဒါနံ နာမေတ”**န္တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အတ္တာနံ နိယျာတေန္တေနာတိ ဧတေန “ဒါနဖလံ သမ္ပဒေဝ ပဿန္တာ မဟာပုရိသာ အတ္တနော ဇိဝိတဗ္ဗိ ပရိစ္စဇန္တိ၊ တသ္မာ ကော နာမ ဝိညုဇာတိကော ဗာဟိရေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပဂေဝ သင်္ဂ ကရေယျာ”တိ ဩဝါဒံ ဒေတိ။ ဣဒါနိ ယာ လောကိယာ လောကုတ္တရာ စ ဥက္ကံသဂတာ သမ္ပတ္တိယော၊ တာ သဗ္ဗာ ဒါနတောယေဝ ပဝတ္တန္တိတိ ဒဿေန္တော **“ဒါနဗ္ဗိ”**တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ သက္ကမာရဗြဟ္မသမ္ပတ္တိယော အတ္တဟိတာယ ဝေ၊ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိ ပန အတ္တဟိတာယ ပရဟိတာယ စာတိ ဒဿေတုံ သာ တာသံ ပရေတော စက္ကဝတ္တိ- သမ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ။ တော လောကီယာ၊ ဣမာ ပန လောကုတ္တရာတိ ဒဿေတုံ “သာဝကပါရမိဉာဏ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တာသုပိ ဥက္ကဋ္ဌ၊က္ကဋ္ဌတရုက္ကဋ္ဌတမတံ ဒဿေတုံ ကမေန ဉာဏတ္တယံ ဝုတ္တံ။ တေသံ ပန ဒါနဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။ ဧတေနော တဿ ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိယာပိ ပစ္စယဘာဝေါ ဒီပိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒါနဉ္စ နာမ ဒက္ခိဏေယျေသု ဟိတဇ္ဈာသယေန ပူဇနဇ္ဈာသယေန ဝါ အတ္တနော သန္တကဿ ပရေသံ ပရိစ္စဇနံ၊ တသ္မာ ဒါယကော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပရေ ဟန္တိ၊ ပရေသံ ဝါ သန္တကံ ဟရတိတိ အဋ္ဌာနမေတန္တိ အာဟ “ဒါနံ ဒေန္တော သီလံ သမာဒါတုံ သက္ကောတိ”တိ။ သီလာလင်္ကာရသဒိသော အလင်္ကာရော နတ္ထိ သောဘာဝိသေသာဝဟတ္တာ သီလဿ။ ‘သီလပုပ္ဖသဒိသံ ပုပ္ဖံ နတ္ထိတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ သီလဂန္ဓသဒိသော ဂန္ဓော နတ္ထိတိ ဧတ္ထ “စန္ဒနံ တဂရံ ဝါပိ”တိအာဒိကာဝါထာ၊ “ဂန္ဓော ဣသိနံ စိရဒိက္ခိတာနံ၊ ကာယာ စုဘော ဂစ္ဆတိ မာလုတေနာ”တိအာဒိကာဝါ ဇာတကဂါထာယော စ အာဟ- ရိတွာ ဝတ္တဗ္ဗော။ သီလံ ဟိ သတ္တာနံ အာဘရဏဉ္စေဝ အလင်္ကာရော စ ဂန္ဓဝိလေပနဉ္စ ပရဿ ဒဿနိယဘာဝါဝဟဉ္စ။ တေနာဟ “သီလာလင်္ကာရေန ဟိ”တိအာဒိ။

အယံ သက္ခေါ လဗ္ဘတိတိ ဣဒံ မဇ္ဈိမေဟိ အာရဒ္ဓံ သီလံ သန္ဓာယာဟ။ တေနောဟ သက္ကော ဒေဝရာဇာ—

“ဟိနေန ဗြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္တံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတိ”တိ။

ဣဋ္ဌောဘိ သုခေါ။ ကန္တောတိ ကမနိယော။ မနာပေါတိ မနဝနုနကော။ တံ ပန တဿ ဣဋ္ဌာဒိဘာဝံ ဒဿေတုံ “နိစ္စမေတ္ထ ကိဋ္ဌာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဒေါသောတိ အနိစ္စတာဒိနာ အပ္ပဿာဒါဒိနာ စ ဒူသိတဘာဝေါ၊ ယတော တေ ဝိညူနံ စိတ္တံနာရာဓေန္တိ။ အထ ဝါ အာဒိနံ ဝါတိ ပဝတ္တတိတိ အာဒိနဝေါ၊ ပရမကပဏတာ။ တထာ စ ကာမာ ယထာတထံ ပစ္စဝေက္ခန္တာနံ ပစ္စု- ပတိဋ္ဌန္တိ။ လာမကဘာဝေါတိ အသေဋ္ဌေဟိ သေဝိတဗ္ဗော၊ သေဋ္ဌေဟိ န သေဝိတဗ္ဗောနိဟိနဘာဝေါ။ သံကိလိဿနန္တိ ဝိဗာဓကတာ ဥပတာပကတာ စ။

၁-၃ ၁-၂-ပိဋေ ဓမ္မပဒ။ ၂-၃ ၆-၆-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၃-၃ ၅-၁၀၃-ပိဋေ ဇာတကေ။

နေက္ခမ္ပေ အာနိသံသန္တိ ဧတ္ထ “ယတ္ထကာ ကာမေသု အာဒိနဝါ၊ တပုဂ္ဂိုလက-
 တော တတ္ထကာ နေက္ခမ္ပေ အာနိသံသာ။ အပိစ နေက္ခမ္ပံ နာမေတံ အသမ္မာဓံ
 အသံကိလိဋ္ဌံ၊ နိက္ခန္တံ ကာမေဟိ၊ နိက္ခန္တံ ကာမသညာယ၊ နိက္ခန္တံ ကာမ-
 ဝိတက္ကေဟိ၊ နိက္ခန္တံ ကာမပရိဋ္ဌာဟေဟိ၊ နိက္ခန္တံ ဗျာပါဒသညာယာ” တိအာဒိနာ
 နယေန နေက္ခမ္ပေ အာနိသံသေ ပကာသေသိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယံ ဈာနာဒိသု စ ဂုဏေ
 ဝိဘာဝေသိ ဝက္ကေသိ။ ကလ္လစိတ္တန္တိ ကမ္မနိယစိတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ပဝတ္တိတဒေသနာယ
 အဿဒ္ဓိယာဒိနံ စိတ္တဒေါသာနံ ဝိဂတတ္တာ ဥပရိ ဒေသနာယ ဘာဇနဘာဂူပ-
 ဂမေန ကမ္မက္ခမစိတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ယသ္မာ အဿဒ္ဓိယာဒယော စိတ္တဿ
 ရောဂဘူတာ၊ တဒါ တေ ဝိဂတာ၊ တသ္မာ အာဟ “အရောဂစိတ္တ”န္တိ။ ဒိဋ္ဌိ-
 မာနာဒိကိလေသဝိဂမေန ဗုဒ္ဓစိတ္တံ။ ကာမစ္ဆန္တာဒိဝိဂမေန ဝိနိဝရဏစိတ္တံ။
 သမ္မာပုဂ္ဂိုလတ္ထိယံ ဥဋ္ဌာရဝိဘိပါမောဇ္ဇယောဂေန ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ။ တတ္ထ သဒ္ဓါ-
 သမ္ပတ္တိယာ ပသန္တစိတ္တံ။ ယဒါ ဘဂဝါ အညာသီတိ သမ္ပန္နော။ အထ ဝါ
 ကလ္လစိတ္တန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဝိဂမေန အရောဂစိတ္တံ။ ဗုဒ္ဓစိတ္တန္တိ ဗျာပါဒဝိဂမေန
 မေတ္တာဝသေန အကပ္ပိနစိတ္တံ။ ဝိနိဝရဏစိတ္တန္တိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဝိဂမေန အဝိက္ခေ-
 ပတော တေန အပိဟိတစိတ္တံ။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တန္တိ ထိနမိဒ္ဓဝိဂမေန သမ္ပဂ္ဂဟိတဝသေန
 အလိနစိတ္တံ။ ပသန္တစိတ္တန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာဝိဂမေန သမ္မာပုဂ္ဂိုလတ္ထိယံ အဓိမုတ္တစိတ္တန္တိ
 ဝေမေတ္တ သေသပဒါနံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေယျထာပီတိအာဒိနာ ဥပမာဝသေန သိဟဿ ကိလေသပ္ပဟာနံ
 အရိယမဂ္ဂုပ္ပါဒနဉ္စ ဒေသေတိ။ အပဂတကာဠကန္တိ ဝိဂတကာဠကံ။ သမ္ပ-
 ဒေဝါတိ သုဋ္ဌာဒေဝ။ ရဇနန္တိ နိလဝီတလောဟိတာဒိရ်ဇာတံ။ ပဋိဂ္ဂဏှေ-
 ယျာတိ ဂဏှေယျ၊ ပဘဿရံ ဘဝေယျ။ တသ္မိံယေဝ အာသနေတိ
 တသံယေဝ နိသဇ္ဇာယံ။ ဧတေနဿ လဟုဝိပဿကတာ တိက္ခပညတာ
 သုခပုဂ္ဂိုလဒိပ္ပါဘိညတာ စ ဒဿိတာ ဟောတိ။ ဝိရဇန္တိ အပါယ-
 ဂမနိယရာဂရဇာဒိနံ ဝိဂမေန ဝိရဇံ။ အနဝသေသဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာမလာပဂမေန
 ဝိတမလံ။ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇကိလေသရဇာဘာဝေန ဝါ ဝိရဇံ။ ပဉ္စဝိဂ-
 ဒုသီလျမလဝိဂမေန ဝိတမလံ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနတ္တန္တိ ကသ္မာ
 ဝုတ္တံ၊ နန မဂ္ဂဉာဏံ အသင်္ခတဓမ္မာရမ္မဏန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “တဉ္စိ”-
 တိအာဒိ။ တတ္ထ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ အသမ္မောဟပုဂ္ဂိုလဝေဝသေန ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ
 “ကိစ္စဝသေနာ”တိ။ တတြိဒံ ဥပမာသံသန္တနံ— ဝတ္ထံ ဝိယ စိတ္တံ၊ ဝတ္ထဿ
 အာဂန္တုကမလေဟိ ကိလိဋ္ဌဘာဝေါ ဝိယ စိတ္တဿ ရာဂါဒိမလေဟိ သံကိလိ-
 ဋ္ဌဘာဝေါ၊ ဓောဝနသိလာတလံ ဝိယ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ ဥဒကံ ဝိယ သဒ္ဓါ၊

ဥဒကေန တေမေတွာ ဦးသဂေါမယဆာရိကခါရေဟိ ကာဠကေ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ
 ဝတ္ထဿ ခောဝနပ္ပယောဂေါ ဝိယ သဒ္ဓါသိနေဟေန တေမေတွာ တေမေတွာ
 သတိသမာဓိပညာဟိ ဒေါသေ သိထိလေ ကတွာ သုတာဒိဝိဓိနာ စိတ္တဿ
 သောဓနေ ဝိရိယာရမ္ဘော၊ တေန ပယောဂေန ဝတ္ထေ ကာဠကပဂမော ဝိယ
 ဝိရိယာရမ္ဘေန ကိလေသဝိက္ခန္တနံ၊ ရဂ်ဇာတံ ဝိယ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တေန
 သုဒ္ဓဝတ္ထဿ ပဘဿရဘာဝေါ ဝိယ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသဿ စိတ္တဿ မဂ္ဂေန
 ပရိယောဒပနန္တိ။

“ဒိဋ္ဌဓမ္မော”တိ ဝတွာ ဒဿနံ နာမ ဉာဏဒဿနတော အညမ္ပိ
 အတ္ထိတိ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “ပစ္ဆိမဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။ ပတ္ထိနာမ ဉာဏသမ္ပတ္တိတော
 အညာပိ ဝိဇ္ဇတိတိ တတော ဝိသေသနတ္ထံ “ဝိဒိတဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။
 သာ ပနေသာ ဝိဒိတဓမ္မတာ ဓမ္မေသု ကေဒေသေနပိ ဟောတိတိ
 နိပ္ပဒေသတော ဝိဒိတဘာဝံ ဒဿေတုံ “ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။
 တေနဿ သစ္စာဘိသမ္မောဓိယေဝ ဒီပေတိ။ မဂ္ဂဉာဏံ ဟိ ကောဘိသမယ-
 ဝသေန ပရိညာဒိကိစ္စံ သာဓေန္တံ နိပ္ပဒေသေန စတုသစ္စဓမ္မံ သမန္တတော
 ဩဂါဋ္ဌ နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဒိဋ္ဌော အရိယသစ္စဓမ္မော တေနာ-
 တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော”တိ။ တိဏ္ဏာ ဝိစိကိစ္ဆာတိ သပ္ပင်္ဂါယကန္တာရသဒိသာ
 သောဠသဝတ္ထုကာ အဠဝတ္ထုကာ စ တိဏ္ဏာ နိတ္တိဏ္ဏာ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဝိဂတာ
 ကထံကထာတိ ပဝတ္တိအာဒိသု “ဧဝံ န ခေါ၊ န န ခေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တိကာ
 ဝိဂတာ သမုတ္တိန္တာ ကထံကထာ။ သာရဇ္ဇကရာနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဟိနတ္တာ
 တပ္ပင်္ဂါပက္ခေသု သီလာဒိဂုဏေသု ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ဝေသာရန္တံ ဝိသာရဒဘာဝံ
 ဝေယျတ္တိယံ ပတ္တော။ အတ္တနာ ဧဝ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌတ္တာ န ပရံ ပစ္စေတိ၊
 န စဿ ပရော ပစ္စေတဗ္ဗော အတ္ထိတိ အပရပ္ပစ္စယော။

ဥဋ္ဌိသိတွာ ကတန္တိ အတ္တာနံ ဥဋ္ဌိသိတွာ မာရဏဝသေန ကတံ နိဗ္ဗတ္တိတံ
 မံသံ။ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ ဣ ကမ္မ-သဒ္ဓေါ ကမ္မသာဓနေော အတိတကာလိကော
 စာတိ အာဟ “အတ္တာနံ ပဋိစ္စကတ”န္တိ။ နိမိတ္တကမ္မဿေတံ အဓိဝေဓနံ “ပဋိစ္စ
 ကမ္မံ ဖုသတိ”တိအာဒိသု ဝိယ။ နိမိတ္တကမ္မဿာတိ နိမိတ္တဘာဝေန လဒ္ဓဗ္ဗ-
 ကမ္မဿ။ ကရဏဝသေန ပဋိစ္စကမ္မံ ဣ အတ္ထိတိ မံသံ ပဋိစ္စကမ္မံ ယထာ
 ဗုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓိ၊ တံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ဗုဒ္ဓေါ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၃၅-၁၀၂-ဝိဋ္ဌေ ဇာတကော၊

၃-အဿာဇာနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃-၁၄။ တတိယေ သာဓွေယျာနီတိ သဋ္ဌတ္တာနိ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ
 နယော။ တာနိ ပနဿ သာဓွေယျာဒိနိ ကာယစိတ္တုဇုကတာပဋိပက္ခဘူတာ
 လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသာ။ တတ္ထ ယဿ ကိသ္မိဉ္ဇိ-
 ဒေဝ ဌာနေ ဌာတုကာမဿ သတော ယံ ဌာနံ မနုဿာနံ သပ္ပဋိဘယံ၊ ပုရတော
 ဂန္ဓာ တထေဝ သပ္ပဋိဘယဌာနေဝ ဌာဿာမီတိ န ဟောတိ၊ ဝဉ္ဇနာဓိပ္ပါယဘာ-
 ဝတော ဌာတုကာမဌာနေယေဝ နိခါတတ္ထဗ္ဗော ဝိယ စတ္တာရော ပါဒေ နိစ္စာ-
 လေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ အယံ သဋ္ဌော နာမ၊ ဣမဿ သာဓွေယျဿ ပါကဋကရဏံ။
 တထာ ယဿ ကိသ္မိဉ္ဇိဒေဝ ဌာနေ နိဝတ္တိတွာ ခန္ဓဂတံ ပါတေတုကာမဿ
 သတော ယံ ဌာနံ မနုဿာနံ သပ္ပဋိဘယံ၊ ပုရတော ဂန္ဓာ တထေဝ ပါတေ-
 သာမီတိ န ဟောတိ၊ ပါတေတုကာမဌာနေယေဝ နိဝတ္တိတွာ ပါတေတိ၊ အယံ
 ဣဇော နာမ။ ယဿ ကာလေန ဝါမတော၊ ကာလေန ဒက္ခိဏတော၊ ကာလေန
 ဥဇမဂ္ဂေနဝ စ ဂန္ဓကမဿ သတော ယံ ဌာနံ မနုဿာနံ သပ္ပဋိဘယံ၊
 ပုရတော ဂန္ဓာ တထေဝ ဧဝံ ကရိဿာမီတိ န ဟောတိ၊ ယဒိစ္ဆကံ ဂန္ဓကမ-
 ဌာနေယေဝ ကာလေန ဝါမတော၊ ကာလေန ဒက္ခိဏတော၊ ကာလေန ဥဇမဂ္ဂံ
 ဂစ္ဆတိ၊ တထာ လေဏှံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ဝိဿဇေတုကာမဿ ဣဒံ ဌာနံ သုသမ္ပဋံ
 အာကိဏ္ဏမနုဿံ ရမဏီယံ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝေရူပံ ကာတုံ န ယုတ္တံ၊ ပုရတော
 ဂန္ဓာ ပဋိစ္စန္ဒဌာနေ ကရိဿာမီတိ န ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ကရေတိ၊ အယံ ဖိပ္ပော
 နာမ။ ယဿ ပန ကိသ္မိဉ္ဇိ ဌာနေ မဂ္ဂါ ဥက္ကမ္မ နိဝတ္တိတွာ ပဋိမဂ္ဂံ အာရောဟိတု-
 ကာမဿ သတော ယံ ဌာနံ မနုဿာနံ သပ္ပဋိဘယံ၊ ပုရတော ဂန္ဓာ တထေဝ
 ဧဝံ ကရိဿာမီတိ န ဟောတိ၊ ပဋိမဂ္ဂံ အာရောဟိတုကာမဌာနေယေဝ မဂ္ဂါ
 ဥက္ကမ္မ နိဝတ္တိတွာ ပဋိမဂ္ဂံ အာရောဟတိ၊ အယံ ဝဏော နာမ။ ဣတိ ဣမံ ဇတုဗ္ဗိ-
 ဓမ္မိ ကိရိယံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ယာနိ ခေါ ပနဿ တာနိ သာဓွေယျာနိ ။ ပ ။
 အာဝိကတ္တာ ဟောတိ”တိ။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္တမ္ပံ။

အဿာဇာနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅-၁၆။ ပဉ္စမေယာ ကာစိ ပရိယတ္တိဝါသိပ္ပံ ဝါယသွာ အသဇ္ဈာယန္တဿ
 အနနယုဉ္ဇန္တဿ ဝိနဿတိ၊ နိရန္တရံ ဝါ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ “အသဇ္ဈာယမလာ

၁-ဓမ္မပဒ-၄ ၂-၂၂၂-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတမ္ပံ။

မန္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန ဃရာဝါသံ ဝသန္တဿ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ ဇိဏ္ဏပ္ပဋိသင်္ခရဏာဒီနိ အကရောန္တဿ ဃရံ နာမ ဝိနဿတိ၊ တသ္မာ “အနု-
 ဋ္ဌာနမလာ ဃရာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ ကောသဇ္ဇ-
 ဝသေန သရိရပ္ပဋိဇဂ္ဂနံ ဝါ ပရိက္ခာရပ္ပဋိဇဂ္ဂနံ ဝါ အကရောန္တဿ ကာယော
 ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဟောတိ၊ တသ္မာ “မလံ ဝဏ္ဏဿ ကောသဇ္ဇ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန
 ဂါဝေါ ရက္ခန္တဿ ပမာဒဝသေန နိဒ္ဒါယန္တဿ ဝါ ကိဋ္ဌန္တဿ ဝါ တာ ဂါဝေါ
 အတိတ္ထပက္ခန္ဓနာဒီဟိ ဝါ ဝါဠမိဂစောရာဒိဥပဒ္ဒဝေန ဝါ ပရေသံ သာလိက္ခေ-
 ဣာဒီနိ ဩတရိတွာ ခါဒနဝသေန ဝါ ဝိနာသမာပဇ္ဇန္တိ၊ သယမ္ပိ ဒဏ္ဍံ ဝါ ပရိ-
 ဘာသံ ဝါ ပါပုဏာတိ၊ ပဗ္ဗဇိတံ ဝါ ပန ဆဒ္ဒါရာဒီနိ အရက္ခန္တံ ပမာဒဝသေန
 ကိလေသာ ဩတရိတွာ သာသနာ စာဝေန္တိ၊ တသ္မာ “ပမာဒေါ ရက္ခတော
 မလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သော ဟိဿ ဝိနာသာဝဟေန မလဋ္ဌာနိယတ္တာ မလံ။

ဒုစ္စရိတန္တိ အတိစာရော။ အတိစာရိနိ ဟိ ဣတ္ထိံ သာမိကောပိ ဂေဟာ
 နိဟရတိ၊ မာတာပိတုနံ သန္တိကံ ဂတမ္ပိ “တံ ကုလဿ အင်္ဂါရဘူတာ”၊
 အက္ခိဟိပိ န ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”တိ တံ မာတာပိတရောပိ နိဟရန္တိ၊ သာ အနာထာ
 ဝိစရန္တိ မဟာဒုက္ခံ ပါပုဏာတိ။ တေနဿာ ဒုစ္စရိတံ “မလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒဒတောတိ
 ဒါယကဿ။ ယဿ ဟိ ခေတ္တကသနကာလေ “ဣမသ္မိံ ခေတ္တေ သမ္ပန္နေ
 သလာကဘတ္တာဒီနိ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေတွာပိ နိပ္ပန္နေ သဿေ မစ္ဆေရံ
 ဥပ္ပဇိတွာ စာဂစိတ္တံ နိဝါရေတိ၊ သော မစ္ဆေရဝသေန စာဂစိတ္တေ အဝိရု-
 ဟန္တေ မနဿသမ္ပတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတိ တိဿော သမ္ပတ္တိယော န
 လဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ “မစ္ဆေရံ ဒဒတော မလ”န္တိ။ အညေသုပိ ဝေရူပေသု
 ဒေဝေ နယော။ ပါပကာ ဓမ္မာတိ အကုသလာ ဓမ္မာ။ တေ ပန ဣဓ-
 လောကေ ပရလောကေ စ မလမေဝ။ တတောတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမလတော။
 မလတရန္တိ အတိရေကမလံ။ ဆဋ္ဌာဒီနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

မလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဟာရာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ၊ အသုရာတိ ဒေဝါ ဝိယ န သုရန္တိ န ကိဋ္ဌန္တိ န ဝိရော-
 စန္တိတိ အသုရာ။ သုရာ နာမ ဒေဝါ၊ တေသံ ပဋိပက္ခာတိ ဝါ အသုရာ၊

၁-အင်္ဂါရဘူတာ (ဓမ္မပဒ-၉ ၂-၂၂၃-ပိဋကေ။)
 ၂-ဥဒါန-၉ ၂၇၁၊ သာရဏ္ဏ-၉ ၃-၄၂၈-ပိဋကဒီပနိ ပဿိတမ္ပိ။

ဝေပစ်တ္တိပဟာရာဒါဒယော။ တေသံ ဘဝနံ သိနေရဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂေါ၊ တေ တတ္ထ ပဝိသန္တာ နိက္ခမန္တာ သိနေရပါဒေ မဏ္ဍပါဒိနိ နိဗ္ဗိနိတွာ ကိဋ္ဌန္တာ အဘိ- ရမန္တိ။ သာ တတ္ထ တေသံ အဘိရတိဗ္ဗမေ ဂုဏေ ဒိသွာတိ အာဟ “ယေ ဒိသွာ ဒိသွာ အသုရာ မဟာသပုဗ္ဗေ အဘိရမန္တိ”တိ။

ယသွာ လောကီယာ ဇမ္ဗုဒီပေါ ဟိမဝါ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတသမုဒ္ဒဒဟပဗ္ဗတာ တပ္ပဘဝါ နဒိယောတိ တေတသု ယံ ယံ န မနုဿဂေါစရံ၊ တတ္ထ သယံ သမ္မုဋ္ဌာ အညေပိ သမ္မောဟယန္တိ၊ တသွာ တတ္ထ သမ္မောဟဝိမေနတ္ထံ “အယံ တာဝံ ဇမ္ဗုဒီပေါ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓိ။ ဒသသဟဿယောဇနပရိမာဏော အာယာမ- တော ဝိတ္ထာရတော စာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “တတ္ထာ”တိအာဒိ။ ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထဇော တဒုပဘောဂိသတ္တာနံ ပုညက္ခယေန။ သုန္ဒရဒဿနံ ကုဋ္ဌန္တိ သုဒဿနကုဋ္ဌံ၊ ယံ လောကေ “ဟေမကုဋ္ဌ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ မူလဂန္ဓော ကာလာနုသာရိယာဒိ။ သာရဂန္ဓော စန္ဒနာဒိ။ ဖေဂ္ဂဂန္ဓော သလလာဒိ။ တဂဂန္ဓော လဝင်္ဂါဒိ။ ပပဋိကာဂန္ဓော ကဝိတ္တာဒိ။ ရသဂန္ဓော သဇ္ဇုလသာဒိ။ မတ္တဂန္ဓော တမာလဟိရိဝေရာဒိ။ ပုပ္ဖဂန္ဓော နာဂကုသုမာဒိ။ မလဂန္ဓော ဇာတိဖလာဒိ။ ဂန္ဓဂန္ဓော သဗ္ဗေသံ ဂန္ဓာနံ ဂန္ဓော။ “သဗ္ဗာနိ ပုထုလတော ပညာသ ယောဇနာနိ၊ အာယာမတော ပန ဥဗ္ဗေဓတော ဝိယ ဒ္ဓိယောဇန- သတာနေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

မနောဟရသိလာတလာနိတိ ရတနမယတ္တာ? မနုညသောပါနသိလာတ- လာနိ။ သုပဋိယတ္တာနိတိ တဒုပဘောဂိသတ္တာနံ သာဓာရဏကမ္မုနာဝ သုဋ္ဌု ပဋိယတ္တာနိ သုသဏ္ဍိတာနိ ဟောန္တိ။ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိနိ ဥဒကံ မလံ ကရောန္တိ၊ တဒဘာဝတော ဖလိကသဒိသနိဗ္ဗလောဒကာနိ။ တိရိယတော ဒီဃံ ဥဂ္ဂတ- ကုဋ္ဌန္တိ “တိရုန္ဒါနပဗ္ဗတ”န္တိ အာဟ။ ပုရိမာနိ နာမဂေါတ္တာနိတိ ဧတ္ထ နဒိ နိန္ဒဂါတိအာဒိကံ ဂေါတ္ထံ၊ ဂင်္ဂါ ယမုနာတိအာဒိကံ နာမံ။

သဝမာနာတိ သန္ဓမာနာ။ ပူရုတ္တန္တိ ပုဏ္ဏဘာဝေါ။ မသာရဂလ္လံ “စိတ္တဖလိ- က”န္တိပိ ဝဒန္တိ။ မဟတံ ဘူတာနန္တိ မဟန္တာနံ သတ္တာနံ။ တိမိ တိမိင်္ဂလာ တိမိတိမိင်္ဂလာတိ တိသော မစ္ဆဇာတိယော။ တိမိ ဂိလနသမတ္တာ တိမိင်္ဂလာ။ တိမိဉ္စ တိမိင်္ဂလဉ္စ ဂိလနသမတ္တာ တိမိတိမိင်္ဂလာတိ ဝဒန္တိ။

၁-ကိရ (မ-ဋ္ဌ ၃-၂၄-ပိဋကေ) တိ (ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၇၂-ပိဋကေ) ၂-နာဂကုသုမာဒိ (က) ၃-ဩတရဏတ္ထာယ (က)

မမ သာဝကာတိ သောတာပန္နာဒိကေ အရိယပုဂ္ဂလေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ န သံဝသတိတိ ဥပေါသထကမ္မာဒိဝသေန သံဝါသံ န ကရောတိ။ ဥက္ခိပံတိတိ အပနေတိ။ ဝိပုတ္တိရသောတိ ကိလေသေဟိ ဝိပုစ္ဆနရသော။ သဗ္ဗာ ဟိ သာသန- သမ္ပတ္တိ ယာဝဒေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တဿ ဝိပုတ္တိအတ္တာ။

ရတနာနီတိ ရတိဇနနဋ္ဌေန ရတနာနိ။ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ဟိ ဘာဝိယ- မာနာ ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ အနုပ္ပကံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ပဂေဝ အပရဘာဂေ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယတော ယတော သမ္ပသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတိ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ”န္တိ။

လောကီယရတနနိဗ္ဗတ္တံ ပန ပီတိပါမောဇ္ဇံ န တဿ ကလဘာဂမ္ဘိ အဋ္ဌတိ။ အပိစ—

စိတ္တိကတံ မဟလ္လဉ္စ၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနန္တိ ပဝုစ္စတိပိ။

ယဒိ စ စိတ္တိကတာဒိဘာဝေန ရတနံ နာမ ဟောတိ၊ သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ- ယေဝ ဘူတတော ရတနဘာဝေါ။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဟိ သော အာနု- ဘာဝေါ၊ ယံ သာဝကာ သာဝကပါရမိဉ္ဇာဏံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗောဓိဉ္ဇာဏံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္မောဓိ အဓိဂစ္ဆန္တိ အာသန္ဓကာရဏတ္တာ။ အာသန္ဓ- ကာရဏံ ဟိ ဒါနာဒိဥပနိဿယောတိ ဧဝံ ရတိဇနနဋ္ဌေန စိတ္တိကတာဒိ- အတ္ထေန စ ရတနဘာဝေါ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ သာတိသယော။ တေန ဝုတ္တံ “တတြိမာနိ ရတနာနိ၊ သေယျထိဒံ။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ အာရမ္မဏေ ဩက္ကန္တိတွာ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိယေဝ ဥပဋ္ဌာနန္တိ သတိပဋ္ဌာနံ။ အာရမ္မဏဿ ပန ကာယာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိတ္တော ဝုတ္တံ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။ တထာ ဟိ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု သုဘသုခနိစ္စအတ္တသညာနံ ပဟာနတော အသုဘဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တဘာဝဂ္ဂ- ဟဏတော စ နေသံ ကာယာနုပဿနာဒိဘာဝေါ ဝိဘတ္တော။

သမ္မာ ပဒဟန္တိ ဧတေန၊ သယံ ဝါ သမ္မာ ပဒဟတိ၊ ပသတ္ထံ သုန္ဓရံ ဝါ ပဒဟန္တိတိ သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ သမ္ပဒေဝ ပဓာနဘာဝကရဏတော

၁-၃ ၁-၆ ၇-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ၊ ၂-လောကီယရတနနိဗ္ဗတ္တံ ဥဒါန-၄ ၂၇၅-ပိဋေ သာရတ္ထ-၆ ၃-၄၃၁-ပိဋေ စ၊ ၃-၆-၆ ၂-၃၅၊ သံ-၄ ၃-၁၉၀၊ ခုဒ္ဒကပါဌ-၄ ၁၄၃၊ သုတ္တနိပါတ-၆ ၁-၂၇၂၊ ဟော-နိဒ္ဒေသ-၄ ၂၃၁-ပိဋေသုပိ။

သမ္ပပ္ပဇာနိ၊ ဝိရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ တမ္ပိ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ အနုပ္ပါဒနပ္ပဟာနဝသေန အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒနဋ္ဌာပနဝသေန စ စတုကိစ္စသာဓကတ္တာ ဝုတ္တံ “စတ္တာဇော သမ္ပပ္ပဇာနာ” တိ။

ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ၊ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ တာယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣဒ္ဓိ။ ဣတိ ပဌမေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဝေပါဒေါတိ ဣဒ္ဓိ-ပါဒေါ။ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ပ-တိဋ္ဌာ အဓိဂမုပါယောတိ ဣဒ္ဓိပါဒေါ။ တေန ဟိ ဥပရူပရိဝိသေသသင်္ခါတံ ဣဒ္ဓိပဇ္ဇန္တိပါပုဏန္တိ။ သွာယံ ဣဒ္ဓိပါဒေါယသွာ ဆန္ဒာဒိကေ စတ္တာဇော အဓိပတိဓမ္မေ ဓုရေ ဇေဋ္ဌကေ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိယတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “စတ္တာဇော ဣဒ္ဓိပါဒါ” တိ။

ပဋိန္ဒြိယာနိတိ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စ ဣန္ဒြိယာနိ။ တတ္ထ အဿဒ္ဓိယံ အဘိဘဝိတွာ အဓိမောက္ခလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ကောသဇ္ဇံ အဘိဘဝိတွာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏေ၊ ပမာဒံ အဘိဘဝိတွာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏေ၊ ဝိက္ခေပံ အဘိဘဝိတွာ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ၊ အညာဏံ အဘိဘဝိတွာ ဒဿနလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတိတိ ပဋိန္ဒြိယံ။

တာနိယေဝ အဿဒ္ဓိယာဒိဟိ အနဘိဘဝနိယံတော အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ထိရဘာဝေန စ ဗလာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဗောဓိယာ, ဗောဓိဿ ဝါ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယာ ဟိ သော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ယာယ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ လိနဒ္ဓစ္စ-ပတိဋ္ဌာနာယုဟန ကာမသုခတ္တကိလမထာနုယောဂ ဥစ္စေဒသဿတာဘိနိဝေ-သာဒိနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဓဝါနံ ပဋိပက္ခဘူတာယ သတိဓမ္မဝိစယဝိရိယဝိတိ-ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသင်္ခါတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတိ၊ ကိလေသနိဒ္ဓါယ ဝုဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ သဒ္ဓိကရောတိတိ “ဗောဓိ” တိ ဝုစ္စတိ၊ တဿာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ ဗောဓိယာ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဈာနင်္ဂါဒယော ဝိယ။ ယောပေသ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဓမ္မ-သာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတိတိ ကတွာ အရိယသာဝကော “ဗောဓိ” တိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဗောဓိဿ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ဝိယ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ “ဗုဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ” တိ။ “ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ” တိ အာဒိနာ ၂ နယေနပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အဘိ-ဋ ၂-၂၉၆၊ သံ-ဋ ၃-၁၇၆၊ ပဋိသံ-ဋ ၂-၂၀၃-ပိဋေသုပိ။
၂-၃ ၉-၃၀၂-ပိဋေ ပဋိသဒ္ဓိဒါမဂ္ဂေ။

အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါတိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဇေဟိ ကိလေသေဟိ အာရ-
ကတ္တာ၊ အရိယဘာဝကရတ္တာ၊ အရိယဖလပုဂ္ဂိုလဘကရတ္တာ စ အရိယော။
သဗ္ဗာဒိဋ္ဌိအာဒိနိ အဋ္ဌဂါနိ အဿ အတ္ထိ၊ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိယေဝ ဝါ အဋ္ဌဂီကော။
မာရေန္တော ကိလေသေ ဂစ္ဆတိ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ ဝါ မဂ္ဂိယတိ၊ သယံ ဝါ
နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတိတိ မဂ္ဂေါတိ ဝေမေတေသံ သတိပဋ္ဌာနာဒိနိ အတ္ထဝိဘာဂေါ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

သောတာပန္နောတိ မဂ္ဂသင်္ခါတံ သောတံ အာပဇ္ဇိတွာ ပါပုဏိတွာ ဌိတော၊
သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာယ ပဋိ-
ပန္နောတိ သောတာပတ္တိဖလဿ အတ္ထပစ္စက္ခကရဏာယ ပဋိပဇ္ဇမာနော
ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌော၊ ယော အဋ္ဌမကောတိပိ ဝုစ္ဆတိ။ ဆကဒါဂါဒိတိ သကိဒေဝ ဣမံ
လောကံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန အာဂမနသီလော ဒုတိယဖလဋ္ဌော။ အနာ-
ဂါဒိတိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ကာမလောကံ အနာဂမနသီလော တတိယ-
ဖလဋ္ဌော။ ယော ပန သဒ္ဓါနုသာရိ ဓမ္မာနုသာရိ ကေဗီဇိတိဝေမာဒိကော
အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂေါ၊ သော ဧတေသံယေဝ ပဘေဒေါတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယ-
သဒိသမေဝ။

ပဟာရာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ တဒဟုပေါသထေတိ^၁ တသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသဘူတေ
အဟနိ။ ဥပေါသထကရဏတ္တာယာတိ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ။ ဥဒ္ဓန္တံ
အရူဏန္တိ အရူဏဂ္ဂမနံ။ ဥဒ္ဓိသတု အန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ပါတိမောက္ခန္တိ
ထေရော ဘဂဝန္တံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ ယာစိ တသ္မိံ ကာလေ “န ဘိက္ခဝေ
အနုပေါသထေ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော”တိ^၂ သိက္ခာပဒဿံ အပညတ္တတ္တာ။
ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ တိယာမရတ္ထိံ ဝိတိနာမေသိ? တတော ပဋ္ဌာယ ဩဝါဒ-
ပါတိမောက္ခံ အနုဒ္ဓိသိတုကာမော တဿ ဝတ္ထု ပါကင်္ဂံ ကာတုံ။ အဒ္ဓသာတိ
ကထံ အဒ္ဓသ? အတ္တနော စေတောပရိယဉာဏေန တဿံ ပရိသတိ ဘိက္ခုနံ
စိတ္တာနိ ပရိဇာနန္တော တဿ ဒုဿီလဿ စိတ္တံ ပဿိ။ ယသ္မာ ပန စိတ္တေ ဒိဋ္ဌေ
တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “အဒ္ဓသာ ခေါ အာယသ္မာ

၁-ဥဒါန-ဋ ၂၆၈၊ သာရဏ္ဏ-ဋီ ၃-၄၂၆-ပိဋ္ဌာဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ၊
၂-ဝိ ၃-၁၄၂-ပိဋ္ဌေ အတ္တတော သမာနံ။

မဟာမောဂ္ဂဏှာနော တံ ပုဂ္ဂလံ ဒုဿိလ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထေဝ ဟိ အနာဂတေ သတ္တသု ဒိဝသေသု ပဝတ္တံ ပရေသံ စိတ္တံ စေတောပရိယဉာဏ-
 လာဘီ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ အတိတေပီတိ။ မဇ္ဈေ ဘိက္ခုသံဃဿ နိသိန္နန္တိ သံဃ-
 ပရိယာပန္နော ဝိယ ဘိက္ခုသံဃဿ အန္တော နိသိန္နံ။ ဒိဋ္ဌောသီတံ အယံ န
 ပကတတ္ထောတိ ဘဂဝတာ ဒိဋ္ဌော အသိ။ ယသ္မာ စ ဧဝံ ဒိဋ္ဌော၊ တသ္မာ နတ္ထိ
 တေ တဝ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ” ဧကကမ္မာဒိသံဝါသော။ ယသ္မာ ပန သော သံဝါသော
 တဝ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဥဋ္ဌေဟိ အာဝုသောတိ ဧဝမေတ္ထ ပဒယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတိယမ္ပိ ခေါ သော ပုဂ္ဂလော တုဏှိ အဟောသီတိ အနေကဝါရံ ဝတွာပိ
 “ထေရော သဿမေဝ နိဗ္ဗိန္နော” ဩရမိဿတိ”တိ ဝါ, “ဣဒါနိ ဣမေသံ ပဋိပတ္တိ”
 ဇာနိဿာမီ”တိ ဝါ အဓိပ္ပါယေန တုဏှိ အဟောသိ။ မဟာယံ ဂဟေတွာတိ
 “ဘဂဝတာ မယာ စ ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌော၊ ယာဝတတိယံ ‘ဥဋ္ဌေဟိ
 အာဝုသော’တိ စ ဝုတ္တော န ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဣဒါနိဿ နိက္ကမုနကာလော၊ မာ
 သံဃဿ ဥပေါသထန္တရုယော အဟောသိ”တိ တံ မဟာယံ အဂ္ဂဟေသိ၊
 တထာ ဂဟေတွာ။ မဟိ ဒွါရကောဋ္ဌကာ နိက္ခာမေတွာတိ ဒွါရကောဋ္ဌကာ
 ဒွါရသာလာတော နိက္ခာမေတွာ။ မဟိတိ ပန နိက္ခာမိတဋ္ဌာနဒဿနံ။
 အထ ဝါ မဟိဒွါရကောဋ္ဌကာတိ မဟိဒွါရကောဋ္ဌကတောပိ နိက္ခာမေတွာ၊
 န အန္တောဒွါရကောဋ္ဌကတော ဧဝ။ ဥဘယတ္ထာပိ ဝိဟာရတော မဟိကတွာတိ
 အတ္ထော။ သူစိသဒ္ဓိကံ ဒတွာတိ အဂ္ဂဋ္ဌသူစိဉ္စ ဥပရိသဋ္ဌိကဉ္စ အာဒဟိတွာ၊
 သုဋ္ဌတရံ ကဝါဋ္ဌံ ထကေတွာတိ အတ္ထော။ ယာဝ မဟာဂဟဏာပိ
 နာမာတိ ဣမိနာ “အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာ”တိ ဝစနံ သုတွာ ဧဝ ဟိ
 တေန ပက္ကမိတဗ္ဗံ သိယာ၊ ဧဝံ အပက္ကမိတွာ ယာဝ မဟာဂဟဏာပိ နာမ
 သော မောဃပုရိသော အာဂမေဿတိ၊ အစ္စရိယမိဒန္တိ ဒဿေတိ။ ဣဒဉ္စ
 ဂရဟနစ္စရိယမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထ ဘဂဝါ စိန္တေသိ “ဣဒါနိ ဘိက္ခုသံဃေ အဗျဒေါ ဇာတော၊
 အပရိသုဒ္ဓါ ပုဂ္ဂလာ ဥပေါသထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ န စ တထာဂတာ အပရိသုဒ္ဓါယ
 ပရိသာယ ဥပေါသထံ ကရေန္တိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ။ အနုဒ္ဓိသန္တေ စ ဘိက္ခု-
 သံဃဿ ဥပေါသထော ပစ္စိဇ္ဇတိ။ ယံနုနာဟံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနံယေဝ
 ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနေယျ”န္တိ။ ဧဝံ ပန စိန္တေတွာ ဘိက္ခုနံယေဝ
 ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ ပါတိ-
 မောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျာထာ”တိ။ တတ္ထ န ဝါနာဟန္တိ ဣဒါနိ အဟံ ဥပေါသထံ

န ကရိဿာမိ၊ ပါတိမောက္ခံ န ဥဒ္ဓိသိဿာမီတိ ပစ္စေကံ န-ကာရေန သမ္ပန္နော။
 ဒုဝိဓံ ဟိ ပါတိမောက္ခံ အာဏာပါတိမောက္ခံ ဩဝါဒပါတိမောက္ခန္တိ။
 တေသု “သုဏာတု မေ ဘန္တေ”တိအာဒိကံ အာဏာပါတိမောက္ခံ။ တံ
 သာဝကာဝ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ န ဗုဒ္ဓါ၊ ယံ အန္တဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဓိသိယတိ။ “ခန္တိ ပရမံ။ ပ။
 သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ။ ပ။ အနုပဝါဒေါ အနုပသာတော။ ပ။ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန
 သာသန”န္တိ ၂ ဣမာ ပန တိဿော ဂါထာ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ နာမ။ တံ ဗုဒ္ဓါဝ
 ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ န သာဝကာ၊ ဆန္တမ္ပိ ဝဿာနံ အစွယေန ဥဒ္ဓိသန္တိ။ ဒီဃာယုကဗုဒ္ဓါနံ
 ဟိ ဓရမာနကာလေ အယမေဝ ပါတိမောက္ခုဗ္ဗေသော၊ အပ္ပါယုကဗုဒ္ဓါနံ ပန
 ပဌမဗောဓိယံယေဝ။ တတော ပရံ ဣတရော။ တဉ္စ ခေါ ဘိက္ခုယေဝ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊
 န ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ အမှာကမ္ပိ ဘဂဝါ ဝိသတိဝဿမတ္တံ ဣမံ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ
 ဥဒ္ဓိသိတွာ ဣမံ အန္တရာယံ ဒိဿာ တတော ပရံ န ဥဒ္ဓိသိ။ အဋ္ဌာနန္တိ
 အကာရဏံ။ အနုဝကာဓသတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ကာရဏံ ဟိ ယထာ
 တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထ ဖလံ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ “ဋ္ဌာန”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ “အဝ-
 ကာသော”တိပိ ဝုစ္စတိ။ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ။

အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေတိ ကော အနုသန္တိ? ယွာယံ အပရိသုဒ္ဓါယ
 ပရိသာယ ပါတိမောက္ခဿ အနုဒ္ဓေသော ဝုတ္တော၊ သော ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ
 အစ္စရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မောတိ တံ အပရေဟိပိ သတ္တဟိ အစ္စရိယပ္ပုတ-
 ဓမ္မဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုကာမော ပဌမံ တာဝ တေသံ ဥပမာ-
 ဘာဝေန မဟာသမုဒ္ဓေ အဋ္ဌ အစ္စရိယပ္ပုတဓမ္မေ ဒဿေန္တော သတ္တာ
 “အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေ”တိအာဒိမာဟ။

ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥဂ္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁-၂၇။ တတိယဿ ပဌမဒုတိယေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတိယေ
 “ဟတ္ထဂေါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “ဟတ္ထကော”တိ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ရာဇပုရိသာနံ

၁-ဝိ ၃-၁၄၀-ပိဋေ။ ၂-ဝိ ၂-၄၂၊ ၃-၁၄၁၊ ၁၂၇၊ ၃ ၁၀-၃၇-ပိဋေသု။

ဟတ္ထတော ယက္ခဿ ဟတ္ထံ၊ ယက္ခဿ ဟတ္ထတော ဘဂဝတော ဟတ္ထံ၊
 ဘဂဝတော ဟတ္ထတော ပုန ရာဇပုရိသာနံ ဟတ္ထံ ဂတတ္တာ နာမတော
 ဟတ္ထကော အာဠဝကောတိ ဇာတော။ တေနာဟ “အာဠဝကယက္ခဿ
 ဟတ္ထတော ဟတ္ထေဟိ သဗ္ဗင်္ဂိန္ဒိတတ္တာ ဟတ္ထကောတိ လဒ္ဓနာဓော ရာဇ-
 ဣမာရော”တိ။ စတုတ္ထာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

ပဌမဥဂ္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒုတိယဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ ဒိဏာသဝဿ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စတာ အသမ္မောဟ-
 ဝသေန ကိစ္စတော မဂ္ဂပညာယ သုပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါ၊ ဝိပဿနာယ အာမေဏကရဏ-
 ဝသေနပီတိ ဒဿေန္တော အာဟ “သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယာ”တိ။ ဣမေ
 ကာမာတိ ဒွေပိ ကာမေ ဝဒတိ။ ကိလေသဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဟိ ပရိဋ္ဌာဟော
 ဝတ္ထုကာမသန္ဓိဿယော ဝတ္ထုကာမဝိသယော ဝါတိ ဒွေပိ သပရိဋ္ဌာဟဋ္ဌေန
 အင်္ဂါရကာသု ဝိယာတိ “အင်္ဂါရကာသုပမာ”တိ ဝုတ္တာ။ အန္တော ဝုစ္စတိ
 လာမကဋ္ဌေန တဏှာ၊ ဗျန္တံ ဝိဂတန္တံ ဘူတန္တိ ဗျန္တိ ဘူတန္တိ အာဟ “ဝိဂတန္တ-
 ဘူတ”န္တိ၊ နိတ္တဏှန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ ယသ္မာ မဟိဒ္ဓိကပေတာ ဒေဝါသုရာနံ အာဝါဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊
 ဝိဝါဟံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ ပေတ္တိဝိသယေနေဝ အသုရကာယော ဂဟိတောတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပေဘာသုရာ ပန ပေတာ ဧဝါတိ တေသံ ပေတေဟိ သင်္ဂဟော
 အဝုတ္တသိဒ္ဓေါ။

အက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ အပ္ပိန္နဲဿာတိ န ဣစ္ဆိယ။ အဘာဝတ္ထော ဟေတ္ထ အပ္ပ-
သဒ္ဓေါ “အပ္ပဒံသမကသဝါတာတပါ”တိအာဒိသု ဝိယ။ ပစ္စယေသု အပ္ပိန္နော
ပစ္စယပ္ပိန္နော၊ စိဝရာဒိပစ္စယေသု ဣစ္ဆာရဟိတော။ အဓိဂမပ္ပိန္နောတိ
ဈာနာဒိအဓိဂမဝိဘာဝနေ ဣစ္ဆာရဟိတော။ ပရိယတ္တိအပ္ပိန္နောတိ ပရိ-
ယတ္တိယံ ဗာဟုသစ္စဝိဘာဝနေ ဣစ္ဆာရဟိတော။ ဓုတင်္ဂပ္ပိန္နောတိ ဓုတင်္ဂေသု
အပ္ပိန္နော ဓုတင်္ဂဘာဝဝိဘာဝနေ ဣစ္ဆာရဟိတော။ သန္တရုဏနိရုဟနေနာတိ
အတ္တနိ သံဝိဇ္ဇမာနာနံ ဈာနာဒိရုဏာနဉ္စေ ဗာဟုသစ္စရုဏဿ ဓုတင်္ဂရုဏဿ
စ နိရုဟနေန ဆာဒနေန။ သမ္ပဇ္ဇတိတိ နိပ္ပဇ္ဇတိ သိဇ္ဈတိ။ နော မဟိန္နဿာတိ
မဟတိယာ ဣစ္ဆာယ သမန္တာဂတဿ နော သမ္ပဇ္ဇတိ အနုဓမ္မဿပိ
အနိပ္ပဇ္ဇနတော။ ပဓိဝိတ္တဿာတိ ပကာရေဟိ ဝိဝိတ္တဿ။ တေနာဟ “ကာယ-
ဝိတ္တဥပဓိဝိဝေကေဟိ ဝိဝိတ္တဿာ”တိ။ အာရုဒ္ဓဝတ္ထုဝသေနာတိ ဘာဝနာဘိ-
ယောဂဝသေန ဧကိဘာဝေါ ဝ ကာယဝိဝေကောတိ အဓိပ္ပေတော၊ န ဂဏ-
သင်္ဂဏိကာဘာဝမတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ ကမ္ပန္တိ ယောဂကမ္ပံ။

သတ္တေဟိ ကိလေသေဟိ စ သင်္ဂဏနံ သမောဓာနံ သင်္ဂဏိကာ၊ သာ
အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန အာရာမော ဧတဿာတိ သင်္ဂဏိကာရာမော၊ တဿ။
တေနာဟ “ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ဝေဝါ”တိအာဒိ။ အာရုဒ္ဓဝိရိယဿာတိ
ပဂ္ဂဟိတဝိရိယဿ။ တဉ္စ ခေါ ဥပဓိဝိဝေကေ နိန္ဒတာဝသေန “အယံ ဓမ္မော”တိ
ဝစနတော။ ဧသ နယော ဣတရေသုပိ။ ဝိဝေနိဿိတံယေဝ ဟိ သမောဓာနံ
ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ တထာ ပညာပိ။ ကမ္ပဿကတပညာယ ဟိ ပြိတော ကမ္ပဝသေန
ဘဝေသု နာနပ္ပကာရော အနတ္ထောတိ ဇာနန္တော ကမ္ပက္ခယကရံ ဣဏံ
အဘိပတ္တေတိ၊ တဒတ္တဉ္စ ဥဿာဟံ ကရောတိ။ မာနာဒယော သတ္တသန္တာနံ
သံသာရေ ပပဇ္ဇေန္တိ ဝိတ္တာရေန္တိတိ ပပဇ္ဇာတိ အာဟ “တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပ-
ပဇ္ဇရဟိတတ္တာ”တိအာဒိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဂဟပတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒါနဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒါနသုတ္တာဒီဝဏ္ဏနာ

၃၁-၃၄။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အာသန္ဓာတိ ယဿ ဒေတိ၊ တဿ အာဂမန-
 ဟေတု^၁ တေန သမာဂမနိမိတ္တံ။ ဘယာတိ ဘယဟေတု။ နန ဘယံ နာမ
 လဒ္ဓကာမတာ ရာဂါဒယော ဝိယ စေတနာယ အဝိသုဋ္ဌိကရံ၊ တံ ကသ္မာ ဣဓ
 ဂဟိတန္တိ? နယိဒံ တာဒိသံ ဝေါဟာရဘယာဒိ^၂ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတုံ
 “အယံ အဒါယကော အကာရကော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဒါသိ မေတိ ယံ
 ပုဗ္ဗေ ကတံ ဥပကာရံ စိန္တေတွာ ဒိယတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒဿတိ မေတိ
 ပစ္စုပကာရာသိသာယ ယံ ဒိယတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သာဟု ဒါနန္တိ ဒါနံ
 နာမေတံ ပဏ္ဍိတပညတ္တန္တိ သာဓုသမာစာရေ ဌတွာ ဒေတိ။ အလင်္ကာရတ္တန္တိ
 ဥပသောဘနတ္တံ။ ဒါနံ ဟိ ဒတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ပါမောဇ္ဇဝီတိသောမန-
 သာဒယော ဥပ္ပဇန္တိ၊ လောဘဒေါသဗ္ဗဿာမစ္ဆေရာဒယောပိ ဝိဒူရိ ဘဝန္တိ။
 ဣဒါနိ ဒါနံ အနုကုလဓမ္မပရိပြုဟနေန ပစ္စနိကဓမ္မဝိဒူရိကရဏေန စ ဘာဝ-
 နာစိတ္တဿ ဥပသောဘနာယ စ ပရိက္ခာရာယ စ ဟောတိတိ “အလင်္ကာ-
 ရတ္တဉ္စေ ပရိက္ခာရတ္တဉ္စ ဒေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဒါနံ ဟိ စိတ္တံ ပုဗ္ဗံ ကဗျေ-
 တိ”တိအာဒိ။ ပုဗ္ဗစိတ္တော ဟောတိ လဒ္ဓါ ဒါယကေ “ဣဓိနာ မယံ သင်္ဂဟော
 ကတော”တိ၊ ဒါတာပိ လဒ္ဓရိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဘိန္ဒုမိ စိတ္တံ ပုဗ္ဗံ ကဗျေတိ”တိ။

အဒန္တဒမနန္တိ အဒန္တာ အနဿဝါပိဿ ဒါနေန ဒန္တာ အဿဝါ ဟောန္တိ၊
 ဝသေ ဝတ္တန္တိ။ အဒါနံ ဒန္တုသကန္တိ အဒါနံ ပုဗ္ဗေ ဒန္တာနံ အဿဝါနမ္ပိ
 ဝိသာတုပ္ပါဒနေန စိတ္တံ ဒုသေတိ။ ဥန္တမန္တိ ဒါယကာ ပိယံဒေါ စ ပရေသံ
 ဂရုစိတ္တိကာရဋ္ဌာနတာယ။ နမန္တိ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဒါနေန ပိယဝါစာယ စ လဒ္ဓ-
 သင်္ဂဟာသင်္ဂါဟကာနံ။

စိတ္တာလင်္ကာရဒါနမေဝ ဥတ္တမံ အနုပတ္တိလိဋ္ဌတာယ သုပရိသုဒ္ဓတာယ
 ဂုဏဝိသေသပစ္စယတာယ စ။ ဒုတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

ပဌမဒါနသုတ္တာဒီဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာမောဒနဟေတု (က) ၂-စောရဘယာဒိ (က)

၅-ဒါနပပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ ဒါနပစ္စယာတိ ဒါနကာရဏာ၊ ဒါနမယပုညဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ အတ္ထော။ ဥပပတ္တိယောတိ မနုဿေသု ဒေဝေသု စ နိဗ္ဗတ္တိယော။ ဌပေတီတိ ကေဝါရမေဝ အနုပ္ပဇ္ဇိတွာ ယထာ ဥပရိ တေနေဝါကာရေန ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဌပေတီ။ တဒေဝ စဿ အဓိဋ္ဌာနန္တိ အာဟ “တဿေဝ ဝေဝစန”န္တိ။ ဝဇေတီတိ ဗြူဟေတိ န ဟာပေတိ။ ဝိပုတ္တန္တိ အဓိမုတ္တံ၊ နိန္ဒံ ပေါဏံ ပဗ္ဗာရန္တိ အတ္ထော။ ဝိပုတ္တန္တိ ဝါ ဝိဿဋ္ဌံ။ နိပ္ပရိယာယတော ဥတ္တရိ နာမ ပဏီတံ မဇ္ဈေပိ ဟိနမဇ္ဈိမဝိဘာဂဿ လဗ္ဗနတောတိ ဝုတ္တံ “ဥတ္တရိ အဘာဝိတန္တိ တတော ဥပရိမဂ္ဂမလတ္ထာယ အဘာဝိတ”န္တိ။ သံဝတ္တတိ တထာပဏီဟိတံ ဒါနမယံ စိတ္တံ။ ယံ ပန ပါဠိယံ “တဉ္စ ခေါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ တတြုပပတ္တိယာ ဝိဗန္ဓကရဒုဿီလျာဘာဝဒဿနပရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န ဒါနမယဿ ပုညဿ ကေဝလဿ တံသံဝတ္တနတာဒဿနပရန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမုန္တိန္ဒရာဂဿာတိ သမုန္တိန္ဒကာမရာဂဿ။ တဿ ဟိ သိယာ ဗြဟ္မလောကေ ဥပပတ္တိ၊ န သမုန္တိန္ဒဘဝရာဂဿ။ ဝိတနာဂဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ကာမေသု ဝိတရာဂတာ အဓိပ္ပေတာ၊ ယာယ ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိ သိယာ။ တေနာဟ “ဒါနပတ္တေနေဝါ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ဒါနံ တတ္ထ ကိမတ္ထိယန္တိ အာဟ “ဒါနံ ပနာ”တိအာဒိ။ ဒါနေန ဗုဒ္ဓစိတ္တောတိ ဗဒ္ဓါသာတေ ဝေရိပုဂ္ဂလေပိ အတ္တနော ဒါနသမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနေန မုဒုဘူတစိတ္တော။

ဒါနပပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ပုဇ္ဇဘဝဖလံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ အတ္တနော သန္တာနံ ပုနန္တီတိ ဝါ ပုညာနိ စ တာနိ ဟေတုပစ္စယေဟိ ကတ္တဗ္ဗတော ကိရိယာ စာတိ ပုညကိရိယာ၊ တာယေဝ စ တေသံ တေသံ ဝိယမနာပတာဒိအာနိသံသာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော ပုညကိရိယဝတ္ထုနိ။

အနုန္တိန္ဒဘဝမူလဿ အနုဂ္ဂဟဝသေန၊ ပူဇာဝသေန ဝါ အတ္တနော ဒေယုဓမ္မဿ ပရဿ ပရိစ္စာဂစေတနာ ဒိယတိ ဧတေနာတိ ဒါနံ၊ ဒါနမေဝ ဒါနမယံ။ ပဒပူရဏမတ္တံ မယ-သဒ္ဓေါ။ စိဝရာဒိသု စတုသု ပစ္စယေသု၊ အန္ဓာဒိသု

၁-စိ-၉ ၃-၁၈၀-ပိဋကေပိ ဝဿိတဗ္ဗံ။

ဝါ ဒသသု ဒါနဝတ္ထုသု၊ ရူပါဒီသု ဝါ ဆသု အာရမ္မဏေသု တံ တံ ဒေန္တဿ
တေသံ ဥပ္ပါဒနတော ပဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပရိစ္စာဂကာလေ ပစ္စာ သောမနဿ-
စိတ္တေန အနဿရဏေ စာတိ တီသု ကာလေသု ပဝတ္တစေတနာ ဒါနမယံ
ပုညကိရိယဝတ္ထု နာမ။

နိစ္စသီလဥပေါသထသီလာဒိဝသေန ပဉ္စ အဋ္ဌ ဒသ ဝါ သီလာနိ သမာဒိ-
ယန္တဿ “သီလပူရဏတ္ထံ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ ပဗ္ဗဇန္တဿ၊
မနောရထံ မတ္တကံ ပါပေတွာ “ပဗ္ဗဇိတော ဝတမှိ သာဓု သုဋ္ဌူ”တိ
အာဝဇ္ဇေန္တဿ၊ သဒ္ဓါယ ပါတိမောက္ခံ ပရိပူရေန္တဿ၊ ပညာယ စိဝရာဒိကေ
ပစ္စယေ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ သတိယာ အာပါထဂတေသု ရူပါဒီသု စက္ခုဒ္ဓါရာဒီနိ
သံဝရန္တဿ၊ ဝိရိယေန အာဇီဝံ သောဓေန္တဿ စ ပဝတ္တစေတနာ သီလတိ၊
သီလေတိတိ ဝါ သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု နာမ။

ပဋိသန္တိဒါယံ^၁ ဝုတ္တေန ဝိပဿနာမဂ္ဂေန စက္ခု အနိစ္စတော ဒုက္ခတော
အနတ္တတော ဝိပဿန္တဿ၊ သောတံ။ပ။ ဃာနံ။ ဇိဝံ။ ကာယံ။ပ။ ရူပေ။ပ။
ဓမ္မေ။ပ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ မနောဝိညာဏံ။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿံ။ပ။ မနော-
သမ္ပဿံ။ပ။ စက္ခုသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ။ပ။ ဇရာမရဏံ
အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တဿ ယာ စေတနာ၊ ယာ စ ပထဝီ-
ကသိဏာဒီသု သဗ္ဗာသု အဋ္ဌတ္ထိံသာယ အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တာ ဈာနစေတနာ၊
ယာ စ အနဝဇ္ဇေသု ကမ္မာယတနသိပ္ပါယတနဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနေသု ပရိဝေယမနသိ-
ကာရာဒိဝသေန ပဝတ္တာ စေတနာ၊ သဗ္ဗာ သာ ဘာဝေတိ တောယာတိ
ဘာဝနာမယံ ဝုတ္တနယေန ပုညကိရိယဝတ္ထု စာတိ ဘာဝနာမယံ ပုည-
ကိရိယဝတ္ထု။

ဧကမေကဉ္စေတ္ထ ယထာရဟံ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ ကရောန္တဿ ကာယ-
ကမ္မံ ဟောတိ။ တဒတ္ထံ ဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တဿ ဝစိကမ္မံ။ ကာယင်္ဂံ ဝါစင်္ဂံ
အစောပေတွာ မနသာ စိန္တယန္တဿ မနောကမ္မံ။ အန္ဓာဒီနိ ဒေန္တဿ စာပိ
“အန္ဓဒါနာဒီနိ ဒေမီ”တိ ဝါ၊ ဒါနပါရမီ အာဝဇ္ဇေတွာ ဝါ ဒါနကာလေ ဒါနမယံ
ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ကေဝလံ “အန္ဓဒါနာဒီနိ ဒေမီ”တိ ဒါန-
ကာလေ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ။ ဧဝံ “ဣဒံ ဒါနမယံ သမ္မာ-
သမ္ပောဒိယာ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဒါနပါရမီ အာဝဇ္ဇေတွာ ဒါနကာလေပိ
ဒါနသီသေနေဝ ပဝတ္တိတတ္တာ။ ဝတ္တသီသေ ဌတွာ ဒဒန္တော “ဧတံ ဒါနံ နာမ

၁-၃ ဇ-၅၁-ပိဋေ၊

မယ့် ကုလဝံသဟေတု ပဝေဏိစာရိတ္တ” နှိ စာရိတ္တသီသေန ဝါ ဒေန္တော စာရိတ္တသီလတ္တာ သီလမယံ။ ခယတော ဝယတော သမ္ပသနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဒဒတော ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ဒေယျဓမ္မ- ပရိစ္စာဂဝသေန ဝတ္တမာနာပိ ဒါနစေတနာ ဝတ္တသီသေ ဌတွာ ဒဒတော သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဟောတိ ပုဗ္ဗဘိသင်္ခါရဿ အပရဘာဂေ စေတနာယ စ တထာပဝတ္တတ္တာ။

ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇-၃၈။ သတ္တမေဝိစေယျဒေတီတိ ဣတ္ထဒွေဝိစိနနာနိ ဒက္ခိဏေယျဝိစိနနံ ဒက္ခိဏာဝိစိနနဉ္စ။ တေသု ဝိပန္နသီလေ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပဉ္စနဂုတိပါသဏ္ဍာ- ဘေဒေ စ ဒက္ခိဏေယျေ ပဟာယ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာနံ သာသနေ ပဗ္ဗဇတာနံ ဒါနံ ဒက္ခိဏေယျဝိစိနနံ နာမ။ လာမကလာမကေ ပစ္စယေ အပနေတွာ ပဏီတပဏီတေ ဝိစိနိတွာ တေသံ ဒါနံ ဒက္ခိဏာဝိစိနနံ နာမ။ တေနာဟ “ဣမဿ ဒိန္တံ မဟပုလံ ဘဝိဿတိ” တိအာဒိ။ အဋ္ဌမေ နတ္ထိ ဝတ္တဋ္ဌံ။

သပ္ပုရိသဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အဘိသန္ဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉-၄၀။ နဝမေ ပုညဘိသန္ဓာတိ ပုညနဒိယော။ ကုသလာဘိသန္ဓာတိ ကုသလာနံ ပဝါဟာ။ သုခဿာဟာရာတိ သုခပစ္စယာ။ အဂ္ဂါနီတိ ဉ္ဇတတ္တာ အဂ္ဂညာနိ။ စိရရတ္တံ ဉ္ဇတတ္တာ ရတ္တညာနိ။ အရိယာနံ သာဓုနံ ဝံသာနီတိ ဉ္ဇတတ္တာ ဝံသညာနိ။ ပေါရာဏာနံ အာဒိပုရိသာနံ တောနီတိ ပေါရာဏာနိ။ သဗ္ဗသော ကေနစိပိ ပကာရေန သာဓုဟိ န ကိဏ္ဍာနိ န ခိတ္တာနိ ဆဒ္ဓိတာနီတိ အသံကိဏ္ဍာနိ။ အယဉ္စ နယော နေသံ ယထာ အတိတေ၊ ဧဝံ တေရဟိ အနာဂတေ စာတိ အာဟ “အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ န သံကိယန္တိ န သံကိယိ- သန္တိ” တိ။ တတော ဧဝ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ။ န ဟိ ကဒါစိ ဝိညှူ သမဏမြာဟူဏာ ဟိ သာဒိပါပဓမ္မံ အနုဇာနန္တိ။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒေတီတိ

သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဟိတဒဏှတ္တာ သကလဿပိ သတ္တကာယဿ ဘယာ-
ဘာဝံ ဒေတိ။ အဝေရန္တိ ဝေရာဘာဝံ။ အဗျာဗန္ဓန္တိ နိဒ္ဒါက္ခတံ။ ဝေမေတ္တ
သင်္ခေပတော ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗျာ။ ဒသမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အဘိသန္ဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒါနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥပေါသထဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တုပေါသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၁-၄၇။ ပဉ္စမဿ ပဌမာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဆဋ္ဌေ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ
တေဿာတိ ပဉ္စင်္ဂံ၊ ပဉ္စင်္ဂမေဝ ပဉ္စင်္ဂိကံ၊ တဿ ပဉ္စင်္ဂိကဿ။ မဟတိ
ဒဒ္ဓရိ ဝိဏာဝိသေသောပိ အာတတမေဝါတိ “စမ္ပပရိယောနဒ္ဓေသု”တိ
ဝိသေသနံ ကတံ။ ကေတလတူရိယံ ကုမ္ဘတုနဒဒ္ဓရိကာဒိ။ ဥဘယတလံ
ဘေရိမုဒိင်္ဂါဒိ။ စမ္ပပရိယောနဒ္ဓံ ဟုတွာ ဝိနိဗ္ဗံ အာတတဝိတတံ။
သဗ္ဗသော ပရိယောနဒ္ဓံ နာမ စတုရဿအဗ္ဗဏံ ပဏဝါဒိ စ။ ဂေါမုဒိ-
အာဒိနမ္ပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗျော။ ဝံသာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ခါဒိနံ
သင်္ဂဟော။ သမ္ပာဒိတိ သမ္ပတာဠကံသတာဠသိလာသလာကတာဠာဒိ။ တတ္ထ
သမ္ပတာဠံ နာမ ဒန္တမယတာဠံ။ ကံသတာဠံ လောဟမယံ။ သိလာမယံ
အယောပတ္တေန စ ဝါဒနတာဠံ သိလာသလာကတာဠံ။ သုမုန္တိတဿာတိ
သုဠု ပဋိယတ္တဿ။ ပမာဏေတိ နာတိဒဠနာတိသိထိလသင်္ခါတေ မဇ္ဈိမေ
မုစ္ဆနာပမာဏေ။ ဆေကောတိ ပဠု ပဋ္ဌော။ သော စဿ ပဠုဘာဝေါ
မနောဟရောတိ အာဟ “သုန္ဒရော”တိ။ ရဇ္ဇေတုန္တိ ရာဂံ ဥပ္ပါဒေတုံ။ ခမတေ-
ဝါတိ ရောစတေဝ။ န နိဗ္ဗိန္ဒတိတိ န တဇ္ဇေတိ၊ သောတသုခဘာဝတော
ဝိယာယိတဗျောဝ ဟောတိ။

ဘတ္တာရံ နာတိမညတိတိ သာမိကံ မုဗ္ဗိတွာ အညံ မနသာပိ န ပတ္တေတိ။
ဥဋ္ဌာဟိကာတိ ဥဋ္ဌာနဝိရိယသမ္ပန္နာ။ အနုလသာတိ နိက္ကောသဇ္ဇော။ သင်္ဂဟိတ-
ပရိဇ္ဇနာဘိ သမ္ပာနနာဒိဟိ စေဝ ဆဏာဒိသု ပေသေဘဗ္ဗဝိယဘဏ္ဍာဒိပဏ္ဍာ-
ကာရပေသနာဒိဟိ စ သင်္ဂဟိတပရိဇနာ။ ဣဓ ပရိဇနော နာမ သာမိကဿ

၁-ဒိ-ဋီ ၂-၁၉၃၊သံ-ဋီ ၁-၂၂၅-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ပဏ္ဏာသက] ၅-ဥပေါသထဝဂ္ဂ ၉-ပဌမဇ္ဈလောကိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၂၄၁

စေဝ အတ္တနော စ ဉ္ဇတိဇနော။ သမ္ဘတန္တိ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒီနိ ကတွာ
အာဘတဓနံ။ သတ္တမဋ္ဌမာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနိ။

သံခိတ္တပေါသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၉-ပဌမဇ္ဈလောကိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉-၅၀။ နဝမေ ဇ္ဈလောကဝိဇယာယာတိ ဇ္ဈလောကဝိဇိနနတ္ထာယ
အဘိဘဝတ္ထာယ။ ယော ဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇနဝသေန အဘိဘဝတိ၊
တတော ဧဝ တဒတ္ထံ သမ္မာဒေတိ၊ သော ဇ္ဈလောကဝိဇယာယ ပဋိပန္နော
နာမ ဟောတိ ပစ္စတ္တိကနိဂ္ဂဏှနတော သဒတ္ထသမ္မာဒနတော စ။ တေနာဟ
“အယံသ လောကော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ”တိ။ (ပသံသာဝဟတော တယိဒံ
ပသံသာဝဟနံ ကိတ္တိသဒ္ဓေန ဇ္ဈလောကေ သဒ္ဓါနံ စိတ္တတောသနဝိဒ္ဓေယျ-
ဘာဝါပါဒနေန စ ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။)၁ သုသံဝိဟိတကမ္မန္တောတိ ယာဂဘတ္တ-
ပစနကာလာဒီနိ အနတိက္ကမိတွာ တဿ တဿ သာဓုကံ ကရဏေန သုဋ္ဌ၊
သံဝိဟိတကမ္မန္တော။ ပရလောကဝိဇယာယာတိ ပရလောကဿ ဝိဇိန-
နတ္ထာယ အဘိဘဝတ္ထာယ။ ယော ဟိ သမ္မရာယိကံ အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇနဝသေန
အဘိဘဝတိ၊ တတော ဧဝ တဒတ္ထံ သမ္မာဒေတိ၊ သော ပရလောကဝိဇ-
ယာယ ပဋိပန္နော နာမ ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ပဌမဇ္ဈလောကိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

ဥပေါသထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၁-()တ္ထန္တရေ ပါဌော အဓိကော ဝိယ ဒိဿတိ။
အံ-၉၊ ၃-၁၆— ၃-၃-သ

၂-ဒုတိယပဏ္ဍာသက

(၆) ၁-ဂေါတမိဝဂ္ဂ

၁-ဂေါတမိသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၅၁-၅၃။ ဆဋ္ဌဿ ပဋ္ဌမေ ဂေါတမိတိ ဂေါတ္တိ။ နာမကရဏဒိဝသေ ပနဿာ လဒ္ဓသက္ကာရာ မြာဟ္မဏာ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ “သစေ အယံ ဓိတရံ လဘိဿတိ၊ စက္ကဝတ္တိရညော မဟေသိ ဘဝိဿတိ။ သစေ ပုတ္တံ လဘိဿတိ၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ ဘဝိဿတိတိ ဥဘယထာပိ မဟတိယေဝဿာ ပဇာ ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကရိသု။ အထဿာ “မဟာပဇာပတိ”တိ နာမံ အကံသု။ တေနာဟ “ပုတ္တပဇာယ စေဝ ဧတုပဇာယ စ မဟန္တတ္တာ ဝေလ္လဒ္ဓနာမာ”တိ။

“အတ္တဒဏ္ဍာ ဘယံ ဇာတံ၊ ဇနံ ပဿထ မေဓဂံ။
သံဝေဂံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ ယထာ သံဝိဇိတံ မယာ”တိ၂—

အာဒိနာ အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တံ ကထေသိ။ တံတံပလောဘနကိရိယာ ကာယဝါစာဟိ ပရက္ခမန္တိယော ဥက္ကဏ္ဍန္တိတိ သာသနံ ပေသေန္တိ နာမာတိ ကတွာ ပုတ္တံ “သာသနံ ပေသေတွာ”တိ။ ကုဏာလဒဟန္တိ ကုဏာလဒဟတိရံ။ အနဘိရတိ ဝိနောဒေတွာတိ ဣတ္ထိနံ ဒေါသဒဿနမုခေန ကာမာနံ ဝေါကာရသံကိလေသဝိဘာဝနေန အနဘိရတိ ဝိနောဒေတွာ။

အာပါဒိကာတိ သံဝဒ္ဓကာ၊ တုမှာကံ ဟတ္ထပါဒေသု ကိစ္စံ အသာဓေန္တေသု ဟတ္ထေ စ ပါဒေ စ ဝနေတွာ ပဋိဇဉ်တတိ အတ္ထော။ ပေါသိကာတိ ဒိဝသဿ ဒွေ တယော ဝါရေ နဟာပေတွာ ဘောဇေတွာ ပါယေတွာ တုမှေ ပေါသေသိ။ ထညံ ပါယေသိတိ နန္ဒကုမာရော ကိရ ဗောဓိသတ္တတော ကတိပါဟေနေဝ ဒဟရော၊ တသ္မိံ ဇာတေ မဟာပဇာပတိ အတ္တနော ပုတ္တံ ဓာတိနံ ဒတွာ သယံ ဗောဓိသတ္တဿ ဓာတိကိစ္စံ သာဓယမာနာ အတ္တနော ထညံ ပါယေသိ။ တံ သန္ဓာယ ထေရော ဝေမာဟ။ ဒဟရေတိ တရုဏော။ ယုဝါတိ ယောဗ္ဗညေ ဌိတော။ မဏ္ဍနကဇာတိကောတိ အလင်္ကာရသဘာဝေါ။ တတ္ထ ကောစိ တရုဏောပိ ယုဝါ န ဟောတိ ယထာ အတိတရုဏော။ ကောစိ ယုဝါပိ မဏ္ဍနကဇာတိကော န ဟောတိ ယထာ ဥပသန္တသဘာဝေါ၊ အာလသိယဗျသနာဒိဟိ ဝါ အဘိဘူတော။ ဣဓ ပန

၁-သာရတ္ထ-၉ ၃-၄၃၆-ပိဋကဒီပနိ ပဿိတမံ။ ၂-၃၁-၄၂၄၊ ၃-၃၁၅-ပိဋေသု။

ဒ်ဟရော စေဝ ယုဝါ စ မဏ္ဍနကဇာတိကော စ အဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ
ဝေမာဟ။ ဥပ္ပလာဒီနိ မဏ္ဍနကဇာတိကော စ လောကသမ္မတတ္တာ ဝုတ္တာနိ။

မာတုဂါမဿ ပဗ္ဗဇိတတ္တာတိ ဣဒံ ပဉ္စဝဿသတတော ဥဒ္ဓိံ အဋ္ဌတွာ
ပဉ္စသုယေဝ ဝဿသတေသု သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ကာရဏာနိဒဿနံ။ ပဋိသန္တိဒါ-
ပဘေဒပ္ပတ္တိဒိကာသဝေသေနော ဝုတ္တန္တိ ဣ ပဋိသန္တိဒါပ္ပတ္တိဒိကာသဝဂ္ဂ-
ဟဏေန ဈာနာနိပိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ န ဟိ နိဇ္ဈာနကာနံ သဗ္ဗပ္ပ-
ကာရသမ္ပတ္တိ ဣဇ္ဈတိတိ ဝဒန္တိ။ သုက္ခဝိပဿကဒိကာသဝေသေန ဝဿသဟ-
ဿန္တိအာဒိနာ စ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ ခန္ဓကဘာဏကာနံ မတေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဝိနယဋ္ဌကထာယဗ္ဗိံ ဣမိနာဝ နယေန ဝုတ္တံ။

ဒိသနိကာယဋ္ဌကထာယံ^၂ပန “ပဋိသန္တိဒါပ္ပတ္တေဟိ ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိ၊
ဆဋ္ဌဘိညေဟိ ဝဿသဟဿံ၊ တေဝိဇ္ဇေဟိ ဝဿသဟဿံ၊ သုက္ခဝိပဿ-
ကေဟိ ဝဿသဟဿံ၊ ပါတိမောက္ခေန ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိ”တိ ဝုတ္တံ။
ဣဝေပိ သာသနန္တရဓာနကထာယံ^၃ “ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ပရိနိဗ္ဗာနတော ဝဿသဟဿ-
မေဝ ပဋိသန္တိဒါ နိဗ္ဗတ္တေတုံ သက္ကောန္တိ၊ တတော ပရံ ဆ အဘိညာ၊
တတော တာပိ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊
ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ တာပိ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တာ သုက္ခဝိပဿကာ
ဟောန္တိ။ ဧတေနော ဥပါယေန အနာဂါမိနော၊ သကဒါဂါမိနော၊ သောတာ-
ပန္နာ”တိ ဝုတ္တံ။

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယံ^၄ပန “ပဌမဗောဓိယံ ဟိ ဘိက္ခု။ ပဋိသန္တိဒါပ္ပတ္တာ
အဟေသံ။ အထ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ပဋိသန္တိဒါ ပါပုဏိတုံ န သက္ခိံသု၊
ဆဋ္ဌဘိညာ အဟေသံ။ တတော ဆ အဘိညာ ပတ္တံ အသက္ကောန္တာ တိဿော
ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏိံသု။ ဣဒါနိ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏိတုံ
အသက္ကောန္တာ အာသဝက္ခယမတ္တံ ပါပုဏိဿန္တိ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ
အနာဂါမိဖလံ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သကဒါဂါမိဖလံ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ
သောတာပတ္တိဖလံ၊ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ သောတာပတ္တိဖလမ္ပိ ပတ္တံ န သက္ခိ-
ဿန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ စေတံ သဗ္ဗံ အညမညပ္ပဋိဝိရုဒ္ဓံ၊ တသ္မာ တေသံ တေသံ
ဘာဏကာနံ မတမေဝ အာစရိယေန တတ္ထ တတ္ထ ဒဿိတန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။
အညထာ ဟိ အာစရိယဿေဝ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓပ္ပသင်္ဂေါ သိယာတိ။

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၄-၁၂၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၈၃-ပိဋ္ဌေ။
၃-အံ-ဋ္ဌ ၁-၆၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၈၇-ပိဋ္ဌေ။

တာနိယေဝါတိ တာနိယေဝပဉ္စဝဿသဟဿာနိ။ ပရိယတ္တိမူလကံ သာသနန္တိ အာဟ “န ဟိ ပရိယတ္တိယာ အသတိ ပဋိဝေဓော အတ္ထိ” တိအာဒိ။ ပရိယတ္တိယာ ဟိ အန္တရဟိတာယ ပဋိပတ္တိ အန္တရဓာယတိ။ ပဋိပတ္တိယာ အန္တရဟိတာယ အဓိဂမော အန္တရဓာယတိ။ ကိံကာရဏာ? အယံ ဟိ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပဋိပတ္တိ အဓိဂမဿ။ ဣတိ ပဋိပတ္တိတောပိ ပရိယတ္တိယေဝ ပမာဏံ။ ဒုတိယတတိယေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဂေါတမိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒိဃဇာဏုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၄-၅၅။ စတုတ္ထေ ဧကေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျာတိ ဧကေန ကောဋ္ဌာသေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ဝိနိဘုဇ္ဇေယျ ဝါတိ အတ္ထော။ ဒွိဟိ ကမ္မန္တိ ဒွိဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ကသိဝဏ္ဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ ပယောဇေယျ။ နိဇာပေယျာတိ စတုတ္ထကောဋ္ဌာသံ နိဇေတွာ ဌပေယျ။ နိဒဟိတွာ ဘူမိဂတံ ကတွာ ဌပေယျာတိ အတ္ထော။ အာပဒါသု ဘဝိဿတိတိ ကုဿာနံ ဟိ န သဗ္ဗကာလံ ဧကသဒိသံ ဝတ္တတိ။ ကဒါစိ ရာဇအဂ္ဂိစောရဒုဗ္ဗိက္ခာဒိဝသေန အာပဒါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ ဧဝံ အာပဒါသု ဥပ္ပန္နာသု ဘဝိဿတိတိ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ နိဇာပေယျာတိ ဝုတ္တံ။ ဣမေသု ပန စတုသု ကောဋ္ဌာသေသု ကတရံ ကောဋ္ဌာသံ ဂဟေတွာ ကုသလံ ကာတဗ္ဗန္တိ? “ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျာ” တိ ဝုတ္တကောဋ္ဌာသံ။ တတော ဂဏှိတွာ ဟိ ဘိက္ခုနမ္ပိ ကပဏဒ္ဓိကာနမ္ပိ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေသကာရနာပိတာဒိနမ္ပိ ဝေတနံ ဒါတဗ္ဗံ။ သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကာဒိနံ ဒါနဝသေန ဇေဝ အဓိဝတ္ထဒေဝတာဒိနံ ပေဘဗလိဝသေန နှာပိတာဒိနံ ဝေတနဝသေန စ ဝိနိယောဂေါပိ ဥပယောဂေါ ဧဝ။

အပေန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အပေန္တာ ဝါ ဧတေဟိတိ အပါယာ၊ အပါယာ ဧဝ မုခါနိ ဒွါရာနိတိ အပါယမုခါနိ။ ဝိနာသဒွါရာနိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ပဉ္စမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒိဃဇာဏုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၃-၃၃၄-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၆-ဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၆-၅၈။ ဆဋ္ဌေ ဂဗ္ဘဝါသော ဣမ ဥတ္တရပဒလောပေန ဂဗ္ဘော ဝုတ္တောတိ အာဟ “ဂဗ္ဘောတိ ဂဗ္ဘဝါသော”တိ။ သတ္တမဋ္ဌမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ဘယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပုဂ္ဂလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၉-၆၀။ နဝမေ ဒါနံ ဒဒန္တာနန္တိ ဒက္ခိဏေယျံ ဥဋ္ဌိဿ ဒါနံ ဒေန္တာနံ။ ဥပဓိ ဝိပစ္စန္တိ ဧတေန၊ ဥပဓိသု ဝါ ဝိပစ္စတိ၊ ဥပဓေယော ဝါ ဝိပါကာ ဧတဿာတိ ဥပဓိဝိပါကံ။ သံဃေ ဒိန္နံ မဟဗ္ဗလန္တိ အရိယသံဃေ ဒိန္နံ ဝိပွါရဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဝိပုလဖလန္တိ အတ္ထော။ ဒသမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပုဂ္ဂလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂေါတမိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၇) ၂-ဘူမိစာလဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၅။ သတ္တမဿ ပဌမာဒိနိ သုဝိညေယျာနိ။ ပဉ္စမေ အဘိဘဝတီတိ အဘိဘု၊ ပရိကမ္ဘံ၊ ဉာဏံ ဝါ။ အဘိဘု အာယတနံ ဧတဿာတိ အဘိဘာယ- တနံ၊ ဈာနံ။ အဘိဘဝိတဗ္ဗံ ဝါ အာရမ္မဏသင်္ခါတံ အာယတနံ ဧတဿာတိ အဘိဘာယတနံ။ အထ ဝါ အာရမ္မဏာဘိဘဝနတော အဘိဘု စ တံ အာယ- တနဉ္စ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော မနာယတနဓမ္မာ- ယတနဘာဝတော စာတိပိ သသမ္ပယုတ္တဇ္ဈာနံ အဘိဘာယတနံ။ တေနာဟ “အဘိဘဝနကာရဏာနိ”တိအာဒိ။ တာနိ ဟိတိ အဘိဘာယတနသညိတာနိ ဈာနာနိ။ “ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယတာယာ”တိ ဣဒံ ဥဘယတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကထံ? ပဋိပက္ခဘာဝေန ပစ္စနိကဓမ္မေ အဘိဘဝန္တိ ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယ- တာယ အာရမ္မဏာနိ အဘိဘဝန္တိ။ ဉာဏဗလေနော ဟိ အာရမ္မဏာဘိ- ဘဝနံ ဝိယ ပဋိပက္ခာဘိဘဝေါပိတိ။

၁-ဒိ-၉ ၂-၁၅၉-သိဋ္ဌာဒိသု ယထိတဗ္ဗံ။

ပရိကမ္မဝသေန အဇ္ဈတ္တံ ဂူပသညီ၊ န အပ္ပနာဝသေန။ န ဟိ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တာရမ္မဏာ အပ္ပနာ အဇ္ဈတ္တဝိသယာ သမ္ဘဝတိ။ တံ ပန အဇ္ဈတ္တပရိကမ္မ-
ဝသေန လဒ္ဓံ ကသိဏနိမိတ္တံ အဝိသုဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊ န ဗဟိဒ္ဓါပရိကမ္မ-
ဝသေန လဒ္ဓံ ဝိယ ဝိသုဒ္ဓံ။

ပရိတ္တာနီတိ ယထာလဒ္ဓါနိ သုပ္ပသရာဝမတ္တာနိ။ တေနာဟ “အဝနိတာ-
နိ”တိ။ ပရိတ္တဝသေနောတိ ဝဏ္ဏဝသေန အာဘောဂေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ပရိတ္တ-
ဝသေနေ ဣဒံ အဘိဘာယတနံ ဝုတ္တံ။ ပရိတ္တတာ ဟေတ္ထ အဘိဘဝနဿ
ကာရဏံ။ ဝဏ္ဏာဘောဂေ သတိပိ အသတိပိ အဘိဘာယတနဘာဝနာ နာမ
တိက္ခပညဿေဝ သမ္ဘဝတိ၊ န ဣတရဿာတိ အာဟ “ဉာဏုတ္တရိကော
ပုဂ္ဂလော”တိ။ အဘိဘဝိတွာ သမာပဇ္ဇတီတိ ဣတ္ထ အဘိဘဝနံ သမာပဇ္ဇနဉ္စ
ဥပစာရဇ္ဈာနာဓိဂမသမနန္တရမေဝ အပ္ပနာဈာနုပ္ပါဒနန္တိ အာဟ “သဟ
နိမိတ္တုပ္ပါဒေနောတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိ”တိ။ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနာတိ စ
အပ္ပနာပရိဝါသာဘာဝဿ လက္ခဏာစနမေတံ။ ယော “ဒိပ္ပါတိညော”တိ
ဝုစ္စတိ၊ တတောပိ ဉာဏုတ္တရဿေဝ အဘိဘာယတနဘာဝနာ။ ဧတ္ထာတိ
တေသ္မိံ နိမိတ္တေ။ အပ္ပနံ ပါပေတိတိ ဘာဝနံ အပ္ပနံ နေတိ။

ဣတ္ထ စ ကေစိ “ဥပ္ပန္နေ ဥပစာရဇ္ဈာနေ တံ အာရဗ္ဗ ယေ ဟေဠိမန္တေန ဒွေ
တယော ဇေနဝါရာ ပဝတ္တန္တိ၊ တေ ဥပစာရဇ္ဈာနပက္ခိကာ ဝေ၊ တဒနန္တရဉ္စ
ဘဝဂ်ပရိဝါသေန ဥပစာရာသေဝနာယ စ ဝိနာ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ သဟ
နိမိတ္တုပ္ပါဒေနော အပ္ပနံ ပါပေတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ။ န ဟိ
ပါရိဝါသိကကမ္မေန အပ္ပနာဝါရော ဣတ္ထိတော၊ နာပိ မဟဂ္ဂတပ္ပမာဏဇ္ဈာနေသု
ဝိယ ဥပစာရဇ္ဈာနေ ဧကန္တတော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဥပစာရဇ္ဈာ-
နာဓိဂမတော ပရံ ကတိပယဘဝဂ်စိတ္တာဝသာနေ အပ္ပနံ ပါပုဏန္တော “သဟ
နိမိတ္တုပ္ပါဒေနောတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိ”တိ ဝုတ္တော။ “သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနာ”တိ စ
အဓိပ္ပါယ်ကမိဒံ ဝစနံ၊ န နိတတ္တံ။ အဓိပ္ပါယော ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

န အန္တောသမာပတ္တိယံ တဒါ တထာရူပဿ အာဘောဂဿ အသမ္ဘဝ-
တော၊ သမာပတ္တိတော ဝုတ္တိတဿ အာဘောဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ
ဝသေန ဈာနက္ခဏေ ပဝတ္တံ အဘိဘဝနာကာရံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ ပန “ဣဒိနာ ပနဿ ပုဗ္ဗဘောဂေါ ကထိတော”တိ ဝုတ္တံ။

အန္တောသမာပတ္တိယံ တထာ အာဘောဂါဘာဝေ ကသ္မာ “ဈာနသညာယပီ”တိ
ဝုတ္တန္တိ အာဟ “အဘိဘဝနံ။ ပ။ အတ္ထိ”တိ။

ဝမ္ဗိတပ္ပမာဏာနီတိ ဝိပုလပ္ပမာဏာနီတိ အတ္ထော၊ န ကေဂ်လဒ္ဓဂ်လာ-
ဒိဝသေန ဝမ္ဗိ ပါပိတာနီတိ တထာဝစုနသေဝေတ္ထ အသမ္ဘဝတော။ တေနာဟ
“မဟန္တာနီ”တိ။ ဘတ္တဝမ္ဗိတကန္တိ ဘုဉ္ဇနဘာဇနေ ဝမ္ဗိတွာ ဒိန္တံ ဘတ္တံ၊
ကောသနေ ပုရိသေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗဘတ္တတော ဥပစုဘတ္တန္တိ အတ္ထော။

ရူပေ သညာ ရူပသညာ၊ သာ အဿ အတ္ထိတိ ရူပသညီ၊ န ရူပသညီ
အရူပသညီ။ သညာသီသေန ဈာနံ ဝဒတိ။ ရူပသညာယ အနုပ္ပါဒနမေဝေတ္ထ
အလာဘိတာ။ ဗဟိဒ္ဓါဝ ဥပ္ပန္နန္တိ ဗဟိဒ္ဓါဝတ္ထုသ္မိယေဝ ဥပ္ပန္နံ။ အဘိဓမ္မေ
ပန “အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊
အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနီ”တိ ဧဝံ စတုန္တံ အဘိဘာယတနာနံ အာဂ-
တတ္တာ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ “ကသ္မာ ပန ယထာ သုတ္တန္တေ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ
ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနီတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ အဝတွာ ဣဓ
စတုသုပိ အဘိဘာယတနေသု အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီတာဝ ဝုတ္တာ”တိ စောဒနံ
ကတွာ “အဇ္ဈတ္တရူပါနံ အနဘိဘဝနီယတော”တိ ကာရဏံ ဝတွာ “တတ္ထ ဝါ ဣဓ
ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနေဝ အဘိဘဝိတဗ္ဗာနိ၊ တသ္မာ တာနိ နိယမတောဝ
ဝတ္တဗ္ဗာနီတိ တတြာပိ ဣဓာပိ ဝုတ္တာနိ၊ ‘အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ’တိ ဣဒံ ပန သတ္ထု
ဒေသနာဝိလာသမတ္တမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ ဝဏ္ဏာဘောဂရဟိတာနိ သဟိတာနိ စ သဗ္ဗာနိ “ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏ-
ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနီ”တိ ဝုတ္တာနိ၊ တထာ “အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနီ”တိ။ အတ္ထိ ဟိ
သော ပရိယာယော “ပရိတ္တာနိ အဘိဘုယျ၊ တာနိ စေ ကဒါစိ ဝဏ္ဏဝသေန
အာဘုဇိတာနိ ဟောန္တိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ အဘိဘုယျာ”တိ။ ပရိယာယကထာ
ဟိ သုတ္တန္တဒေသနာတိ။ အဘိဓမ္မေ ပန နိပ္ပရိယာယဒေသနတ္တာ ဝဏ္ဏာဘောဂ-
ရဟိတာနိ ဝိသု ဝုတ္တာနိ၊ တထာ သဟိတာနိ။ အတ္ထိ ဟိ ဥဘယတ္ထ အဘိ-
ဘဝနဝိသေသောတိ၊ တထာ ဣဓ ပရိယာယဒေသနတ္တာ ဝိမောက္ခာနဗ္ဗိ
အဘိဘဝနပရိယာယော အတ္ထိတိ “အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ”တိအာဒိနာ ပဌမဒုတိယ-
အဘိဘာယတနေသု ပဌမဝိမောက္ခော၊ တတိယစတုတ္ထအဘိဘာယတနေသု
ဒုတိယဝိမောက္ခော၊ ဝဏ္ဏာဘိဘာယတနေသု တတိယဝိမောက္ခော စ အဘိ-
ဘဝနပ္ပာတ္တိတော သင်္ဂဟိတော။ အဘိဓမ္မေ ပန နိပ္ပရိယာယဒေသနတ္တာ

၁-အဘိ ၁-၅၅၊ ၆၄-ပိဋေသု၊ ၂-အဘိ ၁-၅၅၊ ၆၅-ပိဋေသု။

ဝိမောက္ခဘိဘာယတနာနိ အသက်ရတော ဒသေတုံ ဝိမောက္ခေ ဝဇ္ဇေတွာ အဘိဘာယတနာနိ ကထိတာနိ။ သဗ္ဗာနိ စ ဝိမောက္ခကိစ္စာနံ ဈာနာနိ ဝိမောက္ခဒေသနာယံ ဝုတ္တာနိ။ တဒေတံ “အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိ”တိ အာဂတဿ အဘိဘာယတနဒ္ဓယဿ အဘိဓမ္မေ အဘိဘာယတနေသု အဝစနတော “ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ”တိအာဒိနဉ္စ သဗ္ဗဝိမောက္ခကိစ္စသာဓာရဏဝစနဘာဝတော ဝဝတ္တာနံ ကတန္တိ ဝိညာယတိ။ “အဇ္ဈတ္တရူပါနံ အနဘိဘဝနီယတော”တိ ဣဒံ အဘိဓမ္မေ ကတ္တစိပိ “အဇ္ဈတ္တံ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ အဝတွာ သဗ္ဗတ္ထ ယံ ဝုတ္တံ “ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ၊ တဿ ကာရဏဝစနံ။ တေန ယံ အည-ဟေတုကံ၊ တံ တေန ဟေတုနာ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဒေသနာဝိလာသဟေတုကံ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညိတာယ ဧဝ အဘိဓမ္မေ ဝစနံ၊ န တဿ အညံ ကာရဏံ မဂ္ဂိတဗ္ဗန္တိ ဒသေတိ။

အဇ္ဈတ္တရူပါနံ အနဘိဘဝနီယတာ စ တေသံ ဗဟိဒ္ဓါရူပါနံ ဝိယ အဝိ-ဘူတတ္တာ ဒေသနာဝိလာသော စ ယထာဝုတ္တဝဝတ္တာနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော ဝေနေယျဇ္ဈာသယဝသေန ဝိဇ္ဇမာနပရိယာယကထာဘာဝတော။ “သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ”တိ ဧတေနေဝ သိဒ္ဓတ္တာ န နီလာဒိအဘိဘာယတနာနိ ဝတ္တဗ္ဗာနိတိ စေ? တံ န, နီလာဒိသု ကတာမိကာရာနံ နီလာဒိဘာဝသေဝ အဘိဘဝန-ကာရဏတ္တာ။ န ဟိ တေသံ ပရိသုဒ္ဓါပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏာနံ ပရိတ္တတာ ဝါ အပ္ပမာ-ဏတာ ဝါ အဘိဘဝနကာရဏံ၊ အထ ခေါ နီလာဒိဘာဝေါ ဧဝါတိ။ ဧတေသု စ ပရိတ္တာဒိကသိဏရူပေသု ယံ ယံ စရိတဿ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ ဣဇ္ဈန္တိ၊ တံ ဒသေတုံ “ဣမေသု ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကဝသေ-နာတိ နီလဝဏ္ဏနီလနိဒဿနနီလနိဘာသာနံ သာဓာရဏဝသေန။ ဝဏ္ဏ-ဝသေနာတိ သဘာဝဝဏ္ဏဝသေန။ နိဒဿနဝသေနာတိ ပဿိတဗ္ဗတာဝသေန စကျဝိညာဏာဒိဝိညာဏဝိထိယာ ဂဟေတဗ္ဗတာဝသေန။ ဩဘာသဝသေ-နာတိ သပ္ပဘာသတာယ အဝဘာသနဝသေန။

ဣစ္ဆာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ၂ ကေနဋ္ဌေနာတိ ကေန သဘာဝေန။ သဘာဝေါဟိ ဩဏေန ယာထာဝတော အရဏီယတော ဣတဗ္ဗတော “အတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော

၁-န ကတန္တိ (က) ၂-ဒီ-၇၂-၁၁၈-ဝိဋ္ဌာဒိသု ပဿိတဗ္ဗံ။

ဝေတ္ထု-ကာရဿ ဋ္ဌ-ကာရံ ကတွာ “အဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တော။ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေနာတိ အဓိကံ သဝိသေသံ မုစ္စနဋ္ဌေန။ ဧတေန သတိပိ သဗ္ဗဿပိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနဿ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဋိပက္ခတော ဝိမုတ္တဘာဝေ ယေန ဘာဝနာဝိသေသေန တံ ဈာနံ သာတိသယံ ပဋိပက္ခတော ဝိမုစ္စိတွာ ပဝတ္တတိ၊ သော ဘာဝနာ-ဝိသေသော ဒီပိတော။ ဘဝတိ ဟိ သမာနဇာတိယုတ္တောပိ ဘာဝနာဝိသေသေန ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသော။ ယထာ တံ သဒ္ဓါဝိမုတ္တတော ဒိဋ္ဌိပ္ပုတ္တဿ၊ တထာ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ သုဋ္ဌ၊ ဝိမုတ္တတာယ ဝေ အနိဂ္ဂဟိတဘာဝေန နိရာသင်္ကတာယ အဘိရတိဝသေန သုဋ္ဌ၊ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေနပိ ဝိမောက္ခော။ တေနာဟ “အာရမ္မဏေ စာ”တိအာဒိ။ အယံ ပနတ္ထောတိ အယံ အဓိ-မုစ္စနဋ္ဌော ပန္နိမေ ဝိမောက္ခေ နိရောဓေ နတ္ထိ။ ကေဝလော ဝိမုတ္တဋ္ဌော ဝေ တတ္ထ လဗ္ဘတိ၊ တံ သယမေဝ ပရတော ဝက္ခတိ။

ရူပီတိ ယေနာယံ သသန္တတိပရိယာပန္နေန ရူပေန သမန္တာဂတော၊ တံ ယဿ ဈာနဿ ဟေတုဘာဝေန ဝိသိဋ္ဌရူပံ ဟောတိ၊ ယေန ဝိသိဋ္ဌေန ရူပေန “ရူပီ”တိ ဝုစ္စေယျ ရူပီသဒ္ဓဿ အတိသယတ္ထဒီပနတော၊ တဒေဝ သသန္တတိ-ပရိယာပန္နရူပဿ ဝသေန ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနံ ဣဓ ပရမတ္ထတော ရူပိဘာဝသာဓကန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “အဇ္ဈတ္တ”န္တိအာဒိ။ ရူပဇ္ဈာနံ ရူပံ ဥတ္တရပဒလောပေန။ ရူပါနိတိ ပနေတ္ထ ပရိမပဒလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ “နိလကသိကာဒိနိ ရူပါနိ”တိ။ ရူပေ ကသိဏရူပေ သညာ ရူပသညာ၊ သာ ဧတဿ အတ္ထိတိ ရူပသညီ၊ သညာသိသေန ဈာနံ ဝဒတိ။ တပုဋိပက္ခေန အရူပသညီ။ တေနာဟ “အဇ္ဈတ္တံ န ရူပသညီ”တိအာဒိ။

အန္တောအပ္ပနာယံ “သုဘ”န္တိ အာဘောဂေါ နတ္ထိတိ ဣဓိနာ ပုဗ္ဗာဘောဂ-ဝသေန တထာ အဓိမုတ္တိသိယာတိ ဒသေတိ။ ဧဝံ ဟေတ္ထ တထာဝတ္တဗ္ဗတာပတ္တိ-စောဒနာ အနဝဋ္ဌာနာ ဟောတိ။ ယသ္မာ သုဝိသုဒ္ဓေသု နိလာဒိသု ဝဏ္ဏ-ကသိဏေသု ကတ္ထ ကတာမိကာရာနံ အဘိရတိဝသေန သုဋ္ဌ၊ အဓိမုစ္စနဋ္ဌော သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ တထာ တတိယော ဝိမောက္ခော သံဝဏ္ဏိတော။ ယသ္မာ ပန မေတ္တာဒီဝသေန ပဝတ္တမာနာ ဘာဝနာ သတ္တေ အပ္ပင်္ဂုလတော ဒဟန္တိ၊ တေ သုဘတော အဓိမုစ္စိတွာ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ပဋိသန္တိဒါမဇဂ္ဂ၊ မြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ “သုဘဝိမောက္ခော”တိ ဝုတ္တော။ တယိဒံ ဥဘယမ္ပိ တေန တေန ပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ န ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁-သမ္ဘတ္တိတာ (ဒီ-၇၊ ၂-၁၁၈-ပိဋေ) ၂-ဒ ၉-၂၃၅-ပိဋေ။

သဗ္ဗသောတိ အနဝသေသတော။ န ဟိ စတုန္တံ အရူပက္ခန္ဓာနံ ဧကဒေသောပိ တတ္ထ အဝသိဿတိ။ ဝိဿဋ္ဌတ္တာတိ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလေ နိရောဓိတတ္တာ။ ဥတ္တမော ဝိမောက္ခော နာမ အရိယေဟေဝ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော အရိယဖလ- ပရိယောသာနတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိဘာဝတော စ။

ဝိမောက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနရိယဝေါဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇။ သတ္တမေ အနရိယာနံ လာမကာနံ ဝေါဟာရော အနရိယ- ဝေါဟာရော။ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာတိ ဒိဋ္ဌံ မယာတိ ဧဝံ ဝါဒိတာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ ဧတ္ထ စ တံတံသမုဋ္ဌာပကစေတနာဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ယာဟိ စေတနာဟိ” တိအာဒိ။

အနရိယဝေါဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ နဝမေ သမာဂန္တဗ္ဗတော သမာဂစ္ဆတီတိ ဝါ သမာဂမော၊ ပရိသာ။ ဗိမ္ဗိသာရပ္ပမုခေါ သမာဂမော ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမော။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဗိမ္ဗိသာရ။ ပ။ သမာဂမသဒိသံ ခတ္ထိယပရိသန္တိ ယောဇနာ။ အညေသု ဧက္ကဝါဠေသုပိ လဗ္ဗတေဝ သတ္ထု ခတ္ထိယပရိသာဒိဥပသင်္ဂမနံ။ အာဒိတော တေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထု ဘာသနံ ၂ အာလာပေါ၊ ကထနပ္ပဋိကထနံ သလ္လာပေါ။ ဓမ္မုပသံဟိတာ ပုစ္ဆာပဋိပုစ္ဆာ ဓမ္မသာကစ္ဆာ။ သဏ္ဍာနံ ပဋိစ္စ ကထိတံ သဏ္ဍာနပရိယာယတ္တာ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဓဿ “မဟန္တံ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏံ အဘိနိဗ္ဗိနိ- တွာ” တိအာဒိသု? ဝိယ။ တေသန္တိ ပဒံ ဥဘယပဒါပေက္ခံ “တေသမ္ပိ လက္ခဏ- သဏ္ဍာနံ ဝိယ သတ္ထု သရိရသဏ္ဍာနံ တေသံ ကေဝလံ ပညာယတိ ဝေါ” တိ။ နာပိ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလော ဘဂဝါ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ ဆိန္ဒဿရာတိ ဒွိဓာ ဘိန္ဒဿရာ။ ဂဂ္ဂရဿရာတိ ဇေရိတဿရာ။ ဘာသန္တရန္တိ တေသံ သတ္တာနံ ဘာသာတော အညံ ဘာသံ။ ဝိမံသာတိ စိန္တနာ။ ကိမတ္ထံ။ ပ။ ဒေသေတီတိ ဣဒံ နန အတ္တာနံ ဇာနာပေတွာ ဓမ္မေ ကထိတေ တေသံ

၁-ဒီ-၇၂-၁၅၀-ဒိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-အတ္တဘာသနံ (က) ၃-သံ ၁-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။

သာတိသယော ပသာဒေါ ဟောတိတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ? ယေသံ အတ္တာနံ အဇာနာပေတွာဝ ဓမ္မေ ကထိတေ ပသာဒေါ ဟောတိ, န ဇာနာပေတွာ၊ တာဒိသေ သန္ဓာယ သတ္တာ တထာ ကရောတိ။ တတ္ထ ပယော-ဇနမာဟ “ဝါသနတ္ထာယာ”တိ။ ဧဝံ သုတောပီတိ ဧဝံ အဝိညာတဒေသကော အဝိညာတာဂမနောပိ သုတော ဓမ္မော အတ္တနော ဓမ္မသုဓမ္မတာယေဝ အနာဂတေ ပစ္စယော ဟောတိ သုဏန္တဿ။

ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘူမိစာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒသမေ^၁ ဥဒေနယက္ခဿ စေတိယဋ္ဌာနေတိ ဥဒေနဿ နာမ ယက္ခဿ အာယတနဘာဝေန ဣဋ္ဌကာဟိ ဘတေ မဟာဇနဿ စိတ္တိကတဋ္ဌာနေ။ ကတဝိဟာရောတိ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ကတဝိဟာရော။ ဝုစ္စတိတိ ပုရိမဝေါဟာ-ရေန “ဥဒေနံ စေတိယ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဂေါတမကာဒိသုပီတိ “ဂေါတမကံ စေတိ-ယ”န္တိ အာဒိသုပိ။ စသေဝ နယောတိ စေတိယဋ္ဌာနေ ကတဝိဟာရဘာဝံ အတိဒိသတိ။ တထာ ဟိ သတ္တဗ္ဗန္တိ ကိကိဿ ရညော ဝိတရော သတ္တ ကုမာ-ရိယော သံဝေဂဇာတာ ဂေဟတော နိက္ခမိတွာ တတ္ထ ပဓာနံ ပဒဟိံသု၊ တံ ဌာနံ “သတ္တဗ္ဗံ စေတိယ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဗဟုပုတ္တကန္တိ စ ဗဟုပါရောဟော ဧကော နိဂြောဓရက္ခော၊ တသ္မိံ အဓိဝတ္တံ ဒေဝတံ ဗဟူ မနဿာ ပုတ္တေ ပတ္တေန္တိ၊ တဒုပါဒါယ တံ ဌာနံ “ဗဟုပုတ္တကံ စေတိယ”န္တိ ပညာယိတ္ထ၊ သာရန္တဒဿ နာမ ယက္ခဿ ဝသိတဋ္ဌာနံ၊ စာပါလဿ နာမ ယက္ခဿ ဝသိတဋ္ဌာနံ၊ ဣတိ သဗ္ဗာ-နေဝေတာနိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗဒေဝတာ ပရိဂ္ဂဟေတွာ စေတိယဝေါဟာရေန ဝေါဟရိတာနိ၊ ဘဂဝတော ဝိဟာရေ ကတေပိ တထေဝ သဗ္ဗာနန္တိ။ ရမဏီယာတိ ဧတ္ထ ဝေသာလိယာ တာဝ ဘူမိဘာဂသမ္ပတ္တိယာ သုလဘဝိဏ္ဏ-တာယ ရမဏီယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိဟာရာနံ ပန နဂရတော နာတိဒူရ-တာယ နစ္စာသန္ဓတာယ ဂမနာဂမနသမ္ပတ္တိယာ အနာကိဏ္ဏဝိဟာရဋ္ဌာနတာယ ဆာယုဒကသမ္ပတ္တိယာ ပဝိဝေကပတိရူပတာယ စ ရမဏီယတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဝမိတာတိ ဘာဝနာပါရိပုရိဝသေန ပရိဗြူဟိတာ။ ပုနပ္ပုနံ ကတာတိ ဘာဝ-နာယ ဗဟုလိကရဏေန အပရာပရံ ပဝတ္တိတာ။ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာတိ

၁-ဒိ-ဒီ ၂-၁၄၈၊ သံ-ဒီ ၂-၅၀၃-ပိဋကဒီသု ပဿိတဗ္ဗံ။

ယထာ ယုတ္တမာဇညယာနံ ဆေကေန သာရထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရုစိ ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ ယထာရုစိ ပဝတ္တိရဟတံ ဂမိတာ။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ ဝတ္ထု ဝိယ ကတာတိ သဗ္ဗသော ဥပတ္တိလေသဝိသောနေေန ဣဒ္ဓိဝိသယတာယ^၁ ပတိဋ္ဌာနဘာဝတော သုဝိသောဓိတပရိဿယဝတ္ထု၊ ဝိယ ကတာ။ အဓိဋ္ဌိတာတိ ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝတော သုဘာဝိတဘာဝေန တံတံ- အဓိဋ္ဌာနယောဂျတာယ ဌဝိတာ။ သမန္တတော စိတာတိ သဗ္ဗဘာဂေန ဘာဝနပစယံ ဂမိတာ။ တေနာဟ “သုဝဓိတာ”တိ။ သုဌု၊ သမာရဒ္ဓါတိ ဣဒ္ဓိဘာဝနာယ သိခါပ္ပတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ သံသေဝိတာ။

အနိယမေနာတိ “ယဿ ကဿစိ”တိ အနိယမဝစနေန။ နိယမေတွာတိ “တထာဂတဿာ”တိ သရူပဒဿနေန နိယမေတွာ။ အာယုပ္ပမာဏန္တိ^၂ ပရမာယုပ္ပမာဏံ ဝဒတိ။ ကိံ ပနေတ္ထ ပရမာယု နာမ၊ ကထံ ဝါ တံ ပရိစ္ဆိန္ဒပ္ပမာဏန္တိ? ဝုစ္စတေ—ယော တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝဝိသေသေ ပုရိမသိဒ္ဓဘာဝပတ္တနူပနိဿယဝသေန သရိရာဝယဝဝဏ္ဏသဏ္ဌာနပ္ပမာဏာဒိဝိသေသာ ဝိယ တံတံဂတိနိကာယာဒီသု ယေဘုယျေန နိယတပရိစ္ဆေဒေါ ဂန္တသေယျကကာမာဝစရဒေဝရူပါဝစရသတ္တာနံ သုက္ကသောဏိတဥတုဘောဇနာဒိဥတုအာဒိပစ္စုပ္ပန်ပစ္စယူပတ္တန္တိတော ဝိပါကပ္ပဗန္ဓဿ ဌိတိကာလနိယမော၊ သော ယထာသကံ ခဏမတ္တာဝဋ္ဌာယိနမ္ပိ အတ္တနော သဟဇာတာနံ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဌပနာကာရဝုတ္တိတာယ ပဝတ္တနကာနိ ရူပါရူပဇီဝိတိန္ဒြိယာနိ ယသ္မာ န ကေဝလံ တေသံ ခဏဌိတိယာ ဧဝ ကာရဏဘာဝေန အနုပါလကာနိ၊ အထ ခေါ ယာဝ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒါ အနုပဗန္ဓဿ အဝိစ္ဆေဒဟေတုဘာဝေနပိ၊ တသ္မာ အာယုဟေတုကတ္တာ ကာရဏူပစာရေန အာယု၊ ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒဝသေန ပရမာယူတိ စ ဝုစ္စတိ။ တံ ပန ဒေဝါနံ နေရယိကာနံ ဥတ္တရကုရုကာနဉ္စ နိယတပရိစ္ဆေဒံ။ ဥတ္တရကုရုကာနံ ပန ဧကန္တနိယတပရိစ္ဆေဒမေဝ၊ အဝသိဋ္ဌမနုဿပေတတိရက္ခာနာနံ ပန စိရဋ္ဌိတိသံဝတ္တနိကကမ္မဗဟုလေ ကာလေ တံကမ္မသဟိတသန္တာနဇနိတသုက္ကသောဏိတပစ္စယာနံ တံမူလကာနဉ္စ စန္ဒသူရိယသမဝိသမပရိဝတ္တနာဒိဇနိတဥတုအာဟာရာဒိသမဝိသမပစ္စယာနဉ္စ ဝသေန စိရာစိရကာလတော အနိယတပရိစ္ဆေဒံ၊ တဿ စ ယထာ ပုရိမသိဒ္ဓဘာဝပတ္တနာဝသေန တံတံဂတိနိကာယာဒီသု ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝိသေသနိယမော သိဒ္ဓေါ ဒဿနာနုဿဝါဒိဟိ၊ တထာ အာဒိတော ဂဟဏသိဒ္ဓိယာ။ ဧဝံ တာသု တာသု ဥပပတ္တိသု နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ ယေဘုယျေန

၁-ဣဒ္ဓိဝိသဒတာယ (က) ၂-ဒီ-ဋီ ၁-၁၅၆၊ သီ-ဋီ (နဝ) ၁-၄၁၆-ဝိဋ္ဌေသုဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

သမပ္ပမာဏဋီတိကာလံ ဒဿနာနုဿဝေဟိ လဘိတွာ တံပရမတံ အဇ္ဈော-
သာယ ပဝတ္တိတဘဝပတ္တနာဝသေန အာဒိတော ပရိစ္ဆေဒနိယမော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပန ကမ္မံ တာသု တာသု ဥပပတ္တိသု ယထာ တံတံဥပပတ္တိ-
နိယတဝဏ္ဏာဒိနိဗ္ဗတ္တနေ သမတ္တံ၊ ဧဝံ နိယတာယုပရိစ္ဆေဒါသု ဥပပတ္တိသု
ပရိစ္ဆေဒါတိက္ကမေန ဝိပါကနိဗ္ဗတ္တနေ သမတ္တံ န ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ ယံ မနုဿာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ
ကရောန္တော တိဋ္ဌေယျာ”တိ။

မဟာသီဝတ္ထရောပန “မဟာဗောဓိသတ္တာနံ စရိမဘဝေပဋိသန္ဓိဒါယိနော
ကမ္မဿ အသင်္ချေယျာယုကတာသံဝတ္တနသမတ္တတံ ဟဒယေ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ
အာယုသင်္ခါရဿ ပရိဿယဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တတာ ပါဠိယံ အာဂတာ ဧဝါတိ
ဣမံ ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ တိဋ္ဌေယျာ”တိ အဝေါစ။ ခန္တိစွာဒိဟိ အဘိဘူယုတိတိ
ဧတေန ယထာ ဣဒ္ဓိဗလေန ဇရာယ န ပဋိဃာတော၊ ဧဝံ တေန မရဏဿပိ
န ပဋိဃာတောတိ အတ္တတော အာပန္နမေဝါတိ။ “ကွ သရော ခိတ္တော၊ ကွ စ
နိပတိတော”တိ အညထာ ဝုဋ္ဌိတေနပိ ထေရဝါဒေန အဋ္ဌကထာဝစနမေဝ
သမတ္တိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “ယော ပန ဝုစ္စတိ။ပ။ နိယာမိတ”န္တိ။

ဩဋ္ဌာရိကေ နိဝိတ္တေတိ ထူလေ သညုပ္ပါဒနေ။ ထူလသညုပ္ပါဒနံ ဟေတံ
“တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပ”န္တိ သကလံ ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနယာစနာယ၊ ယဒိဒံ “ယဿ
ကဿမိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ”တိအာဒိနာ အညာပဒေသေန
အတ္တနော စတုရိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာနဘာဝေန ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနသမတ္တတာဝိဘာ-
ဝနံ။ ဩဘာသေဘိ ပါကဋ္ဌဝစနေ။ ပါကဋ္ဌဝစနံ ဟေတံ၊ ယဒိဒံ ပရိယာယံ
မုဋ္ဌိတွာ ဥဇုကမေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပါယဝိဘာဝနံ။ ပရိယုဋ္ဌိတမိတ္တောတိ
ယထာ ကိဋ္ဌိ အတ္တာနတ္ထံ သလ္လက္ခေတံ န သက္ကာ၊ ဧဝံ အဘိဘူတမိတ္တော။ သော
ပန အဘိဘဝေါ မဟတာ ဥဒကောသေန အပ္ပကဿ ဥဒကဿ အဇ္ဈောတ္ထ-
ရဏံ ဝိယ အဟောသီတိ ဝုတ္တံ “အဇ္ဈောတ္ထဒုမိတ္တော”တိ။ အညောတိ
ထေရတော၊ အရိယေဟိ ဝါ အညောပိ ယော ကောမိ ပုထုဇ္ဇနော။ ပုထုဇ္ဇ-
နဂ္ဂဟဏဉ္စေတ္ထ ယထာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသော မာရေန ပရိ-
ယုဋ္ဌိတမိတ္တော ကိဋ္ဌိ အတ္တာနတ္ထံ သလ္လက္ခေတံ န သက္ကာတိ၊ ဧဝံ ထေရော
ဘဂဝတာ ကတနိမိတ္တောဘာသံ သဗ္ဗသော န သလ္လက္ခေသီတိ ဒဿနတ္ထံ။
တေနာဟ “မာရော ဟိ”တိအာဒိ။

၁-ပါကဋ္ဌဝစနေ (က) ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၅၅-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

စတ္တာရော ဝိပလ္လာသတိ အသုဘော “သုဘ” နှိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒုက္ခေ “သုခ” နှိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသောတိ ဣမေ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ။ တေနာတိ ယဒိပိ ဣတရေ အဋ္ဌ ဝိပလ္လာသာ ပဟီနာ၊ တထာပိ ယထာဝုတ္တာနံ စတုန္တံ ဝိပလ္လာသာနံ အပ္ပဟီနတာဝေန။ အဿာတိ ထေရဿ။ မဒ္ဒတိတိ ဖုသနမတ္တေန မဒ္ဒန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ အညထာ တေန မဒ္ဒိတေ သတ္တာနံ မရဏမေဝ သိယာ။ ကိံ သက္ခိယတိ၊ န သက္ခိယတိတိ အဓိပ္ပာယော။ ကသ္မာ န သက္ခိယတိ၊ နနု သေ အဂ္ဂသာဝကဿ ကုန္တိံ ပဝိဋ္ဌောတိ? သစ္စံ ပဝိဋ္ဌော၊ တဉ္စ ခေါ အတ္တနော အာနုဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ န ဝိဗာဓနာဓိပ္ပာယေန။ ဝိဗာဓနာဓိပ္ပာယေန ပန ဣမ “ကိံ သက္ခိယတိ” တိ ဝုတ္တံ ဟဒယမဒ္ဒနဿ အဓိကတတ္တာ။ နိဗ္ဗိတ္တောဘာသန္တိ ဣတ္ထ “တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပ” နှိ သကလကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနယာစနာယ “ယဿ ကဿစိ အာနန္တံ စတ္တာရော ဣဗ္ဗိပါဒါ ဘာဝိတာ” တိ အာဒိနာ အညာပဒေသေန အတ္တနော စတုရိဋ္ဌိပါဒဘာဝနာဘာဝေန ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနသမတ္တတာဝသေန သညုပ္ပါဒနံ နိဗ္ဗိတ္တံ။ တထာ ပန ပရိယာယံ မုဉ္ဇိတွာ ဥဇုကမေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပာယဝိဘာဝနံ ဩဘာသော။ ဇာနန္တောယေဝါတိ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတဘာဝံ ဇာနန္တောယေဝ။ အတ္တနော အပရာဓဟေတုတော သတ္တာနံ သောကော တနကော ဟောတိ၊ န ဗလဝါတိ အာဟ “ဒေါသာရောပနေန သောက္ခ-တနုကရဏတ္ထ” နှိ။ ကိံ ပန ထေရော မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တကာလေ ပဝတ္ထိံ ပစ္စာ ဇာနာတိတိ? န ဇာနာတိ သဘာဝေန၊ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ပန ဇာနာတိ။

ဂစ္ဆ တံ အာနန္ဒာတိ ယသ္မာ ဒိဝါဝိဟာရတ္ထာယ ဣဓာဂတော၊ တသ္မာ အာနန္တံ ဂစ္ဆ တံ ယထာရူစိတဋ္ဌာနံ ဒိဝါဝိဟာရဿ။ တေနာဟ “ယဿ ဘါနိ ကာလံ မညသီ” တိ။ အနုတ္တေ နိယောဇေန္တော ဂုဏမာရဏေန မာရေတိ၊ ဝိရာဂဝိဗန္ဓနေန ဝါ ဇာတိနိဗ္ဗိတ္တတာယ တတ္ထ တတ္ထ ဇာတံ မာရေန္တော ဝိယ ဟောတိတိ “မာရေတိတိ မာရော” တိ ဝုတ္တံ။ အတိ ဝိယ ပါပတာယ ပါဝိမာ။ ကဏ္ဍမေဗဟိ သမန္နာဂတော ကဏ္ဍော။ ဝိရာဂါဒိဂုဏာနံ အန္တကရဏတော အန္တကော။ သတ္တာနံ အနတ္တာဝဟံ ပဋိပတ္ထိံ န မုဉ္ဇတိတိ န မုဉ္ဇိ။ အတ္တနော မာရပါသေန ပမတ္တေ ဗန္ဓတိ၊ ပမတ္တာ ဝါ ဗန္ဓ။ တေဿာတိ ပမတ္တဗန္ဓ။ သတ္တမသတ္တာဟတော ပရံ သတ္တ အဟာနိ သန္နာယာဟ “အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ” တိ န ပန ပလ္လင်္ဂသတ္တာဟာဒိ ဝိယ နိယတကိစ္စဿ အဋ္ဌမသတ္တာဟဿ နာမ လတ္တနတော။ သတ္တမသတ္တာဟဿ ဟိ ပရတော

အဇပါလနိဂြောဓမူလေ မဟာဗြဟ္မာနော သက္ကဿံ စ ဒေဝရညော ပဋိညာတဓမ္မ-
ဒေသနံ ဘဂဝန္တံ ဥတုာ “ဣဒါနိ သတ္တေ ဓမ္မဒေသနာယ မမ ဝိသယံ သမတိက္ကမာ-
ပေဿတိ” တိ သညာတဒေါမနဿော ဟုတုာ ဌိတော စိန္တေသိ “ဟန္တ ဒါနာဟံ
နံ ဥပါယေန ပရိနိဗ္ဗာပေဿာမိ၊ ဧဝမဿ မနောရထော အညထတ္တံ ဂမိဿတိ၊
မမ စ မနောရထော ဣဇ္ဈိဿတိ” တိ။ ဧဝံ ပန စိန္တေတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ကေမန္တံ ဌိတော “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ” တိ အာဒိနာ ပရိနိဗ္ဗာနံ ယာစိ။
တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အဋ္ဌမေ သတ္တာမေ” တိ အာဒိ။ တတ္ထ အဇ္ဇာတိ အာယု-
သင်္ခါရောဿဇ္ဇနဒိဝသံ သန္ဓာယာဟ။ ဘဂဝါ စဿ အတိဗန္ဓနာဓိပ္ပာယ်
ဇာနန္တောပိ တံ အနာဝိကတွာ ပရိနိဗ္ဗာနဿ အကာလဘာဝမေဝ ပကာ-
သေန္တော ယာစနံ ပဋိက္ခိပိ။ တေနာဟ “န တာဝါဟ” န္တိ အာဒိ။

မဂ္ဂဝသေန ဗျတ္တာတိ သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓဝေယျတ္ထိယေန ဗျတ္တာ။ တထေဝ
ဝိနိတာတိ မဂ္ဂဝသေနေ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒဝိနယေန ဝိနိတာ။ တထာ
ဝိသာရဒါတိ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ သတ္တုသာသနေ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တိယာ
ဝိသာရဒါ၊ သာရဇ္ဇကရာနံ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒိပါပဓမ္မာနံ ဝိဂမေန ဝိသာရဒဘာဝံ
ပတ္တာတိ အတ္ထော။ ယဿ သုတဿ ဝသေန ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဿရဏံ
သမ္ဘဝတိ၊ တံ ဣဓ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန သုတန္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “တေပိဋက-
ဝသေနာ” တိ။ တိဏ္ဏံ ပိဋကာနံ သမူဟော တေပိဋကံ၊ တိဏီ ဝါ ပိဋကာနိ
တိပိဋကံ၊ တိပိဋကမေဝ တေပိဋကံ၊ တဿ ဝသေန။ တမေဝါတိ ယံ တံ
တေပိဋကံ သောတဗ္ဗဘာဝေန “သုတ” န္တိ ဝုတ္တံ၊ တမေဝ။ ဓမ္မန္တိ ပရိယတ္တိဓမ္မံ။
ဓာရေန္တိတိ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသီဟဝသံ ဝိယ အဝိနဿန္တံ ကတွာ
သုပုဂ္ဂဏသုပုဝတ္တိဘာဝေန ဓာရေန္တိ ဟဒယေ ဌပေန္တိ။ ဣတိ ပရိယတ္တိဓမ္မ-
ဝသေန ဗဟုဿုတဓမ္မဓရဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပဋိဝေဓဓမ္မဝသေနပိ တံ
ဒဿေတုံ “အထ ဝါ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ အရိယဓမ္မဿာတိ မဂ္ဂဖလဓမ္မဿ၊
နဝိဓဿပိ ဝါ လောကုတ္တရဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မဘူတန္တိ အဓိဂမာယ အနုရူပ-
ဓမ္မဘူတံ။ အနုစ္ဆဝိကပ္ပုဋိပဒန္တိ စ တမေဝ ဝိပဿနာဓမ္မမာဟ၊ ဆဗ္ဗိဓာ
ဝိသုဒ္ဓိယော ဝါ။ အနုဓမ္မန္တိ တဿာ ယထာဝုတ္တပ္ပုဋိပဒါယ အနုရူပံ အဘိ-
သလ္လေခိတံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။ စရဏသီလာတိ သမာဒါယ ဝတ္တနသီလာ။ အနု-
မဂ္ဂဖလဓမ္မော ဧတိဿာတိ ဝါ အနုဓမ္မာ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ။ တဿာ
စရဏသီလာ။ အတ္တနော အာစရိယဝါဒန္တိ အတ္တနော အာစရိယဿ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝါဒိ။ သဒေဝကဿ လောကဿ အာစာရသိက္ခာပနေန
အာစရိယော၊ ဘဂဝါ၊ တဿ ဝါဒေါ၊ စတုသစ္စဒေသနာ။

အာစိက္ခိယန္တိတိ အာဒိတော ကထေသန္တိ၊ အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟိတနိယာမေန ပရေ ဥဂ္ဂဏှာပေသန္တိတိ အတ္ထော။ ဒေသေသန္တိတိ ဝါစေသန္တိ၊ ပါဠိ သမ္မာ ပဗောဓေသန္တိတိ အတ္ထော။ ပညပေသန္တိတိ ပဇာနာပေသန္တိ၊ သင်္ကာ- သေသန္တိတိ အတ္ထော။ ပဋ္ဌပေသန္တိတိ ပကာရေဟိ ဋ္ဌပေသန္တိ၊ ပကာ- သေသန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိဝရိယန္တိတိ ဝိဝဋ် ကရိယန္တိ။ ဝိဘဇိယန္တိတိ ဝိဘတ္တိ ကရိယန္တိ။ ဥတ္တာနိကရိယန္တိတိ အနတ္တာနံ ဂမ္ဘိရံ ဥတ္တာနံ ပါကဋ် ကရိယန္တိ။ သဟဓမ္မေနာတိ ဧတ္ထ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါကာရဏပရိယာယော “ဟေတုမ္ပိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိ- သန္တိဒါ”တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ “သဟေတုဏေန သကာရဏေန ဝစနေနာ”တိ။ သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ သနိဿရဏံ။ ယထာ ပရဝါဒံ ဘဠိတွာ သကဝါဒေါ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ဧဝံ ဟေတုဒါဟရဏေဟိ ယထာဓိဂတမတ္ထံ သမ္မာ- ဒေတွာ ဓမ္မံ ကထေသန္တိ။ တေနာဟ “နိယျာနိကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေ- သန္တိ”တိ၊ နဝရိဓံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ပဗောဓေသန္တိတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ “ပညပေသန္တိ”တိအာဒိဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ ဆ အတ္ထပဒါနိ ဒသယိတာနိ၊ အာဒိတော ပန ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ ဆ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ။ ဧတ္တာဝတာ တေပိဋကံ ပုဒ္ဓ- ဝစနံ သံဝဏ္ဏနာနယေန သင်္ဂဟေတွာ ဒသယိတံ ဟောတိ။ ပုတ္တံ ဟေတံ နေတ္ထိယံ၊ “ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္ထော စာ”တိ။

သိက္ခာတ္တယသင်္ဂဟိတန္တိ အဓိသီလသိက္ခာဒိသိက္ခာတ္တယသင်္ဂဟံ။ သကလံ သာသနဗြဟ္မစရိယန္တိ အနဝသေသံ သတ္တုသာသနဘူတံ သေဋ္ဌစရိယံ။ သမိဒ္ဓန္တိ သမ္မဒေဝ ဝရိတံ။ ဈာနဿာဒဝသေနာတိ တေဟိ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သမဓိဂ- တဏှာနသုခဝသေန။ ပုဒ္ဓိပုတ္တန္တိ ဥဋ္ဌာရပဏီတဘာဝပဂမေန သဗ္ဗသော ပရိပုဒ္ဓိ- မုပဂတံ။ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လံ ဝိယ အဘိညာသမ္ပတ္တိဝသေန အဘိညာသမ္ပဒါဟိ သာသနာဘိပုဒ္ဓိယာ မတ္တကပ္ပတ္တိတော။ ပတိဋ္ဌိတဝသေနာတိ ပတိဋ္ဌာနဝသေန၊ ပတိဋ္ဌပုတ္တိယာတိ အတ္ထော။ ပဋိဝေဓဝသေန ဗဟုနော ဇနဿ ဟိတန္တိ ဗာဟု- ဇညံ။ တေနာဟ “မဟာဇနာဘိသမယဝသေနာ”တိ။ ပုထု ပုထုလံ ဘူတံ ဇာတံ၊ ပုထု ဝါ ပုထုတ္တံ ပတ္တန္တိ ပုထုဘူတံ။ တေနာဟ “သဗ္ဗာ။ပ။ ပတ္တိ”န္တိ။ သုဋ္ဌ၊ ပကာသိတန္တိ သုဋ္ဌ၊ သမ္မဒေဝ အာဒိကလျာဏာဒိဘာဝေန ပဝေဒိတံ။

သတိ သူပဋိတံ ကတွာတိ အယံ ကာယာဒိဝိဘာဂေါ အတ္တဘာဝ- သညိတော ဒုက္ခဘာရော မယာ ဧတ္တကံ ကာလံ ဝဟိတော၊ ဣဒါနိ ပန န ဝဟိတဗ္ဗော၊ ဧတဿ အဝဟနတ္ထံ ဟိ စိရတရံ ကာလံ အရိယမဂ္ဂသမ္ဘာရော သမ္ဘတော၊ သွာယံ အရိယမဂ္ဂေါ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ယတော ဣမေ ကာယာဒယော

၁-အဘိ ၂-၃၀၇-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-၃ ၁၀-၁-ဝိဋ္ဌေ။

အသုဘာဒိတော သဘာဝါဒိတော သမ္ပဒေဝ ပရိညာတာတိ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ သမ္မာ-
သတိံ ယထာတထံ ဝိသယေ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋ္ဌိတံ ကတွာ။ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာတိ
ဣမဿ အတ္တဘာဝသညိတဿ ဒုက္ခဘာရဿ ဝဟနေ ပယောဇနဘူတံ အတ္တ-
ဟိတံ တာဝ ဗောဓိမူလေ ဧဝ ပရိသမာပိတံ၊ ပရဟိတံ ပန ဗုဒ္ဓဝေနေယျဝိနယံ
ပရိသမာပိတဗ္ဗံ၊ တံ ဣဒါနိ မာသတ္တယေနော ပရိသမာပနံ ပါပုဏိဿတိ၊
အဟမ္ဘိ ဝိသာခါပုဏ္ဏမာယံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိတိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ
သဗ္ဗဘာဝေန နိစ္ဆယံ ကတွာ။ အာယုသင်္ခါရံ ဝိသန္ဓိတိ အာယုနော ဇိဝိတဿ
အဘိသင်္ခါရကံ ဖလသမာပတ္တိဓမ္မံ န သမာပဇ္ဇိဿာမိတိ ဝိသန္ဓိ၊ တံ-
ဝိသန္ဓေနနေဝ တေန အဘိသင်္ခါရိယမာနံ ဇိဝိတသင်္ခါရံ “န ပဝတ္ထေဿာမိ”တိ
ဝိသန္ဓိ။ တေနာဟ “တတ္တာ”တိအာဒိ။

ဌာနမဟန္တတာယပိ ပဝတ္တိအာကာရမဟန္တတာယပိ မဟန္တော ပထဝိ-
ကဗ္ဗော။ တတ္ထ ဌာနမဟန္တတာယ ဘူမိစာလဿ မဟန္တတ္ထံ ဒဿေတုံ “တဒါ
ဏိရ။ပ။ ကမ္မိတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ သာ ပန ဇာဘိက္ခေတ္တဘူတာ ဒသသဟဿီ
လောကဓာတု ဧဝ၊ န ယာ ကာစိ။ ယာ မဟာဘိနိဟာရမဟာဘိဇာတိအာဒိသုပိ
ကမ္မိတ္တ၊ တဒါပိ တတ္ထိကာယ ဧဝ ကမ္မနေ ကိံ ကာရဏံ? ဇာတိက္ခေတ္တဘာဝေန
တဿေဝ အာဒိတော ပရိဂ္ဂဟဿ ကတတ္တာ၊ ပရိဂ္ဂဟကရဏံ စဿ ဓမ္မတာ-
ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓါနမ္ဘိ တာဝတ္တကမေဝ ဇာတိက္ခေတ္တံ
အဟောသိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ဒသသဟဿီ လောကဓာတု၊ နိဿဒ္ဓါ ဟောတိ
နိရာကုလာ။ပ။ မဟာသမုဒ္ဓေါ အာဘုဇတိ၊ ဒသသဟဿီ ပကမ္မတိ”တိ စ
အာဒိ။ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ ဆပ္ပကာရပဝေဓနေန အဝိတရာဂေ
ဘိံသေတိတိ ဘိံသနော၊ သော ဧဝ ဘိံသနကောတိ အာဟ “ဘယဇန-
ကော”တိ။ ဒေဝဘေရိယောတိ ဒေဝဒုန္နုဘိသဒ္ဓဿ ပရိယာယဝစနမတ္တံ။ န
စေတ္ထ ကာစိ ဘေရိ “ဒုန္နုဘိ”တိ အဓိပ္ပေတာ၊ အထ ခေါ ဥပ္ပါတဘာဝေန
လမ္ဘမာနော အာကာသဂတော နိဋ္ဌေါသသဒ္ဓေါ။ တေနာဟ “ဒေဝေါ”တိ-
အာဒိ။ ဒေဝေါတိ မေသော။ တဿ ဟိ ဂဇဘာဝေန အာကာသဿ ဝဿာ-
ဘာဝေန သုက္ခဂဇိတသညိတေ သဒ္ဓေ နိစ္ဆရန္တေ ဒေဝဒုန္နုဘိသမညာ။
တေနာဟ “ဒေဝေါ သုက္ခဂဇိတံ ဂဇိ”တိ။

ဝိတိဝေဂဝိသန္ဓန္တိ “ဧဝံ စိရတရံ ကာလံ ဝဟိတော အယံ အတ္တဘာဝ-
သညိတော ဒုက္ခဘာရော၊ ဣဒါနိ န စိရဿေဝ နိက္ခိပိဿာမိ”တိ သဉ္ဇာတ-
သောမနဿော ဘဂဝါ သဘာဝေနော ဝိတိဝေဂဝိသန္ဓံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

၁-၃ ၄-၃၃-ပိဋေ ဗုဒ္ဓဝံသေ။

အံ-၃ ၃-၁၇-န-၅-သ

ဝေပန ဥဒါနေန္တေန အယဗ္ဗိ အတ္ထော သာမိတော ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ အဋ္ဌကထာယံ “ကသ္မာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တုလီယတိတိ တုလန္တိ တုလ-သဒ္ဓေါ ကမ္မသာဓနောတိ ဒဿေတုံ “တုလီတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပါနဘာဝတာယ ပရိစ္ဆိန္တံ။ တဏှာ ဟိ တံ ပရိတော ခဏ္ဍိတဘာဝေန “ပရိတ္တ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ပနတော ဒီဃသန္တာနတာယ ဝိပုလဗလတာယ စ န တုလံ န ပရိစ္ဆိန္တံ။ ယေဟိ ကာရဏေဟိ ပုဗ္ဗေ အဝိသေသတော မဟဂ္ဂတံ “အတုလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တာနိ ကာရဏာနိ ရူပါဝစရတော အရူပဿ သာတိသယာနိ ဝိဇ္ဇန္တိတိ အရူပါ-ဝစရံ “အတုလ”န္တိ ဝုတ္တံ ဣတရဉ္စ “တုလ”န္တိ။ အပ္ပဝိပါကန္တိ တိသုပိ ကမ္မေသုယံ တနုဝိပါကံ ဟိနံ၊ တံ တုလံ။ ဗဟုဝိပါကန္တိ ယံ မဟာဝိပါကံ ပဏီတံ၊ တံ အတုလံ။ ယံ ပနေတ္ထ မဇ္ဈိမံ၊ တံ ဟိနံ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ ဒ္ဓိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဒ္ဓိသုပိ ဘာဂေသုပက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဟိနတ္ထိကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ဝါ အပ္ပဗဟုဝိပါကတံ နိဒ္ဓါရေတွာ တဿ ဝသေန တုလာတုလဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္ဘဝတိ တေသ္မာတိ သမ္ဘဝေါကိ အာဟ “သမ္ဘဝဟေတုဘူတ”န္တိ။ နိယကဇ္ဈတ္တရတောတိ သသန္တာ-နဓမ္မေသု ဝိပဿနာဝသေန ဂေါစရာသေဝနာယ စ နိရတော။ သဝိပါကမ္ပိ သမာနံ ပဝတ္ထိဝိပါကမတ္တဒါယိကမ္ပိ သဝိပါကဋ္ဌေန သမ္ဘဝံ၊ န စ တံ ကာမာဒိ-ဘာဝါဘိသင်္ခါရကန္တိ တဘော ဝိသေသနတ္ထံ “သမ္ဘဝ”န္တိ ဝတွာ “ဘဝသင်္ခါရ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဩဿဇိတိ အရိယမဂ္ဂေန အဝဿဇိ။ ကဝစံ ဝိယ အတ္တဘာဝံ ပရိယော-နန္တိတွာ ဌိတံ အတ္တနိ သမ္ဘူတတ္တာ အတ္တသမ္ဘဝံ ကိလေသဉ္စ အဘိန္ဒိတိ ကိလေသဘေဒသဟဘာဝိကမ္မောဿဇ္ဇနံ ဒဿေန္တော တဒုဘယဿ ကာရဏ-မဝေါစ “အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော”တိ။

ပဌမဝိကပ္ပေ အဝသဇ္ဇနမေဝ ဝုတ္တံ၊ ဣတ္ထ အဝသဇ္ဇနာကာရောတိ တံ ဒဿေန္တော “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တိရေန္တောတိ “ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ၊ အနုပ္ပါဒေါ ခေမ”န္တိအာဒိနာ ၂ ဝိမံသန္တော။ “တုလေန္တော တိရေန္တော”တိ-အာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ”တိအာဒိ ဝတွာ ဘဝသင်္ခါရဿ အဝသဇ္ဇနာကာရံ သရူပတော ဒဿေတိ။ ဧဝန္တိအာဒိနာ ပန ဥဒါနဂါထာဝဏ္ဏနာယံ အာဒိတော ဝုတ္တမတ္ထံ နိဂမဝသေန ဒဿေ တိ။

ယန္တိ ကရဏေ၊ အဓိကရဏေ ဝါ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “ယေန သမယေန၊ ယသ္မိံ ဝါ သမယေ”တိ။ ဥက္ခေပကဝါတာတိ ဥဒကသန္တာရကဝါတံ ဥပတ္တိန္တိတွာ

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-ကု-ပိဋေ။ ၂-ဒ ၉-၁၃-ပိဋေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။ ၃-ဒ-ဒီ ၂-၁၅၄-ပိဋေ နိသုပဿိတဗ္ဗံ။

ဋ္ဌိတဋ္ဌာနတော ခေပကဝါတာ။ သဋ္ဌိ။ ပ။ ဗဟလန္တိ ဣဒံ တဿ ဝါတဿ ဥဗ္ဗေဓပုမာဏမေဝ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ အာယာမဝိတ္ထာရတော ပန ဒသ- သဟဿစက္ကဝါဠုပ္ပမာဏံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠုပ္ပမာဏမ္ပိ ဥဒက- သန္ဓာရကဝါတံ ဥပစ္ဆိန္ဒတိယေဝ။ အာကာသေတိ ပုဗ္ဗေ ဝါတေန ပတိဋ္ဌိတံ- ကာသေ။ ပုန ဝါတောတိ ဥက္ခေပကဝါတေ တထာ ကတွာ ဝိဂတေ ဥဒက- သန္ဓာရကဝါတော ပုန အာဗန္ဓိတွာ ဂဏှာတိ၊ ယထာ တံ ဥဒကံ န ဘဿတိ၊ ဧဝံ ဥပတ္တမ္ပေန္တိ အာဗန္ဓနဝိတာနဝသေန ဗန္ဓိတွာ ဂဏှာတိ။ တတော ဥဒကံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိတိ တတော အာဗန္ဓိတွာ ဂဟဏတော တေန ဝါတေန ဥဋ္ဌာပိတံ ဥဒကံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ ဥပရိ ဂစ္ဆတိ။ ဟောတိယေဝါတိ အန္တရန္တရာ ဟောတိယေဝ။ ဗဟု- ဘာဝေနာတိ မဟာပထဝိယာ မဟန္တဘာဝေန။ သကလာ ဟိ မဟာပထဝိ တဒါ ဩဂ္ဂစ္ဆတိ စ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ စ၊ တသွာ ကမ္ပနံ န ပညာယတိ။

ဣဇ္ဈနဿာတိ ဣစ္ဆိတတ္ထသိဇ္ဈနဿံ အနဘဝိတဗ္ဗဿ ဣဿရိယသမ္ပတ္တိ- အာဒိကဿ။ ပရိတ္တာတိ ပဋိလဒ္ဓမတ္တာ နာတိသုဘာဝိတာ။ တထာ စ ဘာဝနာ ဗလဝတိ န ဟောတိတိ အာဟ “ဒုဗ္ဗလာ”တိ။ သညာသီသေန ဟိ ဘာဝနာ ဝုတ္တာ။ အပ္ပမာဏာတိ ပဂုဏာ သုဘာဝိတာ။ သာ ဟိ ထိရာ ဒဠတရာ ဟောတိတိ အာဟ “ဗလဝါ”တိ။ “ပရိတ္တာ ပထဝိသညာ၊ အပ္ပ- မာဏာ အာပေါသညာ”တိ ဒေသနာမတ္ထမေတံ၊ အာပေါသညာယ ပန သုဘာဝိတာယ ပထဝိကမ္ပော သုခေနေဝ ဣဇ္ဈတိတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သံဝေဇေန္တော ဝါ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ပမတ္တံ သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ၊ ဝိမံသန္တော ဝါ တာဝဒေဝ သမဓိဂတံ အတ္တနော ဣဒ္ဓိဗလံ။ သော ကိရု- ယသွာ ၂ ခုရဂ္ဂေ အရဟတ္တံ ပတွာ စိန္တေသိ “အတ္ထိ န ခေါ ကောစိ ဘိက္ခု သေန ပဗ္ဗဇိတဒိဝသေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ ဝေဇယန္တော ပါသာဒေါ ကမ္ပိတပုဗ္ဗော”တိ။ တတော “နတ္ထိ ကောစိ”တိ ဥတွာ “အဟံ ကမ္ပေဿာမိ”တိ အဘိညာဗလေန ဝေဇယန္တမတ္ထကေ ဋ္ဌတွာ ပါဒေန ပဟရိတွာ ကမ္ပေတုံ နာသက္ကံ။ အထ နံ သက္ကဿ နာဠကိတ္တိယော အာဟံသု “ပုတ္တ သံသရက္ခိတ တံ ပူတိဂန္ဓေနေဝ သီသေန ဝေဇယန္တံ ကမ္ပေတုံ ဣစ္ဆသိ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော တာတပါသာဒေါ၊ ကထံ ကမ္ပေတုံ သက္ကိဿသိ”တိ။

သာမဏေရော “ဣမာ ဒေဝတာ မယာ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌိံ ကရောန္တိ၊ အဟံ ခေါ ပန အာစရိယံ နာလတ္ထံ၊ ကဟံ န ခေါ မေ အာစရိယော သာမုဒ္ဓိကမဟာ- နာဂဏ္ဍေရော”တိ အာဝဇ္ဇေတွာ “မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒကလေဏံ မာပေတွာ

၁-ဣဒံ ပဒံ စိ-ဋ္ဌိ ၂-၁၅၄-ပိဋေ နဋ္ဌိ။ ၂-ဋ္ဌိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၈-ပိဋာဒိသု ပဿိတဗ္ဗံ။

ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္ဒော”တိ ဥတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ထေရံ ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။ တတော နံ ထေရော “တာတ သံဃရက္ခိတ အသိက္ခိတွာဝ ယုဒ္ဓံ ပဝိဋ္ဌောသိ”တိ ဝတွာ “နာသက္ခိ တာတ ဝေဇယန္တံ ကမ္မေတု”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အာစရိယံ ဘန္တေ နာလတ္ထန္တိ။ အထ နံ ထေရော “တာတ တုမှာဒိသေ အကမ္မေန္တေ အညော ကော ကမ္မေဿတိ၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ တေ တာတ ဥဒကဝိဋ္ဌေ ဂေါမယခဏ္ဍံ ပိလဝန္တိ၊ တာတ ကပလ္လပူဝံ ပစ္စန္တံ အန္တန္တေန ပရိစ္ဆိန္တန္တိ ဣမိနာ ဩပမ္ပေန ဇာနာဟိ”တိ အာဟ။ သော “ဝဋ္ဋိဿတိ ဘန္တေ ဧတ္ထကေနာ”တိ ဝတွာ “ပါသာဒေန ပတိဋ္ဌိတောကာသံ ဥဒကံ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာယ ဝေဇယန္တာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ ဒေဝဓိတရော တံ ဒိဿာ “ကေ-ဝါရံ လဇ္ဇိတွာ ဂတော၊ ပုနပိ သာမဏေရော ဧတိ၊ ပုနပိ ဧတိ”တိ ဝဒိံသု။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “မာ မယံ ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ ကထယိတ္ထ၊ ဣဒါနိ တေန အာစရိယော လဒ္ဓေါ ခဏေန ပါသာဒံ ကမ္မေဿတိ”တိ အာဟ။ သာ-မဏေရောပိ ပါဒဂံဋေန ပါသာဒထူပိကံ ပဟရိ၊ ပါသာဒေါ စတူဟိ ဒိသာဟိ ဩဏမတိ။ ဒေဝတာ “ပတိဋ္ဌာတုံ ဒေဟိ တာတ ပါသာဒဿ၊ ပတိဋ္ဌာတုံ ဒေဟိ တာတ ပါသာဒဿာ”တိ ဝိရဝိံသု။ သာမဏေရော ပါသာဒံ ယထာ-ဌာနေ ဌပေတွာ ပါသာဒမတ္ထကေ ဌတွာ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“အဇ္ဇေဝါဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ အဇ္ဇ ပတ္တာသဝက္ခယံ။
အဇ္ဇ ကမ္မေမိ ပါသာဒံ၊ အဟော ဗုဒ္ဓဿုဋ္ဌာရတာ။

အဇ္ဇေဝါဟံ ပဗ္ဗဇိတော ။ပ။ အဟော ဓမ္မဿုဋ္ဌာရတာ။

အဇ္ဇေဝါဟံ ပဗ္ဗဇိတော ။ပ။ အဟော သံဃဿုဋ္ဌာရတာ”တိ။

“ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော တုသိတကာယာ စရိတွာ မာတုကုစ္ဆိံ ဩဏမတိ”တိ ဝတွာ “အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ”တိ၊ တထာ “ဓမ္မတာ သော ဘိက္ခဝေ၊ ယဒါ ဗောဓိသက္ကော မာတုကုစ္ဆိံမှာ နိက္ခမတိ”တိ ဝတွာ “အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ”တိ၊ စ မဟာသတ္တဿ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိယံ အဘိဇာတိဉ္စ ဓမ္မတာ-ဝသေန မဟာပဒါနေ ပထဝီကမ္မဿ ဝုတ္တတ္တာ ဣတရေသုပိ စတူသု ဌာနေသု ပထဝီကမ္မော ဓမ္မတာဝသေနေဝါတိ အတ္ထတော ဝုတ္တမေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ နေသံ ပထဝီကမ္မာနံ ကာရဏတော ပဝတ္တိအာကာရတော စဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ “ဣတိ ဣမေဿ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဓာတုကောပေနာတိ ဥက္ခေပက-
ဝါတသင်္ခါတယ ဝါယောဓာတုယာ ပကောပေန။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေနာတိ ဉာဏိ-
ဒ္ဓိယာ၊ ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိယာ ဝါသဘာဝေန၊ တေဇေနာတိ အတ္ထော။ ပုညတေဇ-
နာတိ ပုညာနုဘာဝေန၊ မဟာဓောမိသတ္တဿ ပုညဗလေနာတိ အတ္ထော။ ဉာဏ-
တေဇေနာတိ အနညသာဓာရဏေန ပဋိဝေဓဉာဏာနုဘာဝေန။ သာဓုကာရ-
ဒါနဝသေနာတိ ယထာ အနညသာဓာရဏပုဋိဝေဓဉာဏာနုဘာဝေန အဘိ-
ဟတာ မဟာပထဝီ အဘိသမ္မောမိယံ ကမ္မိတ္ထ၊ ဧဝံ အနညသာဓာရဏေန
ဒေသနာဉာဏာနုဘာဝေန အဘိဟတာ မဟာပထဝီ ကမ္မိတ္ထ၊ တံ ပနဿာ
သာဓုကာရဒါနံ ဝိယ ဟောတီတိ “သာဓုကာရဒါနဝသေနာ” တိ ဝုတ္တံ။

ယေန ပန ဘဂဝါ အသီတိ အနုဗ္ဗနပုဋိမဏ္ဍိတဒ္ဓတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏ-
ဝိစိတြရူပကာယော သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓသီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနသမိဒ္ဓိဓမ္မကာ-
ယော ပုညမဟတ္တထာမမဟတ္တဣဒ္ဓိမဟတ္တယသမဟတ္တပညာမဟတ္တာနံ ပရမုက္ကံ-
သဂတော အသမော အသမသမော အပုဋိပုဂ္ဂလော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
အတ္တနော အတ္တဘာဝသညိတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ကပ္ပံ ဝါ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ ဌပေတုံ
သမတ္ထောပိ သင်္ခတဓမ္မပရိဇီဂုစ္ဆနာကာရပုဝတ္တေန ဉာဏဝိသေသေန တိဏာ-
ယပိ အမညမာနော အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနဝိစိနာ နိရပေက္ခော ဩဿဇ္ဇိ။
တဒနုဘာဝါဘိဟတာ မဟာပထဝီ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနေ အကမ္မိတ္ထ။ တံ
ပနဿာ ကာရုညသဘာဝသဏ္ဍိတာ ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ကာရုညဘာ-
ဝေနာ” တိ။

ယသ္မာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ စတုဝိသတိကောဂ္ဂိသတသဟဿသင်္ခါ
သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိ၊ အန္တရန္တရာ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနေန တဿ
ပုဗ္ဗဘာဂေ သာတိသယံ တိက္ခံ သူရံ ဝိပဿနာဉာဏန္တ ပဝတ္ထေသိ။ “ယဒတ္ထန္တ
မယာ ဧဝံ သုစိရကာလံ အနညသာဓာရဏော ပရမုက္ကံသဂတော ဉာဏသမ္ဘာ-
ရော သမ္ဘတော၊ အနတ္တရော စ ဝိမောက္ခော သမဓိဂတော၊ တဿ ဝတ မေ
သိခါပုတ္တဖလဘူတာ အစူန္တနိဋ္ဌာ အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာနဓာတု အဇ္ဇ သမိဇ္ဈ-
တိ” တိ ဘိယျော အတိဝိယ သောမနဿပုတ္တဿ ဘဂဝတော ပီတိဝိပ္ပါရာဒိ-
ဂုဏဝိပုလတရာနုဘာဝေါ ပရေဟိ အသာဓာရဏဉာဏာတိသယော ဥဒပါ-
ဒိ၊ ယဿ သမာပတ္တိဗလသမုပဗြူဟိတဿ ဉာဏာတိသယဿ အာနုဘာဝံ
သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “ဒွေမေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဖလော သမသမဝိပါကာ” တိ

အာဒိဉ္စ၊ တဿာ တဿာနုဘာဝေန သမတိဟတာ မဟာပထဝီ အကမ္ပိတ္ထ၊ တံ ပနဿာ တဿံ ဝေလာယံ အာရောဒနာကာရပ္ပတ္တိံ ဝိယ ဟောတီတိ “အဋ္ဌ-
မော အာရောဒနေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဣဒါနိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္တံ ဝိဝရန္တော “မာတုကုန္တိ ဩက္ကမန္တေ”တိ-
အာဒိမာဟ။ အယံ ပနတ္ထောတိ “သာဓုကာရဒါနဝသေနာ”တိအာဒိနာ
ဝုတ္တအတ္ထော။ ပထဝီဒေဝတာယ ဝသေနာတိ ဣတ္ထ သမုဒ္ဒဒေဝတာ ဝိယ မဟာ-
ပထဝီယာ အဓိဒေဝတာ ကိရ နာမ အတ္ထိ၊ တာဒိသေ ကာရဏေ သတိ
တဿာ စိတ္တဝသေန အယံ မဟာပထဝီ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဝေတိ။
ယထာ ဝါတဝလာဟကဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန ဝါတာ ဝါယန္တိ၊ သီတု-
ဏှအတ္တဝသဝလာဟကဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန သီတာဒယော ဘဝန္တိ၊
တထာ ဟိ ဝိသာခပုဏှမာယံ အဘိသမ္ပောဓိအတ္တံ ဗောဓိရုက္ခမူလေ နိသိန္ဓဿ
လောကနာထဿ အန္တရာယကရဏတ္ထံ ဥပဋ္ဌိတံ မာရဗလံ ဝိခေတိ—

“အစေတနာယံ ပထဝီ၊ အဝိညာယ သုခံ ဒုခံ။
သာပိ ဒါနဗလာ မယံ၊ သတ္တက္ခတ္တံ ပကမ္ပထာ”တိ။

ဝစနသမနန္တရံ မဟာပထဝီ ဘိဇ္ဇိတွာ သပရိသံ မာရံ ပရိဝတ္ထေသိ။ စေန္တိ
သာဓုကာရဒါနာဒိ။ ယဒိပိ နတ္ထိ အစေတနတ္တာ၊ ဓမ္မတာဝသေန ပန ဝုတ္တ-
နယေန သိယာတိ သက္ကာ ဝတ္တံ။ ဓမ္မတာ ပန အတ္ထတော ဓမ္မဘာဝေါ၊ သော
ပုညဓမ္မဿ ဝါ ဣဏဓမ္မဿ ဝါ အာနုဘာဝသဘာဝေါတိ။ တယိဒံ သဗ္ဗံ ဝိစာ-
ရိတမေဝ။ ဧဝေ ကတွာ—

“ဣမေ ဓမ္မေ သမ္ပသတော၊ သဘာဝသရသလက္ခဏေ။
ဓမ္မတေဇေန ဝသုဓာ၊ ဒသသဟဿီ ပကမ္ပထာ”တိ ?—

အာဒိဝစနဉ္စ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။

အယံ ပန၊ မဟာပထဝီ အပရေသုပိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု အကမ္ပိတ္ထ မဟာဘိ-
နိက္ခမနေ ဗောဓိမဏှူပသင်္ကမနေ ပံသုကူလဂ္ဂဟဏေ ပံသုကူလဝေဝနေ
ကာဋကရာမသုတ္တေ ဂေါတမကသုတ္တေ ဝေဿန္တရဇာတကေ ဗြဟ္မဇာ-
လေတိ။ တတ္ထ မဟာဘိနိက္ခမနဗောဓိမဏှူပသင်္ကမနေသု ဝိရိယဗလေန
အကမ္ပိတ္ထ။ ပံသုကူလဂ္ဂဟဏေ “ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေ နာမ စတ္တာရော မဟာ-
ဒီပေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ သုသာနံ ဂန္ဓာ ပံသုကူလံ ဂဏှန္တေန ဒုက္ကရံ

၁-၃ ၁-၁၈၂၊ ၁၈၃-ပိဋကေ။ ၂-၃ ၄-၃၉၆-ပိဋကေ စရိယာပိဋကေ။
၃-၃ ၄-၃၁၉-ပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝံသေ။ ၄-၅-၄ ၁-၁၂၀-ပိဋကေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဘဂဝတာ ကတ”န္တိ အစ္စရိယဝေဂါဘိဟတာ အကမ္ပိတ္ထ။ ပံသုကုလစောဝန-
ဝေဿန္တရဇာတကေသု အကာလကမ္ပနေန အကမ္ပိတ္ထ။ ကာဠကရာမ-
ဂေါတမကသုတ္တေသု၊ “အဟံ သက္ခိ ဘဂဝါ”တိ သက္ခိဘာဝေန အကမ္ပိတ္ထ။
ဗြဟ္မဇာလေ၊ ပန ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဝိဇဇေတွာ နိဂ္ဂုမ္ပံ ကတွာ ဒေသိယ-
မာနေသု သာဓုကာရဒါနဝသေန အကမ္ပိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

န ကေဝလဉ္စ ဧတေသုယေဝ ဌာနေသု ပထဝီ အကမ္ပိတ္ထ၊ အထ ခေါ တီသု
သင်္ဂဟေသု၊ မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရဿ ဣမံ ဒီပံ အာဂန္တာ ဇောတိဝနေ နိသိဒ္ဓိတွာ
ဓမ္မံ ဒေသိတဒိဝသေပိ အကမ္ပိတ္ထ။ ကဿျာဏိယမဟာဝိဟာရေ စ ပိဏ္ဍပါတိ-
ယတ္ထေရဿ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇိတွာ တတ္ထေဝ နိသိဒ္ဓိတွာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝိတံ
ဂဟေတွာ ဣမံ သုတ္တန္တံ အာရဒ္ဓဿ သုတ္တပရိယောသာနေ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ
အကမ္ပိတ္ထ။ လောဟပါသာဒဿ ပါစိနအမ္ပလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ နာမ အဟောသိ၊
တတ္ထ နိသိဒ္ဓိတွာ ဒီဃဘာဏကတ္ထေရာ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ အာရဘိံသု။ တေသံ
သဇ္ဈာယပရိယောသာနေပိ ဥဒကပရိယန္တမေဝ ကတွာ ပထဝီ အကမ္ပိတ္ထ။

ယဒိ ဧဝံ “အဋ္ဌိမေ အာနန္ဒ ဟေတူ အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ
ပါတုဘာဝါယာ”တိ ကသ္မာ အဋ္ဌေဝ ဟေတူ ဝုတ္တာတိ? နိယမဟေတုဘာဝ-
တော။ ဣမေယေဝ ဟိ အဋ္ဌ ဟေတူ နိယမန္တိ, နာညေ။ တေ ဟိ ကဒါစိ
သမ္ပဝန္တိတိ အနိယမဘာဝတော န ဂဏိတာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ နာဂသေနတ္ထေရေန
ဖိလိန္ဒပဉ္စေ—

“အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ ဟေတူ အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ
ပါတုဘာဝါယာတိ။ ယံ ဝေဿန္တရေန ရညာ မဟာဒါနေ
ဒီယမာနေ သတ္တက္ခတ္တံ မဟာပထဝီ ကမ္ပိတာ၊ တဉ္စပန အကာလိကံ
ကဒါစုပ္ပတ္တိကံ အဋ္ဌဟိ ဟေတူဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ တသ္မာ အဂဏိတံ
အဋ္ဌဟိ ဟေတူဟိ။

ယထာ မဟာရာဇ လောကေ တယောယေဝ မေဃာ ဂဏိယန္တိ
ဝဿိကော ဟေမန္တိကော ပါဝုသကောတိ။ ယဒိ တေ မုဋ္ဌိတွာ
အညော မေဃော ပဝဿတိ၊ န သော မေဃော ဂဏိယတိ
သမ္ပတေဟိ မေဃေဟိ၊ အကာလမေဃောဇေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊
ဝေမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ဝေဿန္တရေန ရညာ မဟာဒါနေ

၁-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၂၀၀-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဒီ ၁-၁၁၄၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-၃ ၁၁-၁၁၉-ပိဋ္ဌေ။

ဒီယမာနေ ယံ သတ္တက္ခတ္တံ မဟာပထဝီ ကမ္မိတာ၊ အကာလိကံ
ဧတံ ကဒါစုပ္ပတ္တိကံ အဋ္ဌဟိ ဟေတူဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ န တံ ဂဏီယတိ
အဋ္ဌဟိ ဟေတူဟိ။

ယထာ ဝါ ပန မဟာရာဇ ဟိမဝန္တာ ပဗ္ဗတာ ပဉ္စ နဒိသတာနိ
သန္တန္တိ၊ တေသံ မဟာရာဇ ပဉ္စန္ဒံ နဒိသတာနံ ဒသေဝ နဒိယော
နဒိဂဏနာယ ဂဏီယန္တိ။ သေယျထိဒံ? ဂင်္ဂါ ယမုနာ အစိရဝတီ
သရဘူ မဟိ သိန္န၊ သရဿတီ ဝေတြဝတီ ဝိတံသာ စန္ဒဘာဂါတိ။
အဝသေသာ နဒိယော နဒိဂဏနာယ အဂဏိတာ။ ကိံ ကာရဏာ?
န တာ နဒိယော ဓုဝသလိလာ၊ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ
ဝေဿန္တရေန ရညာ မဟာဒါနေ ဒီယမာနေ ယံ သတ္တက္ခတ္တံ
မဟာပထဝီ ကမ္မိတာ၊ အကာလိကံ ဧတံ ကဒါစုပ္ပတ္တိကံ အဋ္ဌဟိ
ဟေတူဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ န တံ ဂဏီယတိ အဋ္ဌဟိ ဟေတူဟိ။

ယထာ ဝါ ပန မဟာရာဇ ရညော သတမ္ပိ ဒွိသတမ္ပိ တိသတမ္ပိ
အမစ္စာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဆယေဝ ဇနာ အမစ္စဂဏနာယ
ဂဏီယန္တိ။ သေယျထိဒံ? သေနာပတိ ပုရောဟိတော အက္ခဒသော
ဘဏ္ဍာဂါရိကော ဆတ္တဂ္ဂါဟကော ခဂ္ဂဂ္ဂါဟကော၊ ဧတေယေဝ
အမစ္စဂဏနာယ ဂဏီယန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ? ယုတ္တတ္တာ ရာဇဂုဏေဟိ။
အဝသေသာ အဂဏိတာ၊ သဗ္ဗေ အမစ္စာတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ၊
ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ ဝေဿန္တရေန ရညာ မဟာဒါနေ
ဒီယမာနေ ယံ သတ္တက္ခတ္တံ မဟာပထဝီ ကမ္မိတာ၊ အကာလိကံ ဧတံ
ကဒါစုပ္ပတ္တိကံ အဋ္ဌဟိ ဟေတူဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ န တံ ဂဏီယတိ အဋ္ဌဟိ
ဟေတူဟိ”တိ။

ဘူမိစာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
စာပါလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဂ) ၃-ယမကဝဂ္ဂ

၁-သဒ္ဓါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁-၈၀။ အဋ္ဌမဿ ပဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ ဒသမေ ကုန္တိတံ
သီဒတိတိ ကုသီတော ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတွာ။ ယဿ ဓမ္မဿ

ဝသေန ပုဂ္ဂလော “ကုသိတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော ကုသိတဘာဝေါ ဣဓ
 ကုသိတ-သဒ္ဓေန ဝုတ္တော။ ဝိနာပိ ဟိ ဘာဝဇောတနသဒ္ဓိံ ဘာဝတ္ထော
 ဝိညာယတိ ယထာ “ပဋိဿ သုက္က”န္တိ၊ တသ္မာ ကုသိတဘာဝဝတ္ထုနိတိ
 အတ္ထော။ တေနာဟ “ကောသဇ္ဇကာရဏာနိတိ အတ္ထော”တိ။ ကမ္ပံ
 နာမ သမဏသာရပုံ ဤဒိသန္တိ အာဟ “ဝိဝရဝိစာရဏာဒိ”တိ။ ဝိရိယန္တိ
 ပဓာနဝိရိယံ။ တံ ပန စက်မနဝသေန ကရဏေ ကာယိကန္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘ-
 တိတိ အာဟ “ဒုဝိဓမ္မိ”တိ။ ပတ္တိယာတိ ပါပုဏနတ္ထံ။ ဩသီဒနန္တိ ဘာဝနာ-
 နုယောဂေ သင်္ကောစော။ မာသေဟိ အာစိတံ နိစိတံ ဝိယာတိ မာသာစိတံ၊
 တံ မညေ။ ယသ္မာ မာသာ တိန္တာ ဝိသေသေန ဂရုကာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ
 “ယထာ တိန္တမာသော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝုဠိတော ဟောတိ ဝိလာနဘာဝါတိ
 အဓိပ္ပာယော။

တေသန္တိ အာရမ္မဝတ္ထုနံ။ ဣမိနာဝ နယေနာတိ ဣမိနာ ကုသိတ-
 ဝတ္ထုသု ဝုတ္တေနော နယေန “ဒုဝိဓမ္မိ ဝိရိယံ အာရဘတိ”တိအာဒိနာ။
 ဣဒံ ပဌမန္တိ “ဣဒံ ဟန္တာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ”တိ၊ “ဝေ ဘာဝနာယ
 အတ္တုဿဟနံ ပဌမံ အာရမ္မဝတ္ထု”တိအာဒိနာ စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ယထာ တထာ ပဌမံ ပဝတ္တံ အတ္တုဿဟနံ ဟိ ဥပရိ ဝိရိယာရမ္မဿ ကာရဏံ
 ဟောတိ။ အနုရူပပစ္စဝေက္ခဏသဟိတာနိ ဟိ အတ္တုဿဟနာနိ တမ္ဗုလကာနိ
 ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ အဋ္ဌ အာရမ္မဝတ္ထုနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သဒ္ဓါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ။
 ယမကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ။

ဂ၁-၆၂၆။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

အဋ္ဌကနိပါတဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနုတ္တဒီပနာ သမတ္တာ။

နဝကနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဍာသက

၁-သဗ္ဗောဓိဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗောဓိသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁-၂။ နဝကနိပါတဿ ပဌမဒုတိယေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၃-မေဃိယသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ^၁ မေဃိယောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတီတိ ပရိစာရကော ဟောတိ။ ဘဂဝတော ဟိ ပဌမဗောဓိယံ ဥပဋ္ဌာကာ အနိဗ္ဗာနိ အဟေသံ။ ဧကေဒါ နာဂသမလော၊ ဧကေဒါ နာဂိတော၊ ဧကေဒါ ဥပဝါဏော၊ ဧကေဒါ သုနက္ခတ္တော၊ ဧကေဒါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော၊ ဧကေဒါ သာဂတော၊ ဧကေဒါ မေဃိယော၊ တဒါပိ မေဃိယတ္ထေရောဝ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတိ။ တေနာဟ ‘‘တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မေဃိယော ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော ဟောတိ’’တိ။

ကိမိကာဠာယာတိ ကာဠကိမိနံ ဗဟုလတာယ ‘‘ကိမိကာဠာ’’တိ လဒ္ဓ- နာမာယ နဒိယာ။ ဇဗ္ဗာဝိဟာရန္တိ စိရနိသဇ္ဇာယ ဇဗ္ဗာသု ဥပ္ပန္နကိလမထ- ပိနောဒနတ္ထံ ဝိစရဏံ။ ပါသာဒိကန္တိ အဝိရဠရက္ခတာယ သိနိဒ္ဓပတ္တတာယ စ ပဿန္တာနံ ပသာဒံ အာဝဟတီတိ ပါသာဒိကံ။ သန္တုတ္ထာယတာယ မနုညဘူမိ- ဘာဂတာယ စ အန္တော ပဝိဠာနံ ပီတိသောမနဿဇနနဠေန စိတ္တံ ရမေတီတိ ရမဏီယံ။ အလန္တိ ပရိယတ္တံ၊ ယုတ္တန္တိပိ အတ္ထော။ ပဓာနတ္ထိကဿာတိ ပဓာနေန ဘာဝနာနုယောဂေန အတ္ထိကဿ။ ယသ္မာ သော ပဓာနကမ္မေ ယုတ္ထော ပဓာနကမ္မိကော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ ‘‘ပဓာနကမ္မိကဿာ’’တိ။ အာဂစ္ဆေယျာဟန္တိ အာဂစ္ဆေယျံ အဟံ။ ထေရေန ကိရ ပုဗ္ဗေ တံ ဌာနံ အနုပ္ပုပ္ပါဒ္ဓိယာ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ရညာ ဧဝ သတာ အနုဘူတပုဗ္ဗံ ဥယျာနံ အဟောသိ၊ တေနဿ ဒိဠမတ္ထေယေဝ တတ္ထ ဝိဟရိတုံ စိတ္တံ နမိ။

၁-ဥဒါန-၆ ၁၉၆-ပိဋကဒီပနိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယာဝ အညောပိ ကောစိ ဘိက္ခု၊ အာဂစ္ဆတိတိ အညော ကောစိပိ ဘိက္ခု၊ မမ သန္တိကံ ယာဝ အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ အာဂမေဟိတိ အတ္ထော။ “ကောစိ ဘိက္ခု ဒိဿတိ”တိပိ ပါဠော၊ “အာဂစ္ဆတူ”တိပိ ပဌန္တိ၊ တထာ “ဒိဿတူ”တိပိ။ နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဥတ္တရိ ကရဏီယန္တိ စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာဒီနံ သောဠသန္တံ ကိစ္စာနံ ကတတ္တာ အဘိသမ္မောဓိယာ ဝါ အဓိဂတတ္တာ တတော အညံ ဥတ္တရိ ကရဏီယံ နာမ နတ္ထိ။ စတုသု သစ္စေသု စတုန္တံ ကိစ္စာနံ ကတတ္တာတိ ဣဒံ ပန မဂ္ဂဝသေန လဗ္ဘမာနံ ဘေဒံ အနုပေက္ခိတွာ ဝုတ္တံ။ အတ္ထိ ကတဿ ပဋိစယောတိ မယံ သန္တာနေ နိပ္ပါဒိတဿ သီလာဒိဓမ္မဿ အရိယ-မဂ္ဂဿ အနဓိဂတတ္တာ တဒတ္ထံ ပုန ဝဗုနသဒ္ဓါတော ပဋိစယော အတ္ထိ၊ ဣစ္ဆိ-တဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

တိဝိနောဠကပရိဝါရောတိ မဟန္တိတ္ထိယော မဇ္ဈိမိတ္ထိယော အတိတရု-ဏိတ္ထိယောတိ ဧဝံ ဝရူကုမာရိကကညာဝတ္တာဟိ တိဝိဓာဟိ နာဠကိတ္ထိဟိ ပရိဝုတော။ အကုသလဝိတက္ကေဟိတိ ယထာဝုတ္တေဟိ ကာမဝိတက္ကာဒီဟိ။ အပရေ ပန “တသ္မိ” ဝနသက္ကေ ပုပ္ဖလပလ္လဝါဒီသု လောဘဝသေန ကာမ-ဝိတက္ကော၊ ခရဿရာနံ ပက္ခိအာဒီနံ သဒ္ဓဿဝနေန ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ လေဠုအာဒီဟိ တေသံ ဝိဟေဠုနာဓိပ္ပါယေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ ‘ဣဓေဝါဟံ ဝသေယျ’န္တိ တတ္ထ သာပေက္ခတာဝသေန ဝါ ကာမဝိတက္ကော၊ ဝနစရကေ တတ္ထ တတ္ထ ဒိသ္မာ တေသု စိတ္တဒုဗ္ဗနေန ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ တေသံ ဝိဟေဠု-နာဓိပ္ပါယေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကော တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ယထာ တထာ ဝါ တဿ မိစ္ဆာဝိတက္ကပ္ပဝတ္ထိယေဝ အစ္ဆရိယကာရဏံ။ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘောတိ ဂရဟဏန္တရိယံ နာမ ကိရေတံ။ ယထာ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဝလိယဂတ္တံ ဒိသ္မာ အဝေါစ “အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ အပ္ပုတံ ဘန္တေ”တိ။ သပ္ပရိ-ဝါရိတာတိ ဝေါကိဏ္ဍာ။ အတ္တနိ ဂရုဗ္ဗိ စ ကေတ္တေပိ ဗဟုဝစနံ ဒိဿတိ။ “အန္ဓာသတ္ထော”တိပိ ပါဠော။ ကသ္မာ ပနဿ ဘဂဝါ တတ္ထ ဂမနံ အနုဇာနိ? “အနနုညာတောပိ စာယံ မံ ဩဟာယ ဂစ္ဆိဿတေဝ၊ ပရိစာရကာမတာယ မညေ ဘဂဝါ ဂန္တု န ဒေတိတိ စဿ သိယာ အညထတ္တံ၊ တဒဿ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျာ”တိ အနုဇာနိ။

ဧဝံ တသ္မိ အတ္တနော ပဝတ္ထိ အာရောစေတွာ နိသိန္ဓေ အထဿ ဘဂဝါ သပ္ပါယဓမ္မံ ဒေသေန္တော “အပရိပက္ကာယ မေဃိယ စေတောဝိပုတ္တိ-ယာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “အပရိပက္ကာယာ”တိ ပရိပါကံ အပ္ပတ္တာယ။

စေတောဝိမုတ္တိယာတိ ကိလေသေဟိ စေတသော ဝိမုတ္တိယာ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဟိ တဒဂံဝသေန စေဝ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ စေတသော ဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ အပရဘာဂေ သမုစ္ဆေဒဝသေန စေဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန စ။ သာယံ ဝိမုတ္တိ ဟောဋ္ဌာ ဝိတ္တာရတော ကထိတာဝ၊ တဿာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ အာသယေ ပရိပါစိတေ သောဓိတေဝိပဿနာယ မဂ္ဂဂစ္ဆံ ဂဏ္ဍန္တိယာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိယာ စေတောဝိမုတ္တိ ပရိပက္ကာ နာမ ဟောတိ၊ တဒဘာဂေ အပရိပက္ကာ။

ကတမေ ပန ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ? သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ဝိသုဒ္ဓိကရဏ-
ဝသေန ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော
ဘဇတော ပယိရူပါသတော, ပသာဒနိယေ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော
ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

ကုသိတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, အာရဒ္ဓဝိရိယေ ပုဂ္ဂလေ
သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော, သမ္ပပ္ပဓာနေ ပစ္စဝေက္ခ-
တော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပုဂ္ဂလေ
သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော, သတိပဋ္ဌာနေ ပစ္စဝေက္ခ-
တော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သတိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

အသမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, သမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ
သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော, ဈာနဝိမောက္ခေ ပစ္စဝေ-
က္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သမာဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

ဒုပ္ပညေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, ပညဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော
ဘဇတော ပယိရူပါသတော, ဂမ္ဘိရဉာဏစရိယံ ပစ္စဝေက္ခတော
ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ ပညိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော, ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော
ဘဇတော ပယိရူပါသတော, ပဉ္စ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ
ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ။

၁-၃၉-၁၉၈-ပိဋေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

အပရေဟိပိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ အပရေဟိ ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ။ သဒ္ဓါပဉ္စမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ အနိစ္စသညာ အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာတိ ဣမာ ပဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ၊ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ သီလသံဝရော၊ အဘိသလ္လေခတာ၊ ဝီရိယာရမ္ဘော၊ နိဗ္ဗေဓိကပညာတိ။ တေသု ဝေနေယျဒမနကုသလောသတ္တာ ဝေနေယျဿ မေဃိယတ္ထေရဿ အဇ္ဈာသယဝသေန ဣဓ ကလျာဏမိတ္တတာဒယော ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယေ ဓမ္မေ ဒဿေန္တော “ပဉ္စ ဓမ္မာ ပရိပက္ကာယ သံဝတ္တန္တိ” တိ ဝဘ္ဘာတေ ဝိတ္တာရေန္တော “ဣဓ မေဃိယ ဘိက္ခု ကလျာဏမိတ္တော ဟောတိ” တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကလျာဏမိတ္တောတိ ကလျာဏော ဘဒ္ဒေါ သုန္ဒရော မိတ္တော ဧတဿာတိ ကလျာဏမိတ္တော။ ယဿ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော “အဃဿ တာတာ ဟိဘဿ ဝိဓာတာ” တိ ဧဝံ သဗ္ဗာကာရေန ဥပကာရော မိတ္တော ဟောတိ။ သော ပုဂ္ဂလော ကလျာဏမိတ္တောဝ။ ယထာဝုတ္တေဟိ ကလျာဏပုဂ္ဂလေဟေဝ သဗ္ဗိရိယာပထေသု သဟ အယတိ ပဝတ္တတိ၊ န ဝိနာ တေဟိတိ ကလျာဏသဟာယော။ ကလျာဏပုဂ္ဂလေသု ဧဝ စိတ္တေန စေဝ ကာယေန စ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ ကလျာဏသမ္ပဝဏော။ ပဒတ္တယေန ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေ အာဒရံ ဥပ္ပါဒေတိ။ အယံ ကလျာဏမိတ္တတာသင်္ခါတော မြဟ္မစရိယဝါသဿ အာဒိဘာဝတော သဗ္ဗေသဉ္စ ကုသလဓမ္မာနံ ဗဟုကာရတာယ ပဓာနဘာဝတော စ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု အာဒိတော ဝုတ္တတ္တာ ပဌမော အနဝဇ္ဇဓမ္မော အဝိသုဒ္ဓါနံ သဒ္ဓါဒိနံ ဝိသုဒ္ဓိကရဏဝသေန စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိပက္ကာယ သံဝတ္တတိ။ ဧတ္ထ စ ကလျာဏမိတ္တဿ ဗဟုကာရတာ ပဓာနတာ စ “ဥပနုမိဒံ ဘန္တေ မြဟ္မစရိယဿ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာ” တိ ဝဒန္တိ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ “မာ ဟေဝံ အာနန္ဒာ” တိ ဒွိက္ခတ္တု ပဋိသေဓေတွာ “သကလမေဝ ဟိဒံ အာနန္ဒ မြဟ္မစရိယံ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာ ကလျာဏသဟာယတာ” တိအာဒိသုတ္တပဒေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုန စပရန္တိ ပုန စ အပရံ ဓမ္မဇာတံ။ သီလဝါတိ ဧတ္ထ ကေနဋေန သီလံ? သီလနဋေန သီလံ။ ကိမိဒံ သီလနံ နာမ? သမာဓာနံ၊ ကာယကမ္မာဒိနံ သုသီလျဝသေန အဝိပ္ပကိဏ္ဍတာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဥပဓာရဏံ၊ ဈာနာဒိကုသလဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာနဝသေန အာဓာရဘာဝေါတိ အတ္ထော။ တသ္မာ သီလေတိ၊ သီလတိတိ ဝါ သီလံ။ အယံ ကာဝ သဒ္ဓလက္ခဏနယေန သီလဋ္ဌော။

၁-သံ ၁-ဂဂ၊ သံ ၃-၂-ပိဋ္ဌေသု။

အပရေ ပန “သိရဋ္ဌော သီလဋ္ဌော၊ သီတလဋ္ဌော သီလဋ္ဌော”တိ နိရုတ္တိနယေန အတ္ထံ ဝဏ္ဏေန္တိ။ တယိဒံ ပါရိပူရိတော အတံသယတော ဝါ သီလံ အဿ အတ္ထိတိ သီလဝါ၊ သီလသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။

ယထာ စ သီလဝါ ဟောတိ သီလသမ္ပန္နော၊ တံ ဒဿေတုံ “**ပါတိမောက္ခ-သံဝရသံဝုတော**”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပါတိမောက္ခန္တိ သိက္ခာပဒသီလံ။ တံ ဟိ ယော နံပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစေတံ အာပါယ်ကောဒီဟိ ဒုက္ခေဟိတိ ပါတိမောက္ခံ။ သံဝရဏံ သံဝရော၊ ကာယဝါစာဟိ အဝီတိက္ကမော။ ပါတိမောက္ခမေဝ သံဝရော ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ တေန သံဝုတော ပိဟိတ-ကာယဝါစောတိ **ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော**။ ဣဒမဿ တသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝပရိဒီပနံ။ ဝိဟရတိတိ တဒနုရူပဝိဟာရသမင်္ဂိဘာဝပရိဒီပနံ။ အာစာရဂေါဓရသမ္ပန္နောတိ ဟေဋ္ဌာ ပါတိမောက္ခသံဝရဿ ဥပရိ ဝိသေသာနံ ယောဂဿ စ ဥပကာရဓမ္မပရိဒီပနံ။ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယ-ဒဿာဝီတိ ပါတိမောက္ခသီလတော အစဝနဓမ္မတာပရိဒီပနံ။ သမာ-ဒါယာတိ သိက္ခာပဒါနံ အနဝသေသတော အာဒါနပရိဒီပနံ။ သိက္ခတိတိ သိက္ခာယ သမင်္ဂိဘာဝပရိဒီပနံ။ သိက္ခာပဒေသုတိ သိက္ခိတဗ္ဗဓမ္မပရိဒီပနံ။

အပရော နယော— ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝတော ပါပကိရိယာယ သုကရဘာဝတော ပုညကိရိယာယ စ ဒုက္ကရဘာဝတော ဗဟုက္ခတ္ထံ အပါ-ယေသု ပတနသီလောတိ ပါတိ၊ ပုထုဇ္ဇနော။ အနိဇ္ဇတာယ ဝါ ဘဝါဒီသု ကမ္မဝေဂုက္ခိတ္ထော သင်္ဃိယန္တိ ဝိယ အနဝဋ္ဌာနေန ပရိဗ္ဗမနတော ဂမန-သီလောတိပါတိ။ မရဏဝသေန ဝါ တမ္ပိ တမ္ပိသတ္တနိကာယေ အတ္တဘာဝဿ ပတနသီလော ဝါ ပါတိ၊ သတ္တသန္တာနော၊ စိတ္တမေဝ ဝါ။ တံ ပါတိနံ သံသာရဒုက္ခတော မောက္ခေတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ စိတ္တဿ ဟိ ဝိမောက္ခေန သတ္ထော “ဝိမုတ္တော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တဝေါဒါနာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ, “အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ”န္တိ ၂ စ။

အထ ဝါ အဝိဇ္ဇာဒိဟေတုနာ သံသာရေ ပတတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ ပါတိ။ “အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပါတိနော သတ္တဿ တဏှာဒိသံကိလေသတ္တ-ယတော မောက္ခော ဇေတနာတိ ပါတိမောက္ခံ။

၁-သံ ၂-၁၂၃-ပိဋကံ၊ ၂-ဝိ-၃-၂၄-ပိဋကံ၊ ၃-သံ ၁-၃၇-ပိဋကံ။

အထ ဝါ ပါတေတိ ဝိနိပါတေတိ ဒုက္ခေတိ ပါတိ၊ စိတ္တံ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တေန နိယတိ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ”တိ^၁။ တဿ ပါတိနော မောက္ခော ဧတေနာတိ ပါတိမောက္ခံ။ ပတတိ ဝါ ဧတေန အပါယဒုက္ခေ သံသာရဒုက္ခေ စာတိ ပါတိ၊ တဏှာဒိသံကိလေသော။ ဝုတ္တံ ဟိ “တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသံ၊ တဏှာဒုတိယော ပုရိသော”တိ^၂ စ အာဒိ။ တတော ပါတိတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခံ။

အထ ဝါ ပတတိ ဧတ္တာတိ ပါတိ၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယ-တနာနိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော၊ ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္တဝ”န္တိ^၃။ တတော ဆအဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနသင်္ခါတတော ပါတိတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခံ။ အထ ဝါ ပါတော ဝိနိပါတော အဿ အတ္ထိတိ ပါတိ၊ သံသာရော။ တတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခံ။ အထ ဝါ သဗ္ဗ-လောကာဓိပတိဘာဝတော ဓမ္မိဿရော ဘဂဝါ ပတိတိ ဝုစ္စတိ၊ မုစ္စတိ ဧတေနာတိ မောက္ခော၊ ပတိနော မောက္ခော တေန ပညတ္တတ္တာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခံ။ သဗ္ဗဂုဏာနံ ဝါ မူလဘာဝတော ဥတ္တမဋ္ဌေန ပတိ စ သော ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန မောက္ခော စာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိ-မောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ပါတိမောက္ခန္တိ အာဒိမေတံ မုခမေတံ ပမုခမေတ”န္တိ^၄ ဝိတ္တာရော။

အထ ဝါ ဗ-ဇုတိ ပကာရေ၊ အတိတိ အစ္စန္တတ္ထေ နိပါတော၊ တသ္မာ ပကာ-ရေဟိ အစ္စန္တံ မောက္ခောတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ ဣဒံ ဟိ သီလံ သယံ တဒင်္ဂဝသေန၊ သမာဓိသဟိတံ ပညာသဟိတဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန သမုစ္ဆေဒဝသေန အစ္စန္တံ မောက္ခောတိ မောစေတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ ပတိ ပတိ မောက္ခောတိ ဝါ ပတိ-မောက္ခော၊ တမှာ တမှာ ဝိတိက္ကမဒေါသတော ပစ္စေကံ မောက္ခောတိ အတ္ထော။ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခံ။ မောက္ခောတိ ဝါ နိဗ္ဗာနံ၊ တဿ မောက္ခဿ ပဋိဗိမ္မဘူတောတိ ပတိမောက္ခော။ သီလသံဝရော ဟိ သူရိယဿ အရုဏဂ္ဂမနံ ဝိယ နိဗ္ဗာနဿ ဥဒယဘူတော တပုဋိဘာဂေါဝ ယထာရဟံ ကိလေသနိဗ္ဗာ-ပနတော။ ပတိမောက္ခောယေဝ ပါတိမောက္ခံ။ အထ ဝါ မောက္ခံ ပတိ ဝတ္တတိ၊ မောက္ခာဘိမုခန္တိ ဝါ ပတိမောက္ခံ၊ ပတိမောက္ခမေဝ ပါတိမောက္ခန္တိ ဧဝံ တာဝ ဧတ္ထ ပါတိမောက္ခသဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၁-သံ ၁-၃၆-ပိဋေ၊ ၂-သံ ၁-၃၄-ပိဋေ၊ ၃-အံ ၁-၃၁၆၊ ၃ ၁-၂၀၁၊ ၂၆၈-ပိဋေသု၊
 ၄-၃ ၁-၃၀၄-ပိဋေ၊ ၅-ဝိ ၃-၁၄၁-ပိဋေ။

သံဝရတိ ဝိဒဟတိ ဧတေနာတိ သံဝရော၊ ပါတိမောက္ခမေဝ သံဝရောတိ
 ပါတိမောက္ခသံဝရော။ အတ္တတော ပန တတော တတော ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗတော
 ဝိရတိယော စေတနာ စ၊ တေန ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော သမန္နာ-
 ဂတော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတော “ဣမိနာ
 ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော ဥပဂတော သမ္ပန္နော
 သမန္နာဂတော၊ တေန ဝုစ္ဆတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော”တိ။

ဝိဟရတိတိ ဣရိယာပထဝိဟာရေန ဝိဟရတိ ဣရိယတိ ဝတ္တတိ။ **အာစာရ-
 ဂေါစရသမ္ပန္နော**တိ ဝေဠုဒါနာဒိမိစ္ဆာဇီဝဿ ကာယပါဂဗ္ဘိယာဒိနဉ္စ အကရ-
 ဏေန သဗ္ဗသော အနာစာရံ ဝဇ္ဇေတွာ ကာယိကော အဝီတိက္ကမော၊ ဝါစသိ-
 ကော အဝီတိက္ကမော၊ ကာယိကဝါစသိကော အဝီတိက္ကမောတိ ဧဝံ ဝုတ္တဘိက္ခု-
 သာရုပ္ပအာစာရသမ္ပတ္တိယာ ဝေသိယာဒိအဂေါစရံ ဝဇ္ဇေတွာ ပိဏ္ဍပါတာဒိအတ္ထံ
 ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနသင်္ခါဟဂေါစရစရဏေန စ သမ္ပန္နတ္တာ အာစာရဂေါစရ-
 သမ္ပန္နော။

အပိစ ယော ဘိက္ခု သတ္တရိ သဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော သဗြဟ္မစာရိသု
 သဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ပန္နော သုနိဝတ္ထော သုပါရုတော
 ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တေန အာလောကိတေန ဝိလော-
 ကိတေန သမိဒ္ဓိတေန ပသာရိတေန ဣရိယာပထသမ္ပန္နော ဣဗ္ဗိယေသု
 ဝုတ္တဒ္ဓါရော ဘောဇနေ မတ္တညူ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္ထော သတိသမ္ပ-
 ဇညေန သမန္နာဂတော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော ပဝိဝိတ္ထော အသံသဋ္ဌော
 အဘိသမာစာရိကေသု သက္ကစ္စကာရီ ဂရုစိတ္တိကာရဗဟုလော ဝိဟရတိ၊
 အယံ ဝုစ္ဆတိ **အာစာရသမ္ပန္နော**။

ဂေါစရော ပန ဥပနိဿယဂေါစရော အာရက္ခဂေါစရော ဥပနိဗန္ဓဂေါစ-
 ရောတိ တိဝိဓော။ တတ္ထ ယော ဒသကထာဝတ္ထုရုဏသမန္နာဂတော ဝုတ္တ-
 လက္ခဏော ကလျာဏမိတ္ထော၊ ယံ နိဿာယ အဿုတံ သုဏာတိ၊ သုတံ
 ပရိယောဒါပေတိ၊ ကင်္ခံ ဝိတရတိ၊ ဒိဋ္ဌိံ ဥဇုံ ကရောတိ၊ စိတ္တံ ပသာဒေတိ၊
 ယဿ စ အနုသိက္ခန္တော သဒ္ဓါယ ဝမုတိ၊ သီလေန၊ သုတေန၊ စာဂေန၊
 ပညာယ ဝမုတိ၊ အယံ ဝုစ္ဆတိ **ဥပနိဿယဂေါစရော**။

ယော ဘိက္ခု အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌော ဝီထိံ ပဋိပန္နော ဩက္ခိတ္တစက္ခု
 ယုဂမတ္တဒဿိ သံဝုတော ဂစ္ဆတိ၊ န ဟတ္ထိံ ဩလောကေန္တော၊ န အဿံ၊ န

၁-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋေ ဝိဘင်္ဂေ။

ရထံ၊န ပတ္တိံ၊န ဣတ္ထိံ၊ န ပုရိသံ ဩလောကေန္တော၊ န ဥဒ္ဓိံ ဥလ္လောကေန္တော၊ န အဓော ဩလောကေန္တော၊ န ဒိသာဝိဒိသံ ပေက္ခမာနော ဂစ္ဆတိ၊ အယံ အာရက္ခဂေါစရော။

ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော ပန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခု အတ္တနော စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ “ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။ တတ္ထ ဥပနိဿယဂေါစရဿ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္တာ ဣတရေသံ ဝသေနတ္ထ ဂေါစရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ယထာဝုတ္တာယ အာစာရသမ္ပတ္တိယာ ဣမာယ စ ဂေါစရသမ္ပတ္တိယာ သမန္တာဂတတ္တာ အာစာရဂေါစရသပ္ပန္နော။

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ အပ္ပမတ္တကတ္တာ အဏုပမာဏေသု အဿတိယာ အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသေခိယအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿနသီလော။ ယော ဟိ ဘိက္ခု ပရမာဏုမတ္တံ ဝဇ္ဇံ အဋ္ဌသဋ္ဌိယောဇနသတသဟဿသုဗ္ဗေခသိနေရူပဗ္ဗတရာဇသဒိသံ၊ ကတွာ ပဿတိ၊ ယောပိ သဗ္ဗလဟုကံ ဒုမ္ဘာသိတမတ္တံ ပါရာဇိကသဒိသံ ကတွာ ပဿတိ၊ အယမ္ပိ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ နာမ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ ယံကိန္တိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံ အနဝသေသံ သမာဒိယိတွာ သိက္ခတိ၊ ဝတ္တတိ ပူရေတိတိ အတ္ထော။

အဘိသလ္လေခိကာတိ အတိဝိယ ကိလေသာနံ သလ္လေခနိယာ၊ တေသံ တနဘာဝါယ ပဟာနာယ ယုတ္တရူပါ။ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာတိ စေတသော ပဋိစ္စာဒကာနံ နိဝရဏာနံ ဒုရိဘာဝကရဏေန စေတောဝိဝရဏသင်္ခါတာနံ သမထဝိပဿနာနံ သပ္ပါယာ၊ သမထဝိပဿနာစိတ္တသေဝ ဝါ ဝိဝရဏာယ ပါကဋီကရဏာယ ဝါ သပ္ပါယာ ဥပကာရိကာတိ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ။

ဣဒါနိ ယေန နိဗ္ဗိဒါဒိအာဝဟဏေန အယံ ကထာ အဘိသလ္လေခိကာ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ စ နာမ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိ ကေသေနေဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယာတိ တသေဝ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ စ နိရုဇ္ဈနတ္ထာယ စ။ ဥပသမာယာတိ သဗ္ဗကိလေသဝူပသမာယ။ အဘိညာယာတိ

၁-သံ ၃-၁၂၀-ပိဋေ။ ၂-ပရမာဏုမတ္တံ အဋ္ဌသဋ္ဌိယောဇနသတသဟဿသုဗ္ဗေခသိနေရူပဗ္ဗတရာဇသဒိသံ (က) ဣတိဝုတ္တက-၄ ၂၉၃-ပိဋေစေဝ ဝိသုဒ္ဓိ-၇ ၁-၄၆-ပိဋေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗဿပိ အဘိညေယျဿ အဘိဇာနိနာယ။ သဗ္ဗောဓာယာတိ စတုမဂ္ဂ-
သဗ္ဗောဓာယ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ အနုပုဒိသေသနိဗ္ဗာနာယ။ ဧတေသု ဟိ
အာဒိတောတိဟိ ပဒေဟိ ဝိပဿနာ ဝုတ္တာ၊ ဒွိဟိ နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တံ။ သမထဝိပဿနာ
အာဒိံ ကတွာ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနော အယံ သဗ္ဗော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော
ဒသကထာဝတ္ထုလဘာတိနော သိဇ္ဈတိတိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ တံ ကထံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော “အပ္ပိစ္ဆကထာ”တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ အပ္ပိစ္ဆောတိ နိဇ္ဈန္တော၊ တဿ ကထာ အပ္ပိစ္ဆကထာ၊ အပ္ပိစ္ဆဘာဝပ္ပုဋိ-
သံယုတ္တကထာ ဝါ အပ္ပိစ္ဆကထာ။ ဣ ဓ အတြိစ္ဆော ပါပိစ္ဆော မဟိစ္ဆော
အပ္ပိစ္ဆောတိ ဣစ္ဆာဝသေန စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ တေသု အတ္တနာ ယထာ-
လဒ္ဓေန လာဘေန အတိတ္ထော ဥပရူပရိ လာဘံ ဣစ္ဆန္တော အတြိစ္ဆော နာမ။
ယံ သန္ဓာယ—

“စတုပ္ပိ အဋ္ဌဇ္ဈဂမာ၊ အဋ္ဌာဟိပိ စ သောဋ္ဌသ။
သောဋ္ဌသာဟိ စ ဗာတ္ထိံသ၊ အတြိစ္ဆံ စက္ကမာသဒေါ။
ဣစ္ဆာဟတဿ ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္တကေ”တိ စ၊
“အတြိစ္ဆံ အတိလောဘေန၊ အတိလောဘမဒေန စာ”တိ၊ စ ဝုတ္တံ။

လာဘသက္ကာရသိလောကနိကာမယမာနာယ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာ-
ဓိပ္ပါယော ပါပိစ္ဆော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဣဓေကစ္စော အဿဒ္ဓေါ
သမာနော ‘သဒ္ဓေါတိ မံ ဇေနော ဇာနာတူ’တိ ဣစ္ဆတိ၊ ဒုဿိလော သမာနော
‘သီလဝါတိ မံ ဇေနော ဇာနာတူ’တိ ဣစ္ဆတိ”တိအာဒိပိ။

သန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယော ပဋိဂ္ဂဟဏေ အမတ္တညူ မဟိစ္ဆော၊ ယံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဣဓေကစ္စော သဒ္ဓေါ သမာနော ‘သဒ္ဓေါတိ မံ ဇေနော
ဇာနာတူ’တိ ဣစ္ဆတိ၊ သီလဝါ သမာနော ‘သီလဝါတိ မံ ဇေနော ဇာနာတူ’တိ
ဣစ္ဆတိ”တိအာဒိပိ။ ဒုတ္တပ္ပိယတာယ ဟိဿ ဝိဇာတမာတာပိ စိတ္တံ ဂဟေတုံ
န သက္ကောတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“အဂ္ဂိက္ခန္ဓော သမုဒ္ဓေါ စ၊ မဟိစ္ဆော စာပိ ပုဂ္ဂလော။
သကဇေန ပစ္စယေ ဒေန္တ၊ တယောပေတေ အတပ္ပယာ”တိ။

ဧတေ ပန အတြိစ္ဆတာဒယော ဒေါသေ အာရကာ ဝိဝဇ္ဇေတွာ သန္တဂုဏ-
နိဂုဟနာဓိပ္ပါယော ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ မတ္တညူ အပ္ပိစ္ဆော။ အတ္တနိ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ

၁-၃ ၅-၁၃ ၂-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၂-၃ ၅-၆၅-ပိဋေ ဇာတကေ။ ၃-အဘိ ၂-၃၆၄-ပိဋေ ဝိဘဏံ။

ဂုဏ် ပဋိစ္စာဒေတုကာမတာယ သဒ္ဓေါ သမာနော “သဒ္ဓေါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ”တိ န ဣစ္ဆတိ၊ သီလဝါ၊ ဗဟုဿုတော၊ ပဝိဝိတ္တော၊ အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ သမာဟိတော၊ ပညဝါ သမာနော “ပညဝါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ”တိ န ဣစ္ဆတိ။ သွာယံ ပစ္စယပ္ပိစ္ဆော၊ ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆော ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော အဓိဂမပ္ပိစ္ဆောတိ စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ စတုသု ပစ္စယေသု အပ္ပိစ္ဆော ပစ္စယဒါယကံ ဒေယျဓမ္မံ အတ္တနော ထာမဉ္စ ဩလောကေတွာ သစေပိ ဟိ ဒေယျဓမ္မော ဗဟု ဟောတိ၊ ဒါယကော အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ ဒါယကဿ ဝသေန အပ္ပမေဝ ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မော စေ အပ္ပေါ၊ ဒါယကော ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသေန အပ္ပမေဝ ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မောပိ စေ ဗဟု၊ ဒါယကောပိ ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ အတ္တနော ထာမံ ဥတွာ ပမာဏယုတ္တမေဝ ဂဏှာတိ။ ဧဝရူပေါ ဟိ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နံ လာဘံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ ထာဝရံ ကရေတိ၊ ဒါယကာနံ စိတ္တံ အာရာဓေတိ။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဿ ပန အတ္တနိ အတ္တိဘာဝံ န ဇာနာပေတုကာမော ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆော။ ယော အတ္တနော ဗဟုဿုတဘာဝံ ဇာနာပေတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ အယံ ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော။ ယော ပန သောတာပန္နာဒိသု အညတရော ဟုတွာ သဗြဟ္မစာရိနမ္ပိ အတ္တနော သောတာပန္နာဒိဘာဝံ ဇာနာပေတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ အယံ အဓိဂမပ္ပိစ္ဆော။ ဧဝမေတေသံ အပ္ပိစ္ဆာနံ ယာ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ တဿာ သဒ္ဓိံ သန္ဓဿနာဒိဝိမိနာ အနေကာကာရဝေါကာရာနိသံသဝိဘာဝနဝသေန သပ္ပဋိပက္ခဿ အတြိစ္ဆတာဒိဘေဒဿ ဣစ္ဆာစာရဿ အာဒိနဝိဘာဝနဝသေန စ ပဝတ္တာ ကထာ အပ္ပိစ္ဆကထာ။

သန္တုန္တိကထာတိ ဧတ္ထ သန္တုန္တိတိ သကေန အတ္တနာ လဒ္ဓေန တုဋ္ဌိသန္တုန္တိ။ အထ ဝါ ဝိသမံ ပစ္စယိစ္စံ ပဟာယ သမံ တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ၊ သန္တေန ဝါ ဝိဇ္ဇမာနေန တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ။ ဝုတ္တဇ္ဇေတံ—

“အတိတံ နာနုဗဒ္ဓေါ သောံ၊ နပ္ပဇပ္ပမနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေန္တော၊ သန္တုဋ္ဌောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ။

သမ္မာ ဝါ ဉာယေန ဘဂဝတာ အနုညာတဝိမိနာ ပစ္စယေဟိ တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ၊ အတ္တတော ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသော၊ သော ဒွါဒသဝိဓော ဟောတိ။ ကထံ? စီဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော၊ ယထာဗလသန္တောသော၊ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ တိဝိဓော။ ဧဝံ ပိဏှပါတာဒိသု။

၁-နာနုသောစန္တော (ဥဒါန-၄ ၂၀၇-ဝိဇ္ဇ)

တကြာယံ ပဘေဒဝဏ္ဏနာ-- ဣဓ ဘိက္ခု စိဝရံ လဘတိ သုန္ဒရံ ဝါ အသုန္ဒရံ ဝါ၊ သော တေနော ယာပေတိ၊ အညံ န ပဗ္ဗေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ၊ အယမဿ စိဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန ပကတိဒုဗ္ဗလော ဝါ ဟောတိ အာဗာဓဇရာဘိက္ခုတော ဝါ၊ ဂရုစိဝရံ ပါရုပန္တော ကိလမတိ၊ သော သဘာဂေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ တံ ပရိဝတ္တေတွာ လဟုကေန ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ စိဝရေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော ပဏိတပစ္စယလာဘိ ဟောတိ၊ သော ပဋ္ဌစိဝရာဒိနံ အညတရံ ဟေဋ္ဌစိဝရံ ဗဟူနိ ဝါ လဘိတွာ “ဣဒံ ထေရာနံ စိရပဗ္ဗဇိတာနံ ဗဟုဿုတာနံ အနုရူပံ၊ ဣဒံ ဂိလာနာနံ ဒုဗ္ဗလာနံ အပ္ပလာဘိနံ ဟောတူ”တိ တေသံ ဒတွာ အတ္တနာ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိတော ဝါ နန္တကာနိ ဥစ္စိနိတွာ သံဃာဋီံ ကတွာ တေသံ ဝါ ပုရာဏစိဝရာနိ ဂဟေတွာ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ စိဝရေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပပါတံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ၊ သော တေနော ယာပေတိ၊ အညံ န ပဗ္ဗေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ၊ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန အာဗာဓိကော ဟောတိ၊ လူခံ ပဏိတံ ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ပိဏ္ဍပပါတံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဂါဠိ ရောဂါဗာဓံ ပါပုဏာတိ၊ သော သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော သပ္ပါယဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော ဗဟုံ ပဏိတံ ပိဏ္ဍပပါတံ လဘတိ၊ သော “အယံ ပိဏ္ဍပါတော စိရပဗ္ဗဇိတာနံ အနုရူပေါ”တိ စိဝရံ ဝိယ တေသံ ဒတွာ တေသံ ဝါ သေသကံ အတ္တနာ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ မိဿကာဟာရံ ဝါ ဘုဒ္ဓန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခုနော သေနာသနံ ပါပုဏာတိ မနာပံ ဝါ အမနာပံ ဝါ အန္တမသော တိဏသန္တာရကမ္ပိ၊ သော တေနော သန္တုဋ္ဌာယတိ၊ ပုန အညံ သုန္ဒရတရံ ပါပုဏာတိ၊ တံ န ဂဏှာတိ၊ အယမဿ သေနာသနေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန အာဗာဓိကော ဟောတိ ဒုဗ္ဗလော ဝါ၊ ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ သော ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ သေနာသနံ လဘတိ၊ ယတ္ထဿ ဝသတော အဗာသု ဟောတိ၊ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ သန္တကေ သပ္ပါယသေနာသနေ ဝသိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။

အယမဿ သေနာသနေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော သုန္တရံ သေနာသနံ ပတ္တမ္ပိ န သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ “ပဏီတသေနာသနံ နာမပမာဒဋ္ဌာန” န္တိ။ မဟာပုညတာယ ဝါ လေဏမဏ္ဍပကုဋ္ဌာဂါရာဒိနိ ဗဟူနိ ပဏီတသေနာသနာနိ လဘတိ။ သော တာနိ စီဝရာဒိနိ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတာဒိနံ ဒတွာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာသာရူပသန္တောသော။

ဣမ ပန ဘိက္ခု ဘေသဇ္ဇံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ။ သော တေနေဝ တုဿတိ။ အညံ န ပတ္တေတိ။ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယံ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန တေလေန အတ္ထိကော ဖာဏီတံ လဘတိ။ သော ယံ လဘတိ။ သော တံ သဘာဝဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော တေလေန ဘေသဇ္ဇံ ကတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော မဟာပုညော ဗဟုံ တေလမရုဖာဏီတာဒိပဏီတဘေသဇ္ဇံ လဘတိ။ သော တံ စီဝရာဒိနိ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတာဒိနံ ဒတွာ တေသံ အာဘတကေန ယေန ကေနစိ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ ယော ပန ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ မုတ္တဟရိတကံ၊ ဧကသ္မိံ စတုမရရံ ဌပေတွာ “ဂဏှထ ဘန္တေ ယဒိစ္ဆသီ” တိ ဝုစ္စမာနော “သစဿ တေသု အညတရေနပိ ရောဂေါ ဝုပသမ္ပတိ။ ဣဒံ မုတ္တဟရိတကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏှိတ” န္တိ၊ “ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇော၊ တတ္ထ တေ ယာဝဇီဝံ ဥဿာဟော ကရဏီယော” တိ ဝစနံ အနဿရန္တော စတုမရရံ ပဋိက္ခိပိတွာ မုတ္တဟရိတကေန ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တော ပရမသန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာသာရူပသန္တောသော။

သော ဧဝံပဘေဒေါ သဗ္ဗောပိ သန္တောသော သန္တုဋ္ဌိတိ ပဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္ထတော ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသော” တိ။ တဿာ သန္တုဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ သန္ဓဿနာဒိဝိမိနာ အာနိသံသဝိဘာဝနဝသေန တပ္ပုဋိပက္ခဿ အတြိစ္ဆတာဒိဘေဒဿ ဣစ္ဆာစာရဿ အာဒိနဝဝိဘာဝနဝသေန စ ပဝတ္တာ ကယာ သန္တုဋ္ဌိကထာ။ ဣတော ပရာသုပိ ကထာသု ဧသေဝ နယော။ ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝက္ခာမ။

ပဝိဝေကကထာတိ ဣတ္ထ ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဥပမိဝိဝေကောတိ တယောဝိဝေကော။ တေသု ဧကော ဂစ္ဆတိ။ ဧကော တိဋ္ဌတိ။ ဧကော

နိဿိဒတိ၊ ဧကော သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ ဧကော ဂါမိပိဏ္ဏာယ ပဝိသတိ၊ ဧကော ပဋိက္ကမတိ၊ ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ဧကော စက်မံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဧကော စရတိ၊ ဧကော ဝိဟရတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗိရိယာပထေသု သဗ္ဗကိစ္စေသု ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ဝိဝိတ္တဝါသော ကာယဝိဝေကော နာမ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပန စိတ္တဝိဝေကော နာမ။ နိဗ္ဗာနံ ဥပဓိဝိဝေကော နာမ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္ဘာဘိရတာနံ၊ စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ၊ ဥပဓိဝိဝေကော စ နိရူပဓိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသင်္ခါရဂဘာနံ” ဣတ္ထိ။ ဝိဝေကောယော ဝိဝေကော၊ ပဝိဝေကေ ပဋိသံယုတ္တာ ကထာ ပဝိဝေကကထာ။

အသံသဂ္ဂကထာတိ ဧတ္ထ သဝနသံသဂ္ဂေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ သမ္မာဂသံသဂ္ဂေါ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ ပဉ္စ သံသဂ္ဂါ။ တေသု ဣဝေကစော ဘိက္ခု သုဏာတိ “အမုကသ္မိံ ဌာနေ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတာ”တိ၊ သော တံ သုတွာ သံသိဒတိ ဝိသိဒတိ၊ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဝိသဘာဂါရမ္မဏဒဿနေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ သဝနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ န ဟေဝ ခေါ ဘိက္ခု သုဏာတိ၊ အဝိစ ခေါ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိ အဘိရူပံ ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္ဓာဂတံ၊ သော တံ ဒိသ္မာ သံသိဒတိ ဝိသိဒတိ၊ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတုံ၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဝိသဘာဂါရမ္မဏဒဿနေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ ဒိသ္မာ ပန အညမညံ အာလာပသလ္လာပဝသေန ဥပ္ပန္နော ကိလေသသန္တဝေါ သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ သဉ္စုန္တနာဒိပိ ဧတေနော သင်္ဂယတိ။ အတ္တနော ပန သန္တကံ ယံ ကိဉ္စိ မာတုဂါမဿ ဒတွာ အဒတွာ ဝါ တေန ဒိန္ဓဿ ဝနဘင်္ဂိနိယာဒိနော ပရိဘောဂဝသေန ဥပ္ပန္နော ကိလေသသန္တဝေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ နာမ။ မာတုဂါမဿ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ ကာယသံသဂ္ဂေါ နာမ။

ယောပိ စေသ “ဂိဟိဟိ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေန သဟသောကီ သဟနန္တိ သုခိတေသု သုခိတော ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတော ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏိယေသု အတ္တနာ ဝေါယောဂံ အာပဇ္ဇတိ”တိ။

၁-၃ ၇-၁ ၂၂-ပိဋေ မဟာနိဗ္ဗေသေ၊ ၂-သံ ၂-၁၀၊ ၃ ၇-၃၀၂-ပိဋေသု။

ဧဝံ ဝုတ္တော အနုနုလောမိကော ဂိဟိသံသဂ္ဂေါ နာမ၊ ယော စ သဗြဟ္မ-
 စာရိဟိပိ ကိလေသုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော သံသဂ္ဂေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ပဟာယ ယွာယံ
 သံသာရေ ထိရတရံ သံဝေဂသင်္ခါရေသု တိဗ္ဗံ ဘယသညံ သရီရေ ပဋိက္ခုလ-
 သညံ သဗ္ဗာကုသလေသု ဇိဂုစ္ဆာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟိရောတ္တပုံ သဗ္ဗကိရိယာသု သတိ-
 သမ္ပဇညန္တိ သဗ္ဗံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ကမလဒလေ ဇလဗိန္ဒု၊ ဝိယ သဗ္ဗတ္ထ
 အလဂ္ဂဘာဝေါ၊ အယံ သဗ္ဗသံသဂ္ဂပုဋိပက္ခတာယ အသံသဂ္ဂေါ၊ တပုဋိသံယုတ္တာ
 ကထာ အသံသဂ္ဂကထာ။

ဝိရိယာရမ္ဘကထာတိ ဧတ္ထ ဝီရဿ ဘာဝေါ၊ ကမ္မန္တိ ဝါ ဝီရိယံ၊ ဝိစိနာ
 ဤရေတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယဉ္စ တံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာ-
 နာယ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ အာရဘာနံ ဝီရိယာရမ္ဘော။ သွာယံ
 ကာယိကော စေတသိကော စာတိ ဒုဝိဓော၊ အာရမ္မဓာတု နိက္ကမဓာတု
 ပရက္ကမဓာတု စာတိ တိဝိဓော၊ သမ္ပပုဓာနဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။ သော
 သဗ္ဗောပိ ယော ဘိက္ခု၊ ဂမနေ ဥပ္ပန္နကိလေသံ ဌာနံ ပါပုဏိတုံ န ဒေတိ၊
 ဌာနေ ဥပ္ပန္နံ နိသဇ္ဇံ၊ နိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္နံ သယနံ ပါပုဏိတုံ န ဒေတိ၊ တတ္ထ
 တတ္ထေဝ အဇပဒေန ဒဏ္ဍေန ကဏ္ဍသပုံ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ တိခိဏေန
 အသိနာ အမိတ္တံ ဂိဝါယ ပဟရန္တော ဝိယ သီသံ ဥက္ခိပိတုံ အဒတွာ ဝီရိယ-
 ဗလေန နိဂ္ဂဏှာတိ၊ တဿေဝံ ဝီရိယာရမ္ဘော အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တပုဋိသံယုတ္တာ ကထာ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ။

သီလကထာတိအာဒိသု ဒုဝိဓံ သီလံ လောကီယံ လောကုတ္တရဉ္စ။ တတ္ထ
 လောကီယံ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။ လောကုတ္တရံ မဂ္ဂသီလံ
 ဖလသီလဉ္စ။ တထာ သမာဓိပိ။ ဝိပဿနာယ ပါဒကဘူတာ သဟ ဥပစာရေန
 အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော လောကီယော သမာဓိ၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော ပနေတ္ထ
 လောကုတ္တရော သမာဓိ နာမ။ တထာ ပညာပိ။ လောကီယာ သုတမယာ
 စိန္တာမယာ ဈာနသမ္ပယုတ္တာ ဝိပဿနာဉ္စ။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ
 ဝိပဿနာပညာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂပညာ ဖလပညာ စ။ ဝိမုတ္တိ
 အရိယဖလဝိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ အပရေ ပန တဒင်္ဂိက္ခန္ဓနသမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိနမ္ပိ
 ဝသေနေတ္ထ အတ္ထံ သံဝဏ္ဏန္တိ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနမ္ပိ ဧကေနဝိသတိဝိဓံ ပစ္စ-
 ဝေက္ခဏဉ္စ။ ဣတိ ဣမေသံ သီလာဒိနံ သဒ္ဓိံ သန္တဿနာဒိဝိစိနာ အနေကာ-
 ကာရဝေါကာရအာနိသံသဝိဘာဝနဝသေန စေဝ တပုဋိပက္ခာနံ ဒုဿိလျာဒိနံ
 အာဒိနဝိဘာဝနဝသေန စ ပဝတ္တာ ကထာ၊ တပုဋိသံယုတ္တာ ကထာ ဝါ
 သီလာဒိကထာ နာမ။

ဣတ္ထ စ “အတ္တနာ စ အပ္ပိစ္ဆော ဟောတိ၊ အပ္ပိစ္ဆကထဉ္စ ပရေသံ ကတ္တာ”တိ၊
 “သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရိတရေန စိဝရေန၊ ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယံ စ
 ဝဏ္ဏဝါဒိ”တိ၊ စ အာဒိဝစနတော သယဉ္စ အပ္ပိစ္ဆဘာဒိဂုဏသမန္ဓာဂတေန
 ပရေသမ္ပိ တဒတ္ထာယ ဟိတဇ္ဈာသယေန ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ တထာရူပိ ကထာ။ ယာ
 ဣဓ အဘိသလ္လေခိကာဒိဘာဝေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာ အပ္ပိစ္ဆကထာဒိတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကာရကဿေဝ ဟိ ကထာ ဝိသေသတော အဓိပ္ပေတတ္ထသာမိနိ။
 တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ကလျာဏမိတ္တဿေတံ မေဃိယ ဘိက္ခုနော ပါဠိကံ”ပ။
 အကသိရလဘိ”တိ၊။

ဓေရူပိယာတိ ဤဒိသာယ ယထာဝုတ္တာယ။ **နိကာမလာဘိ**တိ ယထိန္ဒိ-
 တလာဘိ ယထာရူပိလာဘိ၊ သဗ္ဗကာလံ ဣမံ ကထံ သောတုံ ဝိစာရေတုဉ္စ
 ယထာသုခံ လဘန္တော။ **အကိစ္ဆလာဘိ**တိ နိဒုက္ခလာဘိ။ **အကသိရလာဘိ**တိ
 ဝိပုလလာဘိ။

အာရဒ္ဓဝိရိယောတိ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယော။ **အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာ-**
နာယာတိ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန အကုသလာနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဇဟ-
 နတ္ထာယ။ **ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ** ကုစ္ဆိတာနံ သလနာဒိအတ္ထေန အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန စ
 ကုသလာနံ သဟဝိပဿနာနံ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ။ **ဥပသမ္ပဒါယာ**တိ သမ္မာဒနာယ
 အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒနာယ။ **ထာမဝါ**တိ ဥဿောဋ္ဌိသင်္ခါတေန ဝိရိယ-
 ထာမေန သမန္ဓာဂတော။ **ဒဠပရက္ကမော**တိ ထိရပရက္ကမော အသိထိလ-
 ဝိရိယော။ **အနိက္ခိတ္တရုဇော**တိ အနောရောဟိတရုဇော အနောသက္ကဝိရိယော။

ပညဝါတိ ဝိပဿနာပညာယ ပညဝါ။ **ဥဒယတ္တဝါဒိနိယာ**တိ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ
 ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိယာ။ **အရိယာယာ**တိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကိလေသေဟိ
 အာရကာ ဒူရေ ဋ္ဌိတာယ နိဒ္ဒေါသာယ။ **နိဗ္ဗေဓိကာယာ**တိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာယ။
သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဝါဒိနိယာတိ ဝဋ္ဌဒုက္ခဿ ခေပနတော “ဒုက္ခက္ခယော”တိ
 လဒ္ဓနာမံ အရိယမဂ္ဂံ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဝစ္ဆန္တိယာ။ ဣမေသု စ ပန
 ပဉ္စသု ဓမ္မေသု သီလံ ဝိရိယံ ပညာ စ ယောဂိနော အဇ္ဈတ္တိကံ အင်္ဂံ၊ ဣတရဒ္ဓယံ
 ဗာဟိရံ အင်္ဂံ။ တတ္ထာဝိ? ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေနဝသေသံ စတုဗ္ဗိဓံ ဣဇ္ဈတိ၊
 ကလျာဏမိတ္တဿေဝတ္ထ ဗဟုကာရတံ ဒဿေန္တော သတ္တာ “**ကလျာဏ-**
မိတ္တဿေတံ မေဃိယ ဘိက္ခုနော ပါဠိကံ”န္တိအာဒိနာ ဒေသနံ ဝဓေသိ။
 တတ္ထ ပါဠိကံန္တိ ကေသေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အဝဿံဘာဝိတိ အတ္ထော။ ယန္တိ

၁-မ ၁-၁၉၉၊ အံ ၃-၃၅၉-ပိဋေသု။ ၂-သံ ၁-၃၉၉၊ ခ ၀-၂၄၃-ပိဋေသု။
 ၃-အံ ၃-၁၆၉-ပိဋေ။ ၄-တထာဝိ (ဥဒါန-၄ ၂၁၂-ပိဋေ)

ကိရိယာပရာမသန်။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“သီလဝါ ဘဝိဿတိ”တိ ဣတ္ထ ယဒေတံ ကလျာဏမိတ္တဿ ဘိက္ခုနော သီလဝန္တတာယ ဘဝနံ သီလသမ္ပန္နတ္ထံ၊ တဿ ဘိက္ခုနော သီလသမ္ပန္နတ္တာ ဒေတံ တဿ ပါဠိကနံ၊ အဝဿံဘာဝီ ဧကံသေ-
 နေဝ တဿ တတ္ထ နိယောဇနတောတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ပါတိမောက္ခသံဝရ-
 သံဝုတော ဝိဟရတိတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဧဝံ ဘဝဝါ သဒေဝကေ လောကေ ဥတ္တမကလျာဏမိတ္တသင်္ခါတဿ အတ္တ-
 နော ဝစနံ အနာဒိယိတွာ တံ ဝနသဏှံ ပဝိသိတွာ တာဒိသံ ဝိပုကာရံ ပတ္တဿ
 အာယသ္မတော မေသိယဿ ကလျာဏမိတ္တတာဒိနာ သကလံ သာသနသမ္ပဒံ
 ဒသေေတွာ ဣဒါနိဿ တတ္ထ အာဒရဇာတဿ ပုဗ္ဗေ ယေဟိ ကာမဝိတက္ကာဒိဟိ
 ဥပဒ္ဓါတတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တေသံ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘူတတ္တာ
 စ ဘာဝနာနယံ ပကာသေတွာ တတော ပရံ အရဟတ္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 အာစိက္ခန္တော “တေန စ ပန မေသိယ ဘိက္ခုနာ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု
 ပတိဋ္ဌာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဥတ္တရိ ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 တေနာတိ ဧဝံ ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေန ယထာဝုတ္တသီလာဒိဂုဏသမန္ဓာ-
 ဝတေန။ တေနေဝါဟ “ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယာ”တိ။ ဥတ္တရိတိ
 အာရဒ္ဓတရုဏဝိပဿနဿ ရာဂါဒိပရိဿယာ စေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ
 ဝိသောဓနတ္ထံ တတော ဥဒ္ဓံ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ
 ဝဇေတဗ္ဗာ စ။

အသုဘာတိ ကောဒသသု အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု ယထာရဟံ ယတ္ထ ကတ္ထဝိ
 အသုဘဘာဝနာ။ ရာဂဿ ပဟာနာယာတိ ကာမရာဂဿ ပဇဟနတ္ထာယ။
 အယမတ္ထော သာလိလာဝကောပမာယ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ဧဝံဘူတံ
 ဘာဝနာဝိမိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ရာဂဿ ပဟာနာ-
 ယာ”တိ။ မေတ္တာတိ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ။ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယာတိ
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပ္ပန္ဓဿ ကောပဿ ပဇဟနတ္ထာယ။ အာနာပါနဿတိတိ
 သောဠသဝတ္ထုကာ အာနာပါနဿတိ။ ဝိတက္ကုပစ္စေဒါယာတိ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဥပ္ပန္ဓာနံ ဝိတက္ကာနံ ပစ္စေဒနတ္ထာယ။ အသ္မိမာနသမုန္ဒါတာယာတိ “အသ္မိ”တိ
 ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ နဝိဓေယ မာနဿ သမုစ္ဆေဒနတ္ထာယ။

အနိစ္စသင်္ခါနောတိ ဟုတွာ အဘာဝတော ဥဒယဗ္ဗယဝန္တတော ပဘင်္ဂတော
 တာဝကာလိကတော နိစ္စပ္ပုဋ်ကွေပတော စ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ။

၁-၃ ၁-၅၃၊ ၃ ၈-၂၈-ဝိဇ္ဇေသု။

ပဝတ္တအနိစ္စာနုပဿနာဝသေန အနိစ္စသည်နော။ အနတ္တသညာ သဏ္ဍာတိတိ အသာရကတော အဝသဝတ္တနတော ပရတော ရိတ္တတော တုစ္ဆတော သုညတော စ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ^၁ ဝေ ပဝတ္တအနတ္တာနုပဿနာ- သင်္ခါတာ အနတ္တသညာ စိတ္တေ သဏ္ဍဟတိ အတိဒဠိ ပတိဠဟတိ။ အနိစ္စ- လက္ခဏေ ဟိ ဒိဋ္ဌေ အနတ္တလက္ခဏံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တီသု လက္ခဏေသု ဟိ ဧကသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ ဣတရဒ္ဓယံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနိစ္စသည်နော မေသိယ အနတ္တသညာ သဏ္ဍာတိ”တိ။ အနတ္တလက္ခဏေ သုဒိဋ္ဌေ “အသ္မိံ”တိ ဥပ္ပဇ္ဇနကမာနော သုပ္ပဇဟောဝ ဟောတိတိ အာဟ “အနတ္တသညိ အသ္မိမာန- သပုစ္ဆိတံ ပါပုဏာတိ”တိ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနန္တိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဣမသ္မိံ- ယေဝ အတ္တဘာဝေ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပန အသုဘာဒိဘာဝနာနယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

မေသိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နန္ဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄-၅။ စတုတ္ထေ အာဂမယမာနောတိ ဩလောကယမာနော၊ ဗုဒ္ဓေါ သဟသာ အပဝိသိတွာ ယာဝ သာ ကထာ နိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ အဋ္ဌာသိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဣဒမဝေါစာတိ ဣဝံ ကထာဝသနံ ဥဒိက္ခ- မာနော”တိ။ အနိစ္စဒုက္ခဒိဝသေန သဗ္ဗဓမ္မသန္တိရဏံ အဓိပညာဝိပဿနာတိ အာဟ “သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟဝိပဿနာဉာဏဿာ”တိ။ မာနသန္တိ ရာဂေါဝိ စိတ္တဗ္ဗိ အရဟတ္တဗ္ဗိ။ “အန္တလိက္ခစရော ပါသော၊ ယှာယံ စရတိ မာနသော”တိ^၃ ဧတ္ထ ရာဂေါ မာနသံ။ “စိတ္တံ မနော မာနသ”န္တိ^၄ ဧတ္ထ စိတ္တံ။ “အပ္ပတ္တမာနသော သေခေါ၊ ကာလံ ကယိရာ ဇနေ သုတာ”တိ^၅ ဧတ္ထ အရဟတ္တံ။ ဣဓာပိ အရ- ဟတ္တမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တေနာဟ “အပ္ပတ္တမာနသာတိ အပ္ပတ္တအရဟတ္တာ”တိ။ အပ္ပတ္တံ မာနသံ အရဟတ္တံ ဧတေဟိတိ အပ္ပတ္တမာနသာ။ ဣဒါနိ စိတ္တ- ပရိယာယမေဝ မာနသသဒ္ဓိံ သန္ဓာယာဟ “အရဟတ္တံ ဝါ”တိအာဒိ။ ပဉ္စမံ သုဝိညေယျမေဝ။

နန္ဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၃ ၁-၅၃၊ ၃ ၈-၁၂၈-ပိဋကသု၊ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၇၃-ပိဋကသု၊ ၃-သံ ၁-၁၁၃၊ ၆ ၃-၂၈-ပိဋကသု၊
 ၄-အဘိ ၁-၁၈-ပိဋကသု၊ ၅-သံ ၁-၁၂၂-ပိဋကသု။

၆-သေဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ ဇိဝိတသမ္ဘာရာတိ ဇိဝိတပ္ပဝတ္တိယာ သမ္ဘာရာ ပစ္စယာ။ သမုဒါနေတဗ္ဗာတိ သမ္မာ ဣယေန အနဝဇ္ဇဥညာစရိယာဒိနာ ဥဒ္ဓမုဒ္ဓမာနေတဗ္ဗာ ပါပုဏိတဗ္ဗာ။ တေ ပန သမုဒါနိတာ သမာဟတာ နာမ ဟောန္တိတိ အာဟ “သဘောဟရိတဗ္ဗာ”တိ။ ဒုက္ခေန ဥပ္ပဇန္တိတိ သုလဘုပ္ပါဒါ န ဟောန္တိ။ ဧတေန ဂေါစရအသပ္ပိယာဒိဘာဝံ ဒဿေတိ။ ရုတ္တိဘာဝံ ဝါ ဒိဝသဘာဝံ ဝါတိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “ရုတ္တိကောဋ္ဌာသေ ဝါ ဒိဝသကောဋ္ဌာသေ ဝါ”တိ။ ရုတ္တိယေဝ ပက္ကမိတဗ္ဗံ သမဏဓမ္မဿ တတ္ထ အနိပ္ပဇ္ဇနတော။ သင်္ခါဝိတိ “ယဒတ္ထမဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ န မေတံ ဣဓ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ စိဝရာဒိ ပန သမုဒါဂစ္ဆတိ၊ နာဟံ တဒတ္ထံ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကိံ မေ ဣဓ ဝါသေနာ”တိ ပဋိသင်္ခါယပိ။ တေနာဟ “သာမညတ္ထဿ ဘာဝနာပါရိပူရိအဂမနံ ဇာနိတွာ”တိ။ အနန္တရဝါရေ သင်္ခါဝိတိ သမဏဓမ္မဿ နိပ္ပဇ္ဇနဘာဝံ ဇာနိတွာ။ သော ပုဂ္ဂလော အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ၊ နာနုဗန္ဓိတဗ္ဗောတိ “သော ပုဂ္ဂလော”တိ ပဒဿ “နာနုဗန္ဓိတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ သမ္မန္ဓော။ ယဿ ယေန ဟိ သမ္မန္ဓော၊ ဒုရဋ္ဌေနပိ သော ဘဝတိ။ တံ ပုဂ္ဂလန္တိ သော ပုဂ္ဂလောတိ ပစ္စတ္တဝစနံ ဥပယောဂဝသေန ပရိဏာမေတွာ တံ ပုဂ္ဂလံ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အတ္ထဝသေန ဟိ ဝိဘတ္တိပရိဏာမောတိ။ အာပုစ္ဆာ ပက္ကမိတဗ္ဗန္တိ စ ကတညကတဝေဒိတာယ နိယောဇနံ။ ဧဝူပေါတိ ယံ နိဿာယ ဘိက္ခုနော ဂုဏေဟိ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဋိကင်္ခါ၊ ပစ္စယေဟိ န ပရိဿယော၊ ဧဝူပေါ ဒဏှကမ္မာဒိဟိ နိဂ္ဂဏှာတိ စေပိ၊ န ပရိစ္စဇိတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ “သစေဒိ”တိ-အာဒိနာ။

သေဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇-၁၀။ သတ္တမေ အဘဗ္ဗော ဒီဏာသဝေါ ဘိက္ခု သင်္ဃိစ္စ ပါဏန္တိအာဒိ ဒေသနာသိသမေဝ၊ သောတာပန္နာဒယောပိ ပန အဘဗ္ဗာဝ၊ ပုထုဇ္ဇနဒီဏာ-သဝါနံ နိန္ဒာပသံသတ္ထမ္ဘိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇေနာ နာမ ဂါရယော မာတုဗာတာဒိနိ ကရောတိ၊ ဒီဏာသဝေါ ပန ပါသံသော ကုန္တကိပိလိကဗာတာဒိနိပိ န ကရောတိတိ။ သန္တိမိကာရကံ ကာမေ ပရိဘုဋ္ဌိတုန္တိ ယထာ ဂိဟိဘူတော သန္တိမိံ ကတွာ ဝတ္ထုကာမေ ပရိဘုဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ တိလတဏှုလသပ္ပိနဝနိတာဒိနိ

သန္တိမိံ ကတွာ ဣဒါနိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အဘဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ဝတ္ထုကာမေ ပန နိဒဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တန္တိဿိတံ ကိလေသကာမမ္ပိ နိဒဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ နာမာတိ အာဟ “ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေ”တိ။ နန စ ဒိဏာသဝဿေဝ ဝသနဋ္ဌာနေ တိလတဏှုလာဒယော ပညာယန္တိတိ? န ပန တေ အတ္တနော အတ္တာယ နိဓေန္တိ၊ အဖာသုကပဗ္ဗဇိတာဒိနံ အတ္တာယ နိဓေန္တိ။ အနာဂါမိဿ ကထန္တိ? တဿပိ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ သဗ္ဗသေဝ ပဟိနာ၊ ဓမ္မေန ပန လဒ္ဓိံ ဝိစာရေတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ အကပ္ပိယကာမဂုဏေ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊ န မဉ္စပိဋ္ဌအတ္တရဏပါဝုရဏာဒိသန္တိဿိတံ။ သေယျထာပိ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတောတိ ယထာ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိဘူတော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဧဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အဘဗ္ဗော။ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တာ ဟိ သောတာပန္နာဒယော ယာဝဇီဝံ ဂိဟိဗျဉ္ဇနေန တိဋ္ဌန္တိ။ ဒိဏာသဝေါ ပန အရဟတ္တံ ပတွာဝ မနုဿဘူတော ပရိနိဗ္ဗာတိ ဝါ ပဗ္ဗဇတိ ဝါ။ စာတုမဟာရာဇိကာဒိသု ကာမာဝစရဒေဝေသု မုဟုတ္တမ္ပိ န တိဋ္ဌတိ။ ကသ္မာ? ဝိဝေကဋ္ဌာနဿ အဘာဝါ။ ဘုမ္မဒေဝတ္တဘာဝေ ပန ဌိတော အရဟတ္တံ ပတွာပိ တိဋ္ဌတိ ဝိဝေကဋ္ဌာနသမ္ပဝါ။ အဋ္ဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

သုတဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမ္မောမိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သီဟနာဒဝဂ္ဂ

၁-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အဝါပုရေန္တိ ဝိဝရန္တိ ဒွါရံ ဧတေနာတိ အဝါ-
 ပုရဏံ။ ရဇံ ဟရန္တိ ဧတေနာတိ ရဇောဟရဏံ။ ကဋ္ဌောပိဟတ္ထောတိ ဝိလိဝ-
 မယဘာဇနဟတ္ထော၊ “စမ္မမယဘာဇနဟတ္ထော”တိ စ ဝဒန္တိ။ ဆိန္ဒာနိ ဝိသာ-
 ဏာနိ ဧတဿာတိ ဆိန္ဒဝိသာဏော၊ ဥသဘော စ သော ဆိန္ဒဝိသာဏော
 စာတိ ဥသဘဆိန္ဒဝိသာဏော။ ဝိသေသနပရောယံ သမာသော။ အဟိ-
 ကုဏပေန ဝါတိအာဒိ အတိဇေဂုစ္ဆပ္ပဋိကူလကုဏပဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကဏ္ဍေ
 အာသတ္တေနာတိ ကေနစိဒေဝ ပစ္စတ္ထိကေန အာနေတွာ ကဏ္ဍေ ဗဒ္ဓေန၊
 ဩမုက္ကေနာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌော အာတုရော ဒုဂ္ဂန္ဓပိဋ္ဌာယ ဝိဋ္ဌိတော။
 အစ္စယဿ ပဋိဂ္ဂဏှနံ ဝါ အဓိဝါသနံ။ ဧဝံ ဟိ သော ကာရဏေ ဒေသိယမာနေ

တတော ဝိဂတော နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ပဋိဂ္ဂဏှိတူတိ ခမတူ”တိ။
သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျမေဝ။

သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သဥပါဒိသေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ ဘဝဿ အပ္ပမတ္တကတာ နာမ ဣတ္ထရကာလတာယာတိ
အာဟ “အန္တရာသင်္ခါတမတ္တဗ္ဗိ”တိ။

သဥပါဒိသေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခဘူတော အတ္တဘာဝေါ။ တသ္မိံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ ဖလံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ။ တေနာဟ “ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ”တိ။
စတုပ္ပဉ္စက္ခန္ဓဖလတာယ သညာဘဝုပဂံ ကမ္မံ ဗဟုဝေဒနီယံ။ ဧကက္ခန္ဓဖလတ္တာ
အသညာဘဝုပဂံ ကမ္မံ “အပ္ပဝေဒနီယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန “အရူပါဝစရကမ္မံ
ဗဟုကာလံ ဝေဒိတဗ္ဗဖလတ္တာ ဗဟုဝေဒနီယံ၊ ဣတရံ အပ္ပဝေဒနီယံ။ ရူပါ-
ရူပါဝစရကမ္မံ ဝါ ဗဟုဝေဒနီယံ၊ ပရိတ္တံ ကမ္မံ အပ္ပဝေဒနီယ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဝေဒနီ-
ယန္တိ ပစ္စယန္တရသမဝါယေ ဝိပါကုပ္ပါဒနသမတ္ထံ၊ န အာရဒ္ဓဝိပါကမေဝ။
အဝေဒနီယန္တိ ပစ္စယဝေကလ္လေန ဝိပစ္စိတံ အသမတ္ထံ အဟောသိကမ္မာဒိဘေဒံ။

ကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ သမိဒ္ဓိတိ ထေရဿ ကိရ အတ္တဘာဝေါ သမိဒ္ဓေါ
အဘိရူပေါ ပါသာဒိကော၊ တဿှာ သမိဒ္ဓိတွေဝ သင်္ခါတော။ တေနာဟ
“အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓတယာ”တိအာဒိ။ ရူပဓာတုအာဒိသုတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
သဒ္ဓဓာတုအာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။

သမိဒ္ဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဂဏ္ဍသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅-၁၉။ ပဉ္စမေ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝဿာတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ နိဗ္ဗတ္တေန မာတာပေတ္တိကေန သုက္ကသောဏိတေန သမ္ဘူတဿ။ ဥစ္ဆာဒန-
ဓမ္မဿာတိ ဥစ္ဆာဒေတဗ္ဗသဘာဝဿ။ ပရိမဒ္ဒနဓမ္မဿာတိ ပရိမဒ္ဒိတဗ္ဗသဘာ-
ဝဿ။ ဣတ္ထ စ ဩဒနကုမ္မာသုပစယဥစ္ဆာဒနပဒေဟိ ဝနိ ကထိတာ၊ အနိစ္စ-
ဘေဒနဝိဒ္ဓိသနပဒေဟိ ဟာနိ၊ ပုရိမေဟိ ဝါ သမုဒယော၊ ပစ္ဆိမေဟိ အတ္တင်-
မောတိ ဧဝံ စာတုမဟာဘူတိကဿ ကာယဿ ဝနိပရိဟာနိနိဗ္ဗတ္တိဘေဒါ
ဒဿိတာ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဆဋ္ဌာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

ဂဏ္ဍသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝေလာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ သကုဏ္ဍကဘတ္တန္တိ သကုဏ္ဍကံ ဥတ္တဏ္ဍုလဘတ္တံ။ ပရိတ္တေဟိ
သကုဏ္ဍေဟိ တဏ္ဍုလေဟိပိ သဒ္ဓိံ ဝိပက္ကဘတ္တံ ဥတ္တဏ္ဍုလမေဝ ဟောတိ။
ဗိဇ္ဇင်္ဂံ ဝုစ္စတိ အာရနာဠံ၊ ဗိဇ္ဇင်္ဂတော နိဗ္ဗတ္တနတော တဒေဝ ကဗ္ဗိယတော
ဇာတန္တိ ကဗ္ဗိယံ၊ တံ ဒုတိယံ တေဿာတိ ဗိဇ္ဇင်္ဂဒုတိယံ၊ တံ ကဗ္ဗိယဒုတိယန္တိ
ဝုတ္တံ။ အသတ္တရိတွာတိ ဒေယျဓမ္မမ္ပိ ပုဂ္ဂလမ္ပိ အသက္ကရိတွာ။ ဒေယျဓမ္မဿ
အသက္ကရဏံ အသမ္ပန္နကာရော၊ ပုဂ္ဂလဿ အသက္ကရဏံ အဂရုကရဏံ။
ဒေယျဓမ္မံ အသက္ကရောန္တော ဟိ ဥတ္တဏ္ဍုလာဒိဒေါသသမန္နာဂတံ အာဟာရံ
ဒေတိ၊ န သမ္ပန္နံ ကရေတိ။ ပုဂ္ဂလံ အသက္ကရောန္တော နိသီဒနဋ္ဌာနံ
အသမ္ပဇ္ဇိတွာ ယတ္ထ တတ္ထ ဝါ နိသီဒါပေတွာ ယံ ဝါ တံ ဝါ ဒါရကံ
ပေသေတွာ ဒေတိ။ အစိတ္တိကတွာတိ န စိတ္တိံ ကတွာ၊ န ပူဇေတွာတိ
အတ္ထော။ ပူဇေန္တော ဟိ ပူဇေတဗ္ဗဝတ္ထု စိတ္တေ ဌပေတိ၊ န တတော ဗဟိ
ကရေတိ။ စိတ္တံ ဝါ အစ္စရိယံ ကတွာ ပဋိပတ္တိံ စိတ္တိကရဏံ သမ္ဘာဝနကိရိယာ၊
တပုဋိက္ခေပတော အစိတ္တိကရဏံ အသမ္ဘာဝနကိရိယာ။ အပဝိဒ္ဓန္တိ ဥစ္ဆိဋ္ဌာဒိ-
ဆဒ္ဓနိယဓမ္မံ ဝိယ အဝဒိတ္တကံ။ ယော ဟိ ဆဇေတုကာမော ဟုတွာ ရောဂိနော
သရိရေ ဩဒနာဒိနိ မဇ္ဇိတွာ ဝမ္ဘိကေ ရောဂံ ပက္ခိပန္တော ဝိယ ဒေတိ၊ အယံ
အပဝိဒ္ဓံ ဒေတိ နာမ။ အနာဂမနဒိဋ္ဌိကောတိ “အဒ္ဓါ ဣမဿ ဒါနဿ ဖလံ မမ
အာဂစ္ဆတိ”တိ ဧဝံ ယဿ ကမ္မဿကတဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ သော အာဂမနဒိဋ္ဌိကော။
အယံ ပန န တာဒိသောတိ အနာဂမနဒိဋ္ဌိကော၊ ဖလံ ပါဋိကံ” ဟုတွာ န
ဒေတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “န ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ ဒေတိ”တိ။

ဝေလာမောတိ ဧတ္ထ မာ-သဒ္ဓေါ ပဋိသေဝေစနေော၊ ဇာတိဂေါတ္တရူပ-
 ဘောဂါဒိဂုဏာနံ ဝေလာ မရိယာဒါ နတ္ထိ တေသ္မိန္နိ ဝေလာမော။ အထ
 ဝါ ယထာဝုတ္တဂုဏာနံ ဝေလာ မရိယာဒါ အမတိ ဩသာနံ ဂစ္ဆတိ တေသ္မိန္နိ
 ဝေလာမော၊ ဝေလံ ဝါ မရိယာဒံ အမတိ ဂစ္ဆတိ အတိက္ကမတိတိ ဝေလာမော။
 တေနာဟ “ဇာတိဂေါတ္တ။ပ။ ဝေလဒ္ဓနာမော”တိ။ ဒီယတိတိ ဒါနံ၊
 ဒါနဝတ္ထု။ တံ အဂ္ဂိယတိ နိဿဇ္ဇိယတိ ဧတ္တာတိ ဒါနဂ္ဂံ။ ဒါနံ ဝါ ဂဏှန္တိ
 ဧတ္တာတိ ဒါနဂ္ဂံ၊ ဝေ ဘတ္တဂ္ဂံ၊ ပရိဝေသနဋ္ဌာနံ။ ဒုကူလသန္ဓနာနီတိ ရဇတ-
 ဘာဇနာဒိနိဿိတေ ဒုကူလေ ဒီရဿ သန္ဓနံ တေသန္တိ ဒုကူလသန္ဓနာနိ။
 ကံသုပဝေရဏာနီတိ ရဇတမယဒေါဟဘာဇနာနိ။ တေနာဟ “ရဇတမယ-
 ဒီရပဋိစ္စကောနိ”တိ။ ရဇတမယာနိ ဒီရပဋိစ္စကောနိ ဒီရပဋိဂ္ဂဟဘာဇနာနိ
 တေသန္တိ ရဇတမယဒီရပဋိစ္စကောနိ။ သောဓေယျာတိ မဟပ္ပလဘာဝ-
 ကရဏေန ဝိသောဓေယျ။ မဟပ္ပလဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဟိ ဒက္ခိဏာ ဝိသုဇ္ဈတိ
 နာမ။

မဂ္ဂေနာဂတံ အနိဝတ္တနသရဏန္တိ ဣမိနာ လောကုတ္တရသရဏဂမနံ ဒီပေတိ။
 အပရေတိအာဒိနာ လောကိယသရဏဂမနံ ဝုတ္တံ။ သရဏံ နာမ တိဏ္ဍံ
 ရတနာနံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂမယံ ပုညံ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ဒေတိ၊ တသ္မာ မဟပ္ပလတရန္တိ
 အဓိပ္ပာယော။ ဣဒဉ္စ “သစေ တံ ယထာ ဂဟိတံ သရဏံ န ဘိန္ဒိဿသိ၊
 ဝေါဟံ တံ မာရေမိ”တိ ယဒိပိ ကောစိ တိဏှေန သတ္ထေန ဇီဝိတာ
 ဝေါရောပေယျ၊ တထာပိ “နေဝါဟံ ဗုဒ္ဓိံ န ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဓမ္မံ န ဓမ္မောတိ၊
 သံဆံ န သံသောတိ ဝဒါမိ”တိ ဒဋ္ဌတရံ ကတွာ ဂဟိတဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။
 မဂ္ဂေနာဂတန္တိ လောကုတ္တရသီလံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အပရေတိအာဒိနာ ပန
 လောကိယသီလံ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ဇီဝိတဒါနာဒိနိဟိတဒဏှတာယ
 သကလလောကိယလောကုတ္တရဂုဏာဓိဋ္ဌာနတော စဿ မဟပ္ပလမဟာနိသံ-
 သတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဥပသိဗ်နမတ္တန္တိ ဃာယနမတ္တံ။ ဂဒ္ဓေါဟနမတ္တန္တိ ပါဌန္တရေ ဂေါဒေါ-
 ဟနမတ္တံ ကာလန္တိ အတ္ထော။ သော စ န သကလော ဂေါဒေါဟနက္ခဏော
 အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေတုံ “ဂါဝိယာ ကေဝါရံ ထနအဇ္ဇနမတ္တ”န္တိ
 အတ္ထော ဝုတ္ထော။ အဇ္ဇနမတ္တန္တိ အာကမုနမတ္တံ။ ဂါဝိယာ ထနံ ဂဟေတွာ
 ကေဝါရဗိန္ဒုဒုဟနကာလမတ္တမ္ဘိ ဂဒ္ဓုဟနမတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ ဧတ္တကမ္ဘိ ဟိ ကာလံ
 ယော ဝသနဂပ္ပပရိဝေဏဝိဟာရူပစာရပရိစ္ဆေဒေန ဝါ အပရိမာဏာသု

လောကဓာတုသု သဗ္ဗသတ္တေ ဟိတဖရဏံ မေတ္တစိတ္တံ ဘာဝေတုံ သက္ကောတိ၊
ဣဒံ တတော ယထာဝုတ္တဒါနာဒိတော မဟပ္ပလတရံ။

ဝေလာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သီဟနာဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သတ္တာဝါသဝဂ္ဂ

၁-တိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ အမမာတိ ဝတ္တာဘရဏပါနဘောဇနာဒီသုပိ
မမတ္တပိရဟိတာ။ အပရိဂ္ဂဟာတိ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန အပရိဂ္ဂဟာ။ တေသံ
ကိရ “အယံ မယံ ဘရိယာ”တိ မမတ္တံ န ဟောတိ၊ မာတရံ ဝါ ဘဂိနိံ ဝါ ဒိသ္မာ
ဆန္ဒရာဂေါ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓဿ သီလဿ အာနုဘာဝေန ပုတ္တေ
ဒိဋ္ဌမတ္တေ ဧဝ မာတုထနတော ထညံ ပဋ္ဌရတိ၊ တေန သညာဏေန နေသံ
မာတရိ ပုတ္တဿ မာတုသညာ၊ မာတု စ ပုတ္တေ ပုတ္တသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာတိ
ကေစိ။

အပိစေတ္ထိံ ဥတ္တရကုရုကာနံ ပုညာနုဘာဝသိဒ္ဓေါ အယမ္ပိ ပိသေသော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ကိရ တေသု တေသု ပဒေသေသု ဃနနိစိတပတ္တသဉ္စန္ဓသာ-
ခါပသာခါ ကုဋ္ဌာဂါရသမာ၂ မနောရမာ ရုက္ခာ တေသံ မနဿာနံ နိဝေသန-
ကိစ္စံ သာဓေန္တိ။ ယတ္ထ သုခံ နိဝသန္တိ၊ အညေပိ တတ္ထ ရုက္ခာ သုဇာတာ
သဗ္ဗဒါပိ ပုပ္ဖိတဂ္ဂါ တိဋ္ဌန္တိ။ ဇလာသယာပိ ပိကသိတကမလကုဝလယပုဏ္ဏရိက-
သောဂန္ဓိကာဒိပုပ္ဖသဉ္စန္ဓာ သဗ္ဗကာလံ ပရမသုဂန္ဓံ သမန္တတော ပဝါယန္တာ
တိဋ္ဌန္တိ။ သရိရမ္ပိ တေသံ အတိဒိဃာဒိဒေါသရဟိတံ အာရောဟပရိဏာဟ-
သမ္ပန္နံ ဇရာယ အနဘိဘူတတ္တာ ဝလိတပလိတာဒိဒေါသရဟိတံ ယာဝတာ-
ယုကံ အပရိက္ခိဏဇဝဗလပရက္ကမသောဘမေဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ အနုဋ္ဌာန-
ဇလူပဇိပိတာယ န စ နေသံ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိဝသေန အာဟာရပရိယေဋ္ဌိ-
ဝသေန ဒုက္ခံ အတ္ထိ၊ တတော ဧဝ န ဒါသဒါသိကမ္မကရာဒိပရိဂ္ဂဟော အတ္ထိ၊
န စ တတ္ထ သိတုဏှံသမကသဝါတာတပသရိသပဝါဋ္ဌာဒိပရိဿယော အတ္ထိ။
ယထာ နာမေတ္ထ ဂိမှာနံ ပစ္စိမေ မာသေ ပစ္စုသဝေလာယံ သမသိတုဏှော

၁-သာရတ္ထ-၇၆ ၁-၂၇၃-ပိဋ္ဌာဒိသု ပသိတမ္ပံ။ ၂-ကုဋ္ဌာဂါရုပမာ (သာရတ္ထ-၇၆ ၁-၂၇၃-ပိဋ္ဌေ။)
အံ-၇၆ ၃-၁၉—န-၅-သ

ဥတု ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗကာလံ တတ္ထ သမသိတုဏှောဝ ဥတု ဟောတိ၊
 န စ နေသံ ကောစိ ဥပဃာတော ဝိဟေသာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အကဋ္ဌပပါကိမေဝ
 သာလိံ အကဏံ အထုသံ သုဒ္ဓိံ သုဂန္ဓံ တဏှုလပ္ပလံ ပရိဘုဇ္ဇန္တိ။ တံ ဘုဇ္ဇန္တာနံ
 နေသံ ကုဒ္ဓံ ဂဏှော ကိလာသော သောသော ကာသော သာသော
 အပမာရော ဇရောတိ ဧဝမာဒိကော န ကောစိ ရောဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န စ တေ
 ခုဇ္ဇာ ဝါဝါမနာ ဝါ ကာဏာ ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္စာ ဝါ ပက္ခဟတာ ဝါ ဝိကလင်္ဂါ
 ဝါ ဝိကလိန္ဒြိယာ ဝါ ဟောန္တိ။

ဣတ္ထိယောပိ တတ္ထ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ
 နာတိကာဠာ နစ္စောဒါတာ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တရူပါ ဟောန္တိ။ တထာ ဟိ
 ဒီဃင်္ဂလီ တမ္ပနခါ အလမ္ပထနာ တနမဇ္ဈာ ပုဏှစန္ဒမုခိ ဝိသာလက္ခိ မုဒုဂတ္တာ
 သဟိတောရူ သြဒါတဒန္တာ ဂမ္ဘိရနာဘိ တနုဇဗ်ာ ဒီဃနီလဝေလ္လိတကေသီ
 ပုထုလသုသောဏီ နာတိလောမာ နာလောမာ သုဘဂါ ဥတုသုခသမ္ပဿာ
 သဏှာ သဒိလာ သုခသမ္ပာသာ နာနာဘရဏာဝိဘူသိတာ ဝိစရန္တိ၊ သဗ္ဗဒါဝိ
 သောဠသဝသုဒ္ဓေသိကာ ဝိယ ဟောန္တိ၊ ပုရိသာ စ ပဉ္စဝိသတိဝသုဒ္ဓေသိကာ
 ဝိယ။ န ပုတ္တဒါရေသု^၁ ရဇ္ဇန္တိ။ အယံ တတ္ထ ဓမ္မတာ။

သတ္တာဟိကမေဝ စ တတ္ထ ဣတ္ထိပုရိသာ ကာမရတိယာ ဝိဟရန္တိ၊ တတော
 ဝိတရာဂါ ဝိယ ယထာသကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ န တတ္ထ ဣဓ ဝိယ ဂဇ္ဇောက္ကန္တိမူလကံ၊
 ဂစ္ဆပရိဟရဏမူလကံ ဝိဇာယနမူလကံ ဝါ ဒုက္ခံ ဟောတိ။ ရတ္တကဉ္စကတော
 ကဉ္စနပဋိမာ ဝိယ ဒါရကာ မာတုကုစ္ဆိတော အမက္ခိတာ ဧဝ သေမှာဒိနာ
 သုခေနေဝ နိက္ခမန္တိ။ အယံ တတ္ထ ဓမ္မတာ။

မာတာ ပန ပုတ္တံ ဝါ ဝိတရံ ဝါ ဝိဇာယိတွာ တေ ဝိစရန္တကပ္ပဒေသေ
 ဌပေတွာ အနပေက္ခာ ယထာရုစိ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ တတ္ထ သယိတာနံ ယေ
 ပဿန္တိ ပုရိသာ ဝါ ဣတ္ထိယော ဝါ၊ တေ အတ္တနော အင်္ဂုလိယော ဥပနာမေန္တိ။
 တေသံ ကမ္မဗလေန တတော ဒီရံ ပဝတ္တတိ၊ တေန တေ ဒါရကာ ယာပေန္တိ၊
 ဧဝံ ပန ဝဇေန္တာ ကတိပယဒိဝသေဟေဝ လဒ္ဓဗလာ ဟုတွာ ဒါရိကာ
 ဣတ္ထိယော ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ဒါရကာ ပုရိသေ။ ကပ္ပရုက္ခတော ဧဝ စ တေသံ
 တတ္ထ ဝတ္တာဘရဏာနိ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ။ နာနာဝိရာဂဝဏှဝိစိတ္တာနိ ဟိ သုခမာနိ
 မုဒုသုခသမ္ပဿာနိ ဝတ္တာနိ တတ္ထ တတ္ထ ကပ္ပရုက္ခေသု သြလမ္ပန္တာနိ တိဋ္ဌန္တိ။

၁-န ပုတ္တာ မာတာဒီသု (သာရတ္ထဋီ ၁-၂၇၄-ပိဋေ။)

နာနာဝိရေသ္မိဇာလသမုဇ္ဇလဝိဝိဝေဏ္ဏရတနဝိနဋ္ဌါနိ အနေကဝိမောလာကမ္မ-
လတာကမ္မဘိတ္တိကမ္မဝိစိတ္တာနိ သီသုပဂဂီဝုပဂဟတ္ထုပဂကဋ္ဌုပဂပါဒူပဂါနိ
သောဝဏ္ဏမယာနိ အာဘရဏာနိ ကပ္ပရုက္ခတော ဩလမ္ပန္တိ။ တထာ ဝိဏာမုဒိဂ်-
ပဏဝသမ္ပတာဋ္ဌသင်္ခံသဝေတာဋ္ဌပရိဝါဒိနိဝဏ္ဏကိပဘုတိကာ တူရိယဘဏ္ဍာဝိ
တတော တတော ဩလမ္ပန္တိ။ တတ္ထ ဗဟု ဖလရုက္ခာ ကုမ္ဘမတ္တာနိ ဖလာနိ
ဖလန္တိ မရရရသာနိ၊ ယာနိ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ တေ သတ္တာဟမ္ပိ ခုပ္ပိပါသာဟိ န
ဗာဓိယန္တိ။

နဇောပိ တတ္ထ သုဝိသုဒ္ဓဇလာ သုပ္ပတိတ္တာ ရမဏိယာ အကဒ္ဓမာ ဝါလုက-
တလာ နာတိသီတာ နစ္စုဏှာ သုရဘိဂန္တိဟိ ဇလဇပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဇန္ဓာ
သဗ္ဗကာလံ သုရဘိ ဝါယန္တိယော သန္တန္တိ၊ န တတ္ထ ကဏှကိကာ ကက္ခဋ္ဌ-
ဂစ္ဆလတာ ဟောန္တိ၊ အကဏှကာ ပုပ္ဖဖလသမ္ပန္နာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ စန္ဒနနာဂ-
ရုက္ခာ သယမေဝ ရသံ ပဋ္ဌရန္တိ၊ နဟာယိတုကာမာ စ နဒိတိတ္ထေ ကေဇ္ဈိ
ဝတ္ထာဘရဏာနိ ဌပေတွာ နဒိံ ဩတရိတွာ နတွာ ဥတ္တိဏှ၊ ဤဏှာ ဥပရိဋ္ဌိမံ
ဥပရိဋ္ဌိမံ ဝတ္ထာဘရဏံ ဂဏှန္တိ၊ န တေသံ ဧဝံ ဟောတိ “ဣဒံ မမ၊ ဣဒံ
ပရဿာ”တိ။ တတော ဧဝ န တေသံ ကောစိ ဝိဂ္ဂဟော ဝါ ဝိဝါဒေါ ဝါ။
သတ္တာဟိကာ ဧဝ စ နေသံ ကာမရတိကိဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တတော ဝိတရာဂါ
ဝိယ ဝိစရန္တိ။ ယတ္ထ စ ရုက္ခေ သယိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တတ္ထေဝ သယနံ
ဥပလဗ္ဗတိ။ မတေ စ သတ္ထေ ဒိသွာ န ရောဒန္တိ န သောစန္တိ။ တဉ္စ မဏှ-
ယိတွာ နိက္ခိပန္တိ။ တာဝဒေဝ စ နေသံ တထာရူပါ သကုဏာ ဥပဂန္တော မတံ
ဒီပန္တရံ နေန္တိ၊ တသွာ သုသာနံ ဝါ အသုစိဋ္ဌာနံ ဝါ တတ္ထ နတ္ထိ၊ န စ တတော
မတာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဓမ္မတာ-
သိဒ္ဓဿ ပဉ္စသီလဿ အာနုဘာဝေန တေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ ဝဒန္တိ။
ဝဿသဟဿမေဝ စ နေသံ သဗ္ဗကာလံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သဗ္ဗမေတံ တေသံ
ပဉ္စသီလံ ဝိယ ဓမ္မတာသိဒ္ဓမေဝါတိ။

တိဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တဏှာမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ သေနတဏှာတိ ဘောဂါနံ ပရိယေသနဝသေန ပဝတ္တာ
တဏှာ။ သီတတဏှာတိ ပရိယိဋ္ဌေသု ဘောဂေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနတဏှာ။

၁-ဒီ-၇၂ ၂-၉၈-ပိဋကဒီပနိသု ပဿိတမ္ပ။

ပရိတဿနဝသေန ပရိယေသတိ တောယာတိ ပရိယေသနာ၊ အာသယတော ပယောဂတော စ ပရိယေသနာ တထာပဝတ္တော စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ တေနာဟ “တဏှာယ သတိ ဟောတိ”တိ။ ရူပါဒိအာရမ္မဏာပုဋိလာဘောတိ သဝတ္ထုကာနံ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနံ ဂဝေသနဝသေန ပုဋိလာဘော။ ယံ^၁ ပန အပရိယံဋ္ဌိယေဝ လဗ္ဘတိ၊ တမ္ပိ အတ္တတော ပရိယေသနာယ လဗ္ဗမေဝ နာမ တထာရူပဿ ကမ္မဿ ပုဗ္ဗေကတတ္တာ ဧဝ လဗ္ဘနတော။ တေနာဟ “သော 'တိ ပရိယေသနာယ သတိ ဟောတိ”တိ။

သုခဝိနိစ္ဆယန္တိ သုခံ ဝိသေသတော နိစ္ဆိနောတီတိ သုခဝိနိစ္ဆယော။ သုခံ သဘာဝတော သမုဒယတော အတ္တင်္ဂမတော အာဒိနဝတော နိဿရဏတော စ ယာထာဝတော ဇာနိတွာ ပဝတ္တဉာဏံဝ သုခဝိနိစ္ဆယံ။ ဇညာတိ ဇာနေယျ။ “သုဘံ သုခ”န္တိ အာဒိကံ အာရမ္မဏေ အဘူတာကာရံ ဝိဝိဓံ နိန္ဒဘာဝေန စိနောတိ အာရောပေတီတိ ဝိနိစ္ဆယော၊ အဿာဒါနုပဿနာ တဏှာ။ ဒိဋ္ဌိယာပိ ဧဝမေဝ ဝိနိစ္ဆယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိ^၂ ပန သုတ္တေ ဝိတက္ကောယေဝ အာဂတောတိ ယောဇနာ။ ဣမသ္မိ^၃ ပန သုတ္တေတိ သက္ကပဉ္စသုတ္တေ^၂။ တတ္ထ ဟိ “ဆန္ဒော ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဝိတက္ကနိဒါနော”တိ^၂ အာဂတံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိ^၃ သုတ္တေ။ ဝိတက္ကနေဝ ဝိနိစ္ဆိနန္တီတိ ဧတေန “ဝိနိစ္ဆိနတိ ဧတေနာတိ ဝိနိစ္ဆယော”တိ ဝိနိစ္ဆယသဒ္ဓဿ ကရဏသာနေမာဟ။ ဧတ္တကန္တိအာဒိ ဝိနိစ္ဆယနာကာရဒဿနံ။

ဆန္ဒနဋ္ဌေန ဆန္ဒော၊ ဧဝံ ရဉ္စနဋ္ဌေန ရာဂေါတိ ဆန္ဒရာဂေါ။ သွာယံ အနာသေဝနတာယ မန္တော ဟုတွာ ပဝတ္တော ဣဓာမိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဗုဒ္ဓလရာဂဿာဝိဝေန”န္တိ။ အဇ္ဈောသာနန္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန အဘိနိဝေသနံ။ “မယံ ဣဒ”န္တိ ဟိ တဏှာဂါဟော ယေဘုယျေန အတ္တဂ္ဂါဟသန္ဓိဿယောဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “အဟံ မမန္တိ”တိ။ ဗလဝသန္ဓိဋ္ဌာနန္တိ စ တေသံ ဂါဟာနံ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိမာဟ။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန ပရိဂ္ဂဟကရဏန္တိ အဟံ မမန္တိ ဗလဝသန္ဓိဋ္ဌာနဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌဿ အတ္တတ္တနိယဂ္ဂါဟဝတ္ထုနော အညာသာဓာရဏံ ဝိယ ကတွာ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဋ္ဌာနံ၊ တထာပဝတ္တော လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ အတ္တနာ ပရိဂ္ဂဟိတဿ ဝတ္ထုနော ယဿ ဝသေန ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝဿ အသဟမာနော ဟောတိ ပုဂ္ဂလော၊ သော ဓမ္မော အသဟနတာ။ ဧဝံ ဝေနတ္ထံ ဝဒန္တိ နိရုတ္တိနယေန။ သဒ္ဓလက္ခဏေန ပန ယဿ ဓမ္မဿ ဝသေန မစ္ဆရိယယောဂတော ပုဂ္ဂလော

၁-ဂဝေသနဝသေန ပဝတ္တိယံ (က) ၂-၅ ၂-၂၂၁-ပိဋေ။

မစ္ဆရော၊ တဿ ဘာဝေါ၊ ကမ္မံ ဝါ မစ္ဆရိယံ၊ မစ္ဆရော ဓမ္မော။ မစ္ဆရိ-
ယဿ ဗလဝဘာဝတော အာဒရေန ရက္ခန္တံ အာရက္ခောတိ အာဟ“ဒ္ဓါရ။ပ။
သုန္ဒါ ရက္ခန္တံ”န္တိ။

အတ္တနော' ဖလံ ကရောတိတိ ကရန္တံ၊ ယံ ကိဉ္စိ ကာရန္တံ။
အဓိကံ ကရန္တန္တိ အဓိကရန္တံ၊ ဝိသေသကာရန္တံ။ ဝိသေသကာရန္တန္တိ
ဘောဂါနံ အာရက္ခဒဏ္ဍာဒါနာဒိအနတ္တသမ္ပဝဿာတိ ဝုတ္တံ “အာရက္ခာဓိ-
ကရန္တံ”န္တိအာဒိ။ ပရုနိသေဓနတ္တန္တိ မာရဏာဒါနာ ပရေသံ ဝိဗာဓနတ္တံ။
အာဒိယန္တိ ဧတေနာတိ အာဒါနံ၊ ဒဏ္ဍာဿ အာဒါနံ ဒဏ္ဍာဒါနံ၊ ဒဏ္ဍံ
အာဟရိတွာ ပရဝိဟေဋ္ဌနစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ သတ္တာဒါနေပိ ဧသေဝ နယော။ ဟတ္ထ-
ပရာမာသာဒိဝသေန ကာယေန ကာတဗ္ဗော ကလဟော ကာယကလဟော။
မဗ္ဗသန္ဓနာဒိဝသေန ဝါစာယ ကာတဗ္ဗော ကလဟော ဝါစာကလဟော။
ဝိရုဇ္ဈနဝသေန ဝိရူပံ ဂဏှာတိ ဧတေနာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဝိရုဉ္စံ ဝဒတိ ဧတေနာတိ
ဝိဝါဒေါ။ “တုဝံ တုဝံ”န္တိ အဂါရဝဝစနသဟစရဏတော တုဝံတုဝံ။ သဗ္ဗေပိ
တေ တထာပဝတ္တဒေါသသဟဂတာ စိတ္တုပ္ပါဒါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ
ဘဂဝါ “အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သန္တဝန္တိ”တိ။

တဏှာမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သတ္တာဝါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄-၂၅။ စတုတ္ထေသတ္တာ အာဝသန္တိ ဧတေသုတိ သတ္တာဝါသာ၊ နာနတ္ထ-
သညိအာဒိဘေဒါ သတ္တနိကာယာ။ ယသ္မာ တေ တေ သတ္တနိဝါသာ တပု-
ရိယာပန္နာနံ သတ္တာနံ တာယ ဧဝ တပုရိယာပန္နတာယ အာဓာရော ဝိယ
ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိ။ သမုဒါယာစာရော ဟိ အဝယဝဿ ယထာ “ရက္ခေ
သာခါ”တိ၊ တသ္မာ “သတ္တာနံ အာဝါသာ၊ ဝသနဋ္ဌာနာနိတိ အတ္ထော”တိ ဝုတ္တံ။
သုဒ္ဓါဝါသာပိ သတ္တာဝါသောဝ “န သော ဘိက္ခဝေ သတ္တာဝါသော သုလဘ-
ရူပေါ၊ ယော မယာ အနာဝုတ္တပုဗ္ဗော ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓါနာ အညတြ သုဒ္ဓါ-
ဝါသေဟိ ဒေဝေဟိ”တိ ဝစနတော။ ယဒိ ဧဝံ တေ ကသ္မာ ဣဓ န ဂဟိတာတိ
တတ္ထ ကာရဏမာဟ “အသဗ္ဗကာလိကတ္တာ”တိအာဒိ။ ဝေဟပ္ပလာ ပန
စတုတ္ထေယေဝ သတ္တာဝါသေ ဘဇန္တိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဉ္စမံ ဥတ္တာနမေဝ။

သတ္တာဝါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သိလာယူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ပမာဏမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ စတုရိသတင်္ဂုလိကော ဟတ္ထော ဣတ္ထံ၊ “ကတ္ထံ”တိပိ တဿေဝ နာမံ။ အဋ္ဌ ကုတ္တံ။ ဥပရိ နေမဿာတိ အဋ္ဌ ဟတ္တာ အာဝါဋ္ဌဿ ဥပရိ ဥဂ္ဂန္ဓာ ဌိတာ ဘဝေယျံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာန-မေဝ။

သိလာယူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပဌမဝေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ ဝိယတောတိ ယသ္မိ ကာလေ။ အယံ ဟိ တော-သဒ္ဓေါ ဒါ-သဒ္ဓေါ ဝိယ ဣဓ ကာလဝိသယော၊ ယဒါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘယာနိ ဝေရာနိတိ ဘိယတေ ဘယံ၊ ဘယေန ယောဂါ၊ ဘာယိတဗ္ဗေန ဝါ ဘယံ ဝေ ဝေရပုသဝဋ္ဌေန ဝေရန္တိ စ လဒ္ဓနာမာ စေတနာဒယော။ ပါဏာတိပါတာ-ဒယော ဟိ ယဿ ပဝတ္တန္တိ၊ ယဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဥဘယေသဉ္စ ဝေရာဝဟာ၊ တတော ဝေ စေတေ ဘာယိတဗ္ဗာ ဝေရသဉ္စနကာ နာမာတိ။ သောတဿ အရိယမဂ္ဂဿ အာဒိတော ပဇ္ဇနံ ပဋိပတ္တိ အဓိဂမော သောတာပတ္တိ၊ တဒတ္တာယ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတဿ စ အင်္ဂါနိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ။ ဒုဝိဓံ ဟိ သောတာပတ္တိယင်္ဂံ သောတာပတ္တိအတ္ထာယ စ အင်္ဂံ ကာရဏံ၊ ယံ သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂပုဋိလာဘတော ပုဗ္ဗဘာဂေ သောတာပတ္တိပုဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ၊ “သပ္ပုရိသသံသေဝေါသဒ္ဓမ္မဿဝနံ ယောနိသောမနသိကာရော ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိ-ပတ္တိ”တိ? ဧဝံ အာဂတံ။ ပဋိလဒ္ဓဂုဏဿ စ သောတာပတ္တိ ပတွာ ဌိတဿ အင်္ဂံ၊ ယံ “သောတာပန္နဿ အင်္ဂံ”န္တိပိ ဝုစ္စတိ “သောတာပန္နော အင်္ဂါယတိ ဣယတိ ဧတေနာ”တိ ကတွာ၊ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပုသာဒါဒိနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒမိဓာမိပ္ပေတံ။

ဒီဏနိရယောတိအာဒိသု အာယတိ တတ္ထ အနုပုဇ္ဇနတာယ ဒီဏော နိရယော မယုန္တိ သော အဟံ ဒီဏနိရယော။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ သောတာပန္နောတိ မဂ္ဂသောတံ အာပန္နော။ အဝိနိပါတဓမ္မောတိ န ဝိနိပါတသဘာဝေါ။ နိယတောတိ ပဌမမဂ္ဂသင်္ခါတေန သမ္ပတ္တနိယာမေန နိယတော။ သမ္မောဒိပရာယဏောတိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတော သမ္မောဒိ ပရံ

၁-သံ-ဇီ ၂-ဂ-ပိဋကေပိပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သံ-ဋ ၂-၆၇-ပိဋကေပိပဿိတဗ္ဗံ။ ၃-ဒီ ၃-၁၉၀-ပိဋကေ။

အယနံ မယုန္တိ သောဟံ သမ္ပောဓိပရာယဏော၊ သမ္ပောဓိံ အဝဿံ အဘိ-
သမ္ပုဇ္ဈနကောတိ အတ္ထော။

ပါဏာတိပါတပစ္စယာတိ ပါဏာတိပါတကမ္မဿ ကရဏဟေတု။ အယံ
ဝေရန္တိ အတ္ထတော ဧကံ။ ဝေရံ ဝုစ္စတိ ဝိရောဓော၊ တဒေဝ ဘာယိတဗ္ဗတော
“ဘယ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စ ပနေတံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ဗာဟိရံ အဇ္ဈတ္တိကန္တိ။
ဧကေန ဟိ ဧကဿ ပိတာ မာရိတော ဟောတိ။ သော စိန္တေတိ “တေေန
ကိရ မေ ပိတာ မာရိတော၊ အဟမ္ပိ တံယေဝ မာရေဿာမီ”တိ နိသိတံ
သတ္ထံ အာဒါယ စရတိ။ ယာ တဿ အပ္ပန္နရေ ဥပ္ပန္နာ ဝေရစေတနာ၊
ဣဒံ ဗာဟိရံ ဝေရံ နာမ တဿ ဝေရဿ မူလဘူတတော ဝေရ-
ကာရကပုဂ္ဂလတော ဗဟိဘာဝတ္တာ။ ယာ ပန ဣတရဿ “အယံ ကိရ
မံ မာရေဿာမီတိ စရတိ၊ အဟမေဝ နံ ပဌမတရံ မာရေဿာမီ”တိ
စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ အဇ္ဈတ္တိကံ ဝေရံ နာမ။ ဣဒံ တာဝ ဥဘယမ္ပိ
ဒိဋ္ဌမဓိကမေဝ။ ယာ ပန တံ နိရယေ ဥပ္ပန္နံ ဒိသ္မာ “တေ ပဟရိဿာမီ”တိ
ဇလိတံ အယမုဂ္ဂရံ ဂဏှန္တဿ နိရယပါလဿ စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမဿ
သမ္ပရာယိကံ ဗာဟိရံ ဝေရံ။ ယာ စဿ “အယံ နိဒ္ဒေါသံ မံ ပဟရိဿာမီတိ
အာဂစ္ဆတိ၊ အဟမေဝ နံ ပဌမတရံ ပဟရိဿာမီ”တိ စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဣဒမဿ သမ္ပရာယိကံ အဇ္ဈတ္တိ ဝေရံ။ ယံ ပနေတံ ဗာဟိရံ ဝေရံ၊ တံ
အဋ္ဌကထာသု “ပုဂ္ဂလဝေရ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဗုက္ခံ ဒေါမနဿန္တိ အတ္ထတော
ဧကမေဝ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ “ဣမိနာ မမ ဘဏ္ဍံ ဟဉ္စ၊ မယံ
ဒါရေသု စာရိတ္တံ အာပန္နံ၊ မုသာ ဝတွာ အတ္ထော ဘဂ္ဂေါ၊ သုရာမဒမတ္တေန
ဣဒံ နာမ ကတ”န္တိ အာဒိနာ နယေန ဝေရပွဝတ္ထိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာတိ အဓိဂတေန အစလပ္ပသာဒေန။ အရိယကန္တေဟိတိ
ပဉ္စဟိ သီလေဟိ။ တာနိဟိ အရိယာနံ ကန္တာနိပိယာနိ ဘဝန္တိ၊ ဘဝန္တရဂတာပိ
အရိယာ တာနိ န ဝိဇဟန္တိ၊ တသ္မာ “အရိယကန္တာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ သေသမေတ္ထ
ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ အနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဌမဝေရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အာသာတဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ ဝသတိ ဣတ္ထ ဖလံ တန္တိမိတ္တတာယ ပဝတ္တတီတိ ဝတ္ထု၊ ကာရဏန္တိ အာဟ “အာသာတဝတ္ထုနိ”တိ။ ကောပေါ နာမာယံ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တတ္ထ ကေဝါရမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ ပုနပိ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဗန္ဓတီ”တိ။ အထ ဝါ ယော ပစ္စယဝိသေသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အာသာတော သဝိသယေ ဗဒ္ဒေါ ဝိယ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ ပုနပိ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ။ တံ သန္ဓာယာဟ “အာသာတံ ဗန္ဓတီ”တိ။ တံ ပနဿ ပစ္စယဝသေန နိဗ္ဗတ္တနံ ဥပ္ပါဒနမေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဥပ္ပါဒေတီ”တိ။

အာသာတဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အာသာတပဋိဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ ဣတ္ထ တန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ။ ပဒဇ္ဈာဟာရေန စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ “တံ အနတ္ထစရဏံ မာ အဟောသီ”တိအာဒိမာဟ။ ဧကေန ကာရဏေန လဒ္ဓဗ္ဗံ နိရတ္ထကဘာဝတော။ ကမ္မဿကာ ဟိ သတ္တာ။ တေ ကဿ ရုစိယာ ဒုက္ခိတာ သုခိတာ ဝါ ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ ကေဝလံ တသ္မိံ မယံ အနတ္ထစရဏံ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝါ တံ ကောပကာရဏံ ဧတ္ထ ပုဂ္ဂလေ ကုတော လဗ္ဘာ ပရမတ္တတော ကုဇ္ဈိတဗ္ဗဿ ကုဇ္ဈနကဿ စ အဘာဝတော။ သင်္ခါရမတ္တဋ္ဌေတံ၊ ယဒိဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ ယံ “သတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တေ သင်္ခါရာ ဣတ္ထရခဏိကာ၊ ကဿ ကော ကုဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ လာဘာ နာမ ဧ သီယံ အညတြ အနတ္ထုပ္ပတ္တိတော။

အာသာတပဋိဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဧကောဒသမေ အနုပုဗ္ဗနိရောဓာတိ အနုပုဗ္ဗေန အနုက္ကမေန ပဝတ္ထေ တဗ္ဗနိရောဓာ။ တေနာဟ “အနုပဋိပါဋိနိရောဓာ”တိ။

အနုပုဗ္ဗနိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တာဝါသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-မဟာဝဂ္ဂ

၁-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အနုပုဗ္ဗတော ဝိဟရိတဗ္ဗာတိ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ။
အနုပဋိပါဋိယာတိ အနုက္ကမေန။ သမာပဋိတဗ္ဗဝိဟာရာတိ သမာပဋိတွာ
သမဂီနော ဟုတွာ ဝိဟရိတဗ္ဗဝိဟာရာ။

အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃-၃၄။ ဒုတိယေ ဆာတံ ဝုစ္စတိ တဏှာဒိဋ္ဌိယော ကာမာနံ ပါတဗ္ဗတော
တာသံ ဝသေန ဝတ္တနတော၊ တန္တိန္ဒြာ နတ္ထိ ဧတေသု ဆာတန္တိ နိန္ဒိန္ဒာတာ။
တေနာဟ “တဏှာဒိဋ္ဌိန္ဒိန္ဒာတာန”န္တိအာဒိ။ တတိယေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဂါဝိဠပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ စတုတ္ထေ ပဗ္ဗတစာရိနိတိ ပကတိယာ ပဗ္ဗတေ ဗဟုလစာရိနိ။
အစေတ္တညူတိ အဂေါစရညူ။ သမာဓိပရိပန္နာနံ ဝိသောဓနာနာဘိညတာယ
မာလော။ ဈာနဿ ပဂုဏဘာဝါပါဒနဝေယျတ္ထိယဿ အဘာဝေန အဗျတ္တော။
ဥပရိဈာနဿ ပဒဋ္ဌာနဘာဝါနဝဗောဓေန အစေတ္တညူ။ သဗ္ဗထာပိ သမာပတ္တိ-
ကောသလ္လာဘာဝေန အကုသလော။ သမာဓိနိမိတ္တဿ ဝါ အနာသေဝနာယ
မာလော။ အဘာဝနာယ အဗျတ္တော။ အဗဟုလိကာရေန အစေတ္တညူ။
သမ္ပဒေဝ အနဓိဋ္ဌာနတော အကုသလောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဥဘတော
ဘဋ္ဌောတိ ဥဘယတော ဈာနတော ဘဋ္ဌော။ သော ဟိ အပ္ပဂုဏတာယ န
သုပ္ပတိဋ္ဌိတတာယ သဥဿာဟောပိ ဝိနာသတော အသာမတ္ထိယတော စ
ဈာနဒ္ဓယတော ပရိဟီနော။

ဂါဝိဠပမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဈာနသုတ္တဝါနာ

၃၆။ ပဉ္စမေ အနိစ္စတောတိ ဣမိနာ နိစ္စပုဂ္ဂိုလေပတော တေသံ အနိစ္စတမာဟ။ တတော ဧဝ ဥဒယဝယဝန္တတော ဝိပရိဏာမတော တာဝကာလိကတော စ တေ အနိစ္စာတိ ဇောတိတံ ဟောတိ။ ယံ ဟိ နိစ္စံ န ဟောတိ၊ တံ ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္ဒဇရာယ မရဏေန စာတိ ဒွေဓာ ဝိပရိဏာတံ ဣတ္ထရက္ခဏမေဝ စ ဟောတိ။ ဒုက္ခတောတိ န သုခတော။ ဣမိနာ သုခပုဂ္ဂိုလေပတော တေသံ ဒုက္ခတမာဟ။ တတော ဧဝ စ အဘိဏ္ဍပုဂ္ဂိုလေပတော ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ တေ ဒုက္ခာတိ ဇောတိတံ ဟောတိ။ ဥဒယဝယဝန္တတာယ ဟိ တေ အဘိဏ္ဍပုဂ္ဂိုလေပတော နိရန္တရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခဿေဝ စ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ။ ပစ္စယယာပနိယတာယ ရောဂမူလတာယ စ ရောဂတော။ ဒုက္ခတာသုလယောဂတော ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရတော ဥပ္ပါဒဇရာဘဂေဟိ ဥဒ္ဓါမာတပက္ကဘိဋ္ဌနတော စ ဂဏ္ဍတော။ ပိဋ္ဌာဇနနတော အန္တောတုဒနတော ဒုန္နိဟရဏတော စ သလ္လတော။ အဝဗ္ဗိအာဝဟနတော အဃဝတ္ထုတော စ အဃတော။ အသေရိဘာဝဇနနတော အာဗာဓပုတိဋ္ဌာနတာယ စ အာဗာဓတော။ အဝသဝတ္တနတော အဝိဓေယျတာယ စ ပရတော။ ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ ပလုဇ္ဇနိယတာယ ပလောကတော။ သာမိနိဝါသီကာရကဝေဒကအဓိဋ္ဌာယကဝိရဟတော သုညတော။ အတ္တပုဂ္ဂိုလေပဋ္ဌန အနတ္တတော။ ရူပါဒိဓမ္မာပိ ယထာ န ဧတ္ထ အတ္တာ အတ္ထိတိ အနတ္တာ၊ ဧဝံ သယမ္ပိ အတ္တာ န ဟောန္တိတိ အနတ္တာ။ တေန အဗျာပါရတော နိရိဟတော တုစ္ဆတော အနတ္တာတိ ဒိပိတံ ဟောတိ။

လက္ခဏတ္ထယမေဝ သုခါဝဗောနေတ္ထံ ဧကောဒသဟိ ပဒေဟိ ဝိဘဇိတွာ ဂဟိတန္တိ ဒဿေတုံ “ယသ္မာ အနိစ္စတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အန္တောသမာပတ္တိယန္တိ သမာပတ္တိနံ သဟဇာတတာယ သမာပတ္တိနံ အဗ္ဘန္တရေ စိတ္တံ ပဋိသံဟရတိတိ တပုဂ္ဂိုလေပဋ္ဌာနရာဂါဒိကိလေသဝိက္ခမ္ဘနေန ဝိပဿနာစိတ္တံ ပဋိသံဟရတိ။ တေနာဟ “မောဓေတိ အပနေတိ”တိ။ သဝနဝသေနာတိ “သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော”တိအာဒိနာ သဝနဝသေန။ ထုတိဝသေနာတိ တထေဝထောမနာဝသေန ဂုဏတော သံကိတ္တနဝသေန။ ပရိယတ္တိဝသေနာတိ တဿဓမ္မဿ ပရိယာပုဏနဝသေန။ ပညတ္တိဝသေနာတိ တဒတ္တဿ ပညာပနဝသေန။ အာရမ္မဏကရဏဝသေနေဝ ဥပသံဟရတိ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ “ဧတံ သန္တ”န္တိအာဒိ ပန အဝဓာရဏနိဝတ္တိတတ္ထဒဿနံ။ ယထာ ဝိပဿနာ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတ”န္တိအာဒိနာ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနံ သတ္တိကိရိယာဘိသမယဝသေန အဘိသမေန္တော တတ္ထ လဗ္ဘမာနေ သဗ္ဗေပိ

ဝိသေသေ အသမ္မောဟတော ပဋိဝိဇ္ဈန္တော တတ္ထ စိတ္တံ ဥပသံဟရတိ။
တေနာဟ “ဣမိနာ ပန အာကာရေနာ”တိအာဒိ။

သော တတ္ထ ဌိတောတိ သော အဒန္တဝိပဿကော ယောဂီ တတ္ထ
တာယ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယာရမ္မဏာယ ဝိပဿနာယ ဌိတော။ သဗ္ဗသောတိ
သဗ္ဗတ္ထ တဿ တဿ မဂ္ဂဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗတ္တိတသမထဝိပဿနာသု။
အသက္ကောန္တော အနာဂါမိ ဟောတီတိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂါဝဟာသု ဧဝ သမထ-
ဝိပဿနာယ ဆန္ဒရာဂံ ပဟာယ အဂ္ဂမဂ္ဂါဝဟာသု နိကန္တိ ပရိယာဒါတုံ
အသက္ကောန္တော အနာဂါမိတာယမေဝ သဏ္ဍာတိ။

သမတိက္ကန္တတ္တာတိ သမထဝသေန ဝိပဿနာဝသေန စာတိ သဗ္ဗထာပိ
ရူပဿ သမတိက္ကန္တတ္တာ။ ဘေနာဟ “အယံ ဟိ”တိအာဒိ။ အနေနာတိ
ယောဂါနာ။ တံ အတိက္ကမ္ဘာတိ ဣဒံ ယော ပဌမံ ပဉ္စဝေါကာရဧကဝေါကာရ-
ပရိယာပန္နေ ဓမ္မေ သမ္ပဒေဝ သမ္ပသိတွာ တေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တတော အရူပ-
သမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ အရူပဓမ္မေ သမ္ပသတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ
“ဣဒါနိ အရူပံ သမ္ပသတိ”တိ။

ဈာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ ဆဋ္ဌေ ဩကာသံ အဝသရံ အဓိဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ဩကာသာ-
ဓိဂမော၊ မဂ္ဂဒသသုခါဓိဂမာယ ဩကာသဘာဝတော ဝါဩကာသော၊ တဿ
အဓိဂမော ဩကာသာဓိဂမော။ ဧတ္ထ စ ဒီဃနိကာယေနော^၁ ပန သုတ္တန္တ-
ဒေသနာယံ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါတိ ကယော ဩကာသာဓိ-
ဂမာ အာဂတာ။ တတ္ထ^၂ ပဌမံ ဈာနံ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အတ္တနော
ဩကာသံ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌတီတိ “ပဌမော ဩကာသာဓိဂမော”တိ ဝုတ္တံ။
စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပန သုခဒုက္ခံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတွာ
တိဋ္ဌတီတိ ဒုတိယော ဩကာသာဓိဂမော။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သဗ္ဗကိလေသေ
ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌတီတိ “တတိယော
ဩကာသာဓိဂမော”တိ ဝုတ္တော။ ဣဓ ပန ဝက္ခမာနာနိ တီဏိ အရူပဇ္ဈာနာနိ
သန္ဓာယ “ဩကာသာဓိဂမော”တိ ဝုတ္တံ။ တေသံယေဝ စ ဂဟဏေ ကာရဏံ
သယမေဝ ဝက္ခတိ။

၁-နိ ၂-၁၇၃-ပိဋေ၊

၂-နိ-၅ ၂-၂၃၆-၇-ပိဋေသု၊

သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိံ ပါပနတ္ထာယာတိ ရာဂါဒိဟိ မလေဟိ အဘိဇ္ဈာဝိသမ-
 လောဘာဒိဟိ စ ဥပတ္တိလေသေဟိ ကိလိဋ္ဌစိတ္တာနံ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိပါပနတ္ထာယ
 သမတိက္ကမနတ္ထာယ။ အာယတိံ အနုပုဇ္ဇနံ ဟိ ဣဓ “သမတိက္ကမော”တံ ဝုတ္တံ။
 အတ္ထံ ဂမနတ္ထာယာတိ ကာယိကဒုက္ခဿ စ စေတသိကဒေါမနဿဿ စာတိ
 ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ အတ္ထင်္ဂမာယ၊ နိရောဓာယာတိ အတ္ထော။ ဉာယတိ နိစ္ဆယေန ကမတိ
 နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေနာတိ ဉာယော၊ သမုစ္ဆေဒဘာဝေါ
 အရိယမဂ္ဂေါတိ အာဟ “သဟဝိပဿနကဿ မဂ္ဂဿာ”တိ။ ပစ္စက္ခကရုဏတ္ထာ-
 ယာတိ အတ္တပစ္စက္ခတာယ။ ပရပစ္စယေန ဝိနာ ပစ္စက္ခကရဏံ ဟိ “သတ္ထိကိရိ-
 ယာ”တိ ဝုစ္စတိ။ အသန္တိန္ဒန္တိ ပိတ္တသေမှာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ အနုပဟတံ။

ရာဂါနဂတော သမာဓိ အဘိနတော နာမ ဟောတိ အာရမ္မဏေ
 အဘိမုခါတာဝေန ပဝတ္တိယာ၊ ဒေါသာနဂတော ပန အပနတော အပဂမန-
 ဝသေန ပဝတ္တိယာ၊ တဒုဘယပုဂ္ဂိက္ခေပေန “န စာဘိနတော န စာပနတော”တိ
 ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ရာဂဝသေနာ”တိအာဒိ။ န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယျဝါရိတဂတောတိ
 လောကီယဇ္ဈာနစိတ္တာနိ ဝိယ န သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန တဒင်္ဂပုဟာန-
 ဝိက္ခမ္ဘနပုဟာနဝသေန စ နိဂ္ဂဟေတွာ ဝါရေတွာ ဌိတော။ ကိဉ္ဇရဟိ
 ကိလေသာနံ ဆိန္ဒန္တေ ဥပ္ပန္နော။ တထာဘူတံ ဖလသမာဓိံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။
 တေနာဟ “န သသင်္ခါရေန ။ ပ။ ဆိန္ဒန္တေ ဥပ္ပန္နော”တိ။

အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-လောကယတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ သတ္တမေ လောကယတဝါဒကာတိ အာယတိံ ဟိတံ လောကော
 န ယတတိ န ဝိရုဟတိ ဧတေနာတိ လောကယတံ၊ ဝိတဏှသတ္ထံ။ တံ ဟိ
 ဂန္တိ နိဿာယ သတ္တာ ပုညကိရိယာယ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ တံ ဝဒန္တိတိ
 လောကယတဝါဒကာ။

ဒဋ္ဌံ ထိရံ ဓနု ဧတဿာတိ ဒဋ္ဌဓန္ဓာ ၊ သော ဧဝ “ဒဋ္ဌဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တော။
 ပဋိသတ္တုဝိမေနတ္ထံ ဓနံ ဂဏှာတိတိ ဓနုဂ္ဂဟော။ သော ဧဝ ဥသုံ သရံ အသတိ
 ဝိပတိတိ ဣဿာသော။ ဝိသဟဿထာမန္တိ လောဟာဒိဘာရံ ဝဟိတုံ သမတ္ထံ
 ဝိသဟဿထာမံ။ တေနာဟ “ဝိသဟဿထာမံ နာမာ”တိအာဒိ။ ဒဏှောတိ
 ဓနုဒဏှော။ ယာဝ ကဏှာပုမာဏာတိ ဒိဘတော ယတ္ထကံ ကဏှာဿ ပမာဏံ။

၁-အံ-ဇိ ၂-၃၀၂၊ သံ-ဇိ ၁-၅၅၉-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတမံ။

တတ္ထကေ ဓနုဒဏ္ဍေ ဥက္ခိတ္တမတ္တေ အာရောပိတေသုယေဝ ဇိယာဒဏ္ဍေသု သော
စေ ဘာရော ပထဝိတော မုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဣဒံ ဒွိသဟဿထာမံ နာမ ဓနူတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါတိ ဥဂ္ဂဟိတဓနုသိပ္ပေါ။ ကတဟတ္ထောတိ ထိရတရံ လက္ခေသု
အဝိရဇ္ဈနသရက္ခေပေါ။ ဤဒိသော ပန တတ္ထ ဝသိဘူတော ကတဟတ္ထော နာမ
ဟောတိတိ အာဟ “စိန္တဝသိဘာဝေါ”တိ။ ကတံ ရာဇကုလာဒိသု ဥပေစ္စ အသနံ
ဧတေန သော ကတူပါသနောတိ အာဟ “ရာဇကုလာဒိသု ဒသိတသိပ္ပေါ”တိ။
ဧဝံ ကတန္တိ ဧဝံ အန္တောသုသိရကရဏာဒိနာ သလ္လဟုကံ ကတံ။

လောကာယတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉-၄၀။ အဋ္ဌမေ အဘိယိံသုတိ ကဒါ အဘိယိံသု? ယဒါ ဗလဝန္တော
အဟေသံ၊ တဒါ။ တကြာယမနုပုဗ္ဗိကထာ^၁—သက္ကော ကိရ မဂဓရဋ္ဌေ မစလ-
ဂါမကေ မသော နာမ မာဏဝေါ ဟုတွာ တေတ္ထိံသ ပုရိသေ ဂဟေတွာ
ကလျာဏကမ္ပံ ကရောန္တော သတ္တ ဝတပဒါနိ ပူရေတွာ တတ္ထ ကာလကတော
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ဗလဝကမ္မာနဘာဝေန သပရိသံ သေသဒေဝတာ
ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏ္ဍန္တံ ဒိသ္မာ “အာဂန္တုကဒေဝပုတ္တာ အာဂတာ”တိ
နေဝါသိကာ ဂန္ဓပါနံ သဇ္ဇယိံသု။ သက္ကော သကပရိသာယ သညံ အဒါသိ
“မာရိသာ မာ ဂန္ဓပါနံ ပိဝိတ္ထ၊ ပိဝနာကာရမတ္တမေဝ ဒသေထာ”တိ။ တေ
တထာ အကံသု။ နေဝါသိကဒေဝတာ သုဝဏ္ဏသရကေဟိ ဥပနိတံ ဂန္ဓပါနံ
ယာဝဒတ္ထံ ပိဝိတွာ မတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ သုဝဏ္ဏပထဝိယံ ပတိတွာ သယိံသု^၂။
သက္ကော “ဂဏ္ဍထ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တေ”တိ တေ ပါဒေသု ဂဟေတွာ
သိနေရူပါဒေ ဒိပါပေသိ။ သက္ကဿ ပုညတေဇေန တဒနုဝတ္တကာပိ သဗ္ဗေ
တတ္ထေဝ ပတိံသု။ တေ သိနေရူဝေမဇ္ဈကာလေ သညံ လဘိတွာ “တာတာ
သုရံ န ပိဝိမှ၊ သုရံ န ပိဝိမှာ”တိ အာဟံသု။ တတော ပဋ္ဌာယ အသုရာ နာမ
ဇာတာ။ အထ နေသံ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ သိနေရူဿ ဟေဋ္ဌိမတလေ
ဒသယောဇနသဟဿံ အသုရဘဝနံ နိဗ္ဗတ္တိ။ သက္ကော တေသံ နိဝတ္တိတွာ
အနာဂမနတ္ထာယ အာရက္ခံ ဌပေသိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

၁-သံ-၄ ၁-၃၀၉၊ သာရတ္ထ-၉ ၁-၂၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပသိတဗ္ဗံ။ ၂-သင်္ကသာယိံသု (က)

“အန္တရာ ခြံ့ အယုဇ္ဈပုရာနံ၊
 ပဉ္စဝိဓာ ဌာပိတာ အဘိရက္ခာ။
 ဥရဂ ကရောဋိ ပယဿ စ ဟာရိ၊
 မဒနယုတာ စတုရော စ မဟတ္တာ”တိ။

ဒွေ နဂရာနိ ဟိ ယုဒ္ဓေန ဂဟေတံ အသက္ကုဏေယျတာယ အယုဇ္ဈပုရာနိ နာမ ဇာတာနိ ဒေဝနဂရဉ္စ အသုရနဂရဉ္စ။ ယဒါ ဟိ အသုရာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ အထ ဒေဝေဟိ ပလာယိတွာ ဒေဝနဂရံ ပဝိသိတွာ ဒွါရေ ပိဒဟိတေ အသုရာနံ သတသဟဿမ္ပိ ကိဉ္စိ ကာတံ န သက္ကောတိ။ ယဒါ ဒေဝါ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ အထာသုရေဟိ ပလာယိတွာ အသုရနဂရဿ ဒွါရေ ပိဒဟိတေ သက္ကာနံ သတသဟဿမ္ပိ ကိဉ္စိ ကာတံ န သက္ကောတိ။ ဣတိ ဣမာနိ ဒွေ နဂရာနိ အယုဇ္ဈပုရာနိ နာမ။ တေသံ အန္တရာ ဧတေသု ဥရဂါဒိသု ပဉ္စသု ဌာနေသု သက္ကေန အာရက္ခာ ဌာပိတာ။ တတ္ထ ဥရဂ- သဒ္ဓေန နာဂါ ဂဟိတာ။ တေ ဟိ ဥဒကေ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သိနေရဿ ပဌမာလိန္တေ ဧတေသံ အာရက္ခာ။ ကရောဋိသဒ္ဓေန သုပဏ္ဏာ ဂဟိတာ။ တေသံ ကိရ ကရောဋိ နာမ ပါနဘောဇနံ၊ တေန တံ နာမံ လဘိံသု၊ ဒုတိယာလိန္တေ တေသံ အာရက္ခာ။ ပယဿဟာရိသဒ္ဓေန ကုမ္မဏ္ဏာ ဂဟိတာ၊ ဒါနဝရက္ခဿာ ကိရ တေ၊ တတိယာလိန္တေ တေသံ အာရက္ခာ။ မဒနယုတသဒ္ဓေန ယက္ခာ ဂဟိတာ။ ဝိသမစာရိနော ကိရ တေ ယုဇ္ဈ- သောဏ္ဏာ၊ စတုတ္ထာလိန္တေ တေသံ အာရက္ခာ။ စတုရော စ မဟတ္တာတိ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဝုတ္တာ၊ ပဉ္စမာလိန္တေ တေသံ အာရက္ခာ၊ တသ္မာ ယဒိ အသုရာ ကုပိတာဝိလစိတ္တာ ဒေဝပုရံ ဥပယန္တိ ယုဇ္ဈိတံ။ ယံ ဝိရိနော ပဌမံ ပရိဘဏ္ဍံ၊ တံ ဥရဂါ ပဋိဗာဟယန္တိ။ ဧဝံ သေသေသု သေသာ။

တေ ပန အသုရာ အာယုဝဏ္ဏယသဇ္ဇဿရိယသမ္ပတ္တိဟိ တာဝတိံသ- သဒိသာဝ၊ တသ္မာ အန္တရာ အတ္တာနံ အဇာနိတွာ ပါဠိလိယာ ပုပ္ဖိတာယ “န ဣဒံ ဒေဝနဂရံ၊ တတ္ထ ပါရိစ္ဆတ္တကော ပုပ္ဖတိ၊ ဣဓ ပန စိတ္တပါဠလိ၊ ဇရသက္ကေနာမှာကံ သုရံ ပါယေတွာ ဝဉ္စိတာ၊ ဒေဝနဂရဉ္စ နော ဂဟိတံ၊ ဂစ္ဆာမ၊ တေန သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိဿာမာ”တိ ဟတ္ထိအဿရထေ အာရုယု သုဝဏ္ဏ- ရဇတမဏိဖလကာနိ ဂဟေတွာ ယုဒ္ဓသဇ္ဇာ ဟုတွာ အသုရဘေရိယော ဝါဒေန္တာ မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒကံ ခြံဓာ ဘေတွာ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ တေ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ

ဝဗ္ဗိကမက္ခိကာ ဝဗ္ဗိကံ ဝိယ သိနေရုံ အာရဟိတံ အာရဘန္တိ။ အထ နေသံ ပဌမံ နာဂေဟိ သဒ္ဓိံ ယုဒ္ဓိံ ဟောတိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ယုဒ္ဓေ န ကဿစိ ဆဝိ ဝါ စမ္ပံ ဝါ ဆိဇ္ဇတိ၊ န လောဟိတံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကေဝလံ ကုမာရကာနံ ဒါရုမေဏ္ဍကယုဒ္ဓိံ ဝိယ အညမညသန္တာသနမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ကောဠိ- သတာပိ ကောဠိသဟဿာပိ နာဂါ တေဟိ သဒ္ဓိံ ယုဒ္ဓိံတွာ တေ အသုရပုရံ- ယေဝ ပဝေသေတွာ နိဝတ္တန္တိ။ ယဒါ ပန အသုရာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ အထ နာဂါ ဩသက္ကိတွာ ဒုတိယေ အာလိန္တေ သုပဏ္ဍေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကတောဝ ဟုတွာ ယုဒ္ဓန္တိ။ သေ နယော သုပဏ္ဍာဒိသုပိ။ ယဒါ ပန တာနိ ပဉ္စပိ ဌာနာနိ အသုရာ မဒ္ဒန္တိ၊ တဒါ ဧကတော သမ္ဗိဏ္ဍိတာနိပိ တာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ ဩသက္ကန္တိ။ အထ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဂန္တော သက္ကဿ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေန္တိ။ သက္ကော တေသံ ဝစနံ သုတွာ ဒိယမုယောဇနသတိကံ ဝေဇယန္တရထံ ဘာရုယု သယံ ဝါ နိက္ခမတိ၊ ဧကံ ပုတ္တံ ဝါ ပေသေတိ။ ယဒါ ဒေဝါ ပုန အပစ္စာဂမနာယ အသုရေ ဇိနိံသု၊ တဒါ သက္ကော အသုရေ ပလာပေတွာ ပဉ္စသု ဌာနေသု အာရက္ခံ ဒတွာ ဝေဒိယပါဒေ ဝဇိရဟတ္ထာ ဣန္ဒပဋိမာယော ဌပေသိ။ အသုရာ ကာလေန ကာလံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပဋိမာယော ဒိသုာ “သက္ကော အပ္ပမတ္တော တိဋ္ဌတိ”တိ တတောဝ နိဝတ္တန္တိ။ ဣဓ ပန ယဒါ အသုရာနံ ဇယော အဟောသိ၊ ဒေဝါနံ ပရာဇယော၊ တံ သန္ဓာယေတံ ပုတ္တံ “ပရာဇိတာ စ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ အပယိံသုယေဝ ဥတ္တရေနဘိမုခါ၊ အဘိယိံသု အသုရာ”တိ။

ဒက္ခိကာဘိမုခါ ဟုတွာတိ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာဘိမုခါ ဟုတွာ။ အသုရာ ကိရ ဒေဝေဟိ ပရာဇိတာ ပလာယန္တာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတာဘိမုခံ ဂန္တော စက္ကဝါဠ- မဟာသမုဒ္ဒပိဋ္ဌိယံ ရဇတပဋ္ဌဝဏ္ဏေ ဝါလိကာပုလိနေ ယတ္ထ ပဏ္ဍကုဋိယော မာပေတွာ ဣသယော ဝသန္တိ၊ တတ္ထ ဂန္တော ဣသိနိံ အဿမပဒေန ဂစ္ဆန္တော “သက္ကော ဣမေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ အမေ နာသေတိ၊ ဂဏှထ ပုတ္တဟတာယ ပုတ္တေ”တိ ကုပိတာ အဿမပဒေပါနိယဗုဇစက်မနပဏ္ဍာသာလာဒိနိံ ဝိဒ္ဓိံသေန္တိ။ ဣသယော အရညတော ဖလာဖလံ အာဒါယ အာဂတာ ဒိသုာ ပုန ဒုက္ခေန ပဋိပါကတိကံ ကရောန္တိ၊ တေပိ ပုနပျုနံ တထေဝ ပရာဇိတာ ဂန္တော ဝိနာ- သေန္တိ။ တေန ပုတ္တံ “ပရာဇိတာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသုရာ အပယိံသုယေဝ ဒက္ခိဏေနဘိမုခါ”တိ။ နဝမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဒေဝါသုရသင်္ဂါမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-တပုဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ဒသမေ ပက္ခန္ဓတိတိ ပဝိသတိ။ ပသီဒတိတိ ပသာဒံ အဘိရုစိ အာပဇ္ဇတိ၊ ပတိဋ္ဌာတိ ဝိမုစ္စတိတိ အတ္ထော။ ကထာပါဘတန္တိ ကထာယ မူလံ။ မူလံ ဟိ “ပါဘတ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—

“အပ္ပကေနပိ မေခာဝိ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခကော။
သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိံ သန္ဓမ”န္တိ။

တေနောဟ “ကထာပါဘတန္တိ ကထာမူလ”န္တိ။ ဝိတက္ကဂ္ဂဟဏေနေဝ တံသဟစရိတော ဝိစာရောပိ ဂဟိတော။ တေနောဝေတ္ထ ဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော ကတောတိ အာဟ “ဝိတက္ကေသုတိ ဝိတက္ကဝိစာရေသု”တိ။

တပုဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သာမညဝဂ္ဂ

၁-သမ္မာဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၂-၅၁။ အဋ္ဌမဿ ပဋ္ဌမေ ဥဒါယိတိ တယော ထေရာ ဥဒါယိ နာမ ကာဠုဒါယိ လာဠုဒါယိ မဟာဥဒါယိတိ၊ ဣဓ ကာဠုဒါယိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဥဒါယိတိ ကာဠုဒါယိတ္ထေရော”တိ။ သမ္မာဓေတိ သမ္ပိဋ္ဌိတတဏှာသံကိလေသာဒိနာ သဥပ္ပိဋ္ဌနတာယ ပရမသမ္မာဓေ။ အတိဝိယ သင်္ကရဋ္ဌာနဘူတော ဟိ နိဝရဏသမ္မာဓော အဓိပ္ပေတော။ ဩကာသောတိ ဈာနသေတံ နာမံ။ နိဝရဏသမ္မာဓာဘာဝေန ဟိ ဈာနံ ဣဓ “ဩကာသော”တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိလိနနိသဘောတိ ဝါပဋိလိနော ဟုတွာ သေဋ္ဌော၊ ပဋိလိနာနံ ဝါသေဋ္ဌောတိ ပဋိလိနနိသဘော။ ပဋိလိနာ နာမ ပဟိနမာနာ ဝုစ္စန္တိ မာနုဿယဝသေန ဥဏှတာဘာဝတော။ ယထာဟ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိလိနော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟိနော ဟောတိ ဥစ္စန္တိမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံဂတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မော”တိ ၂။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

သမ္မာဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

နဝကနိပါတ်ဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနုတ္တဒိပနာ သမတ္တာ။

ဒသကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဍာသက

၁-အာနိသံသဝဂ္ဂ

၁-ကိမိတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဒသကနိပါတ်ဿ ပဌမေ အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာနီတိ အဝိပ္ပဋိသာရပ္ပ-
ယောဇနာနိ။ အဝိပ္ပဋိသာရာနိသံသာနီတိ အဝိပ္ပဋိသာရဒယာနိ။ ဧတေန
အဝိပ္ပဋိသာရော နာမ သီလဿ ဥဒယမတ္တံ၊ သံဝဋ္ဌိတဿ ရုက္ခဿ ဆာယာ-
ပုပ္ဖသဒိသံ၊ အညော ဧဝ ပနာနေန နိပ္ပေါဒေတဗ္ဗော သမာဓိအာဒိဂုဏောတိ
ဒဿေတိ။ “ယာဝ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ တာဝ တရုဏဝိပဿနာ”တိ
ဟိ ဝစနတော ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တဥဒယဗ္ဗယဉာဏတော ပရံ အယဉ္ဇ ဝိပဿနာ
ဝိရဇ္ဇတိ ယောဂါဝစရော ဝိရတ္တော ပုရိသော ဝိယ ဘရိယာယ သင်္ခါရတော^၁
ဧတေနာတိ ဝိရာဂေါ။

ကိမိတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-စေတနာကရဏိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂-၅။ ဒုတိယေ သံသာရမဟောဗသယပရတိရဘာဝတော ယော နံ အဓိ-
ဂစ္ဆတိ၊ တံ ပါရေတိ ဂမေတိတိ ဗါရံ၊ နိဗ္ဗာနံ။ တဗ္ဗိဒ္ဓရတာယ နတ္ထိ ဧတ္ထ
ပါရန္တိ အပါရံ၊ သံသာရော။ တေနာဟ “ဩရိမတိရဘူတာ တေဘူမက-
ဝဇ္ဇာ”တိအာဒိ။ တတိယာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

စေတနာကရဏိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ သန္တံ သန္တန္တိ အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓဿာတိအာဒိသု သန္တံ သန္တံ
ပဏိတံ ပဏိတန္တိအာဒိနိ ဝဒတိ။ ဣဓိနာ ပန အာကာရေန တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ

၁-ဝိရဇ္ဇတ္တော ပုရိသော ဝိယ ဘယသင်္ခါရကော (က)

တတ္ထ စိတ္တံ ဥပသံဟရတော ဖလသမာပတ္တိသင်္ခါတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ တထာ ပဝတ္တတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာနိသံသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နာထဝဂ္ဂ

၁-သေနာသနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁-၁၄။ ဒုတိယဿ ပဌမေ နာတိဥူရန္တိ ဂေါစရဋ္ဌာနတော အဗုဂါဝုတ-
တော ဩရဘာဂတာယ နာတိဥူရံ။ နာစွာသန္တန္တိ ပစ္စိမေန ပမာဏေန ဂေါစရ-
ဋ္ဌာနတော ပဉ္စမနုသတိကတာယ န အတိအာသန္တံ။ တာယ စ ပန နာတိဥူရနာစွာ-
သန္တတာယ ဂေါစရဋ္ဌာနပဋိပရိဿယာဒိရပိတမဂ္ဂတာယ စ ဂမနဿ စ
အာဂမနဿ စ ယုတ္တရူပတ္တာ ဂမနာဂမနသမ္ပန္တံ။ ဒိဝသဘာဂေ မဟာဇန-
သံကိဏ္ဍတာဘာဝေန ဒီဝါ အပ္ပါကိဏ္ဍံ။ အဘာဝတ္ထော ဟိ အယံ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ
“အပ္ပိစ္ဆော”တိအာဒိသု ဝိယ။ ရတ္တိယံ မနဿသဒ္ဓါဘာဝေန ရတ္တိံ အပ္ပသဒ္ဓိံ။
သဗ္ဗဒါပိ ဇနသန္တိပါတနိဋ္ဌေါသာဘာဝေန အပ္ပနိဋ္ဌေါသံ။

အပ္ပကသိရေနာတိ အကသိရေန သုခေနေဝ။ သီလာဒိဂုဏာနံ ထိရဘာ-
ဝပ္ပတ္တိယာ ထေရာ။ သုတ္တဂေယျာဒိ ဗဟု သုတံ ဧတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။
တမုဂ္ဂဟဓာရဏေန သဗ္ဗဒေဝ ဂရုနံ သန္တိကေ အာဂမိတဘာဝေန စ
အာဂတော ပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ခါတော အာဂမော ဧတေသန္တိ အာဂတာဂမာ။
သိုတ္တာဘိဓမ္မသင်္ခါတဿ ဓမ္မဿ ဓာရဏေန ဓမ္မဓရာ။ ဝိနယဿ ဓာရဏေန
ဝိနယဓရာ။ တေသံ ဓမ္မဝိနယာနံ မာတိကာယ ဓာရဏေန မာတိကာဓရာ။
တတ္ထ တတ္ထ ဓမ္မပရိပုစ္ဆာယ ပရိပုစ္ဆတိ။ အတ္ထပရိပုစ္ဆာယ မရိပဉ္စတိ ဝိမံသတိ
ဝိစာရေတိ။ ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထောတိ ပရိပုစ္ဆာပရိ-
ပဉ္စာကာရဒဿနံ။ အဝိဝေဋ္ဌေဝ ပါဠိယာ အတ္ထံ ပဒေသန္တရပါဠိဒဿနေန
အာဂမတော ဝိဝေဋ္ဌန္တိ။ အနုတ္တာနိကတဉ္စ ယုတ္တိဝိဘာဝနေန ဥတ္တာနိံ ကရေန္တိ။
ကင်္ခါဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု သံသယုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုတာယ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနဘူတေသု
ပါဠိပ္ပဒေသေသု ယာထာဝတော ဝိနိစ္ဆယပ္ပဒါနေန ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။

၁-ဝါစုဂ္ဂတကရဏေန (က)

တ္ထေ စ နာတိဗုရိနာစွာသန္တံ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နန္တိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဍိ
ရတ္ထိံ အပ္ပသဒ္ဓိံ အပ္ပနိဋ္ဌေါသန္တိ ဧကံ၊ အပ္ပဥံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ပ-
ဿန္တိ ဧကံ၊ တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တဿ။ပ။ပရိက္ခာရာတိ ဧကံ၊
တသ္မိံ ခေါ ပန သေနာသနေ ထေရာ။ပ။ ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိတိ ဧကံ။
ဝေံ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဒုတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

သေနာသနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အပ္ပမာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅-၁၆။ ပဉ္စမေ ကာရာပကအပ္ပမာဒေါ နာမ “ဣမေ အကုသလာ ဓမ္မာ
ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဣမေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာ”တိ တံတံပရိဝဇ္ဇေ-
တဗ္ဗဝဇ္ဇနသမ္ပာဒေတဗ္ဗသမ္ပာဒနဝသေန ပဝတ္ထော အပ္ပမာဒေါ။ သောတိ
အပ္ပမာဒေါ။ လောကီယောဝ န လောကုတ္တရော။ အယဉ္ဇာတိ စ သောတိ စ
အပ္ပမာဒမေဝ ဝဒတိ။ တေသန္တိ စာတုဘူမကဓမ္မာနံ။ ပဋိလာဘကတ္တေနာတိ
ပဋိလာဘာပနကတ္တေန။

ဇင်္ဂလာနန္တိ ဇင်္ဂလစာရိနံ။ ဇင်္ဂလ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ခရဘာဝသာမညေန
ပထဝီပရိယာယော၊ န အနုပဋ္ဌာနဝိဗုရဒေသဝါစိ။ တေနာဟ “ပထဝီတလ-
စာရိန”န္တိ။ ပဒါနံ ဝုစ္စမာနတ္တာ “သပါဒကပါဏာန”န္တိ ဝိသေသေတွာ
ဝုတ္တံ။ သမောဓာနန္တိ အန္တောဂဘာဝံ။ တေနာဟ “ဩဇာနံ ပက္ခေပ”န္တိ။
“ဥပက္ခေပ”န္တိပိ ပဌန္တိ၊ ဥပနေတွာ ပက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဝဿိကာယ ပုပ္ဖံ
ဝဿိကံ ယထာ “အာမလကိယာ ဖလံ အာမလက”န္တိ။ မဟာတလသ္မိန္တိ
ဥပရိပါသာဒေ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။

အပ္ပမာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပဌမနာထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇-၁၈။ သတ္တမေ ယေဟိ သီလာဒီဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဓမ္မသရဏ-
တာယ ဓမ္မေနေဝ နာထတိ အာသိသတိ^၁ အဘိဘဝတိတိ နာထော ဝုစ္စတိ။

၁-ဤသတိ (က)

တေ တဿ နာထဘာဝကရာ ဓမ္မာ နာထကရဏာတိ ဝုတ္တာတိ အာဟ
 “အတ္တနော သနာထဘာဝကရာ ပတိဋ္ဌကရာတိ အတ္ထော”တိ။ တတ္ထ
 အတ္တနော ပတိဋ္ဌကရာတိ ယဿ နာထဘာဝကရာ၊ တဿ အတ္တနော
 ပတိဋ္ဌာဝိဓာယိနော။ အပ္ပတိဋ္ဌော အနာထော၊ သပ္ပတိဋ္ဌော သနာ-
 ထောတိ ပတိဋ္ဌတ္ထော နာထ-သဒ္ဓေါ။ ကလျာဏဂုဏယောဂတော ကလျာ-
 ဏာတိ ဒဿေန္တော “သီလာဒိဂုဏသပ္ပန္နာ”တိ အာဟ။ မိဇ္ဇနလက္ခဏာ
 မေတ္တာ တေဿ အတ္ထိတိ ဖိတ္တော။ သော ဝုတ္တနယေန ကလျာဏော
 အဿ အတ္ထိတိ တဿ အတ္ထိတာမတ္ထံ ကလျာဏမိတ္တပဒေန ဝုတ္တံ။ အဿ
 တေန သဗ္ဗကာလံ အဝိဇဟိတဝါသောတိ တံ ဒဿေတုံ “ကလျာဏသဟာ-
 ယော”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “တေဝဿာ”တိ။ တေ ဝေ ကလျာဏမိတ္တာ အဿ
 ဘိက္ခုနော။ သဟ အယနတောတိ သဟ ပဝတ္တနတော။ အသမောဓာနေ
 စိတ္တေန၊ သမောဓာနေ ပန စိတ္တေန စေဝ ကာယေန စ သမ္ပဝင်္ဂော။ သုခံ
 ဝစော တေသ္မိံ အနုကူလဂါဟိမိံ အာဒရဂါရဝဝတိ ပုဂ္ဂလေတိ သုဝစော။
 တေနာဟ “သုခေန ဝတ္တဗ္ဗော”တိအာဒိ။ ခမောတိ ခန္တော။ တမေဝဿ
 ခမဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဂါဠုနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝါမတောတိ မိစ္ဆာ၊
 အယောနိသော ဝါ ဂဏှာတိ။ ပဋိပ္ပရတိတိ ပဋ္ဌာဏိကဘာဝေန တိဋ္ဌတိ။
 ပဒက္ခိဏံ ဂဏှာတိတိ သမ္မာ၊ ယောနိသော ဝါ ဂဏှာတိ။

ဥစ္စာဝစာနိတိ ဝိပုလဒုဒ္ဓကာနိ။ တတြုပဂမနိယံယာတိ တတြ တတြ
 မဟန္တေ ဒုဒ္ဓကေ စ ကမ္မေ သာဓနဝသေန ဥပါယေန ဥပဂစ္ဆန္တိယာ၊ တဿ
 တဿ ကမ္မဿ နိပ္ပါဒနေ သမတ္တာယာတိ အတ္ထော။ တတြုပါယာယာတိ ဝါ
 တတြ တတြ ကမ္မေ သာဓေတဗ္ဗေ ဥပါယဘူတာယ။

ဓမ္မေ အဿ ကာမောတိ ဓမ္မကာမောတိ ဗျဗိကရဏာနဗ္ဗိ ဗာဟိ-
 ရတ္ထော သမာသော ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ကာမေတဗ္ဗတော ဝါ
 ပိယာယိတဗ္ဗတော ကာမော၊ ဓမ္မော။ ဓမ္မော ကာမော အဿာတိ ဓမ္မ-
 ကာမော။ ဓမ္မောတိ ပရိယတ္တိဓမ္မော အဓိပေတောတိ အာဟ “တေပိဋကံ
 ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိယာယတိတိ အတ္ထော”တိ။ သမုဒါဟရဏံ ကထနံ သမုဒါ-
 ဟာရော၊ ပိယော သမုဒါဟာရော တေဿာတိ ပိယသမုဒါဟာရော။
 ဆယဉ္ဇာတိ ဣ ဝ-သဒ္ဓေန “သက္ကစ္စ”န္တိ ပဒံ အနုကမုတိ၊ တေန သယဉ္ဇ
 သက္ကစ္စံ ဒေသေတုကာမော ဟောတိတိ ယောဇနာ။ အဘိဓမ္မော သတ္တ
 ပကရဏာနိ “အဓိကော အဘိဝိသိဋ္ဌော စ ပရိယတ္တိဓမ္မော”တိ ကတွာ။ ပိနယော

ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ ဝိနယနတော ကာယဝါစာနံ။ အဘိဝိနယော ခန္ဓက-
ပရိဝါရာ ဝိသေသတော အာဘိသမာစာရိကဓမ္မကိတ္တနတော။ အာဘိသမာ-
စာရိကဓမ္မပါရိပုရိဝသေနေဝ ဟိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကဓမ္မပါရိပုရိ။ ဓမ္မော ဝေ
ပိဋကဒ္ဒယဿပိ ပရိယတ္တိဓမ္မဘာဝတော။ မဂ္ဂဖလာနိ အဘိဓမ္မော “နိဗ္ဗာန-
ဓမ္မဿ အဘိဓမ္မော”တိ ကတွာ။ ကိလေသဂူပသမကရဏံ ပုဗ္ဗဘာဂိယာ
တိဿော သိက္ခာ သင်္ခေပတော ဝိဝဇ္ဇနိဿိတော သမထော ဝိပဿနာ စ။
ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇောတိ ဗလဝပါမောဇ္ဇော။ ကာရဏတ္ထေတိ နိမိတ္တတ္ထေ။
ကုသလဓမ္မနိမိတ္တံ ဟိဿ ဝိရိယာရမ္ဘော။ တေနာဟ “တေသံ အဓိဂမတ္တာ-
ယာ”တိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ဝါ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ ဘုဗ္ဗံ ယထာ “စေတသော
အဂူပသမေ အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာန”န္တိ။ အဋ္ဌမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဌမနာထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ အရိယာနံ ဝေ အာဝါသာတိ အရိယာဝါသာ^၁ အနရိယာနံ
တာဒိသာနံ အသမ္ဘဝတော။ အရိယာတိ စေတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဒီဏာသဝါ
ဂဟိတာ။ တေ စ ယသ္မာ တေဟိ သဗ္ဗကာလံ အဝိဇဟိတဝါသာ^၂ ဝေ၊ တသ္မာ
ဝုတ္တံ “တေ^၃ အာဝသိ^၄သု အာဝသန္တိ အာဝသိဿန္တိ”တိ။ တတ္ထ
အာဝသိ^၅သုတိ နိဿာယ အာဝသိ^၆သု။ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနတာဒယော ဟိ အရိယာနံ
အပဿယာ။ တေသု ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟာနပစ္စေကသစ္စပနောဒနသေနာဩသဋ္ဌာနိ၊
“သင်္ခါယေကံ ပဋိသေဝတိ၊ အဓိဝါသေတိ ပရိဝဇ္ဇေတိ ဝိနောဒေတိ”တိ^၇၊ ဝုတ္တေသု
အပဿေနေသု ဝိနောဒနဉ္စ မဂ္ဂကိစ္စာနေဝ၊ ဣတရေ မဂ္ဂေန စ သမိဇ္ဈန္တိတိ။

ပဌမအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ကုရူသု ဝိဟရန္တော ဣမံ သုတ္တံ အဘာ-
သိတိ အာဟ “ယသ္မာ”တိအာဒိ။ ကုရုရဋ္ဌံ ကိရ တဒါ တန္တိဝါသိသတ္တာနံ

၁-အရိယာနံ ဝေ ဝါသာတိ အရိယာဝါသာ (က)

၂-အဝိရဟိတဝါသာ (က)

၃-အရိယာ ဝေ (က)

၄-ဒီ ၃-၁၇၇၊ မ ၂-၁၂၇၊ အံ ၃-၂၀၀-ပိဋေသု၊

အာဝုသော ပဗ္ဗဇိတာနံ သန္တိကေ ဝသန္တေန နာမ ဝိသံဇ္ဇအတ္တဘာဝေန
ဘဝိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ကောစိဒေဝ မနသိကာရော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ တံ ပန အညံ န
သက္ခိဿသိ၊ “အဋ္ဌိ အဋ္ဌိ”တိ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိတိ။ သော ထေရိယာ
ဩဝါဒေ ဌတွာ “အဋ္ဌိ အဋ္ဌိ”တိ သဇ္ဈာယန္တော စရတိ။

တံ ဧကဒိဝသံ ပါတောဝ ဘောရဏဂ္ဂေ နိသိဒိတွာ ဗာလာတပံ တပမာနံ
ဧကော သကုဏော နခပဉ္စရေန အဂ္ဂဟေသိ။ သော “ကိရိ ကိရိ”တိ
သဒ္ဓမကာသိ။ သာမဏောရိယော သုတွာ “အယျေ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော သကုဏေန
ဂဟိတော၊ မောစေမ န”န္တိ လေဉ္စ၊ အာဒိနိ ဂဟေတွာ အနုဗန္ဓိတွာ မောစေသုံ။
တံ အာနေတွာ ပုရဟော ဌပိတံ ထေရိ အာဟ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတ သကုဏေန
ဂဟိတကာလေ ကိ” စိန္တေသိ”တိ။ အယျေ န အညံ စိန္တေသိ။ “အဋ္ဌိပုဉ္ဇောဝ
အဋ္ဌိပုဉ္ဇံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ကတရသ္မိံ ဌာနေ ဝိပ္ပကိရိဿတိ”တိ ဧဝံ အယျေ
အဋ္ဌိပုဉ္ဇမေဝ စိန္တေသိန္တိ။ သာရ သာရ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ အနာဂတေ ဘဝက္ခယဿ
တေ ပစ္စယော ဘဝိဿတိတိ။ ဧဝံ တတ္ထ တိရစ္ဆာနဂတာပိ သတိပဋ္ဌာနမနသိ-
ကာရယုတ္တာ။

ဒီဃနိကာယာဒီသု မဟာနိဒါနာဒီနိတိ ဒီဃနိကာယေ မဟာနိဒါနံ^၁
သတိပဋ္ဌာနံ^၂ မဇ္ဈိမနိကာယေ သတိပဋ္ဌာနံ^၃ သာရောပမံ^၄ ရုက္ခောပမံ^၅ ရဋ္ဌပါလံ^၆
မာဂဏ္ဍိယံ^၇ အာနေဉ္စသပ္ပါယန္တိ^၈ ဧဝမာဒီနိ။

ဉာဏာဒယောတိ ဉာဏဉ္စေဝ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မော စ။ တေနာဟ “ဉာဏန္တိ
ဓုတ္တေ”တိအာဒိ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ တေဟိ ဝိနာ သမ္ပဇာနတာယ
အသမ္ဘဝတော။ မဟာစိတ္တာနိတိ အဋ္ဌပိ မဟာကိရိယစိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ
“သတတဝိဟာရာ”တိ ဝစနတော ဉာဏုပ္ပတ္တိပစ္စယရဟိတကာလေပိ ပဝတ္ထိ-
ဇောတနတော။ ဒသ စိတ္တာနိတိ အဋ္ဌ မဟာကိရိယစိတ္တာနိ ဟသိတုပ္ပါဒ-
ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနစိတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဒသ စိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ အရဇ္ဇနာဒုဿနဝသေန
ပဝတ္ထိ တေသမ္ပိ သာဓာရဏာတိ။ “ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ”တိ ဝစနတော
ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာဝသေန အာဂတာနံ ဣမေသံ သတတဝိဟာရာနံ သောမနဿံ
ကထံ လဗ္ဘတိတိ အာဟ “အာသေဝနဝသေန လဗ္ဘတိ”တိ။ ကိဉ္စာပိ
ဒီကာသဝေါ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌပိ အာရမ္မဏေ မဇ္ဈိတ္ထော ဝိယ |ဗဟုလံ
ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ အတ္တနော ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇဟနတော၊
ကဒါစိ ပန တထာ စေတောဘိသင်္ခါရာဘာဝေ ယံ တံ သဘာဝတော ဣဋ္ဌံ

၁-ဒီ ၂-၄၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဒီ ၂-၂၃၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-မ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-မ ၁-၂၅၀-ပိဋ္ဌေ၊
၅-မ ၂-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ၊ ၆-မ ၂-၁၆၉-ပိဋ္ဌေ၊ ၇-မ ၃-၄၀-ပိဋ္ဌေ။

အာရမ္မဏံ၊ တတ္ထ ယံထာဝသဘာဝဂ္ဂဟဏဝသေနပိ အရဟတော စိတ္တံ သောမနဿသဟဂတံ ဟုတွာ ပဝတ္တတေဝ၊ တဉ္စ ခေါ ပုဗ္ဗာသေဝနဝသေန။ တေန ဝုတ္တံ “အာသေဝနဝသေန လဗ္ဘတီ”တိ။ အာရက္ခကိစ္ဆံ သာဓေတိ သတိဝေပုလ္လပုတ္တတ္တာ။ စရတောတိအာဒိနာ နိစ္စသမာဒါနံ ဒသေတိ၊ တံ ဝိက္ခေပါဘာဝေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂတာတိ ယံ ကိဉ္စိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတာ၊ န သမိတပါပါ။ ဘောဝါဒိနောတိ ဇာတိမတ္တမြာဟ္မဏေ ဝဒတိ။ ပါရေက္ခသစ္စာနီတိ တေဟိ တေဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ ပါရိယေက္ခံ ဂဟိတာနိ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ အဘိနိဝိဋ္ဌာနိ ဒိဋ္ဌိသစ္စာဒိနိ။ တာနိပိ ဟိ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဂဟဏံ ဥပါဒါယ “သစ္စာနိ”တိ ဝေါဟရိယန္တိ။ တေနာဟ “ဣဒမေဝါ”တိအာဒိ။ နိဟဋ္ဌာနီတိ အတ္တနော သန္တာနတော နိဟရိတာနိ အပနိတာနိ။ ဂဟိတဂ္ဂဟဏဿာတိ အရိယမဂ္ဂါမိဂမတော ပုဗ္ဗေ ဂဟိတဿ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဿ။ ဝိသမ္ဗဘာဝဝေဝစနာနီတိ အရိယမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော ပရိစ္စာဂဘာဝဿ အဓိဝစနာနိ။

နတ္ထိ တောသံ ဝယော ဝေကလ္လန္တိ အဝယာတိ အာဟ “အနုနာ”တိ၊ အနဝသေသောတိ အတ္ထော။ စသနာတိ ကာမေသနာဒယော။ မဂ္ဂဿ ကိစ္ဆနိပ္ပတ္တိ ကထိတာ ရာဂါဒိနံ ပဟိနဘာဝဒိပနတော။ ပစ္စဝေက္ခဏဖလံ ကထိတန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏမုခေန အရိယဖလံ ကထိတံ။ အဓိဂတေ ဟိ အဂ္ဂဇလေ သဗ္ဗသော ရာဂါဒိနံ အနုပ္ပါဒမေဗတံ ပဇာနာတိ၊ တဉ္စ ပဇာနနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏန္တိ။

ဒုတိယအရိယာဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 နာထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဝိသမ္ဗာနေသုတိ ပပါတာဒိသု ဝိသမ္ဗာနေသု။ “အညေဟိ အသာဓေရဏာနိ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန စေတာနိသာဝကာနမ္ပိ ဧကစ္စာနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ? ကာမံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယာဒိသာနိ ပန ဗုဒ္ဓါနံ ဌာနာဋ္ဌာနဉာဏာဒိနိ၊ န တာဒိသာနိ တဒညေသံ ကဒါဗိပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အညေဟိ

အသာဓာရဏာနီတိ။ တေနာဟ “တထာဂတဿေဝ ဗလာနီ”တိ။ ဣမမေဝ
 ဟိ ယထာပုတ္တလေသံ အပေက္ခိတွာ တဒဘာဝတော အာသယာနုသယဉ္ဇ-
 ဏာဒီသု ဧဝ အသာဓာရဏသမညာ နိရုဋ္ဌာ။ ကာမံ ဉ္ဇဏဗလာနံ ဉ္ဇဏ-
 သမ္ဘာရော ဝိသေသပစ္စယော၊ ပုညသမ္ဘာရောပိ ပန နေသံ ပစ္စယော ဧဝ။
 ဉ္ဇဏသမ္ဘာရဿပိ ဝါ ပုညသမ္ဘာရဘာဝတော “ပုညဿယသမ္ပတ္တိယာ
 အာဂတာနီ”တိ ဝုတ္တံ။

ပကတိဟတ္ထိကုလန္တိ ဝိရိစရနဒိစရဝနစရာဒိပုဘေဒါ ဂေါစရိယကာလာ-
 ဝကနာမာ သဗ္ဗာပိ ဗလေန ပါကတိကာ ဟတ္ထိဇာတိ။ ဒသန္တံ ပုရိသာနန္တိ
 ထာမမဇ္ဈိမာနံ ဒသန္တံ ပုရိသာနံ။ ဧကဿ တထာဂတဿ ကာယဗလန္တိ
 အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ဧကဿာတိ စ တထာ ဟေဋ္ဌာ ကထာယံ အာဂတတ္တာ
 ဒေသနာသောတေန ဝုတ္တံ။ နာရာယနသင်္ဘာတဗလန္တိ ဧတ္ထ နာရာ ဝုစ္စန္တိ
 ရသ္မိယော၊ တာ ဗဟူ နာနာဝိဓာ ဣတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ နာရာယနံ၊ ဝဇီရံ၊
 တသ္မာ နာရာယနသင်္ဘာတဗလန္တိ ဝဇီရသင်္ဘာတဗလန္တိ အတ္ထော။ ဉ္ဇဏဗလံ
 ပန ပါဠိယံ အာဂတမေဝ၊ န ကာယဗလံ ဝိယ အဋ္ဌကထာရုဋ္ဌမေဝါတိ
 အဓိပ္ပါယော။

သံယုတ္တကေ၊ အာဂတာနီ တေသတ္တတိ ဉ္ဇဏာနီ၊ သတ္တသတ္တတိ ဉ္ဇဏာနီတိ
 ဝုတ္တံ၊ တတ္ထံ ပန နိဒါနဝဂ္ဂေ သတ္တသတ္တတိ အာဂတာနီ စတုစတ္တာရိသဉ္စ။
 တေသတ္တတိ ပန ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ သုတမယာဒိနိ အာဂတာနီ ဒိဿန္တိ၊ န
 သံယုတ္တကေ။ အညာနိပိတိ ဧတေန ဉ္ဇဏဝတ္ထုပိဘင်္ဂေ၊ ဧကကာဒိဝသေန
 ဝုတ္တာနိ၊ အညတ္တ စ “ပုဗ္ဗန္တေ ဉ္ဇဏ” န္တိ အာဒိနာ ဗြဟ္မဇာလာဒီသု စ “တယိဒံ
 တထာဂတော ပဇာနာတိ ‘ဣမာနိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ ဧဝံ ဂဟိတာနီ’တိ” အာဒိနာ
 ဝုတ္တာနိ အနေကာနိ ဉ္ဇဏပုဘေဒါနိ သင်္ဃာတိ။ ယာထာဝပုဋိဝေဓတော
 သယဉ္စ အကမ္ဘိယံ ပုဂ္ဂလဉ္စ တံသမင်္ဂိနံ နေယျေသု အဓိဗလံ ကရောတိတိ
 အာဟ “အကမ္ဘိယဋ္ဌေန ဥပတ္တန္တနဋ္ဌေန စာ”တိ။

ဥသဘဿ ဣဒန္တိ အာသဘံ၊ သေဋ္ဌဋ္ဌာနံ။ သဗ္ဗညုတာပင်္ဂါဇာနနဝသေန
 အဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌ ဝါ ပရိသာ ဥပသင်္ဂမန္တိတိ အာသဘာ၊ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ။ ဣဒံ
 ပနာတိ ဗုဒ္ဓါနံ ဋ္ဌာနံ သဗ္ဗညုတမေဝ ဝဒတိ။ တိဋ္ဌမာနောဝါတိ အဝဒန္တောပိ
 တိဋ္ဌမာနောဝ ပင်္ဂါဇာနာတိ နာမာတိ အတ္ထော။ ဥပဂစ္ဆတိတိ အနုဇာနာတိ။

၁-သံ-၇၂-၅၄-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သံ ၁-၂၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မူလဇီ ၂-၁၉၇-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၄-၃၉-၁၊ ၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-အဘိ ၂-၃၂၃-ပိဋ္ဌေ။
 ၆-အဘိ ၁-၂၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၇-ဒီ ၁-၁၆-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အဋ္ဌသု ပရိသာသုတိ “အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ သာရိပုတ္တ အနေက-
သတံ ခတ္တိယပရိသံ။ပ။ တဏှ ဝတ မံ ဘယံ ဝါ သာရဇ္ဇံ ဝါ ဩက္ကမိဿတိတိ
နိမိတ္တမေတံ သာရိပုတ္တ န သမနုပဿာမိ”တိ^၁ ဝုတ္တာသု အဋ္ဌသု ပရိသာသု။
အဘိတနာဒံ နဒတိတိ ပရတော ဒသိတဉာဏယောဂေန ဒသဗလော-
ဟန္တိ အဘိတနာဒံ နဒတိ။

ပဋိဝေဓနိဋ္ဌတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ ပဋိဝေဓောတိ “ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ
နာမာ”တိ ဝုတ္တိ။ တေန ပဋိလဒ္ဓဿပိ ဒေသနာဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ ပရဿ
အဝဗုဇ္ဈနမက္ခေန ဟောတိတိ “အညာသိကောဏှညဿ သောတာပတ္တိ-
ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တိ နာမာ”တိ ဝုတ္တိ။ တတော ပရံ ပန ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ
ဒေသနာဉာဏပဝတ္တိ တဿေဝ ပဝတ္တိတဿ ဓမ္မစက္ကဿ ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ
ပဝတ္တိတစက္ကဿ စက္ကဝတ္တိနော ဖက္ကရတနဿ ဌာနံ ဝိယ။

တိဋ္ဌတိတိ ဝုတ္တိ။ ကိံ ဘူမိယံ ပုရိသော ဝိယ, နောတိ အာဟ “တဒါယတ္တ-
ဝုတ္တိတာယာ”တိ။ ဌာနန္တိ စေတ္ထ အတ္တလာဘော ဓရမာနတာ စ၊ န ဂတိနိ-
ဝတ္တိတိ အာဟ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တိတိ စာ”တိ။ ယတ္ထ ပနေတံ ဒသဗလ-
ဉာဏံ ဝိတ္တာရိတံ၊ တံ ဒဿေန္တော “အဘိဓမ္မေ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။
သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

သမာဒိယန္တိတိ သမာဒါနာနိ၊ တာနိ ပန သမာဒိယိတွာ ကတာနိ
ဟောန္တိတိ အာဟ “သမာဒိယိတွာ ကတာန”န္တိ။ ကမ္မမေဝ ဝါ ကမ္မသမာ-
ဒါနန္တိ ဧတေန သမာဒါနသဒ္ဓဿ အပုဗ္ဗတ္တာဘာဝံ ဒဿေတိ မုတ္တဂတသဒ္ဓေ
ဂတသဒ္ဓဿ ဝိယ။ ဂတိတိ နိရယာဒိဂတိယော။ ဥပဇီတိ အတ္တဘာဝေါ။
ကာလောတိ ကမ္မဿ ဝိပစ္စနာရဟကာလော။ ပယောဂေါတိ ဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ
ပစ္စယဘူတာ ကိရိယာ။

အဂတိဂါမိနိန္တိ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ။ ဝုတ္တိ ဟိ “နိဗ္ဗာနဉာဟံ သာရိပုတ္တ
ပဇာနာမိ နိဗ္ဗာနဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒ”န္တိ^၂။ ဗဟူသုပိ မနုဿေသု ဧကမေဝ ပါဏံ
ဃာတေန္တေသု ကာမံ သဗ္ဗေသမ္ပိ စေတနာ တဿေဝေကဿ ဇိဝိတိန္ဒြိယာ-
ရမ္မဏာ၊ တံ ပန ကမ္မံ ဘေသံ နာနာကာရံ။ တေသု^၃ ဟိ ဧကော အာဒရေန
ဆန္ဒဇာတော ကရောတိ၊ ဧကော “ဧဟိ တုဗ္ဗိ ကရောဟိ”တိ ပရေဟိ နိပ္ပိဋ္ဌိတော
ကရောတိ၊ ဧကော သမာနစ္ဆန္တော ဝိယ ဟုတွာ အပ္ပဋိဗာဟမာနော ဝိစရတိ။
တေသု ဧကော တေနေဝ ကမ္မေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဧကော တိရစ္ဆာနယောနိယံ။

၁-မ ၁-၁၀၄-ပိဋက၊ ၂-မ ၁-၁၀၆-ပိဋက၊ ၃-အဘိ-ဋ ၂-၄၃၆-ပိဋကဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဧကော ပေတ္တိဝိသယေ။ တံ တထာဂတော အာယူဟနက္ခဏေယေဝ “ဣမိနာ နိဟာရေန အာယူဟိတတ္တာ သေ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ သေ တိရစ္ဆာနယော- နိယံ။ သေ ပေတ္တိဝိသယေ”တိ ဇာနာတိ။ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တမာနမ္ပိ “သေ မဟာ- နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ သေ ဥဿဒနိရယေ”တိ ဇာနာတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တမာနမ္ပိ “သေ အပါဒကော ဘဝိဿတိ။ သေ ဒွိပါဒကော၊ သေ စတုပ္ပဒေါ၊ သေ ဗဟုပ္ပဒေါ”တိ ဇာနာတိ။ ပေတ္တိဝိသယေ နိဗ္ဗတ္တမာနမ္ပိ “သေ နိဇ္ဈာမတဏှိ- ကော ဘဝိဿတိ။ သေ ခုပ္ပိပါသိကော၊ သေ ပရဒတ္တုပဇိဝိ”တိ ဇာနာတိ။ တေသု စ ကမ္မေသု “ဣဒံ ကမ္မံ ပဋိသန္ဓိ” အာကမ္မိဿတိ။ ဣဒံ အညေန ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဥပဓိဝေပက္ကံ ဘဝိဿတိ”တိ ဇာနာတိ။

တထာ သကလဂါမဝါသိကေသု ဧကတော ပိဏ္ဍပါတံ ဒဒမာနေသု ကာမံ သဗ္ဗေသမ္ပိ စေတနာ ပိဏ္ဍပါတာရမ္မဏာဝ၊ တံ ပန ကမ္မံ တေသံ နာနာကာရံ။ တေသု ဟိ ဧကော အာဒရေန ကရောတိတိ သမ္ပံ ပုရိမသဒိသံ။ တသ္မာ တေသု ကေစိ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ကေစိ မနုဿလောကေ။ တံ တထာဂတော အာယူဟနက္ခဏေယေဝ ဇာနာတိ။ “ဣမိနာ နိဟာရေန အာယူဟိတတ္တာ သေ မနုဿလောကေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ သေ ဒေဝလောကေ။ တတ္ထာပိ သေ ခတ္ထိယကုလေ၊ သေ ပြာဟ္မဏကုလေ၊ သေ ဝေဿကုလေ၊ သေ သုဒ္ဓကုလေ၊ သေ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိသု၊ သေ နိမ္မာနရတိသု၊ သေ တုသိတေသု၊ သေ ယာမေသု၊ သေ တာဝတိံသေသု၊ သေ စာတုမဟာရာဇိကေသု၊ သေ ဘုမ္မဒေ- ဝေသု”တိ အာဒိနာ တတ္ထ တတ္ထ ဟိနပဏိတသုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏအပ္ပပရိဝါရမဟာ- ပရိဝါရတာဒိဘေဒံ တံ တံ ဝိသေသံ အာယူဟနက္ခဏေယေဝ ဇာနာတိ။

တထာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေန္တေသုယေဝ “ဣမိနာ နိဟာရေန သေ ကိဉ္စိ သလ္လက္ခေတံ န သက္ခိဿတိ။ သေ မဟာဘူတမတ္တမေဝ ဝဝတ္ထပေဿတိ။ သေ ရူပပရိဂ္ဂဟေယေဝ ဌဿတိ။ သေ အရူပပရိဂ္ဂဟေယေဝ၊ သေ နာမရူပပရိဂ္ဂ- ဟေယေဝ၊ သေ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေယေဝ၊ သေ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ- မေဝ၊ သေ ပဌမဖလေယေဝ၊ သေ ဒုတိယဖလေယေဝ၊ သေ တတိယဖလေ- ယေဝ၊ သေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိ”တိ ဇာနာတိ။ ကသိဏပရိကမ္ပံ ကရောန္တေသုပိ “ဣမဿ ပရိကမ္ပမတ္တမေဝ ဘဝိဿတိ။ သေ နိမိတ္တံ ဥပ္ပါ- ဒေဿတိ။ သေ အပ္ပနံ ဧဝ ပါပုဏိဿတိ။ သေ ဈာနံ ပါဒကံ ကတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှိဿတိ”တိ ဇာနာတိ။ တေနာဟ “ဣမဿ စေတနာ”တိ အာဒိ။

ကာမနတော ကာမေတဗ္ဗတော ကာမပ္ပဋိသံယုတ္တတော စ ဓာတု
 ကာမဓာတု။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဗျာပါဒဓာတုရူပဓာတုအာဒိနံ သင်္ဂဟော။
 ဝိလက္ခဏာတာယာတိ ဝိသဒိသသဘာဝတာယ။ ခန္ဓာယတနဓာတုလောကန္တိ
 အနေကဓာတုံ နာနာဓာတုံ ခန္ဓလောကံ အာယတနလောကံ ဓာတုလောကံ
 ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ ယောဇနာ။ “အယံ ရူပက္ခန္ဓော နာမ ။ပ။ အယံ
 ဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမ။ တေသုပိ ဧကဝိဓေန ရူပက္ခန္ဓော၊ ဧကဝိဓဝိဓေန
 ရူပက္ခန္ဓော။ ဧကဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဗဟုဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။
 ဧကဝိဓေန သညာက္ခန္ဓော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဗဟုဝိဓေန
 ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ ဧဝံ တာဝ ခန္ဓလောကဿ, “ဣဒံ စက္ခာယတနံ နာမ။ပ။
 ဣဒံ ဓမ္မာယတနံ နာမ။ တတ္ထ ဒသာယတနာ ကာမာဝစရာ၊ ဒွေ စာတုဘူ-
 မကာ”တိအာဒိနာ အာယတနလောကဿ, “အယံ စက္ခါဓာတု နာမ။ပ။ အယံ
 မနောဝိညာဏဓာတု နာမ။ တတ္ထ သောဠသ ဓာတုယော ကာမာဝစရာ၊ ဒွေ
 စာတုဘူမကာ”တိအာဒိနာ ဓာတုလောကဿ အနေကသဘာဝံ နာနာ-
 သဘာဝဉ္စ ပဇာနာတိ။ န ဧကဝလံ ဥပါဒိန္နသင်္ခါရလောကဿေဝ၊ အထ ခေါ
 အနုပါဒိန္နကသင်္ခါရလောကဿပိ “ဣမာယ နာမ ဓာတုယာ ဥဿန္တတ္တာ ဣမဿ
 ရုက္ခဿ ခန္ဓော သေတော၊ ဣမဿ ကာဠော၊ ဣမဿ မဠော၊ ဣမဿ သကဏ္ဍ-
 ကော၊ ဣမဿ ဗဟလတ္တစော၊ ဣမဿ တနတ္တစော၊ ဣမဿ ပတ္တံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာ-
 နာဒိဝသေန ဝေရူပံ၊ ဣမဿ ပုပ္ဖံ နီလံ ဝိတံ လောဟိတံ ဩဒါတံ သုဂန္ဓံ ဒုဂန္ဓံ၊
 ဣမဿ ဖလံ ခုဒ္ဒကံ မဟန္တံ ဒိဃံ ဝဋ္ဋံ သုသဏ္ဌာနံ ဒုဿဏ္ဌာနံ မဠံ ဖရသံ သုဂန္ဓံ
 ဒုဂန္ဓံ မဓုရံ တိတ္ထကံ ကဋ္ဌကံ အဓိဓိလံ ကသာဝံ၊ ဣမဿ ကဏ္ဍကော တိဝိဏော
 ကုဏ္ဍော ဥဇုကော ကုဋိလော တဗ္ဗော ကာဠော ဩဒါတော ဟောတိ”တိ-
 အာဒိနာ ပဇာနာတိ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ဧဝ ဟိ ဧတံ ဗလံ, န အညေသံ။

နာနာဓိမုတ္တိကတန္တိ နာနဇ္ဈာသယတံ။ အဓိမုတ္တိ နာမ အဇ္ဈာသယဓာတု
 အဇ္ဈာသယသဘာဝေါ။ သော ပန ဟိနပဏိတတာသာမညေန ပါဠိယံ
 ဒွိဓာဝ ဝုတ္တောပိ ဟိနပဏိတာဒိဘေဒေန အနေကဝိဓောတိ အာဟ “ဟိနာဒိဟိ
 အဓိမုတ္တိဟိ နာနာဓိမုတ္တိကဘာဝ”န္တိ။ တတ္ထ ယေ ယေ သတ္တာ ယံယံ-
 အဓိမုတ္တိကာ၊ တေ တေ တံတဒဓိမုတ္တိကေ ဧဝ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရူပါ-
 သန္တိ ဓာတုသဘာဝတော။ ယထာ ဂူထာဒိနံ ဓာတုနံ သဘာဝေါ ဧသော၊ ယံ
 ဂူထာဒိဟိ ဧဝ သံသန္တန္တိ သမေန္တိ၊ ဧဝံ ဟိနဇ္ဈာသယာ ဒုဿိလာဒိဟေဝ
 သံသန္တန္တိ သမေန္တိ၊ သမ္ပန္နသိလာဒယော စ သမ္ပန္နသိလာဒိဟေဝ။ တံ နေသံ
 နာနာဓိမုတ္တိကတံ ဘဂဝါ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ။

ရုဒ္ဓိံ ဟာနိဇ္ဇာတိ ပစ္စယဝိသေသေန သာမတ္ထိယတော အဓိကတံ အနဓိကတဉ္စ။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉ္စာနိဋ္ဌေသေ “အာသယံ ဇာနာတိ၊ အနုသယံ ဇာနာတိ”တိ အာသယာဒိဇာနနံ ကဿာ နိဋ္ဌိဋ္ဌန္တိ? အာသယဇာနနာဒိနာ ယေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ပရောပရေဟိ သတ္တာ ကလျာဏပါပါသယာဒိကာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဇာနနဿ ဝိဘာဝနတော။ ဝေဇ္ဇ ကတွာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တအာသယာနုသယဉ္စာနာနံ ဝိသုံ အသာဓာရဏတာ၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တနာနာဓိမုတ္တိကတာဉ္စာနာနံ ဝိသုံ ဗလဝတာ စ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ တတ္ထ အာသယန္တိ ယတ္ထ သတ္တာ နိဝသန္တိ၊ တံ တေသံ နိဝါသဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝါ ယထာဘူတဉ္စာနာ ဝါ အာသယော၊ အနုသယော အပ္ပဟိနဘာဝေန ထာမဂတော ကိလေသော။ တံ ပန ဘဂဝါ သတ္တာနံ အာသယံ ဇာနန္တော တေသံ တေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ဝိပဿနာမဂ္ဂဉ္စာနာနဉ္စ အပ္ပဝတ္တိက္ခဏေပိ ဇာနာတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ကာမံ သေဝန္တိယေဝ ဘဂဝါ ဇာနာတိ ‘အယံ ပုဂ္ဂလော ကာမဂရုကော ကာမာသယော ကာမာဓိမုတ္တော’တိ။ ကာမံ သေဝန္တိယေဝ ဇာနာတိ ‘အယံ ပုဂ္ဂလော နေက္ခမ္ပဂရုကော နေက္ခမ္ပာသယော နေက္ခမ္ပာဓိမုတ္တော’တိ။ နေက္ခမ္ပံ သေဝန္တိယေဝ ဇာနာတိ။ ဗျာပါဒံ၊ အဗျာပါဒံ၊ ထိနမိဒ္ဓံ၊ အာလောကသညံ သေဝန္တိယေဝ ဇာနာတိ ‘အယံ ပုဂ္ဂလော ထိနမိဒ္ဓဂရုကော ထိနမိဒ္ဓါသယော ထိနမိဒ္ဓါဓိမုတ္တော’တိ” ၂။

ပဌမာဒိနံ စတုန္တံ ဈာနာနန္တိ ရူပါဝစရာနံ ပဌမာဒိနံ ပစ္စနိကဇ္ဈာပနဋ္ဌေန အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာပနဋ္ဌေန စ ဈာနာနံ။ စတုက္ကနယေန ဟေတံ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌန္တံ ဝိမောက္ခာနန္တိ ဣတ္ထ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ ဝိမုစ္စနတော အာရမ္မဏေ စ အဓိမုစ္စနတော ဝိမောက္ခာ နာမ။ အဋ္ဌမော ပန သဗ္ဗသော သညာဝေဒယိတေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ အပဂမဝိမောက္ခော နာမ။ စတုက္ကနယပဉ္စကနယေသု ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ သဝိတက္ကသဝိစာရော နာမ။ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာဓိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော။ နယဒ္ဓယေပိ ဥပရိတီသု ဈာနေသု သမာဓိ အဝိတက္ကအဝိစာရော။ သမာပတ္တိသု ပဋိပါဋိယာ အဋ္ဌန္တံ သမာဓိတိပိ နာမံ၊ သမာပတ္တိတိပိ စိတ္တေကဂ္ဂတာသဗ္ဗာဝတော၊ နိရောဓသမာပတ္တိယာ တဒဘာဝတော န သမာဓိတိ နာမံ။ ဟာနအာဂိယဓမ္မန္တိ အပ္ပဂဏေဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌိတဿ သညာမနသိကာရာနံ ကာမာဒိအနုပက္ခန္တနံ။ ဝိသေသဘာဂိယဓမ္မန္တိ ပဂဏေဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဋ္ဌိတဿ

၁-အဘိ ၂-၃၅၃၊ ၃ ၉-၁၅-ပိဋေသု၊ ၂-၃ ၉-၁၁၀-ပိဋေ။

သညာမနသိကာရာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိပက္ခန္ဓနံ။ ဣတိ သညာမနသိကာရာနံ ကာမာဒိဒုတိယဇ္ဈာနာဒိပက္ခန္ဓနာနိ ဟာနဘာဂိယဝိသေသဘာဂိယာ ဓမ္မာတိ ဒဿိတာနိ။ တေဟိ ပန ဈာနာနံ တံသဘာဝတာ စ ဓမ္မသဒ္ဓေန ဝုတ္တာ။ တဗ္ဗာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ ဝေါဒါနန္တိ ပရုဏတာသခါတံ ဝေါဒါနံ။ တံ ဟိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဟိ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိအဓိဂမဿပစ္စယတ္တာ “ဝုဠာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန “နိရောဓတော ဖလသမာပတ္တိယာ ဝုဠာနန္တိ ပါဠိ နတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ။ တေ “နိရောဓာ ဝုဠဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဣမာယ ဝါဒိယာ^၁ ပဋိသေဝေတဗ္ဗာ။ ယော သမာပတ္တိလာဘိသမာနော ဝေ “န လာဘိနိ”တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ သမာနံ ဝေ “န ကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ သညိ ဟောတိ၊ သော သမ္ပတ္တိယေဝ သမာနံ “ဝိပတ္တိ”တိ ပစ္စေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

န တထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ယထာ ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တံ၊ တထာ န ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သကသကကိစ္စမေဝ ဇာနာတီတိ ဌာနာဋ္ဌာနဇာနနာဒိသကသကမေဝ ကိစ္စကာတုံ ဇာနာတိ၊ ယထာသကမေဝ ဝိသယံ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ တဒ္ဓိတိ တေဟိ ဒသဗလဉာဏေဟိ ဇာနိတဗ္ဗမ္ပိ။ ကမ္မဝိပါကန္တရမေဝါတိ ကမ္မန္တရဿ ဝိပါကန္တရမေဝ ဇာနာတိ။ စေတနာစေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ နိရယာဒိနိဗ္ဗာနဂါမိနိပုဋိပဒါဘူတေ ကမ္မန္တိ ဂဟေတွာ အာဟ “ကမ္မပရိစ္ဆေဒမေဝါ”တိ။ ဓာတုနာနတ္ထဉ္စ ဓာတုနာနတ္ထကာရဏဉ္စ ဓာတုနာနတ္ထကာရဏန္တိ ကေဒေသသရူပေကသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တံ ဟိ ဉာဏံ တဒုဘယမ္ပိ ဇာနာတိ။ “ဣမာယ နာမ ဓာတုယာ ဥဿန္တတ္တာ”တိအာဒိနာ၊ တထာ စေဝ သံဝဏ္ဏိတံ။ သစ္စပရိစ္ဆေဒမေဝါတိ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန သစ္စာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒမေဝ။ အပ္ပေတုံ န သက္ကောတီ အဋ္ဌမနဝမဗလာနိ ဝိယ တံသဒိသံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဉာဏမိဝ ဝိကုဗ္ဗိတုံ။ ဧတေနဿ ဗလသဒိသတဉ္စ နိဝါရေတိ။ ဈာနာဒိဉာဏံ ဝိယ ဝါ အပ္ပေတုံ ဝိကုဗ္ဗိတုဉ္စ။ ယဒိပိ ဟိ ဈာနာဒိပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ သတ္တမဗလန္တိ တဿ သဝိတက္ကသဝိစာရတာ ဝုတ္တာ၊ တထာပိ ဈာနာဒိဟိ ဝိနာ ပဇ္ဇဝေက္ခဏာနတ္ထိတိ ဈာနာဒိသဟဂတံ ဉာဏံ တဒန္တောဂဓံ ကတွာ ဝေ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဈာနာဒိကိစ္စံ ဝိယ န သဗ္ဗံ ဗလကိစ္စံ ကာတုံ သက္ကောတီတိ ဒသေတုံ “ဈာနံ ဟုတွာ အပ္ပေတုံ၊ ဣဒ္ဓိ ဟုတွာ ဝိကုဗ္ဗိတုဉ္စ န သက္ကောတီ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ပန ကဿမိ ဗလဿ ဈာနဣဒ္ဓိဘာဝတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁-အဘိ ဂ-၁၃၈-ပိဋေ ပဋ္ဌာနော။ ၂-အဘိ-၆ ၂-၄၃၈-ပိဋေ။

ဧဝံ ကိစ္စဝိသေသဝသေနပိ ဒသမလညဏသဗ္ဗညုတညာဏဝိသေသံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ ဝိတက္ကတ္တိကဘူမန္တရဝသေနပိ တံ ဒသေတုံ “အဓိဓာ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗဒ္ဓိပါဒိယာတိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပဋိပါဒိယာ။

အနုပဒဝဏ္ဏနံ ဥတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ သဗ္ဗန္ဓော။ ကိလေသာဝရဏံ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ကိလေသာဝရဏဿ အဘာဝေါ အာသဝက္ခယဉာဏာ- ဝိဂမဿ ဌာနံ၊ တဗ္ဗာဝေါ အဋ္ဌာနံ။ အနဝိဂမဿ ပန တဒုဘယမ္ပိ ယထာက္ကမံ အဋ္ဌာနံ ဌာနန္ဓာတိ တတ္ထ ကာရဏံ ဒသေန္တော “လောကီယ ။ပ။ ဒဿနတော ဓာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ လောကီယသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဌိတိ အာသဝက္ခယာဝိဂမဿ ဌာနံ ကိလေသာဝရဏာဘာဝဿ ကာရဏတ္တာ။ သာ ဟိ တသ္မိံ သတိ န ဟောတိ၊ အသတိ စ ဟောတိ။ ဧတေန တဿာ အဋ္ဌိတိယာ တဿ အဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ ဧဝ။ နေသံ ဝေနယျ- သတ္တာနံ။ ဓာတုဝေမတ္တဒဿနတောတိ ကာမဓာတုအာဒိနံ ပဝတ္တိဘေဒ- ဒဿနတော၊ ယဒဂ္ဂေန ဓာတုဝေမတ္တံ ဇာနာတိ၊ တဒဂ္ဂေန စရိယာဒိဝိသေသမ္ပိ ဇာနာတိ။ ဓာတုဝေမတ္တဒဿနတောတိ ဝါ ဓမ္မဓာတုဝေမတ္တဒဿနတော။ သဗ္ဗာပိ ဟိ စရိယာ ဓမ္မဓာတုပရိယာပန္နာ ဧဝါတိ။ ပယောဂံ အနာဒိယိတွာပိ သန္တတိမဟာမတ္တာဒိနံ ဝိယ။ ဒိဗ္ဗစက္ခာနုဘာဝတော ပတ္တဗ္ဗေနာတိ ဧတ္ထ ဒိဗ္ဗစက္ခာနု ပရဿ ဟဒယဝတ္ထုသန္ဓိဿယလောဟိတဝဏ္ဏဒဿနမုခေန တဒါ ပဝတ္တမာနစိတ္တဇာနနတ္ထံ ပရိကမ္မကရဏံ နာမ သာဝကာနံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဒိကမ္ပိကာနံ၊ ယတော ဒိဗ္ဗစက္ခာအာနုဘာဝတော စေတောပရိယဉာဏဿ ပတ္တဗ္ဗတာ သိယာ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ယဒိပိ အာသဝက္ခယဉာဏာဝိဂမတော ပဂေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခာဉာဏာဝိဂမော၊ တထာပိ တထာပရိကမ္မကရဏံ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇာတ္တယ- သိဒ္ဓိယာ သိဇ္ဈနတော။ သေသာဘိညာတ္တယေ စေတောပရိယဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခာ- ဉာဏာဝိဂမေန ပတ္တန္တိ စ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတီတိ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဓိဝုတ္တိပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂-၂၄။ ဒုတိယေ အဓိဝေဒနပဒါနန္တိ ပညတ္တိပဒါနံ။ ဒါသာဒိသု သိရိဝခုံ- ကာဒိသဒ္ဓါဝိယ ဝစနမတ္တမေဝ အဓိကာရံ ကတွာ ပဝတ္တိယာ အဓိဝေဒနံ ပညတ္တိ။ အထ ဝါ အဓိသဒ္ဓေါ ဥပရိဘာဂေ။ ဝုစ္စတီတိ ဝစနံ၊ ဥပရိ ဝစနံ အဓိဝေဒနံ၊

ဥပါဒါဘူတရူပါဒီနံ ဥပရိ ပညပိယမာနာ ဥပါဒါပညတ္တိတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ ပညတ္တိဒီပကပဒါနိတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဿ ပဒါနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ အဓိဝစန-
 ပဒါနိ။ တေနာဟ “တေသံ ယေ”တိအာဒိ။ တေသန္တိ အဓိဝစနာနံ။ ယေတိ
 ခန္ဓာဒယော။ အဓိဝတ္တိတာယ အဓိဝတ္တိယောတိ ဒိဋ္ဌိယော ဝုစ္စန္တိ။ အဓိကံ ဟိ
 သဘာဝဓမ္မေသု သဿာတာဒိ° ပကတိအာဒိ° ဗြုဗျာဒိ° ဇီဝါဒိ° ကာယာဒိဉ္စ
 အဘူတံ အတ္ထံ အဇ္ဈာရောပေတွာ ဒိဋ္ဌိယော ပဝတ္တန္တိတိ။ တေနာဟ “အထ
 ဝါ”တိအာဒိ။ တတိယစတုတ္ထာနိ သုဝိညေယျာနိ။

အဓိဝတ္တိပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကသိဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ သကလဋ္ဌေနာတိ နိဿေသဋ္ဌေန။ အနဝသေသဖရဏ-
 ဝသေန စေတ္ထ သကလဋ္ဌော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အသုဘနိမိတ္တာဒိသု ဝိယ
 ဧကဒေသေ အဋ္ဌတွာ အနဝသေသတော ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။
 တဒါရမ္ပဏာနံ ဓမ္မာနန္တိ တံ ကသိဏံ အာရမ္ဘ ပဝတ္တနကဓမ္မာနံ။ ခေတ္တ-
 ဋ္ဌေနာတိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝေန။ ယထာ
 ခေတ္တံ သဿာနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဝစုနဋ္ဌာနဉ္စ၊ ဧဝမေဝ တံ တံ ဈာနံ သမ္ပယုတ္တ-
 ဓမ္မာနန္တိ။ ယောဂိနော ဝါ သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝေန။ ပရိစ္ဆိန္တိတွာတိ
 ဣဒံ “ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယ”န္တိ ဣတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ဧဝ ဟိ သဗ္ဗတ္ထ
 ကသိဏံ ဝဓေတဗ္ဗံ။ တေန တေန ဝါ ကာရဏေနာတိ တေန တေန ဥပရိ-
 အာဒိသု ကသိဏဝစုနကာရဏေန။ ယထာ ကိန္တိ အာဟ “အာလောက-
 ဝိဝ ဂူပဒဿနကာမော”တိ။ ယထာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဥဒ္ဓံ စေ ရူပံ ဒဋ္ဌကာမော၊
 ဥဒ္ဓံ အာလောကံ ပသာရေတိ။ အဓော စေ၊ အဓော။ သမန္တတော စေ ရူပံ
 ဒဋ္ဌကာမော၊ သမန္တတော အာလောကံ ပသာရေတိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗကသိဏန္တိ
 အတ္ထော။ ဧကဿာတိ ပထဝီကသိဏာဒိသု ဧကေကဿ။ အညဘာဝါနုပ-
 ဝမနတ္တန္တိ အညကသိဏဘာဝါနုပဝမနဒီပနတ္ထံ၊ အညဿ ဝါ ကသိဏဘာဝါ-
 နုပဝမနဒီပနတ္ထံ။ န ဟိ အညေန ပသာရိတကသိဏံ တတော အညေန
 ပသာရိတကသိဏဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမိ နေသံ အညကသိဏသမ္ပေဒါ-
 ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ န အညံ ပထဝီအာဒိ။ န ဟိ ဥဒကေန ဌိတဋ္ဌာနေ
 သသမ္ဘာရပထဝီ အတ္ထိ။ အညကသိဏသမ္ပေဒေါတိ အာပေါကသိဏာဒိနာ
 သင်္ဂရော။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗေသု သေသကသိဏေသု။

ကေဒေသေ အဋ္ဌတွာ အနဝသေသဖရဏံ ပမာဏဿ အဂ္ဂဟဏတော အပ္ပမာဏံ။ တေနေဝ ဟိ နေသံ ကသိဏသမညာ။ တထာ စာဟ “တဗ္ဗိ”တိ- အာဒိ။ တတ္ထ စေတသာ ဖရန္တောတိ ဘာဝနာစိတ္တေန အာရမ္မဏံ ကရောန္တော။ ဘာဝနာစိတ္တံ ဟိ ကသိဏံ ပရိတ္တံ ဝါ ဝိပုလံ ဝါ သကလမေဝ မနသိ ကရောတိ၊ န ကေဒေသံ။ ကသိဏုဏ္ဍိဋ္ဌိမာကာသေ ပဝတ္တဝိညာဏံ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန ဝိညာဏကသိဏန္တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ တံ ဝိညာဏန္တိ ဝုတ္တံ။ ကသိဏဝသေနာတိ ဥဏ္ဍိဋ္ဌိတကသိဏဝသေန ကသိဏုဏ္ဍိဋ္ဌိမာကာသေ ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယတ္ထကံ ဟိ ဌာနံ ကသိဏံ ပသာရိတံ၊ တတ္ထကံ အာကာသ- ဘာဝနာဝသေန အာကာသံ ဟောတီတိ။ ဧဝံ ယတ္ထကံ ဌာနံ အာကာသံ ဟုဘွာ ဥပဋ္ဌိတံ၊ တတ္ထကံ သကလမေဝ ဖရိတွာ ဝိညာဏဿ ပဝတ္တနတော အာဂမနဝသေန ဝိညာဏကသိဏေပိ ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝုတ္တာတိ အာဟ “ကသိဏုဏ္ဍိဋ္ဌိမာကာသဝသေန တတ္ထ ပဝတ္တဝိညာဏေ ဥဒ္ဓံအဓောတိရိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

ကသိဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကာဠိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ အတ္တဿ ပတ္တိန္တိ ကေန္တတော ဟိတာနုပ္ပတ္တိံ။ ဟဒယဿ သန္တိန္တိ ပရမစိတ္တုပသမံ။ ကိလေသသေနန္တိ ကာမဂုဏသင်္ခါတံ ပဌမံ ကိလေသသေနံ။ သာ ဟိ ကိလေသသေနာ အတ္တရာသင်္ခါတသဘာဝါပိ ပဋိ- ပတ္တယမာနာ ပိယာယိတဗ္ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗရူပသဘာဝတော ပိယရူပသာတရူပါ နာမ အတ္တနော ကိစ္စဝသေန။ အဟံ ဧကောဝ ဈာယန္တောတိ အဟံ ဂဏသင်္ဂဏိ- ကာယ ကိလေသသင်္ဂဏိကာယ စ အဘာဝတော ဧကော အသဟာယော လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနေန ဈာယန္တော။ အနုဗုဇ္ဈိန္တိ အနုက္ကမေန မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ဗုဇ္ဈိံ ပဋိဝိဇ္ဈိံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ပိယရူပံ သာတရူပံ သေန ဇိနိတွာ အဟံ ဧကောဝ ဈာယန္တော “အတ္တဿ ပတ္တိံ ဟဒယဿ သန္တိ”န္တိ သင်္ခံ ဂတံ အရ- ဟတ္တသုခံ ပဋိဝိဇ္ဈိံ၊ တသ္မာ ဇနေန မိတ္တသန္တဝံ န ကရောမိ၊ တေနေဝ စ မေ ကာရဏေန ကေနစိ သဒ္ဓိံ သက္ခိံ န သဗ္ဗဇ္ဇတီတိ။ အတ္တာဘိနိဗ္ဗတ္တေသုန္တိ ဣတိသဒ္ဓလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “အတ္ထောတိ ဂဟေတွာ”တိ။

ကာဠိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဟဒယစိတ္တုပသမံ (က) သံ-ဇီ ၁-၂၂၀-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၇-ပဌမမဟာပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ ဝုစ္ဆေထာတိ ဝုစ္ဆေယျ။ ဒုတိယပဒေဝီတိ “အနုသာသနိယာ ဝါ အနုသာသနိ”န္တိ ဧဝံ ဒုတိယဝါကျေပိ။ တေ ကိရ ဘိက္ခု။ န စေဝ သမ္မာ-
 ယိဿန္တိတိ န စေဝ သမ္မဒေဝ ပကာရေဟိ ဂဟေဿန္တိ ဣပေဿန္တိ။
 တေနာဟ “သမ္မာဒေတွာ ကထေတုံ န သက္ခိဿန္တိ”တိ။ ယသ္မာ အဝိသယေ
 ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဝိသဘတံ အာပဇ္ဇိဿန္တိတိ ယောဇနာ။
 အညထာ အာရာဓနံ နာမ နတ္ထိတိ ဣမိနာ သပစ္စယနာမရူပီနံ ယာသဘဝတော
 အဝဗောဓော ဧဝ ဣတော ဗာဟိရကာနံ နတ္ထိ။ ကုတော ပဝေဒနာတိ
 ဒသေတိ။ အာရာဓနန္တိ ယာထာဝပဝေဒနေန စိတ္တဿ ပရိတောသနံ။

ကော ပညောတိ ကော ပဉ္စမဂ္ဂေါ၊ ဧကံ ပဉ္စဂဝေသနန္တိ အတ္ထော။
 ကော ဥဒ္ဓေသောတိ ဧကံ ဥဒ္ဓိသနံ အတ္ထဿ သံခိတ္တဝစနံ။ ဝေယျာကရဏန္တိ
 နိဒ္ဓိသနံ အတ္ထဿ ဝိဝရိတွာ ကထနံ။ ဟေတုနာတိ “အန္တဝန္တတော အနစ္စန္တိ-
 ကတော တာဝကာလိကတော နိစ္စပုဋ်ဗျေပတော”တိ ဝေမာဒိနာ နယေန
 ယထာ ဣမေ သင်္ခါရာ တေရဟိ။ ဧဝံ အတိတေ အနာဂတေ စ အနိစ္စာ သင်္ခတာ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာတိ အတိတာနာဂတေသု နယေန။

သဗ္ဗေ သတ္တာတိ အနဝသေသာ သတ္တာ။ တေ ပန ဘဝဘေဒတော
 သင်္ခေပနေဝ ဘိန္ဒိတွာ ဒသေန္တော “ကမတဝါဒီသု”တိအာဒိမာဟ။
 ဗျမိကရဏာနမ္ပိ ဗာဟိရတ္ထသမာသော ဟောတိ ယထာ “ဥရသိလောမော”တိ
 အာဟ “အာဟာရတော ဌိတိ တေသန္တိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ။
 တိဋ္ဌတိ တေေနာတိ ဝါ ဌိတိ၊ အာဟာရော ဌိတိ တေသန္တိ အာဟာ-
 ရဋ္ဌိတိကာတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ သမာသဝိဂ္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ
 ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ၊ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ ပစ္စယတ္ထော ဟေတ္ထ
 အာဘာရသဗ္ဗေါ “အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒါ-
 ယာ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ။ ဧဝံ ဟိ “သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိ ဣမိနာ အသညသတ္တာ
 ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ သာ ပနာယံ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတာ နိပ္ပရိယာယတော
 သင်္ခါရဓမ္မော။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ “အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ အာဂတ-
 ဋ္ဌာနေ သင်္ခါရလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ယဒိ ဧဝံ “သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိ ဣဒံ
 ကထန္တိ? ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဒေသနာတိ နာယံ ဒေါသော။ တေနောဟ “ဧကဓမ္မေ
 ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု သမ္မာ နိဗ္ဗိန္ဒမာနော သမ္မာ ဝိရဇ္ဇမာနော သမ္မာ ဝိမုစ္စမာနော

၁-ပညော ပုစ္ဆိတော (က) ၂-သံ ၃-၉၀-ပိဋေ။ ၃-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၉၀၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၉၈-ပိဋေသု။

သမ္မာ ပရိယန္တဒဿာဝီ သမ္ပဒတ္တံ အဘိသမေစ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ။ ကတမသ္မိံ ဧကဓမ္မေ? သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ။ ယှာယံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ကထာယ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ အာဟာရပရိယာယေန သာမညတော ပစ္စယဓမ္မော ဝုတ္တော၊ အယံ အာဟာရော နာမဧကော ဓမ္မော။

စောဒကော ဝုတ္တမ္ပိ အတ္ထံ ယာထာဝတော အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈမာနော နေယျတ္ထံ သုတ္တပဒံ နိတတ္ထတော ဒဟန္တော “သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိ ဝစနမတ္ထေ ဌတွာ “နန စာ”တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ အာစရိယော အဝိပရိတံ တတ္ထ ယထာ- မိပ္ပေတမတ္ထံ ပဝေဒေန္တော “န ဝိရုဇ္ဈိတိ”တိ ဝတွာ “တေသံ ဟိ ဈာနံ အာဟာရော ဟောတိ”တိ အာဟ။ ဈာနန္တိ ဧကဝေါကာရဘဝါဝဟံ သညာယ ဝိရုဇ္ဈနဝသေန ပဝတ္တရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ ပါဠိယံ ပန “အနာဟာရ”တိ ဝစနံ အသညဘဝေ စတုန္တံ အာဟာရနံ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ပစ္စယာ- ဟာရဿ အဘာဝတော။ ဧဝံ သန္တေဝီတိ ဣဒံ သာသနေ ယေသု ဓမ္မေသု ဝိသေသတော အာဟာရသဒ္ဓေါ နိရုဋ္ဌော၊ “အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ ဣတ္ထ ယဒိ တေယေဝ ဂယန္တိ၊ အဗျာပိတဒေါသမာပန္တော။ အထ သဗ္ဗောပိ ပစ္စယ- ဓမ္မော အာဟာရောတိ အဓိပ္ပေတော၊ ဣမာယ အာဟာရပါဠိယာ ဝိရောဓော အာပန္တောတိ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။ “န ဝိရုဇ္ဈိတိ”တိ ယေနာဓိပ္ပာယေန ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိဝရန္တော “တေသ္မိံ သုတ္တေ”တိအာဒိမာဟ။ ကဗဠိကာရာဟာရဒိနံ ဩဇ္ဇမကရူပါဟရဏာဒိ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရဘာဝေါ။ ယထာ ဟိ ကဗဠိကာရာဟာရော ဩဇ္ဇမကရူပါဟရဏေန ရူပကာယံ ဥပတ္ထမ္ဘန္တိ၊ ဧဝံ ဖဿာဒယော ဝေဒနာဒိအာဟာရဏေန နာမကာယံ ဥပတ္ထမ္ဘတိ၊ တသ္မာ သတိဝိ ဇနကဘာဝေ ဥပတ္ထမ္ဘကဘာဝေါ ဩဇာဒိသု သာတိသယော လဗ္ဗ- မာနော မုချော အာဟာရဋ္ဌောတိ တေ ဧဝ နိပ္ပရိယာယေန အာဟာရ- လက္ခဏာ ဓမ္မော ဝုတ္တာ။

ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပရိယာယေန ပစ္စယော အာဟာရောတိ ဝုတ္တော၊ သဗ္ဗော ပစ္စယဓမ္မော အတ္တနော ဖလံ အာဟာရတိတိ ဣမံ ပရိယာယံ လဘတိတိ။ တေနာဟ “သဗ္ဗဓမ္မာနဉ္စိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါ- ဓမ္မာနံ။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ သုတ္တေန သမတ္ထေတုံ “တေနောဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယန္တိ ပစ္စယာဟာရော။ နိပ္ပရိယာယာဟာရောပိ ဂဟိတောဝ ဟောတိတိ ယာဝတာ သောပိ ပစ္စယဘာဝေနော ဇနကော ဥပတ္ထမ္ဘကော စ ဟုတွာ တံ တံ ဖလံ အာဟာရတိတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ။

တတ္ထာတိ ပရိယာယာဟာရော နိပ္ပရိယာယာဟာရောတိ ဒွိသု အာဟာ-
 ရေသု အသညဘဝေ ယဒိပိ နိပ္ပရိယာယာဟာရော န လဗ္ဘတိ၊ ပရိယာယာ-
 ဟာရော ပန လဗ္ဘတေဝ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒသေတုံ “အနုပ္ပန္န
 ဟိ ဗုဒ္ဓေ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ တိတ္ထကရမတနိဿိတာနံ ဈာန-
 ဘာဝနာယ အသိဇ္ဈနတော “အနုပ္ပန္န ဗုဒ္ဓေ”တိ ဝုတ္တံ။ သာသနိကာ တာဒိသံ
 ဈာနံ န နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ “တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ တိတ္ထိယာ ဟိ
 ဥပပတ္တိဝိသေသေ ဝိမုတ္တိသညိနော သညာဝိရာဂါဝိရာဂေသု အာဒိနဝါနိ-
 သံသဒဿိနောဝ ဟုတွာ အသညသမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အက္ခဏဘူမိယံ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န သာသနိကာ။ ဝါယောကသိဏေ ပရိကမ္ပံ ကတွာတိ ဝါယော-
 ကသိဏေ ပဌမာဒိနိ တိဏိ ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တတိယဇ္ဈာနေ စိဏ္ဍဝသီ
 ဟုတွာ တတော ဝုဠာယ စတုတ္ထဇ္ဈာနာဓိဂမာယ ပရိကမ္ပံ ကတွာ။ တေန-
 ဝါဟ “စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ”တိ။

ကသ္မာ^၁ ပနေတ္ထ ဝါယောကသိဏေယေဝ ပရိကမ္ပံ ဝုတ္တန္တိ? ဝုစ္စတေ၊
 ယထေဝ ဟိ ရူပပဋိဘာဂဘူတေသု ကသိဏဝိသေသေသု ရူပဝိဘာဝနေန
 ရူပဝိရာဂဘာဝနာသင်္ခါတော အရူပသမာပတ္တိဝိသေသော သမ္ဘိကရိယတိ၊ ဧဝံ
 အပရိဗျတ္တဝိဂ္ဂဟတာယ အရူပပဋိဘာဂဘူတေ ကသိဏဝိသေသေ အရူပ-
 ဝိဘာဝနေန အရူပဝိရာဂဘာဝနာ သင်္ခါတော ရူပသမာပတ္တိဝိသေသော
 အဓိဂမိယတိတိ။ ဧတ္ထ စ “သညာ ရောဂေါ၊ သညာ ဂဏှော”တိ အာဒိနာ၂၊
 “မိ စိတ္တံ၊ မိ ဝတေတံ စိတ္တ”န္တိ အာဒိနာ စ နယေန အရူပပုပ္ဖတ္ထိယာ
 အာဒိနဝဒဿနေန တဒဘာဝေ စ သန္တပဏိတဘာဝသန္တိဋ္ဌာနေန ရူပသမာ-
 ပတ္တိယာ အဘိသင်္ခရဏံ အရူပဝိရာဂဘာဝနာ။ ရူပဝိရာဂဘာဝနာ^၃ ပန သဒ္ဓိံ
 ဥပစာရေန အရူပသမာပတ္တိယော၊ တတ္ထာပိ ဝိသေသေန ပဌမာရူပဇ္ဈာနံ။
 ယဒိဧဝံ “ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏေဝီ”တိ ဝတ္တမ္ပံ၊ တဿာပိ အရူပပဋိဘာဂတာ
 လဗ္ဘတိတိ? ဣတ္ထိ တမေဝေတံ၊ ကေသဉ္စိ အဝစနံ ပနေတ္ထ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ
 အဂ္ဂဟိတဘာဝေန။ ယထာ ဟိ ရူပဝိရာဂဘာဝနာ ဝိရဇ္ဇနိယဓမ္မာဘာဝမတ္တေန
 ပရိနိပ္ပန္နာ၊ ဝိရဇ္ဇနိယဓမ္မပရိဘာသဘူတေ စ ဝိသယဝိသေသေ ပါတုဘဝတိ၊
 ဧဝံ အရူပဝိရာဂဘာဝနာပိတိ ဝုစ္စမာနေ န ကောစိ ဝိရောဓော။ တိတ္ထိယေဟေဝ
 ပန တဿာ သမာပတ္တိယာ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗတာယ တေသဉ္စ ဝိသယပထေ
 သူပနိဗန္ဓနဿေဝ တဿ ဈာနဿ ပဋိပတ္တိတော ဒိဋ္ဌိဝန္တေဟိ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ
 စတုတ္ထေယေဝ ဘူတကသိဏေ အရူပဝိရာဂဘာဝနာပရိကမ္ပံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။

၁-ဒိ-ဋီ ၁-၁၆၇: သိ-ဋီ (နဝ) ၁-၄၃၆-ပိဋေသုဝိပဿိတမ္ပံ။ ၂-မ ၃-၂၀-ပိဋေ။ ၃-သာ (က)

ကိစ္စ ဝဏ္ဏကသိဏေသု ဝိယ ပုရိမဘူတကသိဏတ္တယေပိ ဝဏ္ဏပ္ပဋိစ္ဆာ-
ယာဝ ပဏ္ဏတ္ထိ အာရမ္မဏံ ဈာနဿ လောကဝေါဟာရာနရောဓေနေဝ ပဝတ္ထိ-
တော။ ဝေဇ္ဇကတွာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ပထဝီကသိဏဿ အာဒါသစန္ဒမဏ္ဍလူပမဝစ-
နဉ္စ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ စတုတ္ထံ ပန ဘူတကသိဏံ ဘူတပ္ပဋိစ္ဆာယမေဝ ဈာနဿ
ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ တဿေဝံ အရူပပဋိဘာဂတာ ယုတ္တာတိ ဝါယော-
ကသိဏေယေဝ ပရိကမ္ပံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။

ဒီတိ ဇိရုစ္ဆနတ္ထေ နိပါတော၊ တသ္မာ ဝိ စိတ္တန္တိ စိတ္တံ ဇိရုစ္ဆာမိ။ ဝိ
ဝတေတံ စိတ္တန္တိ တေမမစိတ္တံ ဇိရုစ္ဆိတံ ဝတ ဟောတု။ ဝတတိ သမ္ဘာဝနေ။
တေန ဇိရုစ္ဆနံ သမ္ဘာဝေန္တော ဝဒတိ။ နာမာတိ စ သမ္ဘာဝနေ ဝေ။ တေန
စိတ္တဿ အဘာဝံ သမ္ဘာဝေတိ။ စိတ္တဿ ဘာဝါဘာဝေသု အာဒိနဝါနိသံသေ
ဒဿေတုံ “စိတ္တဗြူ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ခန္တိံ ရူစိံ ဥပ္ပါဒေတွာတိ စိတ္တဿ
အဘာဝေါ ဝေ သာရ သုဋ္ဌူတိ ဣမံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိံ တတ္ထ စ အဘိရူစိံ
ဥပ္ပါဒေတွာ။ တထာ ဘာဝိတဿ ဈာနဿ ဌိတိဘာဂိယဘာဝပ္ပတ္တိယာ
အပရိဟိနဇ္ဈာနာ။ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတဿေဝ တထာ ဈာနဘာဝနာ
ဟောတိတိ အာဟ “မနုဿလောကေ”တိ။ ပဏိဟိတော အဟောသီတိ
မရဏဿ အာသန္ဓကာလေ ဌပိတော အဟောသိ။ ယဒိ ဌာနာဒိနာ
အာကာရေန နိဗ္ဗတ္တေယျ ကမ္မဗလေန၊ ယာဝ ဘေဒါ တေနေဝါကာရေန
တိဋ္ဌေယျာတိ အာဟ “တေန ဣရိယာပထေနာ”တိအာဒိ။ ဝေဂ္ဂုပါနုဗ္ဗိတိ
ဧဝံ အစေတနာနမ္ပိ။ ဝိ-သဗ္ဗေန ပဂေဝ သစေတနာနန္တိ ဒဿေတိ။ ကထံ ပန
အစေတနာနံ နေသံ ပစ္စယာဟာရဿ ဥပကပ္ပနန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယ တတ္ထ
နိဒဿနံ ဒဿေန္တော “ယထာ”တိအာဒိမာဟ။ တေန န ကေဝလမာဂမော-
ယေဝ၊ အယမေတ္ထ ယုတ္တိတိ ဒဿေတိ။ တာဝ တိဋ္ဌန္တိတိ ဥက္ကံသတော ပဉ္စ
မဟာကပ္ပသတာနိ တိဋ္ဌန္တိ။

ယေ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန ဒိဝသံ ဝိတိနာမေတွာ တဿ နိဿန္တုလမတ္တံ ကိဉ္စိ-
ဒေဝလဘိတွာ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တိ၊ တေ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိနော။ ယေပန အတ္တနော
ပုညဖလမေဝ ဥပဇိဝန္တိ၊ တေ ပုညဖလူပဇိဝိနော။ နေရယိကာနံ ပန နေဝ
ဥဋ္ဌာနဝိရိယဝသေန ဇိဝိကကပ္ပနံ၊ ပုညဖလဿ ပန လေသောပိ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ
“ယေ ပန နေရယိကာ။ ပ။ ဇိဝိတိ ဝုတ္တာ”တိ။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ အာဟ-
ရဏေန မနောသဇ္ဇေတနာ အာဟာရေတိ ဝုတ္တာ၊ န ယဿ ကဿစိ

၁-ဝိဇ္ဇာဒ္ဓိ ၁-၁၂၂-ငါဋ္ဌေ။

ဖလဿာတိ အဓိပ္ပါယ်န “ကိံ ပဉ္စ အာဟာရာ အတ္ထိ”တိ စောဒေတိ။ အာစရိ-
 ယော နိပ္ပရိယာယာဟာရေ အဓိပ္ပေတေ “သိယာ တဝ စောဒနာ အဝသရာ၊
 သာ ပနတ္ထေ အနဝသရာ”တိ စဒေယေန္တော “ပဉ္စ, န ပဉ္စာတိ ဗျံ န ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ
 ဝတ္တာ ပရိယာယာဟာရဿေဝ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပေတဘာဝံ ဒေယေန္တော “နန
 ‘ပစ္စယော အာဟာရော’တိ ဝုတ္တမေတ”န္တိ အာဟ။ တဗ္ဗာတိ ယဿ ကဿစိ
 ပစ္စယဿ အာဟာရောတိ ဣန္ဒြိတတ္တာ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါဠိယာ
 သမတ္ထေန္တော “ယံ သန္ဓာယာ”တိ အာဒိမာဟ။

မုချာဟာရဝသေနပိ နေရယိကာနံ အာဟာရဋ္ဌိတိကတံ ဒေယေတုံ “ကဗဠိ-
 ကာရာဟာရံ။ ပ။ သာဓေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ နေရယိကာ သုခပုဋ်-
 သံဝေဒိနောပိ ဟောန္တိတိ? နောတိ ဒေယေတုံ “ခေဋ္ဌော ဟိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။
 တယောတိ တယော အရူပါဟာရာ ကဗဠိကာရာဟာရဿ အဘာဝတော။
 အဝသေသာနန္တိ အသညသတ္တေဟိ အဝသေသာနံ ကာမဘဝါဒီသု နိဗ္ဗတ္တ-
 သတ္တာနံ။ ပစ္စယာဟာရော ဟိ သဗ္ဗေသံ သာဓာရဏောတိ။

ပဌမမဟာပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒုတိယမဟာပဉ္စသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀-၂၉။ အဋ္ဌမေ ဧဝံနာမကေတိ ကဇင်္ဂလာတိ ဧဝံ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန လဒ္ဓ-
 နာမကေ မဇ္ဈိမပုဒေသဿ မရိယာဒဘူတေ နဂရေ။ “နိဂမေ”တိပိ ဝဒန္တိ။
 “နိစုလဝနေ”တိပိ ဝဒန္တိ။ နိစုလံ နာမ ကော ရုက္ခဇာတိ။ “နိပရုက္ခော”တိပိ
 ဝဒန္တိ။ တေန သဉ္စန္ဓော မဟာဝနသဏ္ဍော၊ တတ္ထ ဝိဟရတိတိ အတ္ထော။
 ဟေတုနာ နယေနာတိ စ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ နန စ “သော ဧဝံ တဿ
 အတ္ထော”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝတာ ဟိ စတ္တာရောတိ အာဒိပဉ္စဗျာက-
 ရဏာ စတ္တာရော အာဟာရာ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယ-
 တနာနိ သတ္ထ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ ဒဿိတာ။ ဘိက္ခု-
 နိယာ ပန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဆ နိဿာရဏီယာ ဓာတု-
 ယော သတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါတိ ဒဿိတဓမ္မာ
 အညောယေဝတ္ထော ဘိက္ခုနိယာ ဒဿိတောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ
 “ကိဉ္စာပီ”တိ အာဒိ။ နဝမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒုတိယမဟာပဉ္စသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ ဥဂ္ဂန္တာ ယုဇ္ဈတိ တောယာတိ ဥယျောဓိကာ၊ သတ္တပ္ပ-
 ဟာရေဟိ ယုဇ္ဈိတဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဥဂ္ဂန္တာ ယုဇ္ဈနံ ဝါ ဥယျောဓိကော၊
 သတ္တပ္ပဟာရော။ တေနာဟ “ယုဒ္ဓတော နိဝတ္တော”တိ။ ဥပဿုတိဝသေန
 ယုဇ္ဈိတဗ္ဗာကာရံ ဥတွာတိ ဇေတဝနေ ကိရ ဒတ္တတ္ထေရော ဓနဂ္ဂဟ-
 တိဿတ္ထေရေတိ ဒွေ မဟလ္လကတ္ထေရာ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ပဏ္ဍသာလာယ ဝသန္တိ။
 တေသု ဓနဂ္ဂဟတိဿတ္ထေရော ပစ္ဆိမယာမေ ပဗုဇ္ဈိတွာ ဥဋ္ဌာယ နိသိန္ဓော
 ဒတ္တတ္ထေရံ အာမန္တေတွာ “အယံ တေ မဟောဒရော ကောသလော ဘုတ္တ-
 ဘတ္တမေဝ ပူတိ” ကရေတိ၊ ယုဒ္ဓဝိစာရဏံ ပန ကိဉ္စိ န ဇာနာတိ၊ ပရာဇိ-
 တောတွေဝ ဝဒါပေတိ”တိ ဝတွာ တေန “ကိ” ပန ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တေ
 “ဘန္တေ ယုဒ္ဓေါ နာမ ပဒုမဗျူဟော စက္ကဗျူဟော သကဋုဗျူဟောတိ
 တယော ဗျူဟာ ဟောန္တိ၊ အဇာတသတ္တု ဂဏှိတုကာမေန အသုကသ္မိံ နာမ
 ပဗ္ဗတကုဋ္ဌိသ္မိံ ဒ္ဓိသု ပဗ္ဗတဘိတ္တိသု မနဿေ ဌပေတွာ ပုရတော ဒုဗ္ဗလံ
 ဒဿေတွာ ပဗ္ဗတန္တရံ ပဝိဋ္ဌဘာဝံ ဇာနိတွာ ပဝိဋ္ဌမဂ္ဂံ ရုန္တိတွာ ပုရတော စ
 ပစ္ဆိတော စ ဥဘောသု ပဗ္ဗတဘိတ္တိသု ဝဂ္ဂိတွာ နဒိတွာ ဇာလပက္ခိတ္တမစ္ဆံ
 ဝိယ ကတွာ သက္ကာ ဂဟေတု”န္တိ။ တသ္မိံ ခဏေ “ဘိက္ခုနံ ကထာသလ္လာပံ
 သုဏာထာ”တိ ရညော ပေသိတစရပုရိသာ တံ သုတွာ ရညော အာရောစေသုံ။
 တံ သုတွာ ရာဇာ သင်္ဂါမဘေရိံ ပဟရာပေတွာ ဂန္တာ သကဋုဗျူဟံ ကတွာ
 အဇာတသတ္တု ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပဿုတိဝသေ။ပ။ အဇာတ-
 သတ္တု ဂဏှိ”တိ။

ဒေါဏပါကန္တိ ဒေါဏတဏှုလာနံ ပက္ကဘတ္တံ။ ဒေါဏန္တိ စတုနာဋိ-
 ကာနမေဘမဓိဝစနံ။ မနုဇဿာတိ သတ္တဿ။ တနုကဿာတိ တနုကာ
 အပ္ပိကာ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဘုတ္တပစ္စယာ ဝိသဘာဂဝေဒနာ န ဟောန္တိ။
 သဏိကန္တိ မန္တံ မုဒုကံ၊ အပရိဿယမေဝါတိ အတ္ထော။ ဇီရတိတိ ပရိဘုတ္တာ-
 ဟာရော ပစ္စတိ။ အာယု ပါလယန္တိ နိရောဂေါ အဝေဒနော ဇီဝိတံ ရက္ခန္တော။
 အထ ဝါ သဏိကံ ဇီရတိတိ သော ဘောဇနေ မတ္တညူ ပုဂ္ဂလော ပရိမိ-
 တာဟာရတာယ သဏိကံ စိရေန ဇီရတိ ဇရံ ပါပုဏာတိ ဇီဝိတံ ပါလ-
 ယန္တော။

ဣမံ ဩဝါဒံ အဒါသီတိ ကေသ္မိံ ကိရု၂ သမယေ ရာဇာ တဏှုလ-
 ဒေါဏဿ ဩဒနံ တဒုပိယေန သူပဗျုဇ္ဇနေန ဘုဇ္ဇတိ။ သော ကေဒိဝသံ

၁-စိရံ (က) သံ-ဋီ ၁-၁၅-ပိဋေ ပန ဂဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဓမ္မပဒ-၆-၂-၁၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဘုတ္တပပါတရာသော ဘတ္တသမ္ပဒံ အဝိနောဒေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တံ
 ကိလန္တရူပေါ ဣတော စိတော စ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ နိဒ္ဒါယ အဘိဘုယျမာနောပိ
 လဟုကံ နိပဇ္ဇိတုံ အသက္ကောန္တော ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ အထ နံ သတ္ထာ အာဟ
 “ကိ” မဟာရာဇ အဝိဿမိတွာဝ အာဂတောသိ”တိ။ အာမ ဘန္တေ ဘုတ္တ-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ မေ မဟာဒုက္ခံ ဟောတီတိ။ အထ နံ သတ္ထာ “မဟာ-
 ရာဇ အတိဗဟုဘောဇီနံ ဧတံ ဒုက္ခံ ဟောတိ”တိ ဝတွာ—

“မိဒ္ဓိ ယဒါ ဟောတိ မဟာဂ္ဂသော စ၊
 နိဒ္ဒါယိတာ သမ္ပရိဝတ္တသာယိ။
 မဟာဝရာဟောဝ နိဝါပပုဋ္ဌော၊
 ပုနပျုနံ ဂဗ္ဘမုပေတိ မန္တော”တိ ၁—

ဣမာယ ဂါထာယ ဩဝဒိတွာ “မဟာရာဇ ဘောဇနံ နာမ မတ္တာယ
 ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ မတ္တဘောဇိနော ဟိ သုခံ ဟောတိ”တိ ဥတ္တရိပိ ပုန ဩဝ-
 ဒန္တော “မနုဇဿ သဒါ သတိမတော”တိ ၂ ဣမံ ဂါထမာဟ။

ရာဇာ ပန ဂါထံ ဥဂ္ဂဏှိတုံ နာသက္ခိ၊ သမိပေ ဌိတံ ပန ဘာဂိနေယျံ
 သုဒဿနံ နာမ မာဏဝံ “ဣမံ ဂါထံ ဥဂ္ဂဏှ တာတာ”တိ အာဟ။ သော
 တံ ဂါထံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ “ကိ” ကရောမိ ဘန္တေ”တိ သတ္ထာရံ ပုစ္ဆိ။ အထ နံ
 သတ္ထာ အာဟ “မာဏဝ ဣမံ ဂါထံ နဇော ဝိယ ပတ္တပတ္တဋ္ဌာနေ ၉ မာ အဝစ၊
 ရညော ပါတရာသံ ဘုဉ္ဇနဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပဌမပိဏ္ဍာဒိသုပိ အဝတွာ အဝသာနေ
 ပိဏ္ဍေ ဂဟိတေ ဝဒေယျာသိ၊ ရာဇာ သုတွာ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ဆဇ္ဇေသတိ။ အထ
 ရညော ဟတ္ထေသု ဓောတေသု ပါတိ” အပနေတွာ သိတ္တာနိ ဂဏေတွာ
 တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနံ ဥတွာ ပုနဒိဝသေ တာဝတကေ တဏှုလေ ဟာရေယျာသိ။
 ပါတရာသေ စ ဝတွာ သာယမာသေ မာ ဝဒေယျာသိ”တိ။ သော“သာဓူ”တိ
 ပဋိဿုဏှိတွာ တံ ဒိဝသံ ရညော ပါတရာသံ ဘုတွာ ဂတဏှာ သာယမာသေ
 ဘဂဝတော အနုသိဋ္ဌိနိယာမေန ဂါထံ အဘာသိ။ ရာဇာ ဒသဗလဿ ဝစနံ
 သရိတွာ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ပါတိယံယေဝ ဆဇ္ဇေသိ။ ရညော ဟတ္ထေသု ဓောတေသု
 ပါတိ” အပနေတွာ သိတ္တာနိ ဂဏေတွာ ပုနဒိဝသေ တတ္တကေ တဏှုလေ
 ဟရိံသု၊ သောပိ မာဏဝေါ ဒိဝသေ ဒိဝသေ တထာဂတဿ သန္တိကံ
 ဂစ္ဆတိ။ ဒသဗလဿ ဝိဿာသိကော အဟောသိ။ အထ နံ ဧကဒိဝသံ
 ပုစ္ဆိ “ရာဇာ ကိတ္တကံ ဘုဉ္ဇတိ”တိ။ သော“နာဋိကောဒန”န္တိ အာဟ။ ဝဋိဿတိ

၁-၃ ၁-၅၉၊ ၃ ၁၀-၃၀၊ ၁၀၈-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-သံ ၁-၇၂-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ဘုတ္တဘုတ္တဋ္ဌာနေ (က)

တ္ထောဝတာ ပုရိသဘာဂေါ ဒေ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဂါထံ မာ ဝဒိတိ။ ရာဇာ တထေဝ သဏ္ဍာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “နခဋိကောဒနပရမတာယ သဏ္ဍာသိ”တိ။ ရတ္တညုတာယ ဝနိတံ သီလံ အဿ အတ္ထိတိ ဝနိတသီလော။ အပေါယုဇ္ဇနိ- ကေဟိ သီလေဟိတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေဟိ သီလံ အရိယံ သုဒ္ဓံ။ တေန ဝုတ္တံ “အရိယသီလော”တိ။ တဒေကံ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလံ။ တေန ဝုတ္တံ “ကုသလ- သီလော”တိ။

ဒုတိယကောသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဥပါလိဝဂ္ဂ

၁-ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဋ္ဌမေ^၁ အတ္ထဝသေတိ ဝုဒ္ဓိဝိသေသေ၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိ- ဟေတု အဓိဂမနိယေ ဟိတဝိသေသေတိ အတ္ထော။ အတ္ထောယေဝ ဝါ အတ္ထ- ဝသော၊ ဒသ အတ္ထေ ဒသ ကာရဏာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ အတ္ထော ဖလံ တဒနိနဝုတ္တိတာယ ဝသော တေဿာတိ အတ္ထဝသော၊ ဟေတူတိ ဝေမ္ပေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “ယေ မမ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓဟာတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ တေသံ တံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ယော စ တထာဂ- တဿ ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆတိ၊ တဿ တံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနေ အာဒီနဝန္တိ ဘဒ္ဒါလိသုတ္တေ ဝိယ အသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနေ အာဒီ- နဝံ ဒသေတွာ။ သုခဝိဟာရာဘာဝေ သဟဇီဝမာနဿ အဘာဝတော သဟဇီဝိတာပိ သုခဝိဟာရောဝ ဝုတ္တော။ သုခဝိဟာရော နာမ စတုန္တံ ဣရိယာ- ပထဝိဟာရာနံ ဖာသုတာ။

မင်္ဂုတန္တိ နိတ္ထေဇတံ။ ဝမ္ပေနာတိ အာဒီသု ဝမ္ပောတိ ဘူတံ ဝတ္ထု။ ဝိနယောတိ စောဒနာ စေဝ သာရဏာ စ။ သတ္ထုသာသနန္တိ ဥတ္တိသမ္ပဒါ စေဝ အနဿာ- ဝနသမ္ပဒါ စ။

ဝိယသီလာနန္တိ သိက္ခာကာမာနံ။ တေသံ ဟိ သီလံ ဝိယံ ဟောတိ။ တေန- ဝါဟ “သိက္ခာတ္တယပါရိပူရိယာ ဃဇ္ဇမာနာ”တိ။ သန္တိဒ္ဓမနာတိ သံသယံ

၁-သာရတ္ထ-၌ ၂-၃၃-ဝိဋ္ဌာဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

အာပဇ္ဇမနာ။ ဥဗ္ဗဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ ပိဋိတာ ဟောန္တိ။ သံဃကမ္မာနီတိ သတိပိ ဥပေါသထပဝါရဏာနံ သံဃကမ္မဘာဝေ ဂေါဗလီဗဒ္ဓဗ္ဗယေန ဥပေါသထံ ပဝါရဏဉ္စ ဌပေတွာ ဥပသမ္ပဒါဒိသေသသံဃကမ္မာနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမဂ္ဂါနံ ဘာဝေါ သာမဓိ။

“နာဟံ စုန္ဒ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံယေဝ အာသဝါနံ သံဝရာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ”တံ ဧတ္ထ ဝိဝါဒမူလဘူတာ ကိလေသာ အာသဝါတိ အာဂတာ။

“ယေန ဒေဝူပပတျဿ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယျံ၊ မနုဿတ္တဉ္စ အဗ္ဗဇေ။
တေ မယံ အာသဝါ ဒိဏာ၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ ဝိနဋိကတာ”တိ။—

ဧတ္ထ တေဘူမကံ ကမ္မံ အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ။ ဣဓ ပန ပရူပဝါဒဝိပုဋိသာရဝဓဇန္တာဒယော စေဝ အပါယဒုက္ခဘူတာ စ နာနပ္ပကာရာ ဥပဒ္ဓဝါ အာသဝါတိ အာဟ “အသံဝရေ ဌိတေန တသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ပတ္တဗ္ဗာ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဟိ ဘဂဝါ သိက္ခာပဒံ န စ ပညပေယျ၊ တတော အသဒ္ဓမ္ပပုဋိသေဝနအဒိန္နာဒါနပါဏာတိပါတာဒိဟေတု ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ပရူပဝါဒါဒယော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ နာနပ္ပကာရာ အနတ္တာ၊ ယေ စ တန္တိမိတ္တမေဝ နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တဿ ပဉ္စဝိဓဇန္တနကမ္မကာရဏာဒိဝသေန မဟာဒုက္ခာနဘဝနပ္ပကာရာ အနတ္တာ၊ တေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိသာတာယာ”တိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဝုစ္စတိ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေါ၊ တတ္ထဘဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ။ တေန ဝုတ္တံ “တသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ပတ္တဗ္ဗာ”တိ။ သမ္မုခေါ ဂရဟနံ အင်္ဂိတ္တိ၊ ပရမ္မုခေါ ဂရဟနံ အယသော။ အထဝါ သမ္မုခေါ ပရမ္မုခေါ ဂရဟနံ အင်္ဂိတ္တိ၊ ပရိဝါရဟာနိ အယသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာဂမနမဂ္ဂထကနာယာတိ အာဂမနဒ္ဓါရဝိဒဟနတ္ထာယ။ သမ္ပရေတဗ္ဗတော ပေစ္စ ဂန္တဗ္ဗတော သမ္ပရာယော၊ ပရလောကောတိ အာဟ “သမ္ပရာယေ နရကာဒိသု”တိ။

မေထုနာဒိနိ ရုဇ္ဇနဋ္ဌာနာနိ။ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ဒုဿနဋ္ဌာနာနိ။

သံဝရဝိနယောတိ သီလသံဝရော သတိသံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္စဝိဓော သံဝရော။ ယထာသကံ သံဝရိတဗ္ဗာနံ ဝိနေတဗ္ဗာနဉ္စ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ သံဝရဏတော သံဝရော၊ ဝိနယနတော ဝိနယောတိ

ဝုစ္စတိ။ ပဟာနဝိနယောတိ တဒဂ်ပ္ပဟာနံ ဝိက္ခန္ဓနပ္ပဟာနံ သမုစ္ဆေ-
ဒပ္ပဟာနံ ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ နိဿရဏပ္ပဟာနန္တိ ပဉ္စင်ဓံ ပဟာနံ ယသ္မာ
စာဂဋ္ဌေန ပဟာနံ၊ ဝိနယဋ္ဌေန ဝိနယော၊ တသ္မာ “ပဟာနဝိနယော”တိ
ဝုစ္စတိ။ သမထဝိနယောတိ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ။ ပညတ္တိဝိနယောတိ
သိက္ခာပဒမေဝ။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဟိ ဝိဇ္ဇမာနာယ ဧဝ သိက္ခာပဒသမ္ပ-
ဝတော ပညတ္တိဝိနယောပိ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ အနုဂ္ဂဟိတော ဟောတိ။
သေသမေတ္တ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဥပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါလိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အက္ခရာသဝဂ္ဂ

၁-ဝိဝါဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၁-၄၈။ ပဉ္စမဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ ဆဋ္ဌေ ခဏဘဂ်ရတာယ န
နိစ္စာ န ဝဂါတိ အနိစ္စာ။ တတော ဧဝ ပဏ္ဍိတေဟိ န ဣစ္စာ န ဥပဂန္တဗ္ဗာတိပိ
အနိစ္စာ။ သွာယံ နေသံ အနိစ္စဋ္ဌော ဥဒယဝယပရိစ္ဆိန္ဒတာယ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ
အာဟ “ဟုတ္တာ အဘာဝိနော”တိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝိနဿကာတိ အတ္ထော။
သာရရဟိတာတိ နိစ္စသာရဝသာရအတ္တသာရဝိရဟိတာ။ မုဿတိ ဝိသံဝါဒ-
နဋ္ဌေန မုဿ၊ ကေသေန အသုဘာဒိသဘာဝါ တေ ဗာလာနံ သုဘာဒိ-
ဘာဝေန ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ သုဘာဒိဂ္ဂဟဏဿ ပစ္စယဘာဝေန သတ္ထေ ဝိသံဝါဒေန္တိ။
တေနာဟ “နိစ္စသုဘသုခါ ဝိယာ”တိအာဒိ။ န ပဿနသဘာဝါတိ ခဏပ-
ဘဂ်ရတာဣတ္ထရပစ္စုပဋ္ဌာနတာယ ဒိဿမာနာ ဝိယ ဟုတ္တာ အဒဿနပကတိ-
ကာ။ ဧတေ ဟိ ခေတ္တံ ဝိယ ဝတ္ထု ဝိယ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဝိယ စ ပညာယိတွာပိ
ကတိပါဟေနေဝ သုပိနကေ ဒိဋ္ဌာ ဝိယ န ပညာယန္တိ။ သတ္တမဋ္ဌမာနိ
သုဝိညေယျာနိ။

ဝိဝါဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉-၅၀။ နဝမေ ပုနတ္တဝဒါနံ ပုနတ္တဝေါ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ ပုနတ္တဝေါ သီလမဿာတိ ပေါနောဘဝိကော၊ ပုနတ္တဝဒါယကောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပုနတ္တဝနိဗ္ဗတ္တကော” တိ။ ဘဝသင်္ခရဏကမ္မန္တိ ပုနတ္တဝနိဗ္ဗတ္တနကကမ္ပံ။ ဒသမေ နတ္ထိ ဝတ္တမ္ပံ။

သရီရဋ္ဌဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အက္ခောသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဍိတသက

(၆) ၁-သစိတ္တဝဂ္ဂ

၁-သစိတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၁-၆၀။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ ဒသမေ ပိတ္တံ သမုဋ္ဌာန-
 မေတေသန္တိ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ပိတ္တပစ္စယာပိတ္တဟေတုကာတိ အတ္ထော။
 သေဗ္ဗသမုဋ္ဌာနာဒီသုပိ ဒေဝေ နယော။ သန္တံပီတိကာတိ တိတ္ထန္တိ ပိတ္တာဒီနံ
 ကောပေန သမုဋ္ဌိတာ။ ဥတုပရိဏာမဇာတိ ဝိသဘာဂဥတုတော ဇာတာ။
 ဇင်္ဂလဒေသဝါသီနံ ဟိ အနူပဒေသေ ဝသန္တာနံ ဝိသဘာဂေါ စ ဥတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 အနူပဒေသဝါသီနံ ဇင်္ဂလဒေသေတိ ဧဝံ ပရသမုဋ္ဌတိရာဒိဝသေနပိ ဥတုဝိသ-
 ဘာဂတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ တတော ဇာတာတိ ဥတုပရိဏာမဇာ။ အတ္ထနော
 ပကတိစရိယာနံ ဝိသယာနံ ဝိသမံ ကာယပရိဟရဏဝသေန ဇာတာ ဝိသမ-
 ပရိဟာရဇာ။ တေနာဟ “အတိဝိရဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒီနာ ဝိသမပရိဟာရေန
 ဇာတာ”တိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန မဟာဘာရဝဟနသုမာကောဋ္ဌနာဒီနံ သင်္ဂဟော။
 ပရဿ ဥပက္ကမတော နိဗ္ဗတ္တာ ဩပက္ကမိကာ။ ဗာဟိရံ ပစ္စယံ အနပေက္ခိတွာ
 ကေဝလံ ကမ္မဝိပါကတောဝ ဇာတာ ကမ္မဝိပါကဇာ။ တတ္ထ ပုရိမေဟိ သတ္တဟိ
 ကာရဏေဟိ ဥပ္ပန္နာသာရိရိကာ ဝေဒနာ သက္ကာ ပဋိဗာဟိတုံ၊ ကမ္မဝိပါကဇာနံ
 ပန သဗ္ဗဘေသဇ္ဇာနိပိ သဗ္ဗပရိတ္တာနိပိ နာလံ ပဋိဗာတာယ။

သစိတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 သစိတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၇) ၂-ယမကဝဂ္ဂ

၁-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၇။ ဒုတိယဿ ပဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ သတ္တမေ နဋကပါနကေတိ
 ဧဝံနာမကေ နိဂမေ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ ၂ အမှာကံ ဗောဓိသတ္ထော ကပိယောနိယံ

၁-မလသသမုဋ္ဌတိရာဒိဝသေနပိ (သံ-၄ ၃-၁၂၁-ပိဋက)

၂-ဇာတက-၄ ၁-၁၀၆-ပိဋကဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နိဗ္ဗတ္တော မဟာကာယော ကပိရာဇော ဟုတွာ အနေကသတဝါနရသဟဿ-
 ပရိဝုတော ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိစရိ၊ ပညဝါ ခေါ ပန ဟောတိ မဟာပညော။ သော
 ပရိသံ ဧဝံ ဩဝေတိ “တာတာ ဣမသ္မိံ” ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိသဖလာနိ ဟောန္တိ၊
 အမနုဿပရိဂ္ဂဟိတာ ပေါက္ခရဏိကာ နာမ ဟောန္တိ၊ တုမေ ပုဗ္ဗေ ခါဒိတ-
 ပုဗ္ဗာဒေနဝ ဖလာနိ ခါဒထ၊ ဝိတပုဗ္ဗာနေဝ ပါနိယာနိ ပိဝထ၊ ဧတ္ထ ဝေါ ပဋိပုစ္ဆိ-
 တကိစ္စံ နတ္ထိ”တိ။ တေ အပိတပုဗ္ဗံ ဒိသ္မာ သဟသာဝ အပိဝိတွာ သမန္တာ
 ပရိဓာဝိတွာ မဟာသတ္တဿ အာဂမနံ ဩလောကယမာနာ နိသီဒိံသု။
 မဟာသတ္တော အာဂန္တာ “ကိ” တာတာ ပါနိယံ န ပိဝထာ”တိ အာဟ။
 တုမှာကံ အာဂမနံ ဩလောကေမာတိ။ “သာဓု တာတာ”တိ သမန္တာ
 ပဒံ ပရိယေသမာနော ဩတိဏ္ဏပဒံယေဝ အဒ္ဓသ၊ န ဥတ္တိဏ္ဏပဒံ။ အဒိသ္မာ
 “သပရိဿယာ”တိ အညာသိ။ တာဝဒေဝ စ တတ္ထ အဘိနိဗ္ဗတ္တအမနုဿော
 ဥဒကံ ဒွေဓာ ကတွာ ဥဋ္ဌာသိ သေတမုခေါ နီလကုစ္ဆိ ရတ္တဟတ္ထပါဒေါ
 မဟာဒါဋ္ဌိကော ဝန္တဒါဋ္ဌော ဝိရူပေါ ဗိဘန္တော ဥဒကရက္ခသော။ သော
 ဧဝမာဟ “ကဿာ ပါနိယံ န ပိဝထ၊ မရရံ ဥဒကံ ပိဝထ၊ ကိ” တုမေ ဧတဿ
 ဝစနံ သုဏာထာ”တိ။ မဟာသတ္တော အာဟ “တံ အဓိဝတ္တော အမနုဿော”တိ။
 အာမာဟန္တိ။ “တံ ဣမ ဩတိဏ္ဏေ လဘာသိ”တိ အာဟ။ အာမ တုမေ ပန
 သဗ္ဗေ ခါဒိဿာမိတိ။ န သက္ခိဿသိ ယက္ခာတိ။ ပါနိယံ ပန ပိဝိဿထာတိ။
 အာမ ပိဝိဿာမာတိ။ ဧဝံ သန္တေ ကေမ္ပိ ဝါနရံ န မုဋ္ဌိဿန္တိ။ “ပါနိယဉ္စ
 ပိဝိဿာမ၊ န စ တေ ဝသံ ဂမိဿာမိ”တိ နဠံ အာဟရာပေတွာ ကောဋိယံ
 ဂဟေတွာ ဓမိ။ သဗ္ဗော ကေစ္ဆိဗ္ဗေါ အဟောသိ။ တိရေ နိသီဒိတွာဝ ပါနိယံ
 ပိဝိ။ သေသဝါနရာနမ္ပိ ပါဋိယေက္ကံ နဠံ အာဟရာပေတွာ ဓမိတွာ အဒါသိ။
 သဗ္ဗေတေ ပဿန္တဿေဝ ပါနိယံ ပိဝိံသု။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ဒိသ္မာ ပဒမနုတ္တိဏ္ဏံ၊ ဒိသ္မာနော’တရိတံ ပဒံ။
 နဠေန ဝါရိံ ပိဿာမ၊ နေဝ မံ တံ ဝမိဿသိ”တိ ။

တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အဇ္ဇဒိဝသာ တသ္မိံ ဌာနေ နဠာ ကေစ္ဆိဒ္ဓါဝ
 ဟောန္တိ။ ဣမသ္မိံ ဟိ ကပ္ပေ ကပ္ပဋ္ဌိယပါဋိဟာရိယာနိ နာမ စန္ဒေ သသလက္ခဏံ၊
 ဝဇ္ဇဇာတကေ၊ သစ္စကိရိယဌာနေ အဂ္ဂိဇာလဿ အာဂမနုပစ္ဆေဒေါ၊ ဃဋိ-
 ကာရဿ မာတာပိတုနံ ဝသနဌာနေ အနောဝဿနံ၊ ပေါက္ခရဏိယာ တိရေ
 နဠာနံ ကေစ္ဆိဒ္ဓဘာဝေါတိ။ ဣတိ သာ ပေါက္ခရဏိ နဠေန ပါနိယဿ
 ပိဝိတတ္ထာ “နဠကပါနကာ”တိ နာမံ လဘိ။ အပရဘာဂေ တံ ပေါက္ခရဏိ”

၁-၃ ၅-၅-ပိဋကေ၊ ၂-၃ ၅-၁၀-ပိဋကေ၊ ၃-၃ ၅-၉-ပိဋကေ၊ ၄-မ ၂-၂၄၄-ပိဋကေ။

နိဿာယ နိဂမော ပတိဋ္ဌာသိ၊ တဿပိ “နဠကပါန”န္တေဝ နာမံ ဇာတံ။ တံ ပန သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “နဠကပါနေ”တိ။ ပလာသဓနေတိ ကိံသုကဝနေ။

တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ ဗျာပနိစ္ဆာယံ ဣဒံ အာမေဒိတဝစနန္တိ ဒဿေတုံ “ယံ ယံ ဒိသ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အနုဝိလောကေတွာတိ ဧတ္ထ အနု- သဒ္ဓေါ “ပရိ”တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထောတိ အာဟ “တတော တတော ဝိလော- ကေတွာ”တိ။ ကဿာ အာဂိလာယတိ ကောဋိသဟဿဟတ္ထိနာဂါနံ ဗလံ ဓာရေန္တဿာတိ စောဒကဿ အဓိပ္ပာယော။ အာစရိယော ပနဿ “ဧသ သင်္ခါရာနံ သဘာဝေါ၊ ယဒိဒံ အနိစ္စတာ။ ယေ ပန အနိစ္စာ၊ တေ ဧကန္တေနဝ ဥဒယဝယပ္ပဋိပိဋိတတာယ ဒုက္ခာ ဧဝ။ ဒုက္ခသဘာဝေသု တေသု သတ္ထုကာယေ ဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ” အယံ ပစ္စယော”တိ ဒဿေတုံ “ဘဂဝတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိဋ္ဌိဝါတော ဥပ္ပန္နိ၊ သော စ ခေါ ပုဗ္ဗေကတကမ္မပစ္စယာ။ ဧတ္တာဟ “ကိံ ပန တံ ကမ္မံ၊ ယေန အပရိမာဏကာလံ သက္ကစ္စံ ဥပစိတဝိပုလပုညသမ္ဘာရော သတ္တာ ဧဝရူပံ ဒုက္ခဝိပါကမနုဘဝတိ”တိ? ဝုစ္စတေ—အယမေဝ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တ- ဘူတော အတိတဇာတိယံ မလ္လပုတ္တော ဟုတွာ ပါပဇနသေဝီ အယောနိသော- မနသိကာရဗဟုလော စရတိ။ သော ဧကဒိဝသံ နိဗ္ဗုဒ္ဓေ ဝတ္တမာနေ ဧကံ မလ္လပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဂါဠတရံ နိဗ္ဗိဠေသိ။ တေန ကမ္မေန ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာပိ ဒုက္ခမနုဘဝိ။ ယထာ စေတံ၊ ဧဝံ စိဉ္စမာဏဝိကာဒိနိဗ္ဗိတ္တိနံ ယာနိ ဘဂဝတော အပ္ပက္ခာနာဒိနိ ဒုက္ခာနိ၊ သဗ္ဗာနိ ပုဗ္ဗေကတဿ ဝိပါကာဝသေသာနိ၊ ယာနိ ကမ္မပိလောတိကာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ အပဒါနေ၊—

“အနောတတ္ထသရာသန္ဓေ၊ ရမဏီယေ သိလာတလေ။
နာနာရတနပဇ္ဇောတေ၊ နာနာဂန္ဓဝနန္တရေ။

မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ပရေတော လောကနာယကော။
အာသိနော ဗျာကရိ တတ္ထ၊ ပုဗ္ဗကမ္မာနိ အတ္တနော။

သုဏာထ ဘိက္ခဝေါ မယံ၊ ယံ ကမ္မံ ပကတံ မယာ။
ပိလောတိကဿ ကမ္မဿ၊ ဗုဒ္ဓတ္ထေပိ ဝိပစ္စတိ။

၁။ မုနာဋိ နာမဟံ ဓုတ္တော၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ သုရဘိံ၊ အပ္ပာစိက္ခိံ အဒုသကံ။

၁-သဗ္ဗကာယဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ (ဏ) ၂-၃ ၃-၃၄၆-ပိဋေ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ နိရယေ သံသရိံ စိရံ။
 ဗဟူ ဝဿသဟဿာနိ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒေသိ ဝေဒနံ။
 တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ ဣဓ ပစ္စိမကေ ဘဝေ။
 အဗ္ဘက္ခာနံ မယာ လဒ္ဓိံ၊ သုန္ဒရိကာယ ကာရဏာ။

၂။ သဗ္ဗာဘိဘုဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ နန္ဒော နာမာသိ သာဝကော။
 တံ အဗ္ဘက္ခာယ နိရယေ၊ စိရံ သံသရိတံ မယာ။
 ဒသ ဝဿသဟဿာနိ၊ နိရယေ သံသရိံ စိရံ။
 မနုဿဘာဝံ လဒ္ဓါဟံ၊ အဗ္ဘက္ခာနံ ဗဟုံ လဘိံ။
 တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ စိဉ္စမာဏဝိကာ မမံ။
 အဗ္ဘာစိက္ခိ အဘူတေန၊ ဇနကာယဿ အဂ္ဂတော။

၃။ ဗြာဟ္မဏော သုတဝါ အာသိံ၊ အဟံ သက္ကတပူဇိတော။
 မဟာဝနေ ပဉ္စသတေ၊ မန္တေ ဝါစေသိ မာဏဝေ။
 တတ္ထာဂတော ဣသိ ဘိမော၊ ပဉ္စာဘိညော မဟိဒ္ဓိကော။
 တဉ္စာဟံ အာဂတံ ဒိသွာ၊ အဗ္ဘာစိက္ခိ အဒုသကံ။
 တတောဟံ အဝစံ သိဿေ၊ ကာမဘောဂီ အယံ ဣသိ။
 မယုဗ္ဗိ ဘာသမာနဿ၊ အနုမောဒိံသု မာဏဝါ။
 တတော မာဏဝကာ သဗ္ဗေ၊ ဘိက္ခမာနံ ကုလေ ကုလေ။
 မဟာဇနဿ အာဟံသု၊ ကာမဘောဂီ အယံ ဣသိ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာ ဣမေ။
 အဗ္ဘက္ခာနံ လဘုံ သဗ္ဗေ၊ သုန္ဒရိကာယ ကာရဏာ။

၄။ ဝေမာတုဘာတရံ ပုဗ္ဗေ၊ ဓနဟေတု ဟနိံ အဟံ။
 ပက္ခိပိံ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိံ၊ သိလာယ စ အပိံသယိံ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဒေဝဒတ္တော သီလံ ဒိပိ။
 အင်္ဂုဋ္ဌံ ပိံသယီ ပါဒေ၊ မမ ပါသာဏသက္ခရာ။

၅။ ပုရေဟံ ဒါရကော ဗုဒ္ဓော၊ ကိဋ္ဌမာနော မဟာပထေ။
 ပဂ္ဂေကဗုဒ္ဓိံ ဒိသွာန၊ မဂ္ဂေ သကလိကံ ဒိပိံ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဣဓ ပစ္စိမကေ ဘဝေ။
ဝဓတ္ထံ မံ ဒေဝဒတ္တော၊ အဘိဓာရေ ပယောဇယိ။

၆။ ဟတ္ထာရောဟော ပုရေ အာသိံ၊ ပစ္စေကမုနိမုတ္တမံ။
ပိဏ္ဍာယ ဝိစရန္တံ တံ၊ အာသာဒေသိံ ဂဇေနဟံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဘန္တော နာဠာဂိရိ ဂဇော။
ဂိရိဗ္ဗဇေ ပုရဝရေ၊ ဒါရုဏော သမုပါဂမိ။

၇။ ရာဇာဟံ ပတ္တိဝေါ အာသိံ၊ သတ္တိယာ ပုရိသံ ဟနိံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ နိရယေ ပစ္စိသံ ဘုသံ။
ကမ္မုနော တဿ သေသေန၊ ဣဒါနိ သကလံ မမ။
ပါဒေ ဆဝိံ ပကပ္ပေသိ၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။

၈။ အဟံ ကေဝဠဂါမသ္မိံ၊ အဟံ ကေဝဠဒါရကော။
မစ္ဆကေ ဃာတိတေ ဒိသ္မာ၊ ဇနယိံ သောမနဿကံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ သီသဒုက္ခံ အဟူ မမ။
သဗ္ဗေ သက္ကာ စ ဟညိံသု၊ ယဒါ ဟနိံ ဝိဠုဘော။

၉။ ဖုဿဿာဟံ ပါဝစနေ၊ သာဝကေ ပရိဘာသယိံ။
ယဝံ ခါဒထ ဘုဠထ၊ မာ စ ဘုဠထ သာလယော။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ တေမာသံ ခါဒိတံ ယဝံ။
နိမန္တိတော ပြာဟ္မဏေန၊ ဝေရဠာယံ ဝသိံ တဒါ။

၁၀။ နိဗ္ဗုဒ္ဓေ ဝတ္တမာနမ္ပိ၊ မလ္လပုတ္တံ နိဟေဋ္ဌယိံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ပိဋ္ဌိဒုက္ခံ အဟူ မမ။

၁၁။ တိကိစ္ဆကော အဟံ အာသိံ၊ သေဠိပုတ္တံ ဝိရေစယိံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဟောတိ ပက္ခန္ဓိကာ မမ။

၁၂။ အဝစာဟံ ဇောတိပါလော၊ သုဂတံ ကဿပံ တဒါ။
ကုတော န ဗောဓိ မုဏ္ဍဿ၊ ဗောဓိ ပရမဒုလ္လဘာ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ အစရိံ ဒုက္ကရံ ဗဟံ။
ဆဗ္ဗဿာနုရုဝေလာယံ၊ တတော ဗောဓိမပါပုဏိံ။

နာဟံ ဧတေန မဂ္ဂေန၊ ပါပုဏိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
 ကုမ္ပဂ္ဂေန ဂဝေသိဿံ၊ ပုဗ္ဗကမ္မေန ဝါရိတော။
 ပုညပါပပရိက္ခိဏော၊ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတော။
 အသောကော အနုပါယာသော၊ နိဗ္ဗာယိဿမနာသဝေါ။
 ဧဝံ ဇိနော ဝိယာကာသိ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ အဂ္ဂတော။
 သဗ္ဗဘိညာဗလပ္ပတ္တော၊ အနောတတ္ထေ မဟာသရေ”တိ”။
 အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမကထာဝတ္ထုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၉-၇၀။ နဝမေ၊ ဒုဂ္ဂတိတော သံသာရတော စ နိယျာတိ ဧတေနာတိ
 နိယျာနံ၊ သဂ္ဂမဂ္ဂေါမောက္ခမဂ္ဂေါစ။ တံ နိယျာနံ အရဟတိ၊ နိယျာနေ ဝါ နိယုတ္တာ၊
 နိယျာနံ ဝါ ဖလဘူတံ ဧတိဿာ အတ္ထိတိ နိယျာနိကာ။ ဝစီဒုစ္စရိတသံကိလေ-
 သတော နိယျာတိတိ ဝါ ဤကာရဿ ရဿတ္ထံ၊ ယကာရဿ စ ကကာရံ ကတွာ
 နိယျာနိကာ၊ စေတနာယ သဒ္ဓိံ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိ။ တပ္ပဋိပက္ခတော
 အနိယျာနိကာ၊ တဿာ ဘာဝေါ အနိယျာနိကတ္တံ၊ တသ္မာ အနိယျာနိကတ္တာ။
 တိရစ္ဆာနဘူတန္တိ တိရောကရဏဘူတံ။ ဂေဟသီတကထာတိ ဂေဟပုဋိ-
 သံယုတ္တာ။ ကပ္ပဋ္ဌာနဘာဝေတိ အနိစ္စတာပဋိသံယုတ္တစတုသစ္စကမ္ပဋ္ဌာန-
 ဘာဝေ။

သဟ အတ္ထေနာတိ သာတ္ထကံ၊ ဟိတပ္ပဋိသံယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ “သုရာ-
 ကထာ”တိပိ ပါဠိတိ အာဟ “သုရာကထန္တိ ပါဠိယံ ပနာ”တိ။ သာ
 ပနေသာ ကထာ “ဝေရူပါ နဝသုရာ ဝိတာ ရတိဇနနိ ဟောတိ”တိ
 အဿာဒဝသေန န ဝဇ္ဇတိ၊ အာဒိနဝဝသေန ပန “ဥမ္မတ္တကသံဝတ္တနိကာ”တိ-
 အာဒိနာ နုယေန ဝဇ္ဇတိ။ တေနာဟ “အနေကဝိဓံ။ ပ။ အာဒိနဝဝသေန
 ဝဇ္ဇတိ”တိ။ ဝိသိခါတိ ဃရသန္ဓိဝေသော။ ဝိသိခါဂဟဏေန စ တဋ္ဌိဝါသိနော
 ဂဟိတာ “ဂါမော အာဂတော”တိအာဒိသု ဝိယ။ တေနေဝါဟ “သုရာ
 သမတ္တာ”တိ စ “သဒ္ဓါ ပသန္တာ”တိ စ။ ကုမ္ပဋ္ဌာနပ္ပဒေသေန ကုမ္ပ-
 ဒါသိယော ဝုတ္တာတိ အာဟ “ကုမ္ပဒါသိကထာ ဝါ”တိ။

၁-၃ ၃-၃၅၀-ပိဋက အပဒါနေ။
 ၂-ဒီ-ဋီ ၁-၂၈၊ သီ-ဋီ (နဝ) ၁-၃၆၆၊ သံ-ဋီ ၂-၅၃၉-ပိဋကဒီသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ရာဇကထာဒိပုရိမကထာယ၊ လောကက္ခာယိကာဒိပစ္စိမကထာယ ဝါ ဝိနိ-
မုတ္တာ ပုရိမပစ္စိမကထာ ဝိမုတ္တာ။ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌိတိသံဟာရာဒိဝသေန လောကံ
အက္ခာယတိတိ လောကက္ခာယိကာ။ အသုကေန နာမာတိ ပဇာပတိနာ
ဗြဟ္မနာ၊ ဣဿရေန ဝါ။ ဝိတဏှသလ္လာပကထာတိ “အဋ္ဌိနံ သေတတ္တာ
သေတောတိ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ ပတ္တာနံ ကာဠတ္တာ ကာဠောတိ ပန ဝတ္တဗ္ဗော”တိ
ဝေမာဒိကာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန “သေလပုပ္ဖလကာနိ ဝိယ ဇီဝိဒါဝိရပါရယတ္ထိ-
ဝိသာလာ နတ္ထိ ယံ ယော ကောစိ တိရိယာမာနာ ကတတ္တာ”တိ ဝေမာဒိနံ
သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သာဂရဒေဝေနာတိ သာဂရပုတ္တရာဇုဟိ။ ခတောတိ
တေ ကေဝစနံ တေဟိ ပစ္စေကံ ခတတ္တာ “သာဂရဒေဝေန ခတတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။
သဟမုဒ္ဒါ သမုဒ္ဒေါတိ ဝုတ္တော။ ဘဝတိ ဝဒ္ဓတိ ဧတေနာတိ ဘဝေါ။ ဘဝါ-
ဘဝါ ဟောန္တိတိ ဣတိဘဝါဘဝကထာ။ ဣတ္ထ စ ဘဝေါတိ သဿတံ၊ အဘ-
ဝေါတိ ဥစ္ဆေဒံ။ ဘဝေါတိ ဝုဒ္ဓိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ။ ဘဝေါတိ ကာမသုခံ၊
အဘဝေါတိ အတ္တကိလမထောတိ ဣတိ ဣမာယ ဆဗ္ဗိဓာယ ဣတိဘဝါ-
ဘဝကထာယ သဒ္ဓိံ ဗာတ္ထိံသ တိရစ္ဆာနကထာ နာမ ဟောန္တိ။ အထ ဝါ
ပါဠိယံ သရူပတော အနာဂတာပိ အရညပဗ္ဗတနဒီဒိပကထာ ဣတိသဒ္ဓေန
သင်္ဂဟိတွာ ဗာတ္ထိံသ တိရစ္ဆာနကထာ ဝုတ္တာ။ ဒသမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဌမကထာဝတ္ထုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ယမကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဂ) ၃-အာကံဝဂ္ဂ

၁-အာကံသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁-၇၄။ တတိယဿ ပဌမေ သီလဿ အနဝသေသသမာဒါနေန
အခဏာဒိဘာဝါပတ္တိယာ^၁ စ ဗရိပုဏ္ဏသီလာ။ သမာဒါနတော ပဌာယ
အဝိစ္စန္တနတော သီလသမာဓိနော။ ဧတ္တာဝတာ ကိရာတိ^၂ ကိရ-သဒ္ဓေါ အရုစိ-
သူစနတ္ထော။ တေနေတ္ထ အာစရိယဝါဒဿ အတ္တနော အရုစနဘာဝံ ဒီပေတိ။
သဗ္ဗန္တသီလာတိ အနာမဋ္ဌဝိသေသံ သာမညတော သီလသင်္ခေပေန ဂဟိတံ။
တဉ္စ စတုဗ္ဗိဓန္တိ အာစရိယတ္ထေရော “စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဥဒ္ဓိသိတွာ”တိ အာဟ။

၁-တ္ထ အာကာရပါဌော ဝိညူဟိ သောဓေတဗ္ဗော။ ၂-အံ-ဇိ ၂-၃၄-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

တတ္ထာတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ။ ဇေဋ္ဌကံသီလန္တိ^၁ ပဓာနသီလံ။ ဥဘယတ္ထာတိ ဥဒ္ဓေသနိဒ္ဓေသေ။ ဣဓ နိဒ္ဓေသေ ဝိယ ဥဒ္ဓေသေပိ ပါတိမောက္ခသံဝရော ဘဂဝတာ ဝုတ္တော “သမ္ဗန္ဓသီလာ”တိ ဝုတ္တတ္ထာတိ အဓိပ္ပါယော။ သီလဂ္ဂဟဏံ ဟိ ပါဠိယံ ပါတိမောက္ခသံဝရဝသေန အာဂတံ။ တေနာဟ “ပါတိမောက္ခ-သံဝရောယေဝါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အဝဓာရဏေန ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ ကေ-ဒေသေန ပါတိမောက္ခန္တောဂဓတံ ဒီပေတိ။ တထာ ဟိ အနောလောကိယော-သောကနေ အာဇီဝဟေတု ဆသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမေ ဂိလာနပစ္စယဿ အပစ္စ-ဝေက္ခိတပရိဘောဂေ စ အာပတ္တိ ဝိဟိတာတိ။ တိဏ္ဍံတိ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလာဒိနိ။ သီလန္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထိတိ သီလပရိယာယေန တေသံ ကတ္ထမိ သုတ္တေ ဂဟိတဋ္ဌာနံ နာမ ကိံ အတ္ထိ ယထာ ပါတိမောက္ခသံဝရောတိ အာစရိယဿ သမ္မုခတ္တာ အပ္ပဋိက္ခိပန္နောဝ ဥပစာရေန ပုစ္ဆန္တော ဝိယ ဝဒတိ။ တေနာဟ “အနနုဇာနန္တော”တိ။ ဆဒ္ဓါရရက္ခာမတ္တကမေဝါတိ တဿ သလ္လဟုက-ဘာဝမာဟ စိတ္တာမိဋ္ဌာနမတ္တေန ပဋိပါကတိကဘာဝါပတ္တိတော။ ဣတရေသုပိ ဒေသေ နယော။ ပစ္စယုပ္ပတ္တိမတ္တန္တိ ဖလေန ဟေတု ဒေသေတိ။ ဥပ္ပါဒန-ဟေတုကာ ဟိ ပစ္စယာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဣဒမတ္တန္တိ ဣဒံ ပယောဇနံ ဣမဿ ပစ္စယဿ ပရိဘူဇနေတိ အဓိပ္ပါယော။ နိပ္ပရိယာယေနာတိ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ တိဏ္ဍံ ပဓာနဿ သီလဿ ပရိဝါရဝသေန ပဝတ္တိယာ ပရိယာယသီလာနိ နာမာတိ ဒေသေတိ။

ဣဒါနိ ပါတိမောက္ခသံဝရသေသဝ ပဓာနဘာဝံ ဗျတိရေကတော အန္ဓ-ယတော စ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော။ သေသာနိတိ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ။ တသေဝါတိ “သမ္ဗန္ဓ-သီလာ”တိ ဣတ္ထ ယံ သီလံ ဝုတ္တံ၊ တသေဝ။ သမ္ဗန္ဓပါတိမောက္ခာတိ ဣတ္ထ ပါတိမောက္ခဂ္ဂဟဏေန ဝေဝစနံ ဝတွာ တံ ဝိတ္တာရေတွာ ။ပ။ အာဒိမာဟ။ ယထာ အညတ္တာပိ “ဣဓ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ”တိ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ ဒေသနာယ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ သီလံ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ”တိ^၂ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ။ ကဿ အာရဒ္ဓန္တိ ဒေသနာယ ကာရဏပုစ္ဆာ။ ‘သီလာနိသံသဒဿနတ္ထန္တိ ပယောဇနနိဒ္ဓေသေ။ “သီလာနိသံသဒဿနတ္ထ”န္တိ ဟိ ဣတ္ထ ဗျတိရေကတော ယံ သီလာနိသံသဿ အဒဿနံ၊ တံ ဣမိဿာ ဒေသနာယ ကာရဏန္တိ ကဿ အာရဒ္ဓန္တိ? ဝေနယျာနံ သီလာနိသံသဿ အဒဿနတောတိ အတ္ထတော

၁-သံ-ဋီ ၂-၄၇၄-ပိဋ္ဌာဒိသု ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-အဘိ ၂-၂၅၃-ပိဋ္ဌေ ဈာနဝိဘာဝေ။

အာပန္နော ဧဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “သစေဝိ”တိအာဒိ။ ‘သီလာနိသံသ-
ဒဿနတ္ထန္တိ ပန ဣမဿ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “တေသ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာနိ-
သံသောတိ ဥဒယော။ “သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ
မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိအာဒိသု^၂ ပန ဝိပါကဗလမ္ပိ
“အာနိသံသော”တိ ဝုတ္တံ။ ကော ဝိသေသောတိ ကော ဗလဝိသေသော။ ကာ
ဝနီတိ ကော အပ္ပဒယော။ ဝိဇ္ဇမာနောပိ ဂုဏော ယာထာဝတော
ဝိဘာဝိတော ဧဝ အဘိရုစိံ ဥပ္ပါဒေတိ, န အဝိဘာဝိတော၊ တသ္မာ
ကေန္တတော အာနိသံသကိတ္တနံ ဣန္ဒြိယဗ္ဗမေဝါတိ ဒဿေတုံ “အပ္ပေဝ
နာမာ”တိအာဒိမာဟ။

ဝိယောတိ ဝိယာယိတဗ္ဗော။ ဝိယဿ နာမ ဒဿနံ ကေန္တတော အဘိ-
နန္ဒိတဗ္ဗံ ဟောတိတိ အာဟ “ဝိယစက္ခုဟိ သပ္ပဿိတဗ္ဗော”တိ။ ဝိတိ-
သမုဋ္ဌာနပ္ပသန္ဓသောမ္ပရူပပရိဂ္ဂဟံ ဟိ စက္ခု “ဝိယစက္ခု”တိ ဝုစ္စတိ။ တေသန္တိ
သဗြဟ္မစာရိနံ။ မနဝဇုနကောတိ ဝိတိမနဿ ပရိဗြူဟနတော ဥပရူပရိ
ဝိတိစိတ္တဿေဝ ဥပ္ပါဒနကော။ ဂရုဋ္ဌာနိယောတိ ဂရုကရဏဿ ဌာနဘူတော။
ဇာနံ ဇာနာတိတိ ဣဏေန ဇာနိတဗ္ဗံ ဇာနာတိ။ ယထာ ဝါ အညေ
အဇာနန္တာပိ ဇာနန္တာ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ၊ န ဧဝမယံ၊ အယံ ပန ဇာနန္တော
ဧဝ ဇာနာတိ။ ပဿိ ပဿတိတိ ဒဿနဘူတေန ပညာစက္ခုနာ ပဿိတဗ္ဗံ
ပဿတိ၊ ပဿန္တော ဧဝ ဝါ ပဿတိ။ ဧဝံ သမ္ဘာဝနိယောတိ ဧဝံ
ဝိညုတာယ ပဏ္ဍိတဘာဝေန သမ္ဘာဝေတဗ္ဗော။ ‘သီလေသွေဝဿ ပရိ-
ပူရကာရီတိ သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဧဝ ဘဝေယျာတိ။ ဧဝံ ဥတ္တရပဒါဝ-
ဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိ ဣမိနာ ပဒေန ဥပရိသိက္ခာဒ္ဓယံ အနိဝတ္တိတမေဝ
ဟောတိ။ ယထာ ပန သီလေသု ပရိပူရကာရီ နာမ ဟောတိ၊ တံ ဖလေန
ဒဿေတုံ “အဇ္ဈတ္တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနာမိဋ္ဌာနသမာဓိသံဝတ္တနိကတာယ
ဟိ ဣဓ သီလဿ ပါရိပူရီ၊ န ကေဝလံ အခဏ္ဍာဒိဘာဝမတ္တံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ
“ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အခဏ္ဍာနိ ။ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ”တိ။ ဧဝေ
ကတွာ ဥပရိသိက္ခာဒ္ဓယံ သီလဿ သမ္ဘာရဘာဝေန ဂဟိတန္တိ သီလဿေ-
ဝေတ္ထ ပဓာနဂ္ဂဟဏံ သိဗ္ဗံ ဟောတိ။ သီလာနုရက္ခကာ ဟိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ-
သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟာ။ အနုနေနာတိ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေန၊ ကဿစိ ဝါ အဟာပနေန
ဥပပန္နေန။ အာကာရေနာတိ ကရဏေန သမ္ဘာဒနေန။

၁-ဒိ ၃-၁၅၇၊ အံ ၂-၂၂၂၊ ဝိ ၃-၃၂၂-ဝိဇ္ဇေသံ။

အဗ္ဗတ္တန္တိ ဝါ အတ္တနောတိ ဝါ ဧကံ ကေတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။ ဘုမ္မတ္ထေ စေတံ၊ “သမထ”န္တိ ဥပယောဂဝစနံ “အနူ”တိ ဣမိနာ ဥပသဂ္ဂေန ယောဂေ သိဒ္ဓန္တိ အာဟ “အတ္တနော စိတ္တသမထေ ယုတ္တော”တိ။ တတ္ထ စိတ္တသမထေတိ စိတ္တဿ သမာဓာနေ။ ယုတ္တောတိ အဝိယုတ္တော ပသုတော။ ယော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဈာနဘာဝနာယ အနနုယုတ္တော၊ သော တံ ဗဟိ နိဟရတိ နာမ။ ယော အာရဘိတွာ အန္တရာ သင်္ကေတံ အာပဇ္ဇတိ၊ သော တံ ဝိနာသေတိ နာမ။ ယော ပန ဤဒိသော အဟုတွာ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ သော အနိရာကတဇ္ဈာနောတိ ဒဿေန္တော “ဗဟိ အနိဟဒုဇ္ဈာနော”တိ အာဒိမာဟ။ နိဟရဏဝိနာသတ္ထံ ဟိ ဣဒံ နိရာကရဏံ နာမ။ “ထမ္ဘံ နိရံကတွာ နိဝါတဝုတ္တိ”တိ-အာဒိသု စဿံ ပယောဂေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သတ္တဝိဓာယ အနုပဿနာယာတိ ဧတ္ထ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာတိ ဣမာ သတ္တဝိဓာ အနုပဿနာ။ သုညာဂါရဂတော ဘိက္ခု တတ္ထ လဒ္ဓကာယဝိဝေကတာယ သမထဝိပဿနာဝသေန စိတ္တဝိဝေကံ ပရိမြူဟေန္တော ယထာနုသိဋ္ဌပဋိပတ္တိယာ လောကံ သာသနဉ္စ အတ္တနော ဝိသေသာမိဂမဋ္ဌာနဘူတံ သုညာဂါရဉ္စ ဥပသောဘယမာနော ဂုဏဝိသေသာမိဋ္ဌာနဘာဝါပါဒနေန ဝိညာနံ အတ္ထတော တံ မြူဟေန္တော နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “မြူဟေတာ သုညာဂါရန”န္တိ။ တေနာဟ “ဧတ္ထ စာ”တိ အာဒိ။ ကေဘူမကာဒိပါသာဒေ ကုရုမာနေောပိ ပန နေဝ သုညာဂါရနံ မြူဟေတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သုညာဂါရဂဟဏေန စေတ္ထ အရညရုက္ခမူလာဒိ သဗ္ဗံ ပဓာနာနုယောဂက္ခမံ သေနာသနံ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တ္ထောဝတာ ယထာ တဏှာဝိစရိတဒေသနာ ပဌမံ တဏှာဝသေန အာရဒ္ဓါဝိ တဏှာပဒဋ္ဌာနတ္တာ မာနဒိဋ္ဌိနံ မာနဒိဋ္ဌိယော ဩသရိတွာ ကမေန ပပဉ္စတ္တယဒေသနာ^၂ ဇာတာ၊ ဝေမယံ ဒေသနာ ပဌမံ အဓိသီလသိက္ခာဝသေန အာရဒ္ဓါဝိ သီလပဒဋ္ဌာနတ္တာ သမထဝိပဿနာနံ သမထဝိပဿနာယော ဩသရိတွာ ကမေန သိက္ခာတ္တယဒေသနာ ဇာတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ ဟိ “သီလေသွေဝဿ ပရိပူရကာရိ”တိ တ္ထောဝတာ အဓိသီလသိက္ခာဝုတ္တာ၊ “အဗ္ဗတ္တံ စေတောသမထမနုယုတ္တော အနိရာကတဇ္ဈာနော”တိ တ္ထောဝတာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ “ဝိပဿနာယ သမန္နာဂတော”တိ တ္ထောဝတာ အဓိပညာသိက္ခာ။ “မြူဟေတာ သုညာဂါရန”န္တိ ဣမိနာ ပန သမထဝသေန

၁-၃ ၁-၃၂၇-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၂-သိက္ခာတ္တယဒေသနာ (က) မ-ဋ္ဌာ-၁၆၂-ပိဋေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

သုညာဂါရဝစုနေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ ဝိပဿနာဝသေန အဓိပညာသိက္ခာတိ ဧဝံ
ဒွေပိ သိက္ခာ သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာ။ ဧတ္ထ စ “အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထ-
မနုယုတ္တော အနိရာကတဇ္ဈာနော”တိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ သီလာနုရက္ခိကာ ဧဝ
စိတ္တေကဂ္ဂတာ ကထိတာ၊ “ဝိပဿနာယာ”တိ ဣမိနာ ပဒေန သီလာနုရက္ခိ-
ကော သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟော။

ကထံ စိတ္တေကဂ္ဂတာ သီလမနုရက္ခိတိ? ယဿ ဟိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ နတ္ထိ၊
သော ဗျာဓိမိ ဥပ္ပန္နေ ဝိဟညတိ၊ သော ဗျာဓိဝိဟတော ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော သီလံ
ဝိနာသေတွာပိ ဗျာဓိဝုပသမံ ကတ္တာ ဟောတိ။ ယဿ ပန စိတ္တေကဂ္ဂတာ
အတ္ထိ၊ သော တံ ဗျာဓိဒုက္ခံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာ-
ပန္နက္ခဏေ ဒုက္ခံ ဒူရဂတံ ဟောတိ၊ ဗလဝတရံ သုခမုပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံစိတ္တေကဂ္ဂတာ
သီလမနုရက္ခိတိ။ ကထံ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟော သီလမနုရက္ခိတိ? ယဿ ဟိ သင်္ခါရပရိဂ္ဂ-
ဟော နတ္ထိ၊ တဿ “မမ ရူပံ မမ ဝိညာဏ”န္တိ အတ္တဘာဝေ ဗလဝမမတ္တံ ဟောတိ၊
သော တထာရူပေသု ဒုဗ္ဘိက္ခုဗျာဓိဘယာဒိသု သမ္ပတ္တေသု သီလံ နာသေတွာပိ
အတ္တဘာဝံ ပေါသေတာ ဟောတိ။ ယဿ ပန သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟော အတ္ထိ၊ တဿ
အတ္တဘာဝေ ဗလဝမမတ္တံ ဝါ သိနေဟော ဝါ န ဟောတိ၊ သော တထာ-
ရူပေသု ဒုဗ္ဘိက္ခုဗျာဓိဘယာဒိသု သမ္ပတ္တေသု သစေပိဿ အန္တာနိ ဗဟိ နိက္ခမန္တိ၊
သစေပိ ဥဿုဿတိ ဝိသုဿတိ၊ ခဏှာခဏှိကော ဝါ ဟောတိ သတဓာပိ
သဟဿဓာပိ၊ နေဝ သီလံ ဝိနာသေတွာ အတ္တဘာဝံ ပေါသေတာ ဟောတိ။
ဧဝံ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟော သီလံ အနုရက္ခိတိ။

“ဗြူဟေတာ သုညာဂါရာန”န္တိ ဣမိနာ ပန တဿေဝ ဥဘယဿ
ဗြူဟနာ ဝစုနာ သာတစ္ဆကိရိယာ ဒဿိတာ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ယသ္မာ “သဗြဟ္မ-
စာရိနံ ပိယော စဿံ ။ ပ။ ဘာဝနိယော စာ”တိ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မေ
အာကင်္ခန္တေန နတ္ထညံ ကိဉ္စိ ကာတဗ္ဗံ၊ အညဒတ္ထု သီလာဒိဂုဏသမန္ဓာဂတေ-
နေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဤဒိသော ဟိ သဗြဟ္မစာရိနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ
ဂရ ဘာဝနိယော။ ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ—

“သီလဒဿနသမ္ပန္နံ၊ ဓမ္မဋ္ဌံ သစ္စဝေဒိနံ။
အတ္တနော ကမ္မ ကုဗ္ဗာနံ၊ တံ ဇနော ကုရုတေ ပိယ”န္တိ ။

တသ္မာ “အာကင်္ခေယျ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဗြဟ္မစာရိနံ ပိယော စဿံ ။ ပ။
သီလေသွေဝဿ ပရိပူရကာရိ။ ပ။ သုညာဂါရာန”န္တိ ဝတွာ ဣဒါနိ ယသ္မာ

၁-ဒုရာပဂတံ (မ-၄ ၁-၁၆ ၂-ပိဋေ) ၂-၃ ၁-၄၅-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

ပစ္စယလာဘာဒိ° ပတ္တယန္တေနပိ ဣဒမေဝ ကရဏီယံ၊ န အညံ ကိဉ္စိ၊ တသ္မာ “အာကဇံယျ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု လာဘီ အဿ” န္တိအာဒိမာဟ။ လာဘီ အဿန္တိ လာဘာသာယ သံဝရသီလပရိပူရဏံ ပါဠိယံ အာဂတံ။ ကိမိဒိသံ ဘဂဝါ အနုဇာနာတိတိ? န ဘဂဝါ သဘာဝေန ဤဒိသံ အနုဇာနာတိ၊ မဟာကာရဏိကတာယ ပန ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “န ဘဂဝါ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာသေသနံ ဆိန္နကထော၊ န ဝါစံ ပယုတ္တံ ဘဏေတိ ဆိန္နကထော မူဂေါ ဝိယ ဟုတွာ ဩဘာသပရိကထာ- နိမိတ္တဝိညတ္တိပယုတ္တံ ဇာသေသနံ ဝါစံ န ဘဏေ န ကထေယျာတိ အတ္ထော။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေနာတိ သဇံပတော ဝုတ္တမတ္တံ ဝိဝရန္တော “ယေသံ တိ” တိအာဒိမာဟ။ ရသော သဘာဝဘူတော အာနိသံသော ရသာနိသံသော။

ပစ္စယဒါနကာရာတိ စိဝရာဒိပစ္စယဒါနဝသေန ပဝတ္တကာရာ။ မဟပ္ပလာ မဟာနိသံသာတိ ဥဘယမေတံ အတ္ထတော ဧကံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။ “ပဉ္စိမေ ဂဟပတယော အာနိသံသာ” တိအာဒိသု° ဟိ အာနိသံသသဒ္ဓေါ ဖလပရိယာ- ယောပိ ဟောတိ။ မဟန္တံ ဝါ လောကီယသုခံ ဖလန္တိ ပသဝန္တိတိ မဟပ္ပလာ၊ မဟတော လောကုတ္တရသုခဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ မဟာနိသံသာ။ တေနာဟ “လောကီယသုခေန ဖလဘူတေနာ” တိအာဒိ။

ပေစ္စဘဝံ ဂတာတိ ပေတူပပတ္တိဝသေန နိဗ္ဗတ္တိ° ဥပဂတာ။ တေ ပန ယသ္မာ ဣဓ ကတကာလကိရိယာ ကာလေန ကတဇီဝိတုပစ္စေဒါ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကာလကတာ” တိ။ သဿုသသုရာ စ တပ္ပက္ခိကာ စ သဿုသသုရ- ပက္ခိကာ။ တေ ဉှတိယောနိသမ္ပန္နေန အာဝါဟဝိဝါဟသမ္ပန္နဝသေန သမ္ပဒ္ဓါ ဉှတိ။ သာလောဟိတာတိ ယောနိသမ္ပန္နဝသေန။ ဧကလောဟိတဗဒ္ဓါတိ ဧကေန သမာနေန လောဟိတသမ္ပန္နေန သမ္ပဒ္ဓါ။ ပသန္ဓဝိတ္ထောတိ ပသန္ဓ- ဝိတ္ထကော။ ကာလကတော ဝိတာ ဝါ မာတာ ဝါ ပေတယောနိယံ ဥပ္ပန္နောတိ အဓိကာရတော ဝိညာယတိတိ ဝုတ္တံ။ မဟာနိသံသမေဝ ဟောတိတိ တဿ တထာသီလသမ္ပန္နတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဇ္ဈောတ္တရိတာတိ မဒ္ဓိတာ။ န စ မံ အရတိ သဟေယျာတိ မံ စ အရတိ န အဘိဘဝေယျ န မဒ္ဓေယျ န အဇ္ဈောတ္တရေယျ။ ဥပ္ပန္နန္တိ ဇာတံ နိဗ္ဗတ္တံ။ သီလာဒိဂုဏယုတ္ထော ဟိ အရတိဉ္စ ရတိဉ္စ သဟတိ အဇ္ဈောတ္တရတိ၊ မဒ္ဓိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ ဤဒိသမတ္တာနံ ဣစ္ဆန္တေနပိ သီလာဒိဂုဏယုတ္ထေနဝ

ဘဝိတဗုဒ္ဓိ ဒဿေတိ။ ဝိတ္တုတြာသော ဘာယတိတိ ဘယံ၊ အာရဗ္ဗဏံ ဘာယတိ တေသ္မာတိ ဘယံ။ တံ ဒုဝိဓေဓိဘယံ ဘေရဝဉ္စ သဟတိ အဘိဘဝတိတိ ဘယဘေရဝသဟော။ သီလာဒိဂုဏယုတ္တော ဟိ ဘယဘေရဝံ သဟတိ အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ မဒ္ဒိတွာ တိဋ္ဌတိ အရိယကောဋိယဝါသီ^၁ မဟာဒတ္တတ္ထေရော ဝိယ။

ထေရော ကိရ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော အညတရံ ပါသာဒိကံ အရညံ ဒိသ္မာ “ဣဓေဇ္ဇ သမဏဓမ္မံကတွာ ဂမိဿာမီ”တိ မဂ္ဂါဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ သင်္ဃာဋိံ ပညပေတွာ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ နိသီဒိ။ ရုက္ခဒေဝတာယ ဒါရကာ ထေရဿ သီလတေဇေန သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ အသက္ကောန္တာ ဝိဿရမင်္ဂံသု။ ဒေဝတာပိ သကလရက္ခံ စာလေသိ။ ထေရော အစလောဝ နိသီဒိ။ သာ ဒေဝတာ ဝုမာယိ ပဇ္ဇလိ။ နေဝ သက္ခိ ထေရံ စာလေတုံ။ တတော ဥပါသက-ဝဏ္ဏနာဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။ “ကော ဒေသော”တိ ဝုတ္တာ “အဟံ ဘန္တေ တသ္မိံ ရုက္ခေ အမိဝတ္ထာ ဒေဝတာ”တိ အဝေါစ။ တံ ဧတေ ဝိကာရေ အကာသိတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ “ကသ္မာ”တိ စ ဝုတ္တာ အာဟ “တုမှာကံ ဘန္တေ သီလတေဇေန ဒါရကာ သကဘာဝေန သဏ္ဍာတုံ အသက္ကောန္တာ ဝိဿရမင်္ဂံသု၊ သာဟံ တုမှေ ပလာပေတုံ ဧဝမကာသိ”န္တိ။ ထေရော အာဟ “အထ ကသ္မာ ‘ဣဓ ဘန္တေ မာ ဝသထ၊ မယံ အဖာသုက’န္တိ ပဋိကစ္စေဝ နာဝစာသိ၊ ဣဒါနိ ပန မာ မံ ကိဉ္စိ အဝစ၊ ‘အရိယကောဋိယ-မဟာဒတ္တော အမနုဿဘယေန ဂတော’တိ ဝစနတော လဇ္ဇာမိ၊ တေနာဟံ ဣဓေဝ ဝသိဿံ၊ တံ ပန အဇ္ဇေကဒိဝသံ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဝသာဟိ”တိ။ ဧဝံ သီလာဒိဂုဏယုတ္တော ဘယဘေရဝသဟော ‘ဟောတိ၊ တသ္မာ ဤဒိသမတ္တာနံ ဣစ္ဆန္တေနပိ သီလာဒိဂုဏယုတ္တေနေဝ ဘဝိတဗုဒ္ဓိ ဒဿေတိ။ ဒုတိယာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။

အာကင်္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မိဂသာလာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၅-ဂဝ။ ပဉ္စမေ ဣမဿ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ သီလဝိရံဟိတဿ ပညာ သီလံ ပရိဇောဝတိတိ အဇ္ဈောဒိဘာဝါပါဒနေန သီလံ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု

၁-သာဋိယကောဋိဝါသီ(က)

ပညာယ သုဝိသောဓိတံ ကရောတိ။ ယဿ ဟိ အပ္ပန္နရေ သီလသံဝရော နတ္ထိ၊ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူတာယ ပန စာတုပ္ပဒိကဂါထာပရိယောသာနေ ပညာယ သီလံ ခောဝိတွာ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ပညာယ သီလံ ခောဝတိ နာမ သေယျထာပိ သန္တတိမဟာမတ္တော။

သီလဝါပနပညံ ခောဝတိ။ ယဿ ဟိ ပုထုဇ္ဇနဿ သီလံ သဋ္ဌိအသီတိဝဿာနိ အခဏ္ဍိ ဟောတိ၊ သော မရဏကာလေပိ သဗ္ဗကိလေသေ ဃာတေတွာ သီလေန ပညံ ခောဝိတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှာတိ ကန္တရသာလပရိဝေဏေ မဟာသဋ္ဌိဝဿ-တ္ထေရော ဝိယ။ ထေရေ ကိရ မရဏမဉ္ဇေ နိပဋ္ဌိတွာ ဗလဝဝေဒနာယ နိတ္ထုနန္တေ တိဿမဟာရာဇာ “ထေရံ ပဿိဿာမီ” တိ ဂန္တောပရိဝေဏဒွါရေဋ္ဌိတော တံ သဒ္ဓိ သုတွာ ပုစ္ဆိ “ကဿ သဒ္ဓေါ အယ” န္တိ။ ထေရဿ နိတ္ထုနနသဒ္ဓေါတိ။ “ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သဋ္ဌိဝဿေန ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တဗ္ဗိ န ကတံ၊ ဣဒါနိ န တံ ဝဋ္ဌိဿာမီ” တိ နိဝတ္တိတွာ မဟာဗောဓိံ ဝဋ္ဌိတုံ ဂတော။ တတော ဥပဋ္ဌာကဒဟရော ထေရံ အာဟ “ကိံ နော ဘန္တေ လဇ္ဇာပေထ၊ သဒ္ဓေါပိ ရာဇာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ ‘န ဝဋ္ဌိဿာမီ’ တိ ဂတော” တိ။ ကဿ အာဂုသောတိ။ တုမှာကံ နိတ္ထုနနသဒ္ဓိ သုတွာတိ။ “တေန ဟိ မေ ဩကာသံ ကရောထာ” တိ ဝတွာ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘေ-တွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ဒဟရဿ သညံ အဒါသိ “ဂစ္ဆာဂုသော ဣဒါနိ ရာဇာနံ အမေ ဝန္တာပေဟိ” တိ။ ဒဟရော ဂန္တော “ဣဒါနိ ကိရ ထေရံ ဝန္တထာ” တိ အာဟ။ ရာဇာ သုသုမာရပတိတေန ထေရံ ဝန္တန္တော “နာဟံ အယျဿ အရဟတ္တံ ဝန္တာမိ၊ ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ ပန ဌတွာ ရက္ခိတသီလမေဝ ဝန္တာမီ” တိ အာဟ။ ဧဝံ သီလေန ပညံ ခောဝတိ နာမ။ သေသံ ဝုတ္တမေဝ။ ဆဋ္ဌာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

မိဂသာလာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာကင်္ဂဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-ဝါဟနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

ဂ၁-ဂဂ။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ဝိမရိယာဒိကတေနာတိ နိမ္မရိယာဒိကတေန။ စေတသာတိ ဧဝံဝိခေန စိတ္တေန ဝိဟရတိ။ တတ္ထ ဒွေ မရိယာဒါ ကိလေသ-မရိယာဒါ စ အာရမ္မဏမရိယာဒါ စ။ သစေ ဟိဿ ရူပါဒိကေ အာရပ္ပ

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၆၀-ပိဋကပိပဿိတဗ္ဗံ။

ရာဂါဒယော ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ကိလေသမရိယာဒါ တေန ကတာ ဘဝေယျ။
တေသု ပနဿ ဧကောပိ န ဥပ္ပန္နောတိ ကိလေသမရိယာဒါ နတ္ထိ။ သစေ
ပနဿ ရူပါဒိဓမ္မေ အာဝဇ္ဇေန္တဿ ဧကစ္စေ အာပါထံ နာဂစ္ဆေယျံ၊ ဝေမဿ
အာရမ္မဏမရိယာဒါ ဘဝေယျ။ တေ ပနဿ ဓမ္မေ အာဝဇ္ဇေန္တဿ အာပါထံ
အနာဂတဓမ္မော နာမ နတ္ထိတိ အာရမ္မဏမရိယာဒါပိ နတ္ထိ။ ဣဓ ပန
ကိလေသမရိယာဒါ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ “ကိလေသမရိယာဒံ ဘိန္ဒိတွာ”တိ-
အာဒိ။ တတိယာဒိသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဝါဟနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကောကာလိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၉-၉၀။ နဝမေ^၁ ကောကာလိကနာမကာ ဒွေ ဘိက္ခု။ တတော ဣဓာ-
ဓိပ္ပေတံ နိဋ္ဌါရေတွာ ဒဿေတုံ “ကောယံ ကောကာလိကော”တိ ပုစ္ဆာ။ သုတ္တဿ
အဋ္ဌပုတ္တိံ ဒဿေတုံ “ကသ္မာ စ ဥပသင်္ကမီ”တိ ပုစ္ဆာ။ အယံ ကိရာတိအာဒိ
ယထာက္ကမံ တာသံ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ဝိဝေကဝါသံ ဝသိတုကာမတ္တာ အပ္ပိစ္ဆတာယ
စ မာ နော ကဿမိ ။ပ။ ဝသိံသု။ အာယာတံ ဥပ္ပါဒေသိ အတ္တနော ဣစ္ဆာ-
ဝိဃာတနတော။ ထေရာ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယျာဒယိံသု ပယုတ္တဝါစာယ
အကတတ္တာ ထေရေဟိ စ အဒါပိတတ္တာ။ ပုဗ္ဗေပိ ။ပ။ မညေတိ ဣမိနာ
ထေရာနံ ကောဟညေ ဌိတဘာဝံ အာသင်္ကတိ အဝဏေ ဝဏံ ပဿန္တော
ဝိယ၊ သုပရိသုဒ္ဓေ အာဒါသတလေ ဇလ္လိ^၂ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ စ။

အပရုဏ္ဏိတွာတိ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ “ပါပဘိက္ခု ဇာတာ”တိ ဝတွာ။
မဟာသာဝဇ္ဇဒဿနတ္ထိန္တိ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထိ။ အယမေဝ ဝါ
ပါဌော။ မာဟေဝန္တိ မာ ဝေမာဟ၊ မာ ဧဝံ ဘဏိ။ သဒ္ဓါယ အယော
ဥပ္ပါဒေါ သဒ္ဓါယော၊ တံ အာဝဟတိတိ သဒ္ဓါယိကောတိ အာဟ “သဒ္ဓါယ
အာဂမကဓေ”တိ။ သဒ္ဓါယိကောတိ ဝါ သဒ္ဓါယ အယိတဗ္ဗော၊ သဒ္ဓေယျောတိ
အတ္ထော။ တေနာဟ “သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနော ဝါ”တိ။

ဝိဋ္ဌကာ နာမ ဗာဟိရတော ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌိနိ ဘိန္ဒိန္တိ၊ ဣမာ ပန ပဌမံယေဝ
အဋ္ဌိနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥဂ္ဂတာ။ တေနာဟ “အဋ္ဌိနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥဂ္ဂတာဟိ ဝိဋ္ဌကာဟိ”တိ။
တရုဏဗေလုဝမတ္တိယောတိ တရုဏဗိလ္လုဖလမတ္တိယော။ ဝိသင်္ဂါတောတိ

၁-သံ-ဇီ ၁-၂၄၇-ဝိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-လေခံ (သံ-ဇီ ၁-၂၄၇-ဝိဋ္ဌ)

ခိတ္တပဟရဏော။ တဉ္စဗဠိသံ ဝိသသမညာ လောကေ။ အာရက္ခဒေဝတာနံ သဒ္ဓိ သုတွာတိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။

မြဟ္မလောကေတိ သုဒ္ဓါဝါသလောကေ။ ဝရာကောတိ အနဂ္ဂဟဝစနမေတံ။ ဟိနပရိယာယောတိ ကေစိ။ ဝိယသီလာတိ ဣမိနာ တေသ္မိံ အတ္ထေ နိရုတ္တိ- နယေန ပေသလာတိ ပဒသိဒ္ဓိတိ ဒသေတိ။ ကဗရက္ခိနီတိ ဗျာဓိဗလေန ပရိတ်နွဝဏ္ဏတာယ ကဗရဘူတာနိ အက္ခိနိ။ ယတ္ထကန္တိ ဘဂဝတော ဝစနံ အညထာ ကရောန္တေန ယတ္ထကံ တယာ အပရဒ္ဓံ၊ တဿ ပမာဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ အနာဂါမိနော နာမ ပဟိနကာမတ္ထန္တဗျာပါဒါ ဟောန္တိ၊ တဉ္စ ဒိဋ္ဌိကာမတ္ထန္တဗျာပါဒဝသေန ဣဓာဂတော၊ တသ္မာ ယာဝဉ္စ တေ ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဗ္ဗဗ္ဗော။

အဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ အပ္ပတ္တဒိဋ္ဌိကော။ ဝိလိတဝိသော ဝိယ ဝိသံ ဝိလိတွာ ဝိတော ဝိယ။ ကုဋ္ဌာရိသဒ္ဓိသာ မူလပစ္စိန္နနဋ္ဌေန။ ဥတ္တမတ္ထေတိ အရဟတ္ထေ။ ဒီဏာသဝေတိ ဝဒတိ သုနက္ခတ္တော ဝိယ အစေလံ ကောရက္ခတ္ထိယံ။ ယော အဂ္ဂသာဝကော ဝိယ ပသံသိတဗ္ဗော ဒီဏာသဝေ၊ တံ “ဒုဿိလော အယ”န္တိ ဝဒတိ။ ဝိစိနာတိတိ အာစိနောတိ ပသဝတိ။ ပသံသိယနိန္ဒာ တာဝ သမ္ပန္န- ဂုဏပရိဓိသနဝသေန ပဝတ္ထိယာ သာဝဇ္ဇတာယ ကဋုကဝိပါကာ၊ နိဗ္ဗိယပ္ပ- သံသာ ပန ကထံ တာယ သမဝိပါကာတိ? တတ္ထ အဝိဇ္ဇမာနဂုဏသမာ- ရောပနေန အတ္တနော ပရေသဉ္စ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိဟေတုဘာဝတော ပသံသိယေန တဿ သမဘာဝကရဏတော စ။ လောကေပိ ဟိ အသုရံ သူရေန သမံ ကရောန္တော ဂါရယော ဟောတိ၊ ပဂေဝ ဒုပ္ပဋိပန္နံ သုပ္ပဋိပန္နေန သမံ ကရောန္တောတိ။

သကေန ခနေနာတိ အတ္တနော သာပတေယျေန။ အယံ အပ္ပမတ္တကော အပရာဓော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကတ္တာ သပ္ပတိကာရတ္တာ စ တဿ။ အယံ မဟန္တတရော ကလိ ကတူပစိတဿ သမ္ပရာယိကတ္တာ အပ္ပတိကာရတ္တာ စ။

နိရဗ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဂဏနာဝိသေသော ဒေသောတိ အာဟ “နိရဗ္ဗုဒ္ဓဂဏနာ- ယာ”တိ၊ သတသဟသံ နိရဗ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ အတ္ထော။ ယမရိယဂရဟိ နိရယံ ဥပေတိတိ ဣ ယတာဝုတ္တအာယုပ္ပမာဏံ ပါကတိကဝသေန အရိယူ- ပဝါဒိနာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဂ္ဂသာဝကာနံ ပန ဂုဏမဟန္တတာယ တတောပိ အတိဝိယ မဟန္တတရမေဝါတိ ဝဒန္တိ။

၁-ကတူပစိတတ္တာ (က) သံ-ဋီ ၁-၂၄၆-ဒိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

အထ ခေါ် မြဟွာ သဟမ္ပတိတိကော အယံ မြဟွာ၊ ကသ္မာ စ ပန ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တေဒဝေါစာတိ? အယံ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ သဟကော နာမ ဘိက္ခု အနာဂါမီ ဟုတွာ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပန္နော၊ တတ္ထ သဟမ္ပတိ မြဟွာတိ သဉ္ဇာနန္တိ။ သော ပနာဟံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ပဒုမနိရယံ ကိတ္တေဿာမိ၊ တတော ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ အာရောစေဿတိ၊ အထာနုသန္ဓိကုသလာ ဘိက္ခု၊ တတ္ထာယုပ္ပမာဏံ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ ဘဂဝါ အာစိက္ခန္တော အရိယူပဝါဒေ အာဒီနဝံ ပကာသေဿတိ”တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တေဒဝေါစ။

မဂဓရဋ္ဌေ သံဝေါဟာရတော မာဂဓကော ပတ္တော၊ တေန။ ပစ္စိတဗ္ဗ- ဌာနဿာတိ နိရယဒုက္ခေန ပစ္စိတဗ္ဗပ္ပဒေသဿ ဧတံ အဗျုဒ္ဓေါတိ နာမံ။ ဝဿဂဏနာတိ ဧကတော ပဋ္ဌာယ ဒသဂုဏိတံ အဗျုဒ္ဓအာယုမ္ပိ တတော အပရံ ဝိသတိဂုဏိတံ နိရဗျုဒ္ဓါဒိသု ဝဿဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယဉ္ဇ ဂဏနာ အပရိစိတာနံ ဒုက္ခရာတိ ဝုတ္တံ “န တံ သုကရံ သင်္ခါတု”န္တိ။ ဧကစိ ပန “တတ္ထ တတ္ထ ပရိဒေဝနာနတ္ထေန ကမ္မကာရဏနာနတ္ထေနပိ ဣမာနိ နာမာနိ လဒ္ဓါနိ”တိ ဝဒန္တိ၊ အပရေ “သီတနရကာ ဧတေ”တိ။ သဗ္ဗတ္တာတိ အဗဗာ- ဒိသု ပဒုမပရိယောသာနေသု သဗ္ဗေသု နိရယေသု။ သေ နယောတိ ဟေဋ္ဌိမ- တော ဥပရိမဿ ဝိသတိဂုဏတံ အတိဒိသတိ။ ဒသမေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ကောကာလိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ထေရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၀) ၅-ဥပါလိဝဂ္ဂ

၁-ကာမဘောဂိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၁-၉၄။ ပဉ္စမဿ ပဋ္ဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ စတုတ္ထေ တပနံ သန္တပနံ ကာယဿ ခေဒနံ တပေါ၊သော တေဿ အတ္ထိတိ တပဿိ၊ တံ တပဿိ။ ယသ္မာ တထာဘူတော တပနိဿိတော၊ တပေါ ဝါ တနိဿိတော၊ တသ္မာ အာဟ “တပနိဿိတက”န္တိ။ လူခံ ဖရသံ သာဓုသမ္ပတာစာရဝိရဟတော န ပသာဒနိယံ အာဇီဝတိ ဝတ္တတိတိ လူခါဇီဝိ၊ တံ လူခါဇီဝိ။ ဥပက္ခောသတိတိ

ဥပ္ပဏ္ဍေတိ၊ ဥပဟသနဝသေန ပရိဘာသတိ။ ဥပဝဒတိတိ အဝညာပုဗ္ဗကံ အပဝဒတိ။ တေနာဟ “ဟိဋ္ဌေတိ ဝဗ္ဗေတိ”တိ။

ကာမဘောဂိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ပဉ္စမေ ပစ္စန္ဓေ ဘဝံ ဗစ္စန္တိမံ။ ပါကာရဿ ထိရဘာဝံ ဥဒ္ဓမုဒ္ဓံ ပါပေ-
တိတိ ဥဒ္ဓါပံ၊ ပါကာရမူလံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပါကာရဒ္ဓါရဗန္ဓုပရိခါဒိနံ
သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကဋ္ဌာနိယံ ကတွာ ဘဂဝါ အတ္တာနံ
ဒဿေသိတိ ဒဿေန္တော “ကေဒ္ဓါရန္တိ ကမ္မာ အာဟာ”တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာ-
ပေသိ။ ယဿာ ပညာယ ဝသေန ပုရိသော ပဏ္ဍိတောတိ ပုစ္စတိ၊ တံ
ပဏ္ဍိစ္စန္တိ အာဟ “ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္တာဂတော”တိ။ တံတံဇုတိကတ္တဗ္ဗတာသု
ဆေကဘာဝေါ ဗျတ္တဘာဝေါ ဝေယျတ္တိယံ။ မေဓေတိ သမ္မောဟံ ဟိံသတိ ဝိဓမ-
တိတိ မေဓာ၊ သာ တေဿ အတ္ထိတိ မေဓာဝိ။ ဌာနေ ဌာနေ ဥပ္ပတ္တိ ဧတိဿာ
အတ္ထိတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကာ၊ ဌာနသော ဥပ္ပဇနပညာ။ အနုပရိယာယန္တိ ဧတေ-
နာတိ အနုပရိယာယော၊ သော ဧဝ ပထောတိ အနုပရိယာယပထော၊ ပရိ-
တော ပါကာရဿ အနုသံယာယနမဂ္ဂေါ။ ပါကာရဘာဂါ သန္ဓာတဗ္ဗာ
တ္ထောတိ ပါကာရသန္တိ၊ ပါကာရဿ ဖုလ္လိတပုဒေသော။ သော ပန
ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဒိန္နုဗ္ဗိ ဣဋ္ဌကာနံ ဝိဂမေန ဧဝံ ပုစ္စတိတိ အာဟ “ဒိန္နု ဣဋ္ဌကာနံ
အပဂတဋ္ဌာန”န္တိ။ ဆိန္နုဋ္ဌာနန္တိ ဆိန္နုဘိန္နုပုဒေသော၊ ဆိဒ္ဓဋ္ဌာနံ ဝါ။ တံ ဟိ
ဝိဝရန္တိ ပုစ္စတိ။

ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကောကနုဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၆။ ဆဋ္ဌေ ခန္ဓာဝိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ အာရမ္မဏဋ္ဌေန “ရူပံ အတ္တတော သမနု-
ပဿတိ”တိအာဒိဝစနတော။ အဝိဇ္ဇာဝိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပနိဿယာဒိဘာဝေန
ပဝတ္တနတော။ ယထာဟ “အဿုတဝါ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇေနော အရိယာနံ
အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ”တိအာဒိ။ ဗဿောဝိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။

ယထာ စာဟ “တဒပိ ဖဿပစ္စယာ” ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒိယန္တိ”တိ ၂ စ။ သညာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါ၊ ပထဝိတော သညတ္တာ”တိ ၄ စ အာဒိ။ ဝိတက္ကောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “တက္ကဉ္စ ဒိဋ္ဌိသု ပကပ္ပယိတ္တာ၊ သစ္စံ မုသာတိ ဒွယဓမ္မမာဟူ”တိ ၅, “တက္ကိ ဟေတံ ဝိမံသိ”တိ ၆ စ ‘အာဒိ။ အယောနိသောမနသိကာရောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “တဿေဝံ အယောနိသော မနသိကာရောတော ဆန္တံ ဒိဋ္ဌိနံ အညတရာ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အတ္ထိ မေ အတ္တာတိ တဿ သစ္စတော ထေတတော ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ- အာဒိ ၇။

ယာ ဒိဋ္ဌိတိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာနံ အဋ္ဌာရသန္တံ ပဒါနံ သာဓာရဏံ မူလပဒံ။ ဒိဋ္ဌိ- ယေဝ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဂူထဂတံ ဝိယ၊ ဒိဋ္ဌိသု ဝါဂတံ ဣဒံ ဒဿနံ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိသု အန္တော- ဂဓတ္တာတိပိ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ ဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ။ ဣဒံ ဟိ “အတ္ထိ မေ အတ္တာ”တိ- အာဒိဒိဋ္ဌိယာ ဂမနမတ္ထမေဝ၊ နတ္ထေတ္ထ အတ္တာ ဝါ နိစ္စော ဝါ ကောစိတိ ဝုတ္တံ ဟေတံ။ သာ စာယံ ဒိဋ္ဌိ ဒုန္နိဂမနဋ္ဌေန ဂဟနံ။ ဒုရတိက္ကမဋ္ဌေန သပ္ပဋိ- ဘယဋ္ဌေန စ ကန္တာရော ဒုတ္တိက္ခကန္တာရဝါဠကန္တာရာဒယော ဝိယ။ သမ္မာ- ဒိဋ္ဌိယာ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ဝိလောမနဋ္ဌေန ဝါ ဝိသုကံ။ ကဒါစိ သဿတဿ၊ ကဒါစိ ဥစ္စေဒဿ ဝါ ဂဟဏတော ဝိရူပံ ဖန္တိတန္တိ ဝိပ္ပန္တိတံ။ ဗန္ဓနဋ္ဌေန သံယော- ဇနံ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ အန္တော တုဒနဋ္ဌေန ဒုန္နိဟရဏီယဋ္ဌေန စ သလ္လန္တိ ဒိဋ္ဌိသလ္လံ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ပိဋ္ဌာကရဏဋ္ဌေန သမ္မာဓောတိ ဒိဋ္ဌိသမ္မာဓော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ မောက္ခာဝရဏဋ္ဌေန ပလိဗောဓောတိ ဒိဋ္ဌိပလိဗောဓော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒုမ္မောစ- နိယဋ္ဌေန ဗန္ဓနန္တိ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနံ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန ပပါတောတိ ဒိဋ္ဌိပပါ- တော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ထာမဂတဋ္ဌေန အနုသယောတိ ဒိဋ္ဌာနုသယော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ အတ္တာနံ သန္တာပေတိတိ ဒိဋ္ဌိသန္တာပေါ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ အတ္တာနံ အနုဒဟတိတိ ဒိဋ္ဌိ- ပရိဋ္ဌာဟော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ကိလေသကာယံ ဂန္တေတိတိ ဒိဋ္ဌိဂန္တော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဘုသံ အာဒိယတိတိ ဒိဋ္ဌိပါဒါနံ။ ဒိဋ္ဌိယေဝ “သစ္စ”န္တိ အာဒိဝသေန အဘိနိ- ဝိသတိတိ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော။ ဒိဋ္ဌိယေဝ “ဣဒံ ပရ”န္တိ အာမသတိ၊ ပရတော ဝါ အာမသတိတိ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော။ သမုဋ္ဌာတိ ဧတေနာတိ သမုဋ္ဌာနံ၊ ကာရဏံ။ သမုဋ္ဌာနဿ ဘာဝေါ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ တေန သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကာရဏဘာဝေ- နာတိ အတ္ထော။ သတ္တမဋ္ဌမေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ကောကနဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒိ ၁-၃၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒိ ၁-၄၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒ ၁-၄၁၄၊ ၃ ၇-၂၁၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-မ ၁-၁-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဒ ၁-၄၁၆၊ ၃ ၇-၂၂၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-ဒိ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၇-မ ၁-၁၀-ပိဋ္ဌေ။

၉-ဥပါလိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၉-၁၀၀။ နဝမေ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အဓိပ္ပေတမတ္ထံ သမ္ဘဝိတုံ သာဓေတုံ
 ဒုက္ခာနိ ဒုရဘိသန္တဝါနိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန တတ္ထ နိဝါသောယေဝ ဒုက္ခောတိ
 ဒသေတုံ “သန္တဝိတုံ ဒုက္ခာနိ ဒုဿဟာနိ” တိ ဝုတ္တံ။ အရညဝနပတ္တာနိတိ အရည-
 လက္ခဏပုတ္တာနံ ဝနသဏ္ဍာနိ။ ဝနပတ္တသဒ္ဓေါ ဟိ သဏ္ဍာဘူတေ ရုက္ခသမူဟေပိ
 ဝတ္တတိတိ အရညဂ္ဂဟဏံ။ ပဝိဝေကန္တိ ပကာရတော, ပကာရေဟိ ဝါဝိဝေစနံ,
 ရူပါဒိပုထုတ္တာရမ္မဏေ ပကာရတော ဂမနာဒိဇ္ဇရိယာပထပုကာရေဟိ အတ္တနော
 ကာယဿ ဝိဝေစနံ၊ ဂစ္ဆတောပိ တိဋ္ဌတောပိ နိသဇ္ဇတောပိ နိပဇ္ဇတောပိ
 ဧကဿေဝ ပဝတ္တိ။ တေနေဝ ဟိ ဝိဝေစေတဗ္ဗာနံ ဝိဝေစနာကာရဿ စ
 ဘေဒတော ဗဟုဝိတ္တော တေ ဧကတ္တေန ဂဟေတွာ “ပဝိဝေက” န္တိ ဧကဝစနေန
 ဝုတ္တံ။ ဒုက္ခရံ ပဝိဝေကန္တိ ဝါ ဝိဝေကံ ကတ္ထု န သုခန္တိ အတ္ထော။ ဧကီ-
 ဘာဝေတိ ဧကတ္တဘာဝေ။ ဒွယံဒွယာရာမောတိ ဒွိန္ဒံ ဒွိန္ဒံ ဘာဝါဘိရတော။
 ဟရန္တိ ဝိယာတိ သံဟရန္တိ ဝိယ ဝိသာတုပ္ပါဒနေန။ တေနာဟ “ဃသန္တိ
 ဝိယာ” တိ၊ ဘယသန္တာသုပ္ပါဒနေန ခါဒိတုံ အာဂတာ ယက္ခရက္ခသပိသာစာ-
 ဒယော ဝိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဤဒိသဿာတိ အလဒ္ဓသမာဓိနော။ တိဏ-
 ပတ္တမိဂါဒိသဒ္ဓေဟိတိ ဝါတေရိတာနံ တိဏပတ္တာဒိနံ မိဂပက္ခိအာဒိနပ္ပ
 ဘိသနကေဟိ ဘေရဝေဟိ သဒ္ဓေဟိ။ ဝိဝိဝေဟိ စ အညေဟိ ခါဏုအာဒိဟိ
 ယက္ခာဒိအာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌိတေဟိ ဘိသနကေဟိ။ ဃဇ္ဇေန ကိဋ္ဌာ ဃဋ္ဌိကာတိ
 ဧကေ။ ဒသမံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဥပါလိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ဥပါလိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 ဒုတိယပတ္တာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဍာသက

(၁၁) ၁-သမဏသညာဝဂ္ဂ

၁-သမဏသညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၁၁၂။ တတိယဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနာနိ။ ဆဋ္ဌေ နိဇ္ဇရကာရဏာ-
 နိတိ ပဇဟနကာရဏာနိ။ ဣမသ္မိံ မဂ္ဂေါ ကထိယတိတိ ကတွာ “အယံ
 ဟေဋ္ဌာ။ ပ။ ပုန ဂဟိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ မိစ္ဆာင်္ဂဋ္ဌိတိ အာနေတွာ
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ယထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာယ နိဇ္ဇိဏ္ဏာပိ န သမုတ္တိန္နာတိ န
 သမုတ္တေဒပ္ပဟာနဒဿနတ္ထံ ပုန ဂဟိတာ။ ဧဝံ မိစ္ဆာသင်္ဂဟိဒယောပိ ဝိပဿ-
 နာယ ပဟိနာပိ အသမုတ္တိန္နတယ ဣမ ပုန ဂဟိတာတိ အယမတ္ထော
 “မိစ္ဆာသင်္ဂဟိဒဿာ”တိအာဒိသု သဗ္ဗပဒေသု ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ “ဧဝံ
 သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ။ ဧတ္ထ စာတိ “သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ
 စ အနေဂေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိ” ဂစ္ဆန္တိ”တိ ဧတသ္မိံ ပါဠိပဒေ။
 ဧတ္ထ စ သမုတ္တေဒဝသေန စ ပဋိပဿဒ္ဓိဝသေန စ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ သမ္ပဒေဝ ဝိမုစ္စနံ
 သမ္မာဝိမုတ္တိ။ တပ္ပစ္စယာ စ မဒုဖလေသု အဋ္ဌ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဥပ-
 ဂစ္ဆန္တိတိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာနိပိ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ မဂ္ဂဝသေန ဟိ
 ဖလေသု ဘာဝနာပါရိပူရိ နာမာတိ။ အဘိနန္ဒနဋ္ဌေနာတိ အတိဝိယ သိနေဟ-
 နဋ္ဌေန။ ဣဒံ ဟိ သောမနသိန္ဒြိယံ ဥက္ကံသဂတသာတသဘာဝတော သမ္ပယုတ္တ-
 ဓမ္မေ သိနေဟန္တံ တေမေန္တံ ဝိယ ပဝတ္တတိ။ ပဝတ္တသန္တတိအာဓိပတေယျဋ္ဌေ-
 နာတိ ဝိပါကသန္တာနဿ ဇိဝနေ အဓိပတိဘာဝေန။ ဧဝန္တိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝ
 အတ္ထဿ နိဂမနံ။ သတ္တမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနိ။

သမဏသညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
 သမဏသညာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၂) ၂-ပစ္စောရောဟဏိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၃-၆။ ဒုတိယဿ ပဌမဒုတိယာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနိ။ တတိယေ ဇာနံ
 ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဇာနိတဗ္ဗံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ ဧဝ။ န ဟိ

ပဒေသဉာဏေ ဌိတော ဇာနိတဗ္ဗံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဟိ အဝိသေသဂ္ဂဟဏေန စ “ဇာန”န္တိ ဣမိနာ နိရဝသေသံ ဝေယျဇာတံ ပရိဂ္ဂယုတိတိ တဗ္ဗိသယာယ ဇာနနကိရိယာယ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ကရဏံ ဘဝိတုံ ယုတ္တံ၊ ပကရဏဝသေန “ဘဂဝါ”တိ သဒ္ဓန္တရသန္ဓိဓာနေန စ အယမတ္ထော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ပဿိတဗ္ဗမေဝ ပဿတိတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု- ပညာစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု၊ သင်္ခါတေဟိ ဉာဏစက္ခုဟိ ပဿိတဗ္ဗံ ပဿတိ ဝေ။ အထ ဝါ ဇာနံ ဇာနာတိတိ ယထာ အညေ သဝိပလ္လာသာ ကာမရူပပရိညာဝါဒိနော ဇာနန္တာပိ ဝိပလ္လာသဝသေန ဇာနန္တိ, န ဧဝံ ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ပန ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ ဇာနန္တော ဇာနာတိ ဝေ၊ ဒိဋ္ဌိဒဿနဿ အဘာဝါ ပဿန္တော ပဿတိယေဝါတိ အတ္ထော။ စက္ခု ဝိယ ဘူတောတိ ဒဿနပရိဏာယကဋ္ဌေန စက္ခု ဝိယ ဘူတော။ ယထာ ဟိ စက္ခု သတ္တာနံ ဒဿနတ္ထံ ပရိဏေတိ သာဓေတိ၊ ဧဝံ လောကဿ ယာထာဝဒဿနသာဓန- တောပိ ဒဿနကိစ္စပရိဏာယကဋ္ဌေန စက္ခု ဝိယ ဘူတော၊ ပညာစက္ခု- မယတ္တာ ဝါ သယမ္ဘုဉာဏေန ပညာစက္ခု ဘူတော ပတ္တောတိ ဝါ စက္ခု- ဘူတော။

ဉာဏသဘာဝေါတိ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန ဉာဏသဘာဝေါ။ အဝိပရိတသဘာ- ဝဋ္ဌေန ပရိယတ္တိဓမ္မပဝတ္တနတော ဝါ ဟဒယေန စိန္တေတွာ ဝါစာယ နိစ္ဆာရိတ- ဓမ္မမယောတိ ဓမ္မဘူတော။ တေနာဟ “ဓမ္မသဘာဝေါ”တိ။ ဓမ္မာ ဝါ ဗောဓိ- ပက္ခိယာ တေဟိ ဥပ္ပန္နတ္တာ လောကဿ စ တဒုပ္ပါဒနတော၊ အနညသာဓာရဏံ ဝါ ဓမ္မံ ပတ္တော အဓိဂတောတိ ဓမ္မဘူတော။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မဘူတောတိ အာဟ “သေဋ္ဌသဘာဝေါ”တိ။ အထ ဝါ ဗြဟ္မာ ဝုစ္စတိ မဂ္ဂေါ တေန ဥပ္ပန္နတ္တာ သောကဿ စ တဒုပ္ပါဒနတော၊ တဉ္စ သယမ္ဘုဉာဏေန ပတ္တောတိ ဗြဟ္မဘူ- တော။ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝဒတိတိ ဝတ္တာ။ စိရံ သစ္စပုဂ္ဂိုလေဝံ ပဝတ္တေန္တော ဝဒတိတိ ပဝတ္တာ။ အတ္ထံ နိဟရိတွာတိ ဒုက္ခာဒိအတ္ထံ တတ္တာပိ ဝိဋ္ဌနာဒိအတ္ထံ ဥဒ္ဓရိတွာ။ ပရမတ္ထံ ဝါ နိဗ္ဗာနံ ပါပယိတာ နိန္ဒေတာ။ အမတာဓိဂမပဋိပတ္တိဒေသနာယ အမတသစ္စိကိရိယံ သတ္ထေသု ဥပ္ပါဒေန္တော အမတံ ဒဒါတိတိ အမတဿ ဒါတာ။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ တဒါယတ္တဘာဝတော ဓမ္မသာဓိ။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပဌမအဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၇-၁၅၄။ ပဉ္စမေ အပ္ပကာတိ ထောကာ၊ န ဗဟူ။ အထာယံ ဣတရာ ပဇာတိ ယာ ပနာယံ အဝသေသာ ပဇာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတိရမေဝ အနုဓာဝတိ။ အယမေဝ ဗဟုတရာတိ အတ္ထော။ သပ္ပဒက္ခာတေတိ သမ္မာ အက္ခာတေ သုကထိတေ။ ဓမ္မေတိ တဝ ဒေသနာဓမ္မေ။ ဓမ္မာနုဝတ္တိနောတိ တံ ဓမ္မံ သုတွာ တဒနုစ္ဆဝိကံ ပဋိပဒံ ပူရေတွာ မဂ္ဂဗလသန္တိကရဏေန ဓမ္မာနုဝတ္တိနော။ မစ္စုနော ဌာနဘူတန္တိ ကိလေသမာရသင်္ခါတဿ မစ္စုနော နိဝါသဋ္ဌာနဘူတံ။ သုဒုတ္တရံ တရိတွာ ပါရမေသန္တိတိ ယေ ဇနာ ဓမ္မာနုဝတ္တိနော၊ တေ ဧတံ သုဒုတ္တရံ ဒုရတိက္ကမံ မာရဓေယျံ တရိတွာ အတိက္ကမိတွာ နိဗ္ဗာနပါရံ ဂမိဿန္တိ။

ကဏ္ဍံ ဓမ္မံ ဝိပ္ပဟာယာတိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဘေဒံ အကုသလံ ဓမ္မံ ဇဟိတွာ။ သုက္ကံ ဘာဝေထာတိ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု အဘိနိက္ခမနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ကာယသုစ္စရိတာဒိဘေဒံ သုက္ကံ ဓမ္မံ ဘာဝေယျ။ ဩကာ အနောကမာဂဗ္ဗာတိ ဩကံ ဝုစ္စတိ အာလယော၊ အနောကံ ဝုစ္စတိ အနာလယော။ အာလယတော နိက္ခမိတွာ အနာလယသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ ပဋိစ္စ အာရတ္တ။

တကြာဘိရတိမိစ္ဆေယျာတိ ယသ္မိံ အနာလယသင်္ခါတေ ဝိဝေကေ နိဗ္ဗာနေ ဣမေဟိ သတ္တေဟိ ဒုရဘိရမံ၊ တကြာဘိရတိမိစ္ဆေယျ။ ဒုဝိဓေဝိ ကာမေတိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေ။ ဝိတ္တဏ္ဏေသေဟိတိ ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ အတ္တာနံ ပရိယောဒပေယျ ဝေါဒါပေယျ၊ ပရိသောဓေယျာတိ အတ္ထော။

သမ္မောမိယဇော်သူတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေသု။ သမ္မာ ဝိတ္တံ သုဘာဝိတန္တိ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဝိတ္တံ သုဋ္ဌ၊ ဘာဝိတံ ဝရိတံ။ ဇုတိမဇ္ဇောတိ အာနဘာဝဝဇ္ဇော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏဇုတိယာ ခန္ဓာဒိဘေဒေ ဓမ္မေ ဇောတေတွာ ဌိတာတိ အတ္ထော။ တေ လောကေ ပရိနိဗ္ဗုတာတိ တေ ဣမသ္မိံ ခန္ဓာဒိလောကေ ပရိနိဗ္ဗုတာ နာမ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ကိလေသဝဋ္ဋဿ ခေပိတတ္တာ သဉ္စပါဒိသေသေန၊ စရိမစိတ္တနိရောဓေန ခန္ဓဝဋ္ဋဿ ခေပိတတ္တာ အနုပါဒိသေသေန စာတိ ဒွိဟိ ပရိနိဗ္ဗာနေဟိ ပရိနိဗ္ဗုတာ၊ အနုပါဒါနော ဝိယ ပဒီပေါ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတာတိ အတ္ထော။

ဣတော ပရံ ယာဝ တတိယော ပဏ္ဏာသကော၊ တာဝ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။
သင်္ဂါရဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
တတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

၁၅၅-၁၆၆။ စတုတ္ထဿ ပဌမဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

၁-မြာဟုဏပစ္စောရောဟဏီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၇-၂၁၀။ ဒုတိယေ စ ပဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ ဒသမေ ပစ္ဆာဘူမိ-
ဝါသိနောတိ ပစ္စန္ဒဒေသဝါသိနော။ သေဝါလမာလိကာတိ ပါတောဝ ဥဒကံ
ဩရောဟိတွာ သေဝါလဇ္ဇေဝ ဥပ္ပလာဒီနိ စ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဥဒက-
သုဒ္ဓိကဘာဝဇာနနတ္ထဇ္ဇေဝ “လောကဿ စ ဥဒကေန သုဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ
ဣမဿ အတ္ထဿ ဇာနနတ္ထေ မာလံ ကဘွာ ပိလန္ဒနကာ။ ဥဒကော-
ရောဟကာတိ ပါတော မဇ္ဈနေ သာယနေ စ ဥဒကဩရောဟဏကာ။
တေနာဟ “သာယတတိယကံ ဥဒကောရောဟဏာနုယောဂမနုယုတ္တာ”တိ။
ကောဒသမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ စတုတ္ထပဏ္ဏာသကေ နတ္ထိ ဝတ္တမ္ပံ။

မြာဟုဏပစ္စောရောဟဏီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

(၂၁) ၁-ကရဇကောယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမနိရယသဂ္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၁-၇၄၆။ ပဉ္စမဿ ပဌမာဒီနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ နဝမေ ယသ္မိံ သန္တာနေ
ကာမာဝစရကမ္ပံ မဟဂ္ဂတကမ္ပဉ္စ ကတူပစိတံ ဝိပါကဒါနေ လဒ္ဓါဝသရံ ဟုတွာ
ဋ္ဌိတံ။ တေသု ကာမာဝစရကမ္ပံ ဣတရံ နိဟရိတွာ သယံ တဏှ ဌတွာ ၊ အတ္တနော
ဝိပါကံ ဒါတုံ န သက္ကောတိ။ မဟဂ္ဂတကမ္ပမေဝ ပန ဣတရံ ပဋိဗာဟိတွာ အတ္တနော
ဝိပါကံ ဒါတုံ သက္ကောတိ ဂရုဘာဝတော။ တေနာဟ “တံ မဟောယော
ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဝိယာ”တိအာဒိ။ ဣတော ပရံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ပဌမနိရယသဂ္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဒသကနိပါတဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနုတ္တဒီပနာ သမတ္တာ။

၁-ဩဟိယိတွာ (သံ-ဋီ ၂-၃၇၂-ပိဋေ။)

ကောသကနိပါတ်

၁-နိဿယဝဂ္ဂ

၁-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁-၁၀။ ကောသကနိပါတဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ ဒသမေ ဇနိတသ္မိန္ဒိ ကမ္မကိလေသေဟိ နိဗ္ဗတ္တေ၊ ဇနေ တေသ္မိန္ဒိ ဝါ ဇနေတသ္မိ၊ မနုဿေသုတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော”တိ။ ဇနိတသ္မိ-သဒ္ဓေါ ဝေ ဝါ ဣ-ကာရဿ ဇ-ကာရံ ကတွာ “ဇနေတသ္မိ”န္ဒိ ဝုတ္တော။ ဇနိတသ္မိန္ဒိ စ ဇနသ္မိန္ဒိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇနိတသ္မိန္ဒိ သာမညဂ္ဂဟဏေပိ ယတ္ထ စတုဝဏ္ဏသမညာ၊ တတ္ထေဝ မနုဿလောကေ။ ခတ္ထိယော သေဋ္ဌောတိ အယံ လောကသမညာပိ မနုဿလောကေယေဝ၊ န ဒေဝကာယေ မြဟ္မကာယေ ဝါတိ ဒဿေတုံ “ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော”တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိသရန္တိတိ “အဟံ ဂေါတမော၊ အဟံ ကဿပေါ”တိ ပဋိ ပဋိ အတ္တနော ဂေါတ္တံ အနုဿရန္တိ ပဋိဇာနန္တိ ဝါတိ အတ္ထော။

ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဿယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အနုဿတိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁-၁၄။ ဒုတိယဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနိ။ တတိယေ ဣမဋ္ဌိ- ကာရာဟာရဘက္ခာနန္တိ ကဗဠိကာရာဟာရူပဇီဝိနံ။ ကော ပန ဒေဝါနံ အာဟာရော၊ ကာ အာဟာရဝေလာတိ? သဗ္ဗေသမ္ဘိ ကာမာဝစရဒေဝါနံ သုဓာ အာဟာရော။ သာ ဟေဋ္ဌိမေဟိ ဟေဋ္ဌိမေဟိ ဥပရိမာနံ ဥပရိမာနံ ပဏိတတမာ ဟောတိ၊ တံ ယထာသကံ ဒိဝသဝသေနေဝ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘုဉ္ဇန္တိ။ ကေစိ ပန “ဗိဠာရပဒပ္ပမာဏံ သုဓာဟာရံ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ သော ဇိဝှိယ ဌပိတမတ္ထော ယာဝ ကေသဂ္ဂနခဂ္ဂါ ကာယံ ဖရတိ၊ တေသံယေဝ

ဒိဝသဝသေန သတ္တ ဒိဝသေ ယာပနသမတ္ထော ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။ အသမယ-
 ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တောတိ မဂ္ဂဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တော။ အဋ္ဌန္တံ ဟိ သမာပတ္တိနံ
 သမာပဇ္ဇနဿ သမယောပိ အတ္ထိ တဿ အသမယောပိ၊ မဂ္ဂဝိမောက္ခေန ပန
 ဝိမုတ္တနဿ သမယော ဝါ အသမယော ဝါ နတ္ထိ။ ယဿ သဒ္ဓါ ဗလဝတိ၊
 ဝိပဿနာ စ အာရဒ္ဓါ၊ တဿ ဂစ္ဆန္တဿ တိဋ္ဌန္တဿ နိသီဒန္တဿ နိပဇ္ဇန္တဿ
 ခါဒန္တဿ ဘုဉ္ဇန္တဿ စ မဂ္ဂဖလပ္ပုဋိဝေဓော နာမ န ဟောတိတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။
 ဣတိ မဂ္ဂဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တန္တဿ သမယော ဝါ အသမယော ဝါ နတ္ထိတိ မဂ္ဂ-
 ဝိမောက္ခော အသမယဝိမုတ္တိ နာမ။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မေတ္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ သေသဇနာတိ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ အလာဘိနော။
 သမ္ပရိဝတ္တမာနာဘိ ဒက္ခိဏေနေဝ ပဿေန အသယိတွာ သဗ္ဗသော ပရိဝတ္တ-
 မာနာ။ ကာကစ္ဆမာနာတိ ယုရုယုရုပဿာသဝသေန ဝိဿရံ ကရောန္တာ။
 သုခံ သုပတိတိ ဣတ္ထ ဒုဝိဓာ သုပနာ သယနေ ဝိဋ္ဌိပ္ပသာရဏလက္ခဏာ
 ကိရိယာမယစိတ္တေဟိ အဝေါက်ဏ္ဏဘဝဂ်ပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ စ။ တတ္ထာယံ ဥဘ-
 ယတ္ထာပိ သုခမေဝ သုပတိ။ ယသ္မာ သဏိကံ နိပဇ္ဇိတွာ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ သမော-
 ဓာယ ပါသာဒိကေန အာကာရေန သယတိ၊ နိဒ္ဒေါက္ကမနေပိ ဈာနံ သမာ-
 ပန္နော ဝိယ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဧဝံ အသုဝိတွာ”တိအာဒိ။

နိဒ္ဒါကာလေ သုခံ အလာဘိတွာ ဒုက္ခေန သုတ္တတ္တာ ဧဝ ပဋိပုဇ္ဈနကာလေ
 သရီရခေဒေန နိတ္ထုနနံ ဝိဇ္ဇန္တံ ဣတော စိတော စ ဝိပရိဝတ္တနဉ္စ ဟောတိတိ
 အာဟ “နိတ္ထုနန္တာ ဝိဇ္ဇန္တန္တာ သမ္ပရိဝတ္တန္တာ ဒုက္ခံ ပဋိပုဇ္ဈန္တိ”တိ။ အယံ
 ပန သုခေန သုတ္တတ္တာ သရီရခေဒါဘာဝတော နိတ္ထုနနာဒိဝိရဟိတောဝ
 ပဋိပုဇ္ဈတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧဝံ အပုဋိပုဇ္ဈိတွာ”တိအာဒိ။ သုခပုဋိဗောဓော စ
 သရီရဝိကာရာဘာဝေနာတိ အာဟ “သုခံ နိဗ္ဗိကာရ”န္တိ။

ဘဒ္ဒကမေဝ သုပိနံ ပဿတိတိ ဣဒံ အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေန ဒေဝတူပသံဟာရ-
 ဝသေန စဿ ဘဒ္ဒကမေဝ သုပိနံ ဟောတိ၊ န ပါပကန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။
 တေနာဟ “စေတိယံ ဝန္တန္တော ဝိယာ”တိအာဒိ။ ဓာတုက္ခောဘဟေတုကမ္ပိ
 စဿ ဗဟုလံ ဘဒ္ဒကမေဝ သိယာ ယေဘုယျေန စိတ္တဇရူပါနုဂုဏတာယ
 ဥတုအာဟာရဇရူပါနံ။

ဥရေ အာပုတ္တုပုတ္တာဟာရော ဝိယာတိ ဂိဝါယ ဗန္ဓိတွာ ဥရေ လမ္ဘိတမုတ္တာ-
ဟာရော ဝိယာတိ ကေဟိစိ တံ ကောဝလိဝသေန ဝုတ္တံ သိယာ၊ အနေကရတနာ-
ဝလိသမူဟဘူတော ပန မုတ္တာဟာရော အံသပ္ပဒေသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကဋ္ဌိပ္ပ-
ဒေသဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂါ ပလမ္မန္တော ဥရေ အာမုက္ခောယေဝ နာမ ဟောတိ။

ဝိသာခတ္တေရော ဝိယာတိ^၁ သော ကိရ ပါဠိလိပုတ္တေ ကုဋ္ဌမ္ဘိယော
အဟောသိ။ သော တတ္ထေဝ ဝသမာနော အသောသိ “တမ္မပဏ္ဍိဒီပေါ ကိရ
စေတီယမာလာလင်္ကံတော ကာသာဝပဇ္ဇောတော၊ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနေယေ-
ဝေတ္ထ သက္ကာ နိသီဒိတုံ ဝါ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ ဥတုသပ္ပါယံ သေနာသနသပ္ပါယံ
ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ မေဿဝနသပ္ပါယန္တိ သဗ္ဗမေတ္ထ သုလဘ”န္တိ။ သော အတ္တနော
ဘောဂက္ခန္ဓံ ပုတ္တဒါရဿ နိယျာတေတွာ ဒုဿန္တေ ဗဒ္ဓေန ဧကကဟာပဏေ-
နေဝ သရာ နိက္ခဒိဘွာ သမုဒ္ဒတိရေ နာဝံ ဥဒိက္ခမာနော ဧကံ မာသံ ဝသိ။
သော ဝေါဟာရကုသလတာယ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဘဏ္ဍံ ကိဏိတွာ အသုကသ္မိံ^၂
ဝိတ္တိဏန္တော ဓမ္မိကာယ ဝဏိဇ္ဇာယ တေနေဝန္တရမာသေန သဟဿံ
အဘိသံဟရိ။ ဣတိ အနုပုဗ္ဗေန မဟာဝိဟာရံ ဂန္တော ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစတိ။ သော
ပဗ္ဗာဇနတ္ထာယ သိမံ နိတော တံ သဟဿတ္ထဝိကံ ဩဝဇ္ဇိကန္တရေန ဘူမိယံ
ပါတေသိ။ “ကိမေတ”န္တိ စ ဝုတ္တေ “ကဟာပဏသဟဿံ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ
“ဥပါသက ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ န သက္ကာ ဝိစာရေတုံ၊ ဣဒါနေဝ နံ
ဝိစာရေဟိ”တိ ဝုတ္တေ “ဝိသာခဿ ပဗ္ဗဇ္ဇဋ္ဌာနံ အာဂတာ မာ ရိတ္တဟတ္ထာ
ဂမိ”သု”တိ မုဋ္ဌိတွာ သီမာမာဠကေ ဝိတ္တိရိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္တော။ သော
ပဉ္စဝသော ဟုတွာ ဒွေမာတိကာ ပဂုဏာ ဣတွာ အတ္တနော သပ္ပါယံ
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဧကေကသ္မိံ ဝိဟာရေ စတ္တာရော စတ္တာရော မာသေ
သမပဝတ္ထဝါသံ ဝသမာနော စရိ။ ဧဝံ စရမာနော—

ဝနန္တရေ ဌိတော ထေရော၊ ဝိသာခေါ ဂဇ္ဇမာနကော။
အတ္တနော ဂုဏမေသန္တော၊ ဣမမတ္ထံ အဘာသထ—

“ယာဝတာ ဥပသမ္ပန္တော၊ ယာဝတာ ဣမ မာဂတော။
တ္ထန္တရေ ခလိတံ နတ္ထိ၊ အဟော လာဘော တေ မာရိသာ”တိ။^၂

သော စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တော ဒွေဓာပထံ ပတွာ “အယံ န ခေါ
မဂ္ဂေါ၊ ဥဒါဟု အယ”န္တိ စိန္တယန္တော အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ပဗ္ဗတေ အဝိဝတ္တာ

၁-ဝသုဒ္ဓိ ၁-၃၀၅-ပိဋ္ဌေဝိ ဝိတ္တာရော အာဂတော။ ၂-ဝသုဒ္ဓိ ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေဝိ။

ဒေဝတာ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ “သော မဂ္ဂေါ”တိ ဒသေတိ။ သော စိတ္တလ-
ပဗ္ဗတဝိဟာရံဂန္တာတတ္ထ စတ္တာရော မာသေ ဝသိတွာ “ပစ္စုသေ ဂမိဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ နိပဇ္ဇိ။ စက်မသိသေ မဏိလရုက္ခေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ သောပါန-
ဖလကေ နိသိဒိတွာ ပရောဒိ။ ထေရော “ကော သော”တိ အာဟ။ အဟံ ဘန္တေ
မဏိလိယာတိ။ ကိဿ ရောဒသိတိ။ တုမှာကံ ဂမနံ ပဋိစ္စာတိ။ မယိ
ဣဓ ဝသန္တေ တုမှာကံ ကော ဂုဏောတိ။ တုမှေသု ဘန္တေ ဣဓ ဝသန္တေသု
အမနုဿာ အညမညံ မေတ္တံ ပဋိလဘန္တိ၊ တေ ဒါနိ တုမှေသု ဂတေသု
ကလဟံ ကရိဿန္တိ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လမ္ဘိ ကထယိဿန္တိတိ။ ထေရော “သစေ မယိ ဣဓ
ဝသန္တေ တုမှာကံ ဖာသုဝိဟာရော ဟောတိ၊ သုန္ဒရ”န္တိ ဝတွာ အညေဝိ
စတ္တာရော မာသေ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ပုန တထေဝ ဂမနစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။
ဒေဝတာပိ ပုန တထေဝ ပရောဒိ။ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ထေရော တတ္ထေဝ
ဝသိတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ။ ဧဝံ မေတ္တာဝိဟာရီ ဘိက္ခု အမနုဿာနံ
ပိယော ဟောတိ။

ဗလဝိယစိတ္တတယာတိ ဣမိနာ ဗလဝိယစိတ္တတာမတ္တေနပိ သတ္တံ န
ကမတိ၊ ပဂေဝ မေတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာတိ ဒသေတိ။ ဝိပ္ပမေဝ စိတ္တံ
သမာဓိယတိ၊ ကေနစိ ပရိပန္နေန ပရိဟိနဇ္ဈာနဿ ဗျာပါဒဿ ဒူရသမုဿာ-
ရိတဘာဝတော ဝိပ္ပမေဝ သမာဓိယတိ၊ “အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ ကေစိ။
သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဣတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ဣတော အညကမ္မဋ္ဌာနဝသေန
အဓိဂတဇ္ဈာနာနမ္ဘိ သုခသုပနာဒယော အာနိသံသာ လဗ္ဘန္တိ။ ယထာဟ—

“သုခံ သုပန္တိ မုနယော၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတာ။
သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ပဗုဇ္ဈန္တိ၊ သဒါ ဂေါတမသာဝကာ”တိ စ အာဒိ။

တထာပိမေ အာနိသံသာ မြဟ္မဝိဟာရလာဘိနော အနဝသေသာ လဗ္ဘန္တိ
ဗျာပါဒါဒိနံ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘာဝတော မြဟ္မဝိဟာရာနံ။ တေနေဝါဟ “နိဿရဏံ
ဟေတံ အာဂုသော ဗျာပါဒဿ၊ ယဒိဒံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ”တိအာဒိ။
ဗျာပါဒါဒိဝသေန စ သတ္တာနံ ဒုက္ခသုပနာဒယောတိ တပ္ပဋိပက္ခဘူတေသု
မြဟ္မဝိဟာရေသု သိဒ္ဓေသု သုခသုပနာဒယော ဟတ္ထဂတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ။

မေတ္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အဋ္ဌကနာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ ဗေလုဝဂါမကေတိ ဝေသာလိယာ ဒက္ခိဏပဿေ အဝိဒ္ဓုရေ ဗေလုဝဂါမကော နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သာရပုတ္တ- ကုလဂဏနာယာတိ မဟာသာရမဟပုတ္တကုလဂဏနာယ။ ဒသမေ ဌာနေတိ အညေ အညေတိ ဒသဂဏနဋ္ဌာနေ။ အဋ္ဌကနဂရေ ဇာတော ဘဝေါတိ အဋ္ဌကနာဂရော။ ကုတ္တုဒ္ဓါရာမောတိ ပါဠိလိပုတ္တေ ကုတ္တုဒ္ဓါရာမော၊ န ကောသဋ္ဌိယံ။

ပကတတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ဋ္ဌေသော တ-သဒ္ဓေါတိ တဿ “ဘဂဝတာ”တိအာဒိတိ ပဒေဟိ သမာနာဓိကရဏဘာဝေန ပုတ္တဿ ယေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝေန ဘဂဝါ ပကတော အဓိဂတော သုပါကဋော စ၊ တံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ သဒ္ဓိံ အာဂမ- နိယပဋိပဒါယ အတ္တဘာဝနေဝ ဒဿေန္တော “ယော သော။ ပ။ အဘိ- သမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ အာဟ။ သတိပိ ဉာဏဒဿနသဒ္ဓါနံ ဣမ ပညာဝေဝစနဘာဝေ တေန တေန ဝိသေသေန နေသံ ဝိသယဝိသေသေ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ အသာ- ဓာရဏဉာဏဝိသေသဝသေန ဝိဇ္ဇာတ္တယဝသေန ဝိဇ္ဇာဘိညာနာဝရဏဝသေန သဗ္ဗညုတညာဏမံသစက္ခုဝသေန ပဋိဝေဓဒေသနာဉာဏဝသေန စ တဒတ္ထံ ယောဇေတွာ ဒဿေန္တော “တေသံ တေသ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အာသယာနုသယံ ဇာနတာ အာသယာနုသယဉာဏေန၊ သဗ္ဗဉေယျဓမ္မံ ပဿတာ သဗ္ဗညုတနာဝရဏဉာဏေဟိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ- သဝက္ခယဉာဏေဟိ။ ပဋိဝေဓပညာယာတိ အရိယမဂ္ဂပညာယ။ ဒေသနာ- ပညာယ ပဿတာတိ ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မာနံ ဒေသေတဗ္ဗပုကာရံ ဗောဓနေယျ- ပုဂ္ဂလာနဉ္စ အာသယာနုသယစရိတာဓိမုတ္တိအာဒိဘေဒံ ဓမ္မံ ဒေသနာပညာယ ယာထာဝတော ပဿတာ။ အရိနန္တိ ကိလေသာရိနံ၊ ပဉ္စဝိမောရာနံ ဝါ သာသနဿ ဝါ ပစ္စတ္တိကာနံ အညုတိတ္ထိယာနံ။ တေသံ ပန ဟနနံ ပါဠိဟာရိယေဟိ အဘိဘဝနံ အပ္ပုဋိဘာနတာကရဏံ အဇ္ဈုပေက္ခဏဉ္စ။ ကေသိဝိနယသုတ္တဉ္စေတ္ထ နိဒဿနံ။ တထာ ဌာနာဋ္ဌာနာဒိနိ ဇာနတာ။ ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ ပဿတာ။ သဝါသနာနမာသဝါနံ ဒိဏတ္တာ အရဟတာ။ အဘိညေယျာဒိဘေဒေ ဓမ္မေ အဘိညေယျာဒိတော အဝိပရိ- တာဝဗောဓတော သံဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေန။

အထ ဝါ တီသု ကာလေသု အပ္ပုဋိဟတဉာဏတာယ ဇာနတာ။ ကာယ- ကမ္မာဒိဝသေန တိဏ္ဏမ္ဘိ ကမ္မာနံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိတော နိသမ္မကာရိတာယ ပဿတာ။ ဒဝါဒိနဋ္ဌိ အဘာဝသာဓိကာယ ပဟာနသမ္ဗဒါယ အရဟတာ။

ဝေပဝတ္တပုစ္ဆာဝသေန။ အမတုပ္ပတ္တိအတ္ထေနာတိ အမတဘာဝဿ ဥပ္ပတ္တိဟေတု-
တာယ။ သဗ္ဗာနိပိ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ ဧကရာသာပိ အမတာဓိဂမဿ ပဋိပတ္တိယာတိ
အတ္ထော။ ဝေမေတ္ထ အဂ္ဂဗလဘူမိ အနာဂါမိဗလဘူမီတိ ဒွေဝ ဘူမိယော
သရူပတော အာဂတာ၊ နာနန္တရိယတာယ ပန ဟေဋ္ဌိမာပိ ဒွေ ဘူမိယော
အတ္ထတော အာဂတာ ဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ ပဉ္စ သတာနိ အဋ္ဌေါ တေဿာတိ
ပဉ္စသတံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

အဋ္ဌကနာဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂေါပါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ တိဿော ကထာတိ တိဿော အဋ္ဌကထာ၊ တိဝိဓာ
သုတ္တဿ အတ္တဝဏ္ဏနာတိ အတ္ထော။ ဧကေကံ ပဒံ နာဋံ မူလံ တေဿာတိ ဝေ-
သညိတာ ဧကနာဋိကာ။ ဧကေကံ ဝါ ပဒံ နာဋံ အတ္တနိဂ္ဂမနမဂ္ဂေါ တေဿာတိ
ဧကနာဋိကာ။ တေနာဟ “ဧကေကဿ ပဒဿ အတ္တကထန” န္တိ။ စတ္တာရော
အံသာ တာဂါ အတ္တသလ္လက္ခဏုပါယာ တေဿာတိ စတုရဿာ။ တေနာဟ
“စတုက္ကံ ဗန္ဓိတွာ ကထန” န္တိ။ နိယမတော နိသိန္ဓဿ အာရဒ္ဓဿ ဝတ္ထော
သံဝတ္ထော တေဿာ အတ္ထိတိ နိသိန္ဓဝတ္တိကာ။ ယထာရဒ္ဓဿ အတ္တဿ ဝိသု ဝိသု
ပရိယောသာပိကာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပဏ္ဍိတဂေါပါလကံ ဒဿေ-
တွာ” တိအာဒိ။ ဧကေကဿပိ ပဒဿ ပိဏ္ဍတ္တဒဿနဝသေန ဗဟုနံ ပဒါနံ ဧကန္တံ
အတ္ထံ အကထေတွာ ဧကမေကဿ ပဒဿ အတ္တဝဏ္ဏနာ အယံ သဗ္ဗတ္ထ လဗ္ဘတိ။
စတုက္ကံ ဗန္ဓိတွာတိ ကဏ္ဍပက္ခေ ဥပမောပမေယျဒ္ဓယံ၊ တထာ သုက္ကပက္ခေတိ ဣဒံ
စတုက္ကံ ယောဇေတွာ။ အယံ ဒေဝိသေသု ဝေ သုတ္ထေသု လဗ္ဘတိ။ ပရိယောသာန-
ဂမနန္တိ ဧကေကံ တာဝ အာဟု “ကဏ္ဍပက္ခေ ဥပမံ ဒဿေတွာ ဥပမာ စ နာမ
ယာဝဒေဝ ဥပမေယျသမ္ပဋိပါဒနတ္ထာတိ ဥပမေယျတ္ထံ အာဟရိတွာ သံကိလေ-
သပက္ခနိဒ္ဓေသော စ ဝေါဒါနပက္ခဝိဘာဝနတ္ထာယာတိ သုက္ကပက္ခမ္ပိ ဥပမောပ-
မေယျဝိဘာဝေန အာဟရိတွာ သုတ္တတ္ထဿ ပရိယောသာပနံ။ ကဏ္ဍပက္ခေ
ဥပမေယျံ ဒဿေတွာ ပရိယောသာနဂမနာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော” တိ။ အပရေ
ပန “ကဏ္ဍပက္ခေ သုက္ကပက္ခေ စ တံတံဥပမူပမေယျတ္တာနံ ဝိသု ဝိသု ပရိယော-
သာပေတွာဝ ကထနံ ပရိယောသာနဂမန” န္တိ ဝဒန္တိ။ အယန္တိ နိသိန္ဓဝတ္တိကာ။
ဣဓာတိ ဣမသ္မိ ဂေါပါလကသုတ္ထေ။ သဗ္ဗာစရိယာနံ အာရိက္ခာတိ သဗ္ဗေဟိပိ
ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ အာစရိတာ သံဝဏ္ဏိတာ၊ တထာ စေဝ ပါဠိ ပဝတ္တာတိ။

အင်္ဂါယန္တိ အဝယဝဘာဝေန ဣယန္တိတိ အင်္ဂါနိ၊ ကောဋ္ဌာသာ။ တာနိ ပနေတ္ထ ယသ္မာ သာဝဇ္ဇသဘာဝါနိ၊ တသ္မာ အာဟ “အင်္ဂေဟိတိ အဂုဏ- ကောဋ္ဌာသေဟိ”တိ။ ဂေါမဏ္ဍလန္တိ ဂေါသမူဟံ။ ပရိဟရိတုန္တိ ရက္ခိတုံ။ တံ ပန ပရိဟရဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပိစရဏန္တိ အာဟ “ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပိစရိတု”န္တိ။ ဝနိန္တိ ဂုန္တံ ဗဟုဘာဝံ ဗဟုဂေါရသတာသင်္ခါတံ ပရိဝုဒ္ဓိံ။ “တ္ထေကမိဒ”န္တိ ရူပိယတိတိ ဂူပံ၊ ပရိမာဏပရိစ္ဆေဒေါပိသရိရူပဗ္ဗိတိ အာဟ “ဂဏနတော ဝါ ဝဏ္ဏတော ဝါ”တိ။ န ပရိသေသတိ ပိနဋ္ဌဘာဝဿေဝ အဇာနနတော။ နိလာတိ ဣတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန သေတသဗလာဒိဝဏ္ဏံ သင်္ကာတိ။

ဓနသတ္တိသုလာဒီတိ ဣတ္ထ ဣဿာသာစရိယာနံ ဂါဝိသု ကတံ ဓနလက္ခဏံ။ ကုမာရဘတ္တိဂဏာနံ ဂါဝိသု ကတံ သတ္တိလက္ခဏံ။ ဣဿရဘတ္တိဂဏာနံ ဂါဝိသု ကတံ သုလလက္ခဏန္တိ ယောဇနာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ရာမဝါသုဒေဝ- ဂဏာဒိနံ ဂါဝိသု ကတံ ဖရသုစက္ကာဒိလက္ခဏံ သင်္ကာတိ။

နိလမက္ခိကာတိ ပိင်္ဂလမက္ခိကာ၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာ ဝေ ဝါ။ သဇ္ဇတိ ရူဇတိ တောယာတိ သာဠိကာ၊ သံဝဇာ သာဠိကာ အာသာဠိကာ။ တေနာဟ “ဝစန္ဒိ”တိအာဒိ။ ဟာရေတာတိ အပနေတာ။

ဝါကေနာတိ ဝါကပဋ္ဌေန။ စီရကေနာတိ ပိလောတိကေန။ အန္တော- ဝဿေတိ ဝဿကာလဿ အဗ္ဘန္တရေ။ နိဂ္ဂါဟန္တိ သုသုမာရာဒိဂ္ဂါဟရဟိတံ။ ဝိတန္တိ ပါနိယဿ ဝိတဘာဝံ။ သီဟဗျုပ္ပါဒိပရိယယေန သာသင်္ဂော သပ္ပုဋိ- ဘယော။

ပဉ္စ အဟာနိ တေဿာတိ ပဉ္စာဟိကော၊ သော ဝေ ဝါရောတိ ပဉ္စာဟိ- ကဝါရော။ ဧဝံ သတ္တာဟိကဝါရောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ စိဏ္ဏဋ္ဌာနန္တိ စရိတဋ္ဌာနံ ဂေါစရဂ္ဂဟိတဋ္ဌာနံ။

ဝိတိဋ္ဌာနန္တိ ဝိတရာ ကာတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ ဝိတရာ ကာတဗ္ဗကိစ္စန္တိ အတ္ထော။ ယထာရူပိံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိတိ ဂုန္တံ ရူပိအနုရူပံ ဂေါစရဘူမိံ ဝါ နဒိပါရိံ ဝါ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဂေါဘတ္တိန္တိ ကပ္ပါသဋ္ဌိကာဒိမိဿံ ဂေါဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ ဘတ္တံ။ ဘတ္တဂ္ဂဟဏေနေဝ ယာဂုပိ သင်္ဟိတာ။

ဒွိဟာကာရေဟိတိ ဝုတ္တံ အာကာရဒ္ဓယံ ဒဿေတုံ “ဂဏနတော ဝါ သမုဋ္ဌာနတော ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပါဠိယံ အာဂတာတိ “ဥပစယော သန္တတိ”တိ ဇာတိံ ဒွိဓာ ဘိန္တိတွာ ဟဒယဝတ္ထု အဂ္ဂဟေတွာ ဒဿာယတနာနိ

ပဉ္စဒသ သုခုမရူပါနီတိ ဧဝံ ရူပကဏ္ဍပါဠိယံ^၁ အာဂတော။ ပဉ္စဝိသတိ ရူပကော-
ဋ္ဌာသတိ သလက္ခဏတော အညမညသင်္ကရာဘာဝတော ရူပဘာဂါ။ ရူပ-
ကောဋ္ဌာသတိ ဝါဝိသုံဝိသုံ အပ္ပဝတ္တိတွာ ကလာပဘာဝေနော ပဝတ္တနတော
ရူပကလာပါ။ ကောဋ္ဌာသတိ စ အံသာ အဝယဝါတိ အတ္ထော။ ကောဋ္ဌန္တိ ဝါ
သရိရံ၊ တဿ အံသာ ကေသာဒယော ကောဋ္ဌာသတိ အညပိ အဝယဝါ
ကောဋ္ဌာသာ ဝိယ ကောဋ္ဌာသာ။

သေယျထာပီတိအာဒိ ဥပမာသံသန္ဓနံ။ တတ္ထ ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ ယထာ-
ဝုတ္တံ ရူပံ သလက္ခဏတော ဉာဏေန ပရိဂ္ဂဏိတွာ။ အရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာတိ တံ
ရူပံ နိဿာယ အာရမ္မဏဉ္စ ကတွာ ပဝတ္တမာနေ ဝေဒနာဒိကေ စက္ကာရော ခန္ဓေ
အရူပန္တိ ဝဝတ္ထပေတွာ။ ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ ပုန တတ္ထ ယံ ရူပနလက္ခဏံ၊
တံ ရူပံ။ တဒညံ အရူပံ။ ဥဘယဝိနိမုတ္တံ ကိဉ္စ နတ္ထိ အတ္တာ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါတိ
ဧဝံ ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ။ တဒုဘယဉ္စ အဝိဇ္ဇာဒိနာ ပစ္စယေန သပစ္စယန္တိ
ပစ္စယံ သဗ္ဗက္ခေတွာ၊ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ယော ကလာပ-
သမ္ပသနာဒိက္ကမေန ကမ္မဋ္ဌာနံ မတ္ထကံ ပါပေတုံ န သက္ကောတိ၊ သော န
ဝခုတိတိ ယောဇနာ။

တ္ထေကံ ရူပံ ကေသမုဋ္ဌာနန္တိ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ သာနာ-
ယတနံ ဇိဝှါယတနံ ကာယာယတနံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ
အဋ္ဌဝိဓံ ကမ္မဝသေန၊ ကာယဝိညတ္တိ ဝစီဝိညတ္တိတိ ဣဒံ ဒွယံ စိတ္တဝသေနာတိ
တ္ထေကံ ရူပံ ကေသမုဋ္ဌာနံ။ သဒ္ဓါယတနမေကံ ဥတုစိတ္တဝသေန ဒွိသမုဋ္ဌာနံ။
ရူပဿ လဟုတာ မုဒုတာ ကမ္မညဘာတိ တတ္ထေကံ ရူပံ ဥတုစိတ္တာဟာရဝသေန
တိသမုဋ္ဌာနံ။ ရူပါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ
အာကာသဓာတု အာပေါဓာတု ကဗဠိကာရော အာဟာရောတိ တတ္ထေကံ ရူပံ
ဥတုစိတ္တာဟာရကမ္မဝသေန စတုသမုဋ္ဌာနံ။ ဥပစယော သန္တတိ ဇရတာ
ရူပဿ အနိစ္စတာတိ တတ္ထေကံ ရူပံ န ကုတောဓိ သမုဋ္ဌာတိတိ န ဇာနာတိ။
သမုဋ္ဌာနတော ရူပံ အဇာနန္တောတိအာဒိသု ဝတ္တဗ္ဗံ “ဂဏနတော ရူပံ
အဇာနန္တော”တိအာဒိသု ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကမ္မလက္ခဏောတိ အတ္တနာ ကတံ ဒုစ္စရိတကမ္မံ လက္ခဏံ ဧတဿာတိ
ကမ္မလက္ခဏော၊ ဗာလော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ
ဗာလလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ဒုစ္စန္တိတစိန္တိ ဟောတိ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသိ

၁-အဘိ ၁-၁၇၂-ပိဋက

ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ။ ဣမာနိ ခေါ။ပ။ လက္ခဏာနိ”တိ။ အတ္တနာ ကတံ သုစရိတကမ္မံ လက္ခဏံ တေဿာတိ ကမ္မလက္ခဏော၊ ပဏှိတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏှိတဿ ပဏှိတလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? သုစိန္တိတစိန္တိ ဟောတိ သုဘာသိတဘာသိ သုကတကမ္မကာရီ။ ဣမာနိ ခေါ။ပ။ ပဏှိတလက္ခဏာနိ”တိ။ တေနာဟ “ကုသလာကုသလကမ္မံ ပဏှိတဗာလလက္ခဏ”န္တိ။

ဗာလေ ဝဇ္ဇေတွာ ပဏှိတေ န သေဝတီတိ ယံ ဗာလပုဂ္ဂလေ ဝဇ္ဇေတွာ ပဏှိတသေဝနံ အတ္တကာမေန ကာတဗ္ဗံ၊ တံ န ကရောတိ။ တထာဘူတဿ စ အယမာဒိနဝေါတိ ဒသေတုံ ပုန “ဗာလေ ဝဇ္ဇေတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဘဂဝတာ “ဣဒံ ဝေါ ကပ္ပတီ”တိ အနုညာတံ၊ တဒနုလောမဉ္ဇေ၊ တံ ကပ္ပိယံ။ ယံ “ဣဒံ ဝေါန ကပ္ပတီ”တိ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တဒနုလောမဉ္ဇေ၊ တံ အကပ္ပိယံ။ ယံ ကောသလ္လသမ္ဘူတံ၊ တံ ကုသလံ၊ တပုဋိပက္ခံ အကုသလံ။ တဒေဝ သာဝဇ္ဇံ၊ ကုသလံ အနဝဇ္ဇံ။ အာပတ္တိတော အာဒိတော ဒွေ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဂရုဏံ၊ တဒညံ လဟုဏံ။ ဓမ္မတော မဟာသာဝဇ္ဇံ ဂရုဏံ၊ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ လဟုဏံ။ သပ္ပဋိကာရံ သတေကိန္တံ၊ အပ္ပဋိကာရံ အတေကိန္တံ။ ဓမ္မတာနဂတံ ကာရဏံ၊ ဣတရံ အကာရဏံ။ တံ အဇာနန္တောတိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဂရုကလဟုဏံ သတေကိန္တောတေကိန္တံ အဇာနန္တော သုဝိသုဒ္ဓံ ကတွာ သီလံ ရက္ခိတုံ န သက္ကောတိ၊ ကုသလာကုသလံ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇံ ကာရဏာကာရဏံ အဇာနန္တော ခန္ဓာဒီသု အကုသလတာယ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟမ္ပိ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ ကုတော တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝစုနာ။ တေနာဟ “ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝစေတုံ န သက္ကောတီ”တိ။

ဂေါဝဏသဒိသေ အတ္တဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဟေတုတော မိစ္ဆာဝိတက္ကာ အာသာဒိကာ ဝိယာတိ အာသာဒိကာတိ အာဟ “အကုသလ-ဝိတက္ကံ အာသာဒိကံ အဟာရေတွာ”တိ။

“ဂဏှောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဒေတံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဓိဝစန”န္တိ ဝစန-တော ဆဟိ ဝဏမုခေဟိ ဝိဿန္တမာနယူသော ဂဏှော ဝိယ ပိလောတိကာ-ခဏှေန ဆဒ္ဓါရေဟိ ဝိဿန္တမာနကိလေသာသုစိအတ္တဘာဝဝဏော သတိသံဝ-ရေန ပိဒဟိတဗ္ဗော၊ အယံ ပန ဧဝံ န ကရောတီတိ အာဟ “ယထာ သော ဂေါပါလကော ဝဏံ န ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ ဧဝံ သံဝရံ န သမ္မာဒေတီ”တိ။

၁-မ ၃-၂၀၁၊ အံ ၁-၁၀၀-ပိဋေသု၊ ၂-မ ၃-၂၀၈၊ အံ ၁-၁၀၁-ပိဋေသု၊
 ၃-သံ ၂-၃၀၄၊ အံ ၃-၁၁၄၊ ၁၉၁-ပိဋေသု၊

ယထာ ဝုဇ္ဇမော ဣန္ဒြိယံ နိဿယ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သက္ခော သုခုမော တံ တံ
 ဝိဝရံ အနုပဝိဿ ဗျာပေန္တော သတ္တာနံ ခံသမကသာဒိပရိဿယံ ဝိနော-
 ဒေတိ။ အဂ္ဂိဇာလာသမုဋ္ဌာနဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟောတိ။ ဧဝံ ဓမ္မဒေသနာ-
 ဉာဏဿ ဣန္ဒြိယာတံ ရူပါရူပဓမ္မဇာတံ နိဿယ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ သက္ခော
 သုခုမာ တံ တံ ခန္တန္တရံ အာယတနန္တရဉ္စ အနုပဝိဿ ဗျာပေတိ။ သတ္တာနံ
 မိစ္ဆာဝိတက္ကာဒိပရိဿယံ ဝိနောဒေတိ။ ဉာဏဂ္ဂိဇာလာသမုဋ္ဌာပနဿ
 ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟောတိ။ တသ္မာ ဝုဇ္ဇမော ဝိယာတိ ဝုဇ္ဇမောတိ အာဟာ “ဂေါပါလ-
 ကော ဝုဇ္ဇံ ဝိယ ဓမ္မဒေသနာဝုဇ္ဇံ န ကရောတိ”တိ။ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂန္တော
 နိဿိန္ဒဿ ကာတဗ္ဗာ တဒန္တုဝိကာ ဓမ္မကထာ ဥပနိသိန္ဒကကထာ။ ကတဿ
 ဒါနာဒိပုညဿ အနုမောဒနကထာ အနုမောဒနာ။ တတောတိ ဓမ္မကထာဒိနံ
 အကရဏတော။ “ဗဟုဿုတော ဂုဏဝါတိ န ဇာနန္တိ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊
 နန အတ္တနော ဇာနာပနတ္ထံ ဓမ္မကထာဒိ န ကာတဗ္ဗမေဝါကံ? သန္တံ န
 ကာတဗ္ဗမေဝါ သုဒ္ဓါသယေန ပန ဓမ္မေ ကထိတေ တဿ ဂုဏဇာနနံ
 သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟာ ဘဂဝါ—

“နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတံ။
 ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ၊ ပဂ္ဂဏေ ဣသိနံ ဓဇ”န္တိ။

တရန္တိ ဩတရန္တိ ဧတ္ထောတိ တိတ္ထံ၊ နဒိတဋ္ဌာကာဒိနံ နဟာနပါနာဒိ-
 အတ္ထံ ဩတရဏဋ္ဌာနံ။ ယထာ ပန တံ ဥဒကေန ဩတိဏ္ဏသတ္တာနံ သရိရမလံ
 ပဝါဟေတိ။ ပရိဿမံ ဝိနောဒေတိ။ ဝိသုဒ္ဓိံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဧဝံ ဗဟုဿုတာ
 အတ္တနော သမိပံ ဩတိဏ္ဏသတ္တာနံ ဓမ္မောဒကေန စိတ္တမလံ ပဝါဟေန္တိ။
 ပရိဿမံ ဝိနောဒေန္တိ။ ဝိသုဒ္ဓိံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ တသ္မာ တေ တိတ္ထံ ဝိယာတိ
 တိတ္ထံ။ တေနာဟာ “တိတ္ထဘူတေ ဗဟုဿုတဘိက္ခု”တိ။ ဗျူဇနံ ကထံ
 ရောပေတဗ္ဗန္တိ ဘန္တေ ဣဒံ ဗျူဇနံ အယံ သဒ္ဓေါ ကထံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ရောပေ-
 တဗ္ဗော၊ ကေန ပကာရေန ဣမဿ အတ္တဿ ဝါစကော ဇာတော။ “နိရူပေ-
 တဗ္ဗ”န္တိ ဝါပါဋ္ဌော၊ နိရူပေတဗ္ဗံ အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ ကထမေတ္ထ နိရုဋ္ဌာတိ
 အဓိပ္ပါယော။ ဣမဿ ဘာသိတဿ ကော အတ္ထောတိ သဒ္ဓတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။
 ဣမသ္မိံ ဌာနေတိ ဣမသ္မိံ ပါဠိပ္ပဒေသေ။ ပါဠိ ကိံ ဝေတိတိ ဘာဝတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။
 အတ္ထော ကိံ ဒီပေတိတိ ဘာဝတ္ထံ ဝါ သင်္ကေတတ္ထံ ဝါ။ န ပရိပုစ္ဆတိတိ
 ဝိမတိစ္ဆေဒနပုစ္ဆာဝသေန သဗ္ဗသော ပုစ္ဆံ န ကရောတိ။ န ပရိပုစ္ဆတိတိ
 ပရိ ပရိ အတ္တနော ဉာတုံ ဣန္ဒြိယံ န အာစိက္ခတိ န ဝိဘာဝေတိ။ တေနာဟာ “န
 ဇာနာပေတိ”တိ။ တေတိ ဗဟုဿုတဘိက္ခု။ ဝိဝရဏံ နာမ အတ္တဿ

ဝိဘဇိတွာ ကထနန္တိ အာဟ “ဘာဇေတွာ န ဒေသေန္တိ”တိ။ အနုတ္တာနိ-
ကတန္တိ ဉာဏေန အပါကဋီကတံ ဂုယံ ပဋိစ္စန္တံ။ န ဥတ္တာနိ ကရောန္တိတိ
သိနေရူပါဒမူလေ ဝါလိကံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ ပထဝီသန္တာရောဒကံ ဝိဝရိတွာ
ဒဿေန္တော ဝိယ စ ဥတ္တာနံ န ကရောန္တိ။

ဧဝံ ယဿ ဓမ္မဿ ဝသေန ဗဟုဿုတာ “တိတ္ထ”န္တိ ဝုတ္တာ ပရိယာယတော။
ဣဒါနိ တမေဝ ဓမ္မံ နိပ္ပရိယာယတော “တိတ္ထ”န္တိ ဒဿေတု “ယထာ ဝါ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မော ဟိ တရန္တိ ဩတရန္တိ ဧတေန နိဗ္ဗာနံ နာမ တဠာကန္တိ
“တိတ္ထ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ သုမေဓဘူတော—

“ဧဝံ ကိလေသမလဓောဝံ၊ ဝိဇ္ဇန္တေ အမတန္တဋ္ဌေ။
န ဂဝေသတိ တံ တဠာကံ၊ န ဒေါသော အမတန္တဋ္ဌေ”တိ။

ဓမ္မဿေဝ နိဗ္ဗာနဿောတရဏတိတ္ထဘူတဿ ဩတရဏာကာရံ အဇာ-
နန္တော “ဓမ္မတိတ္ထံ န ဇာနာတိ”တိ ဝုတ္တာ။

ဝီတာဝိတန္တိ ဂေါဂဏေ ဝိတံ အဝိတဉ္စ ဂေါရူပံ န ဇာနာတိ န ဝိန္ဒတိ။
အဝိန္ဒန္တော ဟိ “န လဘတိ”တိ ဝုတ္တာ။ “အာနိသံသံ န ဝိန္ဒတိ”တိ ဝတွာ
တဿ အဝိန္ဒနာကာရံ ဒဿေန္တော “ဓမ္မဿ ဝနဂ္ဂံ ဝန္တော”တိ အာဒိမာဟ။

အယံ လောကုတ္တရေတိ ပဒံ သန္တာယာဟ “အရိယ”န္တိ။ ပစ္စာသတ္တိ-
ဉာယေန အနန္တရဿ ဟိ ဝိပ္ပဋိသေဓော ဝါ။ အရိယသဒ္ဓေါ ဝါ နိဒ္ဓေါသပရိ-
ယာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဋ္ဌဂီကန္တိ စ ဝိသုံ ဧကန္တံ စ အဋ္ဌဂီကံ ဥပါဒါယ ဂဟေ-
တဗ္ဗံ၊ အဋ္ဌဂံတာ ဗာဟုလ္လတော စ။ ဧဝေ ကတွာ သတ္တဂံဿပိ အရိယမဂ္ဂဿ
သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။

စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေတိအာဒိသု အဝိသေသေန သတိပဋ္ဌာနာ ဝုတ္တာ။
တတ္ထ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာရမ္မဏာ သတိပဋ္ဌာနာ လောကီယာ၊ တတ္ထ
သမ္မောဟဝိဒ္ဓိသနဝသေန ပဝတ္တာ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ လောကုတ္တရတိ ဧဝံ “ဣမေ
လောကီယာ၊ ဣမေ လောကုတ္တရ”တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

အနဝသေသံ ဒုဟတီတိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ မတ္တံ အဇာနန္တော ကိသ္ဗိန္ဒိ ဒါယကေ
သဒ္ဓါဟာနိယာ ကိသ္ဗိန္ဒိ ပစ္စယဟာနိယာ အနဝသေသံ ဒုဟတိ။ ဝါစာယ အဘိ-
ဟာရော ဝါစာဘိဟာရော။ ပစ္စယာနံ အဘိဟာရော ပစ္စယာဘိဟာရော။

“ဣဓေ အပ္ပေသု ဂရုမိတ္တိကာရံ န ကဗျေန္တိ”တိ ဣမိနာ နဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အဘာဝံ ဒဿေတိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု ပိတုပေမဿ အနုပဋ္ဌာပနတော၊ တေန စ သိက္ခာဂါရဝတာဘာဝဒီပနေန သင်္ဂဟဿ အဘာဇနဘာဝံ၊ တေန ထေရာနံ တေသု အနုဂ္ဂဟာဘာဝံ။ န ဟိ သီလာဒိ-
 ဂုဏေဟိ သာသနေ ထိရဘာဝပ္ပတ္တာ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ သဗြဟ္မစာရိ အနုဂ္ဂဏန္တိ၊
 နိရတ္ထကံ ဝါ အနုဂ္ဂဟံ ကဗျေန္တိ။ တေနာဟ “နဝကေ ဘိက္ခု”တိအာဒိ။
 ဓပ္ပကထာဗန္ဓန္တိ ပဝေဏိအာဂတံ ပကိဏ္ဏကဓမ္မကထာမဂ္ဂံ။ သစ္စသတ္တပ္ပဋိ-
 သန္တိပစ္စယာကာရပ္ပဋိသံယုတ္တံ သုညတာဒီပနံ ဂုဋ္ဌဂန္တိ။ ဝုတ္တိပိပလ္လာသဝသေ-
 နာတိ “န ရူပညူ”တိအာဒိသု ဝုတ္တဿ ပဋိသေဿေ ပဋိက္ခေပဝသေန အဂ္ဂ-
 ဟဏဝသေန။ ဇယာဇေတွာတိ “ရူပညူ ဟောတီတိ ဂဏနတော ဝါဝဏ္ဏတော
 ဝါ ရူပံ ဇာနာတီ”တိအာဒိနာ၊ “တဿ ဂေါဂဏောပိ န ပရိဟာယတိ၊ ပဉ္စ-
 ဂေါရသပရိဘောဂတောပိ န ပရိဗာဟိရော ဟောတီ”တိအာဒိနာ စ အတ္ထံ
 ယောဇေတွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဒေ ယထာရဟံ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဂေါပါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ကောဒသကနိပါတဝဏ္ဏနာယ
အနုတ္တာနုတ္တဒီပနာ သမတ္တာ။

နိဋ္ဌိတာ စ မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ
 အနုတ္တာနုတ္တဒီပနာ။

နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

မဟာအဋ္ဌကထာယ သာရန္တိ အင်္ဂုတ္တရမဟာအဋ္ဌကထာယ သာရံ။ ကျေန-
သဋ္ဌိမတ္တောတိ ထောကံ ဦးနဘာဝတော မတ္တသဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ။ မူလဋ္ဌကထာသာရန္တိ
ပုဗ္ဗေ ပုတ္တအင်္ဂုတ္တရမဟာအဋ္ဌကထာယ သာရမေဝ အနုနိဂမဝသေန ဝဒတိ။
အထ ဝါ မူလဋ္ဌကထာသာရန္တိ ပေါရာဏဋ္ဌကထာသု အတ္ထသာရံ။ တေနေဒံ
ဒဿေတိ— အင်္ဂုတ္တရမဟာအဋ္ဌကထာယ အတ္ထသာရံ အာဒါယ ဣမံ မနော-
ရထပူရဏိံ ကရောန္တော သေသမဟာနိကာယာနဗ္ဗိ မူလဋ္ဌကထာသု ဣဓ
ဝိနိယောဂက္ခမံ အတ္ထသာရံ အာဒါယ ဝေမကာသိန္တိ။ မဟာဝိဟာရာဇိ-
ဝါသိနန္တိ စ ဣဒံ ပုရိမပစ္စိမပဒေဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ “မဟာဝိဟာရာဇိဝါသိနံ
သမယံ ပကာသယန္တိ၊ မဟာဝိဟာရာဇိဝါသိနံ မူလဋ္ဌကထာသာရံ အာဒါ-
ယာ”တိ။ တေနာတိ ပုညေန။ ဇောတု သဗ္ဗော သုခိ လောကောတိ
ကာမာဝစရာဒိဝိဘာဂေါ သဗ္ဗော သတ္တလောကော ယထာရဟံ ဗောဓိတ္ထ-
ယာမိဂမဝသေန သမ္ဗတ္တေန နိဗ္ဗာနသုခေန သုခိ သုခိတော ဟောတူတိ
သဒေဝကဿ လောကဿ အစ္စန္တိ သုခါဓိဂမာယ အတ္တနော ပုညံ ပရိဏာ-
မေတိ။

တ္ထောဝတာ သမတ္တာဝ၊ သဗ္ဗသော ဝဏ္ဏနာ အယံ။
ဝိသတိယာ သဟသေဟိ၊ ဂန္တေဟိ ပရိမာဏတော။
ပေါရာဏာနံ ကထာမဂ္ဂ-သာရမေတ္ထ ယတော ဌိတံ။
တသ္မာ သာရတ္ထမဉ္ဇူသာ၊ ဣတိ နာမေန ဝိဿတော။
အဇ္ဈေသိတော နရိန္ဒေန၊ သောဟံ ပရတ္ထမဗောဟုနာ။
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမေန၊ သာသနုဇ္ဇောတကာရိနာ။
တေနေဝ ကာရိတေ ရမ္မေ၊ ပါသာဒသတမဏ္ဍိတေ။
နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဍေ၊ ဘာဝနာဘိရတာလယေ။
သီတလုဒကသမ္ပန္နေ၊ ဝသံ ဇေတဝနေ ဣမံ။
အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ အကာသိံ သာဓုသမ္ပတံ။
ယံ သိဒ္ဓိံ ဣမိနာ ပုညံ၊ ယံ စညံ ပသုတံ မယာ။
ဇေတေန ပုညကမ္ပေန၊ ဒုတိယေ အတ္တသမ္ပဝေ။
တာဝတိံသေ ပမောဒေန္တော၊ သီလာစာရဂုဏေ ရတော။
အလဂ္ဂေါ ပဉ္စကာမေသု၊ ပတွာန ပဌမံ ဖလံ။

အန္တိမေ အတ္တဘာဝမှိ၊ မေတ္ထေယျံ မုနိပုဂံဝံ။
 လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလံ နာထံ၊ သဗ္ဗသတ္တဟိတေ ရတံ။
 ဒိသ္မာန တဿ ဝိရဿ၊ သုတွာ သဒ္ဓမ္မဒေသနံ။
 အဓိဂန္ဓာ ဖလံ အဂ္ဂံ၊ သောဘေယျံ ဇိနသာသနံ။
 သဒါ ရက္ခန္တ၊ ရာဇာနော၊ ဓမ္မေနော ဣမံ ပဇံ။
 နိရတာ ပုညကမ္မေသု၊ ဇောတေန္တ ဇိနသာသနံ။
 ဣမေ စ ပါဏိနော သဗ္ဗေ၊ သဗ္ဗဒါ နိရုပဒ္ဓဝါ။
 နိစ္စံ ကလျာဏသင်္ကပ္ပါ၊ ပပွေန္တ အမတံ ပဒန္တိ။

အင်္ဂုတ္တရဋီကာ သမတ္တာ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ တတိယဘာဓဇ

သံဝဇ္ဇိတပဒါနိ အနုတ္တမဇာနိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အကနိဋ္ဌဂါမီ	၁၅၇	အဋ္ဌကနာဂရော	၃၆၁
အကသိရလာဘီ	၂၀၁	အမုရတ္တံ	၁၃၆
အကိစ္ဆလာဘီ	၂၀၁	အဏှကောသံ	၂၁၅
အကိတ္တိ	၃၃၀	အတိတ္တန္တမာနုသိကာယ	၈၃
အကိရိယံ	၂၁၂	အတိပါတယိဿန္တိ	၁၆၁
အကုတောဘယာ	၂၄	အတိပါတောဝ	၃၇
အက္ခိတ္တော	၄၅	အတိတံသညဏံ	၂၁၉
အခဏှာနိ	၁၃၅	အတေကိစ္ဆော	၁၃၅
အခေတ္တည	၂၉၇	အတ္တတ္တော	၅၈
အဂတိဂါမိနိ	၃၁၄	အတ္တာနုပေက္ခိ	၄၁
အဂ္ဂညာနိ	၂၃၉	အတ္တည	၄၃၊ ၁၉၁
အဂ္ဂဟိတဓမ္မဂ္ဂဟဏံ	၁၆၅	အတ္တရသော	၃၆၂
အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ	၁၉၅	အတ္ထဝသေ	၃၂၉
အဂ္ဂေါ	၅၆	အတ္ထဝသော	၆၀၊ ၃၂၉
အင်္ဂါနိ	၇၂၊ ၃၆၄	အဒန္တဒမနံ	၂၃၆
အစိတ္တိကတွာ	၅၀	အဒုဋ္ဌစိတ္တော	၂၀၃
အစွန္တနိဋ္ဌော	၁၇၈	အဒ္ဓဘုတ္တာ	၁၅၉
အစွန္တယောဂက္ခေမိ	၁၇၉	အဓိကရဏံ	၂၉၃
အစွယေန	၁၈၉	အဓိကရဏာနိ	၁၉၉
အစ္ဆန္ဒိကော	၁၄၆	အဓိကုဋ္ဌနဋ္ဌေန	၃၀
အဇ္ဈပေက္ခတိ	၁၄၆	အဓိဂတမာနေန	၃၈
အဇ္ဈောတ္တရိတာ	၃၄၄	အဓိပ္ပယာသော	၂၀၆
အဇ္ဈောမုတ္တိတော	၂၁	အဓိဝါသနက္ခန္တိ	၇၆
အဋ္ဌနမတ္တံ	၂၈၈	အဓိသယိတာနိ	၁၉၄
အညာ	၃၈	အနတ္တာ	၂၉၈
အညာဏံ	၂၁၉	အနတ္ထဇနနော	၁၈၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနနုဝဇ္ဇာ	၇၂	အနုနေန	၃၄၁
အနဘိဘူတော	၁၈၃	အနေဋ္ဌကံ	၆၀
အနယော	၁၆၁	အနောကံ	၃၅၅
အနရိယံ	၁၀၅	အနောနဗ္ဗေန	၁၀၃
အနရိယဝေါဟာရော	၂၅၀	အန္တကော	၂၅၄
အနလသာ	၂၄၀	အန္တရတော	၁၈၆
အနဝဇ္ဇာ	၇၂	အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၅၆
အနဝယော	၄၆	အန္တောပူတိကဿ	၁၉၆
အနာဂါမီ	၂၃၁	အန္တောဝဿေ	၃၆၄
အနိက္ခိတ္တဓုရော	၂၈၁	အပဂမနကုသလော	၁၄၅
အနိစ္စာ	၃၃၁	အပရပုစ္ဆယာ	၉၇
အနိစ္ဆိတံ	၁၆၁	အပရပုစ္ဆယော	၂၂၅
အနိယျာနိကတ္တာ	၃၃၈	အပရိဂ္ဂဟာ	၂၈၉
အနိဿရဝိကပ္ပီ	၄၁	အပရိဟာနိယာ	၁၆၃
အနုကမ္မာယ	၁၆၂	အပဝိဒ္ဓံ	၅၀၊ ၂၈၇
အနုဂတော	၅၁	အပါယမုခါနိ	၂၄၄
အနုဇိဝိနော	၂၆	အပါယော	၈၇
အနုတ္တရံ	၄၃	အပါရံ	၃၀၅
အနုပဟနဋ္ဌေန	၃၀	အပုနုဗ္ဗဝဘူတာ	၂၁၄
အနုဓမ္မဘူတံ	၂၅၅	အပူတိနိ	၁၃၅
အနုဓမ္မာ	၂၅၅	အပ္ပကသိရေန	၃၀၆
အနုပရိယာယပထော	၁၉၀၊ ၃၅၀	အပ္ပိစ္ဆကထာ	၂၇၅
အနုပလိတ္တဋ္ဌေန	၂၂၂	အပ္ပဋိကူလသညီ	၄၉
အနုပုဗ္ဗနိရောဓာ	၂၉၆	အပ္ပဋိဝါနစိတ္တော	၁၇
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ	၂၉၇	အပ္ပဋိဝါနီ	၉၉
အနုဖရဏာနံဘာဝေါ	၁၉၃	အပ္ပဋိသမော	၂၁၅
အနုဝိစ္စကာရံ	၂၂၁	အပ္ပတိဿယော	၃
အနုသဋ္ဌံ	၂၁၅	အပ္ပတိဿဝေါ	၃
အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ	၈၈	အပ္ပနိဋ္ဌေသံ	၃၀၆
အနုဿရတိ	၈၄	အပ္ပညာသိ	၂၁၆

ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အပျတ္တော	၂၉၇	အဝါတာတပဟတာနိ	၁၃၅
အပျာဗဇ္ဇံ	၂၄၀	အဝါပုရဏံ	၂၀၅
အပျာဗဇ္ဇပရမတာယ	၁၂၀	အဝိပ္ပဋိသာရတ္ထာနိ	၃၀၅
အဘဝေါ	၃၃၉	အဝိရာဓိတံ	၁၆၁
အဘိစေတော	၅၄	အဝိရုဠိဓမ္မတ္တာ	၂၁၁
အဘိဇာနာမိ	၁၀၂	အဝေရံ	၂၄၀
အဘိညာပါရဂူ	၁၁၁	အသံကိတ္တာနိ	၂၃၉
အဘိဒေါ	၁၃၅	အသက္ကစ္ဆံ	၅၀
အဘိဘာယတနံ	၂၄၅	အသဇ္ဇမာနော	၀၂
အဘိဘူ	၁၀၃	အသဒ္ဓမ္မာ	၃၅
အဘိသင်္ခတံ	၂၇	အသနံ	၁၆၁
အဘိသလ္လေခိကာ	၂၇၄	အသန္တဝိဿာသီ	၄၁
အမတပရိယောသာနာ	၂၇	အသတ္တိန္ဒံ	၃၀၀
အမတောဂဓာ	၂၇	အသမ္ပုဋ္ဌာ	၂၁၇
အမနာပါ	၄၆	အသလ္လိနံ	၂၁၇
အမနုဿဒုဋ္ဌာနိ	၁၃၀	အသဟတ္တာ	၅၀
အမရာဝိတက္ကော	၁၃၂	အသာတာနံ	၄၆
အမရိသနတ္ထေ	၅၂	အသိတံ	၂
အဗ္ဗကာ	၁၁၃	အသိတဿ	၁၇
အယသဘာဝံ	၁၀၆	အသုစိသုခံ	၁၄
အယသော	၃၃၀	အသုရာ	၂၂၇
အယောသင်္ကနာ	၁၉၆	အဿကော	၁၁၄
အရဟတာ	၃၆၁	အဿာသရဟိတာ	၁၀၀
အရိယာယ	၂၀၁	အဟင်္ကာရော	၁၇၃
အရိနံ	၃၆၁		
အလဘန္တာပိ	၉၃	[အာ]	
အဝက္ခိပိတ္တာ	၁၄၄	အာကာရေန	၃၄၁
အဝယာ	၃၁၂	အာကုလာ	၁၅၉
အဝဿယော	၂၂၂	အာဂတာဂမာ	၁၁၆၊ ၃၀၆
အဝဿုတဿ	၁၉၆	အာဂမနကုသလော	၁၄၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အာ]		[ဣ]	
အာဂမယမာနော	၂၀၃	ဣဒ္ဓါနဘာဝေန	၂၆၁
အာဃာတပဋိပိနယာ	၅၁	ဣဒ္ဓိပါဒေါ	၂၃၀
အာစရိယော	၂၅၅	ဣဒ္ဓိဝိဓံ	၈၂
အာတတဝိတတံ	၂၄၀	ဣဿတ္ထံ	၅၇
အာတပုံ	၇၆	ဣဿာသော	၃၀၀
အာတာပိနော	၂၁၉	ဣဿုကီ	၁၀၆
အာဒိတ္တံ	၁၉၅		
အာဒိနဝေါ	၂၂၃	[ဧ]	
အာဓာနဂ္ဂါဟီ	၁၀၇	ဥက္ခိပတိ	၂၂၉
အာဓေယျမုခေါ	၄၇	ဥက္ခိပါပေန္တာ	၁၆၄
အာနိသံသော	၃၄၁	ဥက္ခိပိတွာ	၁၄၄
အာနဘာဝေါ	၁၆၁	ဥဂစ္ဆတိ	၂၅၉
အာပါဒိကာ	၂၄၂	ဥဂစ္ဆနဥဒကော	၁၂
အာဗာဓိကော	၅၁၊ ၉၇	ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတာ	၁၉၀
အာဘဿရူပဂေါ	၁၈၃	ဥစ္ဆာဒနဓမ္မဿ	၂၈၇
အာဘိသမာစာရိကံ	၁၄၂	ဥဋ္ဌာနံ	၁၉
အာရညကေသု	၁၆၅	ဥဏှဿ	၁၂၆
အာရဒ္ဓဝိရိယော	၁၁၄	ဥတုပရိဏာမဇော	၃၃၃
အာရာမတော	၁၇	ဥဒကပပ္ပဋကေန	၅၁
အာရောဂျမဒေါ	၂၅	ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ	၂၂၄
အာဝရဏတော	၁၆၁	ဥဒရာဝဒေဟကံ	၅၆
အာဝရဏာ	၂၂	ဥဒါနံ	၆၀
အာဝရန္တိ	၂၂	ဥဒ္ဓိသောတော	၁၅၇
အာဝိ	၃၉	ဥဒ္ဓါပံ	၃၅၀
အာဝိဇ္ဇန္တိ	၂၁၁	ဥပက္ကောသတိ	၃၄၉
အာသဘံ	၄၊ ၁၄၀	ဥပဓိ	၁၄၁၊ ၃၁၄
အာသဘိ°	၂၁၀	ဥပဓိဝိပါကံ	၂၄၅
အာသာဒိကာ	၃၆၄	ဥပနာဟီ	၁၀၆
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၃၂၂	ဥပနိဇ္ဈာယတိ	၁၇၄
		ဥပနိသာ	၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဩ]	
ဥပပတ္တိယော	၂၃၇	ဩကပ္ပနံ	၂၃
ဥပယန္တိ	၂၁	ဩကာ	၃၅၅
ဥပဝါဒကာ	၈၆	ဩကာသာဓိဂမော	၁၀၁၊ ၂၉၉
ဥပဝါယတု	၁၇၂	ဩက္ခာယမာနေ	၁၉၅
ဥပသံဟရန္တိ	၆၁	ဩတာရော	၂၄
ဥပသမာယ	၂၇၄	ဩတ္တပ္ပတိ	၁
ဥပသိဗ်နမတ္တံ	၂၈၈	ဩတ္တပိ	၁၁၄
ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၅၇	ဩပက္ကမိကာ	၃၃၃
ဥပါယာယ	၃၅	ဩဘာသကရဏံ	၂၁၈
ဥပေက္ခံ	၁၁၄	ဩရန္တိကာ	၁၂၂
ဥဒ္ဓါဒေါဒကော	၁၂	ဩရန္တိကော	၉၈
ဥဒ္ဓါဒုဥဒကော	၁၂	ဩရဟ္မာဂိယာနိ	၂၈
ဥမ္မာဇံ	၈၂	ဩသီဒနံ	၂၆၅
ဥယျောဓိကာ	၃၂၇	ဩသီဒမာနေ	၁၅၉
ဥရတ္တာဋိ	၁၃၉	ဩဿဇိ	၂၅၈
ဥရဟ္မာ	၁၇၂	ဩဟိတဘာရော	၁၁၅
[•]		[က]	
ကေနာဋိကာ	၃၆၃	ကံသတာဋိ	၂၄၀
ကေပိဏ္ဍပါတံ	၉၈	ကဋ္ဌဂ္ဂါဟော	၁၁၄
ကေလောဟိတဗဒ္ဓါ	၃၄၄	ကဋ္ဌကာနံ	၄၆
ကေသုရာ	၁၉၀	ကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ	၁၃၀
ကောဒိ	၁၁၄	ကဏ္ဍော	၂၅၄
ဧဝံဂေါတ္ထော	၈၄	ကထာပါဘတံ	၃၀၄
ဧဝံနာမော	၈၄	ကဒရိယော	၁၇၇
ဧဝံဝဏ္ဏော	၈၅	ကန္တတိ	၁၉၃
ဧသနတဏှာ	၂၉၁	ကန္တနကဝါတော	၁၉၃
ဧသနာ	၃၁၂	ကန္တဿ	၁၈၂
ဧသိတတဏှာ	၂၉၁	ကန္တာရော	၃၅၁
		ကပဏပုရိသော	၂၁၃

ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[က]	ပိဋကော်
ကပ္ပဋ္ဌော		၁၃၅	ကုဟကော		၃၄
ကပ္ပယဓှော		၂၀၀	ကုဋ္ဌင်္ဂမာ		၁၁၇
ကဗျံ		၃၁	ကုဋ္ဌနိန္ဒာ		၁၁၇
ကမနိယာ		၁၃၉	ကောဋ္ဌာဂါရံ		၄၅
ကမ္မံ		၂၃၅	ကောဋ္ဌာသာ		၃၆၅
ကမ္မဒါယာဒေါ		၂၅	ကောဓနံ		၁၀၆
ကမ္မလက္ခဏော		၃၆၅	ကောဓပရေတော		၁၀၆
ကမ္မဝိပါကဇာ		၃၃၃	ကောဓေန		၁၀၆
ကမ္မာရာမတာ		၃၆	ကောရကဇာတော		၁၉၃
ကရဇကောယော		၁၂			
ကရဏီယာနိ		၁၇၀		[ခ]	
ကရုဏာဝိပ္ပာရံ		၂၁၅	ခဇ္ဇမာနာနံ		၁၉၅
ကလ္လစိတ္တံ		၂၂၄	ခဏိတ္တိံ		၁၀
ကလ္လိတကုသလော		၁၀၁	ခဏ္ဍံ		၉၄
ကလျာဏမိတ္တော		၂၇၀	ခတော		၃၃၉
ကလျာဏသမ္ပဝကော		၂၇၀	ခမော		၃၀၀
ကဝိတာ		၃၁	ခယဝိရာဂေါ		၁၇၉
ကသမ္ပုဇာတဿ		၁၉၆	ခရာ		၁၀၆
ကာကစ္ဆမာနာ		၃၅၀	ခရာနံ		၄၆
ကာယကလဟော		၂၉၃	ခါရကဇာတော		၁၉၃
ကာယဒုစ္စရိတံ		၀၆	ခုဒ္ဒကမဓု		၆၀
ကာလော		၁၄၁	ခေမံ		၂၀၄
ကာဝေယျံ		၃၁			
ကာသိကစန္ဒနံ		၁၃၂		[ဂ]	
ကီလေသသေနံ		၃၂၁	ဂဂ္ဂရဿရာ		၂၅၀
ကုက္ကု		၂၉၄	ဂဏော		၁၄၂
ကုဋ္ဌမလဇာတော		၁၉၃	ဂတိ	၁၄၁၊	၂၂၂
ကုမိတော		၅၉	ဂဟ္ဗတော		၂၁၄
ကုသလီ		၂၀၄	ဂဟ္ဗသေယျာ		၂၁၄
ကုသိတော		၂၆၄	ဂရုကရဏာ		၉၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဝ]		[ဇ]	
ဂရုဋ္ဌာနိယော	၃၄၁	ဇင်္ဂလာနံ	၃၀၇
ဂဟဏီ	၄၅	ဇဗ်ာဝိဟာရံ	၂၆၇
ဂဟနံ	၃၅၁	ဇညာ	၂၉၂
ဂဟိတသဇ္ဈာယကရဏံ	၁၆၅	ဇနိတသ္မိ	၃၅၇
ဂါမဏိကော	၂၆	ဇနေတသ္မိ	၃၅၇
ဂိဉ္ဇကာဝသထော	၉၈	ဇာတိ	၈၄
ဂေါဘတ္တံ	၃၆၄	ဇာတိဘူမိယံ	၁၁၈
[ဃ]		ဇာတိမရဏသင်္ခယော	၁၀၀
ဃံသေယျ	၁၉၆	ဇာနတာ	၃၆၁
ဃနေယျ	၂၄	ဇာလကဇာတော	၁၉၃
ဃရဒါသယောဓာ	၁၉၀	ဇီရတိ	၃၂၇
ဃာတေတိ	၂၀၅	ဇိဝိတသမ္ဘာရာ	၂၈၄
[င]		ဇေဂုစ္ဆိတံ	၂၁၃
စက္ကဝတ္ထိဝတ္တံ	၄၄	ဇေဋ္ဌကသီလံ	၃၄၀
စက္ကဝတ္ထီ	၁၈၃	[ဠ-ဧ]	
စက္ခုန္ဓိယံ	၁၂၄	ဠဏဒဿနံ	၂၃
စင်္ဂါရေ	၁၅၄	ဠဏသဘာဝေါ	၃၅၄
စန္ဒပူဘာ	၂၀၅	ဠတတ္ထစရိယာ	၂၂၀
စရဏသီလာ	၂၅၅	ဠတိဗျသနံ	၁၆၁
စလကာ	၁၉၀	ဠယော	၁၀၂
စိက္ခဋ္ဌာနံ	၃၆၄	ဋ္ဌာနုပ္ပတ္တိ	၄၆
စီရကေန	၃၆၄	ဋ္ဌာနုပ္ပတ္တိကာ	၃၅၀
စေတသောဝိနိဗန္ဓာ	၇၇	[ဨ]	
စေတောဝိမုတ္တိ	၉	ဩက္ကရော	၄၁
စောဒယမာနေန	၅၂	ဩထာဂတဗလာနိ	၁၄၀
[ဋ]		ဩဒဟုပေါသထေ	၂၃၁
ဆမာသိကံ	၂၀၄	ဩနဘာဝေါ	၁၉၅
ဆေဒကာ	၂၄၀	ဩရဏပိတိ	၁၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
	[၈]		[၉]
တာဏံ	၂၂၂	ဒါနမယံ	၂၃၇
တာဠန္တိဂ္ဂဋ္ဌေန	၁၆၁	ဒါလိဒ္ဓိယံ	၁၁၄
တိဏ္ဍဝိစိကိန္နာ	၉၇	ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ	၂၈၆
တိတ္ထံ	၃၆၇	ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ	၃၃၀
တိဗ္ဗာ	၁၃၀	ဒိဋ္ဌဓမ္မော	၅၄
တိဗ္ဗာနံ	၄၆	ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ	၂၅၀
တိရစ္ဆာနဘူတံ	၃၃၈	ဒိဋ္ဌဘိနိဝေသော	၃၅၁
တိရောကုဋံ	၁၇၄	ဒိဋ္ဌဂန္ထော	၃၅၁
တိရေန္တော	၂၅၈	ဒိဋ္ဌပပါတော	၃၅၁
တေပိဋကံ	၂၅၅	ဒိဋ္ဌပရာမာသော	၃၅၁
တေလဓောတာယ	၁၉၆	ဒိဋ္ဌပရိဋ္ဌာဟော	၃၅၁
	[၉]	ဒိဋ္ဌသန္တာပေါ	၃၅၁
ထာမဝါ	၂၈၁	ဒိဋ္ဌသမ္မာဓော	၃၅၁
ထိရဘာဝပ္ပတ္တာ	၁၆၄	ဒိဋ္ဌသလ္လံ	၃၅၁
ထိရဘာဝပ္ပတ္တော	၃၅	ဒိဋ္ဌပါဒါနံ	၃၅၁
ထုလ္လကုမာရိယော	၃၉	ဒိဗ္ဗာ	၈၃
ထူဏံ	၁၂၁	ဒီသရတ္တံ	၁၈၂
ထေရာ	၁၁၆၊ ၃၀၆	ဒုဂ္ဂတိ	၈၇
	[၁၀]	ဒုစ္စရိတံ	၂၂၇
ဒက္ခိကာ	၁၀၇	ဒုပ္ပညော	၁၄၆
ဒက္ခိဏေယျော	၁၇၂	ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ	၁၀၇
ဒဏ္ဍံ	၁၅၉	ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ	၈၆
ဒဏ္ဍဥက္ကာယ	၁၆၉	ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ	၃၅၂
ဒဏ္ဍာဒါနံ	၂၉၃	ဒုဿီလဿ	၁၉၆
ဒဏ္ဍေ	၄၃၊ ၃၀၀	ဒေဝဘေရိယော	၂၅၇
ဒဝါယ	၁၂၆	ဒေဝေါ	၂၅၇
ဒဟရော	၂၄၂	ဒေါဏပါကံ	၃၂၇
ဒဠပရက္ကမော	၂၈၁	ဒေါဝစဿတာ	၁၀၀
ဒါနဂ္ဂံ	၂၈၈	ဒွယံဒွယသမာပတ္တိ	၁၇၃
		ဒွယံဒွယာရာမော	၃၅၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[န]	
ဓနုဂ္ဂဟာ	၁၉၀	နိဇ္ဇရကာရဏာနိ	၃၅၃
ဓနုဂ္ဂဟော	၃၀၀	နိဇ္ဈေသာ	၉၅
ဓနုလက္ခဏံ	၃၆၄	နိဗ္ဗမထ	၂၀၈
ဓမ္မစက္ကံ	၄၃	နိဓာပေယျ	၂၄၄
ဓမ္မညူ	၁၉၁	နိဇ္ဇေတာ	၃၅၄
ဓမ္မဓရာ	၁၁၆	နိဝပကော	၁၁၄
ဓမ္မဘူတော	၃၅၄	နိဝပစ္စကာရာရဟံ	၂၀၉
ဓမ္မရာဇာ	၁၈၃၊ ၁၈၄	နိပ္ပဋိဘာနော	၂၁
ဓမ္မဝေဒံ	၈၉	နိပ္ပေသိကော	၃၅
ဓမ္မသာမီ	၃၅၄	နိပ္ပေသော	၃၅
ဓမ္မာနုသာရိ	၁၅၃	နိဗ္ဗာနာယ	၂၇၅
ဓမ္မိကာ	၉၀	နိဗ္ဗဗ္ဗါ	၁၁၆
ဓမ္မိကော	၁၈၃၊ ၁၈၄	နိမုဇံ	၈၂
ဓာတုကောပေန	၂၆၁	နိမိတ္တဂ္ဂါဟော	၁၂၄
ဓုမာတတ္တာ	၁၀၃	နိယတော	၂၉၄
		နိယျာတိ	၄၁
[န]		နိရဂဋ္ဌော	၂၀၅
နန္ဒကံ	၅၁	နိရဗ္ဗဒံ	၂၀၄
နန္ဒိ	၃၆၂	နိရယော	၈၇
နမုစိ	၂၅၄	နိသိန္နဝတ္ထိကာ	၃၆၃
နာစွာသံန္ဓံ	၃၀၆	နိဿရဏံ	၇၄
နာတိဒူရံ	၃၀၆	နိဟိနံ	၁၀၅
နိကာမလာဘီ	၂၈၁	နိစဝုတ္တိ	၁၈
နိကာမေတိ	၁၇၃	နိလမက္ခိကာ	၃၆၄
နိက္ခန္တံ	၁၀၁	နိဝရဏာ	၂၂
နိက္ခန္ဓေ	၉၉	နိဝါရယန္တိ	၂၂
နိဂ္ဂါဟံ	၃၆၄	နိဟဋ္ဌာနိ	၃၁၂
နိစ္ဆာတာ	၂၉၇	နေက္ခမ္ပသုခဿ	၁၄
		နေမိတ္တိကော	၃၄

ပဒါနုက္ကမော	[ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ပ]	ပိဋကော်
ပက္ခန္ဓတိ		၃၀၄	ပဏီတေ		၈၆
ပက္ခန္ဓန္တိ		၁၉၀	ပဏီတေန		၁၄၂
ပဂ္ဂဟိတံ		၂၁၇	ပဏ္ဍကာ		၃၉
ပဂ္ဂဟိတဝီရိယော		၂	ပတိတက္ခန္ဓော		၂၁
ပစ္စနဘောတိ		၈၂	ပတိတပလာသော		၁၉၂
ပစ္စန္တိမံ	၁၈၉၊	၃၅၀	ပတိမာနေသိ		၂၁၀
ပစ္စယာဘိဟာရော		၃၆၈	ပတိဿတာ		၂၀၈
ပစ္စုပဋိတာယ		၂၀၃	ပထန္တိ		၁၇၆
ပစ္စောရသ္မိ		၁၉၆	ပထဗျော		၁၈၅
ပဉ္စဂီကဿ		၂၄၀	ပထဝီဘိနိဝေသာ		၁၁၇
ပဉ္စာဟိကဝါရော		၃၆၄	ပဒဟနဘာဝေါ		၂၃
ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ		၁၅၃	ပဓာနတ္ထိကဿ		၂၆၇
ပညာဝါဟီ		၁၅၃	ပန္နဒ္ဒဇော		၂၈
ပညာဝိမုတ္တော		၁၅၁	ပဗ္ဗတစာရိနီ		၂၉၇
ပညိန္ဒြိယံ		၂၃၀	ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ		၇
ပညူပဝိစာရာ		၁၁၇	ပမတ္တဗန္ဓု		၂၅၄
ပဋိကူလေ		၄၉	ပမုခနာဒံ		၁၄၀
ပဋိဃာတာယ		၁၂၆	ပယောဂေါ		၁၄၁
ပဋိစရတိ		၂၀၇	ပရက္ကမနသဘာဝေါ		၁၀၈
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေန		၁၄၂	ပရလောကဝိဇယာယ		၂၄၁
ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ		၁၉၅	ပရာမသတိ		၈၃
ပဋိလာဘကတ္တေန		၃၀၇	ပရာယဏံ		၂၂၂
ပဋိလိနနိသဘော		၃၀၄	ပရိက္ခတာ		၁၇၀
ပဋိသင်္ခါ		၁၂၄	ပရိခေါ		၂၇
ပဋိသရန္တိ		၃၅၇	ပရိစ္စ		၂၈
ပဋိသေဝတိ		၁၂၆	ပရိညာပါရဂူ		၁၁၁
ပဋိဟင်္ခါမိ		၁၂၇	ပရိဏာမံ		၁၉၄
ပဏကေန		၅၉	ပရိဏာမကာလော		၁၉၄
ပဏိဓာယ		၇၇	ပရိတ္တေန		၁၆၈
ပဏိတာမိမုတ္တိကော		၁၄၆	ပရိဒေဝေါ		၁၀၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ဝ]	
ပရိမဒ္ဒနဓမ္မဿ	၂၀၇	ပါပသဟာယာ	၁၆၅
ပရိပဉ္စတိ	၁၁၆	ပါပိမာ	၂၅၄
ပရိပုဏ္ဏံ	၁၄၅	ပါရံ	၃၀၅
ပရိပုဏ္ဏသီလာ	၃၃၉	ပါရိစရိယက္ခမာ	၁၆၀
ပရိယန္တကာရိ	၁၆၅	ပါသန္တိ	၂၀၄
ပရိယာပါဒေန္တိ	၂၉	ပါသာဒိကံ	၂၆၇
ပရိယာယော	၁၃၀	ပါသေတိ	၂၀၄
ပရိယေသနာ	၂၉၂	ပိဏ္ဏဒါယကာ	၁၉၀
ပရိသညာ	၁၉၂	ပိဏ္ဏပါတံ	၁၂၆
ပရိသုဒ္ဓါယ	၂၄	ပိတာမဟယုဂါ	၄၅
ပရိဋ္ဌာဟော	၇၄	ပိတိဋ္ဌာနံ	၃၆၄
ပလာသဝနေ	၃၃၅	ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ	၃၃၃
ပပိဝေကံ	၃၅၂	ပိယဇာတိကာ	၁၃၉
ပသတ္ထပ္ပသတ္ထော	၆၀	ပိယဝါဒိနိယော	၁၆
ပသန္တစိတ္တံ	၂၂၄	ပိယသမုဒါဟာရော	၃၀၀
ပသယုကာရဿ	၁၆၀	ပိယသီလာနံ	၃၂၉
ပသီဒတိ	၃၀၄	ပိယဿ	၁၀၂
ပဿတာ	၃၆၁	ပိယော	၃၄၁
ပဟာနုပါရဂူ	၁၁၁	ပိဏိတံ	၁၉
ပဋ္ဌာသီ	၃၄၊ ၁၀၆	ပိတံ	၃၆၄
ပါကဇော	၃၅	ပိတိဝေဂပိဿန္တံ	၂၅၇
ပါကာရသန္တိ	၃၅၀	ပုဂ္ဂလပရောပရညာ	၁၉၂
ပါဂ္ဂိကံ	၂၀၁	ပုစိမန္တော	၂၀၀
ပါတိမောက္ခံ	၂၇၁၊ ၂၇၂	ပုညကိရိယဝတ္ထုနိ	၂၃၇
ပါထေယျံ	၁၉၁	ပုညတေဇေန	၂၆၁
ပါပဓမ္မဿ	၁၉၆	ပုညတ္ထော	၅၄
ပါပမိတ္တတာ	၁၀၀	ပုတ္တသမ္မာဓေယနံ	၁၃၂
ပါပမိတ္တာ	၁၆၅	ပုထုဘူတံ	၂၅၆
ပါပသမ္ပဝင်္ကာ	၁၆၅	ပုထု	၂၁
ပါပိစ္ဆာ	၁၆၅	ပုဗ္ဗကောဋ္ဌကော	၁၀၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
	[ဝ]		[ဝ]
ပုဗ္ဗဋ္ဌာယိနိယော	၁၆	ဗျာဒိဏ္ဍကာလော	၂၃
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၈၄	ဗျာဘင်္ဂီ	၂
ပူရတ္ထံ	၂၂၈	ဗြဟ္မကာယိကာ	၁၆၈
ပေသိတတ္ထဿ	၂၁၉	ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ	၁၂၇
ပေသိတတ္ထော	၁၉၉	ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ	၁၆၈
ပေါထုဇ္ဇနိကံ	၁၀၅	ဗြဟ္မပုရောဟိတာ	၁၆၈
ပေါနောဘဝိကာ	၂၇	ဗြဟ္မဘူတော	၃၅၄
ပေါရာဏာနိ	၂၃၉	ဗြာဟ္မဏေန	၄၃
ပေါသိကာ	၂၄၂		
	[ဝ]		[ဘ]
ဖာသုဝိဟာရော	၁၂၇	ဘတော	၁၈
ဖုဋ္ဌန္တံ	၁၅၁	ဘယံ	၃၄၅
ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ	၁၉၆	ဘယဘေရဝသဟော	၃၄၅
	[ဝ]	ဘယာ	၂၃၆
ဗလမိ	၄၃	ဘဝေါ	၃၃၉
ဗလဝါရမ္မဏေ	၅၅	ဘာဝနာပါရဂူ	၁၁၁
ဗလိံ	၁၅၉	ဘာသန္တရံ	၂၅၀
ဗဟုပုတ္တကံ	၂၅၁	ဘိသနကော	၂၅၇
ဗဟုဘေရဝံ	၂၁	ဘူနဟစ္စာနိ	၁၈၆
ဗဟုဝေဒနီယံ	၂၈၆	ဘောဂါဗိပ္ပယာ	၁၁၇
ဗဟုဿုတာ	၁၁၆	ဘောဂါနံ	၂၂၂
ဗာဟုဇညံ	၂၅၆		
ဗာဠုဂိလာနော	၅၁		[ဝ]
ဗိဠုဂ်ဒုတိယံ	၂၈၇	မက္ခိ	၃၄၊ ၁၀၆
ဗုဒ္ဓစရိယာ	၂၂၀	မက္ခိတံ	၃၂၉
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၂၃၀	မစ္ဆရိယံ	၂၉၃
ဗောဓိမဏ္ဍေ	၂၁၇	မစ္ဆရီ	၁၀၇
ဗျန္တိဘူတံ	၂၃၄	မစ္ဆဝိလောပေ	၁၄၊ ၁၈၅
		မဏ္ဍေခေတ္တေ	၁၃၅
		မဏ္ဍနကဇာတိကော	၂၄၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မဏ္ဍနာယ	၁၂၆	မိတ္တော	၃၀၀
မဏ္ဍဘူမိ	၁၄	မုတ္တံ	၁၀၁
မဏ္ဍလမာဠာ	၁၀၃	မုဒုစိတ္တံ	၂၂၄
မတ္တဉ္ဇ	၁၉၁	မုသာ	၃၃၁
မဒါယ	၁၂၆	မူလံ	၂၀၀
မနဝဓနကာ	၁၃၉	မူလသန္တာနကာနိ	၁၁၀
မနဝဓနကော	၃၄၁	မေတ္တံ	၈၉
မနာပစာရိနိယော	၁၆	မေတ္တစိတ္တံ	၁၀၂
မနုဇဿ	၃၂၇	မေတ္တာဝတာ	၁၄၇
မနုဿဓမ္မော	၂၂	မေဓာဝိ	၄၆၊ ၃၅၀
မနောမယံ	၂၀		
မနောဟရသိလာတလာနိ	၂၂၀	[ဃ]	
မန္တပဒိ	၅၇	ယထာကမ္မူပဂေ	၈၆
မန္တာဝိဠာနာ	၁၁၇	ယသဿီ	၃၅
မန္တာယံ	၁၉၇	ယုတ္တံ	၂
မန္တဟသိတံ	၅၄	ယုတ္တော	၃၄၂
မမင်္ဂာရော	၁၇၃	ယုဝါ	၂၄၂
မမာယနဝစနံ	၉၀	ယောဂ္ဂါစရိယော	၁၄
မဟစ္စာ	၂၁	ယောဓာဇီဝါ	၂၉
မဟပ္ပလာ	၃၄၄	ယောနိ	၁၄၅
မဟာဂေါဝိန္ဒော	၁၁၀		
မဟာတလသ္မိ	၃၀၇	[ခ]	
မဟာနိသံသာ	၂၇	ရဇ္ဇန္တာနံ	၂၁၀
မဟာဗြဟ္မာ	၁၀၃	ရဇ္ဇေတုံ	၂၄၀
မဟိစ္ဆော	၂၇၅	ရတနာနိ	၂၂၉
မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝဿ	၂၀၇	ရတ္တညာနိ	၂၃၉
မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ	၁၃၃	ရတ္တဉ္ဇ	၃၅
မာသာစိတံ	၂၆၅	ရထရက္ခာ	၁၉၀
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၀၇	ရမဏီယံ	၂၆၇
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ	၈၆	ရမဏီယာ	၂၅၁

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
	[၇]		[၈]
ရသာနိသံသော	၃၄၄	ဝနိအတ္ထေ	၄၆
ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ	၈၈	ဝနိကာလော	၁၉၅
ရာဂပရေတော	၃၀	ဝနိတာ	၉၅၊ ၂၅၁
ရာဂဝိနယော	၁၀၇	ဝနုတိ	၁၀၂
ရာဂေါ	၃၆၂	ဝတ္ထု	၂၉၆
ရာဇာ	၁၈၃	ဝသဝတ္တိ	၁၈၃
ရာဇိဒ္ဓိယာ	၁၆၁	ဝါကေန	၃၆၄
ရာသိကတံ	၅၇	ဝါစာကလဟော	၂၉၃
ရူပံ	၃၆၄	ဝါစာပေယျံ	၂၀၄
ရေဏုဝဋ္ဋိ	၁၉၃	ဝါစာဘိဟာရော	၃၆၈
ရောဂသမသိသီ	၁၅၅	ဝါဇိကာ	၁၆၁
	[၈]	ဝါမတော	၃၀၈
လပကော	၃၄	ဝါလရဇ္ဇုယာ	၁၉၆
လဟုသံ	၁၉၇	ဝိဂတဒရထော	၂၁၈
လာဘော	၁၂၁	ဝိဂ္ဂဟော	၂၉၃
လာမကဘာဝေါ	၂၂၃	ဝိသာတကရာ	၁၂၅
လုဇ္ဈိတွာ	၁၀၄	ဝိသာတော	၇၄
လုခါဇိဝိံ	၃၄၉	ဝိစေယျ	၂၃၉
လေဏံ	၂၂၂	ဝိဇိတာဂိ	၁၈၄
လောကဇေဋ္ဌကကမ္ပံ	၂၁၃	ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ	၁၀၆
လောကတ္ထစရိယာ	၂၂၀	ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ	၉၄
လောကာယတဝါဒကာ	၃၀၀	ဝိညုနံ	၇၂
လောလော	၄၇	ဝိတ္ထိံ	၁၇၃
	[၉]	ဝိဓုနန္ဒာ	၂၁၅
ဝံသညာနိ	၂၃၉	ဝိနယဓရာ	၁၁၆
ဝဇ္ဇိဓမ္မံ	၁၅၉	ဝိနိပါတော	၈၇
ဝဇ္ဇိဿတိ	၉၃	ဝိနိပါတိကာ	၁၆၇
ဝဗ္ဗိံ	၃၆၄	ဝိနိလကံ	၁၀၄
		ဝိနိဝရဏစိတ္တံ	၂၂၄
		ဝိနောဒနံ	၁၃၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ဝိပဇ္ဇေယျ	၉၉	ဝေလာမော	၂၀၈
ဝိပုဋ္ဌိတံ	၃၅၁	ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တာ	၉၇
ဝိပ္ပာရိကတရော	၁၆၈	ဝေသိယာဂေါစရော	၃၉
ဝိမုစ္စနံ	၇၄	ဝေဟပ္ပလာ	၁၆၉
ဝိမုတ္တာ	၃၃၉	ဝေါစရိတာ	၁၅၂
ဝိမုတ္တိကထာ	၃၇		
ဝိမုတ္တိရဇသော	၂၂၉	[သ]	
ဝိရဇံ	၂၂၄	သံကိလိဿနံ	၂၂၃
ဝိရာဂပသံဟိတာ	၁၄၄	သံကိဋ္ဌတိ	၁၇၄
ဝိရာဂေါ	၁၁၆	သံကေလာယတိ	၁၇၄
ဝိဝဋ္ဌေန	၁၀၃	သံယောဇနံ	၃၅၁
ဝိဝါဒေါ	၂၉၃	သံဝသတိ	၂၂၉
ဝိဝေကဋ္ဌော	၁၉၉	သဥပနိသော	၁၇၀
ဝိသံယုတ္တော	၂၀	သကဒါဂါမီ	၂၃၁
ဝိသမဂတဿ	၂၂၂	သကုဏ္ဍကဘတ္တံ	၂၀၇
ဝိသာရဒါ	၂၅၅	သက္ကာယော	၂၀၊ ၁၃၅
ဝိသုဒ္ဓါယ	၈၃	သက္ကာရံ	၁၆၀
ဝိသူကံ	၃၅၁	သက္ကာရော	၁၂၁
ဝိဿဋ္ဌုပသေဝီ	၄၁	သက္ခိဘဗ္ဗတံ	၁၄၃
ဝိဿရတိ	၁၆၉	သဂ္ဂေါ	၈၇
ဝိဿာသော	၂၄	သင်္ဂဏိကာ	၁၄၂
ဝိဟိံသူပရတိယာ	၁၂၇	သဇာလိကာ	၁၉၀
ဝိတမလံ	၂၂၄	သဇောတိဘူတံ	၁၉၆
ဝိမံသာ	၂၅၀	သဇ္ဈာယိတံ	၅၇
ဝိရိယာရမ္ဘကထာ	၂၈၀	သဉ္ဇုတိ	၁၇၄
ဝုဋ္ဌိတံ	၁၀၁	သဋ္ဌော	၁၀၇
ဝုဋ္ဌိတော	၉၇	သဏိကံ	၃၂၇
ဝုဒ္ဓိပုတ္တံ	၂၅၆	သတက္ကကူ	၁၅
ဝေယျတ္တိယံ	၄၆၊ ၃၅၀	သတိပဋ္ဌာနံ	၂၂၉
ဝေယျာဗာဓိကာနံ	၁၂၈	သတော	၁၁၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သတ္တဘရိတံ	၂၀၄	သမ္ပဇ္ဇလိတံ	၁၉၅
သတ္တာဝါသာ	၂၉၃	သမ္ပဋိန္ဒနကဝါတော	၁၉၃
သတ္ထိလက္ခဏံ	၃၆၄	သမ္ပဋိပါဒေန္တော	၂၁၅
သတ္ထကဝါတာ	၃၀	သမ္ပရာယော	၃၃၀
သတြိယာဂေါ	၂၀၅	သမ္ပရိဝတ္တကံ	၇၇
သဒ္ဓါ	၂၁	သမ္ပလိမဋ္ဌံ	၁၂၄
သဒ္ဓါယိကော	၃၄၇	သမ္ပဟံသေတိ	၁၄၆
သဒ္ဓါဝိမုတ္တော	၁၅၂	သမ္ပိယေနော	၅၆
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ	၂၃၀	သမ္ပာဓေ	၁၀၁
သန္တုဋ္ဌိ	၂၇၆	သမ္ပုကာ	၁၃၃
သန္တာဂါရံ	၂၂၀	သမ္ပောဓသုခံ	၁၄
သန္တိဋ္ဌိကံ	၁၆	သမ္ပောဓာယ	၂၇၅
သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီ	၁၀၇	သမ္ပောဓိပရာယဏော	၂၉၄
သန္တိပါတဘောရိယာ	၁၅၉	သမ္ဘတံ	၂၄၁
သဗ္ဗတ္ထိကာ	၁၂၁	သမ္ဘဝေါ	၁၀၀၊ ၂၅၈
သဗ္ဗပါလိဖုလ္လော	၁၉၃	သမ္ဘိ	၂၀၄
သမဂ္ဂိဘူတံ	၁၇၄	သမ္ဘတာဋ္ဌံ	၅၄၀
သမဏေန	၄၃	သမ္ဘပ္ပဓာနံ	၂၂၉
သမဓောသီ	၁၂၁	သမ္ဘာသမ္ပုဒ္ဓေန	၃၆၁
သမန္တာဂတာ	၈၆	သရတိ	၁၆၉
သမပ္ပိတံ	၁၇၄	သရပရိတ္တာဏံ	၁၉၀
သမဘရိတော	၁၄	သဝနသံသဂ္ဂေါ	၃၁
သမာဒါနာနိ	၁၄၁	သဝန္တိ	၂၁
သမာနဒိဋ္ဌိဘာဝံ	၉၅	သဝမာနာ	၂၂၈
သမာပတ္တိပါရဂူ	၁၁၁	သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၅၇
သမိဒ္ဓိ	၂၈၆	သဟဗျတာ	၁၇
သမုဂ္ဂတေန	၁၀၃	သဟိတံ	၁၇၈
သမုဒါစရန္တိ	၁၄၄	သာကစ္ဆာ	၈၁၉
သမုပဗျူဋ္ဌံ	၅၇	သာဂရဒေဝေန	၃၃၉
သမ္ပဇ္ဇတိ	၂၃၅		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာဇီဝေါ	၂၇	သုဝစော	၃၀၈
သာဌေယျာနိ	၂၂၆	သုဝဏ္ဏေ	၈၆
သာတ္ထကံ	၃၃၈	သုစိဃဋီကံ	၂၃၂
သာဒိယတိ	၁၇၃	သုရာ	၁၈၄
သာပတေယျံ	၂၆	သုလလက္ခဏံ	၃၆၄
သာမဂ္ဂိ	၃၃၀	သေခပဏ္ဍတ္တိသီလံ	၁၄၂
သာရရဟိတာ	၃၃၁	သေတကာ	၅၁
သာရာဒါနိ	၁၃၅	သေနာသနံ	၁၂၈
သာဟသိကကမ္ပံ	၁၈၅	သေလန္တံ	၁၇၆
သိက္ခာသမာဒါနံ	၁၅၈	သေဝါလမာလိကာ	၃၅၆
သိပ္ပိယော	၁၃၃	သောကော	၁၀၂
သိရိ	၁၉၁	သောရစုံ	၇၆
သိလောကော	၁၂၁	သောရဇ္ဈေန	၁၈
သီတဿ	၁၂၆	သွေဟပရေတာ	၁၂
သီတိဘာဝံ	၁၄၆	သွေဟာနုဂတာ	၁၂
သီလမယံ	၂၃၈		
သီလဝါ	၂၇၁	[ဟ]	
သီလသညမေန	၁၀၈	ဟတ္တာစရိယာ	၁၉၀
သီလသမဂ္ဂိနော	၃၃၉	ဟတ္တာရောဟာ	၁၉၀
သီလသာမညဂတော	၉၄	ဟတ္ထိဗန္ဓာ	၁၉၀
သုကာရဏံ	၅၄	ဟတ္ထိဝေဇ္ဇာ	၁၉၀
သုက္ခဒဏ္ဍကော	၉	ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော	၁၃၃
သုခဝိနိစ္ဆယံ	၂၉၂	ဟရိတန္တံ	၁၇၆
သုခဿယိတာနိ	၁၃၅	ဟာနဘာဂိယာ	၁၄၄
သုဂတိ	၈၇	ဟာရေတာ	၃၆၄
သုဂံ	၁၅၉	ဟိရိကောပီနံ	၁၂၆
သုဒဿနကူဋံ	၂၂၈	ဟိရိမနော	၁၁၄
သုပဋိယတ္တာနိ	၂၂၈	ဟိရိယတိ	၁
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓိ	၂၃	ဟိနေ	၈၆
သုဘကိက္ခာ	၁၆၉		

အင်္ဂုတ္တရဋီကာယ တတိယဘာဓ

သောဓနပတ္တိ

ပိဋက	ပဋိပတ္တိ	အသုပ္ပပါဌော	သုပ္ပပါဌော
၁၇၉ .	၂၂-၂၃	(ယသ္မာဝါပဉ္စနံ ခန္ဓာနံ ဝေတော ဝေတော ဣဏဒဿနံ)	ဣန္ဒြေပရိယော အဓိကော။

န-ဗ-သ-စ-၁၆၆(ခ) — အံ-ဇွဲ ၃ — ၁၆-၁၀-၆၁ — ၃၀၀၀

